İLERİ ADIM YOK

HEP GERİYE REVİZYONİZME

TKP/ML
3.KONFERANS
ELEŞTİRİSİ

DÖNÜŞÜM
YAYINLARI

TKP/ML 3.KONFERANS ELEŞTİRİSİ

İLERİ ADIM YOK
HEP GERİYE REVİZYONİZME

TKP/ML
3. KONFERANS
ELEŞTİRİSİ

1. Basım : Kasım 1990

Dizgi : DTR Ajans (513 17 93)

BASILDIĞI YER: Günay Ofset

DÖNÜŞÜM YAYINLARI
Alemdar Mah. Hamam Sk. 2/6
Cağaloğlu/İstanbul

İLERİ ADIM YOK
HEP GERİYE REVİZYONİZME

TKP/ML
3. KONFERANS ELEŞTİRİSİ

H. YEŞİL

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ YERİNE.....

I

— III. KONFERANS HAKKINDA YARATILMAYA ÇALIŞILAN EFSANELER VE GERÇEKLER..... 11
— III. KONFERANSIN HAZIRLIĞI MENŞEVİKÇE OLMUŞTUR! III. KONFERANS SAVUNUCULARININ KONFERANS HAZIRLIĞI KONUSUNDA SAVUNDUKLARI GÖRÜŞLER ANTİ-LENİNİSTTİR!..... 14

II

— KONFERANSIN SİYASİ ÇİZGİSİ ÜZERİNE.....23
— TKP/ML'nin "Marksizm-Leninizmin Zaferi Diye Adlandırdığı Üçüncü Konferans, Geçmişe Yaklaşım ve Özeleştiri Konusunda Anti-Leninist Konumda Durmaktadır..... 23
— I. Konferansa Konferansçıların Yaklaşımı: I. Konferans Özeleştirisine Getirilen Somut Eleştiriler Üzerine..... 25
— Geçmişin Değerlendirmesine Devam: III. Konferansın Koordinasyon Komitesi Ve Bölgesel Dönem Hakkındaki Değerlendirmeleri Üzerine..... 71
— Geçmişin Değerlendirmesine Devam: II. Konferansın Değerlendirilmesi Üzerine..... 74
— "II. Konferans Kararlarındaki Olumsuzluklar" Üzerine.....117
— Geçmişin Değerlendirilmesine Devam: II. Merkez Komitesinin Değerlendirilmesi Üzerine.....139

III

— III. KONFERANSIN TEMEL İDEOLOJİK POZİSYONU "MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ" SAVUNUCULUĞUDUR. KONFERANS "MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ"NİN LENİNİZMDEN SAPMA OLAN BİR DİZİ GÖRÜŞÜNÜ "MARKSİZM-LENİNİZME KATKI" OLARAK SAVUNARAK, MARKSİZM-LENİNİZME SALDIRI POZİSYONUNDA DURMAKTADIR!.....141

A) Sosyalizm Şartlarında Sınıf Mücadelesi Sorununda..... 145
B) TKP/ML Çin'deki Biçimi ile "Büyük Proleter Kültür Devrimi"ni Genelleştirip, Kaçınılmaz Görerek Revizyonist Bir Konumda Durmakta; Bu Noktadaki Revizyonist Görüşleri De "Marksizm-Leninizmin Yeni Bir Aşaması Olan Mao Zedung Düşüncesi"nin Belirleyici Özelliklerinden Biri Olarak Saymaktadır!..... 154
C) TKP/ML, Mao Zedung'un "Ekonomi Politik Alanında da Devrim Bilimine Katkılar Yaptı"ğı İddiasını; Marksizm-Leninizmin Çarpıtılması Anlamına Gelen Bir Sapmanın Savunulmasına Dayandırıyor!..... 157
D) "Utangaç Maocu"lar, Mao Zedung Düşüncesi'ni Marksizm-Leninizmin "Yeni Bir Üst Aşaması" Yapan Katkılardan Birinin "Kitlelerden Kitlelere Siyaseti" Konusunda Olduğu İddiası İle, İflah Olmaz Kendiliğindenciler Olduklarını Bir Kez Daha Kanıtlıyorlar!..... 171
E) Zararlı Fikirleri Altetmenin Yolu..... 173
F) Parti İçinde Sınıf Mücadelesi..... 174
G) Konferansçılar Mao Zedung'un Marksist ve Leninist Felsefeyi "Nitel Seviyelerde Geliştirdiği " Tezini Açıkladıkları yerde, Maksizm-Leninizmden Sapmaları "Nitel Geliştirme" Olarak Görüp Gösteriyor!..... 177
H) Konferansçılar, Mao'nun "Diğer Bazı Katkıları" Konusunda Söyledikleri İle Esasta Mao Zedung Öncesinde Marksist-Leninist Klasiklerimizin Demokratik Devrim Konusundaki İlkesel Öğretilerini Yok Sayıyorlar!..... 186

IV

— III. KONFERANSÇI REVİZYONİSTLER ÇİN DEVRİMİ DENEYİNİ YANLIŞ BİR BİÇİMDE DEĞERLENDİRMEKTE; TÜRKİYE'DE DEVRİMİN YOLU KONUSUNDA ÇİN ŞABLONCULUĞU YAPMAKTA VE SONUÇ OLARAK HALK SAVAŞINI SAVUNMA ADINA ÖNCÜ SAVAŞINI SİSTEMLİ BİR BİÇİMDE SAVUNMA NOKTASINDA KONAKLAMAKTADIR!..... 193

V

— TAKTİK VE MÜCADELE BİÇİMLERİ KONUSUNDAKİ ANLAYIŞLARI İLE III. KONFERANS VE ONUN SEÇTİĞİ III. MERKEZ KOMİTESİ AÇIK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!..... 231

VI

— III. KONFERANS DEVRİMCİ DURUM ÖĞRETİSİ BAĞINTISINDA AÇIK SEÇİK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!..... 249

VII

— III. KONFERANS, I. KONFERANSIN "KARŞI-DEVRİMCİ ÜÇ DÜNYA TEORİSİNDEN BÜTÜN YÖNLERİYLE KÖKLÜ KOPMA" TALEBİNİN KARŞISINA ÇIKMIŞ, "DÜNYA ÇAPINDA BAŞ DÜŞMAN"/"DÜNYA ÇAPINDA BAŞ ÇELİŞME" TEORİLERİNE YENİDEN SARILARAK REVİZYONİZMİN SAFINDA YERİNİ ALMIŞTIR!..... 267

VIII

— III. KONFERANS DÜNYADA DURUM DEĞERLENDİRMESİ; VE SAVAŞ/BARIŞ BAĞINTISINDA MAOİST "ESAS AKIM DEVRİM/ESAS AKIM SAVAŞ" İKİLEMİ İÇİNDE HAREKET EDEREK LENİNİZME TERS BİR KONUMDA DURMAKTADIR..... 271

IX

— III. KONFERANS MODERN REVİZYONİST BELGELERİ SAHİPLENİYOR VE MODERN REVİZYONİZME KARŞI UZLAŞMACILIĞI SAVUNUYOR!..... 277

X

— III. KONFERANSIN MARKSİST-LENİNİST PARTİ İNŞASI ÖĞRETİSİ KONUSUNDA TAVRI, BU ÖĞRETİNİN EVRENSEL GEÇERLİLİĞİNİN AÇIK REDDİDİR!..... 305

XI

— PARTİ İÇİ MÜCADELE KONUSUNDA III. KONFERANS AÇIK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!..... 309

XII

— III. KONFERANS YÖNTEM KONUSUNDA REVİZYONİZMİN PASLI SİLAHLARINA SARILMIŞTIR!..... 343

XIII

— III. KONFERANSIN İBRAHİM KAYPAKKAYA'YI SAVUNMASI SAHTEDİR! ONLAR BAZI NOKTALARDA İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN GÖRÜŞLERİNİ İĞDİŞ ETMEKTE; ESAS OLARAK DA ONUN HATALARINI SİSTEMLEŞTİREREK SAVUNMAKTADIRLAR..... 345

— SONUÇ..... 357

ÖNSÖZ YERİNE

Bilindiği gibi, TKP/ML 1981'de II. Konferansını yaptığı zaman, bu konferansta ikiye bölünmüş ve TKP/ML (Bolşevik) adlı yeni bir örgütlenme meydana gelmişti. Geçen sürede her iki örgütte kendi içinde yeni yeni gelişmelere-değişmelere uğramış ve bugüne kadar örgütlülüklerini devam ettirmişlerdir. II. Konferanstaki ayrılıktan sonra Bolşevikler en önemli tarihi belgelerinden birini, "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?" adlı broşürü yayınlayarak II. Konferans ve II. Merkez Komitesi hakkında bir tavır takınmıştı.

Biz, yazımızda yer yer bu broşürede yer vermek suretiyle gelinen aşamanın ne olduğunu gözler önüne koyduk. Gelişmeyi izlemek için bize böyle bir yol seçmek doğru geldi. Çünkü adı geçen belgede, gelişmeleri takip edenler için ilginç tespitler ve değerlendirmeler vardır. Örneğin, broşürün sonunda II.Merkez Komitesi'nin "Partinin kendi önderliğinde kalan kesimini yozlaşmaya doğru götürmekte" olduğu tespiti III. Konferansa gelindiği süre içinde doğruluğunu kanıtlanuş oldu.

II. Merkez Komitesi'nin önderliğinde atılan "Halk Savaşı" çığlıklarını içi boş balon olduğu, sorunlara biraz önyargısız bakanlar için tartışılmaz bir gerçek olarak ortaya çıktı.

II. Merkez Komitesi, sosyal pratiğin acımasız gerçeği karşısında güneş görmüş kardan adam örneği eriyen "teori" devşirmelerini Marksizm-Leninizmin bilimi ışığında gözden geçirme çağrılarına kulaklarını tıkayarak, oportünistlere yaraşan yolu; eklektik teori karmaşasını açık revizyonizm yönünde evrimleştirme yolunu tutarak, İbrahim Kaypakkaya ile eğitilen ve ona inanan tabanı da elde tutmak için, İbrahim Kaypakkaya'yı savundukları üzerine yemin ettiler.

II. Merkez Komitesi Mao Zedung Düşüncesi'nin bir dizi yanlışını Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi olarak savunma; fakat Mao Zedung kavramını reddetme devşirmeciliği; süreç içinde bolşevizme karşı bir hizipler konfederasyonu görünümündeki TKP/ML içinde açıkça "Maocu" olduklarını söyleyen bir yurtdışı grubu tarafından reddedildi. Bunlar, ne idüğü belirsiz, kapalı kapılar ardında yürütülen bir ideolojik mücadele karikatürü ertesinde tasfiye edildiler ve "TKP/ML Maoist Merkezi" adıyla ortaya çıktılar.

II. Merkez Komitesi'nin ne olduğu belirsiz bir özeleştiri sonrası faydacı bir şekilde yeniden birleştiği GKK (Geçici Koordinasyon Komitesi)cılarda II. Merkez Komitesi'nin bir yandan halk savaşını savunur

görünme, diğer yandan "işçi sınıfının içinde çalışmanın önemi", "şehirlerde çalışmanın önemi" vb. üzerine ahkam kesme devşirmeciliğine karşı en sıkı "halk savaşçıları"nı yanına alarak bayrak açtı. Böylece 1981 Konferansı ertesinde, tüzük gereği aslında en geç 1984'te yapılması gereken ve sürekli olarak ertelenerek nihayet 1987 güzünde yapıldığı ilan edilen III. Konferans öncesinde TKP/ML üç ayrı çizgiye sahip üç ana gruba bölünmüş durumda idi:

* Devşirmecilikte ustalaşmaya çalışan II. Merkez Komitesi savunucuları.

* Açık Maoist/ABD-DKP çizgisi savunucuları.

* II. Merkez Komitesi'ni halk savaşı yürütmemekle suçlayan, İbrahim Kaypakkaya'yı en iyi savunduğunu iddia eden eski GKK çizgisi savunucuları.

III. Konferans, bu bölünmeyi açıkça belgeleyen hizipler konfedarasyonun örgütsel parçalanmışlığını ortaya koyan ve ortaya TKP/ML adına konuşan üç ayrı grup çıkaran bir konferans oldu.

TKP/ML'nin III. Konferansında seçilen III. Merkez Komitesi adına Ekim 1987'de bir duyuru bildirisi yayınlandı; ardından Konferansı tanıtan yazılar içeren İKK (İşçi Köylü Kurtuluşu)'nın 81, 82, 83, 84. sayıları, Merkez Yayın Organları (K)'nın 13, 14, 15. sayıları çıktı. (Bu kitapta birçok yerde K.dan alıntı yapılmıştır. Konferansçılar demogojik bir biçimde bunun bir iç yayın organı olduğunu, böyle bir organdan alıntı yapılamayacağını, bunun doğru olmadığını söyleyebilirler. Bununla ilgili olarak söyleyeceğimiz şudur: Yapılan alıntılar, örgütsel gizleri açıklayan vb. alıntılar değil, ideolojik siyasi konuları içeren ilgili tespitlerdir. Gizli olduğu söylenen iç yayın organının 13, 14,15. sayıları yurtdışında bir alanda açıkça dağıtılmış, satılmıştır. Eleştirilen konularda Konferansçılar görüşlerini en geniş K.larda ortaya koymuştur. İKK'larda olduğu noktalarda alıntıları İKK ile sınırlandırdık.)

Bu kitap hazırlanırken, TKP/ML nezdinde onun çeşitli tiplerine karşı ideolojik mücadele, Uluslararası Komünist Hareket içindeki modern revizyonizme karşı olma iddiasındaki sapmaya karşı Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma amacı güdülmüştür. Yeri geldiğinde diğer sapmalara karşı da bu mücadele yürütüleçektir.

III. Konferans ve sonrası gelişmeler, aslında II. Konferans sonrası yönü belirlenmiş olan gelişmenin noktalandığı, TKP/ML'nin örgüt olarak yozlaştığının ifadesidir.

II. Konferans ertesi, Bolşevikler haklı olarak "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?" diye sormuşlardı. Biz bugün bu soruya şöyle cevap veriyoruz: "İleri Adım Yok Hep Geriye Revizyonizme"

I

III. KONFERANS HAKKINDA YARATILMAYA ÇALIŞILAN EFSANELER VE GERÇEKLER

Üçüncü Konferans hakkında III. Konferansta yönetime gelen III. Merkez Komitesi'nin "İşçi Köylü Kurtuluşu" No: 81/82; K. sayı 13/14 ve konferans bildirisinde konferansın değerlendirilmesiyle ilgili olarak yaptığı bazı tespitler şöyledir:

"İç ve dış tarihi koşulların zorluğuna rağmen, çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının öncü müfrezesi partimiz TKP/ML, faşist Türk Devletinin her türlü engellemelerini aşarak, III. Konferansı hakim sınıfların suratına bir tokat gibi indirdi. Partimiz III. Konferansı bu anlamda tarihi bir öneme sahiptir.

Parti III. Konferansımız, egemen sınıflara büyük korku olurken, Türkiyeli emekçilere, ezilenlere, işçilere, köylülere, gençlere, kadınlara bir umut oldu. 12 Eylül askeri faşist cuntasının 'ezdik', 'kökünü kazıdık' dediği partimiz TKP/ML, her zaman halkın yanında, halkın içinde, suda balık gibi olmuştur. Partimiz, TKP/ML III. Konferansını başarıyla sonuçlandırarak, egemen sınıfların karşısına bir kere daha kale

gibi dikilmiştir." *(İKK 81, s.1)*

" III. Konferansımız devrimci hareketin atomlarına kadar bölündüğü, çoğunun varlık yokluk uğraşı verdiği, yeni kimlik arayışlarına yöneldiği günümüzde, parti birliğinin daha yüksek seviyelerde tesis edilmesinin aracı oldu." *(s.28)*

"Partimiz ... bugün halkımızın biricik umudu durumuna gelmiştir." (Bildiri)

"III. Konferansımızı Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi ile taçlandırarak duraklama ve giderek içten içe çürümüye başlayan parti örgütümüzü çürümeye değil, sağlamlaşmaya, duraklamaya değil, emin adımlarla daha ileri atılıma geçirmenin yolunu açmış olduk." *(K.13, s.1)*

"Partimiz... konferans çalışmalarını sonuçlandırıp, Partimiz ve Türkiye devrimi açısından tarihsel bir adım attı."

Konferansın aldığı siyasi kararların içeriği üzerine geçmeden önce buradaki değerlendirmeler üzerinde duralım. Ve TKP/ML'in gerçek durumu ile, burada yapılan "tarihi önem", "parti birliğinin daha yüksek seviyelerde tesis edilmesi", "halkımızın biricik umudu durumuna gelmiş olmak" gibi tespitlerin ne kadar uyumluluk gösterdiğine bakalım.

Gerçek nedir?

Üçüncü Konferans öncesinde durum bizzat partinin bugünkü merkezi tarafından "duraklama ve giderek içten içe çürüme durumu" *(K13, s.1)* olarak adlandırılmaktadır.

Yeni Merkez Komitesi'nin verdiği bilgilere göre, III. Konferans öncesinde anlı-şanlı (!) TKP/ML'in anlı-şanlı (!) II. Merkez Komitesi'nin 5. Toplantısında alınan kararla... 1985'in sonlarından bu yana şehirlerde parti örgütü yoktur. *(K 14, s. 44)*

Ayrılan DABK'çılar ise partinin konferans öncesi durumunu şöyle değerlendirmektedirler:

"Bugün partimizin içinde bulunduğu durum hiç de içaçıcı değildir. MK'nın izlediği parti düşmanı çizgi partimizi yok olma tehlikesiyle yüz yüze bırakmıştır, geniş parti kitlesi dağınık ve örgütsüzdür. Bu kitle günbegün yok olmaya doğru gitmektedir.

Şehirlerdeki örgütlenme ya yok denecek kadar az, ya da hiç yoktur. Kırsal alandaki örgütleme her gün genişlemesi gerekirken durmadan daralıyor. Silahlı güçlerimizin sayısı artma yerine önemli oranda azalmıştır. Mücadele oldukça geri bir plandadır. Laçkalık, inançsızlık, hantallık, vurdumduymazlık vb. vb. hastalıklar alabildiğine yaygındır. İzlenen sağcı çizgiye paralel olarak bu hastalıklar günbegün gelişerek partimizi yiyip bitirmektedir. Dersim'de, Erzincan'da Elazığ ve Diyarbakır'da alınan darbeler ve şehirlerdeki kayıplar gücümüzü büyük ölçüde azaltmış, savaşçıların, taraftarların ve halkımızın moralini bozmuştur. Parti kitlesinde ve halkta gelişen güvensizlik, izlenen sağcı çizgi nezdinde partimizin Marksist-Leninist çizgisine karşı güvensizliğe dönüşme durumuna varmıştır." *(Eylül 1987 tarihli DABK bildirisi)*

İşte "halkımızın biricik umudu haline gelmiş olan", "hakim sınıfların karşısına kale gibi" dikildiği söylenen TKP/ML'nin konferans öncesi gerçekliği budur.

Peki Konferans bu gerçeklikte birşey değiştirmiş midir? Varolan ve TKP/ML açısından varlık-yokluk sorunu haline gelen bunalım konferansla aşılmış, veya en azından konferans bunalımın aşılması yönünde bir adım atmış mıdır?

Konferans savunucuları bu sorulara açıkça evet cevabı vermektedirler. Biz onların palavralarını bırakıp yine gerçeğe bakalım:

III. Konferans gerçekte, TKP/ML'in çeşitli revizyonist kanatları arasındaki TKP/ML içindeki iktidar mücadelesinin arenası olmuş; ve TKP/ML içindeki *bölünmeyi* —yıllardır devrimci kamuoyundan gizlenen ve içten içi süren *bölünmeyi*— su yüzüne, devrimci kamuoyu önüne çıkarmıştır.

Örgüt bunalımı aşılmamış, tersine bölünme resmileşerek uç noktasına, mantıki sonucuna varmıştır.

Bugün TKP/ML adına konuşan *üç ayrı örgütlenme* vardır:

* TKP/ML III. Konferansında iktidara gelen; ve çizgisini sağ oportünist ilan ettiği II. Merkez Komitesi ve onun taraftarları ile ilkesiz bir örgütsel ittifaka giren (aynı ilkesizlik tabii bu ittifakın diğer ke-

simi için de geçerlidir) ekip;

* TKP/ML II. Merkez Komitesini "kavga kaçkını"; III. menşevik Merkez Komitesini onlarla uzlaşanlar olarak değerlendiren, ve kendisinin TKP/ML olduğunu iddia eden DABK;

* Dili bile Amerikanca olan, "Partiyi topyekün rektifikasyona" çağıran; "iktidara" palavrasını atan; ve TKP/ML Maocu merkezci olduğunu iddia eden kampus Maocusu takım.

Bu üç ayrı *örgüt* dışında, gerçekte kendi içinde belli bir fraksiyonist çalışması olan ve zamanı geldiğinde ayrı örgüt olarak ortaya çıkması mümkün ve muhtemel olan; "çok kanatlı parti" savunucusu II. Merkez Komitesi takımı vardır.

Bunun dışında, III. Konferans öncesi TKP/ML'den kopmuş; "legal Marksizm" yönünde hareket eden bir grup vardır.

Yine III. Konferans öncesi TKP/ML'den kopmuş, nereye evrimleşeceği henüz belli olmayan bir başka grup vardır.

İşte TKP/ML'nin bugünkü gerçekliği budur. Ve TKP/ML'nin peşinde giden devrimcilerin, hayal aleminden uyanıp, bu gerçekliği görmeleri gerekir.

Yani III. Konferans bunalımı çözmemiş, bunalımı çözme yönünde de —bunun tersi tüm iddia palavralarına rağmen— gerçek bir adım da atmamıştır.

III. KONFERANSIN HAZIRLIĞI MENŞEVİKÇE OLMUŞTUR! III. KONFERANS SAVUNUCULARININ KONFERANS HAZIRLIĞI KONUSUNDA SAVUNDUKLARI GÖRÜŞLER ANTİ-LENİNİSTTİR!

Burada şu soru sorulmalıdır: Konferans bunalımı çözme yönünde bir adım atabilir miydi?

Menşeviklerin kafası ile atamazdı. Nedir o kafa? III. Konferansın seçtiği Merkez Komitesinin konferansın hazırlığı bağıntısındaki yakınmaları şöyledir:

"Üç yıla yakın süredir parti içinde sürdürdüğümüz tartışmayı III. Konferansımızı başarı ile sonuçlandırarak noktaladık. Bu üç

yıllık süre bize çok pahalıya maloldu." *(K13, s. 1)*

"İki yılı aşkın bir iç tartışmayı hiçbir parti kaldıramaz... Bir parti uzun süreli iç tartışmaya dayanamaz." *(İKK 81, s.3)*

"Savaşçı bir örgüt uzun süreli içe dönük çalışma ya da iç tartışmalar yaşayamaz. Bu KP için ölüm demektir. Uzun süreli iç tartışmalar partiyi esas hedefinden koparıp, deyim yerinde ise, kendi iç sorunları ve boğuşmaları artırır. Bu tartışmalar partiyi ilerletici değil, geriletici olur." *(K13, s.8)*

"Parti III. Konferansımız, parti içi bunalımların arttığı, partinin bölünme eşiğine geldiği bir dönemde yapılmıştır. Parti içi bunalımların bu denli arttığı bir dönemde, III. Konferansı acilen yapmak ve bu bunalıma son vermek gerekiyordu. Bunun esas yolu Parti III. Konferansını yapmaktı. Ayrıca, sınıf mücadelesinin gelişimi eskiye oranla 1987'de daha da hızlanmaya başlamıştı. Partimiz kendi iç sorunlarını çözemediği için sınıf mücadelesinin gerisinde kalmıştı. Bu durum, partinin kitlelerle olan bağının daha da zayıflamasını getirdiği gibi, diyalektik olarak parti içi bunalımı daha da körüklüyordu. Bu parti içi sorunlar çözülmeden sınıf mücadelesine önderlik etmek ya da onun yüklediği görevleri layıkıyla yerine getirmek gibi, diyalektik olarak parti içi bunalımı daha da körüklüyordu. Bu parti içi sorunlar çözülmeden sınıf mücadelesine önderlik etmek ya da onun yüklediği gövrevleri layıkıyla yerine getirmek mümkün değildi. "Pratik adım bir düzine programdan iyidir" (Marks) sözü burada öne çıkıyordu. Partimiz de bunun bilincinde olarak III. Konferansını sonuçlandırdı." *(İKK 81, s.4)*

" 1985'ten beri III. Konferansın hazırlığı içinde olan partimiz TKP/ML, bu hazırlığı esas olarak sağ oportünizmin basiretsizliği sonucu zamanında yapamamış ve partimizde büyük tahribatlar yaratmıştır. Bir komünist partisinde bu kadar uzun süre iç tartışmalar yaşanırsa, o partinin ölümü, en azından içinde büyük tahribatların açılması, ya da bölünmelerin gündeme gelmesi demektir. Bunu 2. MK sağ oportünüzmi görememiş, partimizi sınıf mücadelesinin gerisinde bırakarak, parti içi kaosun daha üst boyutlara çıkmasına neden olmuştur.

Bu, 2. MK'nin kötü veya iyi niyetinden kaynaklanan bir olgu değil, sağ oportünist çizginin doğal bir sonucudur. 3. Konferansımız, 2. MK'nin bu anlayışını eleştirip, mahkum etmiştir." (İKK 81 s.18)

Yani Konferansçılara göre, neyin nasıl tartışıldığı değil, sürenin uzunluğu-kısalığı önemlidir... Bir parti, o savaşçı bir parti ise, uzun süreli iç tartışmalara dayanamaz.

Lenin bu soruna Konferansçılar gibi yaklaşmıyor. O "Bir Adım İleri, İki Adım Geri"de şöyle diyor:

Iskra, 1900'de yayın hayatına girişini duyururken, daha ilk baştan, birleşmemizden önce, sınır çizgilerinin belirlenmesi gerektiğini belirtmişti. Iskra, 1902 Konferansını bir parti kongresi olarak değil, özel bir toplantı olarak gerçekleştirmeye çalışıyordu. Iskra, konferansta seçilen hazırlık komitesini yeniden kurduğu 1902 yaz ve güz aylarında aşırı ölçüde ihtiyatlı davranıyordu. Sonunda, sınırların çizimi işlemi, hepimizin bildiği gibi, tamamlanmıştı. Hazırlık Komitesi, 1902 yılının sonunda kurulmuştu. Iskra, komitenin sağlam bir şekilde kuruluşunu olumlu karşıladı ve 32. sayısında yayınlanan bir başyazıda, bir parti kongresinin toplantıya çağrılmasının çok ivedi ve ciddi bir zorunluluk olduğunu ilan etti. Bu durumda, bize yüklenebilecek en son suç, ikinci kongreyi toplamakta ivedi davranmış olmamızdır. Gerçekte bize rehberlik eden kural, kumaşı kesmeden önce yedi kez ölçünüz, kuralıydı..." (Lenin, "Bir Adım İleri, İki Adım Geri", s.13, Sol Yayınları)

Örgütlenme Komitesinin kuruluşu ile ilgili açıklamada da aynı düşünceyi Lenin şöyle dile getiriyor:

"Bu görev çok zorludur. Çünkü bizim ihtiyacımız olan şey, devrimci anlayışa sahip küçük aydın grupçuklarının birleştirilmesi değil, nüfusun büyük bir sınıfını bağımsız yaşama ve mücadeleye uyandıran işçi hareketinin bütün yönlendirici güçlerinin birleştirilmesidir. Bizim ihtiyacımız olan, kesin ilkesel anlaşma temelinde bir birliktir. Böyle bir birlik, değişik ilişkiler ve şartlar altında çalışan ve bazen çok değişik yollardan geçerek sosyal-demokrat görüşlere varmış olan

işçilerin ve aydınların komite, grup ve örgütlerinin tümünün veya büyük çoğunluğunun bilinçli ve kararlı bir biçimde varması gereken bir birliktir. Böyle bir birlik kararname ile olmaz, bir delege konferansının kararları ile, bir kerede gerçekleştirilemez. Böyle bir birlik, sistemli olarak, adım adım hazırlanmak zorundadır. Genel parti kongresi şimdiye kadar yapılmış olanı sağlamlaştırmalı ve iyileştirmeli, başlanmış olanı sürdürmeli, daha kapsamlı ve daha derinlemesine bir çalışma için sağlam temelleri daha da sağlamlaştırmalı ve resmen tasdik etmelidir. Biz bu yüzden Örgütlenme Komitesinin çalışmalarına bilge bir ihtiyatla, ve alçak gönüllülükle başlamış olmasını selamlıyoruz.

(...)

Nihayet, Örgütlenme Komitesinin kongrenin çağrılmasının büyük zorluklar taşıdığı ve uzun zamana ihtiyaç olduğu konusundaki kararlı açıklamasını da bütünüyle yerinde ve doğru buluyoruz. Bu tabii ki, Kongrenin çağrılmasının ertelenmesi anlamına gelmiyor. Hiçbir şekilde! Parti Kongresinin acilliğinden yola çıkıldığında, biz bir aylık bir süreye bile "uzun" deriz. Ama çalışma şartlarımızı ve tüm hareketin ciddi temsiliyetinin gerekliliğini vb. gözönüne aldığımızda, beş kere, on kere daha fazla süre, biraz tecrübeli hiçbir parti işçisinin cesaretini kırmaz." *("Örgütleme Komitesinin Kuruluşu Üzerine Açıklama", Lenin, Eserler, cilt 6, s. 304-305, Alm.)*

Yani Lenin için Kongre* doğru dürüst hazırlanmalı, alınacak kararlar üzerine önceden parti içinde yeterli bir tartışma yürütülmelidir.

Bu yapılmamış, kongre gerçekte sorun çözmez, sorun yaratır... Sorunlara yenilerini ekler...

III. Konferansçıların çok gördüğü 3 yıllık tartışma, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin somutunda hiç de çok görülmeyen bir

---

* TKP/ML somutunda kongrelere hep Konferans denmiştir ki bu yanlıştır. Çünkü konferans denilen toplantılarda, partinin tümünü bağlayan kararlar alınmış, MK seçilmiş, partinin en yüksek idaresi orada temsil edilmiştir. vb.

tartışmadır. Ve onların şovenist, terbiyesiz iddialarının tersine, savaşçı bir parti idi bu parti!

Aynı şey ÇKP için de geçerlidir.

*

Ama sorun yalnızca bu da değildir.

Kongre hazırlığı —Marksist-Leninist partiler açısından tabii— öyle yapılmalıdır ki, partinin tüm bölümleri kongreye gerçekten hazırlanarak gelebilsin.

III. Konferansçılar ise önlerine gerçek anlamda altından kalkmayacakları bir gündem koymuşlardır.

II. Merkez Komitesi Partinin kendi önderliğindeki kesiminin önüne, III. Konferansta çözmek üzere şu gündemi koymuştur:

— Açılış (MK adına bir yoldaş)

— Saygı duruşu, Enternasyonal marşı, Parti marşı

— Delegeliklerin onaylanması

— Divan seçim

— Gündemin tartışılması ve onaylanması

GM. 1— Parti Özeleştirisi (1. Konf.ÖE)

a- Parti'nin Kuruluş Dönemi

b- Parti'nin 1. Yenilgisi

c- KK Dönemi

d- Bölgesel dönem

a- 1. Konferans ve 1. MK. -Mao Zedung Düşüncesi.

GM. 2- II. Konferans ve II. MK Dönemi

a- II. Konferans

b- II. MK.

1- Siyasi, ideolojik, örgütsel önderlik.

2- Strateji, taktik, mücadele biçimleri ve 11 ilke üzerine.

3- Kitle çizgisi.

4- Örgütlenme ve kadro politikası (Parti, ordu, gerilla savaşı,

cephe, gençlik, sendikal ve özel ihtisas örgütlenmesi).

5- Propaganda/ajitasyon faaliyeti ve yayın organları

6- Bölge faaliyetleri ve cezaevleri

GM. 3- Dünya'da ve Türkiye'de durum değerlendirilmesi ve önümüzdeki dönemin taktiği, uzun ve kısa vadeli görevlerimiz.

a- Türkiye ve T. Kürdistan'ındaki siyasi akımların değerlendirilmesi

1- Modern revizyonist akımlar

2- Troçkizm ve Troçkist akımlar

3- Reformcu akımlar

4- Kürt milliyetçisi akımlar ve PKK

b- Cephe ve ittifaklar sorunu

GM. 4— DEH ve DEKLERASYON'un değerlendirilmesi

a- Enternasyonal faaliyet ve perspektifimiz

GM. 5— Tüzük değişikliği önerileri

GM. 6— Karar tasarıları

GM. 7— 1. Nolu bölgede son gelişmeler ve tavır

GM. 8— Konferansın örgütlenmesi ve bugüne kadar ki gelişmeler

a- Tutanakların onaylanması

GM. 9— MK Seçimi

GM. 10— Kapanış

(K. 13, s.12)

TKP/ML II. Merkez Komitesi önüne yığılan sorunların altında ezilmenin verdiği çaresizlikle "her sorunu çözme" gafleti gösterip böyle bir gündem hazırlayarak "tartışma" başlattığında, hiç şüphesiz çok kısa bir zaman diliminde işi bitirmekten yana idi. Ne var ki TKP/ML'in "15 yıllık geçmişini değerlendirip özeleştiri yapma" da dahil olmak üzere, her biri başlı başına çok önemli tartışmalara açık böyle kalabalık gündemli bir "tartışma"nın öyle kısa sürede bitecek türden olmadığı ortadaydı.

Fakat böyle bir gündemin yine de üç yıl gibi bir sürede sonuçlandırılmış olması büyük "başarı!"dır. Bu "başarı", hiç kuşkusuz oportünizmin "yaptım-oldu" diyerek sözde ideolojik-siyasi mücadele yürütmesi sonucu ortaya çıkan çizginin ve bu çizginin savunucusu oportünist klikler arası çatışmanın yeni galibi III. Merkez Komitesinin başarısıdır (!).

Bu aynı zamanda geçmişten beri eleştirilen anti-Marksist-Leninist düşüncelerin bir kez daha ve sözde daha sistemli bir biçimde piyasaya sürülmesi ve gerekçelendirilmeye çalışılması anlamında oportünist bir başarı (!)dır. Bunun böyle olduğunu yazımızın devamında tek tek ortaya koyarak ispatlayacağız.

Ortaya konan konferans sonuçlarından görülebileceği gibi, yeni oportünist-revizyonist hat, öncelikle ve özellikle, TKP/ML I. Konferansının yapmış olduğu Marksist-Leninist tahlil ve tespitlerin tasfiyesini hedeflemiş olup, bugüne kadar üstü kapalı reddedilmesi yerine, açıktan reddedilmesi tavrını göstermesi anlamında, II. Konferansın da gerisine gitme anlamında oportünist-revizyonist bir "başarı(!)"dır.

Ve bu konferans sonuçları, konferans öncesinde "Marksist-Leninist çizgi" olarak her yerde göğüslerini gererek savundukları TKP/ML II. Merkez Komitesi oportünizminin çizgisinin aslında nasıl da oportünist olduğunun sözde "anlaşılması" (!) anlamında bir "başarı"dır. Ve bu, II. Merkez Komitesi çizgisinin doğrudan sorumluları olan bazı önder kadroları düşman tarafından katledildiğinde bunlar "Marksist-Leninist önderler" diye dışa ajitasyon temelinde savunulurken, aslında tüm başarısızlıkların kaynağının da II. Merkez Komitesi çizgisi olduğu söylenerek teori ile pratik çelişmesini çizgi haline getirme anlamında oportünist bir "başarı (!)"dır.

Bu konferans sonuçlarından görülebildiği kadarı ile, sözü edilen III. Konferans Ekim 1987'de sonuçlanmış olmasına karşın, Büyük Sosyalist Ekim Devriminin 70. yıldönümüne rastlanmasına, böyle bir günde Gorbaçov modern revizyonistlerinin Büyük Sosyalist Ekim Devrimi gerçeğini kendi modern revizyonist politikaları için kullanmayı özel hedef olarak önlerine koyduğu bir ortamda; "Marksist-Leninist olma" adına, tek kelime Ekim Devriminden söz etme gereği duymayan ve sahte "Marksist-Leninist" olduğunu açıkça ilan eden bir konferansın

"başarı"sıdır.

Yine bu konferans, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi ve onun önderi Lenin ve Bolşevik Partisinden öğrenmeyi bir kenara itmenin ötesinde, Mao Zedung yoldaşın doğru düşüncelerini değil, "Marksist-Leninist hareket içindeki yeni bir sapma olan "Mao Zedung Düşüncesi" anlayışını "Marksizm-Leninizmde yeni bir aşama" safsatalarıyla savunup, kendisine izleyeceği yol olarak tespit eden; bu anlamda da Marksizm-Leninizmden açıkça saptığını herkese bağıra bağıra ilan eden oportünist-revizyonist çizginin bir "başarı"sıdır.

Bu konferans, sözde "15 yıllık TKP/ML tarihini değerlendirip özeleştirisini yaptığı" (!) bir konferans olmasına karşın, komünist partisinin proletaryanın partisi olması gerektiği gerçeğini bir-iki cümle ile geçiştiren; sonuç, duyuru ve açıklamalarında proletaryanın devrim mücadelesi içindeki yeri ve öneminden hemen hiç söz etmeyen; proletaryadan da bir-iki satırla sözeden ve soruna hemen hep "kır/kent" ikilemi ile yaklaşıp, sınıfsal tahlil yerine coğrafi ayrımları koyan sözde bir "proletarya partisi"nin konferansı olması anlamında da oportünist-revizyonist körlüğün "başarı" olarak yutturulmasından başka birşey değildir.

Ve bu konferans sonuçları, her sayfada yemin-billah edilerek "biz İbrahim Kaypakkaya'nın hattı ve 5 temel belgeyi savunuyoruz; 11 ilke stratejiktir" denmesine karşın; İbrahim Kaypakkaya'nın Marksist-Leninist hattının inkarından öte, onun yanlışlarına sarılıp, doğrusu ortaya konmuş bir ortamda bu yanlışları sistemleştiren görüşlerin piyasaya sürülmesi bağıntısında da belkemiksiz oportünizmin siyasi cesaretsizliğini, ajitasyon görünümlü laf kalabalıkları ardına gizleme becerisi gösterme anlamında oportünist bir "başarı"dır.

Ve bu gündem temelinde yapılan hazırlıkların ve tartışmaların bizzat III. Merkez Komitesi tarafından değerlendirilmesi de şöyledir:

> "Konferans tartışmaları ve *hazırlığı* esas olarak partimizin iki bölgesinde sürmüştür... Bu bölgelerden birine Parti Birliği'nin 4. sayısı gönderilmemiştir... tartışmalar kısır geçmiş, önderlik fonksiyonunu bu süreç içinde oynayamamıştır."
>
> ...

1986 yaz aylarında alt konferanslar yapılmaya başlandı. AB ve TK bölgeleri konferanslarını yaparak demokratik şekilde delegelerini seçtiler. CU'da bulunan bazı parti üyelerinin de konferans tartışmalarına aktif olarak katılma imkanları yoktu. Buradaki parti üyeleri konferansa hazırlanamadılar. Acele bir şekilde konferanslarını yaparak, merkezi konferansa katılmak için bölgelerinden ayrıldılar." (K13, s.8)

Alt alta konduğunda çıkan sonuç:

— Esasta iki bölge, yetersiz tartışıyor. Tartışma temel belgelerinden biri bunların da birine hiç gitmiyor.

— Bir üçüncü alanda ise, hiç hazırlıksız, delege seçiliyor!

— Ve sonra da *çok zaman* tartışıldığından, bunun "savaşçı bir parti için ölüm" olduğundan dem vuruluyor.

Böyle hazırlanan bir konferanstan, III. Konferanstan başka bir sonuç beklemek göle maya çalmaya benzer.

Üçüncü Konferans menşevikçe hazırlanmıştır. Ve Konferansçılar bunun da teorisini yapmakta, savaşçı örgüt olduklarından dem vurmaktadırlar. Bu savaşçı örgüte hakarettir. Marksizm-Leninizme hakarettir.

II

KONFERANSIN SİYASİ ÇİZGİSİ ÜZERİNE

TKP/ML Üçüncü Konferansı'nda iktidara gelen yeni III. Merkez Komitesi önderliğinde çıkan yayınlarda:

"TKP/ML III. Konferansı,

Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin, revizyonizme, modern revizyonizme, Troçkizme, parti tasfiyeciliğine ve her türden oportünizme karşı zaferiyle sonuçlandı"

tespitini yapıyor.

Şimdi bu ajitasyon palavrası ile, TKP/ML III. Konferansı'nın gerçekliğini karşı karşıya koyalım.

Bu iddianın doğruluk derecesini III. Konferans çizgisini Marksizm-Leninizmin kantarına vurarak tartalım:

TKP/ML'NİN "MARKSİZM-LENİNİZMİN ZAFERİ" DİYE ADLANDIRDIĞI ÜÇÜNCÜ KONFERANS, GEÇMİŞE YAKLAŞIM VE ÖZELEŞTİRİ KONUSUNDA ANTİ-LENİNİST KONUMDA DURMAKTADIR!

III. Konferans, parti tarihinde ilk defa, geçmişin doğru bir değerlendirmesini yaptığı iddiasındadır.

"III. Konferansımız Partimizin tarihini doğru değerlendirmiş, I. Konferansın geçmişe yönelik oportünist eleştirilerini mahkum etmiştir." *(İKK, sayı 81, s.19)*

III. Merkez Komitesi'nin belgelerinde yer alan geçmiş değerlendirmesi özet olarak şu sonuca varmaktadır:

Parti kuruluşundan, birinci yenilgiye kadar olan kısa dönem dışında, başa gelen tüm yönetimler, başlangıçta Marksist-Leninist olmasına rağmen, süreç içinde sağcılaşmış; ve *partinin çizgisini* hayata uygulamamıştır. Yenilginin nedeni budur. Yalnızca birinci yenilgi, objektif şartların olumsuz olması ile açıklanabilir. Gerek 12 Eylül'de hazırlıksız yakalanmanın, gerekse 2. yenilginin nedeni, oportünist önderliklerdir...

Bu değerlendirme, parti çizgisindeki çok önemli hataları, sapmaları görmeyen, gözlerden gizleyen; ve sonuç olarak, başa geçen her Merkez Komitesi'nin eğer Marksist-Leninist ilkelere dayalı ve gerçeklere uygun bir siyaset izlemeye kalkarsa, sağcılık ve oportünizmle suçlanmasının temeli olan, olacak olan bir değerlendirmedir.

Parti çizgisi denen şey, hiçbir yoruma açık olmayan bir berraklıkta; "dünyada ve Türkiye'de durumun devrim için mükemmel" olduğundan yola çıkan, en ileri kadroları seçilmiş bir kırlık bölgede ya da bölgelerde toplayarak, —gerekirse kısa bir ajitasyon— propaganda sonrası, silahlı mücadeleye girişilmesini, partinin, ordunun ve cephenin böyle bir mücadele içinde inşa edileceğini; "yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğunun silaha sarılmaya hazır olduğunu" ve "görevin köylü savaşını başlatmak" olduğunu, "toprak devriminin kavranacak esas halka" olduğunu vb. vb. öngören bir çizgidir.

Bu çizgiyi uygulamaya kalkan her Merkez Komitesi, bu çizginin gerçeklerle uyum içinde olmadığını —pratikte kafasını duvara vurarak— görmektedir, görmek zorundadır.

Ama şimdiye dek yapılan, bu kadar açık olan çizgi ile hesaplaşarak, bu yanlışlardan açık özeleştiri ile kopacak yerde, kıyıdan köşeden getirilen eleştirilerle eklektik bir çizgi yaratmak olmuştur.

Bu bağıntıda yaptığımız bu tespit, sonuç ile ilgili bir tespittir.

Sonuç açısından I. ve II. Merkez Komitesi'nin yaptığı eklektik bir çizgi yaratmak olmasına rağmen; I. Merkez Komitesi ile II. Merkez Komitesi birbirinden bir bağıntıda ayrılmak zorundadır. I. Merkez Komitesi, içinde bolşeviklerin de yeraldığı ve görüşlerini yer yer hakim kıldıkları bir Merkez Komitesi idi ve gördüğü yanlışlardan kopma yönünde adımlar atıyordu. II. Merkez Komitesi ise, birçok yanlış gösterilmiş olmasına, önceden üzerine ideolojik mücadele yürütülmüş olmasına rağmen; yanlışlara bilinçli olarak sarılıp sistemleştiren bir Merkez Komitesidir.

Sonuçta, her Merkez Komitesi — kendisinden sonrakilerce— haklı olarak çizgiyi uygulamamakla suçlanmış, her yeni Merkez Komitesi çizgiyi uygulama yeminleri ile işbaşına gelmiştir. Şimdi III. Konferans tarafından, çizgisi "sağ oportünist" olarak nitelenen *(İKK 81, s. 16)* II. Merkez Komitesi de aynı iddialarla işbaşına gelmiştir. Ama pratikte kafayı sınıf mücadelesinin acımasız duvarına vurmuştur.

Yaptığı oportünistçe kıvırtma olmuştur.

III. Merkez Komitesi'nin akibeti, eğer çizginin yanlışlarından gerçek bir özeleştiri ile kopmaz ise, II. Merkez Komitesi gibi olacaktır.

Ama onun doğru yönde ilerleyeceğinin en küçük bir belirtisi yoktur.

*

III. Konferans gerçekte, özeleştiri konusunda, geçmişin hatalarından kopma yönünde bir adımın, yani ilerlemenin değil, geçmişte atılmış olan ve peşi izlenmesi gereken olumlu bir adımın geri atılması, yani *gerilemenin* bir ifadesidir.

III. Konferans parti tarihinde, geçmişin hatalarından kopma yönünde atılmış bir adım olan I. Konferans özeleştirisini güya soldan eleştirip, "sağ oportünist" ilan etmiştir. *(İKK 81, s.5)*

I. KONFERANSA KONFERANSÇILARIN YAKLAŞIMI:

I. KONFERANS ÖZELEŞTİRİSİNE GETİRİLEN SOMUT ELEŞTİRİLER ÜZERİNE:

TKP/ML III. Konferanslarında I. Konferansa yönelik aldıkları kararı açıklarken şöyle demektedirler:

"III. Konferansımız, partimizin I. yenilgisinin esas nedeninin objektif olduğunu tespit ederken, I. Konferansın özeleştirisinin oportünist niteliğini açığa çıkarıp mahkum ve reddetmiştir." *(İKK 81, s.5)*

II. Konferansta I. Konferansın özeleştirisinin reddedildiği doğrudur. Ancak "mahkum edildiği" söylenen "oportünist nitelik" tanımlaması tam bir palavradır ve anti-Marksist-Leninist anlayışlarının bir ürünü olarak özeleştirideki Marksist-Leninist unsurlara yönelik bir saldırıdır. Sadece mahkum değil ama, I. Konferansın değerlendirmelerini çarpıtıp yalan söyleme temelinde inkar eden oportünist tezleri tek tek ele alalım:

Konferansçılar şöyle diyor:

"I. Konferans özeleştirisi Partimizin geçmişini ve yenilgisini değerlendirirken sağ ve inkarcı bir temelde ele alıyor. Bir kısım doğruları sıralaması inkarcı, sağcı ve sübjektif yaklaşımın özünü gizleyememektedir. Bu durumu şöyle özetleyebiliriz:

Partimiz tarihine yaklaşım herşeyi kendi iç ve dış koşulları içinde ele alınıp değerlendirilmeliydi. Ama I. Konferans soruna böyle yaklaşmamış, PDA ve diğer revizyonistlerin partimize getirdiği haksız eleştirilerden etkilenmiştir. Bilumum revizyonistlerin Partimizin Marksist-Leninist tezlerine yönelttiği eleştirileri mahkum edeceği yerde onlardan önemli ölçüde etkilenmiş ve bunu özeleştiriye yansıtmıştır. Her şeyi kendi iç ve dış koşulları içinde irdelemeyen bir anlayış ya sağa sapar ya da "sol"a. I. Konferansta özeleştiride sağa sapmaştır. I. Konferans partimizin yenilgisine ve o dönemde yaptığı bazı hatalara yaklaşımı aynı şekilde M. Suphi TKP'sine gösterilseydi, bu mantık silsilesi onu ML değil, oportünist görürdü." *(İKK 81, s.8)*

Bu paragrafta çeşitli yönleriyle I. Konferans özeleştirisi hakkında kesin yargılara varılıp genellemeler yapılarak, yapılan değerlendirmeler temelinde de özeleştiri mahkum edilmeye çalışılmaktadır. Adı geçen iddia ve yargıları şöyle sıralayabiliriz:

I. Konferans özeleştirisi:

— Partinin yenilgisini sağ ve inkarcı bir temelde ele alıyor. Ve sübjektif.

— Parti tarihine yaklaşım, iç ve dış koşulları içinde soruna yaklaşım biçiminde değildir. PDA ve diğer revizyonistlerin eleştirilerinden etkilenilmiştir.

— Böyle bir yaklaşım sonucu I. Konferans özeleştiride sağa sapmıştır.

— Aynı yaklaşımla M. Suphi TKP'si ele alınsa, ona oportünist denmek gerek.

Bu tezlerden ilki olan; yenilgiye ilişkin düşünceleriyle başlayalım.

Burada III. Konferançıların iddia ettiklerinin tersine, I. Konferans soruna *"iç ve dış koşuları içinde ele alma"* biçiminde yaklaşıp, bir sonuca varmaktadır. Aksini iddia etmek aptallık değilse, sahtekarlıktır. Ve bu iddia, I. Konferans özeleştirisini kendilerinden başka kimsenin okuma imkanı olmadığı ya da gereği duymayacağı ve İKK'nın zırvalarıyla yetineceği varsayımına dayanmaktadır.

I. Konferans özeleştirisinde yenilginin nedenleri hakkında tartışılırken aynen şunlar söylenmektedir:

*Bu yenilgiye sebep olan **siyasi ve örgütsel hatalarımız** şunlardı:*

Genel Eleştiri ve diğer temel yazılarımızda, içinde bulunduğumuz çağ konusunda şu tespiti yapıyorduk:

*Çağımız emperyalizmin **toptan** çöküşe, sosyalizmin **bütün dünyada** zafere ilerlediği çağdır.*

*Bu tespit, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının kapandığı, emperyalizmin yeni bir aşamaya, toptan çöküş aşamasına ulaştığı görüşlerini içeren bir tespitti. Bu tespit emperyalizmin bütün dünyada **bir anda toptan** çökeceği, sosyalizmin bütün dünyada **bir anda zefere** ulaşacağı görüşlerini de içinde barındıran bir tespitti.*

Bizim yaptığımız bu tespit, emperyalizm çağında evrensel hale gelen "kapitalizmin dengesiz gelişme kanunu", buna bağlı olarak "emperyalist zincirin en zayıf halkasından kopacağı" ve "tek tek ülkelerde proleter devriminin ve sosyalizmin inşasının mümkün olduğu" şeklindeki Leninist tezleri reddeden bir tespitti. Bu tespit, poleter dünya devrimi sürecinin tek tek ülkelerde devrimin gerçekleşmesi ile

gelişeceğini, emperyalizmin dünya çapında toptan bir anda değil, tek tek ülkelerin emperyalist zincirin halkalarından devrimler sonucu kopması ile süreç içinde yıkılacağını kavramayan bir tespitti.

Bizim çağ tespitimiz, proleter dünya devriminin karşısındaki engeller olan emperyalizm (sosyal emperyalizm) ve her türlü gericiliği küçümseyen; dünya çapında devrimin güçlerini ise abartan bir anlayıştan kaynaklanıyordu.

Dünyada var olan objektif durum, bizim "emperyalizm toptan çöküyor" tespitini yaptığımız sırada, şöyleydi:

Dünya nüfusunun 2/3'ünden fazlası emperyalist ve sosyal emperyalist sömürü şartları altında yaşamakta idi. Emperyalistler ve sosyal emperyalistler dünyayı üçüncü bir genel savaş tehditi altında tutmakta idiler. Sübjektif alanda Kruşçev tipi modern revizyonizm dünya Marksist-Leninist hareketine çok ağır zararlar vermişti. Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadelede; Büyük Proleter Kültür Devriminin etkisiyle dünyanın pek çok ülkesinde genç Marksist-Leninist partiler doğmuştu. Ama bunların devrimci hareket içindeki etkileri çok sınırlı idi. Uluslararası alanda yaygın ve hakim olan akım, modern revizyonizm ve ona tepki olarak doğan ve ona bağlı olarak gelişen küçük burjuva maceracısı akımdı.

Böyle bir durumda, "emperyalizmin toptan çöküşü"nden söz etmek, sübjektif isteğimizi objektif gerçekliğin yerine geçirmek anlamını taşıyordu. Bu hatamız uluslararası alanda ve buna bağlı olarak da ülkemizde, düşmanı taktik açıdan küçümseme, gücümüzü taktik alanda olduğundan çok görmemize ve "sol" siyasetlere yol açıyordu.

Emperyalizmin toptan çöktüğü anlayışı, aynı zamanda devrimin objektif ve subjektif unsurların birleşiminin sonucu ortaya çıkacağını kavramamamızdan kaynaklanıyordu. Biz, bu tespiti yaptığımız dönemde, dünyanın her yanında, özellikle Asya, Afrika ve Latin Amerika'da, devrimci hareketler yükseliyordu. Biz bu hareketlere bakıyor, bu hareketlerin ve önderliklerinin sınıf niteliklerini incelemiyorduk. Bu bizim, Marksist-Leninist partinin, sübjektif unsurun devrimdeki önemini tam olarak kavramamamızdan kaynaklanıyordu.

Bizim "emperyalizm toptan çöküyor" teorisini savunmamızın bir başka kaynağı, uluslararası Marksist-Leninist hareket içinde

takındığımız ilkesiz tavırdı. Biz uluslararası Marksist-Leninist hareket içinde Çin Komünist Partisi'ni "yanılmaz otorite" olarak kabul ediyorduk. ÇKP'nin her tezini üzerinde fazla düşünmeden, Marksist-Leninist olarak adlandırıyor ve savunuyorduk. "Emperyalizmin toptan çöküş çağı" teorisini de böyle bir anlayışla, kavramadan, kendiliğindenci bir şekilde savunduk. "Emperyalizmin toptan çöküş çağı" teorisi, 1969'da yapılan ÇKP IX. Kongresinde, kongre raporuna kesin bir formülasyon olarak geçmişti. Bu rapordaki ve esas olarak Lin Biao'nun "Yaşasın Halk Savaşının Zaferi" adlı broşüründeki anlayışa göre, "içinde bulunduğumuz çağ emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağ idi ve Mao Zedung Düşüncesi" içinde yaşadığımız bu "yeni çağın" Marksizm-Leninizmi idi. Bu tespitler sinsi bir şekilde Leninizmin artık eskidiği görüşünü yaymakta idi. Bu tecride savunulan görüşler, aynen Kruşçev tipi modern revizyonistlerin yaptığı gibi Mao Zedung'un görüşlerini Marksizm-Leninizmden koparmakta, ayrı şeylermiş gibi göstermek idi. Dünyada birkaç istisna dışında hemen bütün Marksist-Leninist parti ve gruplarca savunulan bu tespitler, uluslararası alanda esas olarak küçük burjuva maceracısı, kendiliğindenci, voluntarist (iradeci) akımlara teorik temel olmuştu.

Lin Biao tarafından emperyalizmin toptan çöküş çağı teorisine bağlı olarak geliştirilen bir başka tez de, "Dünya çapında başçelişme, emperyalizm ve sosyal emperyalizm ile ezilen uluslar arasındadır" tezi idi. Partimiz, temel belgelerinde dünya çapında başçelişmeyi "emperyalizm ve sosyal emperyalizm ile ezilen halklar ve uluslar arasındaki çelişme" şeklinde tespit etti. Lin Biao'nun anlayışına göre, "Asya, Afrika, Latin Amerika'nın geniş alanları dünyanın kırları, geniş metropoller ise dünyanın şehirleri" idi. "Emperyalist ülkelerde devrim, Asya, Afrika, Latin Amerika ülkelerinde devrim olmadan imkansız" idi. Lin Biao dünya çapında başdüşman tespitini, devrimin önce nerede olacağını tespit etmek için yapıyor, devrimler arasında mekanik bir öncelik sonralık ilişkisi kuruyordu. Partimiz, belgelerinde Lin Biao'nun dünya çapında başçelişme tespitini kullandı, ama bu tespite temel olan düşünceyi savunmadı. Ancak daha sonraki gelişme içinde Lin Biao'nun "dünya kırları/ dünya şehirleri", "dünya çapında halk savaşı" gibi tezleri de partimiz tarafından savunuldu. Bu da kavramadan, kendiliğindenci bir biçimde oldu.

Uluslararası alanda 1972'de yapılması gerekli olan şey, içinde bulunduğumuz çağın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğu, Leninizmin ilkelerinin eskimediği, Mao'nun görüşlerinin Leninist görüşler olduğu tezlerinin savunulması idi. O dönemde "emperyalizmin toptan çöküş çağı" teorisine karşı Marksist-Leninist ilkelere dayalı bir mücadele yürütülmeli, bu teorinin Kruşçev'in modern revizyonist tezleri ile özde bir olduğu ortaya konmalı idi. Yapılması gerekli olan şey, uluslararası alanda hakim olan anti-Marksist, anti-Leninist akıma karşı ilkeli bir mücadele yürütmekti. Partimiz bu görevi yerine getiremedi. Emperyalizmin toptan çöküş çağı teorisinin anti-Leninist özünü kavramadı. Kendiliğindenci bir biçimde bu teoriyi savundu. ÇKP otoritesine körce bağlılık bu konuda önemli rol oynadı.

Partimizin yenilgisine sebep olan temel siyasi hatalardan biri de, ülkemizdeki 1972 başlarında yaptığı durum değerlendirmesidir. Partimiz kurulduğu sırada ülkemizde durumu şöyle değerlendiriyordu:

"Genel olarak dünyada, özel olarak da, Türkiye'de objektif şartlar devrime son derece elverişlidir."

"Şimdi işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumdadır..."

Bu tespitlerin yapıldığı 1972 Şubat'ında ülkemizde objektif ve sübjektif durum nasıldı?

Ülkemizde 12 Mart 1971'de askeri darbe olmuştu. Darbenin amacı çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının yükselen devrimci mücadelesini bastırmaktı. Başlangıçta hakim sınıfların çeşitli klikleri kurulan hükümetlere ortak oldular. Fakat 1971'in sonuna doğru, Amerikancı faşist klik, diğer klikleri tasfiye ederek, siyasi tekelini kurma yönünde önemli bir mesafe kaydetti. 1971 Nisan'ından itibaren, ilan edilen sıkıyönetim ile birlikte, hakim sınıflar halka ve devrimci örgütlere karşı yoğun bir terör, saldırı ve sindirme kampanyasına giriştiler. Devrimci örgütler ve halk bu saldırılar karşısında ağır kayıplar verdiler. Halkın kendiliğinden gelme mücadelesi faşist terör karşısında önce durakladı, sonra da geri çekilmeye başladı. 1972 yılının başları; faşist terörün uç noktasına ulaştığı, devrimci örgütlerin ağır kayıplara uğradığı, halk hareketlerinin geri çekildiği ve hakim sınıflar

arasında geçici bir istikrar sağlandığı, parlamenter maskeli açık faşizmin geçici istikrar kurduğu bir dönemdi. Yani partimiz yukarıdaki tesbiti yaptığı sırada, objektif şartlar devrime son derece elverişli değil, tam tersine elverişsizdi. Devrimci durum yükselme değil, bir duraklama ve hatta geri çekilme içinde idi.

Sübjektif duruma gelince: Bu tespitin yapıldığı 1972 Şubat'ında; Türkiye proletaryasının öncü örgütü TKP (M-L) henüz yeni kurulmuştu. Örgütsel inşa henüz başlangıç aşamasında idi. Halk kitleleri ile bağ yok denecek kadar azdı. Halk geniş çapta reformist ve revizyonist akımların ideolojik- siyasi etkisi altında idi. Küçük burjuvazinin "sol" siyasi akımları olan THKO- THKP/C gibi örgütler ağır kayıplar vermişlerdi. Bunların heyecan verici silahlı eylemlerine sempati duyan kitleler içinde "silahlı mücadele"nin "yenilgisi"; yılgın, yenilgici düşünceleri geliştirmişti. "İşçi sınıfımızın, yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumdadır" tesbiti, yanlış bir tesbitti. Durum bu tesbitin tersi idi. Kitlelerin bilinç ve örgütlenme seviyesi geri idi.

Partimiz 1972 başlarında varolan durumu doğru değerlendiremedi. Gerek objektif, gerek sübjektif açıdan durumun değerlendirilmesinde Partimiz düşmanın güçlerini taktik açıdan küçümsedi; devrimin güçlerini ise olduğundan fazla gördü ve gösterdi. Dünyada olduğu gibi, Türkiye'de durumun değerlendirilmesinde de partimiz, sübjektif isteği objektif gerçekliğin yerine geçirerek ağır bir hataya düştü. (TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, Le-Ya Yayınevi, s.25-30)

Yukarıda aktarılan uzunca bölümden görülebileceği gibi, TKP/ML I. Konferansı, şimdiki III. Konferansçıların iddialarının aksine, yenilgiye neden olan iç ve dış koşulları oldukça kapsamlı bir biçimde ortaya koyarak, şimdi bunu inkar edenlerden hem doğru ve hem de daha geniş tavır takınmıştır.

Aynı bağıntıda, I. Konferansın üzerinden 10 yıl geçtikten sonra III. Konferansçıların ne dediğine bir bakalım:

"PARTİNİN I. YENİLGİSİ ÜZERİNE

I. Konf. P. ÖE'si, partimize birçok haksız eleştiriler getirmiştir. Başta, partimizin yenilgisine esas olarak sübjektif

tespitlerin yolaçtığını belirtti. Partimize kuşkuyla yanaşmak, partimizin o dönem işlediği bazı taktik hataları genel hatalar şekline sokmak yoluna girmiştir. Partimiz I. ÖE bunu reddediyor ve partimizin yenilgisini T'deki durum değerlendirmesine bağlıyor, yani DABK kararlarında geçen "işçilerin, köylülerin büyük çoğunluğu silahlı mücadeleyi kavradı" tespitine dayandırmaya çalışıyor.

Partimizde hiç hata yok mu? Elbette var. Partimiz 12 Mart sonrası Türkiye'de durum değerlendirmesini olduğundan fazla abartmıştır. Yani sübjektif değerlendirmiştir. O gün Türkiye'de durum şu idi. 15-16 Haziran şanlı direnişiyle doruğa ulaşan durum, hemen peşinden sıkıyönetimle birlikte önce duraksamış, 12 Mart askeri faşist cuntası ile giderek gerilemiştir.

O dönemde partimizin silahlı mücadeleyi başlatması tarihi bir öneme sahiptir. Ancak durum değerlendirmesine bağlı olarak saldırı taktiğini esas aldı. O dönemdeki durum, geri çekilme içinde savunma taktiğini uygulamak ve partiyi bu taktikle güçlendirmek ve kitle bağlarını geliştirmeye uygundu.

Bazı oportünist ve revizyonistler partimizin silahlı mücadeleye başlamasını yanlış görüp "maceracılık"la suçluyorlar. Oysa o gün partimizin silahlı mücadeleyi başlatması doğruydu. Çünkü ülkemizde silahlı mücadele koşulları vardı. I. Konf. ÖE'si ise, o günkü koşullarda "objektif durumlar silahlı mücadele için elverişsizdi" diyerek partimizi sağdan eleştirmiştir. Bugün bilumum oportünist -revizyonistlerin saldırıları hala bu yönden gelmektedir.

Partimizin I. yenilgisinin nedenleri üzerine I. Konf. yanlış temelde değerlendirmeler yapmıştır. Oysa bazı sübjektif hataların yanında objektif koşulların ağır basması ve partimizin genç ve tecrübesiz oluşu yenilgide belirleyici olan engellerdir. Yenilginin nedenlerini şöyle sıralamak gerekir.

Birincisi, devrimci dalganın gerilediği bir dönemde Partinin henüz yeni kurulmuş olması, dolayısıyla genç ve tecrübesiz olması ve parti çatısı altında toplanan elemanların tecrübe ve birikimlerinin olmaması, TİİKP içinden taşınan alışkanlıkların

atılması için yeterli zaman ve nedenlerin bulunmaması.

İkincisi, bolşevik bir çalışma tarzının henüz yaratılmamış olması.

Üçüncüsü, Partinin henüz partiyi yaşatıp besleyecek bir kitle tabanını oluşturamamış olması.

Dördüncüsü, partinin kurmaylar heyetinin varlığı İK'nın kişiliğinde somutlaşması, yani partinin bütün ideolojik ve siyasi yükünün bir tek yoldaşın sırtına binmiş olması.

Beşincisi, düşman saldırılarının partimiz üzerinde yoğunlaşması, şartların ağırlaşması, partinin üzerine ağır görevler yüklenmiş olması vs. sayabiliriz." *(İKK 81, s. 7-8)*

İşte TKP/ML III. Konferansının birinci yenilgiyi "iç ve dış koşulları içinde ele alıp" irdeleyen "Marksist-Leninist" (!) kapsamlı (!) tavrı da budur!

Yukarıda yaptıkları değerlendirmeye tek tek tavır takınmadan önce, bizim ne dediğini bilmeyen revizyonistlerimize sormadan edemeyeceğiz: Hani nerede sizin o ünlü "iç ve dış koşullarınız"? Nerede dünyada durum? Zati Sungur'un torbasına tavşan sığdırması gibi, Türkiye'deki o anki durumu 2-3 satıra sığdırma becerisi gösteren sizler, niye daha başarılı olacağınız sirklerde görev yapmak varken, "Marksist-Leninist tahlil yapma" iddiaları ile ortaya çıkıyorsunuz?

Marksist-Leninist tahlil değil ama, en kaba oportünizmin karikatürü olan laflarla kafa karıştırmaya çalıştığınız çok açık ortada.

Çok ciddi pozlarla I. Konferansın özeleştirisini "mahkum ettiğini"zi söyleyen sizler, kara mizah örneği satırları yazarken okuyucuyu aptal yerine koyduğunuz ama kendi ulaştığınız nokta ve mantığı sergilediğinizi hiç mi düşünmediniz?

Örneğin; "Elbette partimizin de hataları vardı" dedikten sonra "Partimiz 12 Mart sonrası Türkiye'de durum değerlendirmesini olduğundan fazla abartmıştır. Yani sübjektif değerlendirmiştir" diyorsunuz da, neden bu sübjektivizmin savunulan çizgi ile bağını koymuyorsunuz?

I. Konferansın yaptığı özeleştiride sübjektivizmin savunulan çizgi ile bağını ortaya koyan görüşlere verip veriştiren ve

oportünistlikle damgalayan sizler, kendi "sübjektif" nitelemenize hangi kıstaslara dayanarak "Marksist-Leninist" diyorsunuz?

III. Konferansın I. Konferansa yönelik eleştirilerine devam edelim.

III. Konferansçı revizyonistlerin I. Konferans özeleştirisi ile revizyonist PDA'nın revizyonist tezleri arasında paralellik kurması, büyük bir terbiyesizliktir. I. Konferansın kabul ettiği özeleştirinin ilgili bölümünü yukarıda alıntıladık. Okuyucu orada savunulan görüşlerin PDA revizyonizmi ile ilgi veya ilgisizliğini kendisi değerlendirebilir. Burada yalnızca III. Konferansçı menşeviklerin "PDA'dan etkilenme" iddiasının hiçbir ispat gereği duyulmadan ileri sürülmüş, ispatlanmamış, ispatlanamayacak bir iddia olduğunu söylemekle yetinelim. Böyle iddialara Marksist-Leninist yazında bir tek ad verilir: İFTİRA!

Bugün gelinen yerde PDA'nın devamını elçabukluğu ile karşıdevrimcilikten çıkartıp "ara akım"lığa terfi ettirenlerin kendileri olduğunu unutarak, hiçbir kanıt göstermeden I. Konferans ile PDA arasında paralellik kurmaya çalışmak, siyasi acizlikten başka birşey değildir.

Mustafa Suphi TKP'sine yaklaşım sorununa gelince: Bu noktada da III. Konferansçıların yaptığı yalnızca içi boş, ispatlanmamış iddia ileri sürmektir. Bolşevikler açısından çifte standart yoktur. İbrahim Kaypakkaya'nın önderliğindeki TKP/ML'e yaklaşım ile Mustafa Suphi TKP'sine yaklaşım aynı yöntem ve anlayışa dayanan yaklaşımdır. Bunun tersi iddiada olan, iddiasını ispatlamaya, verilerle desteklemeye çalışmalıdır. Ancak o zaman iddia üzerinde ciddi olarak durmaya değer.

*

III. Konferansçılar I. Konferansın özeleştirisine saldırdıkları bölümde: "Geçmişimizi doğru değerlendirmek, ondan öğrenmek, geleceğe ışık tutmak anlamına gelir" şeklindeki tumturaklı laflarından sonra I. Konferans özeleştirisine en ağır darbeleri vuran (!) şu satırlarla sürdürüyorlar sözlerini:

> "I. Konferans özeleştirisinin şu tespitleri partimizin çizgisine karşı getirilmiş **yanlış** eleştirilerdir." *(IKK 81, s. 8)*

Ve 12 madde altında ardarda dizilmiş cümlecikler. Anlaşıldığı

kadarıyla bu 12 maddelik eleştiri III. Konferansçılara I. Konferansa "sağ opportünist" deme hakkı verirken, bunun dışında söylenen sözlere ve eleştirilere katılıyorlar. Aksi bir anlayışları olsa idi, mutlaka başka maddeler de sıralama zahmetine katlanırlardı. Biz bu düşünceden hareketle, "I. Konferans özeleştirisinin hataları" adını verdikleri ve sahtekarca bütünlüğünden koparıp cımbızlama yöntemi ile aktarıp yorumladıkları cümleleri, orijinalinde yeraldığı diğer ifadelerle bağ içinde aktararak okuyucunun III. Konferansçı Don Kişotların saldırdığı yeldeğirmenlerinin neler olduğunu görmesine hizmet etmek istiyoruz.

Saldırılan eleştiri cümleleri şöyle:

1- "Her tezin üzerinde fazla düşünmeden ML olarak adlandırıyor ve savunuyorduk."(s.8)

Şimdi bu cümleyi I. Konferans özeleştirisinde yer aldığı paragrafla birlikte aktardıktan sonra III. Konferansçı yalancı pehlivanlara cümleyi çarpıtmalarının hesabını soralım:

Bizim "emperyalizm toptan çöküyor" teorisini savunmamızın bir başka kaynağı, uluslararası Marksist-Leninist hareket içinde takındığımız ilkesiz tavırdı. Biz uluslararası Marksist-Leninist hareket içinde Çin Komünist Partisi'ni "yanılmaz otorite" olarak kabul ediyorduk. ÇKP'nin her tezini üzerinde fazla düşünmeden, Marksist-Leninist olarak adlandırıyor ve savunuyorduk. "Emperyalizmin toptan çöküş çağı" teorisini de böyle bir anlayışla, kavramadan, kendiliğindenci bir şekilde savunduk.

(TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s.27, Le-Ya Yayınevi)

Burada aktarılan cümlelerin, TKP/ML'nin I. Konferans özeleştirisine maletmeye çalıştıkları şizofrenik ifadeden çok farklı şeyler söylediği ortada.

Bilinçli ve sahtekarca aktarılan cümlecikten önce, özeleştiri hiçbir çarpıtmaya izin vermeyecek bir biçimde, özeleştirisi yapılan dönemde —Partinin kuruluş aşaması— bazı anti-Marksist-Leninist anlayışların parti çizgisine girmesinin kaynaklarından biri olarak, Uluslararası Komünist Hareket içinde Çin Komünist Partisi'ni "yanılmaz otorite" olarak kabul edildiğini göstermekte; "ÇKP'nin her tezini

üzerinde fazla düşünmeden, ML olarak adlandırıyor ve savunuyorduk" demektedir. Burada söylenenler açıktır. Eğer burada söylenenler olguları doğru aktarmıyorsa; I. Konferans özeleştirisinde bu konuda geçmişe dönük yanlış değerlendirmeler yapılıyorsa; geçmişte Çin Komünist Partisi yanılmaz otorite olarak görülmüyordu ise; ÇKP'nin şu veya bu tezine bir eleştirinin olması, kendimizi ÇKP'den ayrılan bazı noktalar olması gerekir. Üçüncü Konferansçı revizyonistlere düşen görev de bunu gösterip teşhir etmektir.

Böyle bir tavır yerine, somut olarak Çin Komünist Partisi için söylenen bir cümlede, cümlenin ilk kelimesi "ÇKP"yi tırpanlayıp, ne idüğü belirsiz bir genelleme ortaya çıkartan ve böyle yöntemlerle özeleştiriyi sözde "mahkum eden"(!) revizyonistler davranışlarını nasıl gerekçelendireceklerdir acaba?

Eğer özeleştirideki ifade, onların aktardıkları gibi olsaydı, I. Konferans özeleştirisini yazanlar da dahil, o ana kadarki TKP/ML önder ve kadrolarını, bırakalım parti kurup inşa etmeyle uğraşmak, alıp topluca bir akıl hastanesine yatırmak gerekirdi. Böyle bir cümlenin söylenmesi; Troçki'den Kruşçev'e, Liu Şao-çi'den Tito'ya kadar, komünizm adına konuşan her rezil revizyonist-troçkistin tezlerini de Marksizm-Leninizm adına düşünmeden savunulduğu, savunulabildiği vb. anlamına gelir. Bunun ise ne kadar aptalca olduğu ortada.

Böyle bir genelleme üreten TKP/ML revizyonistlerinin III. Konferansı ve seçtiği III. Merkez Komitesi, Uluslararası Komünist Hareket = ÇKP ve ÇKP'yi "yanılmaz otorite" olarak mı görüyor? Marksizm-Leninizm bilimi = ÇKP'nin tüm tezleri olarak mı değerlendiriyor? Ve daha önce de sorduğumuz gibi, 1970'li yılların başında Çin Komünist Partisi'nin eleştirildiği tek bir ifade var mı? Varsa hangileri? Vb.

III. Konferansçılar önce bu soruları bir yanıtlasınlar. Eğer 1970 ÇKP'sini ve onun tezlerini *sınırlamasız doğru* gördüklerini belirtirlerse, o zaman tartışma yeni bir biçim alır.

Diğer yandan, başta TKP/ML taraftarları olmak üzere, TKP/ML'i devrimci bir örgüt görüp ortak hareket etme durumunda olan tüm devrimciler de bu tür yöntemlerle üretilen "eleştiri"lerin içi boş ve zorlama eleştiriler olduğunu görme temelinde, TKP/ML'in III. Konfe-

ransçı revizyonist önderlerine tavır alıp, davranışlarının özeleştirisini talep etmelidir. Böyle bir davranış biçimiyle uzlaşma, bırakalım komünistliği devrimci olmakla bağdaşmayacak bir hareket olmaktan öte, benzer çarpıtmalar temelinde "düşünceler" üretilmesine destek olmak anlamına gelecektir.

*

2- "Lin Biao'nun 'dünya kırları', 'dünya şehirleri', 'dünya çapında halk savaşı' gibi tespitleri de partimiz tarafından savunuldu." (s.8)

Bu cümlenin geçtiği paragrafta özeleştiride şunlar denilmektedir:

Partimiz, belgelerinde Lin Biao'nun dünya çapında başçelişme tespitini kullandı, ama bu tespite temel olan düşünceyi savunmadı. Ancak daha sonraki gelişme içinde Lin Biao'nun "dünya kırları/ dünya şehirleri", "dünya çapında halk savaşı" gibi tezleri de partimiz tarafından savunuldu. Bu da kavramadan, kendiliğindenci bir biçimde oldu. (TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s. 28)

III. Konferansçı revizyonist ekip, biz hiç böyle şeyler söylemedik derken, görüldüğü kadarıyla, pek çoğu 1980 sonrası TKP/ML saflarına katılan devrimcilerin Partinin geçmiş belgelerine sahip olmadığı ve incelemeyeceği varsayımı ile eleştiri üretmeye devam etmektedir. I. Konferans, Partinin kuruluşundan, 1978'de yapılan konferans anına kadar partinin yaptığı tüm çalışma ve siyasi yaklaşımların özeleştirisini yapmaktadır. Dolayısı ile, sorun sadece İbrahim Kaypakkaya'nın kaleme aldığı *beş temel belgede* yazılı olanlarla sınırlı olmayıp; Koordinasyon Komitesi ve bölgesel dönemde de yazılıp-söylenenleri kapsamaktadır.

Dünya kırları/dünya şehirleri *anlayışı*, 1976-1978 dönemi arasında çıkan bir dizi parti bölgesel yayın organında, bu arada YD. Komünist'lerinde de savunulmuştur.

*

3- "Yapılması gerekli olan şey, uluslararası alanda hakim olan anti-ML akıma karşı ilkeli bir mücadele yürütmekti. Partimiz bu görevi yerine getiremedi."*(IKK 81, s.8)*

Yine cımbızlama şaheseri ve bağıntısından koparılıp aktarılan cümlenin ne bağıntıda söylendiğini orijinalinden okuyucuya aktaralım:

Uluslararası alanda 1972'de yapılması gerekli olan şey, içinde bulunduğumuz çağın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğu, Leninizmin ilkelerinin eskimediği, Mao'nun görüşlerinin Leninist görüşler olduğu tezlerinin savunulması idi. O dönemde "emperyalizmin toptan çöküş çağı" teorisine karşı Marksist-Leninist ilkelere dayalı bir mücadele yürütülmeli, bu teorinin Kruşçev'in modern revizyonist tezleri ile özde bir olduğu ortaya konmalı idi. Yapılması gerekli olan şey, uluslararası alanda hakim olan anti-Marksist, anti-Leninist akıma karşı ilkeli bir mücadele yürütmekti. Partimiz bu görevi yerine getiremedi. Emperyalizmin toptan çöküş çağı teorisinin anti-Leninist özünü kavramadı. Kendiliğindenci bir biçimde bu teoriyi savundu. ÇKP otoritesine körce bağlılık bu konuda önemli rol oynadı. (TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s. 28)

Marksizm-Leninizm bilimi yerine revizyonizmi eylem kılavuzu edinmekte kararlı olanların, görüldüğü gibi, kendi partisinin I. Konferansı ve özeleştirisine yöntem olarak da tipik bir revizyonist gibi yaklaşması kaçınılmaz hale gelmektedir.

Paragrafın ortasından çekip aldıkları cümle ne temelde dile getirilmektedir, ona bakalım.

* Uluslararası Komünist Hareket içinde, çağ tespiti bağıntısında, Leninist çağ formülasyonu olan "çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır" yerine yeni bir çağ tespiti geçirilmiştir.

* Yeni ifade, "emperyalizmin toptan çöküş çağı" olup, Lin Biao tarafından piyasaya sürülmüş ve 1969'da ÇKP IX. Kongresi'nde de resmen kabul edilmiştir.

* 1972'de yapılması gereken görev; uluslararası alanda Leninist çağ tespitini bilince çıkartıp, Leninizmi eskimiş ilan eden Lin Biao'cu çizgi ve tanımlamalara karşı mücadele etmekti.

* Uluslararası Komünist Hareket içinde bu anti-Marksist-Leninist "yeni çağ" tespiti ve akım o dönem hakim hale gelmişti. Çünkü bu çizgiye karşı yönelik açık bir ideolojik mücadele ortada yoktu.

* Bunun böyle olmasında bizim gibi, diğer Marksist-Leninist partilerin de Çin Komünist Partisini kesin otorite görmeleri çok önemli bir rol oynamaktaydı.

* O dönem doğru Marksist-Leninist tavır, bu sapmaya karşı Uluslararası Komünist Hareket içinde ilkeli bir mücadele yürüterek Leninist çağ anlayışını hakim kılma çabası olmalıydı. Ama biz parti olarak bu görevi yerine getiremedik.

* Bu anti-Marksist-Leninist revizyonist anlayışa karşı mücadele, Kruşçev revizyonistlerine karşı yürütülen ideolojik mücadelenin bir parçası olmalıydı. Çünkü her iki akım da *özde* aynı şeyleri savunuyordu: Leninizmin eskidiğini.

* Görev: Leninizmin eskimediği, Mao'nun görüşlerinin Leninist görüşler olduğu tezinin savunulması olmalıydı.

* Biz bu anti-Marksist-Leninist çağ tespitini kendiliğindenci bir şekilde savunduk. Bunu savunmamızda önemli rol oynayan olgu; ÇKP otoritesine körce bağlılıktı.

Şimdi tüm okuyucuları haklı olarak şöyle sorabilir:

TKP/ML 1972'de anti-Marksist-Leninist çağ tespitine karşı ideolojik-siyasi mücadele yürüttü de I. Konferans bunu saklayıp, belli bir amaçla o döneme haksız saldırılar mı getiriyor? Ve bu mücadele yürütüldü ise, belgeleri nerede?

Böyle bir soruya vereceğimiz yanıt; I. Konferans özeleştirisinde söylenenin tekrarı olacaktır.

O dönem kendiliğindenci bir biçimde yeni çağ tespiti savunulmuş ve anti-Marksist-Leninist niteliği görülmemiştir. Görülmediği için de herhangi bir mücadele yürütülmemiştir. Dolayısıyla, yürütülmeyen bir mücadelenin belgeleri de olmaz. Bu nedenledir ki I. Konferans, böyle dar bakış açısı bir tavrın ürünü olan kendi pratiğinin özeleştirisini yapmaktadır. Bu özeleştiri bu nedenle doğru ve yerinde Marksist-Leninist bir tavırdır.

Peki, III. Konferansçılar bu özeleştiriyi neden kabul etmiyorlar? Hatta kendileri, eleştirilerinin geçtiği aynı sayfada "Partimiz ÇKP'den etkilenerek anti-ML 'toptan çöküşe doğru gittiği çağ' tespitini savunmuştur. Bu çağ tespiti anti-ML, Troçkist bir tespittir" demelerine

rağmen? Anlaşıldığı kadarıyla bunun cevabı, aktardığımız *zorunlu kabul etme* ifadelerinin devamına sıkışmış gözükmektedir: Şöyle ki: "Bu çağ tespiti anti-ML, Troçkist bir tespittir. *I. Konferans özeleştirisi bunu reddetmekle birlikte içini yanlış doldurmuştur.*" (s.8)

Yukarıdaki satırları okuduktan sonra III. Konferansçılardan talebimiz şudur:

a) Sizin de sözde yanlışlığını kabul etmek zorunda kaldığınız bu anti-Marksist-Leninist çağ tespiti karşısında TKP/ML 1972'de mücadele yürüttüyse ve elinizde belgeleri varsa, onu ortaya koyun, hepimiz öğrenelim ve I. Konferansın yanlışlığını hep birlikte onaylayalım.

b) Eğer böyle birşey yoksa ve bunun olmadığı açıkça ortaya konup özeleştirisi yapılıyorsa ve doğru Marksist-Leninist tavır da bu ise, niye buna *yanlış eleştiri* diyorsunuz?

c) Yukarıda aktardığımız alıntıda siz de adı geçen çağ tespitini yanlış bulduğunuzu söylüyorsunuz. Ama I. Konferansın reddedişinin "içeriğine" katılmıyorsunuz. Diyelim ki bu yanlış —ki siz iddia ediyorsunuz—, lütfen sizin şu "doğru Marksist-Leninist" reddedişinizin ne olduğunu ortaya koyun da biz de dahil dünya komünist hareketi meraktan kurtulsun.

*

4- "Objektif şartlar devrime son derece *elverişli değil*, tam tersine *elverişsizdi.*" *(İKK 81, s. 8) (a.ç. İKK)*

"I. Konferans özeleştirisi partimizin geçmişini ve yenilgisini değerlendirirken sağcı ve inkarcı bir temelde ele alıyor. Bir kısım doğruları sıralaması inkarcı, sağcı ve sübjektif yaklaşımın özünü gizleyememektedir" (s.8)

deyip, "bu durumu şöyle özetleyebiliriz" dedikten sonra ünlü 12 maddelik özet içinde dördüncüsü olan bu alıntı, I. Konferansın özeleştirisinin "sağcılığı"na kanıt olarak gösteriliyor olmalı. Öyle ya, objektif şartlar elverişli ama, kahrolası sağcı I. Konferans bunu çarpıtıyor.

Bir kez daha sözkonusu alıntının geçtiği bölümün tümüne bakalım I. Konferans özeleştirisinden. Ve bakalım "bir kısım doğruları" sıralayan ama inkarcı-sağcı-sübjektif olanın bu I. Konferans

mı olduğunu birlikte inceleyelim. Yoksa "sol" laflar edip kendi sağcı-inkarcı-sübjektif yüzünü gizlemeye çalışan III. Konferans mı?

Sözümona "eleştiri"nin yöneltildiği bölüm (özeleştiri, s. 29), daha önce aktardığımız uzunca alıntı içindedir. *(Bkz. s. 29-30)*

Görülebileceği gibi önce dünyada durum hakkında yapılan değerlendirmenin yanlışlığı ortaya konduktan, "Partimizin yenilgisine sebep olan temel siyasi hatalardan biri de, ülkemizdeki 1972 başlarında yaptığı durum değerlendirmesidir. Partimiz kurulduğu sırada ülkemizde durumu şöyle değerlendiriyordu:..." dendikten sonra, o günkü Türkiye'deki durum özetlenmekte ve

> "Yani partimiz yukarıdaki tespiti yaptığı sırada, *objektif şartlar devrime son derece elverişli değil, tam tersine elverişsizdi.* Devrimci durum yükselme değil, bir duraklama ve hatta geri çekilme içinde idi"

tespiti yapılmaktadır.

Bu bağıntıda tartışılanın ne olduğunun bilinmesi, bazı kavramların nasıl kullanıldığının bilince çıkartılması gereklidir.

İbrahim Kaypakkaya, 1972'de bir yandan Lenin'in devrimci durum öğretisini savunmaktadır. (Bkz. İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, "Şafak Revizyonizmi ile Aramızdaki Ayrılıkların Kökeni ve Gelişmesi" (Genel Eleştiri), 5. madde: "Şafak Revizyonistleri Leninist 'devrimci durum' öğretisini tahrif ediyorlar", s.346-348)

O bu savunu içinde şu genellemeyi de yapmaktadır:

> *"Devrimci durum, devrimin objektif şartlarıdır. Devrimci durum tek tek grupların, partilerin, sınıfların iradesinden bağımsız objektif bir olgudur." (s.348)*

Bu tartışma bağlamında burada söylenen doğrudur. Gerçekten de, "devrimci durum", tek tek grupların, partilerin, sınıfların iradesinden bağımsız, bu anlamda "objektif" bir durumdur; bu anlamda "devrimin objektif şartlarıdır."

Ama bir başka tartışma bağlamında, "devrimci durum, devrimin objektif şartlarıdır" biçiminde bir tanımlama eksik, ve yanlıştır. Çünkü Leninist kullanımda *devrimci durumu* belirleyen, yalnızca iradi olmaması, "objektif" olması değil, aynı zamanda iradi olmayan *belirli*

şartların, belirli bir tarihi dönem içinde *birarada bulunmasıdır*.

Bu konuda İbrahim Kaypakkaya'nın da aktardığı şu alıntı açık dil konuşmaktadır:

> *"Bir devrimci durum olmadan devrimin mümkün olmayacağı, Marksistler için tartışma götürmez bir gerçektir. Ayrıca her devrimci durum da devrime götürmez. Genel olarak bir devrimci durumun belirtileri nelerdir. Şu üç önemli belirtiyi ileri sürersek, herhalde yanılmış olmayız. 1) Egemen sınıflar için değişikliğe gitmeden egemenliği sürdürmek mümkün olmazsa; 'üst sınıflar' arasında şu ya da bu biçimde bir buhran, egemen sınıfın politikasında, baskı altındaki sınıfların hoşnutsuzluğuna ve parlamasına sebep olacak bir çatlamaya götüren buhran ortaya çıkarsa. Bir devrimin olması için, genellikle 'alt sınıfların eski biçimde yaşamak istememesi' yeterli değildir. 'Üst sınıfların eski biçimde yaşayamayacak, durumda' bulunması da gereklidir. 2) Baskı altındaki sınıfların sıkıntısı ve ihtiyacı, normalden daha öteye kadar ilerlemişse. 3) Yukarıdaki nedenlerin bir sonucu olarak, 'barış zamanında' kendilerinin soyulmasına hiç ses çıkarmadan razı olan, ama sıkıntılı zamanlarda hem buhranın her türlü şartları, hem de bizzat 'üst sınıflar' tarafından bağımsız tarihi eyleme itilen yığınların eyleminde önemli bir artış varsa.*
>
> ***"İradenin dışındaki... bu objektif değişikliklerin** (abç)... hepsine birden devrimci durum denir. Böyle bir durum 1905'te Rusya'da ve bütün devrim dönemlerinde Batı'da vardı" (Lenin, Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky, s. 16) (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s. 347)*

Görüldüğü gibi, devrimci durum, "iradenin dışındaki" herhangi bir "objektif şartlar" değil; "iradenin dışındaki ... *bu* objektif değişikliklerin hepsi birden"dir.

Bu anlamda, devrimci durumu, iradi mi/objektif mi bağıntısı dışındaki herhangi bir tartışmada: "Devrimci durum, devrimin objektif şartlarıdır" biçiminde tanımlamak yanlıştır.

Bu yanlış, şu açıdan önemlidir:

Bilindiği gibi, Leninizm, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, bütün ülkelerde *devrimin objektif şartlarının* olduğundan yola çıkmaktadır.

Stalin, "Leninizmin Temelleri" adlı eserinde bu düşünceyi şöyle açıklamaktadır:

> *"Eskiden, ayrı ayrı ülkelerde, ya da daha doğrusu gelişmiş şu ya da bu ülkede proletarya devrimi için nesnel koşulların varlığından ya da yokluğundan sözetmek adetti. Şimdi bu görüş artık yetersizdir. Şimdi devrim için NESNEL KOŞULLARIN EMPERYALİST EKONOMİ SİSTEMİNİN TÜMÜNDE bir eksiksiz bütün olarak bulunup bulunmadığından sözetmek gerekir; **çünkü** sistem TÜMÜ İLE DEVRİM İÇİN olgunlaşmış ise, ya da daha doğrusu olgunlaştığı **İÇİN**, bu sistemin içinde sanayi yönünden yeteri derecede gelişmemiş bazı ülkelerin bulunması devrim için aşılmaz engel olamaz." (Stalin, "Leninizmin Sorunları", s. 29, Sol Yayınları) (abç)*

Burada Stalin tarafından ortaya konan Leninist düşünce, berrak bir biçimde, emperyalizm çağında, emperyalist sistemin kendi *iç çelişmeleri sonucunda*, emperyalist sistemin bütün ülkelerinde (emperyalist zincirin tüm halkalarında) devrimin objektif şartlarının (nesnel koşullar) varlığını ortaya koymaktadır.

Emperyalist sisteme bağlanmış olan tüm ülkeler, ekonomik gelişme dereceleri ne olursa olsun, emperyalist dünyanın çelişmelerini kendi somutlarında yansıtırlar. Bu çelişmeler objektiftir. Ve bunlar emperyalizmi yıkılmaya götürecektir, götürmektedir. Objektif olarak emperyalist sistemin *tümü* devrim için olgunlaşmıştır. İşte bu anlamda, ama yalnızca bu anlamda, emperyalizm çağında emperyalist dünyanın tüm ülkelerinde "devrimin objektif şartları"vardır.

Bu anlamda kullanıldığında, "devrimin objektif şartları" ile, devrimin belirli objektif şartlarının belli bir tarihi anda birarada bulunması durumunun ifadesi olan "devrimci durum" bir ve aynı şey değildir.

Nitekim, Stalin emperyalizmin sistem olarak devrim için olgunlaşmış olduğunu tespit ettiği yerin hemen ardından:

"Devrim nerede başlayacak, sermayenin cephesi önce nerede,

hangi ülkede yarılabilecek?"

sorusunu sormakta; bu soruya genel cevaplandırma içinde:

"Genel kural olarak, emperyalist cephenin zinciri *en zayıf olduğu noktada* kırılır" (s.31)

yanıtını vermektedir.

Açıktır ki, emperyalist zincirin en zayıf olduğu noktada yalnızca genel anlamda "devrimin objektif şartları" değil, aynı zamanda *"devrimci durum"* varolmak zorundadır.

Yani emperyalist zincirin bütün halkalarında devrimin nesnel koşulları vardır ama, devrimci durum, bunların hepsinde yoktur.

Bu bağlamda tartışıldığında, devrimci durumun, genel tanım açısından "Devrimci durum, devrimin objektif şartlarıdır" biçiminde tanımlanmasının yanlışlığı iyice görülmektedir. Çünkü böyle bir tanımlama ile:

— ya, emperyalist dünyanın bir bütün olarak devrim için olgunlaştığı, bu anlamda devrimin objektif şartlarının bütün ülkelerde olduğu Leninist anlayışına karşı çıkılmak zorunda kalınacaktır;

— ya da bütün emperyalizm çağı boyunca, bütün ülkelerde her an devrimci durum olduğu sonucunda konaklanacaktır.

Bunun ikisinin de yanlışlığı ortadadır.

Görüşümüzce İbrahim Kaypakkaya'nın "devrimci durum"un tanımlanmasında devrimci durum = devrimin objektif şartları eşitlemesi biçimindeki teorik yanılgısının *kaynağı*, Leninist devrimci durum öğretisi ile; Mao Zedung Düşüncesi tarafından savunulan "Dünyada *devrimci durum* mükemmeldir" vb. genellemeler arasındaki çelişmeyi görmemesi; çağımızın Marksizm-Leninizmi olarak savunduğu Mao Zedung Düşüncesi'nin bu alandaki sapmasını görmemesidir. O dönemin birçok Marksist-Leninisti gibi, İbrahim Kaypakkaya'da, Leninizmden sapmayı Leninizme katkı olarak değerlendirmek ve savunmak durumundadır.

İbrahim Kaypakkaya'nın 1972'de "objektif şartlar devrime son derece elverişlidir" derken kastettiği, hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek biçimde, "devrimci durum"un hem bütün dünyada, hem

de Türkiye'de "mükemmel" olduğudur. O "devrimci durum = devrimin objektif şartları" eşitlemesini yapmakta, ardından da objektif şartları abartarak ve Mao Zedung Düşüncesi'nin yanlış genellemelerini yaparak "objektif şartlar devrime son derece elverişlidir" demektedir.

I. Konferans özeleştirisi de sorunu doğru ve haklı olarak bu temelde tartışmakta; *devrimci durum* bağlamında, şartların devrime son derece elverişli olup olmadığını tartışmaktadır.

İbrahim Kaypakkaya 1972'deki durum bağıntısında şu tespitleri yapmaktadır:

1 — Genel olarak dünyada ve özel olarak Türkiye'de objektif şartlar devrime son derece elverişlidir. Emperyalizm ve gericiler, bütün dünyada buhrandan buhrana sürüklenmekte, bunun sonucu olarak, işçi sınıfı ve bütün devrimci halklara karşı azgınca saldırılara girişmekte, işçi sınıfı ve devrimci halklar ise, Türkiye halkları da dahil, her geçen gün daha büyük kitleler halinde hışımla ayağa kalkmakta, gerici şiddete devrimci şiddetle karşı koymaktadır. Asya'nın, Afrika'nın, Latin Amerika'nın birçok ezilen halkları işçi sınıfı önderliğinde silahlı mücadele yürütmektedir.

2 — Ülkemizde de işçilerin, yoksul köylülerin ve diğer devrimci sınıf ve tabakaların mücadelesi son yıllarda hızla büyümüş, gittikçe şiddetlenmiş ve yer yer silahlı çatışmalara kadar varmıştır. Şimdi işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu, kurtuluşlarının ancak silahlı mücadeleyle olacağını kavramış durumdadır. Bugün kırlık bölgelerde köylü kitlelerinin başına geçip silahlı mücadeleyi örgütlemeyen ve kararlı, tutarlı, azimli bir şekilde yürütmeyen bir komünist hareket, komünist sıfatına layık olamaz ve devrimci kitlelerden tecrit olur. Bugün ülkemizdeki devrimci mücadele çok önemli bir noktaya, silahlı mücadele yolunu tutmayan bir akımın, bunun adı isterse komünist hareket olsun, kitlelerden tecrit olacağı bir noktaya ulaşmış bulunuyor. (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s. 319)

İbrahim Kaypakkaya, "objektif şartlar devrime son derece elverişlidir"den ne anladığını somut olarak ortaya koymakta, kendine göre

bir tablo çizmektedir. Çizdiği tablo, *devrimci durumun* mükemmel olduğu bir tablodur.

Nitekim o bunu, "Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım" başlıklı yazısında çok açık da ifade etmektedir.

Söylediği aynen şudur:

> *Devrimci durum gerek dünya açısından gerek tek tek ülkeler açısından (bazı istisnalar olsa, bile) fevkaladedir. Emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin ise bütün dünyada zafere ilerlediği çağımızın tipik bir özelliğidir bu. (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s. 17)*

Bütün bunların bilinmesi temelinde, İbrahim Kaypakkaya'nın tartıştığının devrimci durum olduğu ortadadır. Bu bağıntıda I. Konferans da soruna bu temelde yaklaşmış, 1972'deki durumun ne olduğunu somut olarak ortaya koymuş; ve "objektif şartlar devrime son derece elverişli değil, tam tersine elverişsizdi. Devrimci durum yükselme değil, bir duraklama ve hatta geri çekilme içinde idi" sonucuna varmıştır.

Özeleştirinin bu yaklaşımını "sübjektif-sağcı-inkarcı" ilan eden III. Konferansçılar hangi olgulardan yola çıkarak böyle bir suçlama getiriyorlar acaba? Özeleştirinin "sübjektif olgu tespiti" yerine o güne ilişkin kendi "objektif" incelemelerinin ne olduğunu bir koysunlar bakalım ortaya. Eğer 1972'deki İbrahim Kaypakkaya ve diğer yoldaşların yaptığı tespiti tekrar ederlerse, o zaman aradan 15 yıl geçmesine; bir dizi yenilgi alınıp, o yenilgiyi bizzat yaşayanlar olarak sayısız deney edinilmiş olmasına karşın, sadece ve sadece, İbrahim Kaypakkaya'nın savunucusu değil ama, onun çok kötü bir karikatürü olduklarını belgelemiş olurlar. Zaten bugünkü durumları da odur. Ne dediğini bilmez III. Konferansçılar birinci yenilgiye ilişkin düşünce belirttikleri yerde bu kez şöyle diyorlar:

> "Partimizin birinci yenilgisinin nedenleri üzerine I. Konferans yanlış temelde değerlendirmeler yapmıştır. Oysa *bazı sübjektif hataların yanında objektif koşulların ağır basması* ve partimizin genç ve tecrübesiz oluşu yenilgide belirleyici olan genellerdir. Yenilginin nedenlerini şöyle sıralamak gerekir.

Birincisi; devrimci dalganın gerilediği bir dönemde partinin henüz yeni kurulmuş olması..." vb. vb. *(İKK 81, s.8) (abç)*

Birinci yenilgiyi gerekçelendirirken birden aklına "objektif koşulların ağır basması", "devrimci dalganın gerilemesi" geliveren be hey kendini bilmez III. Konferansçı inkarcılar, "bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?" diye sormak hakkımız değil mi?

Bir yandan "devrimci durum geriliyor", ama diğer yandan "objektif şartlar devrime son derece elverişli" tespitine karşı çıkılması, "sağcılık", "inkarcılık", öyle mi?!

Aynı sözleri ve sizin "sağcılık" dediğinizi I. Konferans 1978'de söyleyince "inkarcılık" vb. oluyor da, 1987'de utangaç bir biçimde, ama hataların üstünü örtmek için zorunlu kaldığınızdan siz söyleyince "Marksist-Leninist bir tespit"mi oluyor? Ne dediğini bilmezliğin, çifte standardın, oportünistliğin bu kadarına da pes doğrusu demeden edemiyor insan.

Mao Zedung'un adını, ama Lin Biao'nun hattını savunan siz utangaç "Maocular"a, Mao Zedung yoldaşın Liberalizmin görünümlerini tanımlayan maddelerinden onbirincisini aktararak tekrar soralım: Bu tutarsızlık niye? Hele bir siz ortaya koyun, devrime "son derece elverişli" objektif şartları, ve o zaman tekrar konuşalım bu noktada sizlerle.

> *"İşlemiş olduğu bir hatayı görmek, ama onu düzeltmeyi asla düşünmemek; kendine karşı liberal bir tavır takınmak — bu onbirinci görünüm biçimidir." (Mao Zedung, "Liberalizme Karşı", Başkan Mao Zedung'un Beş Yazısı, Alm. s. 67)*

*

5- "Gerilla mücadelesinin hazırlık aşamasını atlayarak derhal silahlı mücadeleyi genelleştirme yolunu seçti." *(İKK 81, s.8)*

I. Konferans özeleştirisinde bu alıntının geçtiği paragraf, bir önceki paragrafla bağı içerisinde aynen şöyledir:

> *1972 yılı başında Türkiye'de yapılması gerekli olan şey, devrimci dalganın —kısa süre için de olsa— geri çekilme içinde bulunduğunu tesbit etmek; partinin ideolojik-siyasi-örgütsel inşasına hız vermek olmalıydı. Parti önderliğinde kırlık bölgelerde gerilla birimleri kurulmalı, gerilla savaşının hazırlıkları*

yapılmalı idi. Kitleleri uyandırmak ve örgütlemek için her fırsattan yararlanılmalı idi. Hakim sınıfların azgın saldırısını en az kayıpla atlatmak için gerekli tedbirler alınmalı idi.

Partimiz bunun yerine, yanlış durum değerlendirmesine uygun bir yol seçti. Gerilla mücadelesinin hazırlık aşamasını atlayarak "derhal silahlı mücadeleyi genelleştirme" yolunu seçti. Bu dönemde şu hatalar yapıldı: (TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s. 30-31)

Burada üzerinde durmak istediğimiz; o gün sahip olunan Halk Savaşı düşüncesi ile, yapılan hata ve yenilen darbeler, İbrahim Kaypakkaya dahil bir dizi değerli devrimcinin yitirildiği yenilgi sonrasında dersler çıkarırken, yapılmayanları belirleyip yapılması gerekli olan noktaların ortaya konulduğu bu bölümde, I. Konferans özeleştirisinin dikkat çekip önerdiği; gerilla mücadelesine hazırlık aşamasının atlandığı ve İbrahim Kaypakkaya'nın deyimi ile "gerekirse kısa bir ajitasyon-propaganda sonrası" silahlı mücadeleye geçilip, genelleştirilmek isteğidir.

I. Konferansın gerilla savaşına hazırlık dönemi anlayışını eleştiren III. Konferansçı revizyonistler bu konuda bakın ne inciler sunuyorlar okuyucuya:

"GSHD diye bir dönemi kabul etmek Gerilla Savaşı mantığına ve ülkemiz gerçeklerine terstir. Öyle zamanlar olur ki, hazırlık bazen çok uzun sürebilir, bazen de kısa. Esasında GSHD sübjektif durumla ilintilidir. Eğer ülkede silahlı mücadele koşulları varsa ve buna rağmen parti buna hazır değilse (örneğin partimiz 1974'ten sonra yeni toparlanmaya başladığı 1975-76'ya kadar böyle bir dönem yaşadı) o zaman sübjektif eksikliklerini gidermeye çalışır.

"Gerilla savaşına hazırlık dönemi" diye bir "dönem" yoktur. Zaten gerilla savaşı kendisi bir aşamadır. Ve kendisi içinde dönemlere ayırmak hatalı olur. Şüphesiz her savaşın, her eylemin bir hazırlığı olur. Böyle bir ön hazırlığı reddetmek bizleri sol anlayışa götürür ve sonu hüsrandır. Gerilla savaşına hazırlık görevleri uzun süreceği gibi kısa süre de olabilir. Örneğin isyanların geliştiği ve kendiliğinden gelişen kitle

hareketlerinin geliştiği koşullarda hazırlıkların tamamlanması kısa vadeli olurken, isyanların ve kitle hareketlerinin olmadığı ve partinin oldukça dağınık olduğu kesitlerde hazırlık görevleri uzun vadeli olabilir.

Gerillla savaşını başlatıp başlatmamak sorunu objektif ve sübjektif koşullara bağlı iken, objektif şartlar tayin edicidir. Silahlı mücadelenin objektif şartları her zaman vardır. Objektif şartların değişmesine ilişkin silahlı mücadelenin taktik biçimlerinde değişme olur. Yani devrimci durumun ve devrimci hareketin gerilediği dönemlerde geri çekilme ve geri çekilmeye bağlı olarak aktif savunma (silahlı mücadelenin savunma biçimi) iken, devrimci durumun ve devrimci hareketin ilerlediği kesitlerde saldırı taktiği ön plana geçer ve silahlı mücadelenin saldırı taktiği esas halka olur. Silahlı mücadelenin bu biçimi gerilla savaşı ve diğer mücadele biçimlerine tabi olarak ele alınmalıdır.

Ayrıca ülke çapında gerilla savaşını birden başlatma anlayışımız yok. Çünkü ülkemiz dengesiz bir sosyo-ekonomik yapıya sahiptir. Ülkemiz bu özelliğinden dolayı her yerinde aynı anda gerilla savaşına başlama koşulları yoktur. Partimizin yapması gereken gerilla mücadelesinin gelişmesine elverişli bölgelere öncelik vermesi gerekir. Başka bir deyimle, bozkırın kuru olan bölgelerinden tutuşturulması gerekir. Anlayışımız budur ve bu olmalıdır.

GSHD'ni I. MK ve II. Konferans Türkiye çapında hazırlık diye ele aldılar. Bu nedenle de GS'nin ruhuna ve ülkemiz gerçeklerine ters düştüler.

Silahlı mücadelenin ruhu ülkemiz özelinde, bir bölgede silahlı mücadele gelişirken ülkenin bir başka yerinde partimiz silahlı mücadeleyi başlatmak için hazırlık içinde olabilir. Ülkenin bir bölgesinde GS boyutlanırken bir başka bölgesinde cılız bir gelişme içinde olabilir. İbrahim yoldaşın "eğer gerekiyorsa kısa bir ajitasyon ve propagandadan sonra GS başlatılmalıdır" demesinin nedeni budur. Ama, İK yoldaşın bu anlayışı, I. MK tarafından yanlış bir şekilde "sol" olarak yorumlandı.

İbrahim yoldaşta hiçbir hazırlık yapılmadan GS'nı başlatma anlayışı yoktur. İK yoldaşın hazırlıktan anladığı, önce silahlı mücadeleye elverişli askeri arazilerin ve kitle temelinin olduğu bölgeler seçilerek burada asgari bir parti örgütlenmesinden sonra silahlı mücadele başlatılabilir. Bu doğru bir yaklaşımdır. Aksi taktirde PDA revizyonistlerinin partimize getirdiği eleştiriler haklı görülür.

Silahlı mücadeleyi kalıplara dökmek yanlıştır. Silahlı mücadelenin boyutlanmasıyla, kimi bölgelerde partinin önderliği olmadan dahi kitlelerin kendiliğinden silahlı mücadeleye başladığı bile görülebilir. I. MK ve II. Konferansın GSHD anlayışı ile hareket edecek olursak "sakın başlamayın, partimiz orada daha örgütlenmedi" demesi gerekir.

Sonuç olarak GSHD diye özel bir aşama anlayışı yanlıştır. Bu sorun genellikle yeni kurulan bir partinin belli bir örgütlenme sürecini kapsayabilir. Ama bu sorunu ülke çapında GSHD anlamına getirmek yanlıştır. Bir parti için GSHD, savaşı başlatacağı bölgede asgari bir parti organının oluşması, gerilla çekirdeğinin oluşturulması, kısa bir propaganda-ajitasyon faaliyetinin sürdürülmesi ve bazı teknik hazırlıklardan sonra GS'nın sürekliliğini kazandırmalıyız.

Örneğin partimizin Dersim yöresi için hazırlık devrisi kapanmıştır.

Şunu da belirtmek gerekiyor; bir bölgede gerilla savaşını başlatmak için, o bölgede parti örgütünün oluşmasını mutlaklaştırmak yanlıştır. Biz parti örgütlenmesini isteriz, ama buna olanak yoksa, GS'nı başlatmak için bütün koşullar varsa ve yalnız parti örgütlenmesi yoksa yine de başlatılmalıdır. Parti, oradaki GS'nı başka bölgedeki parti örgütü önderliğinde yürütür ve önüne orada parti örgütünü oluşturmayı koyar." *(İKK 81, s.12-13)*

Aktardığımız uzunca alıntıda ileri sürülen görüşlere geçmeden önce tekrar başa dönüp, I. Konferans özeleştirisinde "hata" olarak görülüp eleştirilen cümle üzerinde duralım.

III. Konferansçılara göre, bu cümle, inkarcı, sağcı ve sübjektif bir anlayışın ürünü ise, —ki öyle diyorlar— o zaman şöyle bir sonuca

varılabilir: Bu eleştiri yanlıştır, çünkü:

a) Gerilla mücadelesine hazırlık aşamasını atlayarak derhal silahlı mücadelenin genelleştirilmesi yolu tutulmamıştır.

Ya da:

b) Gerilla mücadelesine hazırlık aşaması evet atlanabilir ve en baştan silahlı mücadeleyi genelleştirme yolu tutulabilir. İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları böyle yapmakta o dönem haklıydı.

Yukarıdaki uzunca alıntıya bakıldığında görüleceği gibi, bizim revizyonist baylarımızın dükkanında her türlü mal vardır; ve üstte dediğini altta inkar eden, aynı paragrafta birbiriyle çelişen anlayışlar sergileyen bu kişiler, burada da zorlama bir eleştiri yapıp onu gerekçelendirmeye çalışırken ellerine-yüzlerine bulaştırmışlardır.

Bu alıntıda ortaya koydukları başlıca noktalar şunlardır:

— Gerilla savaşına hazırlık dönemi diye bir dönemi kabul etmek gerilla savaşı mantığına(!) ve ülkemiz gerçeklerine(!) terstir.

— Ama öyle zamanlar olur ki, hazırlık bazen çok uzun sürebilir, bazen de kısa(!).

— Gerilla savaşına hazırlık dönemi esasen sübjektif durumla ilintilidir.

— "Gerilla savaşına hazırlık dönemi" diye bir dönem yoktur. Zaten gerilla savaşı kendisi bir aşamadır. Ve kendisi içinde dönemlere ayırmak hatalı olur.

— Gerilla savaşını başlatıp başlatmamak sorunu objektif ve sübjektif koşullara bağlı iken, objektif koşullar tayin edicidir!!?

— Silahlı mücadelenin objektif şartları her zaman vardır. Objektif şartların değişmesine ilişkin silahlı mücadelenin taktik biçimlerinde değişme olur. (Artık ne demekse?!)

— Gerilla savaşına hazırlık dönemini I. Merkez Komitesi ve II. Konferans Türkiye çapında hazırlık diye ele aldılar.

— *Bir parti için gerilla savaşına hazırlık dönemi, savaşı başlatacak bölgede asgari bir parti organının oluşması, gerilla çekirdeğinin oluşturulması, kısa bir ajitasyon-propaganda faaliyetinin sürdürülmesi ve bazı teknik hazırlıklardan sonra gerilla savaşının sürekliliğini kazandırmalıyız.*

— Şunu da belirtmek gerekiyor; bir bölgede gerilla savaşını

başlatmak için, *o bölgede parti örgütünün oluşmasını mutlaklaştırmak yanlıştır. Biz parti örgütlenmesini isteriz, ama buna olanak yoksa, gerilla savaşını başlatmak için bütün koşullar varsa ve yalnız Parti örgütlenmesi yoksa yine de başlatılmalıdır. Parti, oradaki gerilla savaşını başka bölgedeki parti örgütü önderliğinde yürütür ve önüne orada parti örgütünü oluşturmayı koyar.*

Şimdi ne dediğini bilmezlik şaheseri aklı-karalı incilere kısaca değinip geçelim. Çünkü, ayrı bir bölüm altında mücadele biçimleri-silahlı mücadele- sürekliliği sağlanmış gerilla savaşı konularını ele alarak, bu idealist bayların revizyonist ve öncü savaşçı anlayışlarını teşhir edeceğiz.

Son paragrafta ortaya koydukları mantık, idealizm ve sübjektivizmin en kaba göstergesidir. Bir paragraf önce, gerilla savaşına hazırlık dönemi bir parti için, seçilen bölgede parti örgütü kurmayı genel bir anlayış olarak ortaya koyarken, son paragrafta "ama" dedikten sonra,herşeyi hazır ama ne hikmetse bir parti örgütü kurulamamış bölgede gerilla savaşını başlatıyor ve başka bölgeden bir parti örgütü önderliğinde savaşı sürekli kılmaya kalkışıyor.

Bu satırların yazarları Mao Zedung'un adını daha az ağızlarına alıp, Mao Zedung'un bu konudaki görüşlerini daha çok inceleseler daha iyi olacak.

DABK etrafında örgütlenen kesimi "askeri bakış açısı" ile eleştirip "parti önderliğinin önemini yadsımak"la itham edenlerin bu sözleri, belkemiksiz oportünistliğin daniskası değil de nedir?

Böyle varsayımlarla —anlaşılan vahiy yoluyla askeri taktik üretiliyor— gerilla savaşı başlatıp süreklilik sağlamaya kalkan III. konferansçı menşevik baylar, işi kurtarmak için ayıp olmasın diye "başka bölgedeki parti örgütü önderliğinde" bu işin yapılacağını söylüyorlar. Gerilla savaşı verilecek yerde herşey hazır ama, parti örgütü yok; ama olsun, başka bölge (ne kadar uzaklık acaba?!) parti örgütü herhalde telefon ve kurye ile savaş yönetir!!!

Bu tezler, halk savaşı alanında revizyonist katkılar olsa gerek. Daha doğrusu, öncü savaşı teorisinin bir üst aşamaya sıçratılması...

Yazının tümü ele alındığında görülebileceği gibi, bol objektif ve sübjektifli laf salatası arasında kitlelerin silahlı hareketi ile iradi gerilla savaşı içiçe geçirilip, sonuçta partisiz ama iradi bir gerilla savaşı yaratılmıştır.

Bu satırların yazarları, I. Merkez Komitesi'nin anlayışını eleştirme adına siyasi sahtekarlığa başvururken, I. Merkez Komitesinin iki yıllık çok yönlü çalışma döneminde gerilla savaşına hazırlık için yaptıklarını ama hayatın gerçekleri karşısında sübjektif olduğu ortaya çıkan çalışmalarını da tümden yok saymanın ötesinde, o günkü hatalı adımları bugün hala körü körüne gözü kapalı atmayı sürdürmek isteyenler olarak işi yeni teoriler üretmeye kadar vardırmışlardır.

Bizim için şu kesindir: Soruna halk savaşı bakış açısı ile yaklaşıldığında; I. Konferansın, kuruluş döneminde yapılması gerekenler konusunda yaptığı tespitler doğru tespitlerdir. Halk savaşını ciddiye alan, gerilla savaşını kitleler adına yürütülen öncü savaşı olarak görmeyen her kişi için aslında bu tespitlerin "yanlış" ilan edilmesi mümkün değildir. III. Konferans menşevizmi bu tespitleri "yanlış" bulduğu noktada halk savaşından da birşey anlamadığını, onların şahsında halk savaşı teorisinin safsata salatasına döndüğünü belgelemekten başka birşey yapmamaktadır.

*

6— "Halk yığınları arasındaki siyasi çalışmaya (propaganda, ajitasyon ve örgütlenmeye) gereken önemi vermedik."

I. Konferans özeleştirisinin bu yaklaşımını haksız ve hatalı bulan III. Konferansın kendisi bu satırların eleştirildiği sayfada bir başka yerde:

"Üçüncüsü, partinin henüz partiyi yaşatıp besleyecek bir kitle tabanını oluşturamamış olması" *(İKK 81, s.8)*

diyerek yenilginin nedenlerini saydığı yerde "özürü kabahatinden büyük" laflar etmekte hiç sakınca görmüyor.

Böyle ciddiyetsiz bir eleştiri politikası Marksist-Leninist değil, en rezil oportünist bir politikadır.

Görüldüğü gibi, başka kelimelerle aynı lafları kendileri söylerken bu Marksist-Leninistlik; I. Konferans söylerse "inkarcılık-sağ oportünistlik" oluyor!

*

7— "Proleter enternasyonalizminin görevlerini doğru olarak kavrayıp yerine getirememek. Uluslararası alanda kendini

Marksist-Leninist parti olarak tanıtan TİİKP'nin teşhir ve tecrit meselesini küçümsemek. ML partilerle ilişki kurma, onları destekleme, onlardan destek isteme meselesini küçümsemek."

III. Konferansçılar I. Konferansın yukarıdaki tespitinin yanlış ve haksız olduğunu "kanıtlama"(!) gayretiyle sapla samanı birbirine karıştırarak, K. 14'te enternasyonalizm adına milliyetçi ve burjuva demagoglarına özgü özeleştiriden kaçma düşünceleri üretmektedir. K. 14'te şöyle denmektedir:

"Partimizin o dönemde uluslararası planda en büyük eksiği (ki o koşullarda normal karşılıyoruz) diğer ML partilerle ilişkiler kuramamış olmasıdır. Bu partimizin sorunun önemini kavramadığından değil objektif koşulların buna izin vermemesindendir.

Partimizin kuruluşunun üzerinden bugün 14 yıl geçmesine rağmen hala uluslararası plandaki görevlerini yeterince yerine getirememesi neye yorumlanmalıdır? Biz bunu doğal karşılamıyoruz. Ancak sorunu ele alırken partimizin içinde bulunduğu durumu dikkate alıyoruz. Partimiz bugün parti içi ve ülkemizde devrimin sorunlarına yeterince çözümler getirip pratiğe uygulamazken, uluslararası plandaki görevlerini nasıl yerine getirebilir? Sorun salt o alanda bir iki kadronun görevlendirilmesi sorunu değildir. Öyle olsaydı sorun kalmazdı. Sorun her iki görevin yapılmasının koşullarının diyalektik birliği içinde ele alınması, birbirinden koparılmamasıdır. Ama ne yazık ki ÖE'de söylenenler hiç de öyle değildir. Niyetlerle gerçekler, yani yapılması gerekenlerle yapılanlar birbirine karıştırılıyor. Niyetler gerçeğin yerine konularak eleştiri yapılıyor. Doğal olarak bu temelde yapılan ve yapılacak olan eleştiriler yerini bulmayacak, gerçekleri kavramamıza yardımcı olmayacaktır." *(K 14, s.19-20)*

Yukarıdaki satırları okuyan herkes, tabii bu arada biz de konferansçı baylara şunu sormak istiyoruz:

Siz 1972'de diğer Marksist-Leninist partilerle ilişkiler kurulamayışının nedeninin, "sorunun öneminin kavranmamasından değil, objektif koşulların buna izin vermemesinden" olduğunu iddia ediyorsunuz. İşinize gelince piyasaya sürdüğünüz "objektif koşullar"ın ne olduğunu önce bir ortaya koyun bakalım, ve bu bağlamda sözü edilen "objektif koşulları" hep beraber bir görelim. Daha sonra da sorunun öneminin kavrandığını gösteren o döneme ait herhangi bir yazılı tavır, düşünce ve ilişki girişimi gösterin de, sizlere hak verelim.

Bizim bildiğimiz, kuruluş döneminde bu noktada bir görevlendirme yapılmasının o an gereksiz görüldüğüdür. Yurtdışında o an şu veya bu iş için kadro görevlendirmenin lüks, revizyonist görüldüğüdür. Yurtdışında o an bulunan "Şafak" kadrolarının zaten "işe yaramaz", "revizyonist" değerlendirildiği ve onlara ulaşmak için çabanın gereksiz görüldüğüdür, vb. Bunlar bizzat o dönemde yönetim içinde yeralan bazı kişilerin verdiği bilgilerdir. Ki pratik de ortadadır.

"15 yıllık parti tarihini ele alıp özeleştiri yapma" iddiası ile yola çıkan ve parti gerçeklerinden habersiz diplomasız avukatlar bu tavırlarıyla sadece kendilerini kandırırlar, hepsi o kadar.

İbrahim Kaypakkaya dönemini "objektif koşullar" sözleriyle bir çırpıda halleden(!) konferansçılar, hemen ardından bu konuda bugün için sözde kendi hatalarına özeleştirel yaklaşır pozlara bürünüp, vakit geçirmeden "ancak" diyerek zevahiri kurtarmaya çalışıyorlar.

Görüldüğü gibi bu kez "Partinin içinde bulunduğu durum", "koşulların diyalektik birliği" gibi çok bilimsel görünüşlü sözler ederek, objektif mi /sübjektif mi olduğu belirsiz "koşullar"a suçu yıkıp aradan sıyrılmaya çalışıyorlar.

Beylere göre; "parti içi ve ülkemizde devrim sorunlarına yeterince çözümler getirip pratiğe uygulamazken, uluslararası plandaki görevlerini nasıl yerine getirebilir"ler?! Böyle bir talep bugün içinde haksızlık olmaz mı?!

Aslında burada dile gelen anlayış açıktır:

ÖNCE "parti içi ve ülke devrimi sorunlarına" *yeterince* çözümler getirip, pratiğe uygulama; *sonra* "uluslararası plandaki görevler"!!!

Bu anlayış, ülke devrimini proleter dünya devriminin *parçası*

gören Leninist enternasyonalizm anlayışının zıttı bir anlayıştır. Çok açık bir biçimde, "diyalektik birlik" vb. adına, görevleri birbirinden koparan, önceliği "ülke"ye veren anlayıştır. *Tek bacaklı* enternasyonalizmin karikatürüdür. Milliyetçiliktir!

Bizim konferansçı beylerden talebimiz, bir daha bol ajitasyonlu bildirileri altına "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi" vb. yazmasınlar. Çünkü daha onu söyleyecek aşamaya gelmemişler.

Aslında "ülke sorunları" yüzünden enternasyonal görevleri pek yapmadıklarını söyleyerek kendilerine biraz haksızlık ediyorlar!

Onüç'lü Deklarasyonlar imzalayıp, kendi deyimleri ile "çizgisi oportünist, kendisi komünist"(!) "Devrimci Enternasyonalist Hareket" (DEH) kuranlardan değiller mi?

Öz ve üvey kardeşlerden, açık ve gizli Maoistlerle yeminli Stalin düşmanlarından oluşan, ne kuş ne de deveye benzeyen hilkat garibesi "Enternasyonal"in anlı-şanlı üyesi değiller mi?

Bir yandan "parti içi ve ülke devrimi sorunlarını" çözmemişken, böyle revizyonist gecekondu enternasyonal hareketlerin oluşumuna katkıda bulunarak kendi kendilerini yalanlamıyorlar mı?

Fakat yine de "önce kendi ülke devriminin sorunları" diyen ve bu tavırlarıyla milliyetçilik batağına iyice batan sahte enternasyonalistlerimize, Karl Marx'ın "işçi sınıfı... kurtuluşu için ilkönce bugünkü ulusal devlet içinde çalışır" diyen Lasalle ve Gotha Programına söylediklerini aktararak, Lasalle'e mi yoksa Marx'a mı daha yakın durduklarını kendilerinin belirlemesini önerelim.

Karl Marx şöyle demektedir yukarıdaki tespit karşısında:

"Komünist Manifesto'nun ve daha öncesi sosyalizmin tümünün tersine Lasalle, işçi hareketini, en dar ulusal açıdan kavramıştır. Program tasarısında Lasalle'in bu yolu izlenmektedir ve bu, Enternasyonal'in eyleminden sonra yapılmaktadır!

Besbelli ki, işçi sınıfı, mücadele edebilmek için sınıf olarak kendi ülkesinde örgütlenmelidir ve her ülke ayrı ayrı bu sınıf mücadelesinin sahnesidir. İşte işçi sınıfının mücadelesi bu anlamda ulusal nitelik taşır, muhteva bakımından değil, ama

Komünist Manifesto'nun da dediği gibi "şekil bakımından" ulusal." (Gotha Programının Eleştirisi, s. 36)

*

8— "Kadınların kurtuluşu meselesi, doğru olarak devrim meselesine bağlı olarak ele almakla birlikte; kadınlar üzerindeki özel baskılar ve bunlara karşı mücadele sorununu, sorun olarak bile gündeme getirmemek." *(IKK 81, s. 8)*

I.Konferansın bu olgu tespiti karşısında III. Konferansçıların "bilimsel yanıtı"(!): "Partimize karşı haksız eleştiriye yolaçan mantık kendisini partimizin kadın örgütlenmesinin önemini yeterince kavramadığı ve gereken önemi vermediği... için de gösteriliyor türündendir.

Eleştirilen dönemde kadın örgütlenmesi için neden tek bir laf dahi edilmediğini irdeleyip, gerçekten olumlu dersler çıkartacaklarına, "Ben söyledim, oldu" kafasıyla kendine "komünist" diyen bir örgüt ve onun konferansı:"Yapılan eleştiri haksız" diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışmaktadır.

I. Konferansın başka eleştirileri karşısında "objektif şartlar" edebiyatı yapanlar, bu kez böyle bir gerekçeyi bile ileri sürmeye gerek görmemektedirler. Çünkü bu eleştiriyi öyle "geri çevirmeye"(!) çalışsalar, bugünkü erkek şovenisti yüzleri iyice açığa çıkacaktır.

Efendiler çok keskin "komünist" pozlarda bugün III. Konferansta sözü edilen ve ilkesel öneme sahip kadın sorununu çözüvermişlerdir (!).

Tüzük değişikliğinin ele alındığı yerde TKP/ML'nin III. Konferansçı kanadı:

"3- P. Tüzüğümüzün 8. bölümünde yer alan TKP/ML kadın örgütlenmesi ile ilgili hükmü kaldırılmalıdır; çünkü bu, cins ayrımı getiriyor. Kadınlar gençlik, ordu ve parti içinde örgütlenmelidirler" *(K. 13, s.44)*

diyerek erkek şovenistliklerini cesaretle(!) dünya aleme ilan etmektedirler. Bu tüzük değişikliğinin mantığı şudur:

Eğer kadınlar partiye bağlı bir örgütlenme olan Marksist-Leninist Kadınlar Birliği (MLKB) içinde örgütlenirse, "cins ayrımı" yapılmış olur. Cins ayrımı yapmamanın yolu; kadınları parti, gençlik

ve ordu içinde erkeklerle yanyana örgütlemektir. (Sanki parti ve diğer örgütler içinde örgütlemek —ki bunlar zaten olacaktır— adı geçen özel örgütlenmenin alternatifiymiş gibi!)

Bu düşünce tarzı; bir dönemlerin milli eğitim bakanının: "Okullar olmasa milli eğitimi ne kadar iyi yönetirdim"inin tam da aynısıdır!

Menşeviklerimiz yüzleri kızarmadan rahatlıkla tüzük değişiklikleri yapıp, özel kadın örgütlenmesini (görev olarak bile) tasfiye ederek, "cins ayrımına" son vermişlerdir!!! Fakat unuttukları küçük ama çok açık bir olgu var. O da: Bu beyler istese de istemese de iki cinsin ve cins ayrımının varlığı... Ve kadın cinsinin ezilen cins olma durumunun olması!

Sorun, kadın örgütlenmesi olmazsa cins ayrımı ortadan kalkar(!) diye çözülecek türden değil. Bu ayrım, özel mülkiyet ve sömürü ile ortaya çıkmış ve bunların yeryüzünden silinmesiyle ortadan kalkmaya başlayacak köklü bir mesele. Eğer sorunun çözümü menşeviklerimizin yöntemleriyle olsaydı, Dünya Komünist Hareketi ve III. Enternasyonal partileri özel kadın örgütlenmeleri yapmaya ve binlerce-onbinlerce emekçi kadını saflarında örgütlemeye çalışmazlardı.

Bugün Türkiye devrimci hareketi içinde çok köklü erkek şovenizmi temelinde cins ayrımları olduğu içindir ki, feminizmin örgütlenme çalışmalarını esasta eski devrimci kadınların yürütmesinde önemli bir etken olarak öne çıkmaktadır.

TKP/ML de dahil tüm örgütlerde tam bir erkek hegomonyası sözkonusu olduğu içindir ki, yüzlerce devrimci kadın, erkek şoveniști politika ve örgütlenmelerden kurtulmanın yolunu feminist akımlarda aramaya başlamışlardır.

Gençler ve genç olmayanlar, partililer-ordulular ayrımını yapmada hiç sakınca görmeyen konferansçılar, her nedense kadın-erkek ayrımının varlığını inkar ederek, bunu aşmanın yolunu da kadınları adı geçen örgütlere dağıtmakta bulmaktadırlar.

Örneğin bir kişi de çıkar; parti/ordu ayrımı, orduyu silahlı, partiyi silahsız kişilerden oluşturmaya hizmet eder. Bu nedenle parti ve ordu birleşmelidir derse, nasıl cevap vereceklerini merak etmekteyiz.

Getirilen bu gerekçeyle, partinin etrafında emekçi kadınları to-

parlama göreviyle donanmış olan ve doğrudan *partinin denetimi ve önderliği* altında bulunan kadınların kitle örgütünü ve kitleler içinde komünist kadın çalışmasını yönlendirecek parti organlarını reddetmek ve böyle bir örgütü kadınların ordu, parti, gençlik örgütlerinde de örgütlenmesinin alternatifi imiş gibi görmek-göstermek, kadın sorunundan, proleter ve emekçi kadınlar arasında yürütülecek komünist çalışmadan hiçbir şey anlamamak demektir!

"Cins ayrımına karşı çıkma" şeklinde getirilen gerekçe, sahte bir gerekçedir. Aynı mantıkla, gençlik örgütünü reddetmek de mümkündür. Öyle ya, o da genç/yaşlı ayrımı getirir! Bu gerekçenin saçmalığı ortadadır. Gerçek odur ki, hiçbir zaman pratikte yaratılamayan, ölü bir tüzük hükmü olmaktan öte gidemeyen Marksist-Leninist Kadınlar Birliği'ni kaldırmak için çok "teorik" bir kılıf bulunmaya çalışılmıştır. Fakat "özür kabahatten büyük" olmuştur!

Yüzyıllardır, ezilmenin, aşağılanmanın, baskının kadınlarda özel bir psikolojik yapılanma yaratmış olması; kadının toplumdaki konumu ve bundan kaynaklanan özel sorunları, tüm bunlardan dolayı, onları devrime ve partiye kazanmak için özel bir komünist çalışmayı, özel tedbirler ve örgütlenme biçimlerini gerekli kılar. Komünist partileri, en geniş proleter ve emekçi kadın kitlelerini kucaklamak, onları komünizme ve devrime kazanmak, saflarında örgütlemek ve eğitmek için ve bu amaçla basitten karmaşığa, en yukarıdan en aşağıya, parti içinde ve çevresinde bu çalışmayı yürütecek ve yönlendirecek organlar ve örgütler yaratmakla yükümlüdürler. Komünist Enternasyonal'in komünist kadın hareketine ilişkin belgelerinde bu sorun çok açık bir biçimde konulmuştur! Şu açıktır: Proleter ve emekçi kadınlar arasında yürütülecek çalışma için öngörülen organlar kesinlikle komünist partiler içerisinde kadın ve erkeklerin eşit hak ve yükümlülükler temelinde örgütlenmesi ilkesinin karşısına konulamaz. Tam tersine bu organ ve örgütler, bu temel ilkenin pratikte hayat bulması için gerekli özel tedbir ve araçlardır.

"Cinsiyet ayrımı", komünistlerin örgütlenme biçimleri ile yarattıkları bir ayrım değil, toplumda var olan bir ayrımdır. Komünistlerin önderliğindeki kadın çalışmasının çeşitli organlarının, araçlarının amacı, varolan cinsiyet ayrımını korumak değil, tam tersine

en enerjik bir biçimde buna karşı mücadeledir. Ve bu mücadeleyi doğru kanallara sevketmektir.

Toparlarsak, TKP/ML III. Konferansında alınan bu karar, TKP/ML'in kadın sorununa ne kadar gayri-ciddi ve anti-Leninist yaklaştığını göstermektedir.

*

9-" Silahlanma ve askeri eğitim konusuna önem verildiği halde, şartların yeterli bir silahlanmaya izin vermemesi..."

Bu tespit karşısında getirilen "haksız eleştiri" nitelemesi doğrudur. Çünkü şartların izin vermediği ve önem verilmesine rağmen yeterli olmayan silahlanma ve askeri eğitimden o dönemdeki kişiler sorumlu tutulamaz. Dolayısıyla böyle bir eleştiri doğru değildir.

*

10 -"Çalışma tarzında uzmanlaşma ve kollektif çalışma yöntemlerini yeterince geliştirememek."

Bu olgu tespitinin gerçeği ifade etmediğini ve haksız olduğunu ileri süren III. Konferansçılar birinci yenilginin nedenlerini saydıkları beş maddelik bölümde *kendileri* şunları söylemektedirler:

"Birincisi, devrimci dalganın gerilediği bir dönemde partinin henüz yeni kurulmuş olması, dolayısıyla genç ve tecrübesiz olması ve parti çatısı altında toplanan elemanların tecrübe ve birikimlerinin olmaması, TİİKP içinden taşınan alışkanlıkların atılması için yeterli zaman ve nedenlerin bulunmaması.

İkincisi, bolşevik bir çalışma tarzının henüz yaratılamamış olması.

...

Dördüncüsü, partinin kurmaylar heyetinin varlığının İK'nın kişiliğinde somutlaşması, yani partinin bütün ideolojik ve siyasi yükünün bir tek yoldaşın sırtına binmiş olması." *(İKK 81, s.8)*

III.Konferansçılar daha da detaylandırarak I. Konferanstaki olgu tespitini yineleyip, yenilgi nedenleri arasında saymakta bir sakınca görmezken, I. Konferansın tespitinin haksız ve yanlış olduğu yargısına varma becerisini gösteriyorlar.

Oportünistliğin en kabasını sergileyen bu beyler, olgu tespitlerindeki ayrımı "objektiflik" zırhı ardına gizleyerek yapma gayreti içindedirler. "Yeterli zaman ve nedenlerin bulunmaması" türünden belirlemelerle, mevcut bir olgu, olgu olmaktan çıkmaz.

Dedikleri gibi, partinin kurmay heyeti sadece İbrahim Kaypakkaya'dan oluşuyor, tüm parti ele alındığında bolşevik bir çalışma tarzı yaratılamamış ve parti çatısı altında toplanan elemanlarda tecrübe ve birikim eksikliği dışında, TİİKP içinde taşınan alışkanlıklar atılamamışsa, yeni kurulan bir parti olarak TKP/ML'in önünde örgütsel politika-kadro politikası vb. gibi ciddi sorunlar var demektir. I. Konferans da bu sorunların varlığına ve çözülmediğine dikkat çekerek, yenilgi nedenleri arasında saymaktadır.

Aynı şeyleri söyleyip de, bunu "objektif nedenler" ile izah etmeye çalışan konferansçılar, bunun aşılması için ne yapılmalıydı sorusunu yanıtlayacaklarına, yine işin kolayına kaçarak sorunu "çözüvermekte"dirler. Böyle bir yöntem ise doğal olarak komünistlerin yöntemi değildir. Çünkü sorunları çözmeye hizmet etmeyen ve günah çıkartma türünden olgu tespitleri, bugünkü hata ve zaafların aşılmasına da yol gösterici olamayacağı için, akademik ve durumu kurtarıcı tespitlerdir sadece.

*

11-"Uluslararası alanda ÇKP'ye körce bağlılık..."

Birinci Konferansın bu tespiti, İKK 81'de "haksız ve oportünist" eleştiriler demeti içinde sayılırken; K 14, s. 18'de bu kez kendileri savunarak, okuyucuyu şaşkına çevirmeye devam etmektedirler. K. 14'te şu satırlara yer verilmektedir:

> "Partimizin "anti-ML çağ tespiti"ni savunmasına yol açan nedenlere gelince, *bunun bizce iki nedeni vardır*. Birincisi bu çağ tespitinin içeriği üzerinde yeterince durularak kavranamamış olmasıdır. *İkincisi ÇKP'nin "yanılmaz bir otorite" olarak görülmesi* dolayısıyla o tespiti olduğu gibi kabul etmektir. Bu çerçevede uluslararası ML hareket içinde bir ilkesizlik sözkonusudur. Fakat bu ilkesizlik I. Konferansta yapılan ÖE'de denildiği gibi genelde bir "ilkesizlik" değildir. Daha doğrusu ÖE'de ilkesizliğin ne olduğu belirtilmekle niyet ne olursa olsun

objektif olarak partinin genel bir ilkesizlik içinde olduğu izlenimi verilmektedir. Bu yanlıştır. Düşülen hata belirtilirken onun hangi çerçevede olduğu da belirtilmelidir. Bir diğer düşülen hata da şu: "ÇKP'nin her tezinin üzerinde fazla düşünmeden ML olarak adlandırıyor ve savunuyorduk" deniyor. Bizce bu da doğru değildir. Partimiz doğruları savunmuştur. Gelinen aşamada ÇKP'nin veya Mao Zedung yoldaşın bazı hatalarını tespit ediyor olmamızdan hareketle bunların o dönemde tespit edilememesinin nedenini "... fazla düşünmeden ML olarak adlandırıyor ve savunuyorduk" diyerek ideolojik bir zaaf olarak görmek ve göstermeye çalışmak herşeyi kendi koşulları içinde incelemek anlayışını kavramamaktır. Bugün bile Mao Zedung'un görüşleri zor kavranırken o zaman niçin kavranamadı diyerek hata tespit etmek doğru değildir. Ancak olsa olsa bir eksikliktir. İK ve diğer yoldaşların genç ve tecrübesiz vb. oluşları dikkate alınmalıdır. Onun kısa zaman içinde herşeyi ayrıntılarına kadar görmesi herhalde düşünülmüyordu. Bunu düşünmek hayalcilik olur." *(K. 14, s. 18) (abç)*

Her okuyucu, III. Konferansçılara "ÇKP'ye körce bağlılık" ile, "ÇKP'nin yanılmaz otorite olarak görülmesi" arasında öz olarak ne fark olduğunu sorması gerek. Bakalım dilbilimine ne katkılar yapıp bir üst aşamaya sıçratacaklar!

Böyle yapay saldırı hedefleri üretip, sonra da aynı şeyi söyleyen bu beyler ile, Don Kişot'un yeldeğirmenleri ile savaşması arasında fazla bir fark var mı?

Alıntının içinde bu kez yeni tiyatro malzemesi üreterek söyledikçe batan konferansçılara şunu da sorup geçelim:

Eğer bir şey kavranmadıysa, o hata olmaktan çıkıyor mu? Ya da kavramamak eksiklik midir sadece?

Hele hele kendi kavrayışsızlığınızı da örnek vererek İbrahim Kaypakkaya adına sahte avukatlık yapmanın hiç alemi yok. İbrahim Kaypakkaya'nın menşevik revizyonizmin avukatlığına gereksinimi yoktur. İbrahim Kaypakkaya bir dizi noktada; 1972'de bütün Dünya Komünist Hareketi içinde "Marksizm-Leninizmin üst aşaması" olarak savunulan Mao Zedung Düşüncesi'nin yanlışlarını da savunmuş; bu

yanlışları savunduğu noktalarda Marksizm-Leninizmden sapmış; *yanlış* yapmıştır. Yanlış, Marksizm-Leninizm kavranılmadığından dolayı yapıldığında yanlış olmaktan çıkmaz. Kavranıp kavranmaması sorunu yalnızca yapılan *hatanın* genel değerlendirme içinde hangi ağırlıkta ele alınacağı açısından rol oynar.

Konferansçıların mantığı ile soruna yaklaşıldığında, Marksist-Leninistler açısından ortada revizyonist hata ve sapma kalmaz; yalnızca bazı eksiklikler kalır. Aslında buradaki İbrahim Kaypakkaya avukatlığı, gerçekte kendi revizyonizminin özrünü arama içinde ortaya çıkan sahte bir avukatlıktır.

Konferansçılara daha 1981 başında ve daha önceleri de özellikle Mao Zedung değerlendirmesi bağıntısında Marksist-Leninistlerce belgelerle doğru görüşler ortaya konmasına rağmen, onlar Mao Zedung Düşüncesi'nin sapmalarına sarılmışlardır. Onların durumu bu bağıntıda İbrahim Kaypakkaya'nın durumundan çok daha farklı ve hataları İbrahim Kaypakkaya'nın hatalarından kat kat fazladır. İbrahim Kaypakkaya'nın hataları genç bir Marksist-Leninist'in hataları iken; III. Konferansçılar hatalara bilinçlice sarılıp sahip çıkan revizyonistlerdir.

Onların "Bugün bile Mao Zedung'un görüşleri zor kavranırken" diyerek, ortada belgeler ve Marksizm-Leninizm biliminin terazisi varken, kendi kavrayışsızlıklarından öte, revizyonistliklerini haklı çıkartmaya çalışmaları hatadan da öte sahtekarlıktır.

*

12- "Uzun süreli düşünmeyen, aceleci-sabırsız (derhal silahlı mücadeleyi genelleştirme), kendiliğindenci (ajitasyon, propaganda ve kitle örgütlenmesini küçümseme eğilimi) tavırları hatalarımızda açıkça görülebilir."

Bu sözlerin de "haksız" iddialar olduğunu öne süren III. Konferans, her nedense niye haksız ve oportünist olduğunu gösterecek tek kelime etmemektedir. I. Konferans özeleştirisi bu sözleri şu bütünlük içinde söylemektedir:

İdeolojik kaynağı subjektivizm olan hatalarımızın sınıfsal dayanağı küçük burjuvazidir. Küçük burjuvazinin kah kendine aşırı güvenen (düşmanın gücünü taktik alanda küçümseyip;

kendi gücümüzü olduğundan çok görmemiz), kah kendine aşırı güvensizlik (uluslararası alanda ÇKP otoritesine körce bağlılık), uzun süreli düşünmeyen, aceleci, sabırsız (derhal silahlı mücadeleyi genelleştirme), kendiliğindenci (ajitasyon- propaganda ve kitle örgütlenmesini küçümseme eğilimi) tavırları hatalarımızda açıkça görülebilir.

İdeolojide sübjektivizm, sınıfsal olarak ise küçük burjuvaziden kaynaklanan hatalarımız kendini siyasi ve örgütsel alanda, yukarıda tespit ettiğimiz gibi (sol) oportünist hatalar olarak göstermiştir. *(TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s. 34-35)*

Bütün bunlar içinden yukarıdaki alıntıyı çekip alan ve haksız ve yanlış ilan eden III. Konferansçılar ne hikmetse kendileri de sübjektivizmin varlığını kabul etmektedirler. Ama hepsi bu kadar. I. Konferans, bu sübjektivizmin sınıfsal muhtevası ve siyasal-örgütsel alandaki yansımasının ne olduğunu açıkça ortaya koyarken, bu beyler tavırsız kalmayı tercih etmektedirler.

Cımbızlama yöntemi ile aktarılan ve "yanlış eleştiri" olduğu söylenen 12 cümlenin, "haksız ve oportünist yönden" gelen eleştiriler mi olduğunu yukarıda gösterdik.

III. Konferansçılar, bu 12 cümle ertesinde bir de herhalde pisliklerine tüy dikmek için olsa gerek, şunu ekliyorlar:

"I. Konferans ÖE'nin partimizin kuruluş dönemine ilişkin olarak yaptığı sübjektif durum değerlendirmesini eleştirirken getirdiği "kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyi geriydi" eleştirisi *sağdan bir eleştiridir". (abç) (İKK 81, s.8)*

Demek ki, bu tespit gerçek durumu yansıtmamaktadır. Gerçek durum "kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyi geri idi" biçiminde ifade edilemez. Öyle denirse bu "sağdan eleştiri" olur.

Özeleştiride bu konuda yapılan tespitler aynen şöyledir:

Sübjektif duruma gelince: Bu tespitin yapıldığı 1972 Şubat'ında; Türkiye proletaryasının öncü örgütü TKP(M-L) henüz yeni kurulmuştu. Örgütsel inşa henüz başlangıç aşamasında idi. Halk kitleleri ile bağ yok denecek kadar azdı. Halk geniş çapta reformist ve revizyonist akımların ideolojik-siyasi

etkisi altında idi. Küçük burjuvazinin "sol" siyasi akımları olan THKO, THKP/C gibi örgütler ağır kayıplar vermişlerdi. Bunların heyecan verici silahlı eylemlerine sempati duyan kitleler içinde "silahlı mücadele"nin "yenilgisi"; yılgın, yenilgici düşünceleri geliştirmişti. "İşçi sınıfımızın, yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumdadır" tesbiti, yanlış bir tesbitti. Durum bu tesbitin tersi idi. Kitlelerin bilinç ve örgütlenme seviyesi geri idi. *(TKP/ML Özeleştirisi ve Tüzüğü, s. 30)*

İşte sağdan eleştiri denen, burada söylenenlerdir. Olgu tespitleri eğer yanlış ise, o tespitlerin karşısına doğrusu ne ise veriler ile konur. Bu yapılmadan, olgu tespitini geri çevirmek, "sağdan" damgasını vb. basmak, en hafif deyimle ciddiyetsizliktir.

Ama sorun yalnızca ciddiyetsizlik sorunu değil. III. Konferansçı oportünistler güya geçmişe sahip çıkma adına, her türlü oportünizmin mantıki temeli olan kendiliğindenciliğin derin çukurunda kendilerini ne kadar rahat hissettiklerini de belgeliyorlar "sağdan eleştiri" değerlendirmesi ile!

Kitlelerin bilinç ve örgütlenme seviyesi geri değilmiş(!). Geri demek sağdan eleştiri olurmuş(!). Böyle buyuruyor III. Konferansçı oportünistler. Bir ülke düşünün ki, o ülkede 50 yıl revizyonizm hakim olacak! Marksist-Leninist parti, revizyonist bir partinin içinden doğacak; ve doğduğu anda "kitlelerin bilinç ve örgütlenme seviyesi" geri olmayacak!!! Anlaşılan bizim III. Konferansçı baylarımızın kastettiği bilinç seviyesi, Marksizm-Leninizm ve devrimcilik açısından ele alınan bir bilinç seviyesi değildir! Kastedilen örgütlülük seviyesinin komünist örgüt, onun etkisindeki örgütlenmeler vb. ile uzaktan yakından ilgisi olmasa gerektir! Çünkü ancak böyle yaklaşıldığında, 1972'de "kitlelerin bilinç ve örgütlenme seviyesi geri değildi" sonucuna varılabilir! Ya da "kitleler"den kastedilen, kitleler adına hareket eden küçük aydın gruplarıdır!

Hangisi olursa olsun, III. Konferansçıların vardığı aptallık, ancak kendiliğindenciliğin savunulması temelinde anlaşılabilir-açıklanabilir bir aptallıktır.

*

III. Konferansçılar cımbızlama yöntemi ile ürettikleri sahte eleştiriler üzerinde böylece durduktan sonra, "sonuç olarak" diye başlayan açık sahtekarlıkları ile bu bölümü tamamlayalım:

"Sonuç olarak; I. Konferansta partimizin 73 yenilgisi kısa ve öz olarak şöyle değerlendiriliyor: "KP'mizin uğradığı bu ağır yenilginin esas sebebi partimizin izlediği siyasi ve örgütsel hatalardır." Bu değerlendirmenin gerçeği yansıtmadığını daha önce belirttik. Bizce tek yanlıdır. O günkü koşullarda partinin objektif durumu ile devrimle karşı-devrim arasındaki ilişkiyi, partimizin üzerine düşen tarihsel görevi gözardı eden bir değerlendirmedir." *(K 14, s.21)*

Devamı olduğunu iddia ettikleri bir parti ile gerçekte isminden başka ortak hiçbir yanları kalmayan revizyonistler, sözkonusu partinin I. Konferansının değerlendirmelerini dahi doğru aktarıp tavır takınmaktan acizse ve sözkonusu konferansı mahkum etmek için olmadık numaralar sergiliyorsa, bu durum bu kişilerin ideolojik çürümüşlüğü ve Konferans tasfiyeciliklerinin en belirgin göstergesidir.

Bu revizyonistlerin ilk cümlesini aldıkları yerde I. Konferans aynen şöyle demektedir:

Partimizin uğradığı bu ağır yenilginin esas sebebi, partimizin işlediği siyasi ve örgütsel hatalardır. Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının faşist devletinin 1973 başlarında saldırılarını özellikle partimiz üzerinde yoğunlaştırması, yenilginin dış sebebi olmuştur. Partimiz eğer durumu doğru değerlendirebilse ve doğru mücadele ve örgütlenme yöntemlerini seçebilse idi, yenilgi bunca ağır olmayabilir; hakim sınıfların yoğun saldırısı daha az bir kayıpla atlatılabilirdi.

Partimizin yenilgisine yol açan hatalar şu objektif şartlar içinde ortaya çıktı:

* Partimizin kadrolarının önemli bir bölümü TİİKP içinden gelmekte idi. TİİKP yönetici kliği, kadroları 'halk savaşı' ajitasyonu ile elde tutan; lafta 'sol' özde pasifist, revizyonist bir teşkilattı. Bu teşkilatın sol laflarla süslü aşırı sağcı özü, TKP (M-L)'yi oluşturan kadrolarda sağa ve pasifizme karşı derin bir nefret uyandırmıştı. Bu kadrolar içinde sağ pasifizme karşı 'sol'

düşüncelerin yeşermesi için objektif temel vardı.

* Ülkemizde komünist hareket 50 yıl revizyonizmin hakimiyeti altında kalmıştı. Genç komünist kadroların dayanacağı, öğreneceği Marksist-Leninist bir geçmiş yoktu. "Eski" revizyonistler devrimci hareketi devamlı sağa çekiyorlardı.

* Genç kadroların Marksizmi-Leninizmi kavramaları çok sığ idi.

* TKP (M-L)'yi oluşturan kadroların çok önemli bir bölümü 1960'larda gelişen anti-emperyalist nitelikteki aydın hareketi içinden gelmekteydiler. Çoğu küçük-burjuva kökenli idi.

Yaptığımız hatalar işte bu objektif şartlarda ortaya çıktı.

(TKP/ML Tüzüğü ve Özeleştirisi, s. 32-33)

Her okuyanın da göreceği gibi, I. Konferansın özeleştirisinin tartıştığı; yenilginin *bu kadar ağır olmasının* esas sebebinin ne olduğu sorusudur. Bu soruya I. Konferans, "siyasi ve örgütsel hatalar" cevabını vermektedir. Tartışılan bir bütün olarak yenilginin nedeni sorusu değildir. Çok açık olarak, o günkü koşullarda böyle siyasi ve örgütsel hatalar işlenmese de, yenilgi alınacağı, ama bu ölçüde ağır olmayacağı vurgulanmaktadır. Ve yine görülebileceği gibi, alıntı sonrası yaptıkları yorum ve yakıştırdıkları iddialar tamamen palavradır. Çünkü I. Konferans çok açık ve tek tek hataların ortaya çıktığı objektif koşulları sayarak kaşarlanmış revizyonistleri yalanlamaktadır.

Sonuç olarak:

III. Konferansın, I. Konferans özeleştirisi hakkında yaptığı "sağ ve inkarcı" genel değerlendirmesinin dayandırıldığı, "parti çizgisine karşı getirilmiş yanlış eleştiriler"in somut olarak sayıldığı toplam 12 noktadan onbirinde; geri çevrilen, yanlış denilen eleştiriler bütünüyle doğru; ve birçoğu başka yerlerde III. Konferansçı menşeviklerin de kabul etmek zorunda kaldıkları eleştirilerdir.

Ayakları böyle çürük bir temele basan genel değerlendirmenin de elle tutulacak hiçbir yanı yoktur.

"Sağcılık ve inkarcılık" tam da, III. Konferansın I. Konferansa yaklaşımında ve değerlendirmesinde kendini göstermektedir. Parti

çizgisini savunma adına su katılmamış revizyonist görüşler, I. Konferans özeleştirisine saldırı içinde savunulmaktadır. I. Konferansın özeleştirisini Marksist-Leninist yapan öz reddedilmekte, "yanlış" ilan edilmekte, geri çevrilmektedir.

Bu yapılırken izlenen yöntemler de baştan ayağa, tepeden tırnağa su katılmamış oportünist-revizyonist yöntemlerdir.

III. Konferansçılar, siyasi hasımlarının düşüncelerini istisna olarak bile olsa, *bütünlük içinde* ele alıp, gerçek pozisyonlara karşı mücadele yürütmemektedirler. Birçok halde, bağıntısından kopartılmış, cımbızlama yöntemi ile çekip çıkartılmış, birçok halde de tek cümle olarak alındığında bile tam ve doğru aktarılmamış cümlecikler siyasi hasmın görüşü olarak konup, onlara saldırılmaktadır.

I. Konferansın özeleştirisinin devrimci, Marksist-Leninist özüne sahip çıkmak; hiçbir şekilde, I. Konferansı hatasız, özeleştirinin yeterli bulunulduğu anlamına gelmiyor. Daha TKP/ML bölünmeden önce (TKP/ML (B) bölünmesi -YN) kaleme alınmış bir yazıda 1980 yılında, "Özeleştirinin ve bir bütün olarak geçmişin değerlendirilmesi" bağıntısında sorun şöyle ortaya konmuştu:

"ÖZELEŞTİRİ VE GEÇMİŞİN DEĞERLENDİRİLMESİ SORUNU

Özeleştirinin ve bir bütün olarak geçmişin değerlendirilmesi konusunda da bugün parti içinde esas olarak iki yaklaşım (ve bunların çeşitlemeleri) vardır.

Birinci yaklaşım ABK'nin yaklaşımıdır. ABK'ne göre bütün kötülüklerin başı I. Konferanstır. Birinci Konferansta getirilen yeni görüşlerle birlikte partimizde revizyonizm inşa edilmeye başlanmıştır. Birinci Konferans partinin çizgisini:

- Ülkemiz toplumundaki çelişmeler; ülkemizde baş çelişme konusunda;
- gerilla savaşına hazırlık adı altındaki anlayışla;
- dünya çapında baş çelişme-baş düşman konusunda;
- yenilginin sebepleri konusunda,

revizyondan geçirmiştir. Özeleştiri parti çizgimizde varolmayan hataları

hata imiş gibi göstermiş; İbrahim Kaypakkaya'ya, Mao'yu saldırmıştır. Partimizin 1972'deki çizgisi bütünüyle doğrudur. Önemli hiçbir yanlış, Marksizm-Leninizmden bir uzaklaşma yoktur. Bugün yapılması gerekli olan, 1972'de tespit edilen çizginin hayata uygulanmasıdır.

ABK'nin geçmişe bu yaklaşımı, Kır Kaçkını Hizbin geçmişe yaklaşımı ile tam bir uyum içindedir. FÜ'lerde I. Konferansın bazı kararlarını (uluslararası alanda baş düşman-baş çelişme vb.) yanlış bulmakta; bunların troçkist-revizyonist kırması görüşler olduğunu savunmaktadır. Bu noktada ABK ve KKH ile birleşen FÜ'ler; geçmişin değerlendirilmesinde, 1972 yenilgisinin sebeplerini özeleştirideki gibi tespit ederek onlardan ayrılmaktadırlar. ABK, KKH ve FÜ'lerin yaklaşımlarındaki ortak özellik; özeleştiri ile parti çizgimizden şu veya bu ölçüde uzaklaşıldığı konusundaki birliktir. Ve onlar parti çizgisinde düzeltilmesi gerekli olan hatalar görmemekte; bu gibi hataları görüp gösterenlere, düzeltilmesini talep edenlere "revizyonist", "revizyonist-troçkist kırması", vb. yaftalar asmaktadırlar. İkinci yaklaşım, MK 7. Toplantısı raporunda ortaya konan yaklaşımdır. MK 7. Toplantısında parti I. Konferansımızı ileri atılmış önemli bir adım olarak değerlendirmişti. 7. Toplantı, Konferanstan 7. toplantıya kadar olan gelişmeleri özetlemiş ve gelinen noktada I. Konferansın, özeleştirinin yeterli olmadığının görüldüğünü tespit etmişti. 7. Toplantı parti çizgimizde gördüğü bir dizi eklektik, birbiriyle çelişen noktayı tespit edip bunu partiye açıklamış, bu eklektik noktaların üzerine tartışılarak ortadan kaldırılması görevini önümüze koymuştu. 7. Toplantı özeleştirinin daha da derinleştirilmesi ve geliştirilmesi görevini önümüze koymuştu. 7. Toplantının kararları öncelikle FÜ'ler tarafından tepki ile karşılandı, 7. Toplantı karar ve tutanaklarında tespit edilen eklektik noktalar FÜ'ler tarafından, "parti çizgimize inancını yitirmiş olanların kafa karışıklıklarının ürünü" olarak değerlendirildi. Bugün gelinen noktada sorun parti içinde bu iki yaklaşımdan hangisinin hakim hale geleceği sorunudur.

Birinci yaklaşımın hakim olması, partiyi geçmişe dönük, gelişmeye açık olmayan, hatalarının üzerine ciddiyetle yürümeyen bir teşkilata dönüştürecek, giderek yıkıma götürecektir.

İkinci yaklaşımın hakim olması, partinin gelişmesinin

önündeki engelleri kaldıracaktır. Sorun gerçekte Marksizm-Leninizmi kavrayışımız geliştikçe, geçmişte yaptığımız hataları tespit edip bunları yokedip etmeme; geçmişe eleştirici bir gözle yaklaşıp yaklaşmama sorunudur.

Görüşümüze göre, I. Konferansta yapılan özeleştiri esas itibarı ile doğru bir özeleştiridir. Ve partinin çizgisindeki hataları aşma yönünde atılmış ileri bir adımdır. Ancak bu özeleştiri, o günkü kavrayışımızın sığlığı nedeniyle yeterli bir özeleştiri değildir. Özeleştiride partimizin çizgisinde varolan bazı yanlışlar düzeltilmiş (mesela uluslararası planda baş çelişme anlayışı, çağ meselesi, vb.), ancak yine çizgimizde varolan bazı hata ve eksiklikler görülememişti. (Mesela Mao'nun değerlendirilmesi konusunda yapılan hata, polemiklerin parti çizgimize yansımaları, vb.) Herşeyden önce parti çizgimizin modern revizyonizme karşı ÇKP ve AEP'nin başını çektiği mücadeleyi bütünüyle doğru bulan bir anlayışın üzerine inşa edildiği, ve bu mücadeledeki sorunların derinliği partimiz tarafından kavranmamıştı. Birinci Konferans bazı noktalarda genel ML doğruları savunurken (mesela kamuoyu önünde açık tartışma), bunun çizgimizde doğru görülen bir takım belgelerle çeliştiğini görememişti.

Bugün bunları görebiliyoruz. O halde özeleştirimizi bu noktalarda derinleştirme, parti çizgimizde varolan hataları aşma yönünde ilerlemeliyiz. Bizim görüşümüze göre özeleştiri şu noktalarda ilerletilmelidir:

— Partimiz geçmiş mücadelesi içinde Kruşçev tipi modern revizyonizm ve onların ülkemizdeki uzantıları ile ideolojik-siyasi alanda hesaplaşmamıştır. Bu konuda yapılanlar yeterli değildir.

— Partimiz esas olarak Aydınlık revizyonizmine karşı polemik içinde görüşlerini geliştirmiştir. Aydınlık'a karşı polemikte, Aydınlık çizgisinin modern revizyonizmle olan bağı tam olarak ortaya konmamıştır.

— Partimizin kuruluşundan Kruşçev tipi modern revizyonizme karşı mücadele bütünüyle doğru görülmüş, bu mücadelenin hataları konusunda herhangi bir görüş getirilmemiştir. Böylece bu mücadelenin hataları aynen parti çizgimize yansımıştır.

— Partimizin çizgisinde Çin'deki şekli ile halk savaşı stratejisi-

nin bütün yarı-sömürge ülkelere genelleştirilme eğilimi vardır. Aynı şekilde Çin'deki Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin de, Çin'deki şekli ile bütün ülkeler için geçerli olduğu gibi eğilimler mevcuttur.

— Partimizin çizgisinde Mao Zedung'un yaptığı hatalar görülmemekte, o yanlış olarak Marx, Engels, Lenin, Stalin ile aynı düzeyde ele alınmaktadır.

İşte bu noktalarda parti çizgimizdeki hatalar ve eksiklikler aşılmalıdır. Bu noktalarda parti çizgisini doğru bulanlar, tartışmanın önüne "parti çizgisi" korkuluğunu dikmemeli; neden bu noktalarda parti çizgisini doğru bulduklarını gerekçelendirmelidirler. Gerekçelendirmek için "İ.K. yoldaş böyle dedi" demek görüşümüzce yeterli değildir. İbrahim Kaypakkaya yoldaşın dediklerini de Marksizm-Leninizmin kantarında tartmak zorundayız. Biz yukarıdaki noktalarda İbrahim Kaypakkaya yoldaşın yanıldığını, hata yaptığını iddia ediyoruz. Bu noktalarda İbrahim Kaypakkaya yoldaşın hatalarını da aşmak görevinin partiye düştüğünü söylüyoruz."

(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri- I, s. 298-301)

GEÇMİŞİN DEĞERLENDİRMESİNE DEVAM: III. KONFERANSIN, KOORDİNASYON KOMİTESİ VE BÖLGESEL DÖNEM HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELERİ ÜZERİNE

III. Konferansçılar, I. Konferansın "Koordinasyon Komitesi" (KK) ve "Bölgesel Dönem" değerlendirmesine somut hiçbir eleştiri getirmemelerine rağmen, tekrar bu konulara değinerek, I. Konferansın görüşlerini gözardı etmekte; I. Konferansı bu noktada da inkar etmektedirler.

I. Konferans özeleştirisi "KK" ve "Bölgesel Dönem" üzerinde daha kapsamlı durarak —bazı ikincil hatalarına rağmen— olumlu yol gösterici bir işleve sahiptir.

Örneğin konferansçılar "Bölgesel Dönem"i ele aldıkları yerde, "dogmatizm", "sübjektivizm" üzerine laf üretirken, sonuç koyup sebep-

leri ve hataları aşma yöntemleri üzerine tek kelime etmemektedirler.

Yine bölgesel dönemin ele alındığı yerde:

> "Dogmatizm partimizde varolan temel zaaflardan birini oluşturuyor. Bu anlayış partinin görüşlerinin değişen şartlarla birlikte geliştirilmesi önünde temel bir engel olarak durur. *Yani taktiklerin üretilmesini engeller." (İKK 81, s. 9)*

denilerek, dogmatizmden birşey anlamadıklarını belgelemektedirler.

Partinin 15 yılı ve iki yenilgisini ele aldığını iddia edip, çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryası ve emekçi halkına önderliğe soyunanlar, ne hikmetse "dogmatik"liği sadece "taktik üretme"ye kadar götürüp, orada durmayı tercih etmektedirler.

Bu tavır olsa olsa revizyonizmin "dogmatizme karşı mücadelesi" olur. Başka hiçbir şey değil.

Dogmatizm, Marksist-Leninist yazında, bir dönem geçerli olan Marksist görüşlerin, değişen şartlara bağlı olarak değiştirilmesi gerektiğini kavramayıp, o *eskimiş,* ama zamanında geçerli ve doğru olan görüşlere sarılma, Marksizm-Leninizmin ilerletilmesine karşı çıkma olgusunun adıdır.

Marksizmin, Marksizm-Leninizm aşamasına yükseltilmesini gerektiren bir çağ değişikliği döneminde, *revizyonizm* ortaya birçok halde *dogmatik* biçimlere bürünerek de çıkmıştır.

Yer yer, Marksizmin devrimci özüne sahip çıkmaya çalışan "sol"lar da Leninizme karşı dogmatik pozisyonları savunabilmişlerdir.

İçinde yaşadığımız çağ, emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Leninizm bu çağın Marksizmi; proleter devriminin "teori ve taktiği"dir. Leninizm ortaya çıktıktan ve kendini çağın Marksizmi olarak kabul ettirdikten bu yana birçok değişiklik olmuştur. Ama çağın temel özellikleri değişmemiştir. Bugünde Leninizm, Marksist-Leninistlerin teori ve pratiğine yolgösteren, ışık tutan teorik temeldir.

Gerek uluslararası planda gerekse ülkemizde, modern revizyonizm ortaya "dogmatizme karşı mücadele" maskesi ile çıkmış; "dogmatizme karşı mücadele" adına, "değişen şartlar" gerekçesi ile Leninizmin bütün emperyalizm çağı boyunca geçerli bir dizi ilkesini revizyondan geçirmiştir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Parti Kongresinden bu yana "dogmatizme karşı mücadele", gerçekte Marksizm-Leninizme karşı savaş çığlığıdır.

TKP/ML içinde gerçek anlamda *dogmatizm*, yani eskimiş Marksist-Leninist ilkelere körü körüne sarılma hiçbir zaman "temel zaaflardan biri" olmamıştır. Bu, III. Konferansçıların uydurmasıdır.

Varolan başka birşeydir. O da şudur:

* TKP/ML kurulduğunda, kendine Marksizm-Leninizmin yanında, Marksizm-Leninizmin bir üst aşaması olarak kabul ettiği Mao Zedung Düşüncesi'ni de temel almış; bunu yaparken, Mao Zedung Düşüncesi'nin gerçekte Marksizm-Leninizme ters bazı görüşlerini de *"Marksist-Leninist ilke"* olarak kabul etmiştir.

Bunlara sahip çıkmak ve bunları değişmez olarak kabul etmek, Marksist-Leninist ilke olarak savunmak, dogmatizm değil revizyonizmdir.

* TKP/ML kurulduğunda, yine savunduğu Mao Zedung Düşüncesi'nin bazı yanlış genellemelerine paralel olarak, Türkiye devriminin yolu açısından Halk Savaşı yolunu "Marksist-Leninist ilke" olarak savunmuştur.

Bunun da savunulmasının Leninist anlamda dogmatizm ile ilgisi yoktur. Yapılan şablonculuktur. İlke olmayanı, ilke gibi gösterip savunmaktır.

Sorunu dogmatizm biçiminde görmek ve göstermek, gerçek hedefi saptırmak, savunulanların modern revizyonizmle bağını gözlerden gizlemek anlamına gelir.

III. Konferansçılar da "dogmatizm" kavramının ve "dogmatizme karşı mücadele" kavramının içeriğini —Leninist anlayıştan başka herşey olan— bir biçimde doldurmaktadırlar.

Onlara göre "dogmatizm"; "partinin görüşlerinin değişen şartlarla birlikte geliştirilmesinin önünde engel olarak durur"muş! Buraya kadar, *değişen şartların* ilkelerde de değişiklikleri getirip getirmeyeceği konusunda söz yok. Ama ardından gelen açıklama cümlesi, "Yani taktiklerin üretilmesini engeller" diyerek, değişikliğin *ancak* taktiklerde olabileceğini ileri sürmektedir. Bunun mantığı nerdedir? Eğer "değişen

şartlar" sözkonusu ise, değişiklik neden yalnızca "taktiklerle" sınırlı kalmak zorunda olsun? Şartlar, stratejide değişikliği gerektirecek biçimde değişemez mi?

Bu noktada, III. Konferansçılar, "ruhları çağıran, ama geri göndermek içi gerekli sözleri unutan büyücü çırağı"nın durumundadır. Bir yandan "taktik değişikliklere" ihtiyaç vardır. Ve taktik değişikliklere de karşı çıkanlar, 1972'de söylenen herşey doğru idi, bugün de doğrudur, diyenler vardır. Bunları "dogmatik"likle suçlamak için, buna uygun bir "dogmatik" kavramı gereklidir. Ama diğer yandan, "şartlar" adına stratejiye de uzanılmasının yolu açılmaktadır. Ama, III. Konferansçılar "hızlı halk savaşçısı" görünmek zorundadırlar. Yoksa, daha hızlı halk savaşçılarına tabanı kaptırma ihtimalleri vardır. Onun için de değişmenin ancak "taktiklerde" olabileceği vurgulanmalıdır. İşte, III. Konferansçılarımızın Leninist "dogmatizm" anlayışı ile uzaktan -yakından ilgisi olmayan dogmatizm açıklamasının açıklaması budur!

GEÇMİŞİN DEĞERLENDİRİLMESİNE DEVAM: II. KONFERANSIN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE

III. Konferansçı oportünistler, I. Konferanstan sonra II. Konferansı da "değerlendirerek"(!) yine maddeler halinde II. Konferansın "olumlulukları" ve "olumsuzlukları"nı belirlemişlerdir.

Bilindiği gibi, II. Konferansa, bugün TKP/ML(B) saflarında yer alan kişilerde katılmış, ama konferans sırasında ve sonrasında II. Konferans yönetiminin, her türlü parti, normunu çiğneyerek Bolşevikleri tasfiye hareketine girişmeleri sonucunda örgütsel bağlar koparılarak yeni bir saflaşma-TKP/ML (Bolşevik) meydana gelmiştir. TKP/ML (B) yeniden örgütsel çalışmaya yönelirken II. Konferans'ı "Parti II. Konferansı Raporu" adlı bir belge yayınlamış ve bu belgeye tavır niteliğinde 1981 Ağustos ayında TKP/ML (B) "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?" adlı belgeyi yayınlamıştı.

III. Konferansçıların II. Konferansa ilişkin ileri sürdükleri görüş ve yaptıkları değerlendirmeleri incelerken "Bir Adım İleri, Kaç Adım

Geri?" adlı belgedeki tavır çıkış noktamız olacaktır.

III. Konferansçılar "II. Konferansın Değerlendirmesi" başlığı altında, adı geçen konferansın "olumlulukları"nı 11 tez halinde sıralamışlardır.

Şimdi sırayla İKK 81, s. 10'da yeralan 11 maddelik tezlerini ele alalım.

*

1- "II. Konferans önemli hataları içermesine rağmen esas olarak Marksist-Leninisttir. II. Konferans, revizyonist-Troçkist kırması sapmaya karşı Marksist-Leninistlerin zaferiyle sonuçlanmıştır."

Bu maddede sözü edilen "Marksist-Leninistlerin zaferiyle sonuçlandı" palavrasını tahlil etmeden önce, okuyucunun dikkatini bir genel değerlendirmeye çekmek istiyoruz. O da: *"II. Konferans,* önemli hataları içermesine rağmen *esas olarak ML'dir"* ifadesidir (abç)

III. Konferans sonuçlarının tümü incelendiğinde görülebileceği gibi, II. Konferans için böyle "esas olarak Marksist-Leninisttir" saptaması yapılırken, I. Konferans için hiçbir yerde böyle bir nitelemede bulunulmamaktadır.

I. Konferans için, III. Konferans açış konuşmasında dile getirilen: "I. Konferans... tüm mensuplarını ve halkı parti çizgisinde kavgaya çağıran militan bir konferanstı" tanımlaması, I. Konferansın Marksist-Leninist olup olmadığını açıkça vurgulamayan ve oportünistlere özgü "militan"lıkla geçiştiren bir tanımlamadır.

II. Konferans için açıkça "esas olarak Marksist-Leninist" denirken, I. Konferansı sadece "militan"lık payesi ile onurlandıran (!) iflah olmaz revizyonistler, bir kez daha belkemiksiz oportünistler olduklarını kanıtlayarak, yapılarına uygun düşünce üretmişlerdir.

Bizim önerimiz, özellikle hala TKP/ML'i "Marksist-Leninist bir parti" olarak gören ve saflarında komünizm hedefiyle mücadele etmek isteyen taraftar ve militanların, revizyonist şeflerin I. Konferans tasfiyecilikleri ve cesaretsiz oportünistliklerini sorgulamaları ve teşhir etmeleridir.

III. Konferansçı revizyonist ekibin "II. Konferans esas olarak

Marksist-Leninisttir" demesinden 7 yıl önce Bolşevikler, I. Bolşevik Konferansta TKP/ML II. Konferansı için şu değerlendirmeyi yapmıştır:

"İkinci Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, bölgemizde gelişen olaylarla ilgili olarak takındığı tavır ile TASFİYECİ niteliğini ortaya koymuştur. Bunun ötesinde bu Merkez Komitesinin kamuya ve Partililere yaptığı açıklamaların, yaptığı ilk uygulamaların niteliği de oportünist-revizyonisttir. Ancak bu nitelendirme, yapılan İLK somut uygulama ve açıklamalarla ilgilidir. Bu ilk uygulama ve açıklamalardan yola çıkarak derhal bu Merkez Komitesinin oportünist-revizyonist olduğunu söylemek doğru bir tavır olmaz. Böyle bir GENEL nitelendirme için belli bir sürecin yaşanması, Merkez Komitesinin bir dizi uygulama ve açıklamasının beklenmesi, bunların somut olarak tek tek değerlendirilmesi; ve BELGELERE DAYANARAK oportünist-revizyonist uygulamaların ve anlayışların SİSTEMLİ olduğunun, bunların tek tek olaylardaki geçici ve düzeltilen tavırlar değil; bütün olaylarda (ya da olayların çoğunda) kendini gösteren GENEL tavır olduğu ispatlanmalıdır". *(Bolşevik Partizan 11/1, s. 108)*

*

2- "II. Konferansımız 57-60 Deklarasyonlarını eleştirici bir gözle değerlendirmiş ve onun özünün ML olduğunu savunmuştur." *(İKK 81, s. 10)*

Deklarasyonlar hakkında bu değerlendirme, bizlerin daha önce açıkça ortaya koyduğumuz gerçeklere rağmen yapılabilmektedir. Ve artık burada açık olan bir olgu varsa, o da, menşeviklerin artık bilinçli olarak revizyonizmi savunmaları ve korumalarıdır!

1957/1960 Deklarasyonlarıyla ilgili II. Konferansta olan gelişmeler ve sözkonusu deklarasyonlar hakkındaki görüşler —bir kez daha— ayrı bir başlık altında okuyucuya sunulacağı için burada fazla üzerinde durmayacaız.

Dikkat çekmek istediğimiz tek husus, yukarıda da değindiğimiz gibi, III. Konferansçı oportünistler 1957/1960 deklarasyonlarını yeniden inceleme zahmetine dahi katlanmadan II. Konferanstan ödünç aldıkları sonuçları 7 yıl sonra tekrar piyasaya sürerek gerçek yüzlerini

bir kez daha ortaya sermiş olmalarıdır.

(1957/1960 Deklarasyonlarının geniş değerlendirmesiyle ilgili olarak bkz. "III. Konferans, Revizyonist Belgeleri Sahipleniyor" başlıklı IX. bölüm.)

*

3- "II. Konferansımız AEP modern revizyonizminin Mao Zedung yoldaş şahsında ML'e yönelttiği saldırılarına doğru bir tavır almış ve onun hattının anti-ML olduğunu ilan etmiştir." (s.10)

II. Konferanstan bu yana Arnavutluk Emek Partisi konusunda hemen hiçbir ciddi tavır takınmayan TKP/ML, III. Konferanstan sonra, II. Konferansın Arnavutluk Emek Partisi ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile ilgili kararına sahip çıkmakla yetinme durumundadırlar. Diğer yandan, II. Konferans öncesi ve sırasında bu karar alınıncaya kadar Parti içinde gündeme gelen gelişmelere de değinmeyerek, ilkesel önemdeki bir soruna yaklaşımdaki ciddiyetsizliğin yeni bir örneğini sergilemektedirler.

Biz burada Arnavutluk Emek Partisi ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile ilgili karar ve gelişmeleri aktararak, okuyucunun bilgisine bir kez daha sunmak istiyoruz:

"AEP SORUNU VE BU KONUDA ALINAN KARAR ÜZERİNE

*AEP'nin ve ASHC'nin **niteliği** sorunu 2. Konferans öncesi parti içinde tartışılan ve üzerinde önemli görüş ayrılıklarının ortaya çıktığı konulardan biri idi. I. Merkez Komitesi, 1979 sonu, 1980 başında yaptığı 8. toplantısında, AEP'nin revizyonist bir parti olduğu kararını almıştı. Bu görüş aslında FÜ'lerin görüşü idi ve onların yazdığı bir mektup üzerine karar olarak geçmişti. Bu karara bugün Bolşevik saflarda olan yoldaşlar itiraz etmişler; bir zamanlar Marksist-Leninist olarak değerlendirilen bir partinin revizyonist olarak değerlendirilmesi için, bu değerlendirmeyi yapanın, partinin yozlaştığını ispatlaması gerektiğini ortaya koymuşlardır. Bugün Bolşevik saflarda olan yoldaşlar, tersi tarafımızdan (veya herhangi bir başka Marksist-Leninist parti tarafından) ispatlanmadan, AEP'yi*

*revizyonist olarak nitelendirmenin Marksist-Leninist bir tavır olmadığını; çizgisi Marksist-Leninist olmayan, revizyonist olan bir partinin de, **niteliğinin** otomatikman derhal değişmeyeceğini, partinin yozlaşmasının süreç işi olduğunu savunmuşlardı.*

I. Merkez Komitesi 9. toplantısında, 8. toplantıda aldığı "AEP revizyonist bir partidir" şeklindeki kararını mantıki sonuçlarına kadar vardırmış, ve AEP'nin karşı-devrim saflarında olduğunu tespit etmişti. Bu tespit gerçekte AEP'nin revizyonist olarak değerlendirilmesinin sonucu, mantıki devamı idi.

II. Konferansta AEP konusundaki tartışma; AEP'nin çizgisine getirilen eleştirilerde temelde hemfikir olduğundan; AEP'nin niteliğinin ve ASHC'nin niteliğinin belirlenmesi konusunda yoğunlaştı. Bu konuda üç fikir ortaya çıktı:

Yurtdışı delegeleri, AEP'nin yozlaştığı, artık Marksist-Leninist çizginin yeniden hakim olma imkanının ortadan kalktığı ispatlanmadığı süreci, Marksist-Leninist bir parti olarak nitelendirilmesi gerektiğini; Partinin değil, bugün hakim olan revizyonist çizginin ve onun üreticilerinin karşıya alınması gerektiğini; ASHC'nin ise sosyalist bir devlet olarak savunulması gerektiğini; ama her iki konuda da gelişme yönünün yozlaşmaya doğru olduğunun da belirlenmesi gerektiğini savundular.

AEP'yi revizyonist olarak değerlendiren bazı delegeler, I. Merkez Komitesinin 9. toplantısında aldığı kararın doğru olduğunu; yani AEP'nin revizyonist bir parti; ASHC'nin ise bürokrat burjuva diktatörlüğünün hüküm sürdüğü bir devlet olduğu görüşünü savundular. Bu arkadaşlar AEP ve ASHC'nin karşı-devrim saflarında olduğu tespitini yaptılar.

AEP'yi revizyonist olarak değerlendiren delegelerin bir kısmı ise, bu tespiti mantıki sonucuna kadar ilerletmeyi reddediyor; "AEP revizyonisttir ama devrim saflarındadır", "ASHC sosyalist değildir ama devrim safındadır" diyordu.

Bu noktada AEP'ye revizyonist diyenler anlaşamadılar. Bu durumda herhangi bir karar çıkma durumu yoktu. Karar çıkmaması halinde ise I. Merkez Komitesinin aldığı kararın geçerliliğini koruma durumu vardı.

Yurtdışı delegeleri bunun üzerine, AEP'nin çizgisinin mahkum edilmesini, niteliği konusunun ise askıya alınmasını önerdiler. Daha önce "askı yöntemini" ilke olarak reddeden delegelerden bazıları bu öneriyi doğru buldular. Sonunda çoğunluk kararı olarak raporun 62. sayfasında yayınlanan 9 No'lu karar çıktı.

Yurtdışı delegeleri bu karara şerh koyarak katıldılar. Şerhlerinde:

a) AEP'nin çizgisinin "revizyonist-Troçkist kırması" olarak nitelendirilmesine karşı çıktılar, çizginin niteliğinin revizyonist olduğunu belirttiler.

b) AEP'nin yozlaştığı ispatlanmadığı sürece Marksist-Leninist parti olarak savunulması gerektiğini belirttiler.

II. Konferansta AEP konusunda alınan ve AEP ve ASHC'nin niteliği konusunda açık bir görüşe sahip olmadığımızı, bu konuyu tartıştığımızı ifade eden karar; daha önce I. Merkez Komitesinin aldığı karara göre doğru olan bir karardır. Ancak bu kararın bu şekilde çıkması, bu karara oy kullananların ***çoğunluğu açısından bilinçli olarak hataları aşma yönünde atılmış bir adım değildir.*** *Bu kararı alanların çoğunluğu AEP'nin revizyonist olduğu görüşündedir; ama revizyonist olduğu halde devrimci saflarda olduğu görüşündedir. Bu görüşlerini karar olarak çıkartacak çoğunluğa sahip olmadıklarından; en azından AEP'nin devrimci mi yoksa karşı-devrimci mi olduğu sorununu açıkta bırakan bir karar lehine oy kullanmışlardır. Bunu yaparken de daha önce aldıkları "askıya alma yöntemi ilke olarak yanlıştır" kararı ile çelişmeye düşmüşlerdir. Bu onların ne kadar tutarsız olduklarının açık belgesidir. II. Merkez Komitesi raporunda, alınan karar öncesi yürütülen tartışma konusunda bilgi vermeyerek, bu kararın nasıl çıktığı konusunda bilgi vermeyerek, gerçek durumu gözlerden gizlemeye çalışmaktadır. Bu da siyasi sahtekarlıktır." (Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?, s. 124-126)*

*

4-" II. Konferansımız ML'nin ve parti çizgimizin askıya alınması anlamına gelen ÇKP'nin SBKP modern revizyonistlerine karşı yürüttüğü polemiklerine ve Mao'nun Stalin'e karşı yürüttüğü eleştirilerin askıya alınması önerisini getiren revizyonist kanadın amacını mahkum etmiştir." (s.10)

Bir kez daha "mahkum etti" palavrası ardına gizlenerek, şimdiki sistemleşmiş revizyonist çizgilerinin içi boş dayanaklarına dört elle sarılan III. Konferansçı revizyonistler, bu tespitleriyle Marksizm-Leninizm bilimi ve yönteminden kaç fersah uzakta durduklarını sergilemektedirler.

Biz bu bölümde de II. Konferansın kararını ve karara ilişkin tavrın ne olduğunu aktararak, bu yalancı pehlivanların acınası hallerini gösterelim:

II. KONFERANSIN KARARI

"63 Polemikleri parti çizgimizin üzerinde inşa edildiği ML platform niteliğindedir. Bu anlamda bu belgeleri askıya almak parti çizgimizi askıya almaktır. Askıya alınması mümkün değildir. O günden bugüne olan ideolojik saflaşmalar gözönünde bulundurulursa günümüz koşullarında yetersiz olduğu, bazı hatalı yanlar taşıdığı (57/60 Deklarasyonlarının ve belgelerinin Uluslararası Komünist Hareketin programı olarak görülmesi vs.), derinleştirilmesi gerektiği doğrudur. Bu platform temelinde Uluslararası Komünist Harekete çağrı yapılarak üzerinde tartışılmalı; modern revizyonizme, Üç Dünya Teorisine, AEP modern-revizyonist-Troçkist çizgiye karşı verilecek olan ideolojik mücadele ile birleştirilerek Uluslararası Komünist Hareketin örgütsel birliğinin temelini oluşturacak program çıkarılmalıdır. Bu uzun bir mücadelenin ürünü olacaktır.

YD çizgisi bu konunun da kendi yazıları parti içinde okunmadığı için tartışılmamasını ve bu gündem maddesi ile ilgili karar alınmamasını savundular. Bu reddedildi." *(TKP/ML Parti II. Konferansı Raporu, s. 26)*

Bolşevikler, 1981'de "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri" Broşüründe bu konudaki tartışma ve karar üzerine şunları söylemişti:

"63 POLEMİKLERİ ÜZERİNE TARTIŞMA VE BU KONUDA ALINAN KARAR ÜZERİNE

Bu gündem maddesine geçildiğinde de yurtdışı delegeleri, önce 1963 Polemikleri denen ve "Uluslararası Komünist Hareketin Genel Hattı Hakkında Teklif" adlı bir mektupla dokuz yorumdan oluşan bel-

*gelerin tümünün delegeler tarafından okunup okunmadığının tespit edilmesini istediler. Yapılan tespitte, delegelerin büyük çoğunluğunun bu belgelerin tümünü okumadığı (buna zaten imkan da yoktu, çünkü bu belgelerin tümü henüz Türkçeye çevrilmemişti!); Türkçeye çevrilen bölümünün de delegelerin büyük çoğunluğu tarafından sistemli bir şekilde incelenmediği ortaya çıktı. Bunun üzerine yurtdışı delegeleri, 1963 Polemikleri konusunda **partinin** olumlu ya da olumsuz bir tavır koymasının imkansız olduğunu, çünkü bu konuda daha belgelerin tümünün bile tanınmadığını, çok açık bir araştırma ve bilgi eksikliği olduğunu, Marksist-Leninistlerin herhangi bir konuda sonucu, ancak araştırmadan sonra koyabileceğini bu yüzden de 1963 Polemikleri konusunda alınacak tek doğru kararın, bu belgelerin Marksist-Leninist belgeler olarak savunulmasının askıya alınması ve bu belgelerin incelenmesi olacağını savundular. Dışa karşı gerçek durumun ortaya konmasının, yani bizim 1963 Polemikleri konusunda yeterli bilgimizin olmadığının, bu konuyu araştırdığımızın ortaya konmasının tek doğru, tutarlı Marksist-Leninist tavır olacağını savundular. Daha tümü tanınmayan belgeler **temelinde** Dünya Komünist Hareketine birleşme çağrısı yapılmasının değil anti-Marksist-Leninist bir tavır, gayri-ciddi bir tavır olacağını belirttiler.*

Tartışmalar içinde 'yiğit ve de tutarlı parti çizgisi savunucuları' tabii yurtdışı delegelerinin savunduğu bu görüşleri 'revizyonist-Troçkist', 'parti çizgisine inanmayan' görüşler olarak nitelediler ve mahkum ettiler! Sonunda raporun 26. sayfasında yeralan 'Marksizm-Leninizmin zaferi' olarak ilan edilen karar alındı.

*Parti II. Konferansı, **tanımadığı** belgeleri, Dünya Komünist Hareketinin platformu olarak kabul edip, bu belgeler temelinde "birlik" çağrısı yapmak kararı alarak; bu konuda açık bir şekilde Marksizm-Leninizmin en basit ilkelerini çiğnedi, revizyonist bir tavır takındı.* ***Parti II. Konferansı 1963 Polemikleri konusunda aldığı kararla da partinin hatalarını aşma yönünde atılabilecek bir adımı engelledi ve geriye atılan bir adım oldu.***

1963 Polemikleri üzerine tartışılan gündem maddesinde, Konferansın niteliğini belirlemesi açısından önemli olan iki karar daha alındı. Merkez Komitesi raporunda bu kararlar hakkında bilgi verilmiyor.

Alınan kararlardan birincisi, kardeş örgütlerimiz ve onların getir-

diği eleştiriler ile ilgili olandır. (...)

Bu gündem maddesinde alınan ve II. Merkez Komitesinin raporunda üzerine bilgi vermediği diğer karar, "askıya alma" yöntemi ile ilgili olan karardır.

Bu konuda karar öncesi tartışmada şu görüşler savunuldu: Yurtdışı delegeleri, eğer herhangi bir konuda bir örgütün görüşleri zaman içinde berraklığını yitirir ve araştırma-inceleme ihtiyacı duyulursa; daha önce savunulmuş olunan görüş askıya alınabilir; bu konuda dışa karşı, bu konunun açık olmadığı, tartışıldığı bildirilir. Bu Marksist-Leninist tavırdır. Bu anlamda askıya alma yöntemi, çeşitli durumlarda ve konularda kullanılabilecek olan, yanlış olmayan bir yöntemdir.

"Anti-Yurtdışı Cephesi" ise bu konuda: "Askıya alma yöntemi ilke olarak reddedilmelidir. Askıya alma, bizi dışa karşı tutarsız gösterir. Herhangi bir konuda görüşümüz kendi içimizdeki tartışmada berraklığını kaybetse de (tartışma kendi içimizde sonuçlanana kadar) dışa karşı eski görüşü savunmak gerekir. Doğru tavır, Marksist-Leninist tavır budur. Askıya almak, herhangi bir konuda tavır takınmamak, halk kitlelerine yol göstermemektir. Halbuki komünistlerin görevi her konuda yol göstermektir. Tavırsızlık, oportünizmdir. Askıya almak tavırsızlığı savunmaktır. Askıya almak ilke olarak reddedilmelidir" dediler.

Bu kişiler, yalan-yanlış da olsa, tavır takınmanın; herhangi bir konuda "biz bu konuyu yeterince bilmiyoruz" demekten tutarlı olduğunu, doğru olduğunu savundular. Bunu da Marksizm-Leninizm adına savundular.

Bu noktada da anti-Yurtdışı cephesi sallandı. Delegelerin bir bölümü — azınlığı oluşturan bir bölümü— askıya almanın ilke olarak reddedilmesi gerektiğini, ama "partinin temelini oluşturan görüşlerle ilgili olarak reddedilmesi gerektiğini" savundular.

Sonunda "askıya alma yöntemi" ilke olarak II. Konferans çoğunluğu tarafından reddedildi.

(Daha sonra Konferansın gidişi içinde, burada "ilke olarak reddedilen" askıya alma yönteminin, somut olarak AEP konusundaki tartışmada yine çoğunluk kararı olarak geçmesi, bu kararı alanların 'tutarlılığını' göstermesi açısından ilginçtir.) (Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?, s. 62-66)

Mao Zedung ile ilgili olarak tartışılan diğer noktalarda Mao Zedung'un savunulmasının askıya alınmasıyla ilgili olarak (III. Konferansçılar buna "Mao'nun Stalin'e karşı yürüttüğü eleştirilerin" askıya alınması önerisi diyor), "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?"de şunlar yazılmış:

"Mao Zedung'un yeniden değerlendirilmesi ile ilgili olarak Parti içinde sürdürülen tartışmada en az problemli olan bölüm, Demokratik Halk Devrimi ve Demokratik Halk İktidarı ile ilgili olan bölümdü. Çünkü Demokratik Halk İktidarı ile ilgili olarak parti içindeki iki çizginin temsilcileri de Mao'nun bu konularda esas itibarıyla doğru bir çizgi izlediği görüşünde idiler. Bu konudaki görüş ayrılıkları detayda ortaya çıkan ve ancak tartışma derinleştirildiği zaman önemi görülen ayrılıklardı.

Demokratik Halk Devrimi ve Demokratik Halk İktidarı ile ilgili olarak durum böyle iken; tartışılan en önemli sorunlardan biri olan Mao'nun sosyalist devrimle ilgili görüşlerinin değerlendirilmesinde daha baştan taban tabana zıt iki görüş çatışıyordu. Bir görüş (anti-Yurtdışı cephesi), Mao'nun sosyalizmin inşası ile ilgili görüşlerini "Marksizm-Leninizme katkı", "Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi" vs. olarak değerlendiriyordu. İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarında bu sorun, sorun olarak görülmediğinden, bu görüş savunucuları "resmi çizgi"ye sırtlarını dayıyorlardı. Biz ise, Mao'nun demokratik devrimden sosyalist devrime geçişle ilgili görüşlerinin berrak olmadığını, Mao'nun "Çin'in özel şartlarında milli burjuvazi sosyalizmin inşasına katılmaktadır" şeklindeki tezinin Marksizm-Leninizmden sapma olduğunu savunuyorduk. Parti içinde sürdürülen bu tartışma sonuçlandırılana dek, Mao'nun bu konudaki görüşlerinin savunulmasının askıya alınmasını talep ediyorduk.

Konferansta çoğunluk Mao'nun savunulmasının henüz sonuçlandırılmamış tartışma konularında askıya alınmasını, yani bu sorunlarda tartıştığımızın dışa açılmasını **ilke olarak reddetti.**

Red gerekçelerini şimdi II. Merkez Komitesi, Karar No. 5'de açıklıyor. Gerekçeler olarak şunlar söyleniyor:

'1- Uluslararası planda *Mao Zedung yoldaşın savunulmasının esas görev* haline geldiği bir dönemde Mao Zedung yoldaşa getirilen gerekçelerle askıya alınması istemi aslında *Mao Zedung'un nezdinde Marksizm-Leninizmin askıya alınması anlamındadır.'(Rapor, s. 63) (abç)*

Bu gerekçede II. Merkez Komitesi'nin bu soruna anti-Marksist-Leninist yaklaşımı çok berrak bir şekilde ifade edilmektedir. II. Merkez Komitesine göre "bugün uluslararası planda Mao Zedung'un savunulması esas görevdir." Bize göre ise, dün olduğu gibi bugün de *esas görev Marksizm-Leninizmin savunulmasıdır.* Mao Zedung'un —bütün görüşleri değil— doğru Marksist-Leninist görüşlerinin savunulması, bugün Marksizm-Leninizmin savunulmasının bir parçası olarak önem kazanmaktadır. Çünkü onun doğru görüşlerine birçok yönden saldırı gelmektedir. Sorun böyledir. Sorunu böyle koymayanlar, Marksizm-Leninizmin savunulması görevini Mao Zedung'un savunulması görevine indirgeyenler, bu ikisini eşitleyenler; gerçekte Mao Zedung'un görüşlerinin Marksizm-Leninizm demek olduğunu savunmaktadırlar. Marksizm-Leninizm bilimini Mao Zedung'un görüşleri ile eşitlemek, Marksizm-Leninizmi bayağılaştırmaktır. Bu eşitleme işini II. Merkez Komitesi berrak bir şekilde yapmakta, "Mao Zedung'un tartışılan konularda askıya alınması istemini, Marksizm-Leninizmin askıya alınması anlamına geldiği" gerekçesiyle reddetmektedir. Halbuki gerçekte Mao Zedung'un sosyalizmin burjuvazi ile inşa edilebileceği tezinin savunulması, Marksizm-Leninizmin askıya alınması demektir. Bu konuda Mao'nun sapmasını savunmak, Marksizm-Leninizmi reddetmektir. II. Merkez Komitesi, Mao ile Marksizm-Leninizm arasına bir eşit işareti koyarak, gerçekte Marksizm-Leninizme saldırmaktadır.

II. Merkez Komitesi gerekçelerine şöyle devam ediyor:

'2- Mao Zedung yoldaşa getirilen eleştirilere konu olan muhtevanın temeli parti çizgimizle direkt ilişkisi olan bir meseledir. Bu anlamda askı sorunu, parti çizgimizin önemli bir bölümünün resmi olmaktan çıkartılması anlamına gelir. *Bu da parti çizgisine inançsızlıktır.' (Rapor, s. 63)*

Görüldüğü gibi, birinci gerekçede Mao ile *eşitlenen* Marksizm-Leninizm, ikinci gerekçede bu kez *parti çizgisi* ile eşitleniyor. Nasıl

Mao'nun Marksizm-Leninizm ile eşitlenmesi yoluyla onun Marksizm-Leninizm'den uzaklaşan görüşleri olduğu, olabileceği reddediliyorsa; bu kez de *parti çizgisi* Marksizm-Leninizm ile eşitlenerek, parti çizgisinde Marksizm-Leninizmden uzaklaşan, sapma teşkil eden görüşler olduğu ve olabileceği reddediliyor. II. Merkez Komitesi için kıstas Marksizm-Leninizm değil, parti çizgisidir! Parti çizgisinde hatalı olduğu görülen şeylerin Marksizm-Leninizm bilimi ışığında düzeltilmesini talep etmek; en azından doğru ya da yanlışlığı tartışılan konuların, açık olmayan konuların savunulmasının askıya alınmasını talep etmek; II. Merkez Komitesine göre "parti çizgisine inançsızlıktır". II. Merkez Komitesi *parti çizgisini* (daha doğrusu kendisinin parti çizgisi dediği revizyonist görüşleri; çünkü işine gelmediği yerde *parti çizgisi* II. Merkez Komitesini ilgilendirmiyor!) kur'an; parti üye ve sempatizanlarını da müminler olarak görüyor.

II. Merkez Komitesi'nin üçüncü red gerekçesi de anlamsız, aptalca bir gerekçedir. II. Merkez Komitesi askıya alınma isteminin 3. red gerekçesinde (şöyle diyor):

'3- Bu sorun askıya alınmadan da (yani resmilikten çıkartılmadan da) tartışılabilecek bir sorundur.' (Rapor, s. 63)

Herhangi bir sorun üzerine çeşitli şekillerde tartışılabilir. Hiç kimse bunun mümkün olmadığını iddia etmemiştir. Bu sorunun askıya alınmadan tartışılması mümkün olduğu gibi, askıya alınarak tartışılması da mümkündür. Sorun neyin mümkün olup olmadığı değil, neyin doğru olup olmadığı sorunudur. Hangisi doğru Marksist-Leninist tavırdır? Tartışılan bu sorunu askıya alarak mı tartışmak; yani bize bu konularda soru geldiği zaman, bizim bu konuları tartıştığımızı, içimizde çeşitli görüşler olduğunu mu —yani gerçek durumu mu— söylemek; yoksa kendi içimizde tartışma olduğu halde, dışa karşı "herşey iyidir", "bu konuda problem yoktur","Mao'nun bu konudaki görüşleri doğrudur" diyerek, yalan mı söylemek? Biz doğru Marksist-Leninist tavrın birinci tavır olduğu görüşündeyiz. Açıklıktan, berraklıktan, devrimci kitlelerin bilgilendirilmesinden yanayız; II. Merkez Komitesi ise "bulanık suda balık avlamak"tan, kitleleri kandırmaktan yana!

Mao Zedung'un savunulmasının tartışılan ve henüz

sonuçlandırılmamış konularda askıya alınması önerisinin reddedilmesi; hem muhteva açısından yanlıştır —çünkü bu şekilde hala Mao'nun sapmaları Marksizm-Leninizme "katkı" olarak savunulma durumundadır— hem de yöntem açısından yanlıştır— çünkü dışa karşı parti içinde var olmayan bir birliği göstermektedir, parti içindeki gerçek durumu yansıtmamakta, kitleleri kandırmaktadır. Bu konuda alınan karar, partinin hatalarını aşmaya değil, onları sistemleştirmeye hizmet eden bir karardır. Geriye, revizyonizme doğru atılmış önemli bir adımdır.

Mao Zedung Marksizm-Leninizmin bir klasiği midir?

II. Merkez Komitesi, "Konferans raporu"nda, Konferansta üzerine oldukça uzun süre tartışılan bir kararı ve kararın gerekçesini açıklamayı "unutmuş"tur. "Konferans raporu"nda yer almayan karar, "Mao Zedung'un Marksizm-Leninizmin klasiği" olması ve "Marksizm-Leninizmin klasiği olmanın kıstasları" ile ilgili karardır. Bu konuda tartışma şöyle geçmiştir:

Konferansta yurtdışı delegeleri, Mao'nun Marksizm-Leninizmin bir klasiği olarak propagandasının askıya alınmasını talep etmişler; bu talep **ilke olarak** reddedilmiştir. Bunun üzerine, en azından Marksist-Leninist klasik olmanın kıstaslarının tespit edilmesi talep edilmiştir. Madem ki Mao Zedung Marksizm-Leninizmin klasiğidir ve dışa karşı böyle savunulacaktır, o halde en azından onun neden Marksizm-Leninizmin klasiği olduğu sorusuna; Marksizm-Leninizmin klasiği olmanın kıstaslarının ne olduğu sorusuna cevap vermek gereklidir.

Bu talep üzerine başlayan tartışmada, Yurtdışı delegeleri "Marksist-Leninist klasik" olmanın kıstasları olarak şunları ileri sürmüşlerdir:

— Marksizm-Leninizme önemli katkılarda bulunmak

— Marksizm-Leninizmden sapma teşkil eden ilkesel hatalar yapmamış, ya da yaptı ise bunu özeleştiri ile aşmış olmak.

— Dünya Marksist-Leninist hareketine önderlik etmek.

Bu kıstaslara uyan komünist önderler Marksizm-Leninizmin klasikleridirler. Bunların eserlerine dayanılabilir; ve onlara dayanılarak

diğer Marksist-Leninistler değerlendirilebilir.

Yurtdışı delegelerinin, bugün biz Bolşeviklerin de savunduğumuz bu doğru görüşleri, özellikle ortaya konan ikinci kıstas (yani ilkesel hata yapmamış, ya da yaptı ise özeleştiri ile aşmış olma kıstası!), Konferansta anti-Yurtdışı cephesinin direnişi ile karşılanmıştır. Bu da normaldir. Çünkü Mao Zedung'u Marksizm-Leninizmin klasiği olarak savunanlar da, onun ilkesel hatalar yapmış olabileceğini düşünmekte idiler. Bu yüzden onlar bu ikinci kıstasın "klasik" olmanın kıstası olarak ele alınmayacağı düşüncesini savundular.

Onlar bu düşüncelerini ispatlayabilmek için, Stalin'in de ilkesel hatalar yaptığı iddialarını ileri sürdüler. Yurtdışı delegeleri, eğer Stalin'in ilkesel hatalar yaptığı ve bunları özeleştiri yaparak aşmadığı *ispatlanırsa,* Stalin'i Marksizm-Leninizmin klasiği olarak savunmayacağını, ama şimdiye kadar Stalin'e getirilen tüm eleştirilerin *iddia* düzeyinde olduğunu, ispatlanmaya çalışılan her iddiada ise haklı olanın Stalin olduğunun görüldüğünü ortaya koydular. Konferansta da Stalin'e getirilen bazı eleştirilerin sakatlığını ispatlamaya çalıştılar.

Konferanstaki "anti-Yurtdışı cephesi" için sorun, ne olursa olsun Mao'nun Marksizm-Leninizmin klasiği olarak savunulması sorunu idi. Onlar bu yüzden Mao'yu Marksizm-Leninizmin klasiği olarak savunmayı mümkün kılacak kıstaslar arıyorlardı. Yurtdışı delegelerinin ortaya koydukları kıstasları reddetmelerinin, özellikle de "ilkesel hata yapmamak" kıstasını reddetmelerinin sebebi bu idi.

Tartışma içinde, "anti-Yurtdışı cephesi" delegelerinden biri, "Marksist-Leninist klasik olma"nın kıstası olarak "Marksizm-Leninizme, onun üç bileşeni konusunda katkıda bulunmak" kıstasını getirdi. Delegelerin çoğunluğu bu öneriye can simidi gibi sarıldılar.

Yurtdışı delegeleri "klasik" olmanın kıstası olarak "Marksizm-Leninizmin üç bileşeni konusunda katkıda bulunmak" tezini savunanlara; klasik olmak için her üç konuda birden katkıda bulunmanın gerekli olup olmadığını sordular. Bu soruya herkes ayrı cevaplar verdi. Çoğunluk, her üç konuda da katkının gereksiz olduğunu, bunlardan birine de katkı yapmanın yeterli olabileceğini savundu.

Yurtdışı delegeleri, "üç bileşen" kıstasını getiren delegeye,

Marksizm-Leninizme bu üç bileşen dışında başka hangi konularda katkıda bulunulabileceğini sordular. Bu çok "bilimsel" görüşlü delegenin bu soruya verdiği cevap ilginçti: "Marksizme üç bileşen dışında (sözkonusu olan Marksist-Leninist ekonomi-politik, Marksist-Leninist felsefe ve sınıf mücadelesi teorisidir!) daha *birçok konuda* katkıda bulunabilir." Bu cevap üzerine kendisinden en azından bir konu söylemesi istendiğinde, delege susmak zorunda kaldı!

Sonunda "Marksizme üç bileşen konusunda katkıda bulunmak", Marksist-Leninist klasik olmanın kıstası olarak çoğunluk tarafından kabul edildi.

Ama şimdi alınan bu karar II. Konferans Raporunda II. Merkez Komitesi tarafından yayınlanmıyor. Görünen odur ki, II. Merkez Komitesi, II. Konferansta alınan bu kararı savunacak ve gerekçelendirecek durumda değildir. Bu konuda bu yüzden susmayı tercih etmektedir. Alınan karar ciddiye alınırsa, bugün Merkez Komitesi hizibinin yalnızca Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'u değil, onlarla birlikte Marksist-Leninist teoriye katkıda bulunan mesela Dimitrov gibi komünistleri; hatta Kautsky, Plehanov gibi bir zamanlar Marksizmi savunmuş ve teoriyi gerçekten ilerletmiş olan kişileri de Marksizm-Leninizmin klasikleri olarak savunmak zorundadır!

II. Konferansta Yurtdışı delegeleri, Mao Zedung'un klasikliği sorununda şu karar tasarısını sunmuşlardır:

'25 No'lu karar:

(...) Mao Zedung, Çin'de Demokratik Halk Devrimine önderlik eden, bu devrim içinde Halk Savaşı teorisini geliştiren, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için Lenin ve Stalin'in tezlerini Çin somutunda uygulayan ve geliştiren, bu anlamda Marksizm-Leninizme katkıları olan büyük bir Marksist-Leninisttir!

Bu Marksist-Leninist karar tasarısı çoğunlukla reddedilmiş, yerine Mao Zedung'u mutlaka Marksist-Leninist olarak savunma kaygısı ile, Marksizm-Leninizme katkı yapan herkesi Marksizm-Leninizmin klasiği olarak savunmaya götürecek bir karar alınmıştır. Bu konuda alınan karar da geriye atılan önemli bir adımdır.

I. Merkez Komitesinin 1978 Temmuz'unda Avusturya Mark-

sist-Leninist Partisi ile yaptığı ortak açıklamada bu konuda takındığı doğru tavır, II. Konferansın kararı ile bozulmuş, bu konuda daha önce hatalarından arınma yönünde ilerletilen parti çizgisi geriye götürülmüştür.

II. Konferansta bu konuda alınan kararı ve yürütülen tartışmayı raporda açıklamayan II. Merkez Komitesi, bu tavrı ile siyasi sahtekarlığın bir başka örneğini vermektedir" *(Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?, s. 116-124)*

Fakat işin ilginç yanı, henüz "Dünya Komünist Hareketi'nin platformu" olarak değerlendirdikleri 1963 Polemiklerinin tümünü tanımamalarına karşın, "Dünya Komünist Hareketi'nin birliğinin çekirdeği" olarak niteledikleri "Devrimci Enternasyonalist Hareket" oluşturup, ortak platformlara imza atabilmektedirler. Bu da oportünist-revizyonist mantığın bir başka rezil göstergesidir.

*

5- "II. Konferansımız, partimizin ML çizgisine sahip çıkmış ve onu onaylamıştır." (s.10)

Bu sözler, üzerinde durmaya dahi değmez boş laflardır. II. Konferansın gündemi ve tartışılan konular, alınan kararlar ortadadır. Parti çizgisinin ise sadece bu konular olmadığı bilinen bir gerçektir. Durum bu iken, bir konferansın Marksizm-Leninizm adına böyle palavraları yayın organları sayfalarında kamuoyuna sunması, sadece taraftarlarının gözünü boyamak, gerçeği olduğundan farklı göstermek acizliğinden başka birşey değildir.

*

6- "II. Konferansımız yetersiz de olsa geçmişe tavır takınmış ve özeleştiri yapmıştır." *(İKK 81, s. 10)*

Bu madde altında dile getirilen "konferans özeleştirisi" tanımlaması, II. Merkez Komitesi'nin yaptığı sahtekarlığın savunulup yıllar sonra bir kez daha tekrarlanmasıdır. II. Konferans gündeminde bir özeleştiri yapma maddesi olmadığı gibi, Konferansta bir özeleştiri de yapılmamıştır. Sözü edilen özeleştiri, II. Merkez Komitesi'nin konferans sonrası kendisinin yaptığı bir "özeleştiri" olup, sadece kendilerini bağlamaktadır.

TKP/ML(B) "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?"de bu konuda da tavır takınarak, gerçeğin ne olduğunu devrimci kamuoyuna sunmuştu. III. Konferansçı revizyonistlerin aynı iddia ile 7 yıl sonra bir kez daha yalanı doğru gibi satma çabası üzerine, 1981'de bu bağıntıda ne dendiğini bir kez daha aktarmak zorunlu görünmektedir:

"ÖZELEŞTİRİ

II. Merkez Komitesi, Konferans raporunda bir de Konferansta üzerinde görüşülmeyen ve kararlaştırılmayan bir "özeleştiri" yapıyor. *Bu özeleştiri Konferansın değil, II. Merkez Komitesinin özeleştirisidir.* Ve II. Merkez Komitesinin özeleştiriden ne anladığını pratikte göstermesi açısından önemli ve ilginçtir.

Bu özeleştiride öncelikle AEP ve Mao Zedung değerlendirmesi üzerinde duruluyor. Bu konuda II. Merkez Komitesi şu anlayışlarını ortaya koyuyor:

— Parti içinde revizyonist-Troçkist kanat (TKP/ML(B) kastediliyor) vardı. Bunlar AEP'den etkilendiler ve merkezi önderlik (yani Merkez Komitesi) de bunlardan etkilendi.

— Bu etkilenme sonucu Mao'dan ve tabii parti çizgisinden kuşku duyuldu, *inançsızlık* başladı.

— Bu inançsızlığın sonucunda tabii Mao savunulmadı. Parti çizgisi savunulmadı. (*Rapor, s. 72/73)*

Toparlarsak: Mao ve AEP konusunda yapılan hataların temeli parti çizgisine inançsızlıktır!

II. Merkez Komitesi "özeleştiri"sinde devamla, Gerilla Savaşına Hazırlık Dönemi ile ilgili yapılan hataya değiniyor. Bu konuda da I. Merkez Komitesi'nin sağcı ve pasifist olduğunu, bunun da inançsızlıktan kaynaklandığını belirtiyor.

Sonra hiçbir yanlış anlayışa meydan vermemek için bir kez daha hataların kaynağının ne olduğu sorusunu soruyor ve cevap veriyor:

"Siyasete duyulan güvensizlik"! "Partinin siyasi örgütsel hattına olan inancını yitirme", "Parti çizgisine güvensizlik", "Parti siyasetine inançsızlık". (Hepsi s. 77)

Eh! Hataların kaynağı bu olduğuna göre, bu kaynağın kurutulması ile önümüzdeki dönemde sorunlar çözülecektir!

II. Merkez Komitesi'nin parti adına yaptığı özeleştiride hataları aşmanın yolu olarak "Parti çizgisine inanç" gösterilmektedir.

II. Merkez Komitesi için, TKP/ML bir müminler tekkesidir!

İİ. Merkez Komitesi hizibi, gerçekte Marksizm-Leninizme saldıran bir müminler hizibidir!

Bunların özeleştiri adı altında yaptıkları siyasi soytarılık, partinin hatalarını aşmanın yolu değil; hataları sistemleştirmenin, partiyi yozlaştırmanın yolunu göstermektedir.

II. Konferansın aldığı ve II. Merkez Komitesi'nin "rapor"da açıkladığı kararlar, II. Konferansın partinin gelişme süreci içinde oynadığı olumsuz rolü belgelemektedir. II. Konferans, I. Konferansın tersine hataların aşılması yönünde değil; hataların sistemleştirilmesi yönünde kararlar alan bir konferans olmuştur." *(Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?, s. 134-135)*

*

7- "II. Konferansımız tüzükteki bazı eksiklikleri gidermiş ve onu daha da esnek hale getirmiştir." (s.10)

Aslında tüzük, yapılan eklerle bu beylerin iddia ettikleri gibi "daha da esnek hale" getirilmemiş, aksine daha da bağlayıcı, boşlukları doldurucu hale getirilmiştir.

Mesela parti içi tartışma çok katı kurallara bağlanmıştır, vs. (Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. "Bugüne Kadarki Tüzüğün Eleştirisi", TKP/ML (B) Örgütsel Konferansı Belgeleri-I)

*

8- "II. Konferansımız yeni bir Merkez Komitesi oluşturmuş ve partiyi yeni bir önderliğe kavuşturmuştur." (s. 10)

Bu satırlar, TKP/ML'in "önderlik"ten ne anladıklarını göstermesi açısından ilginçtir. II. Konferansın seçtiği yeni önderliğin siyasi-ideolojik yapısının ne olduğunu irdelemeden, önderlik olarak seçilmiş olmalarını yeterli görmektedirler.

Burada "olumluluk" olarak saydıkları "önderliği", yine kendileri şimdi oportünist diye nitelemekte hiç sakınca görmemektedirler.

*

9- "II. Konferansımız uluslararası alanda ML akımdan yana tavır almış ve Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un ışıklı yolunda olduğunu yeniden ilan etmiştir." (s.10)

Burada ileri sürülen ve o dönem yanında yeraldıklarını söyledikleri "Marksist-Leninist akım"dan kimleri kastettiklerini açıklama gereğini duymayan revizyonistlerimiz, II. Konferans "Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un ışıklı yolunda olduğunu yeniden ilan etti" diyerek, bugünkü revizyonist hatlarının hazırlayıcılarına methiyeler düzmektedirler.

"Işıklı yol" edebiyatı yapan TKP/ML'e bu bağıntıda tavır takınan TKP/ML(B)'in 1981 Temmuz'unda Bolşevik Partizan sayı 12/2'de, 1980 yılında ilk konferansını yapan şimdiki DEH("Devrimci Enternasyonalist Hareket")in ilk konferansının hazırlığı, düzenlenişi ve çizgisi hakkında söyledikleri gerçekten de kayda değer şeylerdir. Aktaralım:

"KONFERANSIN HAZIRLIĞI

1980 yılı başlarında ABD Devrimci Komünist Partisi (ABD/DKP) ve Şili Devrimci Komünist Partisi (ŞDKP) çeşitli parti ve gruplara bir mektup göndererek "Marksist-Leninist hareketin birliğini yeniden kurma" yönünde bir adım atmak için bir Konferans düzenleyeceklerini bildirdiler. Bu mektupta konferansa katılma konusunda şunlar söyleniyordu:

'Partilerimiz aşağıdaki *kıstaslara* uyan parti ve örgütleri bu toplantıya çağırmıştır:

1 - Çinli revizyonistlerle ve onların emperyalizme teslimiyet şeklindeki uluslararası *çizgisi* ile bağlarını koparmış olan ve Sovyet tipi modern revizyonizme karşı çıkmaya devam edenler.

2- Mao Zedung'un, Marksizm-Leninizme yaptığı büyük katkılarını —onun *proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi üzerine* olan *öğretilerini* ve Büyük Proleter Kültür Devriminin tecrübeleri de dahil olmak üzere— savunanlar.

3- Kendi gerici hakim sınıflarının devrilmesi için amansız mücadele veren partiler ve örgütler. Bu özellikle emperyalist ülkelerde sosyal-şovenizmin her türünü reddetmeyi ve Lenin'in emperyalist savaş durumunda proletaryanın emperyalist "anavatan"ı savunamayacağı, tersine kendi burjuvazisinin yenilgisi için çaba sarfetmesi gerektiği şeklindeki öğretisini savunmayı gerektirmektedir.

4- Teoride ve pratikte dünyanın dört yanında proletaryanın mücadelesini destekleyen, ve var olan, var olmuş yerlerde ve gelecekte nerede kurulursa kurulsun sosyalizmi savunanlar.' (ABD/DKP ve ŞDKP'nin Çağrı Mektubu) (abç)

1980 yılı başlarında, "dünya Marksist-Leninist hareketinin birliğini yeniden sağlama" yönünde adımlar atma iddiası ile yola çıkma; ve fakat bu *birliği* sağlamak için düzenlenen toplantıya katılacaklar için yukarıdaki kıstasların getirilmesi yanlış idi. Çünkü *yukarıdaki kıstaslar* içinde yer alan *ikinci kıstas,* Mao Zedung'u savunma adına, onun hatalarını savunmayı Marksizm-Leninizmin *kıstası* olarak ortaya koyan bir kıstastı. Burada Mao Zedung'un a) proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi üzerine öğretisi Marksizm-Leninizmin kıstası olarak ortaya konuyordu. Bu tavır yanlıştı, çünkü Mao Zedung'un bu konuda "teoriye katkı" olarak propagandası yapılan görüşleri; özellikle "Çin şartlarında *burjuvazinin* bir kesiminin *sosyalist inşaya katılacağı"* şeklindeki görüşü Marksizm-Leninizmi değil; Marksizm-Leninizmden bir sapmayı temsil ediyordu. Daha önce Lenin ve Stalin tarafından değinilen "yeni burjuvazi" ve ondan kaynaklanan "geri dönüş tehlikesi" konusunda da Mao Zedung Marksist-Leninist teoriyi belli ölçülerde ilerletmesine rağmen; teoriye yeni bir temelde katkıda bulunmamış; bu sorunu tam olarak çözmemişti. b) Büyük Proleter Kültür Devriminin tecrübelerinin savunulması Marksist-Leninist olmanın kıstası olarak getiriliyor; ama bundan ne anlaşıldığı belirtilmiyordu. Bu tavır da yanlıştı. Çünkü, birçoklarının iddiasının tersine, Büyük Proleter Kültür Devrimi modern revizyonistlerin parti ve devlet içinde *iktidarı ele geçirdiği şartlarda* açık modern revizyonist unsurlara karşı gerçekleştirilen bir *siyasal devrim* hareketi *olmasına rağmen önemli hataları da* içinde barındırıyordu. Mesela bu devrim hareketi içinde geçmişin tutarlı bir özeleştirisi yapılmamıştı. Çin'deki *biçimi* ile gerçekleşen Kültür Devrimi, birçoklarının iddiasının tersine *evrensel*

geçerliliğe sahip değildi.

Bu konular, 1980 yılı başlarında dünya komünist hareketi içinde tartışılan sorunlardı ve bu tartışma henüz başlangıcında idi. (Bugün de bu tartışma henüz yeterince ilerlememiş, bu konudaki *ayrım çizgileri* tam olarak kesinliğe kavuşmamıştır.) Böyle bir ortamda, bu kıstasları "Marksist-Leninistlerin birliğini sağlama yönünde" yapılacak bir toplantıya katılabilmek için kabul edilmesi zorunlu kıstaslar olarak koymak; daha en başından, Mao'yu önemli hata ve sapmaları olan bir Marksist-Leninist olarak değerlendirenleri dıştalamak anlamına geliyordu.

Böylece, toplantıyı düzenleyenlerin gerçek amaçları da ortaya çıkıyordu. Onlar, gerçekte Marksist-Leninistlerin birliğini sağlama adına, *Mao Zedung'u "önemli hata yapmamıştır" şeklinde değerlendirenlerin birliğini* sağlamak istiyorlardı. Onların dünya Marksist-Leninist hareketini birleştirmeye çalıştıkları temel Marksizm-Leninizm değil; onların "Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi" diye adlandırdıkları şeydi.

Toplantıyı düzenleyenler, toplantıya katılmak için gerekli olarak koydukları birinci kıstasta "Çinli *revizyonistlerin*... emperyalizme teslimiyet şeklindeki *uluslararası çizgisi ile bağını koparmış*" olmayı öne sürüyorlardı. Gerçekten de bu (üçüncü ve dördüncü kıstaslar da!) doğru bir kıstastı. Ama düzenleyenlerin bu mektuba ek olarak gönderdikleri "Ortak Açıklama Taslağı" incelendiğinde ve özellikle bu iki partinin hazırladığı detaylı açıklama incelendiğinde (Bkz. Belge), onların elinde bu kıstasın da açıklanmaya muhtaç hale geldiği görülüyor. ABD/DKP ve ŞDKP'nin bağın kesilmesini talep ettiği "emperyalizme teslimiyet teorisi" "Üç Dünya Teorisi" idi. Ama birçok Marksist-Leninist ve devrimci grup gibi, bu teori ile bağın kesilmesini toplantıya katılmak için kıstas olarak ileri süren ABD/DKP ve ŞDKP de, hala "Üç Dünya Teorisi" ile bağlarını radikal bir şekilde kesmemiştir. Ve onlar hala "Üç Dünya Teorisi"nin en önemli çıkış noktalarından biri olan, "Birinci Dünya"dan başka birşey olmayan "İki süper güç" anlayışını savunuyorlardı.

Böyle bir temel üzerinde yükselen bir konferans dünya Marksist-Leninistlerinin değil ama, çoğu hala dünya Marksist-Leninist hareketi

içinde yer alan, Mao'yu Marksizm-Leninizmin klasikleri içinde gören bir sapmayı da savunan parti ve grupların bir adımı olabilirdi. Nitekim öyle de oldu.

KONFERANSIN HAZIRLIK AŞAMASINDA KULLANILAN YÖNTEMLER MARKSİST-LENİNİST DEĞİLDİ!

Konferansın hazırlık aşamasında kullanılan yöntemler yalnızca örgütsel sorunlarda değil; ideolojik sorunlarda da idari tedbir ve gizlilik yöntemleri idi.

İdari tedbir, konulan 'katılma kıstasları' ile; Mao konusunda ayrı düşünenleri daha başından "dünya Marksist-Leninist hareketi dışında" ilan etme; onlarla konferans öncesi ve sonrasında açık ideolojik mücadeleden kaçma şeklinde kendini gösterdi.

İdeolojik konularda gizlilik ise kendini; hazırlanan karar taslaklarının ve detaylı açıklamanın dünya Marksist-Leninist hareketinin tümünden *gizli* tutulması; sadece katılması istenen parti ve gruplara ulaştırılması şeklinde kendini gösterdi. Halbuki taslakta ve detaylı açıklamada tartışılan ideolojik ve siyasi konular, bütün dünya Marksist-Leninist hareketinin üzerinde uzun süredir tartışma yürüttüğü konulardır. Bu konularda "dünya Marksist-Leninist hareketini birleştirme" iddiası ile yola çıkanların, dünya Marksist-Leninist hareketini birleştirmek için sundukları platform önerisini tüm dünya Marksist-Leninistlerine ve tüm devrimcilere açması, kamuoyu önünde açıklaması, tüm Marksist-Leninistlerin denetim ve eleştirisine sunması; bu taslaklar üzerine kamuoyu önünde açıkça tartışılması; kuşkusuz "birleşmeden önce ve birleşebilmek için *en kesin hatları* ile belirlenmesi gereken *ayrım çizgilerinin*" berraklaşmasına katkıda bulunurdu. Taslakların kamuoyuna açılması aynı zamanda Marksist-Leninistlerin, taslak ile kabul edilen metin arasındaki farkları görmelerine de yardımcı olurdu. Düzenleyen partiler bu farkların nedenlerini, bu konuda yürütülen ideolojik-siyasi tartışmayı ve mücadeleyi de kamuoyuna açmak zorunda kalırlardı. Böylece devrimci kitleler gerçekte olmayan "sağlam birlik" ninnileri ile uyutulmaz; gerçek durum, partiler ve gruplar arasında görüş ayrılıkları ve ideolojik

mücadele olduğunu görürlerdi ve herhangi bir parçalanmada takım tutma yerine *bilerek* bir yanda yer alma imkanı verilmiş olurdu.

Dünya Marksist-Leninist hareketi içinde varolan görüş ayrılıklarını gizleme; ideolojik tartışma ve mücadeleyi kapalı kapılar ardında yürütme; Kruşçev revizyonistlerinin dünya Marksist-Leninist hareketi içine soktuğu (ve 1957/1960'da Marksist-Leninistlere de kabul ettirdiği) mutlaka yıkılması gerekli revizyonist yöntemlerdir. Revizyonistlerin açık ve kamuoyu önünde yürütülecek ideolojik mücadeleden çekinmesi, korkması normaldir. Çünkü kamuoyu önünde yürütülecek açık ideolojik mücadele, uzun süreçte onları işçi sınıfının ve devrimci kitlelerin öncü unsurları içinden tecrit eder. Onlar bu yüzden "kah birlik, kah güvenlik" vb. gerekçelerle kamuoyu önünde açık mücadeleden kaçarlar. (Ancak artık kaçmak imkanı olmayan noktalarda açık ideolojik mücadeleyi kabul ederler.) Marksist-Leninistler ise *ideolojik* konulardaki *ayrılıklarda mümkün olan en geniş kamuoyu önünde* mücadeleyi yöntem olarak seçerler. Çünkü hem *partiyi* ve hem de *devrimci kitleleri* eğitmenin tek doğru yolu budur. Revizyonist görüşlerle açık ve kamuoyu önündeki mücadele; *partiye* ve partililere *doğru görüşlerini* yanlış ile mücadele içinde ve pratik içinde *sınama* imkanını verir, partiyi geliştirir. Revizyonist görüşlerle Marksist-Leninist görüşlerin kamuoyu önünde açık mücadelesi, *devrimci kitlelerle doğru görüşleri* bizzat yanlış görüşlerle çatışma, mücadele pratiği içinde *tanıma;* doğru ile yanlışı birbirinden ayırma yönünde ilerleme, eğitim görme imkanını verir; devrimci kitleyi ilerletir.

"Marksist-Leninistlerin birliğini sağlama" yönünde ileri adım atma adına ortaya çıkanların, ideolojik konularda "kapalı kapılar ardında" ve yalnızca kendine yakın gördükleri ile tartışma yöntemini seçmesi; onların savundukları görüşlerden duydukları kuşkuların bir ürünüdür. Bu konuda revizyonist yöntemin seçilmesi başka türlü açıklanamaz.

Bizler, bugüne kadar pratiğimizde, açık ideolojik mücadeleden kimlerin kaçtığını gördük, yaşadık. Mesela Arnavutluk Emek Partisi (AEP), 1978'de yaptığı ve Mao'yu toptancı bir şekilde reddettiği "Bilimsel Konferans"a kardeş partilerinden bazılarını —mesela Avusturya Marksist-Leninist Partisi (AMLP)— çağırmadı. Çünkü, AEP,

AMLP'nin bu konuda kendinden ayrı düşündüğünü, AMLP'nin bu toplantıya katılması halinde kendi görüşlerini savunacağını biliyordu. AEP'nin uyguladığı bu yöntem revizyonist, açık ideolojik mücadeleden korkan, kaçan bir yöntemdi.

Mesela 1979 Ağustos'unda AEP çevresindeki partiler tarafından yapılan enternasyonal gençlik kampına bir dizi Marksist-Leninist ve demokratik örgütün temsilcileri alınmadı (TKP/ML, ATÖF, ATİF); bazı örgütlerin temsilcileri ve sempatizanları kamptan çıkarıldı (Akıma Karşı (GDS), Batı Berlinli Komünist (WBK), Kıbrıs KP/ML-ÖK); bazı örgütlere kendi görüşlerini yayma fırsatı verilmedi. (AMLP, ŞDKP) ve en sonunda ŞDKP'nin temsilcilerine şiddet uygulamaya kadar varıldı. Enternasyonal gençlik kampının düzenleyicileri; TKP/ML, ATÖF, ATİF'li komünist ve devrimcilere karşı faşist İspanya polisiyle işbirliğine bile girmekten çekinmediler. Neden? Çünkü, her ne pahasına olursa olsun açık ve kamuoyu önünde ideolojik mücadeleyi engellemek istiyorlardı. Kullandıkları yöntem revizyonist bir yöntemdi.

Şimdi, Kruşçev modern revizyonistlerinden devralınan bu yöntemleri, Mao'yu "en tutarlı savunanlar", "Büyük Proleter Kültür Devrimini en tutarlı savunanlar" olarak ortaya çıkanlar da kullanmaktadır. ŞDKP ve ABD/DKP'nin düzenledikleri konferansın hazırlığında kullandıkları yöntem bunu açıkça göstermektedir. Bu onların aynı zamanda, savunduklarını söyledikleri Kültür Devriminin en önemli dersini, revizyonizme karşı kitleler içinde, kitleler önünde açık ideolojik mücadele dersini anlamadıklarını da göstermektedir.

Konferansı düzenleyenler, yalnızca konferansa hazırlık belgelerini kamuoyuna sunmamak, gizlemek konusunda değil; davet siyasetinde de AEP ve çevresinin de kullandığı revizyonist yöntemi kullandılar. Bu yöntem kendini, işine gelmeyenleri, görüşü ayrı olduğu bilinenleri yapılan toplantıya çağırmama, onları dıştalama yöntemidir. Bunun en kolay ve en emin yolu, katılması istenmeyenin kabul etmeyeceği önceden belli olan "kıstaslar" koymaktır. Konferansı düzenleyenler böyle davranmışladır. Onlar böylece kendileri için esas sorunun, varolan ideolojik ayrılıklar üzerine yürütülecek ilkeli bir mücadele sonucu sağlam bir birliğe varmak değil; kendilerinin tespit ettikleri kıstasları

kabul edenlerle, zaten varolan birliği — ya da varolduğu varsayılan birliği— bir ortak açıklama ile ilan etmek olduğunu da göstermiştir.

Konferansı düzenleyenlerin şiddetle(!) eleştirdiklerini iddia ettikleri AEP ve çevresinden "ödünç aldıkları" yöntemler bu kadarla da kalmamaktadır. Onlar bunun ötesinde, aynı Stalin yılı dolayısı ile 18 partinin yaptığı ortak açıklama öncesinde Almanya Komünist Partisi/Marksist-Leninist (AKP/ML) ve İspanya Komünist Partisi/Marksist-Leninist (İKP/ML) revizyonist yöneticilerinin yaptığı gibi, kendi kendilerini "merkez", "toplantının düzenleyicisi" ilan etmişler; katılmayı kabul eden tüm parti ve grupların temsilcilerinin katıldığı bir ön toplantı yapıp, tüm grupların eşitlik temelinde seçerek oluşturduğu bir düzenleme komitesi kurma yönüne gitmemişlerdir.

Onlar katılacak gruplar hakkında; çağrılanlardan gelmeyenlerin hangi gerekçelerle gelmediği konusunda; belli grupların neden çağrılmadığı vb. konularda da açık tavır takınmamışlardır.

Bütün bunlar, konferansın hazırlık aşamasında kullanılan yöntemlerin revizyonist yöntemler olduğunu gösteren verilerdir. Aynı yöntem konferans sonrasında da sürdürülmüş; konferansta sürdürülen tartışmalarda ortaya çıkan görüş ayrılıkları, konferansa katılıp da açıklamayı imzalamayan partilerin gerekçeleri, taslak ile açıklama arasındaki farklılıkların sebepleri vb. kamuoyuna açıklanmamıştır. Yöntem, ideolojik ayrılıkların üzerine gitme; onlar üzerine kamuoyu önünde yürütülen açık mücadele yöntemi değil; varolan ayrılıkları gizleme yöntemidir.

KONFERANSIN "BÜTÜN ÜLKELERİN MARKSİST-LENİNİSTLERİNE, İŞÇİLERİNE VE EZİLENLERİNE" YAPTIĞI ÇAĞRININ ÇİZGİSİ İKİ ÖNEMLİ SAPMA ÜZERİNE İNŞA EDİLMİŞTİR!

Konferansın yaptığı çağrının üzerinde yükseldiği iki temel sapmadan biri "Mao Zedung Düşüncesi" ile ilgili olanıdır. Bilindiği gibi "Mao Zedung Düşüncesi" kavramı özellikle Çin'deki Büyük Proleter Kültür Devrimi'nden sonra yaygınlık kazanan; ve dünya Marksist-Leninist hareketi içinde içeriği Büyük Proleter Kültür Devrimi sırasında doldurulduğu biçimde kavranan bir kavramdır.

'Biz bugün dünya devriminin *yeni bir çağı* içinde bulunuyoruz. (abç)... Emperyalizmin toptan çöküşü ve sosyalizmin dünya çapındaki zaferi eğilimi artık geri dönülemez bir eğilim haline gelmiştir.' (Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri, Almanca, Peking, 1970, s.186/187... ÇKP VIII. Merkez Komitesi 11. Toplantısının 12 Ağustos 1966'da yaptığı açıklamadan)

'Yoldaş Mao Zedung zamanımızın en büyük Marksist-Leninistidir. Dahilere yaraşır bir yaratıcılıkla yoldaş Mao Zedung, Marksizm-Leninizmi tam olarak devralmış, onu savunmuş ve geliştirmiştir. Mao Zedung Marksizm-Leninizmi yepyeni bir basamağa yükseltmiştir.

MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ, EMPERYALİZMİN TOPTAN ÇÖKÜŞE, SOSYALİZMİN DÜNYA ÇAPINDA ZAFERE İLERLEDİĞİ ÇAĞIN MARKSİZM-LENİNİZMİDİR.' (agy, s. 194)

Aynı görüşler Kültür Devriminin hemen bütün belgelerinde; Kızıl Kitap'ın ikinci baskısının önsözünde; ÇKP IX. Parti Kongresi'ne sunulan ve oybirliğiyle kabul edilen raporda; ÇKP IX. Parti Kongresi'nde değiştirilen ÇKP Tüzüğü'nün genel program bölümünde vs. yeralmaktadır.

Özellikle Lin Biao tarafından en açık şekli ile "Mao Zedung Düşüncesi" anlayışı; içinde yaşadığımız çağın (Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının) değiştiğinden; yeni bir çağın başladığından (Emperyalizmin toptan çöküşü-sosyalizmin dünya çapında zaferi çağı); bu yüzden de Leninizmin birçok ilkesinin artık eskidiğinden; ve Marksizm-Leninizmin yeni çağın gereklerine uygun olarak geliştirilmesi; yepyeni bir basamağa yükseltilmesi gerektiğinden; bunu da Mao Zedung'un yaptığından yola çıkmaktadır. Bu anlayışa göre, artık yalnızca Marksizm-Leninizmden sözetmek yeterli değildir. Artık "Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi"nden sözetmek gerekir.

ÇKP IX. Parti Kongresi'nde kabul edilen ve ÇKP'nin, bu arada onu izleyen bir dizi Marksist-Leninist partinin (TKP/ML'in de) çizgisine yansıyan bu anlayış; ÇKP'nin X. Parti Kongresi'nde en azından bir noktada (özeleştiri yapılmadan!) değiştirilmiş ve içinde yaşadığımız çağın "Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı" olduğu; Leninizmin eskimediği ve hala "Pratiğimize yol gösteren temel"

olduğu vurgulanmıştır.

ÇKP X. Parti Kongresi sorunu böyle ortaya koyduktan sonra; birçok "Mao Zedung Düşüncesi" savunucusu tavrını yeniden gözden geçirmiş; kimi Mao Zedung Düşüncesi kavramının her şeklinin Leninizmin reddi ile olan bağını ortaya koyarak, bu kavramı kullanmayı reddetmiş (Bkz. TKP/ML Özeleştirisi), kimi ise (ŞDKP ve ABD/DKP'nin ve onlar etrafında şekillenen akımın yaptığı gibi) "Mao Zedung Düşüncesi"ni Leninizmle "uyumlu" hale getirmeye çalışarak savunmaya devam etmişlerdir. Bu konuda getirilen eleştiriler onları, kullandıkları "Mao Zedung Düşüncesi" kavramının içeriğini yeniden doldurmaya zorlamıştır.

Bu zorlamanın sonucu konferansın belgelerinde görülmektedir. ABD/DKP ve ŞDKP'nin konferansa sunduğu açıklama *taslağında* bu konuda şunlar söylenmekteydi:

Mao Zedung Düşüncesi Marksizm-Leninizmden başka birşey değildir. Mao Zedung Düşüncesi, emperyalizm ve proleter devrimleri çağı dışında bir başka yeni çağın Marksizm-Leninizmi de değildir. Mao Zedung Düşüncesi birçok cephede Marksizm-Leninizmin ilerletilmesini ve zenginleştirilmesini ve proleter devriminin son onyıllardaki tarihi tecrübelerinin teorik yoğunlaştırılmasını temsil etmektedir.' (Taslak 11/4)

Şimdi, bu görüşleri savunanlara şu soruyu sormak gerekir: Eğer gerçekten "Mao Zedung Düşüncesi" Marksizm-Leninizmden başka birşey değilse, neden ille de "Mao Zedung Düşüncesi" kavramı kullanılmak ihtiyacı duyuluyor? Bu görüşü savunanlar, bu soruya tezlerinin devamında cevap veriyorlar:

"Son onyıllarda proleter devrimin tarihi tecrübelerinin teorik yoğunlaşması ve Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi ve zenginleştirilmesi" Mao Zedung Düşüncesi'dir. Yani bunu açarsak; son onyılların proleter devriminin tarihi tecrübeleri, bu dönemde ortaya çıkan sorunlar artık Leninizm ile, Leninizme dayanarak yeterli bir şekilde çözülemez hale gelmiştir; teorinin bu sorunları çözmek için ilerletilmesi gerekmiştir; Mao Zedung Düşüncesi işte bunu gerçekleştirmiştir. İşte ABD/DKP ve ŞDKP'nin Leninizmin geçerliliğini reddetmek için, Leninizm yerine "Mao Zedung Düşüncesi"ni geçirmek için

gerçekleştirdiği operasyon, yaptığı orijinal "katkı" budur. Ama ister Lin Biao'nun yaptığı gibi olsun, isterse ABD(DKP ve ŞDKP'nin yaptığı gibi olsun, "Mao Zedung Düşüncesi" savunulmasının özü aynıdır: *Leninizmin inkarı; bugünün sorunlarının da Leninizme dayanılarak; Marksizm-Leninizmin klasiklerinin eserlerine, Marx, Engels, Lenin, Stalin'in eserlerine dayanılarak çözülebileceği ve çözülmesi gerektiği gerçeğini reddetmek.*

Leninizm yerine "Mao Zedung Düşüncesi"nin "son onyılların tarihi tecrübesine dayanarak" geçirilmesi, son onyıllardaki olumsuz gelişmelerin sebebini Leninizmde, onun yanlışlığı veya yetersizliğinde aramak demektir. Halbuki son onyıllardaki olumsuz gelişmeler , Leninizmin evrensel ilkelerinin yetersizliği ya da yanlışlığı *sonucu* değil; tam tersine Leninizmin en genel evrensel ilkelerinin çiğnenmesi , onların "yeni şartlar" safsatası ile reddi; onlara *ihanetin* sonucudur. Tam da son on yılların "tarihi tecrübesi", sorunları çözmek için Leninizme, Leninizmin ilkelerine dayanmanın gerekli olduğunu çok açık bir biçimde göstermiştir. Bu tarihi tecrübeler göstermiştir ki, *Marksizm-Leninizm zafere; ondan her sapma* —ister sağ olsun, ister 'sol' olsun— *yenilgiye götürür.*

Marksist -Leninistlerin görevi; Marksizm-Leninizmin eskidiği düşüncesi ve anlayışı ile, Leninizme alternatif olarak ortaya atılan "Mao Zedung Düşüncesi"ni yeniden cilalayıp piyasaya sürmek değil; Leninizmin, üzeri her türlü revizyonizm tarafından örtülmeye çalışılan ilkelerini savunmaktır. ABD ve Şili Devrimci Komünist Partileri bu görevi yerine getirmemektedirler.

Sorun Marksizm-Leninizmin belli ölçülerde geliştirilmesi değildir. Her devrim hareketi son çözümlemede Marksist-Leninist teorinin gelişmesine katkıda bulunur. Teori bütün ülkelerin işçi sınıfının deneyidir. Bu anlamda her devrim hareketi teoriyi ilerletir, ona belli ölçülerde katkıda bulunur. Çin Devriminde de böyle olmuştur. Çin Devriminin Mao Zedung tarafından özetlenen deneyimleri, Marksist-Leninist teoriyi ilerletmiştir. Özellikle Çin'de gerçekleştirilen demokratik Halk Devriminin deneyimleri Marksist-Leninist teoriyi ilerleten bir tecrübe hazinesidir. Aynı şekilde bütün hata ve eksikliklerine rağmen, revizyonistlerin iktidarına karşı bir ayaklanma olan Büyük Proleter

Kültür Devriminin olumlu ve olumsuz deneyimleri de Marksist-Leninist teoriyi ilerleten ve ilerletecek olan bir hazinedir. Ama "Mao Zedung Düşüncesi" savunucuları böyle bir "ilerletme" ve "zenginleştirme"yi kastetmiyorlar. Eğer bunu kastetseler, o zaman neden mesala "Dimitrov Düşüncesi", "Enver Hoca Düşüncesi" ya da "Stalin Düşüncesi" (kaldı ki, Stalin'in Marksist-Leninist teoriye yaptığı katkılar diğerleri ile, bu arada Mao'nunkilerle karşılaştırılamayacak kadar büyüktür) demedikleri anlaşılmaz olur. Onların "Mao Zedung Düşüncesi"nden anladıkları; Mao Zedung'un özellikle sosyalizmde geri dönüş konusunda Marksist-Leninist teoride daha önce olmayan "katkıları"dır. Onlar, Mao'nun bu konuda Stalin'in "hataları"nı düzelttiği anlayışındadırlar. İşte onları "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunmaya iten anlayış budur. (Bu konuda ABD/DKP ve ŞDKP'nin düzenlediği konferansın sonunda 13 parti ve grubun imzaladığı açıklamada söylenenler gayet açıktır. "Mao Zedung Düşüncesi" tanımlanırken orada şöyle deniyor:

'Biz hala Leninizm çağında, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yaşamaktayız. AYNI ZAMANDA ŞUNU VURGULARIZ Kİ, MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ, MARKSİZM-LENİNİZMİN GELİŞMESİNDE *YENİ BİR AŞAMADIR.' (Bkz. Belge.1)*

Burada ABD/DKP ve ŞDKP'nin sunduğu taslaktan bir adım daha ileri(!) gidilmiş; bir adım daha Lin Biao'nun anladığı şekilde "Mao Zedung Düşüncesi"ne yaklaşılmış; ve "Mao Zedung Düşüncesi"nin "Marksizm-Leninizmin gelişmesinde *yeni bir aşama"* olduğu ilan edilmiştir. Görünen odur ki, bu , diğerlerini AEP'den etkilenmekle suçlayan Hindistan Komünist Partisi/Marksist-Leninist-Yeniden İnşa Komitesi'nin eleştirisi sonucu yapılan bir "düzeltme"dir. "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyin "Marksizm-Leninizmin gelişmesinde *yeni bir aşama"* olduğunu iddia etmek; Leninizmin eskidiğini iddia etmekten başka birşey değildir. Bunu Lin Biao açıkça söylemişti; şimdi onun izleyicileri, üstünü çeşitli kılıflarla örterek söylüyorlar. Ama sorunun özü değişmiyor.

"Mao Zedung Düşüncesi" ve Mao Zedung'la ilgili tavır konusunda Ortak Açıklamada şunlar söyleniyor:

'Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm bilimine katkısını savun-

mak bugün uluslararası komünist hareket içinde ve sınıf bilinçli işçiler arasında özel önemi ve aciliyeti olan bir sorundur. Burada sözkonusu olan, Mao'nun proleter devrimine ve Marksizm-Leninizm bilimine yaptığı tayin edici katkıları savunup savunmama ve bunlara dayanıp dayanmama sorunudur. Mao Zedung, sosyalizme götüren anti-emperyalist demokratik devrim, halk savaşı ve genelde askeri strateji, felsefe (ki o bu alanda diyalektiğin özü olan çelişkilerin tahlili ve bilgi teorisi ve onun pratikle ve kitle çizgisiyle bağları üzerine önemli katkılar yapmıştır), üstyapının devrimcileştirilmesi ve proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi alanında ve revizyonizme karşı pratik ve teorik cephelerde mücadelede Marksizm-Leninizmi önemli ölçüde geliştirdi. Bu yüzden bu mesele, Marksizm-Leninizmi savunup savunmama meselesinden daha az birşey değildir. Birçok alanlarda Mao'nun teorik ve pratik önderliği Marksizm-Leninizmin nicel ve nitel gelişimini ve son birçok onyıl zarfında proleter devriminin tarihi tecrübelerinin teorik olarak yoğunlaştırılmasını temsil eder.' *(Bkz. Belge 1, bölüm 3)*

Görüldüğü gibi burada açıklamayı yapanlar, önce Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm bilimine katkılarda bulunduğunu kendi değerlendirmelerine göre açıklıyorlar. Onlara göre Mao Zedung, Marksizm-Leninizme şu konularda katkılarda bulunmuştur:

1- Sosyalizme götüren anti-emperyalist demokratik devrim

(Bu konuda Mao Zedung, Lenin, Stalin ve Komintern tarafından ortaya konan doğru tezleri Çin Devriminin somut pratiği ile doğru bir biçimde birleştirmiştir. Çin Devriminin deneyimlerini özetlemiştir. Bu anlamda Marksist-Leninist teoriyi ilerletmiştir. Anti-emperyalist demokratik devrim konusunda Lenin, Stalin ve Komintern'in sorunları teorik olarak çözdüğünü tespit etmek, bu konuda Mao'nun katkılarını abartmak demektir.)

2- Halk savaşı ve genelde askeri strateji

(Gerçekten de devrimin, belli şartlarda, kırlardan şehirlere doğru gelişebileceği tezi, Çin Devriminin deneyimleri içinde ortaya çıkmış ve esas olarak Mao Zedung tarafından geliştirilmiştir. Mao Zedung'un askeri yazıları, Marksizm-Leninizmin bu konudaki teori hazinesine önemli katkılardır.)

3- Felsefe

(Mao Zedung'un bu konudaki yazıları Marksist-Leninist felsefeyi Çin Devriminin somut pratiğinin sorunları ile kaynaştırmaya çalışan yazılardır. Bu yazılarda yer yer şematizme kaymalar vardır. Sorunlar "basitçe" aktarılmaya çalışılırken yer yer şemalaştırmalar vardır. Bu konuda Mao Zedung, "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının aksine; Marksist-Leninist felsefeye önemli katkılarda bulunmamıştır.)

4- Üstyapının devrimcileştirilmesi

("Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının iddiası, bu konuda ilk defa Mao Zedung'un görüşler getirdiğidir. Bu yanlıştır. Gerek Lenin, gerekse Stalin, sosyalist altyapının kurulmasının yeterli olmadığını; üstyapının da devrimcileştirilmesinin gerektiğini defalarca vurgulamış; bu yönde Sovyetler Birliği'nde çok somut adımlar atılmıştır.)

5- Proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi

("Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının iddiasına göre, Mao Zedung'dan önceki Marksist-Leninistler proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi sorununu çözmemişlerdir. Bu konuda sorunu Mao Zedung çözerek, Marksizm-Leninizme katkıda bulunmuştur. Bu iddia da ayakları havada bir iddiadır. Marx, Engels, Lenin, Stalin çeşitli yazılarında "proletarya diktatörlüğünün" Komünizme geçiş için gerekli bir ara aşama olduğunu, devrimin kesintiye uğratılmadan sürdürülmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Sovyetler Birliği'nde Lenin ve Stalin döneminde "proletarya diktatörlüğü şartlarında da" devrim sürdürülmüştür. Mao, bu konuda Marksist-Leninist teoriye *yeni* birşey getirmemiştir. Onun bu konuda *yeni* olan, "Çin şartlarında" burjuvazinin bir kesimini de "proletarya diktatörlüğü içinde" görme tavrı, Marksizm-Leninizme katkı değil, Marksizm-Leninizmden sapmadır. Mao'nun *yeni burjuvazi* ile ilgili görüşleri de; Lenin ve Stalin'de nüve halinde olan düşüncelerin Sovyetler Birliği ve Çin pratiğinden yola çıkarak belli ölçülerde geliştirilmesidir. Bu düşünceler de *yeni* olan düşünceler değildir.)

6 - Revizyonizme karşı mücadele

("Mao Zedung Düşüncesi" savunucuları bu konuda da Mao'nun

"katkı"larını abartmakta; onun hatalarının üstünü örtmektedirler. Mao önderliğindeki Çin Komünist Partisi'nin Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadele ettiği tarihi bir gerçektir. Ama bu mücadele içinde a) ÇKP'nin bizzat kendisinin bazı noktalarda revizyonist sapmalar içinde olduğu (mesela Çin şartlarında sosyalizmin burjuvazinin bir kesimi ile birlikte inşası meselesi), b) Kruşçev modern revizyonizminin sistemli bir revizyonist çizgi olduğunu çok geç gördüğü, c) birliği savunma adına bazı ilkesel konularda Kruşçev revizyonistleri ile pazarlığa oturduğu, d) Kruşçev revizyonizmine karşı mücadelede önemli başarılar elde edilmesine rağmen Kruşçev revizyonizminin yıkılmadığı vb. de tarihsel gerçeklerdir. Mao Zedung önderliğindeki ÇKP'nin "revizyonizme karşı mücadelesi" Marksizm-Leninizme *yeni* birşey katmamıştır.

7- Proleter devriminin son onyıllarının tarihi tecrübelerinin teorik olarak yoğunlaştırılması.

("Mao Zedung Düşüncesi"ni savunanların son onyıllardan kastettiği, herhalde Kruşçev modern revizyonizminin ortaya çıktığından sonraki dönem olsa gerekir. Bu dönemin uluslararası Marksist-Leninist hareket açısından tayin edici önemde dört önemli olayı; Kruşçev tipi modern revizyonizme karşı mücadele; Büyük Proleter Kültür Devrimi; Kültür Devrimi içi ve sonrasında ortaya çıkan "Mao Zedung Düşüncesi" adı altında Leninizm'nin eskidiğini iddia eden sapma ve ona karşı tavır; "Üç Dünya Teorisi" revizyonizmi ve ona karşı tavırdır.

Bunlardan Kruşçev tipi modern revizyonizm ile ilgili olan değerlendirmeyi yukarıda yaptık. Bu konuda Mao ve onun önderliğinde ÇKP'nin tarihi tecrübelerden çıkardığı dersler yeterli değildir ve yer yer önemli hatalar taşımaktadır.

Büyük Proleter Kültür Devrimi sorununda da, Büyük Proleter Kültür Devriminin bütün dünya proletaryası açısından önemli olan derslerinin ne olduğu; yine Mao ve onun önderliğindeki ÇKP tarafından teorik olarak yeterli bir açıklığa kavuşturulmamıştır. Bu devrimin bilimsel bir değerlendirmesi yapılıp; bütün dünya proletaryasının öğrenmesi gerekli dersler ortaya konmamıştır. Kültür Devrimi ile ilgili değerlendirmeler kısa ajitasyon yazılarından öteye gitmemiştir.

Kültür Devrimi içinde ve sonrasında gelişen anti-Marksist-Leninist "Mao Zedung Düşüncesi" akımına karşı da Mao Zedung ve

onun önderliğindeki ÇKP'nin yeterli bir mücadele yürüttüğünü gösterir bir belge yoktur. Bu görüşlerin bir numaralı savunucusu Lin Biao devrildikten sonra bile, onun teorik görüşleri, Mao önderliğindeki ÇKP tarafından yeterli bir biçimde mahkum edilmemiştir. Bu mücadelenin "tarihi tecrübeleri" Mao tarafından "teorik olarak yoğunlaştırılmamıştır".

1970'li yıllarda gelişen ve dünya Marksist-Leninist hareketi içinde büyük tahribata yolaçan karşı-devrimci "Üç Dünya Teorisi"ne gelince; bu konuda da ne Mao'nun ve ne de onun sağlığında onun önderliğindeki ÇKP'nin bu karşı-devrimci teoriye karşı tutarlı mücadele yürüttüğünü gösterir bir belge yoktur. Tersine, "Üç Dünya Teorisyenleri"nin dayandığı bazı görüşlerin köklerini Mao Zedung'un orjinal yazılarında bulmak mümkündür. "Üç Dünya Teorisi"ne karşı mücadelede dünya proletaryasının edindiği tarihi tecrübeler de Mao Zedung ve onun önderliğindeki ÇKP tarafından yoğunlaştırılmamıştır.) (*)

Bir bütün olarak ele alındığında görülür ki; "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının Mao Zedung'un "Marksizm-Leninizmi geliştirdiğini", *"yeni bir aşamaya* yükselttiğini", bu yeni aşama için Mao Zedung Düşüncesi kavramının kullanılmasının doğru olduğunu ispatlamak için ileri sürdüğü iddialar içi boş, ispatlanamaz iddialardır. Mao Zedung'u abartan; yer yer onun hatalarını küçümseyen ve hatta bazan hataları katkı olarak gösteren bir anlayış ve yaklaşımın ürünüdür.

Onlar, Mao Zedung'u yanlış bir biçimde Marksizm-Leninizmi yeni bir aşamaya ulaştıran bir önder olarak değerlendirdikleri için şu yanlış sonuçlara varmaları da kaçınılmazdır:

(*) Ortak açıklamada "Çin'deki revizyonistler... cühelaya gerici "stratejik Üç Dünya Teorisi"ni Mao'nun eseri diye yutturmaya çalışıyor" denerek; "Üç Dünya Teorisi" konusunda Mao'nun **her türlü sorumluluğu** gözardı ediliyor. Bu bir takım gerçeklere gözlerini kapamaktan, sorunların derinliğini gözlerden gizlemekten başka birşey değildir.
Konferansa katılan partilerin, özellikle ABD/DKP'nin anlayışı, Mao ölene kadar Çin'de herşeyin iyi gittiği şeklindeki anlayıştır. Bu yaklaşım gerçeklerle bağdaşmayan; sorunların derinliğini görmeyen veya bilerek gizleyen anti-Marksist-Leninist bir yaklaşımdır.

'Bu yüzden bu mesele (Mao Zedung'u ABD/DKP ve ŞDKP'nin değerlendirdiği gibi değerlendirme ve savunma meselesi—YN) Marksizm-Leninizmi savunma meselesinden daha az birşey değildir.

...

Mao'nun katkılarını (hangi "katkıları"nı kastettiklerini yukarıda gördük—YN) savunmadan ve onlara *dayanmadan* genel olarak emperyalizmi ve gericiliği yenilgiye uğratmak mümkün değildir.' *(Bkz. Belge 1, bölüm 3)*

Görüldüğü gibi, açıklamayı imzalayanlar çok berrak bir şekilde *Marksizm-Leninizm ile "Mao Zedung Düşüncesi " dedikleri şeyi eşitlemektedirler.* Biz bu "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının tersine; "Mao Zedung Düşüncesi " ile Marksizm-Leninizmin bir ve aynı şey olmadığını; dün olduğu gibi bugün de esas görevin —Marksist-Leninistler açısından— Marksist-Leninist ilkelerin her türlü saldırı ve çarpıtmaya karşı savunulması olduğunu; Mao'nun teori ve pratiğinin de ancak Marksizm-Leninizmin ilkeleri ışığında ona dayanarak değerlendirilebileceğini söylüyoruz. Revizyonizmi, emperyalizmi ve gericiliği yenilgiye uğratmak için "Mao Zedung Düşüncesi " denen şeyi değil; Marksizm-Leninizm savunmayı, ona dayanmayı gerekli görüyoruz.

Mao'nun Marksizm-Leninizmi *nitel* olarak geliştirdiği tezinin yanlış bir tez olduğunu söylüyoruz.

Açıklamayı yapanlar, Mao Zedung ile "Mao Zedung Düşüncesi"ni de bir ve aynı şey olarak göstererek de sorunu çarpıtmaktadırlar. "Mao Zedung Düşüncesi " diye piyasaya sürülen şey, her ne kadar Mao Zedung'un görüşlerine dayanmakta, ondan yola çıkmakta ise de; "Mao Zedung Düşüncesi " ile Mao'nun görüşleri bir ve aynı görüşler değildir. Bugün Mao Zedung konusunda doğru tavır, onun Marksizm-Leninizme gerçek katkılarını savunmak, hatalarını eleştirip reddetmektir. Bugün *bu konuda* görev hem Mao'da doğru hiçbir şey olmadığını; onun bir Marksist-Leninist olmadığını söyleyenlere karşı; hem de Mao'yu savunma adına "Mao Zedung Düşüncesi "ni savunanlara karşı Mao'yu ayaklarını yere bastırarak doğru bir biçimde savunmaktır. Bugün en "tutarlı" Mao Zedung savunucusu olma iddiası ile ortaya çıkan, açıklamayı yapan parti ve gruplar, gerçekte Mao Zedung'u savunmamakta, "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyi savun-

maktadırlar. Açıklamayı yapanlar aynı paragraf içinde Mao Zedung'un savunulması ile "Mao Zedung Düşüncesi"nin savunulmasını da eşitleyerek, sorunu içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Bize göre, Mao Zedung'un gerçekten savunulması, anti-Leninist "Mao Zedung Düşüncesi "nin reddi görevini de içermektedir.

LENİNİZMİN "EMPERYALİST BÜYÜK GÜÇLER" ANLAYIŞI MI? YOKSA "ÜÇ DÜNYACI"LARIN "İKİ SÜPER GÜÇ" ANLAYIŞI MI?

Lenin 1916'da yazdığı "Emperyalizm-Kapitalizmin En Yüksek Aşaması" adlı kitabında, emperyalizmin bilimsel çözümlemesini yapmış; ve emperyalizmin beş temel özelliğini şöyle tespit etmiştir:

"1 - Üretimde ve sermayede görülen yoğunlaşma öyle yüksek bir gelişme derecesine gelmiştir ki, ekonomik hayatta tayin edici rol oynayan tekelleri yaratmıştır.

2- Banka sermayesi, sınai sermaye ile kaynaşmış ve bu 'mali sermaye' temeli üzerinde bir mali oligarşi kurulmuştur.

3- Sermaye ihracı, emtia ihracından ayrı olarak özel bir önem kazanmıştır.

4- Dünyayı aralarında bölüşen uluslararası kapitalist birlikler kurulmuştur.

5- En büyük kapitalist güçlerce dünyanın toprak bakımından bölüşülmesi tamamlanmıştır." *(Emperyalizm, Lenin, cilt 22, s. 271, Almanca; bkz. Sol Yayınları, 1969, s.111)*

Yine aynı eserinde Lenin "Emperyalizm için tayin edici olanın" "birkaç *büyük gücün* hegemonya kurmak için dalaşması" *(Lenin, c.22, s. 273; bkz. Sol Yayınları, s. 114)* olduğunu belirtmektedir.

Lenin yine aynı eserinde; ve aynı dönemde yazdığı çeşitli yazılarında, burada sözünü ettiği "emperyalist büyük güç" kavramının içini, bu güçlerin "dünyayı toprak bakımından esas olarak bölüşenler", *"dünya hegemonyası* için dalaşmada pratik olarak öne çıkanlar", "dünya hegemonyası konusunda, diğerleri ile çatıştığı için, emperyalist savaş konusunda da öne çıkanlar" şeklinde doldurmuş; ve böylece "emperyalist büyük güçler" (dünya hegemonyası için gerçekten dalaşanlar) ile diğer emperyalist güçleri (özü itibarı ile emperyalist, fakat gücü itibarı ile dünya hegemonyası için dalaşacak durumda olmayan) birbirinden ayırmıştır.

Aynı Lenin, bu ayrımı yaparken, dünya proletaryasına; proleter dünya devriminin hedefi olarak yalnızca emperyalist büyük güçleri değil; bir bütün olarak *emperyalist sistemi* yıkılması gerekli hedef olarak göstermiştir. Bir emperyalist hayduta karşı diğerini *desteklemeyi,* onunla birleşmeyi ilke olarak reddetmiştir. Bu tek tek ülkelerdeki proletaryanın görevleri açısından *kendi ülkelerinde iktidarı elinde bulunduran gücün* vurulması gereken ilk hedef olarak alınması; her ülkede iktidarı elinde tutan *kendi* burjuvazisine karşı mücadelenin esas alınması gerektiği anlamına gelir. O, 1916 şartlarında İngiliz emperyalizmini, Alman emperyalizmini, Amerikan emperyalizmini, Rus emperyalizmini, Japon emperyalizmini ve Fransız emperyalizmini emperyalist büyük güçler olarak değerlendirmiş; bunlarında her birinin somut özelliklerini ayrı ayrı ele alıp incelemiştir. Mesela bu emperyalist büyük güçler içinde "kapitalizmin yüksek derecede gelişmiş olması" açısından "Almanya, İngiltere ve Birleşik Devletler"in "dünyaya hükmettiği"ni söylüyor. *(Emperyalizm, s. 118; c. 22, s. 277)*

Sömürgeler açısından soruna yaklaştığında Lenin bu "büyük güçler" hakkında şunları söylüyor:

"Yukarıda sözünü ettiğimiz altı büyük devletin bazıları genç kapitalist devletlerdir (Amerika, Almanya, Japonya); bunların gelişmeleri çok hızlı tempo içinde olmaktadır. İkinci olarak gelişim hızları bunlardan çok daha yavaş olan eski kapitalist devletleri görüyoruz: İngiltere ve Fransa. Nihayet ekonomik yönden en geri kalmış bir ülkeye, çağdaş kapitalist emperyalizmin bir kapitalizm-öncesi ağıyla sarılmış bulunduğu Rusya'ya tanık oluyoruz." *(Emperyalizm, s. 101; c. 22, s. 263)*

Lenin "kıymetli evrak" sahipliği konusunda soruna yaklaştığında şunları söylemektedir:

"Kolayca görülebileceği gibi, bu rakamlar, her biri elinde 100-150 milyarlık kıymetli evrak tutan en zengin dört kapitalist ülkede belirgin olmaktadır. Bunlardan ikisi, İngiltere ve Fransa, en eski kapitalist ülkelerdir ve göreceğimiz gibi sömürgecilik yönünden en zengin olanlarıdır; diğer iki ülke, Birleşik Devletler ve Almanya, gelişme hızı bakımından da, sanayide kapitalist tekellerin genişlik derecesi bakımından da en ileri gitmiş ülkelerdir. Bu dört ülke toplam olarak

479 milyar franka, yani dünya mali sermayesinin hemen hemen % 80'ine sahiptir. Dünyanın öbür ülkelerinin hemen hemen hepsi bu uluslararası banker ülkelere, dünya mali sermayesinin bu dört "direğine" az ya da çok miktarda haraç vermektedir." *(Emperyalizm, s. 76; cs. 22, s. 244)*

Savaş kışkırtıcılığında öne çıkma konusunda ise somut durumu şöyle tespitlerle ortaya koymaktadır:

"Ganimetten hangi mali haydutlar grubunun —İngilizlerin mi, Almanların mı— aslan payını almasını belirlemek için çıkarılmış savaş..." *(Emperyalizm, Fransızca ve Almanca baskıya önsöz, 6 Temmuz 1920, c. 22, s. 195; s.13)*

"Kapitalizm bir avuç 'ileri ülkenin' dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun sömürgeci baskı ve mali boğazlama altında tuttuğu bir dünya sistemine dönüşmüştür. Ve bu 'av', bütün dünyayı *kendi* avlarını paylaşmak için kendi savaşlarına sürükleyen, dişine tırnağına kadar silahlı ve dünyaya hükmeden iki-üç haydut (Amerika, İngiltere, Japonya) arasında pay edilmektedir." *(c. 22, s. 195, Bkz. Emperyalizm, s. 12)*

Birinci alıntıda Lenin, somut olarak Birinci Dünya Savaşı'nı çıkartan mali haydutlar grubunun *başını çeken*(*) emperyalist büyük güçlerin adını veriyor.

İkinci alıntıda ise, I. Dünya Savaşından *galip çıkan* ve şimdi dünyayı kendi aralarında paylaşan emperyalist büyük güçleri adlandırıyor.

Buraya kadar Lenin'den yaptığımız alıntılar göstermektedir ki:

a) Lenin emperyalist güçler arasında ayrım yapmakta; ve emperyalist büyük güçleri, diğer emperyalist güçlerden ayrı bir kategori içinde ele almaktadır.

b)Lenin emperyalist büyük güçlerden "dünya hegemonyası için dalaşabilecek güce sahip olan" emperyalist güçleri anlamaktadır. Soruna çok yanlı, bütünlük içinde yaklaşmaktadır. Bu güçleri değerlendirirken onlar hakkındaki verilerin *bütününü* değerlendiriyor.

(*) Soruna ABD/DKP ve ŞDKP gibi yaklaşılsa, 1916'da Almanya ve İngiltere'nin "iki süper güç" ilan edilmesi gerekirdi.

c) Lenin emperyalist büyük güçleri de kendi şartları içinde somut olarak incelemekte; bunların arasındaki farkları, üstün ve zayıf yanlarını somut olarak ortaya koymaktadır.

İşte Lenin'in ortaya koyduğu; Leninizmin emperyalizm hakkındaki görüşleri kısaca böyledir.

"Üç Dünya Teorisyenleri" Lenin'in bu berrak anlayışını çarpıtmışlar; "emperyalist büyük güç" kategorisinin dışında ve yalnızca ABD ve Sovyetler Birliği'ni içine alan "süper güçler" kategorisini yaratmışlardır. Onlar somut tahlil, değişen durum vb. maskeler altında artık dünyanın "emperyalist büyük güçler" değil; yalnızca "iki süper güç" arasında paylaşıldığını; yalnızca bunların dünya hegemonyası için dalaştığını yaymışlar; bununda ötesinde halklara ve işçi sınıfına "iki süper güç" dışındaki emperyalist büyük güçleri "dost" ve "müttefik" olarak göstermişlerdir. İki süper güç anlayışı, yalnızca iki süper güç adı verilen ABD ve Sovyetler Birliği'nin "dünya hegomonyası için dalaşan" güçler olarak gösterme anlayışı; dünya hegomonyası için dalaşabilecek güçte olan ve pratikte de dalaşan diğer emperyalist büyük güçleri devrimin hedefi olmaktan çıkaran anlayış, "Üç Dünya Teorisi"nin en temel çıkış noktalarından biri ve onun ayrılmaz bir parçasıdır. Bugün yalnızca ABD ve Sovyetler Birliği'nin dünya hegomonyası için dalaştığını söylemek; bugünün dünya gerçeklerinden habersiz olmak demektir. Mesela bir Batı Alman emperyalizminin bugün iktisadi bakımdan dünyaya yayılma açısından, Sovyetler Birliği'nden ilerde olduğunu görememek demektir. Mesela Japon emperyalizminin elektronik sanayii dalında bütün diğer emperyalist güçlerden ileri olduğunu görememek demektir. Mesela İngiliz emperyalizminin hala en büyük sömürge-yarı-sömürge imparatorluklarında biri olduğunu görememek demektir. Mesela Fransız emperyalizminin hala en büyük tefecilerden; ve yarı-sömürgeleri açısından en güçlülerden biri olduğunu görememek demektir.

ABD'nin NATO, Sovyetler Birliği'nin Varşova askeri paktlarının başını çekmesi de bunları diğer emperyalist büyük güçlerden ayrı bir kategori içinde ele almayı haklı göstermez. Bu emperyalist büyük güçlerin, bu askeri paktların başını çekmesi olgusu; hiçbir şekilde yalnızca bu emperyalist büyük güçlerin savaşçı ve saldırgan,

savaş kışkırtıcısı olduğu; diğerlerinin savaş kışkırtmadığı anlamına gelmez. Ayrıca bugün varolan paktların yarın gerçek bir savaş içinde bu şekilde kalacağının da hiçbir garantisi yoktur. *Her büyük emperyalist güç, bugün emperyalist dünya savaşını çıkartabilecek güce sahiptir; emperyalist bir dünya savaşının çıkması halinde ise her büyük emperyalist güç, dünya üzerinde mümkünse kendi hakimiyetini tek başına kurmak; değilse varolan avdan kendisi için en büyük payı almak için savaşacaktır.* Hiç bir emperyalist güç, "süper güç" adı takılan bir diğer emperyalist büyük gücün "hatırı için" onun çıkarları için savaşa girmeyecektir. Emperyalist büyük güçleri diğer emperyalist güçlerden ayıran kıstas; diğer emperyalist güçlerin *bugün* kendi başlarına bir emperyalist dünya savaşı çıkarıp sürdüremeyecek durumda olmasıdır. Ancak bunlar da bir emperyalist dünya savaşı çıkması halinde; çeşitli paktlar içinde savaştan en büyük karla çıkmaya çalışacaktır. Emperyalizmin yarı-sömürge ülkelerdeki uşakları da efendilerinin yanında savaşta yeralacaklardır.

"Üç Dünya Teorisi"nin "birinci dünya"sından başka birşey olmayan "iki süper güç" anlayışı savaş konusunda, savaşın yalnızca ABD ve Sovyetler Birliği tarafından kışkırtıldığı ve çıkartılabileceği; diğer emperyalist büyük güçlerin savaş çıkartamayacağı şeklindeki düşünceleri yayarak; Batı Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya gibi emperyalist büyük devletlerde işçi sınıfını ve emekçileri uyutmaktadır.

Bugün yalnızca "iki süper güç" değil; diğer emperyalist büyük güçler de dişine tırnağına kadar silahlıdır. Silahlanma konusunda emperyalist güçler arasında en geri olan Japonya da bugün bu eksikliğini hızla tamamlamaktadır. Bugün Japonya'daki atom reaktörleri ve Japon emperyalizminin sahip olduğu yüksek teknik düzeyi, bu emperyalist gücün de atom silahına sahip olmasını kısa süre içinde halledilebilecek bir sorun haline getirmiştir. Diğer emperyalist büyük güçler atom silahlarına zaten sahiptirler. Klasik silahlanmada da gerek İngiliz, gerek Fransız, gerekse Batı Alman emperyalizmi çok büyük bir güce sahiptir. TKP/ML 1978'de yapılan Birinci Konferansında "süper güç" anlayışını reddetmiş; "süper güç" kavramının ve

anlayışının " Üç Dünya Teorisi"nin bir parçası olduğunu açıklamıştır. (Bkz. AMLP ile ortak açıklama)(*)

"Üç Dünya Teorisi"ni reddettiğini söyleyen bir çok Marksist-Leninist ve devrimci parti ve grup —"iki süper güç" anlayışını— "iki süper güç" dünya halklarının baş düşmanıdır tezini savunmaya devam ediyordu. Bunlar arasında "Marksist-Leninistlerin birliğini sağlama" iddiası ile yola çıkan ABD/DKP ve ŞDKP de vardı. Ve bunlar gerek bizim tarafımızdan, gerekse AMLP, Akıma Karşı (GDS), Batı Berlinli Komünist (WBK) gibi Marksist-Leninist gruplar tarafından bu noktada eleştirilmişlerdi.

Onlar bu eleştirilere rağmen, belki de bu eleştirilere bir cevap olarak konferansın hazırlık aşamasında sundukları ortak açıklama taslağında şunları söylüyorlardı:

"Bugünkü durumda *iki süper güçten söz etmek doğrudur*. Bu kavram yalnızca bu iki emperyalist devletin, (ABD ve Sovyetler Birliği) bugünün dünyasındaki en güçlü gerici güçler olduğunu belirtmek için değil; *özellikle* bu iki devletin bugünkü dünya şartlarında (ve yeni bir dünya savaşı sonucu emperyalistler arası yeni bir paylaşım olmadıkça) emperyalist blokların başında, bir dünya savaşı *yürütebilecek biricik* güçler olduğunu belirtmek açısından kullanılmalıdır." *(Taslak I/3)*

Görüldüğü gibi bu satırların yazarları için artık "yalnızca iki

---

(*) Bu reddetme, bugün Bolşevik saflarda olan Marksist-Leninistlerin zorlaması sonucu olmuştu. Şimdi II. Konferansın seçtiği Merkez Komitesi "iki süper güç" kavramını kullanmadan, iki süper güç anlayışını yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Bunun en son örneği Partizan Yayınları adına çıkan "Dünyada ve Türkiye'de Siyasi Durum" adlı broşüdür. Bu broşürde, dil ucu ile "emperyalist sistemin bir bütün olarak savaşın kaynağı olduğu" gerçeğine değinilmekte; ama "savaş etmenlerinin kızıştığı" her nokta tek tek ele alındığında dalaşma "ABD ile Sovyetler Birliği" arasında olarak gösterilmektedir.
Bu konuda o kadar ileri gidilmektedir ki, Türkiye'de bile esas dalaşma "ABD ile Rus sosyal-emperyalizminin uşakları arasında" görülmektedir. İkinci Merkez Komitesinin süreç içinde "iki süper güç" kavramınını da kullanması kimseyi şaşırtmamalıdır.

süper güç" bir dünya savaşı yürütebilecek durumdadır. Batı Almanya, Fransa, Japonya, İngiltere gibi emperyalist güçler bugünkü şartlarda iki süper güç tarafından çıkarılacak yeni bir dünya savaşı durumu değiştirmediği sürece!!! bir emperyalist dünya savaşı yürütemezler! Bu açık bir şekilde, bugün dünya çapında hegomonya dalaşmasının yalnızca ABD ve Sovyetler Birliği arasında yürüdüğünü söylemektir; bu ikisi dışındaki emperyalist güçlerin ikinci dereceden emperyalist güçler olduğu demektir. Leninist kavramlarla konuşacak olursak; bugünkü dünyada yalnızca ABD ve Soyvetler Birliği "emperyalist büyük güçler"dir! Batı Almanya, Japonya, İngiltere, Fransa gibi emperyalist büyük güçlerin burjuvazisi, böyle bir Marksist-Leninist (!) tahlil için kendine Marksist-Leninist diyenlere; "dünya Marksist-Leninist hareketinin birleşmesi gerekli ilkeleri ortaya koymak" iddiası ile ortaya çıkanlara teşekkür edeceklerdir. Çünkü onlar bu şekilde, Marksist-Leninistler tarafından, kendi ülkelerinin proletaryasına dünya hegomonyası için dalaşmayan, savaşçı olmayan güçler olarak tanıtılmaktadır. Bu tezi savunanlar, istedikleri kadar "Üç Dünya Teorisi"ne küfür etsinler, onunla bağını kesmemişlerdir. Bu tezi savunanlar istedikleri kadar AEP'ne küfür etsinler; bu konuda AEP ile aynı görüşleri paylaşmaktadırlar.

Taslak da bu kadar açık olan "iki süper güç" anlayışı bu şekli ile Konferansa katılan bazı grupları rahatsız etmiş olacak ki(*), konferans sonrası yayınlanan açıklamada "iki süper güç" kavramı yer almadı.

Açıklamada bu konuda şunlar söyleniyor:

"Dünyanın bugünkü durumunda sadece iki en güçlü emperyalist güç, ABD ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği dünya savaşına gitmek üzere emperyalist blokların başına geçmeye müktedirdir. Bu iki emperyalist güç aynı zamanda dünyada gericiliğin en güçlü kaleleridir." *(Bkz. belge 1)*

Görüldüğü gibi, iki süper güç kavramı kullanılmamaktadır; ama anlayış aynıdır, değişmemiştir. Eşek boyanmıştır, at diye yutturulmaya çalışılmaktadır. Bu tespitin hemen ardından yapılan "tüm emperyalist

---

(*) Konferansa katılan TKP/ML temsilcileri, Konferansta TKP/ML I. Konferansının çizgisini savundular ve "iki süper güç" anlayışını eleştirdiler.

güçler de... gerici, saldırgan ve dünya proletaryasının ve halklarının düşmanıdır" şeklindeki doğru tespit de, Leninizmin "emperyalist büyük güç" anlayışının çarpıtılmasını ortadan kaldırmamakta; "iki süper güç" bir kefeye konmakta; böylece Batı Almanya, Japonya, Fransa, İngiltere gibi emperyalist büyük güçlerle, mesela; Avusturya, Hollanda, İsveç, Norveç, Danimarka, Lüksemburg vb. ikinci derecede emperyalist güçler arasındaki ayrım çizgileri silinmektedir.

Sonuç olarak "Mao Zedung Düşüncesi" ve *"iki süper güç"* anlayışı şeklinde *iki sapma* temeli üzerinde yükselen açıklama, "Uluslararası Komünist Hareket için doğru bir ideolojik-siyasi çizgiyi ortaya çıkarmak; ve bu temelde birleşmek" *(Bkz. Belge 1)* yönünde önemli bir adım olmadı; ama *bu sapmaları* savunan parti ve grupların birliğini sağlama açısından önemli bir adım oldu. Böylece dünya Marksist-Leninist hareketinin birliğini sağlama yönünde atılacak adımlarda Marksizm-Leninizmden önemli sapmaları savunan bu akıma karşı ideolojik mücadelenin önemi de bir kez daha ortaya çıktı." *(BP12/2, s. 12-26)*

*

10- " II. Konferansımız Mao Zedung ve BPKD öğretilerine sahip çıkarak onun, ML'e olan katkılarını ve sosyalist bir ülkede kültür devriminin önemini vurgulamıştır." (s. 10)

Burada ileri sürülenler tek kelimeyle koca bir *yalandır*. Konferans gündeminde olan maddeler bellidir: Mao Zedung'un Demokratik Halk Devrimi ve Demokratik Halk İktidarı bağıntısında değerlendirilmesi. Bunun dışında başka birşey tartışılmadığı gibi, Kültür Devrimi meselesi de ele alınmamıştır. Hal böyle iken, böyle yalanlarla III. Konferansçı menşeviklerin neyi amaçladıkları kendi gizleridir. Ama bu, söylenen sözlerin boş bir palavra olduğunu değiştirmez.

Bolşevikler II. Konferans sonrası birçok kez II. Konferans söz tutanaklarının yayınlanmasını talep etmişlerdir. Ancak TKP/ML bilinçli olarak bunu yayınlamayarak, spekülasyonlar üzerine politika inşa etmeyi tercih etmişlerdir.

Sözkonusu tutanaklar yayınlansa, kimlerin neler söyleyip neleri savunduğu çok açık görülecektir. Ancak, böyle birşey yaptıklarında paslı revizyonizm silahlarının geri tepip kendilerini vuracağını ve

"mahkum ettik" vb. palavralarının sabun köpüğü gibi söneceğini bilmektedirler.

Biz hala adı geçen söz tutanaklarının yayınlanmasını talep ediyoruz. Ve II. Konferansta kimin, kimleri nasıl, ne biçimde "mahkum ettiğini" ve hangi ucuz politikaların hangi "önderler"ce savunulduğunu kamuoyunun bilgisine cesaretle sunmalarını bekliyoruz. Korku, entrika ve palavra üzerine sadece oportünist-revizyonist bir politika inşa edilebilir. Ve bu politikaları üretenler önce Marksist-Leninist ilan edilip, kısa süre sonra "parti çizgisine inançsız", "sağ oportünist" vb. ilan edilir. III. Konferans da bunun somut bir kanıtıdır.

*

11 - "II. Konferansımız hakim sınıfların yoğun saldırılarının olduğu bir dönemde yapılmış, karşı-devrime ve gericilere korku olurken, devrimci kamuoyunda olumlu bir etki ve Parti tabanımızda şevk yaratmıştır." (s.10)

Burada ajitatif laflarla II. Konferansın hangi koşullarda yapıldığı aktarılırken, bir noktaya değinmeyi nedense gereksiz görmektedirler. Bu, sözkonusu, II. Konferansı I. Merkez Komitesinin hazırlayıp, gerçekleşmesini olanaklı kıldığı olgusudur.

I. Konferans ve I. Merkez Komitesini değerlendirdikleri bölümde her türlü lafı edenler, I. Merkez Komitesinin I. Konferanstan yaklaşık üç yıl sonra II. Konferansı sözünü ettikleri zorluklara rağmen yapabilmesini, sözetmeye değmez bir konu olarak ele almaktadırlar.

I. Merkez Komitesi II. Konferansı I. Konferanstan üç yıl sonra gerçekleştirirken, II. Merkez Komitesinin III. Konferansı gerçekleştirmesi için 7 yılın geçmesi gerekmiştir.

Biz bunları söylerken, sözü edilen dönemlerde karşılaşılan zorluk ve engelleri gözardı etmiyoruz. Dikkat çekmek istediğimiz husus sadece, her türlü oportünistliği layık gördükleri I. Merkez Komitesinin, 12 Eylül'ün yoğun baskı ve saldırısına karşın Konferansı hazırlamasını gözardı eden III. Konferansçıların, olguları işlerine geldiği gibi aktarıp yorumladıklarıdır.

"II. KONFERANS KARARLARINDAKİ OLUMSUZLUKLAR" ÜZERİNE

"III. Konferansın olumsuzlukları" olarak nitelenen hususlar aslında iki başlık altında toplanmaktadır:

a) I. Merkez Komitesinden köklü olarak kopamamak ve I.Merkez Komitesinin "olumsuzluklarının" kaynğaı olan YDH'nin (yani TKP/ML(B)) ideolojik saldırılarına göğüs gerememek;

b) Barışçıl mücadele -silahlı mücadele konusuna yanlış yaklaşım.

*

Çok yüksek perdeden "eleştirdikleri" bu konulara yaklaşımlarını ele alıp incelemeden önce şunu vurgulayalım: Her iki "olumsuzluğu aşma" görevi şu anda III. Konferansçıların önünde durmaktadır.

*

Şimdi kısaca III. Konferansçıların II. Konferansa eleştirileri üzerinde duralım:

1- "Ülkemizde *barışçıl mücadelenin esas hale gelebileceğini söyleyerek,* barışçıl mücadele ile silahlı mücadeleyi karşı karşıya getirmesi, ülkemizde başından sonuna kadar silahlı mücadelenin esas olabileceğini görememesi ve bu konuda I. Konferanstan geriye düşmesi." (s.10-11)

III. Konferansçıların, kendi öncülleri II. Konferanstaki kanada en çok kızıp ateş püskürdükleri konu budur. Öyle ya, "sağ oportünist" damgasını vurdukları I. Merkez Komitesi'nden "daha geriye düşen Marksist-Leninistler" olarak 7 yıldır sürekliliği sağlanmış gerilla savaşını başlatamamalarının en önemli nedeni, yukarıda eleştirdikleri bakış açısıdır.

Bu düşünce, II. Konferans raporunda şöyle dile getirilmiştir:

"Partimiz saflarında halen varlığını sürdüren yanlış anlayışlardan biri "bizim gibi ülkelerde barışçıl (ya da kansız) mücadele biçimlerinin hiçbir zaman esas mücadele biçimi durumuna gelemeyeceği, her dönemde mücadelenin silahlı

biçiminin esas ve diğer biçimlerinin tali olacağı" görüşüdür. Bu anlayış mücadelenin bir biçiminin gelişecek tarihi koşullarda, sınıf mücadelesinde çok zengin değişikliklerin olması vb. gözardı eden mekanik bir bakış açısıdır. Diyalektik materyalizmi ve tarihsel materyalizmi metot olarak kavramamaktır. Tarihsel gelişmenin yarattığı ve öne çıkardığı yeni mücadele biçimlerinin olması gerçeğini hesaba katmadan somut şartları gözönünde bulundurmayan reçeteler olarak kalmaya mahkumdur bu görüşler. Doğru tespitler nasıl olmalıdır? Biz gerek mücadele biçimlerine ilişkin olsun ve gerekse devrimimizin izleyeceği yol konusunda olsun, belirli tarihi dönemin şartlarına uygun düşen biçimini mutlaklaştırmamalı ve diğer çeşitli biçimlerini de reddetmemeliyiz. Ülkemizin bugün içinde bulunduğu ve toplumsal yapısını belirleyen ekonomik-sosyal, kültürel , siyasi vs. şartların değerlendirmesi sonucunda devrimci sınıf mücadelesine damgasını vuran esas mücadelenin silahlı mücadele biçimleri olacağını tespit etmeliyiz. Ancak bunu mutlaklaştırmamalı, gelişmenin bazı evrelerinde *taktik olarak* barışçıl veya başka mücadele biçimlerinin mücadelenin esas yöntemleri haline gelebileceğini kabul etmeliyiz. Aynı şekilde devrimin yolu konusunda da bugünkü şartların devam etmesi halinde ya da ülke emperyalistler tarafından fiili işgal edildiği dönemlerde de devrimin izleyeceği yolu kırlardan şehirlere doğru, uzun süreli halk savaşı ile olacağı tespit edilmelidir. Ve bugünkü şartlarda toplu ayaklanma ile iktidarın alınacağını reddetmek doğrudur. Fakat toplu ayaklanma ile iktidarın elç alınamayacağını söyler, bunu mutlaklaştırırsak hataya düşeriz. Birtakım özel şartların biraraya gelişiyle şehirlerde gelişecek toplu ayaklanmayla iktidar alınabilir. Sözgelimi Türkiye'nin haksız bir savaşa girmesi, ordunun ve devletin yıpranıp zayıf düşmesi, ordunun isyan ederek devrimin safına geçmesi halinde bu gündeme gelebilir. Ama bu istisnai bir durumdur. Komünistler ilerde bu tip özel durumların meydana gelebileceğini reddetmezler. Ancak strateji ve taktiklerini de bu özel durumlara göre değil, somut şartlara göre tespit eder ve ayarlarlar. Mevcut tarihi şartların gelişmesi ve değişmesini

dikkatli bir biçimde izler ve bu şartlarda meydana gelen değişiklikleri stratejiye ve taktiğine aksettirirler. Meseleyi somut şartlardan kopuk ele almak ve bir dönemin tarihi şartlarına uygunluk gösteren tespitlerin bir kez yapıldıktan sonra hep aynı kalacağını iddia etmek, Lenin'in deyişiyle "Marksizmin sahasından çıkmıştır". *(TKP/ML Parti II. Konferansı Raporu, s. 65-66)*

Görüleceği gibi, II. Konferans raporunun ilgili bölümü "yanlış anlayışlar" diyerek, bir anlamda bugünkü hızlı "halk savaşçısı" revizyonistleri hedeflemektedir. Dolayısıyla bu eleştirinin muhataplarından olan bugünkü yönetici revizyonist ekip, silahlı mücadele üzerine keskin laflarla II. Konferans raporuna damgasını vuranları "sağ oportünist" diye niteleyerek, örgüt içinde teşhir ve tecrit etme çabasındadır.

Bu konuda II. Konferansa katılan ve bu konferansta ayrılarak ayrı bir örgütlenmeye giden TKP/ML(B)'in ise söyledikleri şunlar:

"GERİLLA SAVAŞINA HAZIRLIK DÖNEMİ SORUNU

Bu konuda Konferans öncesinde ayrılan GKK (Kır Kaçkını) hizibi, I. Merkez Komitesini eleştiriyor, "gerilla savaşına hazırlık dönemi" diye bir dönemin olmadığını; derhal seçilmiş bir kırlık bölgeye en ileri kadroların toplanarak gerilla savaşına başlanması gerektiğini, bunu yapmayanın, "gerilla savaşına hazırlık dönemi" adı altında bir dönem yaratanların sağcı, revizyonist olduğunu savunuyordu. Konferasta temsil edilen bir ABK de aynı görüşleri savunuyor, gerilla savaşına hazırlık dönemi diye bir dönemi reddediyordu.

Konferansta bu konudaki esas tartışma, işte bu konuda geçti. Ve konferansın çoğunluğu gerilla savaşına hazırlık dönemi adı altında bir dönemin doğru olduğunu, bunun da ülkemizde yaşanması gerektiğini tespit etti.

Şimdi II. Merkez Komitesi dışa açtığı "Konferans Raporu"nda II. Konferansta bu konuda yapılan tartışma üzerine bilgi vermiyor. Çünkü eğer iletirse, "birlik cilasının" altında hangi değişik görüşlerin yattığı görülecektir. Tartışmayı ve alınan kararı konferansta geçtiği şekilde aktaracak yerde, Merkez Komitesi, FÜ'lerin daha önce yazdığı bir yazıdan "Mücadele

biçimleri üzerine" alıntılar yapmayı tercih ediyor. Alıntı yapılan bu yazıda, mücadele biçimlerinin sınıf mücadelesinin gelişmesine, somut durumuna bağlı olarak ele alınması gerektiği şeklinde doğru bir yaklaşım vardır. Ama burada savunulan bir takım genel doğruların "parti çizgisi" dediğimiz şeyle çeliştiği gözlerden gizlenmektedir.

Mesela yazıda "bir mücadele biçimini mutlaklaştırma" yanlışı ile polemiğe girilmekte, "Bizim gibi ülkelerde barışçıl (ya da kansız) mücadele biçimlerinin hiçbir zaman esas mücadele biçimi durumuna gelemeyeceği, her dönemde mücadelenin silahlı biçimlerinin esas, diğer biçimlerinin tali olacağı" şeklindeki görüşün "mekanik" bir bakış açısının ürünü olarak mahkum edilmektedir. (Rapor, s. 65) Ama burada mahkum edilen görüşün, "Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir" şeklinde İbrahim Kaypakkaya tarafından *ilke olarak* tespit edilen görüş olduğu gizlenmektedir.

Bunun ötesinde, burada savunulan bazı genel doğruların uygulanması sorununa gelince, genel doğrular "kitaba uydurul"maya çalışılmaktadır. Böylece bu genel doğrular, izlenen yanlış siyasetlerin üzerine Marksist-Leninist maske geçirmeye yarayan, ayıp örten incir yaprağı durumuna gelmektedir." *("Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri"?, s. 127-128)*

Bugün TKP/ML oportünistleri, yarattıkları putlara kölecesine tapıp, istekleri gerçekleşmeyince kendi ürünleri putları parçalayan kızgın kabilelere benzemektedirler.

II. Konferans öncesi ve sırasında keskin "halk savaşçısı" unsurlar, manevi ve ideolojik önderleri FÜ'lerin çaldığı müzikle halay çekerken, FÜ'lerin oportünist çizgisini teşhir eden YD bölgesi ve delegelerine gözü dönmüş bir biçimde saldırıp, "partideki her türlü kötülüğün sorumluları; lanetlenmeleri, aforoz edilmeleri gereken unsurlar" olarak yaklaşırken, siyasi platform olarak da yukarıda aktardığımız eklektizmi sergiliyorlardı.

"Halk savaşı ve kavga kaçkınları", "otoban devrimcileri" ayıklandı ama, bir türlü kutsal savaş başlayamadı. Ve birileri bu işten sorumlu olmalıydı. Şimdi ise bu sorumlu bulundu: Birbirlerini tari-

katlık ve sağ oportünistlikle suçlayanlar, "disiplin" zırhı ardına gizlenip kendi kliklerini geliştirme mücadelesi verirken, yönetimdeki revizyonist kanat, eklektik çizgideki Marksist-Leninist genel doğruları da çekip almak ve kendi içinde tutarlı revizyonistler olmak için çaba harcamaktadır.

*

2- "I. Konferansta İK'ya yönelik haksız eleştirileri açığa çıkarıp reddetmedi."

II. Konferansın "İbrahim Kaypakkaya'ya yönelik" hangi "haksız eleştirileri açığa çıkarıp reddetmesi" gerektiğini ortaya koymadan bu tür yargılar üretmek, çok açıktır ki Marksist-Leninistlerin tavrı olamaz. Eğer kastedilen I. Konferans özeleştirisine getirilen ve "haksız ve sağ oportünist" olma gerekçesi olarak ileri sürülen görüşler ise, bunlara ilişkin düşüncelerimizi belirtmiştik.

Eğer II. Konferanstaki en hızlı "halk savaşçıları" da dahil, tüm TKP/ML bu konuda hiçbir şey söylemediyse, sebebi o dönemdeki ideolojik önderleri FÜ'lerin İbrahim Kaypakaya'ya ve hatalarına yaklaşımından ötürüdür.

Daha önceki bölümde de belirtiğimiz gibi, bırakın "İbrahim Kaypakkaya'ya yönelik haksız eleştirileri" geri çevirmeyi, İbrahim Kaypakkaya'ya yönelik eleştirileri mücadele biçimleri ve "11 ilke" bağıntısında konferans raporuna aktarmış ama oportünistlikleri nedeniyle eleştirinin gerçek hedefinin adını vermeyerek "Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla" politikası izlemişlerdir. II. Konferanstaki menşevik kanat ile bazı noktalarda İbrahim Kaypakkaya'ya benzer eleştiriler getiren ama bunu açık açık yapan Marksist-Leninistler ise oportünistler koalisyonu tarafından parti tabanı karşısında boy hedefi yapılarak, kendilerine gelebilecek eleştiri ve tepki Marksist-Leninistlere yöneltilmeye çalışılmış ve bir ölçüde de bunda başarılı olmuşlardır. Meselenin özü budur.

*

3- "I. Konferans özeleştirisinin oportünist niteliğini görememesi" (s.11)

Burada ifade edilen "oportünist niteliği görememe"nin yanıtı da

yukarıda sözünü ettiğimiz mesele nedeniyledir. Ayrıca şunu da vurgulayalım: II. Konferans sonrası Genel Sekreter seçilen ve düşmanın katletmesi üzerine "önder yoldaş" diye tanıtılan Süleyman Cihan da dahil olmak üzere "II. Konferanstaki Marksist-Leninist kanat" denenlerin önemli bir bölümü, I. Konferans özeleştirisi ve I. Merkez Komitesinin faaliyetlerinden doğrudan sorumludur. Bunun aksini iddia edenler, başta I. Merkez Komitesi söz tutanakları olmak üzere I. ve II. Konferans tutanaklarını yayınlama cesareti gösterebilirlerse, herkesin ne söylediği ve ne düşündüğü daha iyi görülmüş olur. Yoksa böyle bir-iki cümle ile iddialar üretip sonrada yargıya vararak "yanlış anlayışlara karşı mücadele" edilmeyeceği gibi, önderlik de yapılamaz.

*

4- "Ülkemizde o günün özelinde durum değerlendirmesini sol sübjektif yapması." (s.11)

Bu konuda ne düşündüklerini ve eleştirilerinin kaynağının neler olduğunu III. Konferansçılar aynı sayfada şöyle dile getiriyorlar:

II. KONFERANSIN DURUM DEĞERLENDİRMESİ VE TAKTİK TESPİTLERİ ÜZERİNE:

"Bugün ülkemizde devrimci durum duraksamasına rağmen kalkmış değildir. Hakim sınıflar arasında çelişme vardır. Geniş yığınlar 12 Eylül faşist darbesi ile beraber şaşkınlığa kapılmıştır. *Her an patlamaya hazır durumdadır. Hoşnutsuzluk giderek artıyor. Yakında patlaklar kaçınılmazdır.*"

II. Konferansın bu durum değerlendirmesi sol sübjektif bir tesbittir. Bu tesbitin yapıldığı 1981 başında kitlelerde büyük hoşnutsuzluklar yoktu. Kitlelerin şaşkınlık içinde oldukları doğru ancak cuntanın demagojisi altına yavaş yavaş giriyordu. Devrimci durum duraklama ve gerileme sürecine girmişti. Kitlelerin hoşnutsuzluğunu gösteren somut bir kitle hareketi ve buna benzer şeyler yoktu. Kitleler yoğun bir faşist saldırı ve baskı ile susturulmuştu. Devrimci hareketlerin büyük çoğunluğu ağır darbeler yemiş birkaçı ise merkezi önderliklerini kaybetmişti. Merkez yapısını koruyanlar ise şaşkınlık

içindeydiler ve ayakta kalıp kalmamaları an meselesiydi.

Partimizin durumu ise çok açıktı. Her geçen gün 30-40 kişilik yakalanmalar oluyordu. Örgütsel yapı dağınık ve hantaldı. 12 Eylül öncesinden kalma kof yapı ve ideolojik çürüme, bürokratizm, dar pratikçilik olduğu gibi duruyordu. 12 Eylül AFC'sının ağır baskısı sonucu bir çok kadro, PÜ ve tabandan kopmalar oluyordu. Partimiz örgütlenmesinin büyük bölümünü hala korumasına rağmen, kısa zamanda dar ve militan bir örgütlenmeye gitmezse, Parti içinde büyük bir temizlik yapılmazsa kof ve hantal örgütlenmenin yerine sağlam ve tam bir yeraltı örgütü oluşturmanın hızlı bir adımı atılmazsa Partimizin çok ağır darbeler alacağı açıktı. Bunu hergün yenen darbelerden görmek olasıydı.

"Hakim sınıflar arasında çelişme vardır". Bu doğru. Hakim sınıf klikleri arasında hiçbir zaman çelişme ortadan kalkmaz. Ama bazen artarak keskinleşir, bazen oldukça zayıflar. Oysa II. Konferans genel bir doğruyu tesbit etmekle yetiniyor. Çelişmenin boyutunu ortaya koymuyor.

Olan neydi?

Amerikancı merkezi klik, hakim sınıfların diğer kliklerini susturmuş, partilerin faaliyetlerini geçici olarak (o gün için böyleydi, sonra kapattılar) durdurmuştu. Parlamentoyu kapatmış, milletvekilleri feshedilmişti. Partilerin faaliyetlerinin durdurulması, parlamentonun kapatılması, egemen sınıf kliklerinin bu kesiminde hoşnutsuzluk yaratmıştı. Ama bu klikler cuntaya karşı esasta suskun kalmışlardı. Cuntaya açıktan muhalefet etmiyorlar, perde gerilerinde fısıltı yapmakla yetiniyorlardı.

Kısacası 12 Eylül öncesinin keskin çelişmeleri zorla da olsa bastırılmış ve perde gerisine itilmişti. Ama bu çelişkinin kısa zamanda patlayacağı ya da boyutlanacağının belirtisi de yoktu.

II. Konferans, "... ülkemizde devrimci durum duraksamasına rağmen kalkmış değildir" dedikten sonra peşinden halk kitlelerinin "her an patlamaya" hazır olduğunun tesbitini yapmaktan geri durmuyor. Bu iki tesbit birbiriyle çelişmelidir.

Eğer orta vadede "patlayacaktır" deseydi bir dereceye kadar haklı olabilirdi. Ama "her an patlamaya" hazır olduğunu söylemek, sübjektivizmi üst boyuta çıkarmak anlamına gelir. Kitlelerin durumunu doğru tesbit edememek demektir bu.

"Devrimci durum duraksamış" demek muğlaktır. Devrimci durumun duraksaması doğru ama nerede, hangi boyutta duraksamıştır? Oysa Konferansın yapıldığı süreçte giderek geriliyordu ve devrimci durum çok alt seviyelerde seyrediyordu. Giderek gerileme sürecine giren devrimci durumdan "her an patlamalar" üretmek doğru bir yaklaşım ve gözlemleme değildir. Uzun vadede patlamalar beklenebilir. Ama 12 Eylül'ün hemen ertesinde böyle bir tesbit sübjektivizmin, yani sübjektif isteklerimizi nesnel gerçeklerin yerine geçirmenin bir ürünüdür.

Böyle bir durum değerlendirmesi, taktikleri de doğru tesbit edemez. "Sol" sübjektif durum değerlendirmesinin taktiklere yansımaması pek mümkün değildir. Nitekim yansımıştır. Silahlı mücadelenin esas olduğu tesbiti doğru olarak yapılırken, bunun nasıl bir görünüm arzedeceği doğru bir biçimde konmuyor. Genelde geri çekilme kararı alınması ve kırsal bölgelerin güçlü olduğumuz yörelerde aktif savunma taktiği uygulanması tesbit edilmiyor.

II. Konferans şöyle diyor:

"Ve bugün taktik olarak da mücadelenin silahlı biçimleri ön plandadır. Yani esastır. Ama bu gerilla savaşını hemen başlatmak anlamına gelmez."

Bu tesbit doğru ancak açık değil. Gerilla savaşına hemen başlanmayacaksa ne yapılacak, nasıl bir taktik izlenecek? Genelde izleyeceğimiz taktik, şehirlerde ve kırlarda izleyeceğimiz taktikler ne olacak? Bunlara cevap verilmiyor.

Yapılması gereken, geri çekilme kararı almalı, kırsal alanda belli bölgelerde yoğunlaşırken, şehirlerde de sanayinin yoğun olduğu bazı şehirlere (bölgelere) çekilmeliydik. Dört bir yana yumruk sallamaktan vazgeçilmeliydi. Tek tük ilişkilerin peşinden koşma yerine, bunlara yayın yoluyla ulaşılmaya çalışılmalıydı.

Kırsal kesimde daha önce örgütlülüğümüz olan kitle temelinin yoğun olduğu birkaç bölgede yoğunlaşıp, buralarda silahlı gerilla birlikleri örgütlenmesine gidilmeliydi. Tutunamadığımız ya da kısa vadede tutunamayacağımız uzun vadede tutunabileceğimiz bölgelere çekilmeliydik. Buralarda silahlı gruplar oluşturarak aktif savunma taktiği izlenmeliydi.

Şehirlerde ve sanayinin candamarı olan belli bölgelerde güçlerimizi yoğunlaştırmalı ve eski kof örgütlenme yapısını dağıtmalıydık. Tamamen yeraltına çekilinmeliydi. Sağlam Parti hücreleri örgütlenmeli, düşmanın kolay kolay ulaşamayacağı örgütlenme ağı kurulmalıydı.

Ama II. MK Konferans kararlarından aldığı güçle, eski örgütlenmeler üzerinden mücadele sürdürmeye kalktı. Parti içinde temizlik yapılmadı. Kof örgütlenmeyi olduğu gibi korudu. Ayrıca dağınık ve geniş örgütlenme sürdürülmeye çalışıldı. Oysa Parti örgütlenmesinin acilen daraltılması ve sağlamlaştırılması gerekiyordu.

Koşullar değişti, taktiklerin de değişmesi gerekiyordu. Taktik değişikliğine bağlı olarak örgütlenmede de (taktiğe uygun olarak) değişimlerin, yeni biçimlenmelerin olması şarttı.

KP'nin koşulları oluştuğunda saldırmasını bildiği gibi, geri çekilmesini de bilmesi gerekiyor. Geri çekilmesini öğrenemeyen bir KP, mücadeleyi başarıyla sürdüremeyeceği gibi, büyük kayıplar vermekten, hatta yenilgi almaktan kurtulamaz. Geri çekilme, güçlerin heder olmadan savaşın üst boyuttan alt boyuta düşürülmesi ve yeniden saldırmak için güç toplamak demektir.

Her devrimci durumun gerileyişinde mutlak genel bir geri çekilme anlayışı yanlıştır. Bu objektif koşulların ve sübjektif gücün durumuna bağlıdır. Devrimci durum gerilediği halde Parti geri çekilme siyaseti izlemeyebilir. Bazı bölgelerden çekilirken bazı bölgelerde saldırı taktiğini,bazı bölgelerde savunma taktiğini izleyebilir. Sosyal ekonomik yapının dengesiz gelişmesi böyle bir taktik izlemeyi zorunlu olarak gündeme getirebilir. Mücadele, ülkenin çeşitli yerlerinde çeşitli görünüm

kazanır. Bu kavranmadan doğru bir taktik hat izlenemez.

II. Konferansta geri çekilme kararı alınmalıydı. Çünkü, objektif koşullar aleyhimizdeydi, buna karşı olarak Partimizin durumu içaçıcı değildi, örgütlenme kof ve hantaldı, içten içe çürüme vardı, yeni döneme ayak uyduramayacak yeni kadroların ve PÜ'lerin birçoğu yönetici organlardaydı, daha altlarda da aynı durum mevcuttu, kırsal alanda ise gerilla örgütlenmesi çok zayıftı. Daha doğrusu bu perspektifle örgütlenme esasa ilişkin yapılmamıştı. Köylüler ile sağlıklı ilişkiler kurulmamış ve milis örgütlenmesi asgari düzeyde bile değildi.

Parti bu her iki durumu gözönüne alarak, direnerek geri çekilme kararı almalı ve yeni duruma göre örgütlenme yapmalı, eski örgütlenmenin zor karşısında iki ayağı üzerinde hemen dökülecceğini görmeliydi.

Revizyonist ve oportünistlerin geri çekilmeden anladıkları mücadeleyi tatil etmek ve ilişkileri dondurmaktır. Bizim anlayışımız bu değildir. Biz, yeniden saldırmak için geri çekilebiliriz.

Geri çekilme taktiği ile Parti ve ordu örgütlenmesini asgari düzeyde sağlamlaştırmalıydık. Devrimci durumun ilerleme sürecine girmesiyle birlikte, Partimiz savunma taktiğinden, ilerleme taktiğine geçmeye yönelmeliydi.

Ayrıca geri çekilme içinde yer yer saldırılar olmayacağı anlaşılmamalı, geri çekilme ve savunma içinde de güçlü saldırılar düzenlemelidir. Ama bu saldırı esas hale gelmemelidir. Uzun süre savunmada kalmak, silahlı mücadele birimleri için ölüm demektir. Bu nedenle belli bir güç topladıktan sonra saldırıların giderek dozajı artırılmalıdır. *(İKK 81, s. 11-12)*

III. Konferansçıların II. Konferansın durum değerlendirmesine getirdiği eleştirilerinin yanısıra, kendi anlayış ve çözüm önerilerini böyle uzun aktardığımız için okuyucunun bizi bağışlamasını diliyoruz. Konferansçıların yaklaşımlarının en güzel göstergeleri olan ifadeleri doğrudan okuyucuya sunabilmek için bu yolu seçtik.

II. Konferansta, daha sonra II. Merkez Komitesi'ni oluşturan

kanat, yukarıda sözü edilen ve ancak 7 yıl sonra takipçileri tarafından sözde eleştirilen sübjektivizm şahaseri değerlendirmeyi yaptığında, aynı konferansa katılan Bolşevikler ise aşağıda aktaracağımız şu görüşleri ortaya koymuş:

"İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DURUMUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu konuda yurtdışı delegeleri önce, her bölgeden gelen delegelere somut olarak şu soruları sordular:

— Çalıştığınız bölgede 12 Eylül sonrasında kitlelerin kendiliğinden eyleminin durumu nasıldır?

— 12 Eylül öncesine kıyasla, hakim sınıfların devletinin durumunda nasıl bir gelişme vardır?

— Ülkemizde devrimci durumun varlığı ya da yokluğu hakkında görüşünüz nedir?

Üç soruya da (yurtdışı delegeleri dışındaki) hemen hemen bütün delegelerin verdiği cevaplar bir ve aynı idi. Verilen cevaplara göre:

— Çalışılan bölgelerde gözlemlenen, 12 Eylül sonrasında kitle eylemlerinin hemen hemen sıfıra düşmesi olgusu idi.

— Hakim sınıfların devletine gelince; 12 Eylül öncesine göre devlet çarkının güçlendirilmesi sözkonusu idi.

— Ama buna rağmen bugün, Türkiye'de "devrimci durum" var idi. Çünkü bu yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler için genel geçerli olan bir durum idi.

Yurtdışı delegeleri, bugün Türkiye'de kitle eylemlerinin hemen hemen sıfıra düştüğü; ve devlet çarkının düne göre işler hale geldiği gibi somut tespitler yapılmasına rağmen, "devrimci durum" vardır iddiasının ileri sürülmesinin, Lenin'in devrimci durum öğretisinin çarpıtılması olduğunu savundular. Delegelerden bazıları, Lenin'in devrimci durum öğretisinin zaten yalnızca kapitalist ülkeler için geçerli olduğunu söylediler!

Yine tartışma içinde, bugün II. Merkez Komitesi hizibinin saflarında yer alanlar, Lin Biao ile Lenin arasında devrimci durum konusunda önemli bir çelişme, yaklaşım farklılığı olmadığını; Lin Biao'nun

yanlışının "Lenin'in koyduğu kıstasları abartmak" olduğunu savundular. *(Bkz. Rapor, s. 68)* Bu konuda açıkça Leninizmin inkarı olan revizyonist görüşler savunuldu.

II. Konferans ve II. Merkez Komitesi bu konuda savunduğu görüşlerle, I. Konferansın çok gerisine düşmüştür. Gelişme Marksizm-Leninizm değil, revizyonizm yönündedir.

İçinde bulunulan somut durumla ilgili olarak II. Konferansta yapılan çoğunluk tespiti rapor şöyle aktarıyor:

'Ve bugün taktik olarak da mücadelenin silahlı biçimleri ön plandadır. Yani esastır.' *(Rapor, s. 68)*

Burada sözü edilen "bugün" denen dönem, içinde bulunduğumuz dönemdir. Nedir bu dönemin özellikleri? Bu dönemin özellikleri kısaca özetlenirse şunlardır:

— Hakim sınıflar açısından durum 12 Eylül öncesine göre "çok olumlu" düzelmeler göstermektedir. 12 Eylül öncesinde işlemez hale gelen devlet çarkı bugün yeniden işler hale gelmektedir. Hakim sınıflar arasındaki çelişmeler onları henüz açık çatışma noktasına getirmemektedir.

— Halk açısından, 12 Eylül öncesine göre önemli gerilemeler sözkonusudur. 12 Eylül öncesinde yüksek boyutlara ulaşan halkın kendiliğinden gelişen mücadelesi, faşist baskının yoğunlaşması karşısında durmuştur. Hakim sınıfların "sağ-sol teröre karşıyız" demagojisi de halkın geri kesimleri içinde önemli yankı bulmuş, cuntanın halk örgütlerine karşı girişiği saldırıları kolaylaştırmıştır.

— Örgütlü devrimci hareket çok ağır kayıplar vermiştir. Bütün örgütler çok önemli kadrolarını kaybetmişlerdir. Bütün demokratik örgütler dağıtılmış, yasaklanmıştır.

— Ekonomik açıdan, emekçi yığınların örgütsüzlüğünü fırsat bilen hakim sınıflar krizin yükünü işçi sınıfının ve emekçilerin sırtına yıkmışlar; siyasi alanda geçici de olsa "istikrarın" sağlanması kredi musluklarının açılmasını sağlamış, bunların sonucunda hakim sınıflar bu alanda da geçici olan belli başarılar elde etmişlerdir.

İşte *bugünün* özellikleri çok kaba hatları ile bunlardır. Yani bugün kitlelerin kendiliğinden mücadeleleri, sınıf mücadelesinin kendi gelişimi, mücadelenin silahlı biçimlerini öne çıkarmamaktadır. Bu durumda silahlı mücadele esastır tespiti yapmak; Leninizmden hiçbir şey anlamamak, gerçeklerle bağı olmamak, hayal aleminde yaşamak demektir. Bugün "taktik olarak" da mücadelenin silahlı biçimleri ön plandadır *(s.68)* tespiti — ciddiye alınırsa— "öncü savaşı vermek" demektir; ya da içi boş bir balondur, palavradır! II. Merkez Komitesi açısından geçerli olan ikincisidir. II. Merkez Komitesinin böyle bir tespiti hayata uygulamaya ne gücü ve ne de niyeti vardır. Ama "sol" laflara meraklı bazılarının ve gerçekten devrim isteyen ama uzun süreli düşünmeye alışmamış bazı "sol" sempatizanların elde tutulabilmesi için böyle "keskin sol" görünümlü tespitler gereklidir!

Bu konuda alınan karar da "sol" maskeli revizyonist bir karardır." (Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri? s. 128-131)

Yukarıda sunduğumuz üç yaklaşım arasındaki farklılıkları ele almadan önce, III Konferansçı iflah olmaz revizyonistlere birkaç sorumuz olacak:

1 - Halk savaşına hazırlanıp başlatma adına II. Konferanstaki revizyonist kanat bu kararı alıp, II. Merkez Komitesi revizyonistlerince tabanda propagandası yapılırken, özellikle bugün sorumluluk almış olanlar başta olmak üzere, TKP/ML'nin oportünist revizyonist önderliğinin peşine takılanlar o gün, bugün eleştirdikleri düşünceleri ne ölçüde dile getirip eleştirilerini sundular? Yanlış anlayışlara karşı hangi araçlarla nasıl bir mücadele verdiler? Belgeleri var mı?

2 - Eğer o gün sorunun önemini kavrayıp, tavır takınmadılarsa, aynı konferansa katılan ve daha sonra ayrılan Bolşeviklerin düşünceleri kamuoyunu sunulduğu ve TKP/ML tabanında bunu öğrenme olanağı bulmasından sonra, yani doğrular gösterildikten sonra, bu doğrulara ne ölçüde sahip çıkıp, bu görüşler doğrultusunda lafta "sol", gerçekte sağcı önderliklerine karşı mücadele ettiler?

3- Bolşeviklerin yukarıda aktardığımız görüşleri devrimci kamuoyuna iletildiği dönemde, bu görüşlerinden ötürü onlara "otoban devrimcileri, kavga kaçkınları" vb. diye en ilkel bir biçimde saldırıldığında yerleri neresiydi? Kendileri de bu rezil koroya katıldılar

mı, yoksa köşelerine çekilip ellerini oğuşturarak fırsat kollama yolunu mu seçtiler.

4- Bolşeviklerin görüşleri 1981'de bilinmesine karşın, bugün çok "bilimsel" (!) özeleştiriler üretenler bugünkü "özeleştiri" ve "eleştiri" tiyatrosu sahnelenirken, neden Bolşeviklerin eleştirilerinin varlığına değinme ve bunlar hakkında tavır takınmaktan kaçınıyorlar? Bunun nedeni iflah olmaz revizyonistlikleri mi?

III. Konferansçılara bu bağıntıda bu vb. sorular sormak ve açık cevaplar talep etmek; bu soruların peşini izlemek her devrimcinin görevidir! Tabii devrimciliği ciddi ise!

Şimdi de III. Konferansçı revizyonistlerin II. Konferans tespitine getirdikleri eleştiriler ve alternatif önerilerinden bazılarını ele alarak nasıl Marksizm-Leninizm bilimi yerine kahve politikacılığını eylem kılavuzu edindiklerini gösterelim.

"II. Konferans '... ülkemizde devrimci durum duraksamasına rağmen kalkmış değildir' dedikten sonra peşinden halk kitlelerinin 'her an patlamaya' hazır olduğunun tespitini yapmaktan geri durmuyor. Bu iki tespit birbiriyle çelişmelidir. *Eğer orta vadede 'patlayacaktır' deseydi bir dereceye kadar haklı olabilirdi.* Ama 'her an patlamaya' hazır olduğunu söylemek, sübjektivizmi üst boyuta çıkarmak anlamına gelir. Kitlelerin durumunu doğru tespit edememek demektir bu." *(s.11)*

Görüldüğü gibi III. Konferans "patlama vadesi" denen derde deva olacak ilacı üretivermiştir. Hem de Marksist-Leninist yöntemin en tutarlısını (!!!) yaşama geçirerek.

III. Konferansçılara göre "kısa vadede" dersen sol oportünist, "uzun vadede" dersen sağ oportünistsin demektir. Bu iki vadenin arasını bulup bunu açıklarsan, herkes sana "büyük Marksist-Leninist" diye şapka çıkartacak ve hemen peşine takılacaktır!!!

Hiç kuşkusuz III. Konferansçı revizyonistlerin Marksist-Leninist olmak ile hiç ilgisi olmamasının yanında, yöntemlerinin de hiçbir ilgisinin olmadığı bu örnekten de çok açık olarak görülebilmektedir.

"Orta vade" dedikleri mizah örneği saptamayı hangi araştırma-inceleme sonucunda ortaya çıkardıkları "illegalite gereği" kamuoyuna

açıklanmadığı için kendi gizleri olarak kalacaktır. Fakat nasıl yapmış olurlarsa olsunlar, hiçbir şey ifade etmeyen, pratik hiçbir değeri olmayan bir "saptama" olduğu gün gibi ortadadır. Çünkü bilinçli bir değerlendirmenin ürünü değildir.

Örneğin bu ifadenin hemen altında şu ifadeler yer almaktadır:

"'Devrimci durum duraksamış' demek muğlaktır. Devrimci durumun duraksaması doğru ama *nerede, hangi boyutta duraksamıştır?* Oysa Konferansın yapıldığı süreçte giderek geriliyordu ve devrimci durum çok alt seviyelerde seyrediyordu. Giderek gerileme sürecine giren devrimci durumdan 'her an patlamalar' üretmek doğru bir yaklaşım ve gözlemleme değildir. *Uzun vadede patlamalar beklenebilir.* Ama 12 Eylül'ün hemen ertesinde böyle bir tespit sübjektivizmin, yani sübjektif isteklerimizi nesnel gerçeklerin yerine geçirmenin bir ürünüdür." *(s.11) (abç)*

Şimdi bu satırları okuduktan sonra şu soruları sormak sanırız hakkımızdır:

1 - "Orta vadede" mi yoksa "uzun vadede"mi ünlü patlamanız vukubulacak? Lütfen karar verin revizyonist beyler. İki paragraf alt alta sıralanıp birinde "orta" öbüründe "uzun" vadede patlamalardan sözedince: Hangisi? diye sormazlar mı sizlere?

2- II. Konferansçı revizyonist eski önderlerinize "muğlaklık" vb. türünden büyük laflar ettiğinizde, uyguladığınız çifte standart olmuyor mu? Sizin muğlaklığınıza ne demeli?

3- Hem devrimci durumdan, hem de bunun duraksamasından, gerilemesinden sözeden sizler, "duraksadı" dediğiniz dönemde devrimci durum var mıydı ki duraksasın?.. Var ise şunun kıstaslarını muğlak olmayacak ve sizin deyiminizle "nesnel" verilerle bir ortaya koyun, hep beraber Marksizm-Leninizme katkınızı görelim!

4- Böyle tahlillerle yüzlerce kararlı devrimciyi ateş hattına sürmeye kalkan sizler, daha sonra "nesnel gerçeklerin yerine sübjektif isteklerimizi geçirmişiz, kusara bakmayın" deseniz de, bugünden daha inanılır mı olacaksınız? vb.vb.

Yazının devamında II. Konferansın şehirler ve kırlarda ne taktikler izlemesi gerektiği üzerine ise şunlar denmektedir:

"Yapılması gereken, geri çekilme kararı almalı, kırsal alanda belli bölgelere yoğunlaşırken, şehirlerde de sanayinin yoğun olduğu bazı şehirlere (bölgelere) çekilmeliydik. Dört bir yana yumruk sallanmaktan vazgeçilmeliydi. Tek tük ilişkilerin peşinden koşma yerine, bunlara yayın yoluyla ulaşılmaya çalışılmalıydı.

Kırsal kesimde daha önce örgütlülüğümüz olan kitle temelinin yoğun olduğu birkaç bölgede yoğunlaşıp, buralarda silahlı gerilla birlikleri örgütlenmesine gidilmeliydi. Tutunamadığımız ya da kısa vadede tutunamayacağımız uzun vadede tutunabileceğimiz bölgelere çekilmeliydik. Buralarda silahlı gruplar oluşturarak aktif savunma taktiği izlenmeliydi. Şehirlerde ve sanayinin candamarı olan belli bölgelerde güçlerimizi yoğunlaştırmalı ve eski kof örgütlenme yapısını dağıtmalıydık. Tamamen yeraltına çekilinmeliydi. Sağlam parti hücreleri örgütlenmeli, düşmanın kolay kolay ulaşamayacağı örgütlenme ağı kurulmalıydı." *(İKK 81, s. 11)*

Silahlı mücadele esas ama geri çekilip aktif savunma yapılması gerekirdi diyen III. Konferansçı revizyonistler, aktif savunmayı da nasıl hazırlamaları gerektiğini yukarıda aktardığımız tarzda öneriyorlar.

Zaten cunta öncesi de bir-iki sanayi merkezine ve kırsal kesimde de Kürdistan'ın belli bir bölgesine yoğunlaşmış bir gücü varken, cunta sonrası adı geçen yerlerden başka bir yere yoğunlaştırmak mümkün müydü acaba?

Hem kırlık bölgeler ve silahlı mücadele esas diyeceksin, sonra da "sanayinin candamarı olan belli bölgelerde" sağlam parti örgütlenmesinden sözedeceksin. Bu, en iyi kadroları gerilla savaşı için kırlık bölgelere yoğunlaştırmak gerekir önermesi ile çelişmiyor mu? Kiminle kurulacaktı sağlam parti örgütlenmesi?

II. Konferans sırası ve sonrasında en değerli kadro ve parti üyelerinin çoğunluğunun düşman eline geçtiği ve kitle ilişkileriyle bağların önemli ölçüde daraldığı koşullarda, belli kırlık bölgeler ve sanayi merkezlerine yoğunlaşmaktan sözetmek ne kadar objektif gerçeklikle bağdaşmaktadır?

Diğer yandan, yarı-legal bir örgütlenme yapısına sahip olmuş ve uygulamada Bolşevik örgütlenmenin ilkelerinden esasta habersiz gibi davranan bir proletarya partisi, birincil olarak sınıfı ile bağ kurmak ve

bunun için de öncelikle bolşevik örgütlenme biçimine sahip olmak gerektiği bilinciyle hareket edip, çalışmasının merkezine partinin gerçekten illegal bolşevik örgütlenmesi görevini önüne koyması gerekirken, hala silahlı mücadele edebiyatı yapıp kendi deyimleri ile "dört bir yana yumruk sallama"yı önermenin Marksist-Leninist olmakla ne ilgisi var?

"Aktif savunma" ise yine içi boş bir ifadeden başka birşey değildir revizyonistler için.

Faşizmin alabildiğine saldırdığı bir ortamda partiyi korumak, bunun için ise silahlı faşist saldırıyı silahlı savunma ile frenlemeye çalışmak, bizim zayıf, düşmanın ise güçlü olduğu her zaman genel geçerliliği olan bir kuraldır. Özellikle faşizm koşullarında bir komünist partisi, yıkmayı hedeflediği devlet karşısında ilk aşamada kendini savunmak için silahlanmak ve yer yer taktik saldırılar yapmak zorundadır. Ama bizim kendimizi saldırı karşısında savunmamız, "silahlı mücadelenin esaslığı" vb. ile ilgisi olmayan birşeydir. Kitlelerin ve pekçok devrimci örgütün silahlı eylemlerinin tümden durduğu ve karşıdevrimin tüm silahlarıyla azgınca saldırdığı bir ortamda parti militanlarının kendi varlıklarını, partiyi korumak, partiyi savunmak için saldırı karşısında silah kullanmalarının "silahlı mücadelenin esas" olmasıyla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.

Somut olarak 1981 koşullarında —kendileri de söylüyorlar— belli kentlerde — İstanbul, Ankara, Adana— partinin örgütlü kesiminin 30'ar 40'ar yakalandığı, kırlara düşmanın yönelmesi üzerine köylük bölgelerdeki unsurların köylülerle bağının önemli ölçüde koptuğu ve oralarda tutunamayanların köyden kentlere gelmeye çalıştığı bir ortamda "silahlı mücadele esas ama" diyerek akademik ve tümden sübjektif tespitler yapmaları, "olmalıydı, yapılmalıydı" diye ahkam kesmeleri gülünçten de öte, siyasi ciddiyetsizliktir.

O dönem ne yapılması gerektiğini biz bu konunun başında ortaya koyduk. Bugün, o dönem söylenenlerin, bir bölümünü utangaç bir tarzda ve Amerika'yı keşfetmişcesine öneren oportünistlerin "silahlı mücadele esas" diye başlayan her lafı, ajitasyon bile olmayan ilkel ve palavra saptamalardır.

Oportünist beylerin "silahlı mücadele esas ama aktif savunma

yapılmalıydı" dedikleri 1981 döneminde partinin durumunun ne olduğunu aktarmıştık. Şimdi de III. Konferansçı revizyonistlerin o günkü durumu nasıl gördüklerine bakalım:

"II. Konferansta geri çekilme kararı alınmalıydı. Çünkü objektif koşullar aleyhimizeydi, buna karşı olarak partimizin durumu içaçıcı değildi, örgütlenme kof ve hantaldı, içten içe çürüme vardı, yeni döneme ayak uyduramayacak yeni kadroların ve PÜ'lerin birçoğu yönetici organlardaydı, daha altlarda da aynı durum mevcuttu, kırsal alanda ise gerilla örgütlenmesi çok zayıftı. Daha doğrusu bu perspektifle örgütlenme esasa ilişkin yapılmamıştı. Köylüler ile sağlıklı ilişkiler kurulmamış ve milis örgütlenmesi asgari düzeyde bile değildi.

Parti bu her iki durumu gözönüne alarak, direnerek geri çekilme kararı almalı ve yeni duruma göre örgütlenme yapmalı, eski örgütlenmenin zor karşısında iki ayağı üzerinde hemen dökülecceğini görmeliydi. Revizyonist ve oportünistlerin geri çekilmeden anladıkları mücadeleyi tatil etmek ve ilişkileri dondurmaktır. Bizim anlayışımız bu değildir. Biz, yeniden saldırmak için geri çekilebiliriz." *(s.12)*

Eğer durum bu ise kim ile, nasıl silahlı mücadele veriyorsun! Hem de geri çekilme kararı da almayı önererek!

Sen "yeniden saldırmak için geri çekilme"yi düşünüyorsun da, revizyonist-oportünist örgütler dediğin sanki başka birşey için mi "geri çekilme"yi öneriyorlardı? [Hiç kuşkusuz örgütsel ilişkilerini dondurantar (HK) ve mücadelenin en geri biçimlerini reddedenler de oldu (Kurtuluş)] Ama böyle bir genellemeyi yapma hakkını nasıl kendinizde görebiliyorsunuz? Sizler de ne adına geri çekilirseniz çekilin, yıllarca pekçok yörede hemen hiç bir mücadele biçimini uygulayamadan ve üstüne üstlük en "ileri"(!!) kadroları yurtdışına çıkartarak örgütünüzü korumak(!) zorunda kalmadınız mı?

Bu tür yüksek perdeden söz ve ithamlar, devrimci tabanını keskin laflarla çevresinde tutma çabasından başka hiçbir anlam taşımamaktadır. Bir de oportünizmin çifte standart politikasını sergelemektedir. Hepsi bu kadar.

*

5- "Parti belgelerinde "Lin Biao'nun etkisi olduğu" eleştirisine sessiz kalması". *(İKK 81, s.11)*

Aslında kendilerinden önceki revizyonist önderlerine haksızlık ediyorlar. Örneğin ünlü II. Konferans raporlarında onlar şöyle demekteydiler:

"İçinde bulunduğumuz durum değerlendirmesi üzerine:

Özellikle devrimci durum üzerine iki farklı görüş ortaya çıktı. Birinci görüş şu idi: Bugün Türkiye'de devrimci durum Lenin'in öğretileri kıstas alınırsa devrimci durum yoktur. Bu konuda İbrahim Kaypakkaya yoldaşın Lenin'le Lin Biao arasındaki çelişmeyi kavramadığını savundular. İkinci ve çoğunluğun görüşü: Bugün ülkemizde devrimci durum duraksamasına rağmen kalkmış değildir. Hakim sınıflar arasında çelişme vardır. Geniş yığınlar 12 Eylül faşist darbesi ile beraber şaşkınlığa kapılmıştır. Her an patlamaya hazır durumdadır. Hoşnutsuzluk giderek artıyor. Yakında patlaklar kaçınılmazdır. Ve bugün taktik olarak da mücadelenin silahlı biçimleri ön plandadır. Yani esastır. Ama bu gerilla savaşını hemen başlatmak anlamına gelmez. Lin Biao ayrı bir devrimci durum kıstasları getirmiyor. Sadece Lin Biao Lenin'in koyduğu bu kıstasları abartarak genel olarak tüm dünyada, özel olarak da sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde var olduğunu ve mükemmel olduğunu söylemesidir." *(TKP/ML II. Parti Konferansı Raporu, s. 68)*

Aslında Lin Biao, II. Konferanstaki revizyonistlere göre, Leninist ilkeleri savunmakla birlikte sübjektif davranıp "biraz abartmış"tır. Dolayısıyla Lin Biao'ya öyle saldırmak Marksist-Leninist olmakla bağdaşmaz. Zaten İbrahim Kaypakkaya da durumu biraz abartmıştır. Biz abartmaya dikkat çekersek yeter.

Evet, II. Konferansın revizyonist mantığı işte tam da budur. "Biraz abartma".

Bu kafadaki adamları, takipçileri "niye 'Lin Biao etkisi var' sözüne tavır almadınız" diye kınıyorlar. Onlar aslında tavır almışlar ve Lin Biao'nun Leninist tespitleri biraz abarttığını söylemişler. Lin Biao'yu aklayıp objektif olarak İbrahim Kaypakkaya ile aynı konuma getirerek sorunu çözmüşler. O halde bunca kızma niye?

Siz "hiç etkisi olmadı" diyorsunuz ve Lin Biao'nun görüşlerinin parti tarafından savunulmadığını mı iddia ediyorsunuz? Ama TKP/ML

adına 1973 sonrası yayınlanan "TİKKO Ceza Yasaları", "Siyasi Yönergeler" parti belgeleri ise, o zaman sizin iddianız boş bir laftır. Çünkü o belgeler Lin Biao'ya yaklaşım bağıntısında sizleri yalanlamaktadır.

*

6- "II. Konferansımız AEP'nin bütünüyle revizyonist, Troçkist, ASHC'nin ise revizyonist bir ülke haline geldiğini görememesi. Bu konuda YHD'nin ideolojik saldırılarına göğüs gerememesi." *(İKK 81, s. 11)*

Bol keseden atmayı görev haline getirmiş bu oportünist beyler yine kesin yargıya varmış olarak ulu orta laf üretiyorlar.

1981'de revizyonistlerin YDH diye adlandırdıkları Bolşevikler II. Konferansta AEP konusunda ne düşündüklerini belirtip, I. Merkez Komitesi'nin tavrını eleştirmişlerdir. Bu konudaki tartışmalar sonucu çıkan karar ve Bolşeviklerin pozisyonu ortadadır. Bolşeviklerin ideolojik saldırılarına göğüs germe iddiasında olan bugünkü revizyonistler önce 1981 verileriyle AEP ve ASHC hakkında yukarıda sözünü ettikleri hayali sonuca nasıl geldiklerini bir belgesinler. Diğer yandan, AEP'ten etkilendiği ileri sürülenler, AEP'e daha sonra Bolşevikler olarak tekrar tavır takındıklarında, bunlar ne yapmışlar, bir de onu belirtsinler. Üçüncü olarak da, bugün bildikleri yeni şeyler varsa, biraz sorumlu davranıp devrimci kamuoyunun bilgisine sunsunlar. Eğer öyle birşeyleri yoksa, keskin laflar edeceklerine, oturup araştırma ve AEP ile yandaşları oportünistleri teşhir ve tecrit etmeye çalışsınlar. Bunları yapmadıkları sürece kaşarlanmış palavracı revizyonistler olarak nitelememize hiç söz söyleme hakları yoktur.

*

7- "I.MK'ni değerlendirmede tecrübeleri geniş özetleyemedi. Örgütlenme, taktikler, çalışma tarzı, ordu örgütlenmesi, mücadele biçimleri vb. gibi birçok önemli noktada gerekli dersleri çıkaramadı. Bunun içindir ki bazı konularda I. MK'dan köklü olarak kopamadı. (Mesela taktik konularda)." *(İKK 81, s. 11)*

Eğer III. Konferansçılar yukarıda saydıkları olumsuzlukların II. Konferans ve II. Merkez Komitesinde varolduğunu söylüyorlarsa, hem konferansa ve hem de II. Merkez Komitesine baştan *oportünist* demek zorundadırlar.

Çünkü sağ oportünist diye nitelenen I. Merkez Komitesinden adı geçen noktalarda kendini ayıramamış ve alternatiflerini üretememiş bir konferans ve onun seçtiği II. Merkez Komitesi de oportünist olur. Sorun en fazla, oportünist klikler arası çatışma ve görev değişimidir. Hepsi bu.

Diğer yandan; I. Merkez Komitesinde görev almış kişilerin birçoğu II. Konferansta yeralmış ve yine I. Merkez Komitesinde görev alanların önemli bir bölümü II.Merkez Komitesinde yeniden sorumluluk almışlarsa, önce bunların I. Merkez Komitesi'nin "sağ oportünistliği"nden ne kadar koptuğuna, yani özeleştirilerine ve yeni çizgilerine bakıp ona göre somut konuşmak gerekir.

Soyut I. Merkez Komitesi ve II. Merkez Komitesi lafları edip, bir de bu "kopmama"yı ne olduğu belirsiz" (mesela taktik konularda)" diye nitelemek bir başka oportünistliktir.

Efendiler, biraz açık yürekli olun. Örneğin düşman tarafından katledildiğinde İbrahim Kaypakkaya ayarında "önder" diye nitelediğiniz Süleyman Cihan I. Merkez Komitesinde hangi ideolojik mücadeleyi yürütüp "sağ oportünizm"den kendini ayırmış, II. Konferansta hangi tezleri savunmuş, sözünü ettiğiniz II. Merkez Komitesinin "sol sübjektif" tespit ve politikasında yeri ne imiş vb. bunları belirtmeden ileri sürdüğünüz her görüş sahtekarlıktır. III. Konferansı tanıtma belgesi K. 13'e Süleyman'ın resmini koyup afiş yapanlar, Süleyman'a siyasi yaklaşmayıp "şehit" kanı sömürüsü yapanlar, çatal dilli davranıp tabanını uyutmaya çalışanlar tam da oportünizmin belkemiksizliğinin en güzel örnekleridir.

Yine bu konuda en fazla saldırdıkları II. Merkez Komitesi V. Toplantı raporuna yaklaşımları da aynıdır. II.Merkez Komitesinin oportünistliğinin en açık belgesi diye sunulan bu belgede, yine düşman tarafından katledilen Kazım Çelik'in payının ne olduğunu söylemeden, onu da Süleyman Cihan gibi sloganlar düzeyinde ve afişlerde kullanıp parsa toplamaya çalışarak sahtekarlık yapmaktadırlar.

Bir oportünist, ölse de yaşasa da oportünisttir. Sağlığında oportünist, ölümünde Marksist-Leninist vb. olamaz. Sizin politikanız ise tam da budur. II. Merkez Komitesinin kalanı oportünist, öleni Marksist-Leninist. Ama iki genel sekreterin önderliğini yaptığı II.

Merkez Komitesi, I. Merkez Komitesinden bir dizi konuda kopmamış, sağ ve sol sapmayı üzerinde barındırmış vb... ve Merkez Komitesi olarak kendileri II. Merkez Komitesi V. Toplantı raporunda dünya tarihinde belki de ilk kez *"oportünist bir önderliğiz"* diye kendilerini nitelemiş; buna rağmen yeni birşey keşfetmiş gibi davranan sizler, II. Merkez Komitesine oportünist dedikten sonra, iki genel sekreteri Marksist-Leninist önderler olarak tanıtma becerisi göstererek "yumurtasız omlet yapma"yı beceren kaşarlanmış oportünistler-revizyonistler olarak anılacak ve tarafımızdan teşhir edileceksiniz. Ta ki bu çifte standartçı tavrınızı terkedinceye kadar.

II. Konferansın hemen ertesinde II. Konferansta hakim olan çizgiyi somut olarak, belgeler temelinde:

* 1957/1960 Deklarasyonlarının değerlendirilmesi
* 1963 Polemiklerine karşı tavır
* Demokratik Halk Devrimi /Demokratik Halk İktidarı konusu
* Arnavutluk Emek Partisi sorunu
* Parti içi demokrasi/ tartışmanın sınırı sorunu
* Gerilla savaşına hazırlık dönemi sorunu
* İçinde bulunduğumuz durumun değerlendirilmesi konusu
* Özeleştiri konusu

noktalarında, doğru pozisyonlardan uzaklaşan, revizyonizme doğru evrimlenen bir çizgi olarak değerlendirildi.

"En yoğun faşizm şartlarında bir konferans toplanması anlamında ileri bir adım" olan II. Konferansı, ideolojik-siyasi alanda iki kanadın çatıştığı tüm noktalarda geriye adım atan bir konferans olarak değerlendirildi.

Ve II. Merkez Komitesi önderliği altında "gelişme yönünün de olumsuz" olduğu tespiti yapıldı.

Şimdi II. Konferanstan 7 yıl sonra yapılan III. Konferansta, III. Konferans II. Konferansı, atılan geri adımları yeterli bir biçimde atmadığı noktasından eleştirmektedir.

II.Konferansta Marksizm-Leninizm açısından olumlu olarak ne varsa, onları olumsuz göstermekte; II.Konferans kararlarına yukarıda

getirilen eleştirilere benzer eleştiriler getirdiği noktada da, aslında eleştirinin gerekçelendirilmesinde Marksizm-Leninizm konusundaki — cahillik demeyeceğiz, çünkü doğrusu gösterilmiştir— bilinçli revizyonizmini sergilemektedir.

II. Konferans belirli noktalarda parti çizgisini geriye çeken konumda bir konferanstı. Ama yine de çizgi bir bütün olarak henüz yozlaşmış değildi. Eklektik bir yapı kazanmıştı.

III. Konferans, II. Merkez Komitesi önderliğinde çizginin revizyonistleştirilmesi işine bir nokta koymuş; bu rezil "eseri" tamamlamıştır.

GEÇMİŞİN DEĞERLENDİRİLMESİNE DEVAM: II. MERKEZ KOMİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE

II. Merkez Komitesi hakkında, III. Konferansın değerlendirmesi, kendi içinde çelişmelerle doludur.

Bu bağıntıda önce, III. Konferansın değerlendirmesine göre, II. Merkez Komitesini seçen II. Konferans:

> "Önemli hataları içermesine rağmen esas olarak ML" *(İKK 81, s. 10)*

olan bir konferanstır.

> "II. Konferans revizyonist-Troçkist kırması sapmaya karşı [gerçekte Marksizm-Leninizme karşı] Marksist-Leninistlerin zaferi ile sonuçlanmıştır." *(aynı yerde)*

Açıktır ki, böyle bir konferansın seçtiği II. Merkez Komitesinin de — II. Konferansın bu çizgisini savunanlar içinden seçildiği de gözönüne alındığında— Marksist-Leninist olması gerekir.

Ama II. Konferansı "esasta Marksist-Leninist" bulup, "Marksizm-Leninizmin zaferi" ilan edenler, bu konferansın seçtiği Merkez Komitesi için şu değerlendirmeyi yapıyorlar:

> "II.MK *I. Toplantısı* esasta ML olmakla birlikte sol ve sağ hataları içinde barındıran bir anlayışa sahipti. II. MK BİR BÜTÜN OLARAK DEĞERLENDİRİLİRSE ÖNCE SOL

SONRA SAĞ SAPMA İÇİNE DÜŞMÜŞTÜR. II. MK'nin esas HATTINI OLUŞTURAN, SAĞ OPORTÜNİST BİR HATTIR." *(İKK 81, s. 16)*

Buradan çıkan sonuç, en iyimser yorumla, II. Merkez Komitesi'nin I. Toplantısı dışında — en azından savunduğu çizgi açısından— esasta sağ oportünist olarak değerlendirildiğidir.

Marksizm-Leninizmin zaferi ile biten II. Konferans! Esasta Marksist-Leninist olan II. Konferans! Ve onun seçtiği, onun çizgisini doğru bulanlardan oluşan ve I. Toplantısı ertesinde "esasta sağ oportünist hat" savunan II. Merkez Komitesi!

Bu saçmalığın çözümlemesini yapmak, tabii ki bu saçmalığı Marksizm-Leninizm adına üretme maharetini gösterenlere düşmektedir.

II. Konferansçı oportünist-revizyonistler bu noktada da yaptığı, saçmalamak, ispat ihtiyacı duymadığı iddiaları "Marksist-Leninist" pozlarda ileri sürmektir. Açıktır ki, bu tespitleri Marksist-Leninist olarak değerlendirenleri bulduğu sürece ve ölçüde, bu pozları gerçekle karıştıranlar olduğu sürece ve ölçüde, Marksist-Leninist olarak da gezinebilecektir ortada. Bu noktada suçlu yalnızca bu saçmalıkları üretenler değil, onları savunanların hepsidir. Açıktır ki sorumluluk derecesi değişiktir, ama hiç kimse sorumluluktan özgür değildir.

II. Konferansın seçtiği II. Merkez Komitesi, kendi önderliği altındaki kesimi revizyonistleşmeye, çürümeye götüren; yanlışları sistemleştiren revizyonist bir Merkez Komitesi olarak geçecektir TKP/ML tarihine. Onun "sağ oportünistliği" II. Konferans revizyonistlerinin ve II. Merkez Komitesi revizyonistlerinin aradığı noktada değil Marksist-Leninist bir dizi ilkenin bir kenara konduğu noktalardadır.

Mücadele biçimleri konusundaki sol laflarla maskelenmiş sağcılığı, onun "sağ oportünist"liğinin yalnızca bir alanıdır.

III. Konferansın seçtiği III. Merkez Komitesinin *ideolojik* alanda II. Merkez Komitesinden farkı yoktur.

III

III. KONFERANSIN TEMEL İDEOLOJİK POZİSYONU "MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ" SAVUNUCULUĞUDUR. KONFERANS "MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ"NİN LENİNİZMDEN SAPMA OLAN BİR DİZİ GÖRÜŞÜNÜ "MARKSİZM-LENİNİZME KATKI" OLARAK SAVUNARAK, MARKSİZM-LENİNİZME SALDIRI POZİSYONUNDA DURMAKTADIR!

Revizyonistlere göre III. Konferansı "tarihi" yapan en önemli kazanımlardan biri, I. Konferansın kullanmayı reddetmiş olduğu "Mao Zedung Düşüncesi"ne yeniden sahip çıkılması; ve "Mao Zedung Düşüncesi"nin "Marksizm-Leninizmin bir üst aşaması" olarak savunulmasıdır.

Mao Zedung Düşüncesi denen şey, Büyük Proleter Kültür Devrimi dönemi ve sonrasında savunulduğu ve bütün Dünya Marksist-Leninist Hareketi içinde yaygınlaştığı biçimi ile şu içeriğe sahiptir:

Mao Zedung Düşüncesi denen şey, gerçekte "emperyalizmin toptan çöküşe gittiği, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği" yeni çağın Marksizm-Leninizmidir. Bu çağda artık Lenin'in görüşleri ile dünyayı açıklamak ve değiştirmek mümkün değildir. Marksizm-

Leninizmin bu yeni çağda —nasıl ki Lenin'in 1900'lerde Marksizmi bir üst aşamaya geliştirilmesi gerekiyordu ise— bir üst aşamaya yükseltilmesi gerekiyordu. Mao Zedung tam da bunu yapmış, Marx, Engels, Lenin, Stalin'in cevap vermediği ve veremeyeceği bir dizi sorunu çözerek, Marksizm-Leninizmi yeni bir aşamaya; Mao Zedung Düşüncesi aşamasına yükseltmiştir. Mao Zedung Düşüncesi kavramının gerçek içeriği budur. Bu içerikle bu kavram kesinlikle Leninizmin eskidiği, yetersizliği üzerinde inşa edilmiştir.

Bugün cesur, açık sözlü Maocular, Mao Zedung Düşüncesi'ni tam da bu içerikle savunmaktadırlar. Onlar evet Maoist olduklarını açıkça ilan etmekte; TKP/ML oportünistlerinin içinde yeraldığı "Devrimci Enternasyonalist Hareket"i de Maoist olarak değerlendirmektedir.

İşte size bu tip savununun bir örneği:

"Devrimci Enternasyonalist Hareket'in Komitesine

(...)

Yoldaşlar, proletarya, onun komünist partileri ve dünya devrimi süreci büyük zaferler kazanmış, ve zorlu yenilgilerle karşı karşıya kalmıştır, fakat tüm bunlardan, özellikle de her zaman gayet öğretici olan yenilgilerden zengin dersler çıkartmıştır ve bugün bariz bir şekilde giderek yeni bir güçlü devrimci fırtınalar dönemine girmektedir. İşte bu çerçevede ve bu perspektifle biz komünistler, bir kez daha, uluslararası komünist hareketin, proletaryanın yenilmez ideolojisinde ve onun ÜÇ BÜYÜK DORUĞU OLAN MARKS, LENİN VE MAO ZEDUNG'DA SOMUTLAŞAN ŞANLI YOLUNA DEVAM ETMEK — VE GEREKLİ OLARAK GELİŞTİRMEK— İÇİN DEVRİMCİ ENTERNASYONALİST HAREKET OLARAK BİRLEŞİYOR VE İLERİYE DOĞRU ATILIYORUZ. Dolayısıyla sağlam bir şekilde inanıyoruz ki, dünya devrimi için bu denli geniş çaplı bir tarihi önemi olan, D.E.H'in temsil ettiği bu yeniden dirilme, "Tüm dünyanın proleterleri, birleşiniz" ölümsüz şiarı altında doğmuştur ve yokolmaz Marksizm-Leninizm-Maoizmi yükselterek, savunarak ve uygulayarak gelişecektir." (Devrimin Alevleri", Peru Komünist Partisinin Belgeleri, Cihan Yayınları, 1985) *(Büyük harfleri biz yazdık)*

III. Merkez Komitesi oportünistlerinin mesajlarında "aynı ideolojik hat" üzerinde mücadele ettiklerini bildirdikleri Peru Komünist Partisi, Mao Zedung Düşüncesini işte böyle savunmaktadır.

Bizim "kampus Maocusu" adını verdiğimiz "rektifiyeciler" de esasta bu içerikle savunmaktadır Mao Zedung Düşüncesi'ni.

III. Merkez Komitesi oportünizmi ise, bu konuda bir orta yol tutturmaya çalışmakta, ama bu mümkün olmadığı için, Stalin'e, Lenin'e saldırı cephesinde — diğer Mao Zedung Düşüncesi savunucuları ile— aynı safta yerini almaktadır.

Bunun en açık örneği, İKK 82'de yayınlanan "Mao Zedung Düşüncesi Ne Demektir?" başlıklı yazıdır.

Burada, Mao Zedung Düşüncesi'nin bütün Kültür Devrimi boyunca içeriğinin doldurulduğu biçimiyle savunulmasına, yeni bir çağın Marksizm-Leninizmi olarak savunulmasına karşı en küçük bir eleştiri yoktur. Bunun yanında ama çağın "Emperyalizmin toptan çöküşe gittiği 'yeni bir çağ'" olduğu tespiti ve Mao Zedung Düşüncesi'nin bu yeni çağın Marksizm-Leninizmi olduğu da savunulmamaktadır. Buna rağmen Mao Zedung Düşüncesi'nin, "Marksizm-Leninizmin üst aşamaya ulaştırılması" olduğu savunusu vardır. Eklektizm burada çok açık ortadadır.

*

Savunulan içeriğe gelince; — çağ meselesi dışında— "cesur" açık sözlü Maocularla bizim oportünistlerimiz arasında özde bir fark yoktur.

Şöyle diyorlar:

> "Mao Zedung Düşüncesi Marksist-Leninist bilimin başlıca bütün alanlarında (Felsefe - Ekonomi Politik - Bilimsel Sosyalizm) günümüzde ulaştığı en yüksek seviyedir. Proleter dünya görüşünün nitel bir sıçrama noktası, yeni bir aşamasıdır. Proletarya bilimi Marx, Lenin ve Mao ile yeni nitel sıçramalara ve aşamalara ulaşmıştır." *(İKK 82, s. 10)*

Ve şu dehşetengiz iddialara kadar varıyorlar:

> "Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi ile bütünleşmeden gerçek anlamda proletarya devrimcisi olunamaz, burjuva

demokrat ufuktan çıkılamaz. Sonuçta da yeniden karşı-devrimin ağına düşmekten kurtulamaz.

(....)

Marksizm-Leninizm, Mao Zedung Düşüncesi olmadan savunulamaz. Mao Zedung Düşüncesi olmadan devrimci bilimin onun sayesinde ulaştığı seviye kavranılamaz. Bu seviyenin kavranmaması, bilimin güdükleştirilmesine, içinin boşaltılmasına hizmet eder." *(İKK 82, s. 12)*

Buralarda yapılan tespitler, hiçbir yanlış anlamaya ve yoruma meydan bırakmayacak berraklıktadır: TKP/ML'in iddiasına göre "Mao Zedung Düşüncesi ile bütünleşmeden gerçek anlamda proleter devrimcisi olunamaz" (!). Demek ki, Mao Zedung Düşüncesi'ne sahip olmayan Lenin, Stalin de dahil olmak üzere Mao Zedung Düşüncesi öncesi proleter devrimcileri gerçek anlamda proleter devrimciler değillerdi!!! Revizyonistlerin iddialarına göre: "Mao Zedung Düşüncesi ile bütünleşmeden burjuva demokrat ufuktan çıkılamaz"(!). Bu mantık sonuna dek işletildiğinde, aslında Mao Zedung öncesi "proleter devrimcilerin" burjuva demokrat ufuktan çıkamamış, gerçek anlamda proleter devrimci olmayan proleter devrimciler (!) olduğu sonucuna varmak kaçınılmazdır!

Bu iddiaları Marksizm-Leninizm adına ileri sürenler, Mao Zedung Düşüncesi'ni "Marksizm-Leninizmin 'yeni bir aşaması'" yapanın ne olduğunu "Mao'nun Bilime Kazandırdıkları" başlığı altında ele alıyorlar. Biz sözkonusu bölümde Mao Zedung'un "bilime katkısı" denilen noktaları tek tek ele alıp incelemeden önce, burada Mao Zedung ile, "Mao Zedung Düşüncesi"nin eşitlenmesi sahtekarlığına dikkat çekmek istiyoruz. Mao Zedung Düşüncesi denen şey, kuşkusuz Mao Zedung'dan bütünü ile ayrı düşünülemez. Bu ne kadar doğru ise, Mao Zedung'un görüşleri ile Mao Zedung Düşüncesi'nin eşitlenemeyeceği, bunların bir ve aynı gösterilemeyeceği de açıktır. Ama modern revizyonistler başta olmak üzere, tüm revizyonist ve oportünistler (bu arada Maocular da!) ısrarla bu ikisini eşitlemektedir.

Mao Zedung'un sağlığında yayınlanmış olan 4 cilt "Seçme Yazıları" vardır. Bunun dışında yine sağlığında yayınlanmış olan birkaç makalesi vardır. Mao Zedung değerlendirilirken *öncelikle* Mao Zedung'a

ait olduğu kesin olan ve kendisinin de yayınlanmasından yana tavır koyduğu bu yazılara dayanılmak zorundadır. Mao Zedung Düşüncesi denen şey ise, temel belgeleri Kültür Devrimi sırasında yayınlanmış olan, Çin Komünist Partisi IX. Parti Kongresi'ne sunulan raporda olgunlaşmış ifadesini bulan, yer yer Mao Zedung'un orijinal görüşlerine dayanan; ve fakat bir dizi noktada Mao Zedung'un görüşlerinin yorumu olan; Mao Zedung'un karşı çıkmadığı, bu anlamda sorumlu olduğu; ve fakat bizzat onun üretmediği bir çizgidir.

Şimdi tek tek iddialara gelelim:

A) SOSYALİZM ŞARTLARINDA SINIF MÜCADELESİ SORUNUNDA

Revizyonistler şunları iddia ediyor:

"Devrim bilimine Mao'nun yaptığı en önemli katkılardan biri, sosyalizmde çelişmelerin ayrıntılı tahlili ve sosyalizm denen tüm bu dönem boyunca proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin bütün yönleriyle açıklığa kavuşturulmasıdır.

(...)

(Mao Zedung —YN) Burjuvazinin sosyalizmde sınıf olarak varlığını devam ettirdiği gerçeğine, sınıf mücadelesinin esas halka alınmasının zorunluluğuna işaret etti.

Marx'ın, Lenin'in sosyalizme ilişkin parmak bastıkları sorunlara, dengesizliklere ve bunların temellerine daha derinden vakıf oldu. O zamana kadarki tecrübelerin, deneylerin, en önemlisi de toplumsal pratiğin ortaya çıkardığı derslerin sayesinde üretim araçları mülkiyetiğinin kamulaştırılmasından sonra durumun ne olacağını yeterince çözememiş olan devrimci bilimi nitel seviyede ilerletti. Oysa sözkonusu sorunlarla Stalin yoldaş da karşı karşıya kalmıştı. Ancak çözememiş, aksine yanılmıştı. Sosyalizmin belli bir aşamasında sınıfların ortadan kalkacağından, çelişmesiz, çatışmasız bir durumun oluşacağından, hatta 1956'larda (1936 olması gerekli —YN) SB'de durumun böyle olduğundan bahsetmiş, sosyalizmin problemlerini,

çelişmelerini ve bunları yaratan temelin ne olduğunu anlayamamıştı. Ancak daha sonraki pratik bu konularda Stalin'i düşündürmüş ve çözüm için kısmen adım atmasını sağlamışsa da yanılgısından köklü olarak koparmaya yetmemişti. Mao Zedung cevap arayan tüm bu sorunlara büyük bir ustalıkla açıklık getirdi.

(...)

Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki sosyalizmin de baş çelişkisidir. Kapitalizmin miraslarının büyümemesi, sürekli olarak geriletilmesi için devrim süpürgesiyle toprağın devamlı temizlenmesinde ısrar etmek, daha doğrusu devrime sarılmak onu sürdürmek işini savsaklamamak gerekiyor.

Sovyet-Çin-Arnavutluk vb. partiler tekrar tekrar ispatladı ki; Mao Zedung'un "sosyalist devrimi yapıyorsunuz, burjuvazinin nerede olduğunu bilmiyorsunuz. O parti ve devlet iktidarının ta göbeğindedir" şeklindeki görüşleri dahiyanecedir. Mao, tehlikenin esas olarak parti ve devlet içinden geleceğine dikkat çekti.

(....)

Devlet ve parti iktidarında, sosyalizm dönemi boyunca burjuvazinin tümünü devirmek, yoketmek mümkün değildir. Sosyalizmin bahsi geçen çelişmeleri varlığını sürdürdükçe burjuvazi varlığını şu veya bu güçte sürdürecektir. Ve en elverişli saha olarak da parti ve devlet'te kümelenmeyi seçecektir." *(İKK 82, s. 12-13)*

Bu iddialar yeni olmayan, Mao Zedung Düşüncesi savunucularının yıllardan beri yineledikleri iddialardır. Bu iddialar hakkında bundan 8 yıl önce bugün Bolşevik saflarda yer alanlar şunları söylemiş:

"'Mao Zedung Düşüncesi' savunucularına göre, Marksizm-Leninizmin Mao Zedung Düşüncesi aşamasına varmasında önemli bir kilometre taşı, "Mao Zedung'un proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi" tezidir. "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularına göre, Mao Zedung "sosyalist dönüşümün (üretim araçları üzerindeki mülkiyet

ilişkileri bakımından) tamamlanmasından sonra da sınıflar, sınıf çelişmeleri ve sınıf mücadelesi olacağını ortaya koymuş; böylece proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi gerektiğini ilk defa açık bir biçimde ortaya koymuştur."

Önce şunu tespit etmemiz gerekir ki, gerek Marx ve Engels, gerekse Lenin ve Stalin sosyalist dönüşümün tamamlanması ile devrimin biteceğini savunmamışlardır. Sınıf mücadelesinin biteceğini, çelişmelerin ortadan kalkacağını savunmamışlardır. Tam tersine. Onlar *devrimin* proletarya diktatörlüğü şartları altında da sürdürülmesini savunmuşlardır. Marx, "kapitalizmden sosyalizme geçişin devletinin proletarya diktatörlüğü" olması zorunluluğunu; proletarya diktatörlüğünün, proletaryanın elinde, sınıf mücadelesinin bir aracı olduğunu ortaya koymuştur. Lenin, yıkılan iktidardan alaşağı edilen burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarı yeniden ele geçirme umudu besleyeceğini; bu umudun deneylere dönüşeceğini, devrilen burjuvazinin bir dizi avantajları olduğunu; proletarya diktatörlüğü şartları altında devrimin sürdürülmesinin gerekli olduğunu açık bir biçimde ortaya koymuştur. Stalin, üretim araçları üzerindeki mülkiyet bakımından sosyalist dönüşümün tamamlandığı dönemde; sınıf mücadelesinin 'yumuşatılması'nı savunanlarla polemiğe girmiş; 'devletin sınıf niteliğini sulandırmak' isteyenlere karşı polemiğe girmiş ve proletarya diktatörlüğü şartlarında devrimin sürdürülmesini savunmuş; burjuvazinin sınıf olarak varlığı ortadan kaldırıldıktan sonra özellikle ideolojik alanda yoğunlaşacak olan sınıf mücadelesinin yumuşatılmasını reddetmiştir. (Bkz. 18. Parti Kongresine rapor) Yine Stalin, özellikle "Son Yazılar"ında parti içinde bürokratlaşma, yozlaşma tehlikesine dikkat çekmiştir.

Stalin'in henüz yaşadığı dönemde 1952'de yapılan 19. Parti Kongresinin raporu bu konuda bir dizi örnek vermektedir. Stalin 1952'de yazdığı "Sosyalist Ekonominin Problemleri" adlı yazıda, Sovyetler Birliği'nde gelişen, ekonomik alanda kendini gösteren revizyonist teorileri eleştirmiştir. Yine Stalin, 1948/1949'da Tito revizyonizmine karşı verdiği mücadelede,

yozlaşmanın parti içinde burjuva düşüncesini savunanların, partiye ve devlete hakim olması ile olduğunu ortaya koymuştur.

"Proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi", "devrimin sürdürülmesi" teorisinin *ilk defa* Mao Zedung tarafından ortaya konduğu iddiası; bu konuda Marksist-Leninist klasiklerin öğretilerini hiçe sayan; Mao Zedung'u abartan, onu hatta Marksist-Leninist klasiklerden üstün gören bir iddiadır. İçi boştur. Mao Zedung, Sovyetler Birliği'ndeki deneyden de yola çıkarak, sosyalist dönüşümün tamamlanmasından sonra, içte geriye dönüş tehlikesinin özellikle parti ve devlet kademeleri içindeki burjuva unsurlardan geldiği düşüncesini vurgulamıştır. Ancak bunu yaparken, Marksist sınıf kavramından sapmış; sosyalist dönüşümün tamamlanmasından sonra da *burjuvazinin* sınıf olarak varlığını sürdüreceğini savunmuş; ve sınıf mücadelesinin gerekliliğini, burjuvazinin sınıf olarak varlığına bağlamıştır. Halbuki bu konuda Marksist-Leninist klasiklerin görüşleri gayet berraktır:

Sınıf mücadelesi siyasi, iktisadi, ideolojik alanları kapsayan çok yönlü bir mücadeledir. Bu mücadelede proletarya ilk etapta siyasi iktidarı ele geçirmek için mücadele eder. Bu mücadele, burjuvazinin devletini parçalamak, proletarya diktatörlüğünü kurmak için (ülkenin şartlarına göre, proletarya diktatörlüğüne geçiş için, proletarya önderliğinde halk iktidarı da olabilir) siyasi devrim mücadelesidir. Proletarya siyasi iktidarı ele geçirdikten sonra, sosyalizmi inşa mücadelesine girişir. Bu dönemde burjuvazinin tümü ile mülksüzleştirilmesi; üretim araçları mülkiyetinin kamu mülkiyetine dönüştürülmesi mücadelesi ağırlık kazanır. Burjuvazinin tümüyle mülksüzleştirilmesinden sonra burjuvazinin *sınıf olarak varlığı* ortadan kalkar. Ancak burjuvazinin ekonomik alanda yok edilmesi, sınıf olarak yokedilmesi; devrimin bittiği, sınıf mücadelesinin yavaşlatılması gerektiği anlamına gelmez. Hayır. Sınıf mücadelesi yine sürecektir. Burjuvazi sınıf olarak varlığını sürdürdüğü için değil; burjuva düşünceleri insanların kafasında varlığını sürdürdüğü için sürdürecektir. (Üretim araçları üzerinde mülkiyet açısından sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlandıktan sonra, burjuvazi

sınıf olarak ortadan kalkar. Tek tek burjuva unsurların varlığı, burjuvazinin sınıf olarak ortadan kalkması ile çelişmez; ve burjuvazinin sınıf olarak varlığını sürdürdüğü anlamına gelmez. Ayrıca bir süre daha varlığını sürdüren *küçük üretim* de burjuvazinin sınıf olarak varolduğu anlamına gelmez. Sınıf mücadelesi, sosyalist dönüşüm tamamlandıktan sonra, esas olarak bu unsurlar varolduğu için değil, burjuva ideolojisi varlığını sürdürdüğü için sürdürülür; ve esas olarak ideolojik alanda bir mücadeledir. Siyasi ve ekonomik alanda sınıf mücadelesi esas olarak enternasyonal plana kayar.)

Mao Zedung bir yandan, içte yozlaşmanın kaynağı olarak 'parti ve devlet aracı içindeki burjuva yolcularını' tespit edip, bunlara karşı ideolojik mücadelenin önemini vurgulayarak; Stalin'in de dikkat çektiği bir noktada teoriyi belli ölçüde geliştirirken; diğer yandan sınıf mücadelesinin varlığını burjuvazinin sınıf olarak varlığına bağlayarak; sınıfları üretim araçları karşısındaki durumlarına göre değil; düşüncelerine göre tayin ederek, Marksist-Leninist teoride açık olan bir noktayı belli ölçüde karartmıştır.

'Mao Zedung Düşüncesi' ise Mao'nun bu konudaki katkısını abartmak ve Marksist-Leninist klasiklerin bu konudaki öğretilerini yok saymak temelinde yükselmiştir." *(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri- II, s. 37-39)*

Bu noktada, burjuvazinin sosyalizmde sınıf olarak varlığını sürdüreceği, *bunun için* sınıf mücadelesinin gerekli olduğunu savunanlar; gerçekte Marksist-Leninist sınıf kavramından birşey anlamamışlardır, ya da bilinçli olarak çarpıtmaktadırlar.

Sınıf nedir?

İşte Lenin'in bu soruya verdiği cevap:

"Tarihi olarak belirlenmiş bir üretim sistemi içindeki *yerlerine* (abç), *üretim araçları ile olan ilişkilerine* (abç), (bu ilişkiler çoğunlukla yasalarda tespit ve formüle edilmiştir) emeğin toplumsal örgütlenmesinde oynadıkları rollere ve dolayısı ile *toplumsal zenginlikten aldıkları payın büyüklüğüne* ve *bu payı alırken kullandıkları yollara* (abç) göre birbirlerinden ayrılan

büyük insan gruplarına sınıf denir." *(Lenin, Eserler, c. 19, Alm. s. 410, "Büyük İnisiyatif", 28 Haziran 1919)*

Kapitalist toplumun iki ana sınıfını, burjuvazi ve proletaryayı "Komünist Manifesto"ya 1888'de yaptığı ek ile Engels'de şöyle tanımlamaktadır:

> "Burjuvazi ile, sosyal üretim araçlarının sahibi olan ve ücretli emek çalıştıran çağdaş kapitalistler kastedilmektedir. Proletarya, kendilerine ait üretim araçları olmadığından yaşamak için emek güçlerini satmak zorunda bırakılan çağdaş ücretli işçiler sınıfıdır." *(1888 tarihli İngilizce baskıya Engels'in notu) Öncü Kitabevi, s. 36)*

Hem Lenin, hem de Engels sınıflar ve onların varlık koşulları olarak *ekonomik normları* tespit etmektedirler. Bu tanımların içerisinde sınıfların varlık koşullarından biri olarak her zaman varlıkları sınıfların varlıklarına bağlı olmayan ideolojileri ne sayılmakta, ne de bu şekilde yoruma açık bir anıştırma yapılmaktadır. Başka birşey de beklenemez, çünkü Marksistler sınıfları ekonomik kategoriler içerisinde ele alınan kıstaslara göre belirlemektedirler. Bunları alt alta sıralayacak olursak;

1) Büyük insan gruplarının üretim sistemi içindeki yerleri,

2) Üretim araçları ile olan ilişkileri,

3) Emeğin toplumsal örgütlenmesinde oynadıkları rolleri,

4) Bunların sonucu olarak, toplumsal zenginlikten aldıkları payların büyüklüğü,

5) Ve sonuncusu, bu yapıyı alırken kullandıkları yolları,

onları farklı sınıfsal kategorilere ayırmaktadır.

Bunların içerisinde bir tanesi, üretim araçları ile olan ilişkileri, en önemli tayin edici kıstastır. Bütün diğer kıstasları belirleyen, şu veya bu sosyal tabakanın, kişinin üretim araçları ile olan ilişkisi, yani ne tür bir mülkiyete sahip olduğudur. Bir sosyal sınıfın üretim araçları ile olan ilişkileri değerlendirildiğinde, örneğin burjuva sınıfının elinden özel mülkiyeti çekip alındığında ve kamu mülkiyetine dönüştürüldüğünde, onun üretim sistemi içindeki yeri, toplumsal zenginlikten aldığı payın büyüklüğü ve bu payı alırken kullandıkları yollar, vb. değiştirilmiş olur. Kısacası; o sınıf olarak tasfiye edilir. Bu ne-

denle, bir sınıfı tasfiye etme sorunu, esas olarak, üretim araçları üzerinde mülkiyet sorunu, mülkiyet hakkı sorunudur.

Revizyonist bayların esas derdi, sınıf ile ideoloji arasındaki ilişki sorunudur. İdeolojinin bir sınıfın varlık koşullarından biri olarak sayılıp sayılamayacağı sorunudur.

Marksizm, birçok nedenin yanısıra, belli bir ideolojinin, kültürün, ahlakın kendi temellerinden daha uzun, canlı bir özelliğe sahip olduğunu bildiği için, bir sınıfın ya da sınıfların varlık koşullarından birinin de o sınıfın ideolojisi olduğu şeklinde idealist yaklaşımı kararlı bir şekilde reddeder. Proletaryanın ideolojisi bilimsel komünizmdir. Bilimsel komünizm, proletaryanın bir sınıf olarak ortaya çıkmasından aşağı-yukarı yüzyıl sonra, 1844'lerde ortaya çıkmış, 1847/1850 döneminde olgunlaşmış düzeye ulaşmıştır. Eğer ideoloji bir sınıfın varlık koşullarından biri olarak sayılırsa, proletaryanın Marksizm ortaya çıkana kadar bir sınıf olmadığını söylemek gerekli. Hatta, içinde yaşadığımız, komünistlerin, komünist hareketin çok güçsüz olduğu, proletaryanın her türden karşı-devrimci ideolojilerin etkisi altında bulunduğu bu dönemde proleter sınıftan bahsetmek mümkün olmazdı.

III. Konferansçı "Mao Zedung Düşüncesi" savunucusu revizyonistlerin sınıf kavramının içeriğini Leninist/materyalist bir biçimde değil; revizyonist, idealist bir biçimde doldurmakta; ve sonra bunu "Marksizm-Leninizmin katkı", hem de önemli katkı olarak piyasaya sürmektedirler. Bu katkı, gerçekte Marksizm-Leninizme çarpıtılmasıdır.

Sınıf mücadelesinin sürdürülmesini, sosyalizm boyunca burjuvazinin sınıf olarak varlığına bağlamak, siyasi açıdan, burjuvaziye karşı sınıf mücadelesinin sınırlarının geri çekilmesi anlamına gelir. Eğer sosyalizmde burjuvaziyi sınıf olarak *yoketmek* zaten mümkün değilse, bunun savunulması aptallık olurdu! Ama revizyonistlerimiz, hem de "sınıf mücadelecisi" pozlarda tam da bunu savunuyor: Onlara göre "sosyalizm dönemi boyunca burjuvazinin tümünü devirmek, yoketmek mümkün değildir"!!! İşte Mao Zedung Düşüncesi savunucularının proletaryaya verdiği mesaj: Siz iktidarda olsanız da, burjuvaziyi tümüyle devirip, yokedemezsiniz! Doğrusu çok "devrimci" bir tavır!

Burada proleter devrimcilik adına siyasi gericilik sıntmaktadır!

Burjuvazinin sınıf olarak yokedilmesinden, yani elinden sömürü imkanlarının alınmasından, ekonomik temelinin yokedilmesinden sonra da, proletarya diktatörlüğü devletinin sınıf mücadelesinin sürmesinin nedenini menşevikler bir türlü anlayamadığı için, "sınıf mücadelesi olmalı", o halde burjuvazi de sınıf olarak olmalı düz mantık sonucuna varıveriyorlar. Ve Stalin'e kelimenin tek anlamı ile aptalca eleştiriler getiriyorlar. Söylediklerini yukarıda alıntıladık. Kısaca yineleyelim:

> "Oysa sözkonusu sorunlarla Stalin yoldaş da karşı karşıya kalmıştı. Ancak çözememiş, aksine yanılmıştı. Sosyalizmin belli bir aşamasında sınıfların ortadan kalkacağından, çelişmesiz, çatışmasız bir durumun oluşacağından, hatta 1956'larda Sovyetler Birliği'nde durumun böyle olduğundan bahsetmiş, sosyalizmin problemlerini, çelişmelerini ve bunları yaratan temelin ne olduğunu anlayamamıştı."

Bu konuda Stalin'e getirilen eleştirilere en iyi cevabı Stalin vermektedir. Stalin dönemi Sovyetler Birliği'nde, sömürücü sınıflar ortadan kaldırıldıktan sonra, sınıf mücadelesinin ortadan kalkmasını, devletin gereksiz hale geldiğini, bütün bunları burjuvazinin varlığına bağladıkları için, savunanlar vardı. Stalin bu anti-Marksist-Leninist düşünceleri şöyle yanıtlıyordu:

> Örneğin *sınıfsız sosyalist toplumun* kuruluşunu alalım. Partinin XVII. Konferansı, sınıfsız bir sosyalist toplum yaratmaya doğru gidiyoruz dedi. Sınıfsız sosyalist toplumun, deyim yerinde olursa, öyle kendiliğinden gelmeyeceği açıktır. Onu ele geçirmek, ve onu, proletarya diktatörlüğünün organlarını güçlendirerek, sınıf mücadelesini geliştirerek, sınıfları kaldırarak, kapitalist sınıfın artıklarını tasfiye ederek, dış düşmana olduğu kadar iç düşmana karşı da savaşarak bütün çalışanların çabalarıyla kazanmak ve kurmak gerekir.
>
> Konu açıktır sanıyorum.

Böyle iken, Leninizmin bu basit, berrak ve temel tezinin açıklamasının beyinlerde oldukça büyük bir karışıklık yarattığını ve parti üyelerinin bazılarında sağlıksız eğilimler

doğurduğunu bilmeyen yoktur. Onlar, —tarafımızdan bir slogan olarak verilen— sınıfsız bir topluma doğru ileri yürüyüşümüz tezini, kendiliğinden gelme bir süreç gibi anladılar. Ve şöyle düşünüyorlardı: mademki bu sınıfsız bir toplumdur, demek ki, sınıf mücadelesi hafifletilebilir, proletarya diktatörlüğü gevşetilebilir ve genel olarak, nasıl olsa yakında yokolmak durumunda olan devletten kurtulunabilir. Yakında artık sınıflar olmayacağı, dolayısıyla sınıf mücadelesi olmayacağı; dolayısıyla ne tasa, ne tehlike işareti olmayacağı; dolayısıyla silahların bırakılabileceği ve sınıfsız toplumun gelmesini beklerken yan gelip yatılabileceği düşüncesiyle göklere uçuyorlardı. *[Salonda gülüşmeler.]*

Beyinlerdeki bu karışıklığın ve bu ruh halinin iki su damlası gibi sağ sapmacıların bazı görüşlerine benzediği kuşkusuzdur; bu görüşlere göre, eşyanın eski düzeni, kendiliğinden, eşyanın yeni düzeni içinde, onunla bütünleşmelidir ve biz, bir sabah uyandığımızda, farkında olmadan kendimizi sosyalist toplumun ortasında bulmalıyız.

Gördüğünüz gibi yenilmiş anti-Leninist grupların ideolojilerinin izleri pekala yeniden canlanabilirler; yaşayabilme yeteneklerini yitirmiş olmaktan henüz uzaktırlar.

Şurası açıktır ki, eğer bu düşünce karışıklığı ve bolşevik olmayan bu eğilimler partimizin çoğunluğunu ele geçirseydi, şimdi partimizin kuvvetleri dağılmış ve partimiz silahsızlanmış bulunurdu. *(Stalin, Leninizmin Sorunları, XVII. Parti Kongresine Rapor, "Siyasal ve İdeolojik Yönetim Sorunları", s. 573-574)*

Mao Zedung Düşüncesi savunucusu revizyonistler, Stalin'in "sosyalizmin belli bir aşamasında sınıfların ortadan kalkacağından, çelişmesiz, çatışmasız bir durumun ortaya çıkacağından" bahsettiğini; hatta 1956'larda (!) (Stalin 1953'te öldü. Bu her halde dizgi yanlışı olsa gerekir) "Sovyetler Birliği'nde durumun böyle olduğundan" bahsettiğini iddia ettikleri noktada, önce okuduklarını bile anlamayan, gösterildiği noktada da anlamak istemeyenler konumunda olduklarını gösteriyorlar. Çünkü Stalin'in ortadan kalkacağını ve Sovyetler Birliği'nde kalktığını söylediği "sınıflar", aralarında antagonist çelişmeler olan sınıflardır.

(Bkz. Anayasa Konuşması; Bkz. Stalin Eleştirileri Üzerine sf. 42-49, Dönüşüm Yayınları)

İkinci olarak, sınıf mücadelesini burjuvazinin sınıf olarak varlığına bağlayanlar, gerçekte kendilerinin "sosyalizmin problemlerini, çelişmelerini ve bunları yaratan temelin ne olduğunu anlayamadıklarını" belgeliyorlar.

Bu alanda Mao Zedung Düşüncesi denen sistem; sorunların çözümü yönünde olumlu bir katkı yapmamıştır. Tersine, çözülmüş sorunlarda Marksizm-Leninizmden sapma içine girerek, sorunun doğru çözümünün önüne engel olmuştur. Mao Zedung Düşüncesi'nin bu alandaki anti-Leninist görüşleriyle hesaplaşılmadan "sosyalizmde geri dönüş sorunu"nun gerçek çözümü, şimdi varolan geri dönüş tecrübelerinin değerlendirilmesi, derslerden doğru teorinin üretilmesi mümkün değildir. Bu sorunun çözümü içi doğru çıkış noktalarını bize veren, Marx, Engels, Lenin, Stalin'in öğretileridir. Mao Zedung Düşüncesi'nin değil! Mao Zedung Düşüncesi bu alanda Marksist-Leninist teorinin ilerletilmesi adına, özellikle Stalin'in değerli katkılarına revizyonist pozisyonlardan saldırı demektir.

*

B) TKP/ML ÇİN'DEKİ BİÇİMİ İLE "BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVRİMİ"Nİ GENELLEŞTİRİP, KAÇINILMAZ GÖREREK REVİZYONİST BİR KONUMDA DURMAKTA; BU NOKTADAKİ REVİZYONİST GÖRÜŞLERİ DE "MARKSİZM-LENİNİZMİN, YENİ BİR AŞAMASI OLAN MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ"NİN BELİRLEYİCİ ÖZELLİKLERİNDEN BİRİ OLARAK SAYMAKTADIR!

Bu konuda konferansçılar, "Mao'nun bilime kazandırdıkları" başlığı altında şunları söylüyorlar:

> "Sosyalizmin çelişmeleri iktidarda olan, kilit noktaları elinde bulunduran KP'si içinde yoğunlaşmadan edemez. Çelişmelerin kendilerini en çarpıcı şekilde KP içinde ortaya koyduklarını anlayamayan yaklaşımın ufku dar ve kötüdür. Burjuva merkez KP içinde yeşerir. Bunu anlamalıyız. Çözüm, emekçi yığınların büyük devrimci enerjisini, güçlü inisiyatifini M-L-MZD'nin yol göstericiliğinde Mao'nun "burjuva

karargahları bombalayın" direktifiyle başlattığı Büyük Proleter Kültür Devrimi gibi alternatifleri her zaman gündemde tutmak ve yürütmektedir." *(İKK 82, s.13)*

Burada burjuvazinin yalnızca "yokedilemeyeceği"nin değil, bunların parti içinde "merkezi ele geçirmesi" durumunun da kader olduğunu (!) öğreniyoruz! "Mao Zedung'un "burjuva karargahları bombalayın" direktifi ile başlattığı Büyük Proleter Kültür Devrimi gibi alternatifleri HER ZAMAN GÜNDEMDE TUTMAK VE YÜRÜTME"yi geri dönüşü engellemenin yolu olarak göstermek, başka hiçbir anlama gelmez. (Tabii ne dediğini bilenler açısından!)

Aynı konuda Bolşevikler ise 8 yıl önce görüşlerini şöyle ortaya koymuş:

> "'Mao Zedung Düşüncesi' savunucularına göre, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizme en büyük katkılarından biri Büyük Proleter Kültür Devriminin tecrübeleridir. Kültür Devrimi sırasında yayınlanan birçok belgede 'kapitalist restorasyonu önlemek için mutlaka Proleter Kültür Devriminin' gerekli olduğu düşüncesi işlenmiş; ÇKP X. Parti Kongresi'nde de yukarıda belirttiğimiz gibi tüzüğe "ilerde daha onlarca Kültür Devrimi gereklidir" ifadesi konmuştur. Şurası açıktır ki, Büyük Proleter Kültür Devrimi, Çin'de revizyonistlerin ele geçirdiği iktidarı geri almak için yürütülen muazzam bir kitle hareketi olarak büyük bir öneme sahiptir ve bütün dünyada Marksist-Leninistler bu devrimden birçok şeyler öğrenebilir. Bu anlamda Kültür Devriminin muazzam önemini ve bunda Mao Zedung'un oynadığı rolü ortaya koymak doğrudur. Ancak "Mao Zedung Düşüncesi"nce yapıldığı gibi Büyük Proleter Kültür Devriminin "her ülkede mutlaka yapılması", "Çin'de daha onlarca kere tekrarlanması" gerektiği görüşleri Çin'de kültür devrimini gerekli kılan özel şartları genelleştirmek anlamına gelir. Bu yanlıştır.
>
> Sorun nedir? Eğer Büyük Proleter Kültür Devriminden anlaşılan, genel olarak proletarya diktatörlüğü şartları altında devrimin sürdürülmesinin gerekliliği; sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlanmasından sonra da ideolojik planda sınıf

mücadelesinin sürdürülmesinin gerekliliği vb. ise; *bu anlamda* bir kültür devrimi, istisnasız tüm ülkelerde gereklidir. Ve bunun yukarıda ortaya koymaya çalıştığımız gibi Marx, Engels, Lenin, Stalin savunmuşlar; Lenin ve Stalin bizzat uygulamışlardır. Ama eğer kültür devriminden anlaşılan *somut olarak* 1966-1969 yılları arasında Çin'de gelişen Büyük Proleter Kültür Devrimi olarak adlandırılan muazzam kitle hareketleri ise (ki Mao Zedung Düşüncesi savunucularının anladığı kesinlikle budur. Yedinci sayfada yaptığımız ikinci alıntıda görüleceği gibi, Kruşçev'in iktidarı ele geçirmesi, Kültür Devrimi yapılmamasına bağlanıyor. Ondan da öte, Sovyetler Birliği'nde sanki burjuvaziye karşı ideolojik mücadele yürütülmemiş gibi bir düşünce savunuluyor!)

O zaman, bu somut şekli ile Kültür Devrimi'nin bütün ülkeler için genel kural haline getirilmesi yanlıştır, anti-Marksisttir. Neden?

Bu sorunun cevabı, Çin'deki *somut şekli ile* Kültür Devriminin ne olduğu sorusunun cevabı içinde saklıdır. Çin'deki Büyük Proleter Kültür Devrimi, Parti ve devlet iktidarı içinde önemli mevkileri elinde tutan "kapitalist yolda giden iktidar sahipleri"ne karşı yönelmiş bir siyasi devrimdir. Devrim her ne kadar kültür alanındaki bir tartışma ile başlamışsa da, gelişme içinde *tüm alanlarda* devrimle karşı-devrim arasında bir hesaplaşmaya dönüşmüştür; son çözümlemede siyasi iktidarın ele geçirilmesi mücadelesine dönüşmüştür. Kültür Devrimi öncesinde Çin Halk Cumhuriyeti'nde revizyonistler büyük ölçüde hakim duruma gelmişlerdi. Bunlar devlet ve Parti içinde pekçok kilit noktasını ele geçirmişlerdi. Parti hemen hemen bütünü ile kontrolleri altında idi. İşte Çin'deki somut şekli ile gelişen kültür devrimi, Çin'deki bu özelliğin sonucu ortaya çıkan ve gelişen bir olay oldu. Parti geniş çapta revizyonistlerin kontrolü altında olduğu için Marksist-Leninistler *kitlelerle birlikte,* partinin revizyonistlerin elinde olan kesimlerine karşı hareket etmek zorunda kaldılar. (Bunun geçici, özel durum sonucu ortaya çıkan bir olay olduğu, 1969'dan itibaren partinin yeniden inşa edilmeye başlanması ile ispatlanır.) Revizyonistlerin,

burjuva yolcularının parti ve devlet kademeleri içinde bunca yaygın hale gelmelerinde ve Kültür Devriminin gerekli hale gelmesinde tabii ki objektif şartlar önemli rol oynamaktadır. (Mesela Çin'in geriliği sonucu revizyonistlerin özellikle "iktisadi kalkınma" maskesi ardına gizlenebilmeleri; uluslararası planda modern revizyonistlerin hakimiyeti vb.) Ama revizyonizmin hemen hemen tüm partiyi ele geçirmesini *yalnızca* objektif şartlar açıklayamaz. Bunda sübjektif unsurların da, yani Marksist-Leninistlerin yaptıkları belli hataların da mutlaka payı vardır. Bu hataların başında kuşkusuz Sovyetler Birliği deneyinden doğru derslerin çıkarılmamış olması, Lenin'in ve özellikle Stalin'in Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşası konusundaki görüşlerinin ve pratiğinin dikkate alınmaması gelmektedir. Her halükarda, Kültür Devrimi, Parti ve devlet çarkı içinde *hakim hale gelen* revizyonizme karşı girişilmiş bir devrim hareketidir.

Çin'deki somut şekli ile bu olan devrim hareketini bütün ülkeler için genelleştirmek; proletaryanın iktidara geldiği tüm ülkelerde *kaçınılmaz* olarak revizyonizmin hakim hale geleceğini savunmak demektir. Bu kesinlikle yanlıştır. Proletaryanın iktidarı ele geçirdiği ülkelerde, revizyonizmin hakimiyeti kader değildir. Bu, eğer sınıf mücadelesinin sorunları Marksist-Leninist ilkelere dayalı olarak doğru bir biçimde çözülürse engellenebilir. O zaman da Çin'deki, gibi bir Büyük Proleter Kültür Devrimine ihtiyaç kalmaz." *(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri- II, s. 39-41)*

C) TKP/ML, MAO ZEDUNG'UN "EKONOMİ-POLİTİK ALANINDA DA DEVRİM BİLİMİNE KATKILAR YAPTI"ĞI İDDİASINI; MARKSİZM-LENİNİZMİN ÇARPITILMASI ANLAMINA GELEN BİR SAPMANIN SAVUNULMASINA DAYANDIRIYOR!

Konferansçılar, "Mao Zedung Düşüncesi"ni Marksizm-Leninizmin "yeni bir üst aşaması" yapan katkılar içinde, "ekonomi-politik alanında" da katkıların varlığını ileri sürüyorlar. Bu konuda söyledikleri aynen şöyledir:

"Yeni Demokrasi'nin ve sosyalizmin iktisadı, sosyalist inşaya ilişkin ortaya koydukları birçok problemin dün de, bugün de aydınlatılmasında önemli rol oynadı. Sosyalizmde bütün sektörler içinde ağır sanayinin öncü sektör olmasının ne anlama geldiğini Mao bilimsel olarak kavradı. Ağır sanayinin öncü sektör olması rolünden kalkarak, tekyanlı onun üzerinde durma biçimindeki yanılgılara işaret eden Mao, ağır sanayi ile hafif sanayi, sanayi ile tarım arasındaki ilişkilerde hafif sanayiyi-tarımı ihmal eden ve bu yanılgılarıyla pazarda tüketim maddelerinin kıtlığına, paranın istikrarsızlığına yol açan anlayışlardan çıkardığı derslerle hafif sanayi ve tarıma gerekli önemi vererek (bazen daha ağırlıklı olarak) kilit sektör olan ağır sanayinin nasıl geliştirilebileceği konusuna da bu yönüyle açıklık getirdi.

Tarımı ihmal eden, ağır vergi, tarım ürünlerinin fiatının düşüklüğü, diğer yandan ise yüksek fiatlı sanayi mamüllerinin ne türden bozukluklara yol açtığını çözümleyerek, tarıma özel bir statü tanıdı. Uyguladığı iktisadi politikalarla hem ağır sanayinin daha istikrarlı gelişmesini ve hem de ağır sanayinin geliştirilmesini yanlış bir şekilde ele alan anlayışlar sonucu halkın hoşnutsuzluğuna yol açan problemleri halletmesini bildi. Ağır sanayiyi halkın ihtiyaçlarını karşılama temeli üzerinde geliştirerek hem istikrarlı bir gelişmeye yol açtı ve hem de gerçekten ağır sanayinin gelişmesi için daha sağlam bir zemin yarattı. Kollektif devlet çiftlikleriyle birey arasındaki ilişki, kollektif mülkiyetten kamu mülkiyetine geçiş, dönüştürme konusuna verdiği cevaplarla doğru bir iktisadi çizgi izledi.

Sosyalizmin inşasında ücret ve fiat konusunu, değer yasasının rolünü, meta üretiminin olumsuz ve olumlu yanını, birikimle tüketim arasındaki ilişki ve çelişkiyi daha ileri seviyelerde izah etti. Dahası, sosyalist iktisadın geliştirilmesinde, "devrimi kavra -üretimi arttır" biçimindeki formülasyonlarda ifadesini bulan anlayışla, sorunlara geniş bir perspektifle yaklaştı.

Sorunların çözümünde ortaya koyduğu mantığın doğruluğunu hem o zaman hem bugünkü pratik tasdik ediyor." *(İKK 82, s. 14)*

Önce burada hiçbir ispat gereği duymadan ileri sürülen düşüncelerin nerelerde savunulmuş olduğuna, kaynakların neler olduğuna bakmak gerekir.

SBKP XX. Parti Kongresine gelene dek —yani 1956'ya dek—, Mao Zedung'a ait olduğu kesin bilinen belgelerin *hiçbirisinde* Stalin'e ve Stalin dönemi Sovyetler Birliği'nin sosyalizm deneyimine doğrudan *içeriksel* bir eleştiri yoktur.

SBKP XX. Parti Kongresi'nden 7 yıl sonra yazılan, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi imzasını taşıyan ve Mao Zedung önderliğinde kaleme alındığı açıklanan 6 Eylül 1963 tarihli, "Büyük Polemik" belgelerinin birinci yorumu olan "SBKP Önderliği İle Aramızdaki Ayrılıkların Kökeni ve Gelişmesi" adlı yazıda:

> "Stalin'in önderlik ettiği sırada (SBKP'nin —ÇN) temel siyaseti ve çizgisi doğruydu; kendi yoldaşlarına karşı düşmana karşı kullanılan yöntemler kullanılmamalıdır" *(Büyük Polemik, s. 73, Alm.)*

denmektedir. Devamla şu söylenmektedir:

> "Stalin'in kazanımları hatalarından büyüktür ve Stalin somut tahlil edilmeli ve çok yönlü değerlendirilmelidir." (age)

Doğrudan Mao'ya ait olduğu bilinen yazıların dışında, Mao'nun ortak sorumluluğu olan Çin Komünist Partisi'nin birçok belgelerinde de Stalin, modern revizyonistlere karşı savunulmaya çalışılmakta ve fakat Stalin'in de "hatalar" yaptığından sözedilmektedir.

Stalin'in eleştirildiği Mao dönemi ÇKP belgeleri; "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimleri" ve "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimleri Üzerine Biraz Daha"(*) başlıklı iki belge (1956) ve 13 Eylül 1963 tarihli, "Büyük Polemik"(**) belgelerinin ikinci yorumu olan "Stalin Sorunu Üzerine" başlıklı belgedir. Bir de, "Kruşçev'in Sahte Komünizmi ve Dünya İçin Tarihsel Dersler"(***) başlıklı dokuzuncu yorum da kısmen Stalin'e eleştiriler içermektedir.

(*) Bkz. Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimleri, 1989, İnter Yayınları.

(**) Bkz. POLEMİK, Sf.111 İnter Yay.

(***) Age, sf. 475

Sözkonusu yazıların hiçbirinde —bu yazılarda da Stalin'e birçok haksız eleştiri getirilmesine rağmen — "ağır sanayinin sosyalizmdeki" rolünü Stalin'in kavramadığı biçimde bir eleştiri yoktur.

Mao Zedung'un ölümünden sonra, ona ait olduğu iddia edilen, Stalin'e ve Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşasına yönelen birçok eleştiriyi içeren derlemeler, yazılar yayınlanmıştır. Sözkonusu yazılar şunlardır: Nisan 1956 tarihli "On Başlıca İlişki Üzerine" *("Seçme Eserler", cilt V);* Ocak 1957 tarihli "Eyalet, Merkeze Bağlı Şehir ve Özerk Bölge Parti Komitesi Sekreterleri Konferansında Konuşmalar" *("Seçme Eserler", cilt V);* Ağustos 1956 tarihli "Partinin Birliğini Sağlamlaştıralım" *("Seçme Eserler", cilt V);* ve Eylül 1956 tarihli "Partimizin Bazı Tarihi Tecrübeleri" *("Seçme Eserler", cilt V).*

Bu yazılar Deng-Hua revizyonistleri tarafından yayınlanmış ve fakat Mao Zedung tarafından otorize edilmemiş yazılardır. Ama Deng-Hua revizyonistleri Mao Zedung'a ait olduğu bilinen ve 1953'te "People's China" adlı gazetede yayınlanan, Stalin hakkında olumlu görüşleri içeren makaleyi "Cilt V"e almamışlardır. Yalnızca bu gerçek bile, Deng-Hua revizyonistleri tarafından yayınlanan Mao "Seçme"lerinin ne kadar tekyanlı ve "güvenilir" (!) olduğunu göstermeye yetmektedir.

Bunların dışında burjuva Çin araştırmacıları tarafından Mao Zedung'un olduğu iddia edilen iki kapsamlı derleme yayınlanmıştır: Bunlar "Yayınlanmamış Yazılar" ve "Sovyet İktisadının Eleştirisi"dir.

"Sovyet İktisadının Eleştirisi" adlı broşürün önsözünde bu iki Çince kitabın kaynağı hakkında şunlar söylenmektedir:

> "1949'dan sonraki Mao yazılarının elimizdeki derlemesi de çoğunlukla iki kitaba dayanmaktadır. Bu iki kitap, 1967 ve 1969'da Çin'de Kültür Devrimi'nin genç aktivistleri tarafından derlenmiş ve baskıya verilmiştir. Her halükarda bu iki kitabın, şüphesiz yegane kopyesi biraz hasar görmüş halde, ilk olarak 1973'ün ikinci yarısında —yani Kültür Devrimi'nin durulmasından aşağı yukarı dört yıl sonra— fotomekanik tıpkıbasım olarak batılı Çin uzmanlarının eline geçmiştir." *(age, s. 11, Alm.)*

Bu esrarengiz "yegane" örneğin kimin tarafından batılı uzmanların eline ulaştırıldığı sorusuna, aynı broşürde küçük puntolu harflerle

yazılmış "Sonsöz"ünde cevap verilmektedir. Bu iki derlemeyi "1973 yazı ortalarında tıpkı basım olarak kamuya açan" *asıl kaynak* Tayvan'ın başkenti "Taipei'deki Uluslararası İlişkiler Enstitüsü"dür. *(age, s. 243, Almanca)*

Maocuların ve emperyalist Çin uzmanlarının "temel" kaynakları işte bunlardır. Maocu Mao Zedung Düşüncecileri Stalin'e saldırı ateşi içinde anti-komünistlerin pis yöntemlerine saplanmışlardır. Stalin'e saldırı, yüzde yüz Maocuları, anti-komünist uzmanlara "güvenilir kaynak" olarak dayanmaya kadar götürmüştür.

"Mao Zedung Düşüncesi"ni ekonomi-politik alanında "Marksizm-Leninizm biliminin zirvesi" yapan "katkılar", anti-komünist uzmanların nasılsa(!) eline geçmiş olan; Mao Zedung'un sağlığında yayınlanmamış olan ne idüğü belirsiz yazılardadır!!!

Dayandıkları kaynakların güvenilirliğinden bağımsız olarak da, konferansçıların savundukları yanlıştır.

"Sosyalizmde bütün sektörler içinde ağır sanayinin öncü sektör olmasının ne anlama geldiğini Mao bilimsel olarak kavradı" diyorlar. Nedir ağır sanayinin öncü sektör olması? Bu ne anlama gelmektedir? Buna Lenin'in cevabı şöyle:

> "Sosyalizmin maddi temeli, ancak tarımın yeniden örgütlendirilmesini sağlayan büyük makina sanayii olabilir." *(Lenin, Komünist Enternasyonal'in III. Kongresi, "Komünist Enternasyonal'in III. Kongresine Sunulmuş RKP'nin Taktiğine İlişkin Tezler", "İşçi-Köylü İttifakı", s. 223, Sol Yayınları)*
>
> Lenin'in izinde Stalin de bu soruyu şöyle koyuyor:
>
> "Hafif sanayi sorunu büyük zorluklar çıkarmaz. Biz bu sorunu birkaç yıl önce çözdük. Ağır sanayi sorunu daha zor ve önemlidir.
>
> *Daha zordur,* çünkü ağır sanayi muazzam yatırımlar gerektirmektedir, bu arada, sanayi bakımından geri ülkelerin tarihinin gösterdiği gibi, muazzam uzun vadeli borçlar olmadan geçirelemez.
>
> *Daha önemlidir,* çünkü ağır sanayii geliştirmeden önce sanayii inşa edemeyiz, sanayileşemeyiz." *(Stalin, "Büyük Dönüşüm Yılı", 1929, Eserler, cilt 12, s. 107-108)*

Hem Lenin, hem de Stalin, ulusal sanayinin yeni baştan ve sağlam olarak örgütlenebilmesi, dışa bağımlılık tehlikesinin ortadan kaldırılması, tarımın, ulaşımın vb. yeniden örgütlendirilmesi için sosyalizmin inşasında ve bu inşanın durmaksızın geliştirilmesinde ağır sanayii kavranacak esas halka, bütün sanayinin motoru; o geliştirilmeden dengeli ve sağlam bir sosyalist ekonomiye sahip olunamayacak bir alan olarak görmüşler ve bu düşüncelerini başarıyla da uygulamışlardır. Bu başarılı planlı sanayileşme sonucunda 1930'lu yılların sonuna gelindiğinde SSCB, toplam sanayi üretimi bakımından Avrupa'da birinci, dünyada ikinci ülke haline gelmiştir.

Öyleyse Marksist-Leninist bilgi ve deneyim açısından Mao'nun "yeni ve bilimsel olarak" kavradığı nedir? Şöyle diyor Konferansçılar:

> "Ağır sanayinin öncü sektör olması rolünden kalkarak, tek yanlı onun üzerinde durma biçimindeki yanılgılara işaret eden Mao, ağır sanayi ile hafif sanayi, sanayi ile tarım arasındaki ilişkilerde hafif sanayiyi- tarımı ihmal eden ve bu yanılgılarıyla pazarda tüketim maddelerinin kıtlığına, paranın istikrarsızlığına yol açan anlayışlardan çıkardığı derslerle hafif sanayi ve tarıma gerekli önemi vererek (bazen daha ağırlıklı olarak) kilit sektör olan ağır sanayinin nasıl geliştirilebileceği konusuna da bu yönüyle açıklık getirdi."

Kilit sanayi olan ağır sanayinin nasıl geliştirilebileceğine Mao, "hafif sanayi ve tarıma gerekli önemi vererek" açıklık getirmiş! Neymiş bu gerekli önem? "(Bazen daha ağırlıklı olarak)" hafif sanayi ve tarıma önem vermekmiş!

Baylar ülke ekonomisini merkezi ve planlı olarak yönetmek ile, köy ekonomisini yönetmek arasındaki farkı anlayamamışlar. Kendi içine kapanık ya da esas olarak kendi alanında ürettiği ürünlerle, birçok el zanaatçısı ve tarımsal ürünlerin üretildiği bir köyde, karşılıklı dengenin bozulmaması ya da bozulduğunda düzeltilmesi için "bazen" ağırlıklı olarak hafif zanaatkar sanayiine ve tarıma ağırlık verilebilir; ama bütün ekonominin yeni baştan, en ileri ve gelişkin teknik üzerinde inşa edilmesi, tarımın yeniden örgütlenmesinin, muazzam yatırımların sözkonusu olduğu bir ulusal ekonomide, demirci körüğü ile karasaban perspektifinin dışında perspektifler, gelişme yol ve yöntemleri gerekli-

dir. Sözkonusu olan bu olunca da, kavranacak esas halka Lenin ve Stalin'in her defasında ısrarla üstünde durduğu sosyalist "ağır sanayii"dir. Başka bir halka başarısızlığa mahkumdur.

Bu başarısızlığın somut örneği Çin'de bir dönem uygulanan: "Her köye bir yüksek fırın" uygulamasında görülmüştür. Her köyde tarımsal üretimin yanında "ağır sanayi"(!) kurmaya çalışılmış, böylece kırsal alanlar bağımsız hale getirilmeye gayret gösterilmiş; sonunda bu "yüksek fırınlar", "yüksek sanayi müzeleri" ya da "yüksek mezarlar" haline gelmiştir.

Hafif sanayi ve tarıma ağırlık verilmesi gerektiği düşüncesi yeni değildir. Onyıllardan beri emperyalist basın, Sovyetler Birliği'nin sanayileşme politikasını, ağır sanayiye ağırlık vererek açlık ve kıtlığa yol açmakla eleştirmektedir.

Sovyetler Birliği'nde I. Beş Yıllık Planın doğrudan hazırlık ve uygulama döneminin başlangıcında Buharin de ağır sanayie ağırlık veren ekonomi planını eleştirmiş ve yerine hafif sanayi ve tarıma gerekli önemi veren bir kalkınma planını ileri sürmüştür. Stalin önderliğinde SBKP/B, Buharin'in kalkınma değil süründürme planını red ve mahkum etmiş, sonuç itibarı ile burjuvazinin bertaraf edilmesinin, tarımın yeni baştan ve yüksek seviyede örgütlenmesinin önünde engel olacak bu planın ipliğini pazara çıkarmışlardır.

Bu Buharinci öneri ve ağır sanayie ağırlık veren planlı kalkınma politikasına eleştiri daha sonra modern revizyonistler tarafından devralınmış ve uygulanmıştır. Sonuç? Rus sosyal-emperyalistleri birçok tarımsal ürünü, en başta da temel gıda ürünü buğdayı diğer emperyalist ülkelerden sürekli olarak satın almak zorunda kalmıştır.

Mao Zedung Düşüncecilerinin bu katkısının geçmişi böyledir, geleceği de böyle olacaktır.

*

"Sosyalizmin inşasında ücret ve fiat konusunu... değer yasasının rolünü, meta üretiminin olumsuz ve olumlu yanını, birikim ile tüketim arasındaki ilişki ve çelişkiyi *daha ileri seviyelerde* izah etti" iddiası içi boş bir iddiadır. Bu iddiayı ileri sürenler, bu konuda Lenin ve özellikle Stalin'in ("Son Yazılar"ında) ortaya koyduğu görüşlerin Mao

Zedung tarafından nasıl "daha ileri seviyede izah" edildiğini ispatlamaya çalışmalıdır. O zaman bu iddiaların boşluğu daha açık görülecektir.

*

"Devrimi kavra -üretimi artır" biçimindeki "geniş perspektif" sorununa gelince; bu "geniş perspektif" iddiasının ardında yatan, Lenin ve Stalin dönemindeki perspektifin "dar" olduğu, "ekonomist" olduğu şeklindeki suçlamalar konusunda "Stalin Eleştirileri Üzerine" adlı kitapta şu tavır takınılmıştır.

"STALİN ÜRETİCİ GÜÇLER TEORİSİNİ Mİ SAVUNDU?

(...) Stalin'e getirilen yaygın "eleştiri"lerden biri de, Stalin'in üretici güçler teorisini savunduğu "eleştirisi"dir.

Bu eleştiri, mesela, "Partizan Çıkarken" adlı broşürde, Stalin döneminde "üretici güçlerin gelişmesinin tek başına sosyalist üretim ilişkilerinin egemen hale gelmesine yeteceği savunuldu"şeklinde; Kıbrıs KP/ML (ÖK)'nden arkadaşlar tarafından ise "Stalin'in 'ekonomik gelişme ile Komünizme geçişin mümkün olduğunu' savunduğu" biçiminde getiriliyordu. Aynı yönde bir eleştiri "Sovyet İktisadının Eleştirisi"nde getirilmektedir. Orada şu söyleniyor:

'... Stalin sadece teknikten ve teknik kadrolardan sözetti. O sadece kadro istedi; siyaset yok, kitleler yok. Bu da tek ayak üzerinde yürümektir.' *(agk, s. 139; Almanca s. 96 çeviri bizden.)*

Burada getirilen eleştiride, Stalin'in siyaset ve kitleleri bir yana ittiği onlarla hiç ilgilenmediği; bütün derdi yalnızca üretimin artması olduğu için, yalnızca teknikle ve kadrolarla ilgilendiği ima ediliyor. Bu "eleştiri"de dayanılan, Stalin'in Sovyetler Birliği'nin gelişmesinin belli bir aşamasında, sınırlı bir dönem için, sınırlı bir sorunla ilgili olarak yaptığı bazı somut görev tespitleridir. Stalin SSCB'nin gelişmesinin belli bir aşamasında "Teknik belirleyicidir" demiştir. Hangi şartlarda? Şimdi buna bakalım:

Sovyetler Birliği'nde —Sovyetler Birliği'nin *varlığını* sürdürebilmesi için ekonominin yeniden inşasının öne çıktığı bir dönemde— 1931 yılında SSCB'nin Sosyalist Sanayi Kadrolarının Birinci Konferansına sunduğu Raporda Stalin durumu şöyle tespit ediyordu:

"Geçmişte, bizim yurdumuz yoktu, olamazdı. Ama şimdi, kapitalizmi devirdik, iktidarımız bir işçi iktidarıdır, bizim bir yurdumuz var ve biz, bu yurdun bağımsızlığını savunacağız. Sosyalist yurdumuzun altedilmesini ve bağımsızlığını yitirmesini ister misiniz? Ama eğer bunu istemiyorsanız, onun gecikmişliğini en kısa sürede ortadan kaldırmalısınız, ve onun sosyalist ekonomisinin kuruluşunda gerçek bolşevik çalışma tempolarını geliştirmelisiniz. Başka hiçbir yol yoktur. İşte bunun için Lenin, Ekim sırasında şöyle diyordu: "Ya ölüm, ya da ileri ve kapitalist ülkeleri geride bırakmak."

İleri kapitalist ülkelere göre, biz, elli-yüz yıl geç kalmış durumdayız. Biz, bu arayı on yılda kapatmalıyız. Ya bunu yapacağız ya da toz olacağız." *(Stalin, "Leninizmin Sorunları", s. 409, Sol Ya.)*

Aynı yazıda sanayi işletmelerinin yönetimi hakkında da Stalin şu tespitleri yapıyordu:

"Başka deyişle, işletmeleri, fabrikaları, madenleri doğru dürüst yönetiyor muyuz? Buralarda her şey en iyi şekilde yolunda gidiyor mu?

Ne yazık ki hayır. Evet, biz bolşevikler bunu yüksek sesle ve açıkça söylemeliyiz.

Üretimi yönetmek ne anlama gelir? Bizde, işletmelerin yönetilmesi sorunu her zaman bolşevikçe ele alınmıyor. Çok kez, yönetmenin kağıtları imzalaması demek olduğu sanılıyor. Bu, acı ama, bir gerçek. Zaman zaman insan, elinde olmadan, Şçedrin'in kişilerini düşünüyor. Bir pompadurun torununa nasıl ders verdiğini anımsıyor musunuz? Öğrenmeye çalışacağım diye kafanı patlatma; şeylerin derinliğine inme, bırak başkaları uğraşsın, bu senin işin değil, senin işin yönetmek, kağıtları imzalamak. Bizim, biz bolşeviklerin arasında da, yönetmek için kağıt imzalayanların sayısının bir hayli kabarık olduğunu, utanarak, kabul etmek gerekir. Şeylerin derinliğine inmeye, tekniğini benimseyip sindirmeye, işinin ustası olmaya gelince, eh, onu düşünen bile yok.

Nasıl olabiliyor da, bize, üç devrim yapan, korkunç bir iç

savaştan muzaffer çıkan sanayii yaratmak gibi koskoca bir işi çözümleyen, köylülüğü sosyalizm yoluna yönelten biz bolşeviklere —nasıl oluyor da, üretimi yönetme işine gelince, kırtasiyecilik üstün geliyor?

Nedeni, bir kağıdı imzalamanın, üretimi yönetmekten daha kolay olması. Ve işte böylece, sanayiin bir çok yöneticisi, bu en az çaba isteyen yolu tuttular. Bunda da bizim kabahatimiz, merkezin kabahati var. On yıl önce bir slogan atılmıştı: "Komünistler, henüz üretim tekniğini gerektiği gibi bilmediklerinden, ve onların henüz ekonomiyi yönetmeyi öğrenmeleri gerektiğinden, eski teknisyenler, mühendisler, uzmanlar üretimi yürüteceklerdir; size gelince, siz komünistler, işin teknik yönüne karışmayınız; ama karışmaksızın tekniği öğrenmeye çalışın, ilerde bize bağlı uzmanlarla birlikte üretimin gerçek yöneticileri, gerçekten işin ustası yöneticiler olmak üzere üretimin yönetimi bilimini, gece gündüz okuyup öğrenmeye çalışınız." Slogan buydu. Ya gerçekte ne oldu? Bu formülün ikinci bölümü atıldı, çünkü öğrenmek kağıt imzalamaktan daha güçtür; birinci bölümüne gelince, karışmama, üretim tekniğini çalışıp öğrenmekten vazgeçmek biçiminde yorumlanarak yozlaştırıldı. Sonuç olarak saçma bir şey, zararlı ve tehlikeli bir şey ortaya çıktı. Bundan ne kadar çabuk kurtulursak o kadar iyi.

Yaşamın kendisi, işlerin bu alanda kötü gittiğine birkaç kez dikkatimizi çekti. Şahti olayı birinci uyarı oldu. Şahti olayı, bize, parti örgütlerinin ve sendikaların devrimci uyanıklıktan yoksun olduklarını gösterdi. Bu iş, ekonomik örgütlerimizin yöneticilerinin teknik bakımdan utanılacak derecede geri olduklarını; bazı eski teknisyen ve mühendislerin denetimsiz çalıştıkları için, hele yabancı düşmanın bunları durmadan "öneriler"e boğması yüzünden daha da kolay baltalama yoluna kaydıklarını gösterdi. İkinci uyarı, "Sanayi Partisi" davası oldu.

Kuşkusuz baltalamanın temelinde sınıf mücadelesi yatar. Hiç kuşku yok ki, sınıf düşmanı, sosyalist saldırışa kudurmuşcasına karşı koyuyor. Ama bu, baltalamanın bu ölçüde çok olmasını açıklamaya yetmez.

Nasıl oldu da baltalama, bu kadar büyük ölçülere varabildi? Suç kimin? Suç bizim. Eğer biz, ekonominin yönetimini başka türlü düzenleseydik; eğer çalışma tekniğini öğrenmeye, tekniği özümlemeye çok daha önce başlasaydık; eğer ekonominin yönetimine daha sık ve daha aklıbaşında müdahalelerde bulunsaydık, baltalayıcılar bu kadar zarar veremezlerdi.

Bizim kendimizin uzman olmamız; işin ustası olmamız gerek; gözlerimizi teknik bilgilere çevirmemiz gerek, işte yaşam bizi bu yana itiyor. Ama ne birinci ve ne de ikinci uyarı, şimdiye kadar zorunlu dönüşü yapmamızı sağlayamadı. Yüzümüzü tekniğe döndürmemizin zamanıdır, tam zamanıdır. Artık eski sloganı, zamanı geçmiş tekniğe karışmama sloganını atmanın ve bizim kendimizin uzman olmamızın, konunun ehli, işin gerçek ustası olmamızın zamanıdır.

Niçin birtek yönetimimiz yok diye, sık sık sorulur. Biz tekniği tam kendi elimize almadıkça, bir tek yönetimimiz olmayacaktır. Bizim, bolşeviklerin, kendi aramızda, teknik, ekonomi, ve maliye sorunlarında yeteri kadar ustalaşmış adamımız olmadığı sürece, gerçek, tek bir yönetimimiz olmayacaktır. İstediğiniz kadar karar yazın, istediğiniz bütün andları için, ama eğer, kendinizi, tekniğin, ekonominin, işletmelerin, fabrikaların ve madenlerin maliyesinin ustası olamazsınız, bu kararlarınızdan iyi hiç bir sonuç alamazsınız, bir tek yönetiminiz olamaz.

Demek oluyur ki, görevimiz, tekniğe bizzat sahip çıkmak, bizzat işimizin ustası olmaktır. Planlarımızın yerine getirilebilmesinin ve bir tek yönetimin gerçekleşmesinin güvencesi, yalnızca buradadır.

Elbette ki, bu, kolay değildir, ama pekala gerçekleşebilir bir şeydir. Bilim, teknik deneyim, bilgi, bütün bunlar edinilen şeylerdir. Bugün bunlar edinilmiş değildir, yarın edinileceklerdir. Burada temel olan, tekniğin efendisi olmak, üretim biliminin efendisi olmak için duyulan ateşli, bolşevikçe istektir. Her şeyi elde edebilmek, her şeyin üstesinden gelebilmek için, onu yürekten istemek yeterlidir." *(Stalin, "Leninizmin Sorunları", s. 406-408, Sol Y.)*

Aynı yazıda Stalin şunları da söyler:

"Bizde, şu son yıllarda ekonominin yönetimi konusunda hiç bir şey yapılmadı demeyeceğim. Evet, bir şeyler yapıldı, hatta çok şeyler yapıldı. Sanayi üretimini savaş öncesine oranla iki katına çıkardık. Dünyanın en büyük üretimini yarattık. Ama, eğer, bu dönem içerisinde, üretime, üretimin tekniğine, ekonomik yanına ve mali yanına gerçekten egemen olmaya dört elle sarılsaydık, daha da fazlasını yapardık.

En çok on yılda, kapitalizmin ileri ülkeleri ile aramızdaki arayı kapatmalıyız. Bunun için bütün "nesnel" olanaklarımız var. Yalnızca bu olanaklardan gerçekten yararlanabilmek için becerimiz eksik. Ama bu, bize bağlı bir şeydir. Yalnızca bize bağlı bir şey! Bu olanaklardan yarar sağlamayı öğrenmenin zamanıdır artık. Şu, üretime karışmamak gibi tehlikeli eğilimi silkip atmanın zamanıdır artık. İçinde bulunduğumuz döneme uygun başka ve yeni bir tutumu: her şeye karışma tutumunu benimsemenin zamanıdır. Eğer fabrika yöneticisi isen, bütün işlere katıl, her şeyin derinine in, hiç bir şeyi gözden kaçırma, öğren gene öğren. Bolşevikler kendilerini tekniğin efendisi kılmalıdırlar. Bolşeviklerin kendilerinin uzman olmalarının zamanıdır. Yeniden kuruluş döneminde her şeye karar veren, son sözü söyleyen tekniktir. Ve, tekniği çalışıp öğrenmek istemeyen, tekniğe egemen olmak istemeyen bir sanayi önderi, bir sanayi önderi değil, bir acı alaydır.

Tekniğin ustası olmanın güç bir şey olduğu söylenir. Yanlıştır bu! Bolşeviklerin ele geçiremeyecekleri hiç bir kale yoktur. Biz, bir sürü güç sorunu çözümledik. Kapitalizmi devirdik. İktidarı aldık. Muazzam bir sosyalist sanayi kurduk. Orta köylüyü sosyalizm yoluna yönelttik. Kuruluş çalışması bakımından en önemlisini yaptık bile. Yapılacak az şeyimiz kaldı: tekniği öğrenmek, bilimin efendisi olmak. Ve bunu yaptığımız zaman bugün düşlemeye bile cesaret edemediğimiz çalışma tempolarını alabildiğine kapıp koyuvereceğiz. Ve eğer gerçekten istiyorsak, bunu yapacağız!" *(age, s. 410-411)*

İşte Stalin'in "Teknik belirleyicidir" dediği yer burasıdır.

Gerçekten de eğer Komünistler tekniği ellerine almazlarsa; teknik bilgi eski burjuva teknisyenlerinin tekelinde kalırsa, ilerlemenin imkanı yoktur. Bu sorun belli anlarda tayin edici sorun haline gelebilir. Stalin bu tespiti *ilkesel* bir tespit olarak değil, belli bir anda ilerlemek için Komünistlerin kavrayacağı esas halka anlamında, taktik geçici bir görev tespiti olarak yapmıştır.

Nitekim bu dönem aşıldıktan, ekonominin yeniden inşası dönemi esas olarak tamamlandıktan sonra bu slogan değiştirilmiş; yerine "Herşeyi kadrolar tayin eder" sloganı konmuştur. Şimdi bir de bu konuda Stalin'in ne dediğine bakalım. Stalin 4 Mayıs 1935'te "Kızıl Ordu Akademisi öğrencilerinin Okulu bitirişleri dolayısıyla" bir konuşma yapar. Bu konuşmada geçmişte korkunç bir teknik gerilik olduğunu, geçen süre içinde bu teknik geriliğin aşıldığını anlattıktan sonra şunları söyler:

> "Ama teknik kıtlık dönemini aştıktan sonra, yeni bir döneme; insan kıtlığı, kadro kıtlığı, tekniğe hükmetmesini, onu ileri götürmesini bilen çalışanlar kıtlığı dönemine girdik diyeceğim. Fabrikalarımızın, işletmelerimizin, kolhozlarımızın, sovhozlarımızın, ulaşım araçlarımızın, ordumuzun bulunduğu, uygun bir tekniğe sahip bulunduğu gerçektir, ama teknikten sağlanabilecek en yüksek yararı sağlayabilmek için gerekli deneyime sahip insanlarımız eksik. Eskiden "teknik, her şeyi belirler" diyorduk. Bu slogan şu anlamda bize yardımcı oldu: teknik kıtlığa çare bulduk, ve insanlarımızı birinci sınıf bir teknikle silahlandırmak için tüm çalışma dallarında çok geniş bir temel yarattık. Bu çok iyi bir şey. Ama yeterli olmaktan uzak, çok uzak. Tekniği işletmek, ve ondan tamıtamına yararlanmak için tekniğin efendisi olan insanlar, bu tekniği özümleyebilecek, onu, teknik sanatının bütün kurallarına göre kullanabilecek kadrolar gerekir. Onun ustası olma yeteneğini kazanmış insanlar olmadıkça, teknik ölü bir şeydir. Teknik, başta, onu eline almış insanlarla birlikte, mucizeler yaratabilir ve yaratmalıdır da. Eğer birinci sınıf işletmelerimizde ve fabrikalarımızda, sovhozlarımızda ve kolhozlarımızda, ulaşım işlerimizde, Kızıl Ordumuzda, yeterli sayıda, bu tekniğe egemen olacak yetenekte kadrolar olsaydı, ülkemiz bugün elde ettiğinden

üç-dört kat daha büyük bir sonuç elde ederdi. İşte bu nedenle, en büyük çabamız, tekniğe hükmetmesini bilen insanlara, kadrolara, emekçilere yönelmelidir. İşte bu yüzden, ülkemizde teknik kıtlığın, ortalığı kırıp geçirdiği artık günü geçmiş bir dönemi yansıtan, eski, "teknik her şeyi belirler" sloganının yerini şimdi yeni bir sloganın, "kadrolar, her şeyi belirler" sloganının alması gerekir. Bugün için esas olan budur." *(age, s. 599-600)*

Görüldüğü gibi burada da Stalin gayet berrak bir şekilde, belli geçici bir dönem için çeşitli görevler içinde —belli bir alanda— öne çıkan görevi tespit etmektedir. Onun kadrolara verdiği bu değeri, "kitlelerden sözetmedi", "kitleleri küçümsedi" vb. şeklinde yorumlamak ancak zorlama ile mümkündür. Stalin döneminde hazırlanan "SBKP/B Tarihi"nin sonunda, Parti tarihinden bazı dersler çıkartılır. Bunlardan biri de şudur:

"Nihayet Parti tarihi bize, işçi sınıfı partisinin yığınlarla geniş bağlara sahip değilse, bu bağları sürekli olarak güçlendirmezse, yığınların sesine kulak vermeyi ve onların acil ihtiyaçlarını kavramayı bilmezse, sadece yığınları eğitmeye değil, yığınlardan öğrenmeye de hazırlıklı değilse, milyonlarca işçiye, bütün emekçi halka önderlik etme yeteneğine sahip, gerçek bir yığın partisi olamayacağını da öğretiyor.

...

Bir parti kendini dar parti kabuğuna hapsederse, yığınlardan koparsa ve bürokratik pasla örtülmesine izin verirse, mahvolur." *(SBKP/B Tarihi, s. 423, Aydınlık Yayınları)*

İşte bu konuda da Stalin'e getirilen "eleştiri"lerin ciddiyeti bu kadardır." *(Stalin Eleştirileri Üzerine, H. Yeşil, Dönüşüm Yay. sf. 96-102, Temmuz 1990)*

Okuyucu ayrıca, "Stalin Eleştirileri Üzerine" adlı, sözkonusu kitabın;

— "Stalin Sosyalizmde üretici güçler/üretim ilişkileri ve Alt-yapı/Üstyapı arasındaki çelişmeyi görmedi mi?"

— "Stalin kamu mülkiyetine geçişin yollarını kavramadı mı?"

— "Stalin döneminde hafif sanayie ve tarıma gereken önem verilmedi mi?"

— " Stalin döneminde köylüler çok mu sıkıntıya sokuldu?"

arabaşlıklı bölümlerini de incelediğinde; burada konferansçıların Mao Zedung'un "katkısı" olarak savunduğu görüşlerin gerçekte nasıl tutarsız görüşler olduğunu daha iyi görecektir.

*

D) "UTANGAÇ MAOCU"LAR, MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİNİ MARKSİZM-LENİNİZMİN "YENİ BİR ÜST AŞAMASI" YAPAN KATKILARDAN BİRİNİN "KİTLELERDEN KİTLELERE SİYASETİ" KONUSUNDA OLDUĞU İDDİASI İLE; İFLAH OLMAZ KENDİLİĞİNDENCİLER OLDUKLARINI BİR KEZ DAHA KANITLIYORLAR!

Mao Zedung'un —güya Mao Zedung'un— kitle siyaseti konusundaki "katkısı" noktasında konferansçılar aynen şunları söylüyor:

"KİTLELERDEN KİTLELERE

> Mao, sosyalizmde devrimci kitlelerin denetleme, uyarma, görevden alma, devrim yapma hakkını garantileyen bir addır. Proletarya iktidarı veya partisi Mao'da, devrimci kitleleri Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi bilimi seviyesine ulaştırmanın, onlar aracılığıyla bizzat aktif bir şekilde kitlelerin devrede olarak iktidarlarını icra etmelerinin, yönetilmeye mahkum değil, bizzat yönetmenin, devlete, partiye olan ihtiyacın sürekli geriletilmesi ve onların nihai olarak ortadan kaldırılması amacının bilincinde olarak, bu silahların bizzat bu koşulların yaratılması doğrultusunda kullanılması için anlamlıdır. Mao devrimci kitlelere rağmen bir proletarya iktidarı düşünmedi. Proletaryanın, devrimci yığınların güvenini yitirmiş, onlara rağmen ve onlar üzerinde sallanan bir baskı aracı olan iktidarı düşünülemez.
>
> Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi biliminin sayesinde devrimci kitlelerin büyük kudreti görülebilinir. Ancak onun sayesinde her türden popülist, kitle kuyrukçusu, bir avuç

öncünün, aydının gayretini herşeye kadir gören anlayışlardan kurtulunabilinir. Onun "kitlelerden kitlelere" parolasının derin anlamı keşfedildiğinde devrim için emin bir şekilde ilerlenilebilinir. Onun, siyasetin tespitinde ileri kitleleri temel alma (orta ve nispeten geri kitleleri ikinci derecede dikkate alma) onların önünde onlara dayanarak orta kitleleri ilerletme, nispeten geri kitleleri etkileme, en azından tarafsızlaştırma siyaseti, devrimci bilinçli müdahalenin rolü konusundaki öğretici açıklamaları ihtilalci kitle çizgisinin zeminidir. Ekonomizmin, her türden oportünizmin-revizyonizmin ölüm fermanıdır." *(IKK 82, s. 14)*

Burada konferansçıların temcit pilavı gibi yeniden öne sürdükleri konuda Bolşeviklerin 8 yıl önce söyledikleri şunlar:

"'Mao Zedung Düşüncesi'ni savunanların gerek Kültür Devrimi sırasında gerekse Kültür Devrimi sonrasında "Mao Zedung Düşüncesi"nin özelliklerinden biri olarak ileri sürdükleri kanıt, Mao Zedung'un kitle çizgisi konusunda Marksist-Leninist teoriye yaptığı katkıdır. (Bunu RCP/USA, Şili Devrimci Komünist Partisi gibi partiler de savunuyor.) Bu konuya "Kızıl Kitap"ta özel bir bölüm ayrılmıştır. Sorun şudur:

Lenin "'Sol' Komünizm"de öncünün kitlelerden kopuk hareketini eleştirmiş; devrime kitlelerin katılması, emekçi kitlelerin öncü etrafında birleşmesi için propaganda ve ajitasyonun yeterli olmadığını; bunun için *kitlenin bizzat kendi siyasi tecrübesinin gerektiğini* ortaya koymuştur. Kitleleri öncünün etrafından birleştirmek ve harekete geçirmek için bunun kavranması çok önemlidir. Bu Leninist kitle çizgisinin temelidir. Leninist kitle çizgisi; bunun yanında en az bunun kadar önemli olarak; *kitlenin kendiliğinden gelişen hareketi içinde sosyalist bilincin kendiliğinden ortaya çıkamayacağını;* sosyalist bilincin kitleye dışardan taşınması gerektiğini, bunun partinin görevi olduğunu tespit eder. Bundan yola çıkar. Stalin ve Komintern Leninizmin bu esaslarından yola çıkarak, çeşitli taktikler geliştirmişlerdir. Stalin birçok yazılarında, kadroların bürokratlaşma tehlikesine karşı "kitlelerle birleşme",

"kitlelerden öğrenme" gerektiğini belirtiyor.

Kültür Devrimi sırasında ve sonrasında, "Mao Zedung Düşüncesi" adına "kitlelerden kitlelere", "kitlelerin öğretmeni olmadan öğrencisi olma" şeklinde ifade edilen "kitle çizgisinin" Marksist-Leninist teoriye önemli bir katkı olduğunun propagandası yapıldı. Bu propaganda çoğunlukla, kitlelere komünistler tarafından dışardan taşınması gereken bilinç unsurunun öneminin küçümsenmesi; Komünistlerin görevinin yalnızca "kitlelerin görüşlerini toparlayıp, sistemleştirip, kitlelere geri götürmek"le sınırlandırılması şeklinde anti-Marksist görüşlerle kolkola gelmişti. "Mao Zedung Düşüncesi"nin propagandasını yaptığı kitle çizgisi, Marksist-Leninist kitle çizgisi değildir, kitle kuyrukçuluğu çizgisidir. Doğru bir talep olan "kitlelerden öğrenme" talebini, kitlelere bilinç götürme görevinin karşısına koymaktadır. Bu konuda Mao'nun görüşlerini tanınmaz hale getirmektedir." *(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri-II, s. 36-37)*

Bizim Mao Zedung Düşüncesi savunucularımız, "kitlelerden kitlelere" konusunda Marksist-Leninist siyasetin; bu arada Mao Zedung'un bu konudaki gerçek görüşlerinin değil, "Mao Zedung Düşüncesi"nin kitle kuyrukçuluğuna eğilimli düşüncelerinin savunucusudur.

12 Eylül ertesinde sosyal-faşistlerle cephe siyasetleri; 1983'te ANAP'ın seçilmesi üzerine "Halkımız en doğrusunu yaptı" yağcılıkları bunun en açık örnekleridir.

Güya "kitlelerden öğrenme" yanlısı görünenlerin; sorun Türkiye'de sınıf mücadelesinin biçimleri sorunu olduğunda, kitlenin durumunu hiç gözönüne almadan, masa başında "silahlı mücadele esas mücadele biçimidir" tespitini yapmaları, onların bu konuda Mao Zedung'dan ne kadar "öğrendiklerine" örnektir! Bir yanda aşırı iradecilik ve sübjektivizm; diğer yanda kitle kuyrukçuluğu bir madalyonun iki yüzüdür.

E) ZARARLI FİKİRLERİ ALTETMENİN YOLU

Bu konuda Mao Zedung'un katkısı, ters fikirlere karşı mücadelede "ideolojik ve siyasi mücadeleyi" esas almasıymış! Bunun

Marksizm-Leninizme "yeni" olan ve evet onu "yeni bir üst aşamaya" da yükseltme anlamına da gelen "katkısı" ne? Marx, Engels, Lenin ve Stalin her zaman ve her yerde zararlı fikirlere karşı ESAS mücadele biçiminin "ideolojik ve siyasi mücadele" olduğunu vurgulamışlar ve buna uygun davranmışlardır.

Mao Zedung'un bu alanda konferansçılara göre "katkı"sının ne olduğunu onların şu satırlarında biraz açmak mümkündür:

"Mao Zedung'un düşmanla-halk arasındaki çelişmeler ile halkın kendi arasındaki çelişmelerin ele alınışı ve çözümüne ilişkin yöntemiyle, emekçi yığınlar içinde gerçek demokrasi-mücadele-tartışma-dönüştürme veya mücadele-ikna-eğitim prensiplerini gerçek anlamına oturtabiliriz." (İKK 82, s. 14)

Mao Zedung SBKP XX. Parti Kongresinden sonra Çin'de milli burjuvazinin sınıf olarak sosyalizme kazanılabileceğini savunmuş, sosyalist inşa döneminde Çin milli burjuvazisini halk sınıfları arasında değerlendirmiş ve onu sosyalizme kazanma, sosyalist inşaya ikna etmek için mücadele-tartışma-dönüştürme siyasetini savunmuştur. Mao Zedung'da bu alanda yeni olan ve Marksizm-Leninizme katkı olarak propaganda edilen, bir dönem milli burjuvazi konusunda savunduğu, milli burjuvaziyi mücadele-tartışma-dönüştürme anti-Marksist-Leninist sapmasıdır.

Mao Zedung bu sapmasını bizzat Çin gerçeğinde görüp, pratikte düzeltmiş ve Kültür Devriminin temel şiarı olarak burjuvaziye topyekün saldırma ve onu tasfiye etme siyasetini uygulamıştır. Mao Zedung'un kendi pratiğinde düzelttiği hatası, Mao Zedung Düşüncesi için "Marksizm-Leninizme katkı" oluyor! Ne diyelim, yolunuz açık olsun!

*

G) PARTİ İÇİNDE SINIF MÜCADELESİ

Parti içinde sınıf mücadelesi konusunda Mao Zedung'un Marksizm-Leninizme yaptığı katkı şu imiş:

"Mao Zedung'un katkıları sayesinde toplumda süren sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak parti içinde de devam edeceği, parti içinde iki çizgi mücadelesinin insanın iradesinden bağımsız, ona izin verip vermeme ile alakası olmayan objektif bir olgu olduğunun derin-

den kavranışı mümkündür. Onun mantığıyla parti içinde burjuvaziye karşı gerçek anlamda silahlanılabilir. Onun mantığı sayesinde işin üstesinden gelmenin esas yolunun içte örgütsel-idari tedbirlerle değil, M-L-MZD bilimi ışığında aktif siyasi ideolojik mücadele olduğu daha iyi görülebilinir." (İKK 82, s. 14-15)

Mao Zedung Düşüncesi'ne göre her zaman komünist partisi içinde iki çizginin varlığı ve mücadelesi kaçınılmazmış! Komünist Partisi içinde iki çizginin her zaman varlığı demek, *birbirine zıt, bütünlüklü, geliştirilmiş, artık düzeltilemeyecek iki farklı düşünce sisteminin varlığı* demektir. Konferansçılara göre Marksist-Leninist parti içindeki ideolojik mücadelenin muhtevası hep böyle olacaktır. Marksist-Leninistler ne kadar çabalarsa çabalasınlar, "tanrının iradesine" boyun eğip, bütünlüklü, sistemli bir çizginin ortaya çıkmasını durduramayacaklar; bir yanlış düşünce henüz çizgi haline gelmeden, daha düzeltilebilir, doğru yoldan kaymış bir sapma iken onun ilerlemesini durduramayacaklardır! Marksist-Leninistler bu tür tanrı buyruklarını tanımazlar. Bu tür batıl inançlarla uğraşmayı papaz çömezlerine, cami imamlarına bırakırlar.

Marksist-Leninistler, yanlış çizgi ile sapmayı ayırırlar ve çizginin ya da sapmanın savunucularına karşı farklı mücadele verilmesini ileri sürerler.

Lenin, bir sapmanın çizgiden farklılığını belirterek onu şöyle tarif ediyor:

> "Bir sapma, daha tamamlanmamış bir yöndür. Bir sapma düzeltilebilir birşeydir. Bazı insanlar yoldan biraz şaşmıştır ya da şaşmaya başlamıştır; bu düzeltilebilir. Bu görüşüme göre 'sapma' sözcüğü ile ifade edilir. Bununla, daha kesinleşmemiş birşeyin ortada olduğu, meselenin kolaylıkla yoluna sokulabileceği vurgulanmaktadır; bu ikaz etme ve sorunu tüm yönleriyle ortaya serme isteği demektir." *(Örgütlenme Sorunları Üzerine- II, s. 91, BP Yayınları, Çeviri Dizisi No:6)*

İki çizgi mücadelesinin değil, ideolojik mücadelenin kaçınılmazlığını her zaman vurgulayan Lenin, iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığını reddetmiş yanlış fikirlerin daha sapma halinde iken gi-

derilmesi, yanlış fikirleri savunanların ideolojik mücadele ile ikna edilmesini savunmuş ve uygulamıştır. Tek doğru Marksist-Leninist siyaset budur.

Konferansçılara göre Lenin'in, Leninizmin ideolojik mücadele siyaseti yanlıştır. Çünkü Leninizm parti içinde iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığını red eder.

Onlar devamla şunu söylüyorlar:

"Ya yasakçı, cezalandırmacı bir mantıkla partide farklı görüşler arasında mücadeleyi sözümona önleyeceksin, farklı görüşlere izin vermeyeceksin. Sınıf mücadelesinin diyalektiğini, sınıf mücadelesini sürdürmenin canalıcı silahı olan, partide iki yol arasındaki mücadelenin kaçınılmazlığını anlayamayanlar öyle yapıyor ve sonuçta başlarına daha büyük belalar açmaktan kurtulamıyorlar. Ve öylelerinin partileri komploların, dedikodunun, dolapçılığın esiri oluyor. Ama açık ve dürüstlüğün, demokratik merkeziyetçilik gibi Leninist parti normları çerçevesinde canlı tartışma, eleştiri-özeleştiri, farklı fikirlerin özgürce çatışması vb.lerinin hüküm sürdüğü partiler, Mao'cu bakış açısının şekillendirdiği partiler, hem disiplinin, hem birliğin daha militan ve daha yüksek seviyelerde tesis edildiği örneğiyle kendilerini ortaya koyuyorlar." *(IKK 82, s. 15)*

Demek ki, iki çizgi mücadelesini kabul etmeyenlerin, örneğin Lenin'in parti içerisinde komplo, dedikodu, dolapçılık yapmaktan başka çaresi yoktu! Yanlış fikirlere karşı mücadeleyi Lenin-Stalin komploculuk, dedikoduculuk, dolapçılık ile kazandılar! Gelip dayandığınız yer burasıdır baylar: Marksist-Leninist klasiklere iftira, küfür.

Aslında siz bu satırlarda kendi partinizin bir tarifini yapıyorsunuz: Parti içerisinde ideolojik mücadelenin komplolarla yürütülmesi (Bolşeviklere karşı!) görüş ayrılıklarının partililerden ve taraftarlardan saklanması, kapalı kapılar ardında dolap çevirmeler hep tutarlı(!) iki çizgi mücadelenizin yol arkadaşları olmuşlardır. Bundan sonra da farklı olmayacak, size inanan kitleleri koyun yerine koyup, onlar adına dolaplar çevirmeye devam edeceksiniz!

*

G) KONFERANSÇILAR MAO ZEDUNG'UN MARKSİST-LENİNİST FELSEFEYİ"NİTEL SEVİYELERDE GELİŞTİRDİĞİ" TEZİNİ AÇIKLADIKLARI YERDE, MARKSİZM-LENİNİZMDEN SAPMALARI "NİTEL GELİŞTİRME" OLARAK GÖRÜP GÖSTERİYOR!

Konferansçılar şöyle diyor:

"Zıtların birliği ve mücadelesinin diyalektik ve tarihi materyalizmin, evrenin temel yasası olduğunu isabetle vurgulayan Mao Zedung daha önce bu konuda yeterince cevaplandırılamamış veya yanılgılara düşülmüş problemleri çözdü. Herşeyde, her zaman varolan çelişkinin evrenselliğini, özgüllüğünü, süreçlerdeki temel, baş ve ikincil çelişkiler arasındaki ilişkiyi, her çelişkinin farklı iki yanı arasındaki bağı, yani onun esas ve tali yönlerini, çelişkinin iki yönü arasındaki özdeşliği, dönüşümü, değişik karmaşık çelişmelerin farklı ele alınışı ve farklı çözüm yöntemlerini, çelişmede antagonizmanın veya tersinin yerini vb. çok yönlü, büyük bir ustalıkla ortaya koydu.

Sovyet Deborin okulunun eleştirisi, Stalin, Engels'in düştüğü bazı hataların nedenlerinin cevaplandırılması ve Marx, Engels, Lenin, Stalin yoldaşların bu alandaki mirasının devralınarak onlardan öğrenilerek sınıf mücadelesine, toplumsal hayata ustaca uygulanması, çıkarılan yeni derslerle geliştirilmesini sağlayan Mao Zedung'la ML felsefe devrimci kitlelerin elinde güçlü bir silah haline gelmiştir." *(İKK 82, s. 15)*

Bu noktada ileri sürülen ve ispat gereği duyulmayan tezlerin çıkış noktası, Mao'nun "Stalin ve Engels'in düştüğü bazı hataları" görüp, bunları aşmış olmasıdır. "Zıtların birliği ve mücadelesinin diyalektik ve tarihi materyalizmin, evrenin temel yasası" olduğu konusunda "daha önce yeterince cevaplandırılamamış veya yanılgılara düşülmüş problemleri" —konferansçıların iddiasına göre— Mao Zedung çözmüştür.

Konferansçıların bu yazılarında açıp gerekçelendirmedikleri bu iddiaları, yine esasta Mao Zedung tarafından yazılmış olduğu kesin olan, onun sağlığında yayınlanan yazılara dayandırılamaz.

Bu iddialara temel olacak görüşler, Mao Zedung'un daha önce sözünü ettiğimiz "Yayınlanmamış Yazılar"ı ve Deng-Hua revizyonistlerinin denetiminde yayınlanan "Cilt V"te yayınlanmış yazılarda yeralmaktadır.

Mao Zedung'un felsefede "katkıları"nın dayandırılmaya çalışıldığı Stalin'e getirilen "felsefi" eleştiriler konusunda "Stalin Eleştirileri Üzerine" adlı kitapta şunlar söylenmiş:

"STALİN'E GETİRİLEN "FELSEFİ" ELEŞTİRİLER

Stalin'in hatalarının temeli olarak onun "gerçeklerden koptuğu", "tekyanlılığa", "sübjektivizme" düştüğü vb. "felsefi" "eleştiri"leri getiriliyor.

Bu konuda ilk tespitler "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimleri Üzerine" broşüründe şu biçimde getiriliyor:

'Stalin yer yer kaba bir biçimde diyalektik materyalist düşünce tarzından uzaklaştı. Sübjektivizme düştü.' (agb, s. 50, İnter Yay.)

"Eyalet, Merkeze Bağlı Şehir ve Özerk Bölge Parti Komitesi Sekreterleri Konferansında Konuşmalar" başlıklı yazıda ise getirilen "eleştiri"ler şunlar:

'Stalin karşıtların mücadelesi ile karşıtların birliği arasındaki bağı göremedi.' (Mao Zedung, Seçme Eserler, "cilt V", s. 423)

'Stalin'de önemli ölçüde metafizik vardı ve birçok kişiye metafiziği izlemelerini öğretti. Stalin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi/ Bolşevik Kısa Ders'te Marksist diyalektiğin dört ana özelliği olduğunu söylüyor. Stalin, birinci özellik olarak şeylerin birbirleriyle ilişkilerini ele alırken, bundan, sanki şeyler sebepsiz yere birbirleriyle ilişkili imiş gibi sözediyor. Peki o zaman birbiriyle ilişkili olan nedir? Birbiriyle ilişkili olan, bir şeyin birbiriyle çelişen iki yönüdür. Her şeyin birbiriyle çelişen iki yönü vardır. Diyalektiğin dördüncü özelliği ile ilgili olarak da, bütün şeylerde var olan iç çelişmeden söz ediyor ama sonra da, karşıtların birliğinden h>m de birlik vardır.! (age, s. 421)

'Stalin olumsuz şeylerden öğrenmesini reddetti. Mesela Stalin zamanında klasik Alman idealist felsefesi, Alman soylularının Fransız devrimine karşı bir tepkisi olarak tanımlandı. Bu yargı klasik Alman idealist felsefesini tamamen inkar etmektedir. Stalin Alman askerlik bi-

liminin artık hiçbir işe yaramadığını ve Almanlar yenilgiye uğratıldığına göre, Clausewitz'in kitaplarının artık okunmaması gerektiğini söyleyerek, Alman askerlik bilimini inkar etti.' (age, s. 421)

Şimdi bu "felsefi" "eleştiri"lerin doğruluk derecesine bakalım:

Stalin'de önemli ölçüde metafizik olduğu iddiası, Stalin'in ***SBKP/B Tarihi, Kısa Ders'te(*)*** *yer alan "Diyalektik ve Tarihi Materyalizm" yazısının bazı cümlelerine dayandırılmaya çalışılıyor.*

Metafiziği ispatlayacak iddialar şunlar:

'Stalin şeylerin birbirleri ile olan ilişkilerini ele alırken, bundan sanki şeyler sebepsiz yere birbirleriyle ilişkiliymiş gibi sözediyor.'

Stalin diyalektiğin birinci özelliğini ele alırken (burada eleştirilen budur), bilinçli olarak her şeyin kendi iç ilişkisinden, her varlığın kendi içindeki çelişmelerden değil; doğada ve toplumda varolan şeyler arasındaki ilişkiden söz ediyor. Daha sonra diyalektiğin dördüncü özelliğinde, şeylerin kendi iç ilişkilerini ele alıyor. Stalin diyalektiğin özelliklerini anlatırken, şeylerin arasındaki ilişkiden yola çıkıyor; sonra şeylerin gelişmesini inceliyor, bununla ilintili olarak nitel sıçrama sorununu açıyor; ve en sonunda şeylerin gelişmesinin itici gücü olarak zıtların çatışmasını ortaya koyuyor. Bütün bu özellikler ancak birbirlerinden koparılmadıkları zaman, bütünlük içinde ele alındıkları zaman kavranabilir. Stalin'in söylediklerini bütünlük içinde ele almayan "eleştirmen" daha sonra, "Stalin karşıtların birliğinden hiç sözetmeksizin, hep mücadeleden sözetti" iddiasını getirebiliyor. Stalin "eleştirilen" yazısında:

'Metafiziğin aksine diyalektik, her şeyin ve tabiat olaylarının özündeki iç çelişmelerden hareket eder' demektedir.

Eğer çelişmeler bir şeyin kendi içinde ise, o zaman onların birliği sözkonusudur. 'Birlik' sözcüğünü arayıp da bulamadığı zaman,

---

(*) Bu kitap hakkında Mao Zedung'un Ekim 1938'deki değerlendirmesi şöyledir: 'Ayrıca Marksizm-Leninizmi incelerken, SBKP/B Tarihi- Kısa Ders esas malzeme olarak kullanılmalıdır. Bu kitap son yüzyıllık komünist hareketin *en iyi sentezi* ve özeti, teori ve pratiği birleştirmenin bir örneği, bugüne kadar, dünyada yazılmış tek geniş kapsamlı örnektir.' (Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt III, s. 23)

'Stalin bu meseleyi kavramamıştır' demek, bu eleştiriyi getirenlerin "felsefi" sıfırlar olduğundan başka birşey göstermez.

O "olumsuzdan öğrenmeyi reddetti" eleştirisine dayanak olarak getirilen iddialardan birincisi olan "klasik Alman felsefesinin kökten reddedildiği" "eleştiri"sinin cevabı, Stalin'in "eleştirilen" yazısında mevcuttur. Orada Stalin klasik Alman felsefesini reddetmez, ama Marx ve Engels'in klasik Alman felsefesine yönelttiği eleştirileri özetler ve savunur. (Bkz. SBKP/B Tarihi- Kısa Ders, s. 139-142)

Clausewitz sorununa gelince: Stalin bu konuda Binbaşı Profesör Rasin'e yazdığı cevapta, Lenin'in Clausewitz'le esas olarak askeri teorisinden dolayı ilgilenmediği; Clausewitz'in siyasetle savaş arasındaki ilişki konusunda Marksistlerin savunduğu tezi kendi kitabında onayladığı için ilgilendiğini belirtir. Bunun dışında Lenin'in Clausewitz'i, "saldırı kadar, geri çekilmenin de önemli olabileceği" tezi için önemli bulduğunu açıklar. Ve şunları söyler:

'Yani Lenin Clausewitz'e bir askeri otorite olarak değil, bir siyasetçi olarak ilgi duymuş; ve Clausewitz'de özellikle siyaset ile savaş arasındaki ilişkileri gösteren sorunlar üzerinde durmuştur.

Bu yüzden biz bugün Clausewitz'in askeri doktrinini eleştirirken, Lenin'in bu eleştirimizi sınırlayacak bir işareti yoktur.

Bu yüzden sizin Meçeryakov yoldaşın makalesine yönelttiğiniz; 'Clausewitz'in askeri doktrinini eleştirmek Lenin'in görüşlerinin revizyonudur' şeklindeki yargınız haksızdır.

2 - Bizim Clausewitz'in askeri doktrinini eleştirmemiz için sebep var mıdır? Evet, vardır. Sadece onun değil, Moltke, Schlieffen, Ludendorf, Keitel gibi Alman askeri ideolojisinin diğer taşıyıcılarını da eleştirmek için yeterli sebep vardır. Son otuz yıl içinde Almanya dünyaya iki kez kanlı savaş dayattı. İkisinde de yenildi. Bu bir tesadüf müdür? Kuşkusuz değil. Bu sadece Almanya'nın değil, onun askeri ideolojisinin de yenilgisidir.

...

Clausewitz'in savaş teorisi eskimiştir. O aslında manüfaktür döneminin savaşlarının bir temsilcisi idi. Ama şimdi biz savaşın da makineli dönemini yaşıyoruz. Bu dönemin yeni askeri ideolojilere ih-

tiyacı vardır.' (Stalin, Toplu Eserler, Almanca, cilt 17, s. 27)

İşte Clausewitz sorunu da böyledir. Görüldüğü gibi Stalin, Clausewitz'in askeri ideolojisinin eleştirilmesi gerektiğini söylemektedir. Bunda tek yanlılık, olumsuzdan öğrenmeyi reddetmek vs. nerededir? Bütün bunlar "eleştirmen"lerin kendi kafalarındaki problemlerin ürünüdür." (Stalin Eleştirileri Üzerine, H. Yeşil, s. 143-145, Dönüşüm Yay.)

İşte Stalin'in felsefe alanında yaptığı iddia edilen yanlışlar ve bunlara Mao Zedung'un getirdiği iddia edilen eleştiriler (ki bunlar Stalin öldükten *sonra* getirilen eleştirilerdir—eğer getirildi ise!) konusunda durum böyledir. Eleştirildiği her noktada Marksist-Leninist pozisyonda olan Stalin; sapma içinde olanlar ise "eleştirici"lerdir.

Engels'in "hata"ları bağıntısında da durum değişik değildir. Engels'e maledilen "dünyayı Hegel'in üçlüleri ile açıklama" suçlaması ne yeni, ne de Mao Zedung'a aittir. Bu "eleştiri"yi ilk getirme "onuru" daha 1890'larda Rus Narodniki Bay Mihayilovski'ye aittir.

Lenin'in ona verdiği cevap ise şöyledir:

"Bay Mihayilovski şöyle devam ediyor: "Şeylerin tarihsel akışının özü genel olarak kavranılamaz; ekonomik materyalizm öğretisi de, bunu bu öğretinin şu iki temel dayanağına karşın kavrayamamıştır: Üretim ve mübadele biçimlerinin herşeyi belirleyen öneminin bulunması ve diyalektik sürecin itiraz kabul etmezliği."

Böylece materyalistler, diyalektik sürecin "itiraz kabul etmezliği"ne dayanıyorlar! Başka bir deyişle materyalistler toplum bilimsel teorilerini Hegel'in Üçlü'lerine dayandırıyorlar. Burada, Marksizmi Hegelci diyalektiği kabul etmekle suçlama biçimindeki her zaman el altında hazır olan bir yöntemi buluyoruz; bu da, burjuva Marks eleştirmenlerinin yeterince eskittikleri bir suçlamadır. Bu baylar, öğretiye karşı hiçbir tutarlı karşı-görüş getiremediklerinden, Marks'ın anlatım biçimine sarılmışlar ve anlatım biçiminin özünü böyle sarsacaklarını düşünerek, teorinin kökenine saldırmışlardır. Bay Mihayilovski'de, bu tür yöntemlere baş vurmakta bir an bile duraklamamaktadır. Yüzeysel bir gerekçe olarak Engels'in,

Anti-Dühring'inden bir bölümü kullanmaktadır. Marks'ın diyalektiğine saldıran Dühring'e cevap verirken Engels, Marks'ın herhangi bir şeyi Hegelci Üçlüler yardımıyla "ispatlamayı" hiçbir zaman düşünmediğini, yalnızca somut süreci incelediğini ve tahlil ettiğini; onun kabul ettiği tek teori ölçütünün, bu teorinin gerçeklikle uygunluğu olduğunu ileri sürmektedir. Kimi zaman bir toplumsal olgunun gelişmesi; Hegelci Şema'ya, yani; tez-inkar-inkarın inkarı şemasına uyduysa, bunda şaşılacak birşey yoktur, çünkü bu, doğada hiç de az karşılaşılan bir şey değildir. Engels doğa tarihinden (bir buğday tanesinin gelişmesi) ve toplumsal alandan (toplum tarihinden-Alnı. metin, S.156) örnekler göstererek devam ediyor— örneğin önce ilkel komünizm, daha sonra özel mülkiyet, daha sonra da emeğin kapitalist toplumsallaşması, ya da önce ilkel materyalizm, sonra idealizm, en sonunda da bilimsel materyalizm vb. vardı. Engels'in iddiasında başlıca ağırlık noktası materyalistlerin gerçek tarihsel süreci, doğru ve noksansız bir biçimde ortaya koymaları gerektiği, diyalektik konusundaki ısrarın, Üçlü'nün doğruluğunu gösteren örnekler seçilmesinin bilimsel sosyalizmin çıktığı Hegel'ciliğin, bunun anlatım biçiminin bir kalıntısından başka birşey olmadığı herkes için açıktır. Gerçekten de herhangi bir şeyi Üçlü'lerle "ispatlamanın" saçma olduğu, hiçkimsenin böyle bir şey yapmayı düşünmediği kesin olarak açıklandığında, "diyalektik" süreç örnekleri ne önem taşıyabilir? Bunun ancak öğretinin kaynağını gösterdiği, bunun ötesinde hiçbir şey göstermediği açık değil midir? Bay Mihayilovski, teoriyi kaynağı nedeniyle suçlamamak gerektiğini ileri sürdüğünde kendisi de bunu kavramıştır. Ama Engels'in açıklamalarından, teorinin kaynağının da ötesinde bir şeyler bulabilmek için, materyalistlerin hiç olmazsa bir tarihsel **soruna** ilgili gerçeklerin gücüyle değil de, Üçlü'ler yardımıyla çözüm getirdikleri konusunda bir kanıt gösterilmelidir. Bay Mihayilovski bunu kanıtlamaya çalışmış mıdır? Hayır, hiçbir biçimde Tersine, "Marks boş diyalektik şemayı, somut bir içerikle öylesine doldurmuştur ki, bu şema, hiçbir şey değiştirilmeden bir kasenin kapağı gibi bu içerikten

çıkarılabilir". Kendisi de kabul etmek zorunda kalmıştır. (Bay Mihayilovski'nin burada yaptığı —gelecekle ilgili— bir istisnaya gelince, bunu daha sonra ele alacağız.) Durum böyleyse, Bay Mihayilovski hiçbir şeyi değiştirmeyen bir kapak konusunda, neden bu kadar gürültü yapıyor? Sonra neden, materyalistlerin diyalektik sürecin inkar edilmez niteliğine "dayandıklarını" ileri sürüyor? Bu kapağa karşı mücadele ederken neden açık açık yalan söyleyerek bilimsel sosyalizmin "temel dayanaklarından" birine karşı mücadele verdiğini ileri sürüyor?

Bay Mihayilovski'nin Üçlü örnekleri nasıl tahlil ettiğini incelemeyeceğimi belirtmeme gerek yok. Çünkü tekrarlıyorum, bunun ne bilimsel materyalizmle, ne de Rus Marksizmiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Ama şu da ilgi çekicidir: Bay Mihayilovski, Marksistlerin, diyalektiğe karşı tavırlarını böylesine çarpıtmak için acaba hangi nedenlere dayanmıştır? İki nedene: Birincisi, Bay Mihayilovski bir atasözünde olduğu gibi, çanın çaldığını duymuştur ama, bu sesin nereden geldiğini anlayamamıştır; ikincisi, Bay Mihayilovski, bir başka hileye daha başvurmuştur (ya da daha doğrusu Dühring'i taklit etmiştir).

1. ye Ek: Bay Mihayilovski Marksist yazıları okurken sürekli olarak toplumbilimde "diyalektik yöntem"den gene toplumsal sorunlar alanında (ki söz konusu olan yalnızca budur) "diyalektik düşünce"den vb. söz edildiğini duymuştur ve görmüştür. Yüreğinin bütün saflığıyla (ki saflık olsaydı daha iyi olurdu), bu yöntemin, bütün toplumbilimsel sorunların Hegel'ci Üçlü'nün yasalarına göre çözüme kavuşturulmasından oluştuğunu zannetmiştir. Önündeki soruna biraz daha dikkatle eğilmiş olsaydı, bu görüşünün saçmalığına inanmaktan başka bir çıkar yol bulamazdı. Marks'la Engels'in —metafizik yönteme karşı— diyalektik yöntem adını verdikleri şey, toplumun, sürekli gelişme durumunda olan canlı bir organizma (mekanik olarak birbirlerine bağlanmış ve dolayısıyla ayrı ayrı toplumsal öğelerin her türlü rastlantısal birleşmelerine izin veren bir şey olarak değil), kabul edilerek incelenmesi, o toplumsal biçimlenişi oluşturan üretim ilişkilerinin nesnel bir tahlilini, bunların işleyiş ve gelişme yasalarının araştırılmasını

gerektiren bir organizma olarak gören toplumbilimdeki bilimsel yöntemden başka birşey değildir. Aşağıda diyalektik yöntemle metafizik yöntem, (ki bu kavrama kuşkusuz toplumbilimdeki sübjektif yöntem de eklenebilir) arasındaki ilişkiyi Bay Mihayilovski'nin bizzat kendi iddialarından alınmış örneklerle açıklamaya çalışacağız. Şimdilik yalnızca şöyle diyeceğiz: Diyalektik yöntemin, gerek Engels tarafından (Engels'in Dühring'e karşı polemiğinde: Sosyalizmin Ütopyadan Bilime Doğru Gelişmesi), gerek Marks tarafından (*Kapital*'in Almanca ikinci baskıya "Sonsöz"de ve *Felsefenin Sefaleti*'ndeki çeşitli yorumlar yapılan tanım ve anlatımını okuyan herkes, Hegelci Üçlülerin hiç üzerinde durulmadığını, bu yöntemin, toplumsal evrimi, toplumsal ekonomik biçimlenmelerin gelişmesindeki bir doğa tarihi süreci gibi kabul etmekten ibaret olduğunu görecektir. *"(Lenin, "Halkın Dostları" Kimlerdir ve Sosyal-Demokratlara Karşı Nasıl Mücadele Ederler?, Bütün Eserler, cilt 1, s. 153-156, Ülke Yayıncılık)*

Yani Engels'in/Stalin'in "hataları"nı "aştığı" iddia edildiği noktalarda Mao Zedung Düşüncesi (bilinçli olarak Mao Zedung Düşüncesi diyoruz, çünkü sözkonusu yazıların Mao Zedung'a ait olup olmadığı soru işaretidir ama, Mao Zedung Düşüncesi savunucularının ve Mao Zedung Düşüncesi'nin sözkonusu yazılara sahip çıktığı açıktır) Marksizm-Leninizmi değil, Marksizm-Leninizmden sapmayı, Marksizm-Leninizme saldırıyı temsil etmektedir.

Mao Zedung'un kendi felsefi yazılarına gelince:

"Çelişme Üzerine", "Pratik Üzerine", "Doğru Düşünceler Nereden Gelir?" yazıları esas olarak Marksist-Leninist felsefeyi savunan, öncelikle Çin Devriminin sorunlarına Marksist-Leninist felsefe açısından yaklaşan; "Çelişme Üzerine" başlıklı yazıda özellikle "çelişme" sorununda Marksist-Leninist öğretiyi açan yazılardır. Ama bu yazıların hiçbirinde Marksist-Leninist felsefenin nitel olarak ilerletilmesi sözkonusu değildir.

1957'de yayınlanan "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" başlıklı yazıda ise bir noktada Marksizm-Leninizmden sapan felsefi görüşler de savunulmaktadır.

Sözkonusu yazıda Mao Zedung "burjuvazi ile proletarya arasındaki özünde uzlaşmaz olan çelişme"nin Çin'in somut şartlarında "uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebileceği"ni *(Cilt V, s. 443)* savunmaktadır. O bu görüşünü, bu çelişmenin "eğer doğru yöntemlerle ele alınırsa" "barışçı yöntemlerle çözülebilme imkanının var olduğu"ndan yola çıkarak getirmektedir. Bu noktada "Çin somutu" adına getirilen düşünceler; siyasi açıdan burjuvazi ile uzlaşma; onu dönüştürme adına sosyalist devrimde de(!) halk kategorisi içinde ele alıp, onu sınıf mücadelesinin esas yöneleceği hedef olmaktan çıkarma biçiminde gerici bir siyasete temel olan düşüncelerdir. Yanlış, Marksist-Leninist olmayan bir siyasetin felsefi temellendirilmesidir. Siyasi açıdan yol açtığı felaketli sonuçlar ancak Büyük Proleter Kültür Devriminde görülmüştür. Orada bile teorik yanlış düzeltilmemiş, sözkonusu yazı Marksizm-Leninizme katkı olarak savunulmaya devam edilmiştir.

Mao Zedung'un sözkonusu yazıda savunduğu düşünce yanlıştır. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme hiçbir şart altında uzlaşır çelişmeye dönüşmez. Uzlaşır çelişmeye dönüştüğünün söylenebileceği noktadan itibaren, bu uzlaşmaz çelişme çözülmüştür! Artık proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmeden sözedilemez! (Çin'in somut durumunda bu çelişme henüz çözülmemişti. Varlığını sürdürüyordu. Burjuvazi sınıf olarak varlığını —zayıflamış olmasına rağmen— koruyordu. Bu çelişmenin çözümü için burjuvaziye karşı devrim gerekli idi. Bu devrimin hangi yöntemlerle olacağı —iç savaşın gerekli olup olmadığı— çelişmenin niteliğinin antagonist olması ya da olmaması bağıntısında belirleyici değildir.

Bu noktada Marksist-Leninist felsefenin geliştirilmesi değil, ondan açık sapma; siyasi sonuçları açısından felaketli sonuçlara yolaçabilecek —ve açmış olan— bir sapma sözkonusudur.

İşte "Mao Zedung Düşüncesi"ni felsefe alanında "Marksizm-Leninizmin üst aşaması" haline getiren "katkı"lar bunlardır. Mao Zedung Düşüncesi bu alanda da Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi değil, ondan sapmayı ifade etmektedir.

*

H) KONFERANSÇILAR, MAO'NUN "DİĞER BAZI KATKILARI" KONUSUNDA SÖYLEDİKLERİ İLE ESASTA MAO ZEDUNG ÖNCESİNDE MARKSİST-LENİNİST KLASİKLERİMİZİN DEMOKRATİK DEVRİM KONUSUNDAKİ İLKESEL ÖĞRETİLERİNİ YOK SAYIYORLAR!

"Diğer bazı katkılar" başlıklı bölümde konferansçılar aynen şunları söylüyor:

"Mao Zedung kendinden önceki devrim bilimi ustalarının mirası üzerinde yükselerek ezilen ülkelerde sosyalizme komünizme gitmede atılması gereken ilk adım olan Yeni Demokratik Halk Devrimi, Yeni Demokratik Halk İktidarı konularında bilimin teorik hazinesine katkılarda bulundu. Yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde özünü toprak devriminin teşkil ettiği yeni demokratik halk devriminin başlıca iki yönünün anlamını, aralarındaki bağı, birlik ve ayrılık yönlerini (milli-demokratik), bu devrimin anti-emperyalist, anti-feodal muhtevasını, görevlerini, hedeflerini, itici güçlerini (önder-temel güç ve diğer müttefikler sorunu) açıklıkla ortaya koyan Mao Zedung ezilen ülke devrimcilerine güçlü silahlar kazandırdı. (...) Mao Zedung'un yeni demokraik devrimin başlıca stratejik silahları olarak ele alıp incelediği PARTİ, ORDU, BİRLEŞİK CEPHE konusundaki görüşleri ve bunların inşası için gösterdiği yol, bilimsel sosyalizm öğretisine önemli katkılardan bir başkasını oluşturuyor. Mao Zedung'un ezilen ülkeler gerçeğinde sınıfların ayrıntılı bir analizi, sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin çok yönlü tahlili üzerinde yükselen görüşleriyle silahlanmadan buralarda devrimi zafere ulaştırmak olanaksızdır. Mao devrim yapma sanatında emekçilerin güçlü bir donatım merkezidir. Mao sırf halkla düşman arasındaki çelişki ve ilişkileri izah etmekle yetinmedi. Ayrıca düşman kampın kendi içindeki çelişkilerin de titizlikle incelenmesi gerektiğine işaret etti, devrimin baş ile diğer düşmanlarını her somut kesitte berrak bir şekilde ortaya koydu. Bunu sırf akademik bir tespit olarak yapmadı. Baş düşmana karşı mücadelede, şartlara bağlı olarak değişebilen bir dizi taktik izledi. Baş düşmana karşı mücadele adına diğer düşmanları unutturan bir yaklaşıma prim vermedi. Onlara karşı mücadeleyi de değişik koşullarda değişik şekillerde (devrimci darbeyi ikinci derecede baş olmayan düşmanlar üzerinde yoğunlaştırmak-tarafsızlaştırmak-koşullar elverişli ve proletarya güç bakımından yeter-

liyse ve proletaryaya hizmet edecekse, proletarya kullanabilecekse mücadeleyi elden bırakmadan anlaşma) sürdürmeyi asla ihmal etmedi.

Mao devrim mücadelesinde hedefi mümkün oldukça daraltmayı, daha öldürücü darbeler için gerekli gördü. Düşmanı tümden yenmenin yolu olarak onu parça parça yutma siyaseti izledi. Mao'nun bu siyasetinden zerrece anlamamış, keskin laflar etme, yaldızlı kelimeler sıralamayı maharet sayan, hiçbir zaman devrimi ilerletmek ve zafere ulaştırmaları mümkün olmayan, havadan atıp tavada tutanların küfürleri, olsa olsa kendilerini yaralar.

Mao Zedung'un ML bilimine bir başka canalıcı katkısı da devrimin askeri çizgisinde geliştirdiği teoridir. Özellikle yarı-sömürge, sömürge ülkelerin kendine özgü yapısının zorunlu bir sonucu olarak gündeme gelen ve asla basit bir askeri strateji veya bir dizi taktikler bütününe indirgenmesi mümkün olmayan devrimci savaşın yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerdeki anlamını ifade eden HALK SAVAŞI öğretisi önemli teorik kazanımlardan biridir. Özü itibariyle bir köylü savaşı olan, şehirlerin kırlardan kuşatılmasını, iktidarın kızıl siyasi üsler yoluyla kırlardan şehirlere doğru parça parça alınmasını ifade eden HALK SAVAŞI'nın derin siyasi anlamı kavranmadan ve gerekleri yerine getirilmeden bizim gibi ülkelerde hedefe varmak mümkün değildir." (İKK 82, s. 15-16)

Bu noktada söylenenlerden, "Diğer bazı katkılar"ın üç noktada olduğu görülüyor. Şimdi bunları tek tek ele alalım:

—"Yeni demokratik halk devrimi, yeni demokratik halk iktidarı konularında bilimin teorik hazinesine katkılarda bulundu" denilen noktada, esas sorun, bu konularda teoriye yapılan katkıların Marksizm-Leninizmi "yeni bir aşamaya yükselten" katkılar olup olmadığıdır. Mao Zedung Düşüncecilerinin gerçek görüşü, aslında bu yeni demokratik devrim teorisinin Mao Zedung tarafından ortaya konduğu; ondan önce bu sorunun açık olmadığı vb. biçimindedir. Niteim TKP/ML II. Konferansında alınan karar bu yönde anlayışları içeriyordu.

Diğer yandan, eğer sözkonusu katkılar, her büyük devrim deneyinin —komünistler önderliğinde devrim deneyinin— Marksizm-Leninizmin teorik hazinesine yaptığı, yapmak zorunda olduğu tipte katkılar ise, o zaman Marksizm-Leninizmin neden Mao Zedung

Düşüncesi ile "bir üst aşamaya" vardığının gerekçelendirilmeye çalışıldığı bir yerde, bu katkılardan sözetmenin gereği nedir?

Biz, Mao Zedung'un yeni-demokratik devrim, yeni demokratik halk iktidarı konusunda bilimin teorik hazinesine katkılarını, Marksizm-Leninizmi nitel olarak ilerleten katkılar olarak, onu bir üst aşamaya ulaştıran katkılar olarak görmüyoruz. Mao Zedung, Komintern'in somut olarak Çin devrimi konusunda ortaya koyduğu doğru genel çizgiyi hayata uygulayan; ve bu çizgiyi geliştiren Marksist-Leninist bir önderdir. Yeni-demokrasi konusunda genel çizgi, Mao Zedung'un da katkıları ile Komintern tarafından geliştirilmiştir. Gerçek budur.

Bunun ötesinde, özellikle yeni-demokrasiden sosyalizme geçiş bağıntısında 1957'de Mao Zedung'un Marksizm-Leninizmden sapma teşkil eden düşünceler savunduğu; bu alanda açık olan Marksist-Leninist teoriden saptığı da olgudur. Hal böyle iken, Mao Zedung'u "yeni demokrasi teorisi"nin nerdeyse esas yaratıcısı olarak göstermek, en hafif deyimi ile ciddiyetsizliktir.

— "Mao Zedung'un yeni demokratik devrimin başlıca silahları olarak ele alıp incelediği parti, ordu, birleşik cephe konusundaki görüşleri ve bunların inşası için gösterdiği yol bilimsel sosyalizm öğretisine önemli katkılardan bir başkasını oluşturuyor" iddiasına gelince; bu noktada da ilk soru, bu konuda katkıların Marksizm-Leninizmi üst aşamaya yükselten katkılar mı olduğu sorusudur.

Bu noktada bu soruya verilecek cevap kesinlikle hayırdır.

İkincisi, somut olarak bu katkılar nelerdir? Mao Zedung'un yazıları incelendiğinde şu açıkça görülür: Mao Zedung Çin devrimi için konuşmakta, Çin'de devrimin yolu üzerine tartışmakta; ve Çin devriminin deneylerini kendisi kesinlikle genelleştirmemektedir.

Mao Zedung kendisi, tüm ezilen ülkeler için Çin devriminden çıkarılan ve genel geçerli olan derslerin ne olduğunu kendisi formüle etmemiştir. Bunu yapan Mao Zedung Düşüncesi olmuş; ve onlar Çin devriminin yolunu tüm "ezilen ülke devrimlerinin yolu" ve evet dünya devriminin yolu olarak genelleştirmişlerdir. *(Bkz. Lin Biao, "Yaşasın Halk Savaşının Zaferi")*

Çin'de partinin, ordunun, birleşik cephenin inşasının somut görüntüleri doğrudan Çin devriminin özgüllüğü içinde ortaya çıkan görüntülerdir. Genel teori açısından soruna yaklaşıldığında, Mao Zedung parti öğretisi, parti inşa öğretisi vb. konularda Marksist-Leninist teoriye yeni birşey katmamıştır. Cephe örgütlenmesi vb. konusunda — genel teori açısından— yeni bir katkı sözkonusu değildir. Ordu açısından da sorun aynıdır.

Bunu görmek için, aslında bu noktayı açmaya çalıştıkları yerde menşeviklerin söylediklerine birer soru eklemek yeter:

"Mao sırf halkla düşman arasındaki çelişme ve ilişkileri izah etmekle yetinmedi" diyor konferansçılar. Bunun yenilik, teoriye katkısı neresinde? Hangi Marksist-Leninist sırf bunu yaptı sanıyorsunuz?

"Ayrıca düşman kampı içindeki çelişmelerin titizlikle incelenmesi gerektiğine işaret etti, devrimin baş ve diğer düşmanlarını her somut kesitte berrak bir şekilde ortaya koydu. Bunu sırf akademik bir tespit olarak yapmadı. Baş düşmana karşı mücadelede şartlara göre değişen bir dizi taktik izledi. Baş düşmana karşı mücadele adına diğer düşmanları unutturan bir yaklaşıma izin vermedi" diyor konferansçılar. Bunun yenilik, teoriye katkı neresinde? (Bu bağıntıda sizin baş düşman anlayışınızla Mao Zedung'un baş düşman anlayışı arasında bir benzerlik yoktur. Sizin savunduğunuz gerçekte Üç Dünyacı baş düşman teorisidir!)

Bunun ötesinde şu sözlerle, Mao Zedung'dan hiçbir şey anlamadıklarını bir kez daha belgeliyorlar:

> "Mao Zedung'un *ezilen ülkeler* gerçeğinde sınıfların ayrıntılı bir analizi, sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin çok yönlü tahlili üzerinde yükselen görüşleriyle silahlanmadan buralarda devrimi zafere ulaştırmak olanaksızdır."

Konferansçılar, olmayan birşeyi kafalarından uyduruyorlar. Mao Zedung'un "ezilen ülkeler gerçeğinde sınıfların ayrıntılı bir analizi, sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin çok yönlü bir tahlili" *yoktur*. Onun sözkonusu tahlili ayrımsız ve istisnasız "ezilen ülkeler gerçeği" değil, *Çin gerçeği* ile ilgilidir. Bunun tersini iddia eden, Mao Zedung'un "ezilen ülkelerde... ayrıntılı tahlili"nin nerede olduğunu bir zahmet ortaya koymalıdır!

Bu noktada aslında onlar Çin'i ayrımsız tüm "ezilen ülkeler" ile aynı kategori içinde ele aldıklarını göstererek, Marksizm-Leninizmden ne kadar habersiz olduklarını belgeliyorlar. Mao Zedung Düşüncesi tam da bunu yapmış, Çin devrimini tüm ezilen ülkeler için —ayrımsız— ve evet dünya devrimi için model olarak göstermiş; bu noktada da Marksizm-Leninizmden sapmıştır. Şimdi bu sapmayı Maocular, hem de Mao Zedung'u savunma adına, ona malederek ayı dostluğu yapmaktadırlar.

— Halk Savaşı teorisi, gerçekte Mao Zedung'un Marksist-Leninist teoriye katkısından sözedilecekse, en başta sayılması gereken noktadır. Ama o da doğru kavranması şartı ile. Bizim "halk savaşçılarımız" ise onu doğru kavramamışlardır.

Bu noktada söylenmesi gereken şudur:

"MAO ZEDUNG'UN MARKSİST-LENİNİST TEORİYE, DEVRİMİN ASKERİ YOLU İLE İLGİLİ OLARAK, HALK SAVAŞI KONUSUNDA YAPTIĞI KATKI:

"Mao Zedung Düşüncesi" 1960'larda yeniden yoğun bir biçimde propaganda edilmeye başlandığında, Mao Zedung Düşüncesi'nin propagandacıları, özellikle bu sorun üzerinde duruyor, Mao Zedung'un bu konudaki katkısının "Mao Zedung Düşüncesi"nin temeli olduğu görüşünü savunuyorlardı. Lin Biao'nun "Yaşasın Halk Savaşının Zaferi" adlı broşürü buna bir örnektir.

Gerçekten de "şehirlerin kırlardan kuşatılması" stratejisi; "halk savaşı stratejisi" devrimin askeri yolu olarak, Çin devriminin ve Mao Zedung'un Marksist-Leninist teoriye bir katkısıdır. Komintern ve Stalin, Çin devriminin hedeflerini, dostlarını, düşmanlarını; içinde bulunduğu aşamayı, gelişme yönünü vs. doğru bir biçimde tespit etmişlerdir. Ancak, Çin devriminin izlediği "uzun süreli halk savaşı" —"kırlık bölgelerde üs alanları ve kurtarılmış bölgeler kurma", "şehirleri kırlarda kuşatma şeklindeki askeri *yol*— bizzat Çin devriminin pratiği içinde Mao Zedung önderliğinde geliştirilmiştir. Bu Marksist-Leninist teoriye devrimin askeri yolu, askeri stratejisi konusunda yapılan önemli bir katkıdır. Ve özellikle yarı-sömürge yarı-feodal yapıya sahip ülkeler için çok büyük bir öneme sahiptir. Mao Zedung ayrıca askeri strateji bakımından Marksist-Leninist teorinin hazinesine önemli katkılarda

bulunmuş, gerilla savaşı; halk savaşının aşamaları; gerilla savaşı ve hareketli savaş ilişkileri vb. konularda bütün dünyada Marksist-Leninistlerin eline önemli bir silah vermiştir. Bütün bunlar Marksizm-Leninizme yapılan katkılardır. Ama bu katkılar hiç de "Mao Zedung Düşüncesi" savunucularının iddia ettiği gibi "Leninizmi yepyeni bir aşamaya yükselten", "Marksizm-Leninizmin zirvesi" vs. olan katkılar değildir. Bunlar *bütün içinde ele alındığında* Leninizm temelinde yükselen; ve Leninizmin belli taktik konularda geliştirilmesi olan katkılardır.

"Mao Zedung Düşüncesi"ni savunma adına, bu düşünce savunucuları, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizme gerçekten yaptığı bu değerli katkıları; önce bütün sömürge, yarı-sömürge ülkeler için genelleştirip mutlaklaştırarak (Bizce, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin çok büyük çoğunluğunda halk savaşı yolunun izlenmesi kaçınılmazdır. Ancak biz tüm sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde, devrimin mutlaka halk savaşı yolu izlemesi gerektiği şeklindeki bir anlayışın yanlış olacağı düşüncesindeyiz. Özel şartlarda, komprador kapitalizminin çok gelişmiş olduğu; ülkenin küçük, işçi nüfusunun büyük olduğu; üs ve kurtarılmış bölgeler kurup yaşatma imkanının bulunmadığı vs. şartlarda, genel ayaklanma; veya nispeten kısa, genel ayaklanma ile koordineli halk savaşı da olabilir. Bu her ülkenin somut durumuna bağlı olan bir olaydır); daha sonra da Çin devriminin izlediği yolu, proleter dünya devriminin yolu olarak genelleştirerek, tanınmaz hale getirdiler; karikatürize ettiler. "Mao Zedung Düşüncesi", Mao'nun halk savaşı konusundaki katkılarını proleter dünya devriminin yolu olarak göstererek, zararlı bir şekle soktu." *(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri-II, s. 35-36)*

*

İşte konferansçıların "komünist olmanın bugünkü ölçütü olarak" ortaya koyduğu "Mao Zedung Düşüncesi"ni, "Leninizmin sadece bir devamı değil, aynı zamanda onun yeni bir üst aşamaya ulaştırılması" yapan "katkılar"ın tümü bunlardır.

Konferansçılar 8 ana madde, bir dizi alt maddede topladığı bu katkıların büyük çoğunluğu katkı değil, sapmadır. Gerçekten katkı olan noktalarda ise, bu katkılar teoriye nitel katkılar; teorinin "yeni bir

aşamaya yükseltilmesi" anlamına gelen katkılar değildir.

"Mao Zedung Düşüncesi" adına "katkı" olarak savunulan, gerçekten sapma olan noktalarda, bu sapmalar özellikle Stalin dönemindeki doğru teori ve uygulamaların reddi temelinde yükselmektedir.

Bunun ötesinde şöyle bir soruyu konferansçılar cevaplamak zorundadır:

Eğer Mao Zedung'un Marksizm-Leninizmi ilerlettiği noktalar "Mao Zedung Düşüncesi" denmesine hak veriyorsa; eğer "Mao Zedung Düşüncesi" olmadan "proletarya diktatörlüğü" mümkün değilse, vb.; o zaman neden "cesur" Maocuların yaptığı gibi "Maoizm" demiyor da, "Mao Zedung Düşüncesi" diyorsunuz? Neden Maocu lafları satır aralarına sıkıştırılıyor?

Bu konuda Peru KP gibileri ve TKP/ML içindeki "Maocular" gibileri gerçekte kendi içlerinde utangaç Maocu olan III. Konferansçı oportünistlerden çok daha tutarlıdır! Oportünizmi daha tutarlı savunma anlamında tutarlı tabii!

IV

III. KONFERANSÇI REVİZYONİSTLER ÇİN DEVRİMİ DENEYİNİ YANLIŞ BİR BİÇİMDE DEĞERLENDİRMEKTE; TÜRKİYE'DE DEVRİMİN YOLU KONUSUNDA ÇİN ŞABLONCULUĞU YAPMAKTA VE SONUÇ OLARAK HALK SAVAŞINI SAVUNMA ADINA ÖNCÜ SAVAŞINI SİSTEMLİ BİR BİÇİMDE SAVUNMA NOKTASINDA KONAKLAMAKTADIR!

TKP/ML III. Konferansı da, Çin'deki demokratik devrimin deneylerini doğru değerlendirmemektedir.

Onlar Stalin'in —Mao Zedung'un da dayandığı— "Çin'de silahlı devrim, silahlı karşı-devrimle savaşmaktadır. Bu Çin devriminin kendine özgü niteliklerinden ve üstünlüklerinden biridir" *(Stalin, "Çin Devriminin Perspektifleri Üzerine", Eserler, c. 8, s. 325, Almanca)* — (Mao Zedung bu alıntıya "Savaş ve Strateji Meseleleri" başlıklı makalesinde atıfta bulunuyor. Bkz. cilt 2, s.223)— tespitinin somut olarak ne anlama geldiğine kafa yormamışlardır. Ve kafa yorma ihtiyacı da duymamaktadırlar.

Sözkonusu tespitte "savaş" sözcüğü, şu veya bu küçük silahlı grubun —sayıları onlarla, bilemediniz yüzlerle sayılabilir— sınıftan

kopuk, ama onun adına hareket eden ÖNCÜ'lerin yürüttüğü şu veya bu silahlı eylemler için değil; milyonlarca işçi-köylü kitlesinin silah elde mücadele yürüttüğü bir durum için kullanılmaktadır.

Aynı tespit içindeki "ordu" sözcüğü ise; kendine "ordu" adını veren, silahlı küçük bir öncü grup için değil; bir yanda savaş ağalarının önderliğinde, diğer yanda ise milli devrimci güçlerin önderliğinde yüzbinlerce silahlı kişiyi kapsayan büyük silahlı güçler için kullanılmaktadır.

Bu bağıntıda, Stalin sözkonusu alıntının yapıldığı yazısında aynen şöyle demektedir:

> "Eskiden, 18.-19. yüzyıllarda devrimler genellikle halkın büyük ölçüde silahsız ve kötü bir biçimde silahlanmış halde ayaklanması ve eski rejimin ordusu ile çatışması biçiminde olurdu. (Halk) bu orduyu içinden çökertmeye, ya da en azından bir bölümünü kendi safına çekmeye çalışırdı. Bu geçmiş döneme ait devrimci patlamalarda tipik biçimdir. Aynı şey 1905'de bizde, Rusya'da da oldu. Çin'de ise gelişme başka türlü oldu. Çin'de eski hükümetin taburları karşısında silahsız bir halk yok, tersine devrimci ordusu aracılığı ile temsil edilen silahlı bir halk var. Çin'de silahlı devrim, silahlı karşı-devrimle savaşmaktadır. Bu Çin devriminin kendine özgü niteliklerinden ve üstünlüklerinden biridir. Çin'de devrimci ordunun özel önemi de burada yatar." *(Stalin, "Çin Devriminin Perspektifleri Üzerine", c. 8, s. 325, Almanca)*

Çin'deki gerçek durum — 1924'ten itibaren, hatta ondan önce de— devrim ve karşı-devrimin yüzbinlerce askerden oluşan ordularla karşı karşıya gelip çatıştığı gerçek bir SAVAŞ durumudur.

III. Merkez Komitesi ve de tüm "halk savaşçı"larımızın anlamadığı, —birçok kez gözlerinin içine sokulduğu halde— görmek istemedikleri birinci gerçek budur.

Bu gerçek görülmediği, kavranmadığı zaman, "Çin'de... devrim ile karşı-devrim en başından itibaren savaş içinde" tespiti şablon olarak alınıp, hiç ayrımsız tüm "yarı-sömürge yarı-feodal ülkeleri" ve menşeviklerce bu kategori içinde ele alınan "ülkemize" uydurulmaya kalkışılınca; ortaya gerçekle ilgisi olmayan bir tespit ve ona uygun

olan yanlış bir siyaset çıkmaktadır.

İkinci olarak konferansçılar Çin'de Partinin "savaş içinde, kırlarda" inşa edilmesinin ve buna rağmen proletaryanın fiili öncülüğünün sağlanmasının Çin somutunda nasıl olduğundan da habersizdir. Gösterildiğinde de anlamak istememekte kararlıdır.

Çin'de ÇKP, Çin'in az sayıdaki *büyük sanayi merkezlerinde* işçi sınıfı içinde yürütülen çalışma içinde kurulmuş; ve 1927'ye kadar *esas olarak* işçi sınıfı içinde ve büyük şehirlerde örgütlenmiştir.

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin 1925'deki faaliyet raporunda ÇKP'nin durumu hakkında şu bilgiler veriliyor:

> "Rapor döneminde ÇKP, Çin özgürlük hareketi içinde dikkate değer ve etkili bir faktör haline gelmiştir. İşçi hareketi genişleyip 1925 Temmuz-Eylül ayları arasında grev ve gösteriler dalgası kabardığında parti işçi kitleleri ile yakın temas kurdu, örgütünü genişletti ve üye sayısını Ocak 1925'deki 900'den, 4000'e yükseltti. (Bunların %8'i kadındır.) Bu üye sayısı artışı büyük çoğunluğu ile işçilere aittir. İşçiler tüm iyelerin % 70'ini oluşturmaktadır. Partinin gerçek çekirdeği hala Şanghay'da yoğunlaşmıştır. Burada 1200 Parti üyesi, ve 1500 Komünist Gençlik Birliği üyesi vardır. Komünist Gençlik Birliğinin tüm üye sayısı 9000'dir. ÇKP'nin Şanghay dışında Pekin'de (300 üye), Kanton'da (600 üye) önemli örgütleri vardı. Ayrıca Hanan (Hunan-ÇN) ve Anyüan'da örgütler vardır. ***Kırlık alanda parti örgütü yoktur*** (abç) Şanghay'daki olaylarla ilgili olarak gelişen hareket sürecinde kitle içinde büyük etkiye sahip olan ve partinin bunlar aracılığı ile proletaryanın siyasi eylemlerini yönlendirdiği sendika örgütleri kuruldu." *(KEYK Faaliyet Raporu-1925... Feltrinelli Reprint, 1967, Almanca, s.334)*

ÇKP'nin bu dönemdeki esas eksikliklerinin sayıldığı yerde ise en başta Partinin "henüz taşrayı, ve kırı kapsamadığı" tespiti yapılmaktadır. *(age, s.335)*

Şubat-Kasım 1926 arası için KEYK Faaliyet Raporunda Partinin üye sayısının sürekli arttığı, 1926 Mayıs sonu itibarı ile üye sayısının 12.000'e vardığı; bunlar içinde işçi oranının %66 olduğu

(%22 aydın, % 5 köylü, diğerleri diğer kategoriler) bilgisi verilmektedir. Partinin taşraya da yayıldığı, şimdi "hemen her eyalette örgütü" olduğu belirtilmektedir. *(KEYK Faaliyet Raporu, Şubat-Kasım 1926 arası, s. 157)*

Yani Çin'de Komünist Partisi başından itibaren "kırlık bölgelerde" "savaş içinde" kurulup inşa edilmemiştir. Çin'de işçi sınıfının partisi olan Komünist Partisi, işçi sınıfını kuruluşundan 1927'ye dek esas olarak büyük sanayi merkezlerine yoğunlaştırdığı çalışması ile ve bu çalışma içinde kazanmıştır. 1927'ye gelindiğinde, ÇKP Çin'de *işçi sınıfı içinde* en sağlam biçimde örgütlenmiş olan parti durumundadır. Sendikal hareket esas olarak ÇKP'nin önderliğindedir.

Şanghay, Pekin, Wuhan, Kanton gibi büyük şehirler ÇKP'nin esas örgütlenmiş olduğu merkezler durumundadır.

ÇKP'nin durumu böyle iken, ve ÇKP 1925'de henüz kırda örgüte sahip değilken, kırlık bölgelerde devrimci hareket ÇKP'den bağımsız olarak muazzam bir atılım göstermiş, köylü kitleleri "köylü birlikleri" içinde örgütlenerek, toprak ağalarına —ki bunlar aynı zamanda savaş ağaları idi ve emperyalizmle içiçe idi— karşı ayaklanmalara başlamıştır.

ÇKP Kısa Tarihi'nde verilen bilgilere göre *(ÇKP Kısa Tarihi, Mjau Tschu-Wang, VKT Verlag, Almanca),* 1925 yılında Gwandung vilayetinde 600.000, Hunan'da 300.000 köylü, "köylü birlikleri"nde örgütlenmiş durumda idi.

Köylü hareketleri bütün 1926 yılı boyunca da yükselme gösterdi. Bu gelişmeler karşısında ÇKP içinde köylü sorununu inceleyen bir komisyon kuruldu. Başına da Mao Zedung getirildi.

Mao Zedung 1927 Ocak'ında köylü hareketinin en yüksek seviyede olduğu Hunan'da yaptığı incelemelerini "Hunan'daki Köylü Hareketi İle İlgili Araştırma Üzerine Rapor"unda *(Seçme Eserler, cilt 1, s. 23-67 arası)* ortaya koydu.

Bu raporunda Mao Zedung durumu şöyle ortaya koymaktadır:

"Hunan'daki köylü hareketinin gelişmesi, hareketin şimdiden oldukça ilerleme göstermiş olduğu eyaletin merkez ve güney kısımlarındaki illerle ilgili olarak kabaca iki döneme ayrılabilir.

Birincisi geçen yılın Ocak ayından Eylül ayına kadar olan örgütlenme dönemidir. Bunun Ocak-Haziran arası yeraltı faaliyetleri, devrimci ordunun Çao Heng-ti'yi kovaladığı Temmuz-Eylül arası ise açık faaliyet dönemiydi. Bu dönemde köylü birliklerinin üye sayısı 300-400 bini geçmiyordu ve köylü birliklerinin doğrudan önderliği altındaki yığınların sayısı bir milyondan fazla değildi; köylük bölgelerde henüz hemen hemen hiç mücadele yoktu ve sonuç olarak köylü birlikleri başka çevrelerde çok az eleştiriliyordu. Birliklerin üyeleri Kuzey Sefer Ordusunda kılavuz, keşifçi ve hamal olarak çalıştıklarından bazı subaylar bile köylü birlikleri hakkında olumlu şeyler söylüyorlardı. Geçen Ekimden bu yılın Ocak ayına kadar olan ikinci dönem ise devrimci eylem dönemiydi. Birliklerin üye sayısı iki milyona çıktı ve bu birliklerin doğrudan önderliği altındaki yığınların sayısı on milyona ulaştı. Köylüler birliklere girerken genellikle bütün aile adına bir kişinin ismini verdiklerinden iki milyon üye demek, birliklerin etkisi altında aşağı yukarı on milyonluk bir kitle var demektir. Hunan'daki köylülerin hemen hemen yarısı şimdi örgütlenmiş durumdadır. Siangtan, Siangsiang, Liuyang, Çangşa, Liling, Ningsiang, Pingkiang, Siangyin, Hengşan, Hengyang, Leiyang, Çensien ve Anhua gibi illerde köylülerin hemen hemen hepsi köylü birliklerinde toplanmıştır ya da onların önderliği altındadır. Köylüler yaygın örgütlenmelerinin gücüyle harekete geçtiler ve köylük bölgelerde dört ay içinde tarihte eşi görülmedik büyük bir devrim yaptılar." *(Mao Zedung Seçme Eserler, cilt I, s. 24-25, Aydınlık Yayınları)*

Mao Zedung'un çıkardığı sonuç şudur:

"Köylü hareketinin günümüzdeki yükselişi muazzam bir olaydır. Yakında Çin'in orta, kuzey ve güney eyaletlerinde yüz milyonlarca köylü, ne kadar büyük olursa olsun hiç bir gücün durduramayacağı güçlü bir fırtına gibi, bir kasırga gibi çok ani ve şiddetli bir şekilde ayaklanacaktır. Onlar kendilerini bağlayan engelleri parçalayacaklar ve kurtuluşa giden yolda hızla ileri atılacaklardır. Bütün emperyalistleri, savaş ağalarını, yiyici memurları, mahalli zorbaları ve mütegallibeyi mezara

göndereceklerdir. Her devrimci parti ve her devrimci yoldaş sınanacak ve kitlelerin verdiği karara göre ya kabul edilecek ya da reddedilecektir. Üç seçenek vardır: Kitlelerin başına geçerek onlara önderlik mi edeceğiz? Bağırıp çağırarak, eleştirerek onların gerisinde mi kalacağız? Yoksa, önlerine dikilip onlara karşı mı çıkacağız? Her Çinli seçimini yapmakta özgürdür, fakat olaylar sizi bir an önce seçim yapmaya zorlayacaktır." *(Mao Zedung, age, s. 23-24)*

Yani ÇKP 1927'de kırlık/köylük bölgelerde çalışma, buralarda çalışmaya ağırlık verme sorununu tartışırken, sorun Mao Zedung'un ortaya koyduğu gibi "kitlelerin başına geçip ona önderlik edilip edilmeyeceği" sorunudur. Milyonlarca köylü kitlesi, ÇKP'den bağımsız *ayaklanmış* durumdadır.

Ama yalnızca bu da değil!

Bunun ötesinde, Guomindang ile ilişkilerdeki olumsuz gelişmeler; Guomindang sağ kanadının komünistlere saldırısı; Wuhan Guomindang yöneticilerinin de Çan Kay-şek karşısında teslimiyeti sonucu, şehirlerde komünistler çok ağır askeri yenilgiler aldılar.

Şanghay'da karşı-devrimcilerin saldırılarında 10 000'e yakın işçi öldürüldü. Çangşa'da —ÇKP'nin sağ önderliğinin de marifeti sonucu— 20 gün içinde 10 000'den fazla komünist ve devrimci öldürüldü.

Son olarak, devrimci ordudan arta kalan 30 000 kişilik bir silahlı güç 1 Ağustos 1927'de Nangça ve Çiangsi eyalet merkezlerini ele geçirdi. Ama durmadan yürüyüşüne devam etti. Karşı-devrimci ordulara büyük kayıplar verdirmesine rağmen, kendi de büyük güç kaybetti. 2000 kişiye kadar düştü. İşte ÇKP'nin *kıra çekilmesi* bu şartlarda oldu:

— Parti başlangıçta şehirlerde, işçi sınıfı içinde yürütülen çalışmalar içinde kurulmuştu. Ve işçi sınıfının büyük kesimini örgütlemiş, kendi etkisi altına almıştı.

— Kırlık bölgelerde gelişen muazzam bir köylü hareketi vardı.

— Şehirlerde karşı-devrim, komünist örgütlenmeye çok ağır kayıplar verdirmişti. Bu durumda ÇKP, kazanmış olduğu öncü işçilerin önemli bir bölümünü kırlık bölgelere çekerek —ki bu çekme aynı zamanda askeri açıdan zorunlu hale gelmişti— köylü hareketinin başına geçmeye çalıştı.

Kırlara çekilme, askeri açıdan ayaklanmanın bastırıldığı, başarı şansı olmayan alanlardan, ayaklanmanın sürdüğü alanlara, düşmanın güçlü olduğu alanlardan devrimin güçlü olduğu alanlara çekilmedir.

Bütün bunlar, konferansçıların anlamadığı, anlamak istemediği gerçeklerdir.

Bu gerçekler anlaşılmayınca ortaya, Mao Zedung'un savunulması adına korkunç bir Çin şablonculuğu, ve Mao Zedung'un iğdiş edilmesi çıkıvermektedir.

Mao Zedung, Çin'de devrimci savaş sorununa gayet somut yaklaşmakta; çıkış noktası olarak devrimin şiddet sorunu olduğunu; ve fakat şiddetin kullanılış biçimlerinin ülkelere göre değişiklikler göstereceğini almaktadır. O "Çin Devrimci Savaşında Strateji Meseleleri" adlı önemli makalesinde her türlü şablonculuğa ve basitleştirmeye karşı şu düşünceleri savunmaktadır:

1. SAVAŞIN YASALARI GELİŞME HALİNDE OLAN YASALARDIR

Savaşın yasaları bir savaşı yöneten herkesin incelemek ve çözmek zorunda olduğu bir meseledir.

Devrimci savaşın yasaları, devrimci bir savaşı yöneten herkesin incelemek ve çözmek zorunda olduğu bir meseledir.

Çin'in devrimci savaşının yasaları da Çin'in devrimci savaşını yöneten herkesin incelemek ve çözmek zorunda olduğu bir meseledir.

Bugün bir savaşın içinde bulunuyoruz; savaşımız devrimci bir savaştır; ve devrimci savaşımız yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülke olan Çin'de sürdürülmektedir. Bunun iç yalnızca genel olarak savaş yasalarını değil, fakat devrimci savaşın özel yasalarını ve hatta Çin'deki devrimci savaşın daha da özel olan yasalarını incelemek zorundayız.

Herkes bilir ki, insan bir iş yaptığı zaman, o işin koşullarını, niteliğini ve diğer şeylerle ilişkilerini kavramazsa, o şeyi yöneten yasaları bilemez, o işin nasıl yapılacağını bilemez ya da o işi hakkıyla yapamaz.

Savaş, çelişmelerin çözülmesi için uygulanan en yüksek mücadele biçimidir ve sınıflar, milletler, devletler veya siyasi gruplar arasında çelişmeler belirli bir düzeye ulaştığı zaman ortaya çıkar; savaş özel mülkiyet ile sınıfların ortaya çıkmasından beri var olagelmiştir. Savaşın gerçek şartları, niteliği ve diğer şeylerle olan ilişkileri kavranmazsa, savaşın yasaları bilinemez, savaş iyi yönetilemez ve zafer kazanılamaz.

Devrimci savaş, ister devrimci sınıf savaşı olsun, ister devrimci bir milli savaş olsun savaşın genel şartlarına ve niteliklerine ek olarak kendine özgü şart ve niteliklere sahiptir. Dolayısıyla savaşın genel yasalarının yanı sıra kendi özel yasaları da vardır. Kendine özgü şartlarını ve niteliğini anlamadığınız, özel yasalarını kavramadığınız sürece devrimci bir savaşı yönetemez, başarıyla sürdüremezsiniz.

Çin'in devrimci savaşı, iç savaş olsun, milli savaş olsun Çin'in özel şartlarında sürdürülmektedir ve dolayısıyla kendisini hem genel olarak savaştan, hem de genel olarak devrimci savaştan ayırt eden kendine özgü şartlara ve kendine özgü bir niteliğe sahiptir. Bunun için genel olarak savaşın ve genel olarak devrimci savaşın yasalarının yanı sıra, özel yasaları da vardır. Bunları kavramadığımız sürece, Çin'in devrimci savaşını zafere ulaşturamayız.

O halde, genel olarak savaş yasalarını, devrimci savaşın yasalarını ve nihayet Çin'in devrimci savaşının yasalarını incelemek zorundayız.

Bazı kimseler hâlâ çok önceleri mahkum etmiş olduğumuz yanlış bir görüşü savunuyorlar. Onlara kalırsa yalnız genel olarak savaşın yasalarını incelemek yeterlidir; ya da daha somut bir şekilde ifade edecek olursak, yalnızca gerici Çin hükümeti veya Çin'deki gerici Harp Akademileri tarafından yayınlanan askeri ders kitaplarını incelemek yeterlidir. Bunlar, bu kitapların sadece genel anlamda savaş yasalarını ortaya koyduklarını, üstelik tamamen dışardan kopya edilmiş olduklarını ve bizim de bunları, biçim ve içerik bakımından en ufak bir değişiklik yapmadan, olduğu gibi kopya etmemizin ve uygulamamızın "ayakkabıya

uydurmak için ayaklarımızı kesmek" anlamına geleceğini ve mutlaka yenilgiye uğrayacağımızı görmüyorlar. Kan pahasına elde edilmiş bilgi neden yararlı olmasın diyorlar? Bu yoldan elde edilmiş tecrübelerden yararlanmakla birlikte, kendi kanımız pahasına elde ettiğimiz tecrübelerden de yararlanmamız gerektiğini kavrayamıyorlar.

Diğer bazı kimseler, gene çok önceleri reddetmiş olduğumuz başka bir hatalı görüşü savunuyordu. Bunlara göre de yalnızca Rusya'daki devrimci savaşın tecrübesini incelemek yeterlidir. Yani daha açık bir ifadeyle, Sovyetler Birliği'nde iç savaşın yönetilmesinde yararlanılan yasaları ve Sovyet askeri örgütleri tarafından yayınlanan askeri ders kitaplarını uygulamakla yetinmeliyiz. Bunlar da, bu yasa ve kitapların Sovyetler Birliği'ndeki iç savaşın ve Kızıl Ordunun kendine özgü niteliklerini yansıttığını ve bizim bunları hiç değiştirmeden kopya edip uygulamamızın gene "ayakkabıya uydurmak için ayaklarımızı kesmek" anlamına geleceğini ve bizi mutlaka yenilgiye götüreceğini göremiyorlar. Bunlar şöyle diyorlar; bizim savaşımız da Sovyetler Birliği'ndeki gibi devrimci bir savaş olduğuna göre ve Sovyetler Birliği zafere ulaştığına göre, bize, Sovyet örneğini uygulamaktan başka ne kalıyor? Bunlar da, devrimci savaşın en son tecrübelerini kapsadığı ve Lenin ve Stalin'in önderliğinde kazanıldığı için Sovyetler Birliği'nin savaş tecrübesine özel bir önem vermekle birlikte, Çin devrimine ve Çin Kızıl Ordusuna özgü birçok etkeni içeren Çin'in devrimci savaşının tecrübesine de aynı şekilde önem vermemiz gerektiğini kavrayamıyorlar.

Diğer bazıları da, gene çok önceleri mahkum ettiğimiz üçüncü bir hatalı görüşü savunuyorlar. Bunlara göre ise, en değerli tecrübe, 1926-27 Kuzey Seferi sırasında kazanılandır ve ders çıkarmamız gereken tecrübe budur. Ya da daha açık bir şekilde söylemek gerekirse, Kuzey Seferini taklit edip dosdoğru ilerleyerek büyük şehirleri ele geçirmeliyiz. Bunlara da Kuzey Seferi tecrübesinin incelenmekle birlikte kopya edilmemesi ve mekanik bir şekilde uygulanmaması gerektiğini, çünkü bugünkü savaşımızın şartlarının farklı olduğunu kavrayamı-

yorlar. Kuzey Seferinin bize kazandırdığı tecrübelerden yalnızca bugün için hala geçerli olanlarını almalı ve bugünkü şartların ışığında bizim için yararlı olan şeyleri bulup çıkarmalıyız.

Böylece farklı savaşların farklı yasalarının, bu savaşların farklı şartları, yani zaman, yer ve nitelik farklılıkları tarafından belirlendiğini görmüş bulunuyoruz. Zaman açısından, hem savaş hem de savaş yasaları gelişme halindedir. Her tarihi dönemin kendine özgü nitelikleri vardır ve bu nedenle her tarihi dönemin savaş yasaları da kendine özgü nitelikler taşırlar ve başka bir dönemde mekanik bir biçimde uygulanamazlar. Savaşın niteliği bakımından gerek devrimci savaşın gerekse karşı-devrimci savaşın kendine özgü nitelikleri bulunduğundan, onları yöneten yasaların da kendine özgü nitelikleri vardır; birine uygulananlar, mekanik bir biçimde diğeri için de geçerli olamaz. Yer unsuru bakımından da, her ülke ya da milletin, özellikle de büyük bir ülke veya milletin kendine özgü nitelikleri olduğundan, her ülkenin ya da milletin savaş yasalarının da kendi özellikleri vardır ve burada da birine uygulanan mekanik bir biçimde diğerine uygulanamaz. Farklı tarihi dönemlerde, nitelik bakımından farklı yerlerde farklı milletler tarafından yapılan savaşları incelerken, dikkatimizi, her birinin özellikleri ve gelişmesi üzerinde toplamalı ve savaş meselesine mekanik bir yaklaşıma karşı çıkmalıyız. *(Mao Zedung, "Çin Devrimci Savaşında Strateji Meseleleri", Seçme Eserler, cilt I, s. 211-214)*

Mao Zedung'un bu diyalektik-materyalist yaklaşımı ile, Türkiye'de Çin'i arayan ve Mao Zedung'un deyimiyle "ayakkabıya uydurmak için ayaklarımızı kesme" konumunda duran TKP/ML'in yaklaşımı arasında uzaktan yakından bir ilgi olmadığı açıktır.

Konferansçıların güya savunduklarını iddia ettikleri Mao Zedung, aynı yazısının "Çin'in devrimci savaşının özellikleri nelerdir?" başlıklı bölümünde de Çin'deki biçimi ile halk savaşının gelişmesini mümkün kılan özellikler hakkında şu tespitleri yapıyor:

2. ÇİN'İN DEVRİMCİ SAVAŞININ ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

O halde Çin'in devrimci savaşının özellikleri nelerdir?

Bence bunlar başlıca dört tanedir.

Birincisi, Çin'in, siyasi ve iktisadi gelişmesi eşit olmayan, 1924-27 devriminden geçmiş, geniş bir yarı-sömürge ülke olmasıdır.

Bu özellik, Çin'in devrimci savaşının gelişmesinin ve zafere ulaşmasının mümkün olduğunu gösterir. Biz bunu daha önce (Hunan-Klangsi Sınır Bölgesi Birinci Parti Kongresi sırasında) 1927 sonu ile 1928 başlarında, Çin'de gerilla savaşının başlatılmasından az sonra Hunan-Klangsi sınır bölgesindeki Çinkang Dağlarında bulunan bazı yoldaşların "Kızıl Bayrağı daha ne kadar dalgalandırabileceğiz?" sorusu üzerine de belirtmiştik. Çünkü bu temel bir soruydu. Çin'in devrimci üs bölgelerinin ve Çin Kızıl Ordusunun yaşayıp yaşayamayacağı ve gelişip gelişemeyeceği sorusunu cevaplandırmadan bir adım bile ilerleyemezdik. Çin Komünist Partisi'nin 1928 yılında yapılan Altıncı Milli Kongresi de gene bu soruyu cevaplandırdı. O zamandan bu yana Çin devrimci hareketi doğru bir teorik temele sahip olmuştur.

Şimdi bu özelliği daha ayrıntılı bir biçimde inceleyelim.

Çin'in siyasi ve iktisadi gelişmesi eşit değildir. Zayıf bir kapitalist ekonomi ile hakim nitelikteki yarı-feodal bir ekonomi; sanayi ve ticaret merkezleri durumunda olan birkaç modern şehir ile geniş ve durağan köylük bölgeler; milyonlarca sanayi işçisi ile eski sistem altında çalışan yüz milyonlarca köylü ve zanaatkar; merkezi hükümete hakim olan büyük savaş ağaları ile eyaletlere hakim olan küçük savaş ağaları; iki türden gerici ordu, Çan Kay-şek'in Merkezi Ordusu ile eyaletlerdeki savaş ağalarının emri altındaki "çeşitli birlikler"; birkaç demiryolu, birkaç gemi hattı ve motorlu araçların geçebileceği az sayıda yol ile çoğunluğundan yaya olarak geçmenin bile bir mesele olduğu pek çok sayıda patika yanyana bulunmaktadır.

Çin yarı-sömürge bir ülkedir. Emperyalist devletlerin birlik halinde olmamaları, Çin'deki hakim grupların da birleşememelerine sebep olmaktadır. Birçok devletin hakimiyetindeki bir yarı-sömürge ülke ile tek bir devletin tahakkümü altında bulunan bir sömürge arasında fark vardır.

Çin, geniş bir ülkedir. "Doğu karanlıktayken, batı aydınlıktır; güneyde ortalık kararırken, kuzeyde hâlâ ışık vardır." Dolayısıyla kimsenin, manevra alanı bulunup bulunmadığından endişe etmesine gerek yoktur.

Çin büyük bir devrimden geçmiştir. Bu devrim, Kızıl Ordunun tohumlarını atmış, Kızıl Ordunun önderini, yani Çin Komünist Partisi'ni ortaya çıkarmış ve kitlelere bir devrim tecrübesi kazandırmıştır.

İşte bu yüzden, Çin'in devrimci savaşının birinci özelliği bu savaşın, siyasi ve iktasidi gelişmesi eşit olmayan ve bir devrim tecrübesinden geçmiş, bir yarı-sömürge ülkede sürdürülmesidir. Bu özellik, esas olarak, siyasi strateji ve taktiklerimizi olduğu kadar, askeri strateji ve taktiklerimizi de belirler.

İkinci özellik, düşmanımızın büyük ve güçlü olmasıdır.

Kızıl Ordunun düşmanı Guomindang'ın durumu nedir? Guomindang, siyasi iktidarı zor yoluyla ele geçirmiş ve iktidarını az çok pekiştirmiş bir partidir. Dünyanın başlıca karşı-devrimci devletlerin desteğini sağlamıştır. Ordusunu yeniden düzenlemiş ve Çin tarihindeki bütün diğer ordulardan farklı ve genel olarak modern devletlerin ordularına benzeyen bir ordu haline getirmiştir. Bu ordu, silah ve donatım bakımından Kızıl Ordudan çok üstün, sayı bakımından da Çin tarihinin gördüğü ordulardan ve hatta bütün diğer ülkelerin ordularından daha kalabalık bir ordudur. Guomindang ordusu ile Kızıl Ordu arasında dünya kadar fark vardır. Guomindang, Çin'in siyaset, ekonomi ve kültürünün kilit noktalarına ya da can damarlarına hakim durumdadır; ülke çapında siyasi iktidara sahiptir.

Böylece, Çin Kızıl Ordusu büyük ve güçlü bir düşmanla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu, Çin'in devrimci savaşının ikinci özelliğidir. Bu özellik, zorunlu olarak, Kızıl Ordunun askeri harekatını, birçok bakımlardan, genel anlamda savaş ile Sovyetler Birliği'ndeki iç savaştan ya da Kuzey Seferinden farklı kılmaktadır.

Üçüncü özellik, Kızıl Ordunun küçük ve güçsüz oluşudur.

İlk defa gerilla birlikleri halinde faaliyete geçen Çin Kızıl Ordusu, birinci büyük devrimin yenilgiye uğraması üzerine ortaya çıktı. Bu, dünyanın gerici kapitalist ülkelerinin nispi bir siyasi ve iktisadi istikrar döneminde olduğu, Çin'de ise gericiliğin hüküm sürdüğü bir dönemde gerçekleşti.

Siyasi iktidarımız dağınık ve tecrit edilmiş dağlık ya da uzak bölgelerde hüküm sürmekte ve hiç bir şekilde dış yardım almamaktadır. Devrimci üs bölgelerindeki iktisadi ve kültürel şartlar, Guomindang bölgelerindekilere kıyasla geri bir durumdadır. Devrimci üs bölgeleri yalnızca köylük bölgeleri ve küçük şehirleri kapsamaktadır. Bu bölgeler başlangıçta son derece küçüktüler ve o zamandan bu yana da pek büyümemişlerdir. Üstelik bunlar sabit değildirler, Kızıl Ordu gerçekten sağlam üslere sahip değildir.

Kızıl Ordu sayıca azdır, silahları eskidir ve yiyecek, giyecek ve yakacak gibi malzemenin sağlanması konusunda büyük güçlüklerle karşı karşıyadır.

Bu özellik, bir önceki özellikle tam bir zıtlık halindedir; Kızıl Ordunun strateji ve taktikleri bu zıtlık üzerine inşa edilmiştir.

Dördüncü özellik, Komünist Partisinin önderliği ve toprak devrimidir.

Bu özellik, birinci özelliğin kaçınılmaz bir sonucudur ve iki yönü vardır. Bir yandan, Çin'in devrimci savaşı, gericiliğin Çin'de ve kapitalist dünyada alıp yürüdüğü bir dönemde sürdürülmesine rağmen zafere ulaşabilir. Çünkü Komünist Partisinin önderliği altındadır ve köylülerin desteğine sahiptir. Bu destek sayesinde üs bölgelerimiz, küçük olmalarına rağmen siyasi bakımdan son derece kuvvetlidirler ve koskoca Guomindang rejimine kararlı bir şekilde karşı çıkmakta, askeri bakımdan ise Guomindang saldırıları için büyük birer engel oluşturmaktadırlar. Kızıl Ordu, sayıca küçük olmasına rağmen, Komünist Partisinin önderliğindeki askerleri toprak devriminin bağrından doğdukları, kendi çıkarları uğruna savaştıkları ve komutan ve erleri siyasi bakımdan birlik halinde olduğu için, büyük bir savaşma gücüne sahiptir.

Öte yandan, Guomindang'ın durumu bunun tam tersidir. Guomindang toprak devrimine karşı çıkmakta, dolayısıyla köylülerden destek görmemektedir. Büyük bir orduya sahip bulunmakla birlikte, eskiden küçük üretici olan askerlerinin ve küçük rütbeli subaylarının çoğunu kendilerini gönüllü olarak feda etmelerini sağlayacak durumda değildir. Subayları ve erleri siyasi bakımdan bölünmüş durumdadır ve bu da onun savaşma gücünü zayıflatmaktadır. *(Mao Zedung, age, s. 230-233)*

Çin'deki bu somut özellikleri ile —ki orada halk savaşı stratejisini mümkün kılan özellikler bunlardır— Türkiye'nin ve ... özelliklerinin değişik olduğu, gerçeklere önyargısız yaklaşan, gerçeği kafasındaki şablona göre çizmeye kalkmayan herkes için açık olmak zorundadır.

Mao Zedung'un birinci özellik olarak saydığı "siyasi ve iktisadi gelişmenin eşitsiz" oluşu, hiçbir şekilde, tüm kapitalist ekonomilerin doğal görüntüsü olan bölgelerarası "normal" dengesizlik durumu değildir. O zaten bundan ne anladığını somut olarak anlatmaktadır. "Hakim nitelikteki yarı-feodal ekonomi" Çin'de sözkonusudur, ama Türkiye'de değildir. Bölgesel "eyaletlere hakim olan" savaş ağaları, Çin gerçekliğini yansıtır, Türkiye'yi değil.

Çin "kızıl ordusunun tohumlarını atmış, ÇKP'yi ortaya çıkarmış, kitlelere bir devrim tecrübesi" kazandırmış, "büyük bir devrimden geçmiştir". Türkiye açısından, bu durum da benzer değildir.

Karşı-devrimin merkezi ordusu olan Guomindang'ın "büyük ve güçlü" olması bağıntısında, bir paralellik kurulabilir. Ama o noktada bile çok dikkatli olmak gerekir. Çünkü Guomindang'la karşılaştırıldığında, çok daha güçlü —içi kof olmasına rağmen— bir düşmanla karşı karşıya olma durumu sözkonusudur.

Kızıl Ordunun "küçük ve güçsüz" oluşu bağıntısında, Türkiye açısından tespit edilmesi gereken; güçsüz bir kızıl ordu değil, kızıl ordunun henüz yokluğu durumudur.

Mao Zedung'un "birinci özelliği kaçınılmaz sonucu" olarak gördüğü (s.233) Komünist Partisinin önderliği ve toprak devrimi sorununa gelince: Burada Mao Zedung'un sözünü ettiği "Komünist Partisinin önderliği", ideolojik anlamda yol gösterme vb. biçiminde bir

önderlik değil, 1927 sonrasında kırlara çekilmek zorunda kalan Komünist Partisi'nin kırlık bölgelerde köylülerin devrimci hareketine *fiilen* önderlik etmesi durumudur. Ülkemizde komünist partisi hiçbir dönemde bu duruma gelmemiştir. Köylülerin toprak devrimi hareketinden ise sözetmek zaten mümkün değildir.

Bu benzemezlikler ortada iken, Çin devriminin askeri yolunu Türkiye'ye uygulamaya kalkmak siyasi açıdan büyük bir yanlıştır; ve bu yanlışın gösterildiği ve pratikte de görüldüğü halde savunulması budalalıktır.

Devrimle karşı-devrimin gerçek bir savaş durumu içinde olmadığı bir ortamda, "Devrimle karşı-devrim en başından itibaren savaş içindedir" tespiti yapıp, ona uygun siyasetler üretmek;

Toprak devrimi hareketinin "T"sinin olmadığı bir ortamda "toprak devrimi"nden ayrı düşünülemeyecek bir devrim yolu savunmak; bugünkü konferansçıların geldikleri noktada yaptığı siyasi cambazlıklardır.

Konferansçılar Çin devrimi deneylerinden öğrenme adına gerçekte Çin devrimi deneylerini çarpıtmaktadırlar. Onlar Çin'deki halk savaşının gerçek anlamda toprak devrimi mücadelesi temelinde ve anti-emperyalist nitelikte KÖYLÜ SAVAŞI, esasta işçi sınıfı önderliğinde *köylülerin* savaşı olduğunu kavramamakta; köylülerin toprak devrimi temelinde hiç bir hareketinin görülmediği şartlarda, köylülerin kendiliğinden hareketlerinin düzen sınırları dışına çıkmadığı ve köylülerin "öncü" ile "devlet" güçleri arasındaki çatışmalar karşısında esas olarak seyirci rolünde durdukları —en iyi halde, öncüye "sessiz destek"— bir ortamda, HALK SAVAŞI adına iyi örgütü, silahlı bir "öncü"nün (maya'nın-foko'nun) devletle savaşını; ÖNCÜ SAVAŞINI savunma konumunda konaklamaktadırlar.

Mao Zedung'un önderliğindeki ÇKP'nin savunduğu ve uyguladığı Halk Savaşı ile, TKP/ML'in "halk savaşı" adına savundukları ve uygulamaya çalıştıkları, öncü ile devlet güçlerinin silahlı çatışmaları arasında bir benzerlik yoktur.

Ama onların "halk savaşı" adına savundukları ve uygulamaya çalıştıkları ile, Regis Debray'in Che Guevara, Fidel Castro'ya dayanarak, güya Küba devriminden çıkarılan —(güya diyoruz, çünkü Küba

devriminin derslerinin doğru bir özetlemesi de değildir yapılan; Regis Debray daha sonra "Silahların Eleştirisi" başlıklı kitabında, kendi savunduklarının halk savaşı ile ilgisi olmadığını, öncü savaşının halk savaşı ile ilgisi olmadığını teslim etmek zorunda kalmıştır. Bkz. "Silahların Eleştirisi", Almanca, Rororo-Aktuell 1950, II. Bölüm... Öncünün savaşı ve halkın savaşı bölümü)— dersleri özetlediği "Devrimde Devrim mi?"de savunduğu şu görüşlerle uyum sözkonusudur:

"Küba Devriminin etkisi tarihin kataloglayıp kutsayarak tahta oturttuğu yöntemler ve kalıplar içerisinde düşünülmüş ve incelenmiştir. Meydana getirdiği bütün sarsıntıya rağmen, şokun zamanla yumuşaması bundandır. Bugün artık heyecan yatışmıştır. Küba'nın bugüne kadar ihmal edilen gerçek önemi ve verdiği derslerin kapsamı yeni yeni keşfedilmekte, gerilla savaşı konusunda yeni bir anlayış gün ışığına çıkmaktadır.

....

Bugün Latin Amerika'da; tutarlılığı bakımından kesin ve sabit bir askeri doğrultuda ifadesini bulamayan bir siyasal tutum, devrimci sayılamaz. Devrimcilik iddiasında olan her tutum, şu soruya somut bir cevap vermek zorundadır: Kapitalist devlet iktidarı nasıl yıkılır? Başka deyişle, Kuzey Amerika askeri yardım heyetleriyle sürekli olarak takviye edilen ordu, yani kapitalist iktidarın belkemiği nasıl kırılır? Küba Devrimi, kardeş Latin Amerika ülkelerine; tarihsel ayrıntıları içerisinde incelenmesi gereken bir cevap getirmektedir. Uygun olarak seçilmiş kırsal alanlarda yavaş veya hızlı bir hazırlıktan sonra gerilla savaşları; halk ordusunun ve gelecekteki sosyalist devletin çekirdeği olarak *seyyar bir stratejik kuvvet geliştirmek*...

Devrimci gerilla gücü gizlidir. Gizlice doğar ve gelişir. Savaşçılar takma adlar kullanırlar. Başlangıçta gözden uzak dururlar, ancak şeflerinin seçtiği yer ve zamanda ortaya çıkmalarına izin vardır. Gerilla güçleri, askeri örgüt bakımından olduğu kadar, eylemde de sivil halktan bağımsızdır. Bundan ötürü, köylü halkın doğrudan doğruya savunmasını üstlenmelerine gerek yoktur.

...

Bugün, şurada burada tuhaf tersliklere tanık oluyoruz. Che Guevara gerilla hareketinin, bizzat amaç olmadığı gibi, muhteşem bir macera da olmadığını yazmaktadır. Ona göre gerilla savaşı sadece, siyasal iktidarın ele geçirilmesi amacı için bir araçtır. Fakat gelin görün ki, gerilla güçleri birçok başka amaca da hizmet etmektedir: Burjuva hükümetleri üzerinde bir baskı biçimi, siyasal atcambazlığında bir etmen, ihtiyaç halinde oynanacak bir koz... İşte bazı önderliklerin, askeri araçlarına yüklemeye kalktıkları amaçlar! Böylece devrimci yönetim reformcu olmayan amaçlar için kullanılmaktadır. Bir, yerinde sayma döneminden sonra gerillalar, dışardan empoze edilen bu hedeflerden yüz çevirdiler ve siyasal önderliklerini kendi ellerine aldılar. Gerilla gücü, kendisiyle tutarlı kalabilmek için, kendi siyasal önderliğini kurdu. Bu, çelişkileri çözümlemek ve askeriyeyi geliştirmek için tek yoldu. Şurası da belirtilmelidir ki: *hiçbir gerilla hareketi yeni bir parti örgütlemeye kalkışmadı aksine kendi savaşçıları arasındaki doktrin ya da parti bölünmelerini ortadan kaldırmaya çalıştı. Birleştirici etmenler savaş ve savaşın doğrudan doğruya siyasal amaçlarıydı. Gerilla hareketi, artık siyasal görevler haline gelmiş bulunan en acil askeri görevler etrafında, kendi içerisinde bir birlik yaratmaya başlar. Gueillero'lar arasında temsil olunan, partili ya da partisiz bütün öğeler, bu birliğin içerisindedir. Gerilla gücünün en kesin siyasal* seçimi, silahlı kurtuluş kuvvetlerinin üyesi olmak yönündedir. Böylece, bu küçük ordu büyüdükçe ve ilk zaferlerini kazandıkça, bütün partı üyeleri arasında birlik yaratır. Sonunda, geleceğin Halk Ordusu, teorik olarak kendisinin bir aleti durumunda bulunacağı partiyi doğuracaktır. Bu partı, ordudur.

Küba Devrimi de aynı paradoksla karşılaşmadı mı? Her zaman için iktidarı ele geçirmenin bir aracı olan partinin, iktidarın kazanılmasından sonra geliştiği bir [illegible] ile söylenmiştir. Fakat hayır, parti zaten Asi Ordu biçiminde çekirdek halinde bulunmaktaydı. Bu ordunun baş komutanı Fidel, 1959 başlarından beri, resmen partı başkanı idi. Kübadaki yabancı bir gazeteci bir gün birçok komünist önderi savaş elbiseleri ile görünce şaşırmış, savaş elbiselerinin ve yabancanın

devrimin folkloruna ait olduğunu ve bunların gerçekten, bir türlü savaş taklitçiliği olduğunu sanmıştı. Zavallı adam? Bu bir taklit değildi. Gözleri önünde cereyan eden şey, bizzat devrimin tarihi ve büyük olasılıkla Amerika'nın gelecekteki tarihi idi. Tıpkı sosyalizmin adının, devrime bir yıllık bir sosyalist uygulamadan sonra resmen verildiği gibi, partinin adı da, proleter partisinin resmi varlığının başlamasından üç yıl sonra kullanılmaya başlandı. Kübada halk ordusunun yönetici çekirdeği; Giap'a göre Vietnamda olduğu gibi, parti değildi. Asi ordu partinin yönetici çekirdeği, onu yaratan çekirdekti. İlk parti önderleri 26 Temmuz 1953'te Moncada'da ortaya çıkmıştı. Parti devrimle yaşıttı, 26 Temmuz 1967'de 14'üne basmıştı. Moncada Asi Ordunun, sonradan da partinin çekirdeği olmuştu. Bu çekirdek etrafında, ve sırf bu çekirdek kendi siyasal-askeri önderliğini elinde bulundurduğu için, diğer siyasal güçlerin bugünkü Küba Komünist Partisi'ni oluşturmak üzere bir araya gelmeleri mümkün olmuştur. Bu partinin gerek tabanını, gerekse üst kademelerini, gerilla ordusundan gelme silah arkadaşları oluşturmaktaydı.

Latin Amerika devrimi ve bunun öncüsü olan Küba Devrimi böylece, uluslararası devrim deneylerine ve Marksizm-Leninizme önemli bir katkıda bulunmuştu.

Belli koşullar altında, siyasal ve askeri yön ayrı olmayıp, çekirdeğini gerilla ordusunun teşkil ettiği halk ordusundan ibaret tek bir organik bütün teşkil ederler. Öncü parti bizzat gerilla foco'su biçiminde bulunabilir. Gerilla gücü çekirdek halinde bulunan partidir. Bu Küba devriminin getirdiği sarsıcı bir yeniliktir...

Böylece Marksist-Leninist teori ile devrimci pratik arasında birkaç on yıldır süregelen ayrılık sona ermiştir. Bu uzlaşma, ne kadar deneme niteliğinde ve yüzeysel görünürse görünsün, kendi siyasal önderliğinin sahibi olan gerilla hareketi tarafından temsil edilmektedir. Bir gerilla gücü eğer gerçekten topyekün bir siyasal savaş peşinde ise, işlevler ve güçler arasındaki herhangi bir temel ikiliği uzun süre hoş göremez.

Che Guevara birlik fikrini o kadar ileri götürmektedir ki, Amerika'da ayaklanma mücadelesini yöneten siyasal ve askeri önderlerin (mümkünse bir kişinin şahsında birleşmesini) teklif etmektedir. Önderlik, Fidel de olduğu gibi tek kişide de olsa, kollektif de olsa; asıl önemli husus, önderliği, aynı zamanda siyasal ve askeri bakımdan homojen olmasıdır. *(W. Pomeroy, "Marksizmde Gerilla Savaşı", s. 388, 390, 393-395)*

Şimdi konferansçılarımız, hiddetle "kendilerinin partisiz ordu", "ordu içinden parti çıkarmak" vb. düşünceleri savunmadıklarını söyleyebilirler. Doğrudur. Onlar teorik olarak henüz bu saçmalığa varmadılar. Ama kendini yığınlardan gizleyen, yığınlar adına yığınların sınıf mücadelesinde bağımsız olarak devlet güçleri ile çatışan "öncü" "guerillero" düşüncesi, savundukları ve uygulamaya çalıştıkları şeydir.

Konferansçılar "parti kırlık bölgelerde savaş içinde inşa edilecektir" tezi ile Çin devriminin *sözde* deneyini genelleştirip Türkiye için reçete olarak sunarak; sonuç olarak işçi sınıfının önderliği düşüncesini "ideolojik önderlik"le sınırlayan bir konumda konaklıyorlar.

İşte Çin devriminin deneylerinden bizim konferansçıların öğrenmesi böyle!

Ama onlar Mao Zedung'dan öğrenme adına Çin devriminin gerçek deneylerini çarpıtmakla kalmıyor.

Yine Mao Zedung'u savunma adına, Mao Zedung'un kendisinin hiç yapmadığı bir şeyi, Çin devriminin bazı deneylerini tüm sömürge, yarı-sömürge ülkeler için genelleştirme işini kaşla göz arasında yapıyorlar.

TKP/ML'in çok sevdiği bir terane vardır: "Bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde..." teranesi. Bu terane, son dönemde iyice kısaltılıp, "yarı-sömürge ülkelerde"ye indi. Çünkü "yarı-feodal"lik konusunda konferansçılar içinde "rivayet muhtelif"tir! Ola ki yarın "yarı-feodal"lik bir kenara bırakılabilir. O zaman da anla, "halk savaşı" stratejisinin savunulması gerekir. (Yoksa İbrahim Kaypakkaya'ya ihanet edilmiş olur! Daha hızlılar çıkıp, "Halk Savaşı" çığırtkanlığı yapabilir! Ona göre tedbir gereklidir!) O halde teorinin

"tüm yarı-sömürge" ülkeler biçiminde düzeltilmesi gerektir! Menşevikler de buna uygun olarak *"yarı-sömürge ülkelerde* devrimci hareketin izleyeceği strateji (Ne demekse artık! Herhalde Komünist partisi demek istiyorlar. Aslında İbrahim Kaypakkaya'yı doğru okusalar, bu ikisinin aynı olmadığını bilmeleri gerekir. Yine genel bir "devrimci hareket" stratejisinden sözetmezlerdi, çünkü o "hareket" çok parçalıdır! Her parçasının ayrı stratejisi vardır! —YN) bağımsız kapitalist ülkeler devrimci hareketinin izleyeceği stratejiden çok önemli farklılıklar gösterir *(K14, s.13)* biçiminde halledilmesi gerekir! Menşevikler de bu halletme işini yapmıştır. Şimdi iki kategori ülkenin varlığı sözkonusudur menşeviklere göre: Bağımsız kapitalist ülkeler/ ve yarı-sömürgeler!

Bunlardan ikincilerde "halk savaşı" stratejisi geçerlidir!

[Bu bağıntıda Sezar'ın hakkı Sezar'a! Çin Devrimi deneyinin tüm yarı-sömürge yarı-feodal ülkelere genelleştirilmesi işini yapan şimdilik konferansçılar değildir. Onlar bu "teori"yi, şimdi geldikleri noktada, yarı-feodal ekini çıkarıp, tüm yarı-sömürge ülkelere genelleştirme biçiminde bir "katkı"nın sahibidir. Çıkış noktasındaki orijinal genelleştirme "Yaşasın Halk Savaşının Zaferi"nde Lin Biao'ya aittir.

Lin Biao bu genelleştirmenin temel taşlarını şöyle döşemiştir:

"Bugün dünya halkları ile Amerikan emperyalizmi ve onun uşakları arasındaki amansız mücadelenin başlıca muharebe meydanı Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın geniş alanlarıdır. Bütün dünyada, halkları emperyalist baskılar altında en çok acı çeken ve emperyalist egemenliğin en zayıf olduğu alanlardır buralar. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, devrimci fırtınalar dünyanın bu bölgelerinde kopmuştur ve buralar bugün, Amerikan emperyalizmine direkt darbeler indiren en önemli fırtına merkezleri durumuna gelmişlerdir. Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın devrimci halklarıyla Amerika Birleşik Devletleri'nin taktarlığındaki emperyalistler arasındaki çelişme, çağdaş dünyanın temel çelişmesidir. Bu çelişmenin gelişmesi, dünya halklarının tümünün, Amerikan emperyalizmine ve onun uşaklarına karşı verdiği mücadeleyi daha da güçlendirmektedir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, halk savaşı, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki gücünü gitgide artırarak kendini göstermiştir. Çin, Kore, Vietnam, Laos, Küba, Endonezya, Cezayir ve öteki ülkelerin halkları, emperyalistlere ve onların uşaklarına karşı halk savaşları vermişler ve büyük zaferler kazanmışlardır. Bu halk savaşlarına öncülük eden sınıflar değişebildiği gibi, yığın hareketlerinin ve zafer derecesinin genişliği ve derinliği de değişik olabilir; ama, bu halk savaşlarının zaferleri, emperyalizmin kuvvetlerini fazlasıyla zayıflatmış, bastırmış, Amerikan emperyalizminin bir dünya savaşı çıkarma planlarını boşa çıkarmış ve dünya barışını korumakta zorlu etkenler durumuna gelmişlerdir.

Bugün Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın devrimci halklarının, Amerikan emperyalizmine ve onun uşaklarına karşı, halk savaşları vermeleri için, şartlar her zamankinden çok daha elverişlidir." *(Lin Biao, "Yaşasın Halk Savaşının Zaferi", s. 60-61)*

İbrahim Kaypakkaya da bu genellemeyi 1972 şartlarında savunmuştur. İbrahim Kaypakkaya

"Mao Zedung Düşüncesi'nin yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde anlamı nedir?" sorusunu sormakta ve şu cevabı vermektedir:

"Mao Zedung Düşüncesi'nin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde anlamı nedir? Mao Zedung yoldaş, Marksist-Leninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisini, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin şartlarına uygulayarak şu sonuçlara varmıştır: Bu ülkelerde feodalizme karşı yürütülen mücadeleyle, emperyalizme karşı yürütülen mücadele birbirine kopmaz bağlarla bağlıdır. Demokratik halk devriminin özü toprak devrimidir. Toprak devrimi, proletarya önderliğinde halk savaşı yoluyla başarıya ulaşır. Halk savaşı, özünde bir köylü savaşıdır. Proletarya partisi, yoksul ve orta köylülere dayanarak köylük bölgelerde silahlı mücadeleye girişmeli, buralarda kurtarılmış alanlar yaratmalı, bu kurtarılmış alanlar uzun süreli savaş içinde genişletilerek buralardan büyük şehirler kuşatılmalı ve en sonunda büyük şehirleri de zaptetmek suretiyle ülke çapında

siyasi iktidar ele geçirilmelidir. Proletarya partisi ve halk ordusu bu uzun süreli savaş içinde adım adım inşa edilmelidir. Yine bu uzun süreli savaş içinde, feodalizme, emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı, bütün halk sınıflarının, işçi sınıfının, köylülerin, şehir küçük-burjuvazisinin ve milli burjuvazinin birleşik cephesi gerçekleştirilmelidir. Bu birleşik cephe, işçi sınıfı önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakı üzerine kurulabilir. Halk savaşının başarıya ulaşmasıyla ülke çapında kurulacak iktidar, bir burjuva diktatörlüğü değil, proletarya önderliğinde halk diktatörlüğüdür. Demokratik halk diktatörlüğü gerçekleştirildikten sonra, önderliği elinde tutan proletarya, yoksul ve aşağı-orta köylülerle birleşerek, durmaksızın proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirilmeli ve sosyalizmin inşaasına girişmelidir. Mao Zedung Düşüncesi'nin, Çin Devrimi deneyinin öğrettikleri, en genel çizgileriyle bunlardır." *(İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s. 268-269)*

Görüldüğü gibi, Lin Biao, "tüm ezilen uluslar ve halklar" için bir genelleme, giderek dünya devriminin yolu olarak bir genelleme yaparken; İbrahim Kaypakkaya'da "yarı-sömürge yarı-feodal" ülkeler genellemesi yapmakta, bu gibi ülkelerde ayrımsız "halk savaşı" stratejisini savunmakta, bunu da Mao'nun yaptığını söylemektedir.

[Bu noktada İbrahim Kaypakkaya yanlışı savunmaktadır.]

Konferansçılar bunu Mao Zedung'un genelleştirdiği iddiasındadırlar.

Bu bağıntıda dayandıkları iki yer vardır. Birincisi aynen şöyledir:

I. ÇİN'İN ÖZELLİKLERİ VE DEVRİMCİ SAVAŞ

İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, meselenin savaşla halledilmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir. Bu Marksist-Leninist devrim ilkesi gerek Çin ve gerekse bütün diğer ülkeler için evrensel olarak geçerlidir.

Ama ilke aynı kalmakla birlikte, onun proletarya partisi tarafından uygulanması, değişik şartlara göre değişik şekillerde ifadesini bulur. Faşist olmadıkları ya da savaş halinde

olmadıkları zaman kapitalist ülkeler içte (feodalizmi değil) burjuva demokrasisini uygularlar; dış ilişkilerinde ise kendileri tahakküm altında olmayıp, başka ülkeleri tahakküm altında tutarlar. Bu özelliklerinden dolayı, kapitalist ülkelerdeki proletarya partisinin görevi, uzun bir legal mücadele dönemi boyunca işçileri eğitmek, kuvvet toplamak ve böylece kapitalizmi nihai olarak yıkmaya hazırlanmaktır. Bu ülkelerde mesele, uzun bir legal mücadele, parlamentodan bir kürsü olarak yararlanmak, iktisadi ve siyasi grevler, sendikaların örgütlenmesi ve işçilerin eğitilmesi meselesidir. Orada örgütlenme biçimi legaldir, mücadele biçimi de kansızdır (askeri değildir). Savaş meselesine gelince, kapitalist ülkelerdeki Komünist Partileri kendi ülkeleri tarafından yürütülen emperyalist savaşlara karşı çıkarlar. Eğer böyle savaşlar patlak verirse, bu Partilerin siyaseti, kendi ülkelerindeki gerici hükümetlerin yenilgiye uğramalarını sağlamaktır. Komünist Partilerinin vermek istedikleri tek savaş, hazırlanmakta oldukları iç savaştır. Fakat bu ayaklanma ve savaş, burjuvazi gerçekten çaresiz bir duruma gelinceye, proletaryanın büyük çoğunluğu silaha sarılıp savaşmaya kararlı hale gelinceye ve köylük bölgelerdeki kitleler proletaryaya gönüllü olarak yardım edinceye kadar başlatılmamalıdır. Ve böyle bir ayaklanma ve savaşı başlatmanın zamanı geldiğinde, ilk adım şehirleri ele geçirmek, ardından da köylük bölgelere ilerlemek olacaktır; tersi değil. Bütün bunlar kapitalist ülkelerdeki Komünist Partileri tarafından yapılmış ve Rusya'daki Ekim Devrimiyle de doğruluğu ispatlanmıştır.

Çin ise farklıdır. Çin'in özellikleri, bağımsız ve demokratik değil yarı-sömürge ve yarı-feodal olması, içte demokrasi olmayıp feodal baskı altında bulunması ve dış ilişkilerinde milli bağımsızlığa sahip olmayıp emperyalizmin tahakkümü altında olmasıdır. Dolayısıyla, yararlanabileceğimiz bir parlamentomuz ve işçileri legal olarak grev için örgütleme hakkımız yoktur. Komünist Partisinin buradaki görevi, esas olarak, ayaklanma ve savaşı başlatmadan önce uzun bir legal mücadele döneminden geçmek ve önce büyük şehirleri ele geçirip ardından köylük bölgeleri işgal etmek değil, tam tersidir.

Emperyalizmin ülkemize silahlı saldırılarda bulunmadığı zamanlarda, Çin Komünist Partisi, ya 1924-27'de Kvangtung Eyaletindeki ve Kuzey Seferindeki savaşlarda olduğu gibi, savaş ağalarına (emperyalizmin uşaklarına) karşı burjuvaziyle birlikte iç savaşa girişir, ya da 1927-1936'daki Toprak Devrimi Savaşında olduğu gibi, köylülerle ve şehir küçük-burjuazisiyle birleşerek toprak ağası sınıfına ve komprador burjuvaziye (keza emperyalizmin uşakları) karşı iç savaşa girişir. Emperyalizm Çin'e karşı silahlı saldırılar başlattığı zaman ise, parti, şimdiki Japonya'ya Karşı Direnme Savaşında yaptığı gibi, ülkenin yabancı saldırganlara karşı olan üstün sınıf ve tabakalarını birleştirerek yabancı düşmana karşı bir milli savaşa girişir.

Bütün bunlar, Çin ile kapitalist ülkeler arasındaki farkı ortaya koymaktadır. Çin'de esas mücadele biçimi *savaş,* esas örgütlenme biçimi *ordudur.* Kitle örgütlenmesi ve kitle mücadelesi gibi diğer biçimler de son derece önemli, hatta vazgeçilmezdirler ve hiçbir şart altında küçümsenemezler; ama onların amacı savaşa hizmet etmektir. Bir savaşın patlamasından önceki bütün örgütlenme ve mücadele savaşa hazırlık içindir. Mesela, 1919'daki 4 Mayıs Hareketinde 1925'deki 30 Mayıs Hareketine kadar olan dönemde olduğu gibi. Savaş patladıktan sonra ise, bütün örgütlenme ve mücadele, savaşla dolaylı ya da dolaysız olarak uyum içinde yürütülür. Mesela, devrimci ordunun cephe gerisinde bütün örgütlenme ve mücadelenin savaşla doğrudan doğruya uyum içinde yürütüldüğü, Kuzey'deki savaş ağası bölgelerinde ise bütün örgütlenme ve mücadelenin savaşla dolaylı olarak uyum içinde yürütüldüğü Kuzey Seferi döneminde olduğu gibi. Gene, Toprak Devrimi Savaşı döneminde, Kızıl bölgeler içindeki bütün örgütlenme ve mücadele savaşta doğrudan, kızıl bölgeler dışındaki bütün örgütlenme ve mücadele ise savaşla dolaylı olarak uyum içinde yürütülmüştü. Gene, şimdiki Direnme Savaşı döneminde, Japon aleyhtarı kuvvetlerin cephe gerilerindeki ve düşman tarafından işgal edilmiş bölgelerdeki bütün örgütlenme ve mücadele, savaşla doğrudan ya da dolaylı olarak uyum içinde yürütülmektedir. *(Mao Zedung, "Savaş ve Strateji Meseleleri", Seçme Eserler, cilt II, s. 221-223)*

Burada Mao Zedung'un yaptığı iki genelleme vardır:

1. İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, meselenin savaşla halledilmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir.

(Burada Mao'nun savunduğu, Marksizm-Leninizmin alfabesi, devrimin şiddet sorunu olduğu gerçeğidir. Bu Mao Zedung'un tespit ettiği gibi, "evrensel olarak geçerlidir.")

2. *Faşist olmayan* ve *savaş halinde olmayan kapitalist ülkelerde* Komünist Partilerinin vermek istedikleri savaş, hazırlanmakta oldukları içsavaştır. Fakat bu ayaklanma ve savaş, burjuvazi gerçekten çaresiz duruma gelinceye kadar, proletaryanın büyük çoğunluğu silaha sarılıp savaşmaya kararlı hale gelinceye kadar başlatılmamalıdır. İlk adım şehirleri ele geçirmek, ardından köylük bölgelere ilerlemek yolu izlenmelidir.

Bunun ötesinde bir genelleme Mao Zedung'da yoktur. Mao Zedung yazının devamında *çok açık* bir biçimde "Çin'in özellikleri"nden sözetmekte; "yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler" vb. bir genelleme yapmamaktadır. Çünkü Mao Zedung Marksist-Leninisttir! O Çin'in çok özel bir duruma sahip olduğunun bilincindedir. Eğer bir genelleme yapılacaksa, ancak Çin ile gerçekten önemli benzerliklere sahip ülkeler için bir genelleme yapılabilir. Ama benzemezliği benzerliğinden çok olan ülkelerin ayrımsız "Çin gibi yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler" tekerlemesi içinde ele alınmasının Marksizm-Leninizm ile ilgisi yoktur. Bunun Mao Zedung'la da ilgisi yoktur. Mao Zedung'un bu genellemeyi yaptığı iddiası boş bir iddiadır.

Mao Zedung'un genelleştirme yaptığı iddiasının dayandırılmaya çalışıldığı ikinci yer, "Çin'deki Kızıl Siyasi İktidar Niçin Yaşayabilir?" başlıklı yazısına konan 7 nolu dipnottur. (İbrahim Kaypakkaya'da buna atıfta bulunuyor. Bkz. Seçme Yazılar, s. 18)

Dayanılan yer bağıntı ve bütünlük içide şöyledir:

"II. ÇİN'DE KIZIL SİYASİ İKTİDARIN DOĞMASININ VE YAŞAMASININ NEDENLERİ

Bir ülkede Kızıl siyasi iktidara sahip bir veya birkaç küçük bölgenin bir Beyaz rejim tarafından tamamen kuşatılmış olarak uzun süre yaşayabilmesi, dünyanın başka hiçbir yerinde

görülmemiş olan bir olgudur. Bu olağanüstü olgunun özel nedenleri vardır. Bu olgu ancak belli şartlarda ortaya çıkabilir ve gelişebilir.

Birinci olarak, bu, emperyalist bir ülkede veya doğrudan emperyalist yönetim altındaki bir sömürgede ortaya çıkamaz, fakat sadece iktisadi bakımdan geri, yarı-sömürge durumunda ve emperyalizmin dolaylı hakimiyeti altında olan Çin'de ortaya çıkabilir. Çünkü bu olağanüstü olgu ancak bir başka olağanüstü olgunun varlığıyla, yani Beyaz rejim içinde savaş durumuyla birlikte ortaya çıkabilir. Cumhuriyetin ilk yılından itibaren (1912) emperyalizm tarafından dışardan ve komprador ve toprak ağası sınıfları tarafından da içerden desteklenen çeşitli eski ve yeni savaş ağası kliklerinin birbirlerine karşı durmaksızın savaşmaları, yarı-sömürge Çin'in bir özelliği'dir. Böyle bir olguya ne emperyalist ülkelerde, ne de emperyalizmin doğrudan hakimiyeti altındaki sömürgelerde rastlanmaz, fakat ancak Çin gibi emperyalizmin dolaylı hakimiyeti altındaki bir ülkede rastlanır. Bu olay şu iki nedene dayanmaktadır; mahalli bir tarım ekonomisi (bütünleşmiş kapitalist bir ekonomi değil) ve emperyalistlerin, bölmek ve sömürmek için, ülkeyi nüfuz alanlarına ayırma siyaseti. Beyaz rejim içindeki uzun süreli parçalanmalar ve savaşlar, Komünist Partisinin önderliği altında, Beyaz rejim tarafından kuşatılmış bir ya da daha fazla sayıda küçük kızıl bölgenin doğması ve yaşaması için gerekli şartları yaratmaktadır. Hunan ve Kiangsi eyaletlerinin sınırlarında kurulan bağımsız rejim, böyle birçok küçük bölgelerden biridir. Çoğu zaman, bazı yoldaşlar güç veya tehlikeli anlarda Kızıl siyasi iktidarın yaşaması konusunda şüpheye düşüyorlar ve kötümser oluyorlar. Bunun nedeni, Kızıl siyasi iktidarın doğuşunu ve yaşamasını doğru bir şekilde açıklayamamalarıdır. Eğer Çin'de Beyaz rejim içindeki parçalanmaların ve savaşların hiçbir zaman sona ermeyeceğini kavrarsak Kızıl siyasi iktidarın doğuşu, yaşaması ve günden güne büyümesi konusunda hiçbir şüphemiz olmayacaktır.

İkinci olarak, Çin'de Kızıl siyasi iktidarın ilk defa ortaya çıktığı ve uzun bir süre yaşamayı başardığı bölgeler, Seçuan,

Kveyçov, Yunnan ve kuzey eyaletleri gibi demokratik devrimden etkilenmeyen bölgeler değil, Hunan, Kvantung, Hupeh ve Kiangsi gibi, 1926 ve 1927 yıllarındaki burjuva-demokratik devrimi sırasında işçi, köylü ve askerlerin geniş kitleler halinde ayaklandığı eyaletlerdir. Bu eyaletlerin birçok yerinde geniş bir şekilde sendikalar ve köylü birlikleri kuruldu ve işçi sınıfı ve köylüler tarafından toprak ağalarına ve burjuvaziye karşı birçok iktisadi ve siyasi mücadele verildi. Kanton şehrinde halkın üç gün siyasi iktidarı elinde tutmasının nedeni, Hayfeng ve Lufeng'de, Güney ve Doğu Hunan'da, Hunan-Kiangsi sınır bölgesinde ve Hupeh eyaletindeki Huangan'da köylülerin bağımsız rejimlerinin doğmasının nedeni budur. Bugünkü Kızıl Ordu ise, Milli Devrimci Ordudan kopmuş, demokratik siyasi eğitimden geçmiş ve işçi ve köylü kitlelerinin etkisi altına girmiştir. Kızıl Orduyu meydana getiren unsurların, Yen Si-şan ve Çang Zo-lin'in askerleri gibi demokratik siyasi eğitimden geçmemiş ve işçi ve köylü kitleleri tarafından etkilenmemiş ordulardan gelmelerine imkan yoktur.

Üçüncü olarak, halkın siyasi iktidarının küçük bölgelerde tutunup tutunamayacağı, ülke çapında devrimci durumun gelişmeye devam etmesine bağlıdır. Eğer devrimci durum gelişmeye devam ederse, şüphesiz küçük Kızıl bölgeler uzun bir süre dayanacak ve hatta, kaçınılmaz olarak, ülke çapında siyasi iktidarın ele geçirilmesini sağlayacak olan birçok güçten biri haline gelecektir. Eğer ülke çapında devrimci durum gelişmeye devam etmez de oldukça uzun bir süre duraklarsa, o zaman küçük Kızıl bölgelerin uzun bir süre dayanmaları imkansız olacaktır. Aslında, komprador ve toprak ağası sınıflarının ve uluslararası burjuvazinin saflarında sürekli olarak meydana gelen parçalanmalar ve savaşlarla birlikte Çin'de devrimci durum gelişmeye devam etmektedir. Bundan dolayı küçük Kızıl bölgeler şüphesiz uzun bir süre dayanacak, aynı zamanda genişlemeye devam edecek ve giderek bütün ülkede siyasi iktidarı ele geçirme hedefine yaklaşacaktır.

Dördüncü olarak, yeterli güçte düzenli bir Kızıl Ordunun varlığı, Kızıl siyasi iktidarın yaşamasının zorunlu bir şartıdır.

Eğer düzenli bir Kızıl Orduya değil de sadece mahalli Kızıl Muhafızlara sahipsek, o zaman düzenli Beyaz kuvvetlerle baş edemez, sadece toprak ağalarının silahlı adamlarıyla baş edebiliriz. Bundan dolayı, eğer yeterli güçte düzenli silahlı kuvvetlere sahip değilsek, işçi ve köylü kitleleri aktif durumda olsalar da, kalıcı ve günden güne gelişen bağımsız bir rejim kurmak şöyle dursun, herhangi bir bağımsız rejim kurmak bile kesinlikle imkansızdır. Bundan da, "silahlı güce dayanarak bağımsız işçi ve köylü rejimleri kurma" fikrinin, Komünist Partisi ve bağımsız rejimin hüküm sürdüğü bölgelerdeki işçi ve köylü kitleleri tarafından iyice kavranması gereken önemli bir fikir olduğu ortaya çıkmaktadır.

Beşinci olarak, Kızıl siyasi iktidarın uzun süre yaşaması ve gelişmesi için yukarıda sıralananlara ek olarak önemli bir şart da şudur: Komünist Partisinin örgütlenmesi güçlü, siyaseti ise doğru olmalıdır." *(Mao Zedung, Seçme Eserler, c. I, s. 73-75)*

Görüldüğü gibi, Mao Zedung çok açık bir biçimde, Kızıl siyasi iktidarın *doğma* ve yaşama nedenleri olarak, birbiri ile bağıntı içinde bir dizi şart saymaktadır.

Bu şartlardan biri hakkında 7 No'lu dipnotta şu tespitler yapılmaktadır:

"İkinci Dünya Savaşı sırasında, eskiden İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa ve Hollanda'nın emperyalist hakimiyeti altında bulunan Doğu'daki birçok sömürge ülke Japon emperyalistleri tarafından işgal edildi. Bu ülkelerde, işçi, köylü ve şehirli küçük burjuva kitleleriyle milli burjuvazinin bir kısmı, Komünist Partilerinin önderliğinde, İngiliz,Amerikan, Fransız ve Hollanda emperyalistleriyle Japon emperyalistleri arasındaki çelişmelerden yararlanarak faşist saldırıya karşı geniş, bir birleşik cephe örgütlediler, Japonya'ya karşı üs bölgeleri kurdular ve Japonlara karşı amansız bir gerilla savaşına girişiler. Bunun sonucunda İkinci Dünya Savaşından önceki siyasi durum değişmeye başladı. İkinci Dünya Savaşı sonunda Japon emperyalistleri bu ülkelerden kovulunca, Amerikan, İngiliz, Fransız ve Hollanda emperyalistleri buralarda eski hakimiyetlerini

yeniden kurmaya çalıştılar. Ama Japonya'ya karşı savaş sırasında oldukça güçlü silahlı kuvvetler inşa etmiş olan sömürge halkları eski yaşayışlarına dönmeyi reddettiler. Ayrıca Sovyetler Birliği güçlenmiş, savaşta Birleşik Devletler dışındaki bütün emperyalist güçler ya yıkılmış ya da zayıflamış ve nihayet Çin devriminin zaferi emperyalist cephede bir gedik açmış olduğu için, emperyalist sistem bütün dünyada derinden sarsılmıştı. Böylelikle Doğudaki bütün sömürge ülkelerin ya da en azından bazı sömürge ülkelerin halkları için, Çin'dekine benzer şekilde, büyüklü küçüklü devrimci üs bölgelerini ve devrimci rejimleri uzun bir süre yaşatmak, uzun süreli devrimci savaşlar vererek köylük bölgelerden şehirleri kuşatmak ve giderek şehirleri de ele geçirip ülke çapında zafer kazanmak mümkün hale gelmiştir. Durumdaki bu değişikliklerin sonucunda Mao Zedung yoldaşın, emperyalizmin doğrudan hakimiyeti altındaki sömürgelerde bağımsız rejimlerin kurulması konusunda 1928 yılında sahip olduğu görüşler de değişmiştir." *(Mao Zedung, Seçme Eserler, c.I, s. 80-81)*

Burada Mao Zedung'un —değiştiği söylenen— görüşlerindeki değişiklik, Kızıl siyasi iktidarların Çin gibi yarı-sömürge ülkelerde olacağı şeklindeki kategorik tespiti ile ilgilidir. İkinci Dünya Savaşından sonra ortaya çıkan şartlarda:

— Savaş içinde güçlü silahlı kuvvetler oluşturmuş olan halklar

— Sovyetler Birliği faktörü

— ABD dışındaki emperyalist güçlerin zayıflaması

— Çin devriminin emperyalist cephede açtığı gedik şartlarında, "Doğudaki sömürge ülkelerin halkları içinde" de "Kızıl siyasi iktidar kurup, uzun süre yaşatmak"... "mümkün" hale gelmiştir. Mümkün! Yalnızca böyle olur değil! Oportünistlerin anlamadığı ilk şey budur! İkincisi de, Mao Zedung'un görüş değiştirdiği alan, yarı-sömürgelikle ilgili alandır. Diğer konularda Mao Zedung görüşünü muhafaza etmektedir.

Herşeyden önce de bu tipte bir gelişme için "işçi, köylü, askerlerin geniş kitleler halinde ayaklanmış olma" şartından —ki bu, devrimin kitlelerin eseri olduğu Marksist-Leninist düşüncesinin somut ifa-

desinden başka bir şey değildir. Aksi taktirde "halk savaşı" adına yapılan öncü savaşı olur— hiçbir zaman vazgeçmemiştir.

Kısacası, Mao Zedung'un Çin devriminin askeri yolunu "tüm yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeleri için" genelleştiridiği tezi, Mao'ya, yapmadığını yaptırtmaya çalışmaktır.

Bu bağıntıda, konferansçıların Stalin'e saldırmak için çokça alıntı yaptığı, ama doğru düşünceler oldu mu yanına yaklaşmadıkları cilt 5'ten, Mao Zedung'a ait olduğu iddia edilen şu sözleri de aktarmayı yararlı buluyoruz:

> "Çin devriminin tecrübesi, yani köylük bölgeler de üs bölgelerinin kurulması, şehirlerin köylük bölgelerden kuşatılması ve en sonunda şehirlerin ele geçirilmesi, ülkelerinizden birçoğu için tamamen geçerli olmayabilir. Ama bunlardan yararlanabilirsiniz. Lütfen Çin tecrübesini mekanik bir biçimde aktarmayın. Herhangi bir ülkenin tecrübesinden — hiçbir zaman dogma olarak almadan— yararlanılmalıdır. Her iki yön de —Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeği ve kendi ülkemizin somut şartları— kaynaştırılmalıdır." *(Mao Zedung, Seçme Eserler, "Cilt V", Aydınlık, s. 372... kendi çevirimiz)*

"Bizim gibi yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde", "Çin gibi yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde" teranelerinde, önce cevaplanması gereken soru, "Çin gibi"nin, "bizim gibi"nin vb. somut olarak ne anlama geldiğidir. Emperyalizme bağımlılığın düzinelerle biçimi; emperyalizme bağımlı, yarı-sömürge ülkelerin yapılarının düzinelerle biçimi vardır. Bunların çok küçük bir bölümü —emperyalizme bağımlılık ortak özelliği dışında— Çin'in özelliklerine benzer özelliklere sahiptir. Bunların tümünün "yarı-sömürge" adı altında —bir tek ortak özellikten çıkarak— bir yerde toparlanması; ve hepsi için devrimin askeri yolu konusunda bir modelin geçerli olacağının savunulması, elmalarla armutların biraraya toplanması, hepsine elma ya da armut denmesine benzer.

Marksist-Leninistler soruna bu kadar kaba genellemeler içinde yaklaşmazlar, yaklaşmamışlardır. Komintern programında en az üç tip ülke, bunların da bir dizi alt tipi sayılmaktadır. İşte Komintern Programının ilgili bölümü:

"Farklı ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçişin farklı koşulları ve biçimleri şematik olarak şu üç tipe ayrılabilir:

Güçlü üretici güçlere, yüksek bir düzeyde merkezileşmiş üretime, nispeten önemsiz küçük çapta işletmelere, eski ve yerleşik bir burjuva-demokratik siyasi sisteme sahip olan *çok gelişmiş kapitalist ülkelerde* (Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, İngiltere vb.) programın başlıca siyasi talebi proletarya diktatörlüğüne doğrudan doğruya geçiştir. Ekonomi alanında temel talepler bütün büyük işletmelere el konulması, çok sayıda Sovyet devlet çiftliğinin kurulması, toprağın sadece nispeten küçük bir bölünmün köylülere verilmesi, kendiliğinden pazar ilişkilerinin işlemesine nispeten daha az olanak tanınması, genel olarak hızlı bir sosyalist gelişme ve köylü işletmelerinin çok hızlı bir şekilde kollektifleştirilmesidir.

Yarı-feodal ilişkilerin tarımda büyük ölçüde varlığını sürdürdüğü, ancak buna rağmen sosyalizmin inşası için gerekli maddi önkoşulların belli ölçülerde var olduğu, burjuva-demokratik devrimin tamamlanmadığı, *kapitalizmin gelişmesinin orta düzeyde olduğu ülkeler* (İspanya, Portekiz, Polonya, Macaristan, Balkanlar vb): Bu ülkelerden *bazılarında* burjuva-demokratik devrim oldukça hızlı bir şekilde gelişerek sosyalist devrime dönüşebilir, *diğerlerinde* ise burjuva-demokratik devrimin görevlerinden birçoğunu yerine getirmek zoruda olan proletarya devrimi tiplerine gerek duyulacaktır. Birinci gruptaki ülkelerde proletarya diktatörlüğünün hemen değil, ancak proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğüne geçiş döneminde kurulması mümkündür. Devrimin doğrudan doğruya proletarya devrimi olarak geliştiği ikinci gruptaki ülkelerde ise, proletaryanın önderliğinde geniş bir toprak ve köylü hareketi gereklidir; toprak devrimi son derece büyük bir rol, hatta bazen belirleyici bir rol oynar. Büyük topraklara el konulmasından sonra, el konulan toprakların büyük bir bölümü köylülere verilir; pazar ilişkileri proletaryanın zaferinden sonra da geniş bir bölgede varlığını sürdürür; köylülüğü kooperatiflerde ve büyük üretim birimlerinde örgütleme görevi, sosyalist inşanın birçok görevi içinde en önemlilerinden biridir. Sosyalist inşanın hızı nispeten yavaştır.

Sömürge ve yarı-sömürge ülkeler (Çin, Hindistan vb.) ve bağımlı ülkeler (Arjantin, Brezilya vb.): Bu ülkelerden bazılarından sanayi henüz emekleme aşamasındadır, diğerlerinde ise oldukça gelişmiş olmakla birlikte, çoğunlukla bağımsız sosyalist inşa için gerekli temeli oluşturmaktan uzaktır. Hem ekonomide hem de siyasi üstyapıda ortaçağın feodal ilişkileri ya da "Asya üretim tarzı" varlığını sürdürmektedir. Kilit sanayiler, hakim durumdaki ticaret, bankacılık ve ulaşım işletmeleri ve plantasyonlar vb. yabancı emperyalist grupların ellerinde toplanmıştır. Bu ülkelerde feodalizme ve kapitalizm öncesi sömürü biçimlerine karşı mücadele verilmesi, sürekli olarak köylü toprak devriminin gerçekleştirilmeye çalışılması ve yabancı emperyalizme karşı ve milli bağımsızlık için mücadele edilmesi belirleyici bir önem taşır. Kural olarak bu ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçiş, ancak bir dizi hazırlık aşamalarından geçmekle, ancak burjuva-demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştüğü bütün bir dönemin sonucu olarak mümkündür. Bu ülkelerden birçoğunda sosyalizm ancak proletarya diktatörlüğünün daha önceden kurulduğu ülkelerin doğrudan yardımlarıyla başarıyla inşa edilebilir.

Ücretli sanayi işçilerinin hemen hemen hiç bulunmadığı, nüfusun çoğunluğunun hala kabile koşullarında yaşadığı ve eski klan toplumunun kalıntılarının hala varlığını sürdürdüğü, milli burjuvazinin hemen hemen hiç bulunmadığı ve yabancı emperyalizmin esas olarak silahlı işgal ve toprak ilhakı biçiminde ortaya çıktığı *daha da geri ülkelerde* (Örneğin Afrika'nın bazı kısımları) merkezi görev milli kurtuluş mücadelesidir. Bu ülkelerde, proletarya diktatörlüğü bulunan ülkeler tarafından yeterince güçlü bir şekilde desteklendiği taktirde, muzaffer milli ayaklanmalar, kapitalizm aşamasını atlayarak sosyalizmin yolunu açabilir.

İleri kapitalist ülkelerde iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesinin gündeme girdiği, Sovyetler Birliği'nde proletarya diktatörlüğünün varlığının dünya çapında öneme sahip bir etken olduğu koşullarda, dünya sermayesinin sömürge ve yarı-sömürge ülkelere girmesinin yol açtığı kurtuluş hareketleri, tek

tek ele alındıklarında bu ülkelerde toplumsal şartların henüz olgunlaşmamış olmasına rağmen, *proletarya diktatörlüğü ve uluslararası proletarya hareketi tarafından desteklendikleri ve yardım gördükleri taktirde sosyalist gelişme yoluna girebilirler."* *(Komünist Enternasyonal Programı, s. 73-76, Aydınlık Ya.)*

Marksist-Leninist yaklaşım ile; dünyayı bağımsız kapitalist ülkeler —barışçı mücadele, hazırlık, genel ayaklanma/yarı-sömürge ülkeler— uzun süreli halk savaşı, en başından itibaren silahlı mücadele, halk savaşı ikilemi içinde açıklamaya çalışan metafizik idealist yaklaşım arasındaki fark bir uçurum derinliğindedir.

Türkiye devriminin yolu bağıntısında şablonculuktan uzaklaşmak gerektiği daha TKP/ML içinde bolşevik-menşevik kanat ayrışması kesin olarak ortaya çıkmamış olduğu bir dönemde savunulmuş, şöyle denmişti:

"Bugün Partimizin önemli bir bölümü için İbrahim Kaypakkaya yoldaşın yazıları dokunulmazlık statüsüne sahiptir. Bu yazılardan en küçük uzaklaşma bile Marksizm-Leninizmden sapmadır, revizyonizmdir vs. Böyle düşünen yoldaşlar, ülkemizde çelişmeler ve baş çelişme sorununun halledilmiş olduğunu savunmakta; görüşlerinin doğruluğunu İbrahim Kaypakkaya yoldaştan alıntılarla ispatlamaya çalışmaktadırlar. Bu yoldaşlar, Türkiye'de çelişmeler sorununa şu mantıkla yaklaşmaktadırlar: Ülkemiz Çin gibi yarı-sömürge yarı-feodal bir ülkedir. Yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde dört başlıca çelişme vardır. Bunlardan feodalizmle halk yığınları (gerçekte köylülük) arasındaki, baş çelişmedir. Neden diye sorulduğunda, arkadaşlar Mao'nun ***Çin toplumu ve Çin devrimi*** *için söylediklerinden sayfalarca alıntı göstermektedirler. Mao bir materyalisttir. O Çin toplumundaki çelişmeleri Çin toplumundan yola çıkarak; Çin'deki somut durumu tahlil ederek tespit etmiştir. Biz de eğer Marksist-Leninist olduğumuzu iddia ediyorsak öyle davranmalı, Türkiye toplumundaki başlıca çelişmeleri ve baş çelişmeyi somut durumu inceleyerek tespit etmeliyiz.*

Çin Devrimi'ni kopyacılık, partimiz içinde hala yaygınlığını koruyan bir hastalıktır. Bu hastalığı aşmamız gereklidir. Çünkü bu hastalığı aşmazsak, Türkiye'de devrime önderlik etmek hayal olur. Biz Çin Devrimi'nden, yalnızca Çin Devrimi'nden değil, tüm devrimlerden, Türkiye devrimini gerçekleştirmek için öğrenmeliyiz. Çin devriminden

öğreneceğimiz en önemli şeylerden biri kuşkusuz Çin devriminin, bütün ülkeler için geçerli bir devrim reçetesi olmadığını göstermesidir. Bunu kafamıza iyice yazmamız gereklidir.

Çin Devrimi'nden nasıl öğrenmemiz gerektiği konusunda açıklığa kavuşmamız için Çin Devrimi'ni iyice incelememiz ve Türkiye toplumu ile Çin toplumunu karşılaştırmamız gerekir. Çok kaba bir karşılaştırma bile yapılsa şunları görebiliriz:

— Çin'in sanayi proletaryası Çin nüfusunun % 0.5'lik bir bölümünü oluşturuyordu. (İktisaden faal nüfus içinde bu % 2'lik filan bir orana çıkabilir.) Örgütlenme düzeyi (sendikal örgütlerde) çok geri idi.— Buna karşı Türkiye'de sanayi proletaryası iktisaden faal nüfusun % 13'ünden fazlasını oluşturmaktadır. Önemli ölçüde örgütlüdür. Ve emekçi kesim içinde en fazla mücadele tecrübesine sahiptir.

(Bu Türkiye'de işçi sınıfının devrimde Çin'dekinden çok daha önemli ve büyük bir rol oynayacağını ve şehirlerde çalışmanın Çin'deki ile kıyaslanamayacak kadar önemli olduğunu göstermektedir.)

— Çin'in komprador tipteki sanayisi ile Türkiye'deki komprador tipteki sanayi karşılaştırıldığında; Türkiye'dekinin Çin'e oranla çok ileri olduğu görülür. (İşçi sınıfı oranlarındaki değişiklik de bunun bir göstergesidir.)

(Bu Türkiye'de demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş için ekonomik şartların Çin'dekinden çok daha uygun olduğunun; bu geçişin daha az sürmesinin mümkün olduğunun göstergesidir.)

— Çin'de merkezi otorite yok denecek kadar zayıftı. Kırlarda esas olarak feodallerin hakimiyeti sürüyordu. Çin'in alanının genişliği; feodalizmin geniş çapta hakimiyetini sürdürmesi; merkezi otoritenin Çin kırına hakim olmasını engelliyor, kırlık bölgelerde kızıl siyasi iktidar alanlarının uzun süre yaşamasını kolaylaştırıyordu.

*— Türkiye'de devlet çok eskiden beri güçlü bir merkezi geleneğe sahiptir. Türkiye'de toprakların genişliği Çin'le karşılaştırılamaz. Türkiye alanının kontrol imkanı Çin'den çok daha büyüktür. Ayrıca Türkiye kırında **merkezi otoriteden bağımsız** bir hakimiyet yok denecek kadar azdır.*

(Bu Türkiye'de kızıl siyasi iktidar alanlarının uzun süre yaşatılmasının güçlüğünü göstermektedir.)

— Çin'de feodalizmin Çin kırında yoğun bir biçimde var

olması; köylülerin feodalizmin tasfiyesi yönündeki kendiliğinden, yığınsal hareketine yol açtı. Ve Çin'de toprak devrimi kavranacak esas halka haline geldi.

— Türkiye'de feodalizm ağır ve acılı da olsa önemli ölçüde çözülmüştür. Türkiye kırında feodal toprak ağalarına karşı mücadele temelinde kendiliğinden hareket yok denecek kadar azdır.

(Bu Türkiye'de feodal toprak ağalarına karşı mücadelenin, Çin'dekine göre daha önemsiz bir rol oynayacağının göstergesidir.)

Çin'de feodalizm ile halk yığınları (daha doğrusu köylülük) arasındaki çelişme baş çelişme olarak tespit edildiği zaman, Çin kırında hakim olanlar feodal toprak ağaları idi; ve köylülük bu toprak ağalarına karşı yoğun bir mücadele içinde bulunuyordu. İşte feodalizm - halk yığınları çelişmesi baş çelişmedir tespiti, bu ***somut durumun*** *ifadesinden başka birşey değildi.*

Ülkemizde somut durumun bu olmadığı; ülkemizde feodal toprak ağalarına karşı geniş bir kendiliğinden mücadele olmadığı; ve bunun ilerde de mümkün olmadığı (feodalizmin yoğun olduğu bir iki yer dışında) çıplak gözle bile görülebilir bir gerçektir. O halde, feodalizm-halk yığınları çelişmesini ülkemizde baş çelişme ilan etmek; objektif gerçekliği yansıtmayan iradi bir tespittir." (TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri-I, s. 313-316)

Bu yazıya ekte de şunlar söylenmiş:

"Yazıda Türkiye devrimi, Çin devrimi ile karşılaştırılıyor. Benzer ve benzer olmayan noktalar gösterilmeye çalışılıyor. Bunlar henüz yeterli değil, yalnızca bir başlangıç olarak kavranmalıdır.

Ayrıca Türkiye devrimi Rus devrimi ile karşılaştırılmalı ve benzer ve benzer olmayan noktalar bu alanda da gösterilmelidir.

Rus devrimi ile Türkiye devrimi karşılaştırılmasında en önemli ayrılık kuşkusuz, Rusya emperyalist bir devlet iken; Türkiye'nin yarısömürge bir devlet olması noktasında ortaya çıkmaktadır.

Ama diğer bazı noktalarda Türkiye ile Rusya arasında önemli benzerlikler vardır.

Mesela şehir ile kır arasındaki ilişki açısından Türkiye ile devrim öncesi Rusyası belli benzerliklere sahiptir.

Diğer yandan Türkiye-Çin-Rusya milli mesele açısından da ele alınıp incelenmelidirl. Kaba bir incelemede görülen şudur:

Rusya ve Türkiye'de hakim olan milletin yanında; millet niteliğine sahip topluluklar vardır. Ve buralarda milli baskı yoğundur. Milli mesele (ülke içindeki milli mesele) devrim sorununda önemli bir rol oynamaktadır.

Buna karşılık Çin'de hakim olan millet büyük bir nüfus yoğunluğuna sahiptir (Han ulusunun bütün Çin'de nüfusa oranı % 96). Diğer topluluklar millet teşkil etmemektedirler. Ayrıca feodalizmin özellikle kırda hemen hemen çözülmemiş olması, milli meseleyi ön plana çıkartmamıştır. Çin'de önemli bir milli baskı sözkonusu değildir.

Bu özellikle "milli burjuvazinin" ülkemizde (demokratik devrim aşamasında da) rolü açısından çok önemlidir. Bizim gibi ülkelerde devrimciliğin en önemli kıstaslarından biri kuşkusuz milli baskı konusunda takınılan tavırdır. Soruna böyle yaklaşıldığında, ülkemizde milli olarak niteleyebileceğimiz orta burjuvazinin her dönemeçte aşırı Türk milliyetçisi bir tavır takındığını, yani karşı-devrimci bir pozisyonda durduğunu gözlemlemek mümkündür. En son Kıbrıs sorunu, bu konuda bizim ülkemizin milli burjuvazisinin karşı-devrimci yönünün ağır bastığını göstermiştir.

...

Parti içindeki tartışmada birçok yoldaşlar, özellikle Mao'yu savunduğunu iddia eden yoldaşlar; Türkiye devrimi konusunda somut araştırmadan çok, Çin devrimini Türkiye'ye uygulamaya çalışır bir yöntem izlemektedirler. Onların bu tavrı Rus devrimini aynen Çin'e uygulamaya kalkan Wang Ming'lerin tavrına benzemektedir.

....

Bugünden proletarya diktatörlüğü üzerine tartışmayı "lüks" gören yoldaşlar için: Mao Zedung bizzat kendi bu sorunun canalıcı bir sorun olduğunu, bu sorunda kavrayışsızlığın kaçınılmaz olarak revizyonizme götüreceğini söylüyor. Pratik onun haklı olduğunu gösteriyor." (age, s. 327-328)

1981 Eylül'ünde yayınlanmış olan, AMLP-GDS-WBK ile birlikte yapılan ortak açıklamada ise aynı konuda şunlar söylenmiş:

"Merkez Komitesi hizibi Çin devriminin gelişmesinin askeri yolunu şabloncu bir biçimde Türkiye'ye uygulamaya çalışıyordu. Bolşevikler bu anlayışı II. Konferansta reddetmişler, ve fakat

görüşlerini hakim kılamamışlardı.

*Şimdi bu açıklamayı yapan dört taraf, **özeleştirisel** bir şekilde şu tespiti yaparlar: 1980 yılının Nisan ayında yapılan ortak açıklamada, Türkiye devriminin görevlerinin tespit edildiği bölümde de, Çin devriminin askeri yolunun şabloncu bir biçimde Türkiye'ye adapte edilmesi şeklindeki yaklaşım hakimdir. Ortak açıklamada Türkiye'de devrimin yolu olarak; uzun süreli halk savaşı; kırlık bölgelerde kızıl siyasi iktidarların kurularak şehirlerin kırlardan kuşatılmasının propagandası yapılmaktadır.*

TKP/ML (B) bu tezin yanlış olduğu, Marksizm-Leninizmin genel ilkelerinin Türkiye'ye uygulanması sonucu olmadığı görüşündedir. Bu tez, Çin'de, Türkiye'de olduğunun tersine, gerçekte merkezi siyasi iktidarın olmadığı; geniş kırlık bölgelerde iktidarın feodal despotlar ve savaş ağaları elinde olduğu; bunların çeşitli emperyalist güçlere sırtını dayayarak birbirine karşı savaş yürüttüğü gerçeklerini gözardı etmektedir. Türkiye'de Çin'in tersine yerleşmiş bir merkezi iktidarın varlığı sözkonusudur.

Merkez Komitesi hizibi, Çin'de proletaryanın çalışabilir nüfusun çok küçük bir bölümünü oluşturduğu —hemen hemen % 0.5 civarında—, buna karşı aynı sayının Türkiye açısından % 13 olduğunu gözardı etmektedir. Merkez Komitesi hizibi, Çin'de büyük bir toprak devrimi hareketinin var olduğu ve devrimde tayin edici bir rol oynadığı gerçeğini; buna karşılık Türkiye'de köylülerin toprak uğruna kitlesel eylemleri olmadığını; şehirlerde ise sınıf mücadelesinin keskinleşerek geliştiği gerçeklerini gözardı ediyor. Merkez Komitesi hizibi, Çin'de feodalizmin bugünkü Türkiye'dekinden çok daha güçlü olduğunu, Çin'de kapitalizmin gelişme düzeyinin geriliğine paralel olarak henüz iç pazara tam olarak bağlanmamış; ve bağı pazarla bütünüyle kesildiği zaman da kendine yetecek ekonomiye sahip geniş alanlar olduğu gerçeklerini red ve inkar ediyor.

Bu tez, Çin'in askeri açıdan kontrolü çok güç olan çok geniş bir alana yayılmış bir ülke olduğu gerçeğini gözardı ediyor.

*Bu liste daha çok uzatılabilir. Ama bu karşılaştırmalar bile, Türkiye'de **devrimin Çin devriminin askeri yolunu şabloncu bir şekilde alıp uygulayamacağını** göstermektedir. Aynı şekilde Rus devriminin askeri yolunun şematik bir şekilde devralınması da*

büyük bir hata olur. Bu, Türkiye'de yabancı emperyalist güçlerin Türkiye'yi ezip sömürmedeki rollerinin, kabaca gözden kaçırılması; ve ***Türkiye devriminin gelişmesinde bu emperyalistlere karşı anti-emperyalist mücadelenin oynayacağı önemli rolü gözardı etmek anlamına gelir."*** *(Bolşevik Partizan 13/3, s. 22-23)*

Türkiye'de "feodalizm ile köylü yığınları arasındaki çelişme" baş çelişme imiş! Baş çelişme denen şey bir kez, toplumsal ilişkiler içinde açık-seçik görülen, gelişmesi ve çözümü, diğer çelişmelerin gelişmesi ve çözümünü kendine bağlı kılan çelişmedir. Nerdedir bu çelişme Türkiye'de, nasıl etkiliyor diğerlerini?

Türkiye'de baş çelişmenin feodalizmle halk yığınları arasında olmasının Türkçesi, Türkiye'de altyapıda feodalizmin hakim olması anlamına gelir. Gerçek durum bu mudur?

"Toprak devrimi"nin kavranacak esas halka olması, doğrudan doğruya köylülerin feodalizme karşı toprak mücadelesinin toplumda esas hareket ettirici olmasına bağlı bir tespittir. Durum böyle midir?

Durumun böyle olmadığı açıktır.

O kadar açıktır ki, neredeyse körler bile görmek zorunda kalmaktadır. Öyle olduğu için de devrim stratejisini toprak devrimi üzerine kuran TKP/ML bile, kırlık bölgelerde gelişme konusunda şu harika tespitleri yapabilmektedir:

"Önümüzdeki dönemde devrimci durumun yükselmesini sürdürmesinin doğal sonucu olarak, KIRSAL bölgelerde kitlelerin moral durumunda da gözle görülür bir yükselme olacaktır. Bu durum parti faaliyetinin gelişmesi hızlanması şartlarını daha da elverişli hale getirecektir." (IKK 81, s. 17)

Görüldüğü gibi, bizim güya köylülüğü temel devrimci güç olarak kavrayan konferansçılarımıza göre, Türkiye'de a) devrimci durum, önce devrimin temel gücünün bulunduğu alanlardan bağımsız olarak, yani Türkçesi köylünün sınıf hareketinden bağımsız olarak yükselmesini sürdürecektir, b) bunun sonucunda da kırda beklenti, sakın ha(!) toprak mücadelesinin filan gelişmesi değildir, "moral yükselecek"tir. Ve böylece partinin çalışma şartları iyileşecektir. Ve "partimiz" köylüler adına köylüleri alimallah kurtarıverecektir! Ne diyelim, herhalde köylü adına devrimciliğin bu kadar saf ifadesi az bulunur!

V

TAKTİK VE MÜCADELE BİÇİMLERİ KONUSUNDAKİ ANLAYIŞLARI İLE III. KONFERANS VE ONUN SEÇTİĞİ III.MERKEZ KOMİTESİ AÇIK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!

Mücadele biçimleri konusunda, bütün Marksist-Leninistlerin ilk çıkış noktası şudur:

DEVRİM ŞİDDET SORUNUDUR.

"İktidarın silah zoru ile ele geçirilmesi ve meselenin savaşla halledilmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir." *(Mao Zedung, Seçme Eserler, C. II, s. 221)*

"Bilindiği gibi, toplumsal hayatın sorunları sınıf mücadelesinin en sert, en keskin biçimi tarafından, yani içsavaş ile çözülür." *(Lenin, "Anayasal Hayaller Üzerine", cilt 25, s. 200-201, Almanca)*

"Enternasyonal sosyal-demokrasinin programı YALNIZCA —insanlara karşı şiddet kullanımı bizim idealimiz olmamasına rağmen— içsavaşın kabülüdür." *(Lenin, "Marksizmin Bir Karikatürü Üzerine", cilt 23, s. 63-64, Almanca)*

Uluslararası Komünist Hareketin ve onun tek tek parçalarının

programı, şiddete (zora) dayalı devrim üzerine kurulmak; "barışçı geçiş"i reddetmek; devrimci şiddetin kullanımının en yüksek biçimi olan "içsavaş"ı programın bu konudaki biricik maddesi olarak kabul etmek zorundadır.

Her Komünist Partisi, kendi ülkesinin somut şartlarına göre, şiddete başvurmaya hazır olmalı; kitleleri "içsavaş", "silahlı halk ayaklanması", "milli kurtuluş savaşı" gibi kitlelerin devrimci savaşının çeşitli biçimlerine hazırlamalı, onun için örgütlenmelidir.

Bu anlamda, silahlı güç örgütlenmesi; ve ülkelere göre değişen biçimlerde *savaşa* hazırlık, tüm ülkelerde mutlak zorunluluktur. Ve en başından itibaren ele alınmak zorundadır. Bunun yapılıp yapılmaması, son çözümlemede şiddete dayalı devrimin gerçekten savunulup savunulmaması ile eşanlamlıdır.

Bu bağıntıda TKP/ML (B) III. Konferansında alınan bir kararda şunlar söyleniyor:

"*Silahlı mücadele* kavramı bir üst kavram olarak kullanıldığında, sınıf mücadelesinin silahlı olan bütün biçimlerini kapsayan (gerilla eylemleri, barikat çatışmaları, silahlı halk ayaklanması, milli kurtuluş savaşı vb.) bir kavramdır. Emperyalist burjuvazinin iktidarı silahlar üzerinde yükselmektedir. O iktidarı alaşağı etmenin tek yolu, devrimin öznesi olan kitlelerin silah zoru yoludur. Bu anlamda —silahlı mücadelenin bütün biçimlerini kapsayan bir üst kavram olarak— kullanıldığında, *silahlı mücadele* devrimi gerçekleştirmek için mutlak zorunluluktur. "İktidar namlunun ucundadır." İşçi sınıfı ve emekçi sınıflar silaha sarılmadıkça, emperyalist burjuvazinin ve onun uşaklarının iktidarlarını yıkmak, işçi sınıfının ve işçi sınıfı-köylülüğün iktidarlarını kurmak mümkün değildir.

"İçsavaş", "milli kurtuluş savaşı", "silahlı halk ayaklanması" sınıf mücadelesinin " en sert, en keskin" olanıdır. Lenin'in deyimi ile, *"içsavaş...* sınıf mücadelesinin en sert, en keskin biçimidir." Teorik olarak sınıf mücadelesinin bu en sert, en keskin biçimini kullanmadan da —çok olağanüstü şartlarda— burjuvazinin iktidarı barışçıl olarak terketmesi (barışçıl demek, Lenin'e göre *zor* olmadan demek değil; *zorun, şiddetin* içsavaş biçiminde kullanılmasına gereklilik kalmadan anlamına gelmektedir) mümkündür. Ama bu o kadar küçük bir ihtimal-

dir ki, Marksizm-Leninizmin programı —bu noktada— yalnızca İÇSAVAŞIN kabulü olmak zorundadır.

Yani "içsavaşın", "silahlı halk ayaklanmasının", "milli kurtuluş savaşının", "halk yığınlarının silahlı devriminin" vb. kabülü, ve YALNIZCA bunun kabulü veya reddi, ZORA/ŞİDDETE DAYALI DEVRİM'in kabulü veya reddi ile aynı anlamdadır. Bu anlamda *bu* kavramları eşitlemek mümkün, doğru ve haklıdır.

Ama aynı şey, bütün silahlı mücadele biçimlerini içeren şekli ile de ele alınsa, silahlı mücadele kavramı için söylenemez. Bütün silahlı mücadele biçimlerini içerdiği en genel şekli ile bile ele alındığında, *silahlı mücadele* ile *zora dayalı devrimi* eşitlemek doğru değildir. Çünkü böyle bir eşitleme içinde, silahlı mücadelenin çeşitli biçimleri arasındaki belirleyici önemdeki farklar yok olup gitmektedir.

Kaldı ki, klasiklerimiz *silahlı mücadele* kavramını birçok halde, silahlı mücadelenin şu veya bu biçimi için kullanmaktadır; ve kullandığı yerde içini doldurmaktadır. Mesela Lenin silahlı mücadele kavramını "Partizan Savaşı" makelesinde, partizan eylemleri için kullanmaktadır. Böyle kullanıldığında, *silahlı mücadelenin* zora dayalı devrimle eşitlenemeyeceği çok daha açıktır." *(Bolşevik 18, TKP/ML (B) III. Konferansı Raporu, s. 97-98)*

Bütün Komünist Partileri, kendi ülkelerinin somut durumuna göre, en başından itibaren içsavaş, milli kurtuluş savaşı, silahlı halk ayaklanması, halk savaşı, vb.ne yönelmek, bunun için hazırlanmak, bunun için hazırlığı kendine temel almak zorundadır. Çok genel planda bir "esas"lık, temellik vb.nden sözedilecekse, işte bu anlamda, ama yalnızca bu anlamda, çeşitli biçimlerde *savaşa* hazırlık —(ama yığınların savaşı)— ve şartları elverdiğinde savaş, istisnasız tüm ülkelerde, en başından itibaren esastır/temeldir.

Bunun ötesinde *mücadele biçimlerinden biri* olarak ele alındığında "silahlı mücadele" (ki bu kavramı kullananlar bunu genelde "gerilla mücadelesi" ile eşanlamlı kullanıyorlar)nin içinde bulunulan anda, içinde bulunulan yerde esas olup olmadığı kesinlikle *taktik* bir sorundur.

Mücadele biçimlerinden biri olarak ele alındığında, silahlı mücadelenin (onun da çok çeşitli biçimlerinin) *taktik* bir sorun olduğu

Marksizm-Leninizm açısından tartışma götürmez açıklıktadır.

Taktiğin konusunun ne olduğuna Marksizm-Leninizmin verdiği cevap, bu konuda tartışmanın abes olduğunu göstermektedir.

Stalin "Leninizmin Sorunları"nda, "Strateji ve Taktik" bölümünde şu tespitleri yapar:

> "Taktiğin konusu, nispeten kısa olan, hareketin kabarması ve alçalması, devrimin hızlanması ve yavaşlaması döneminde, proletaryanın davranış çizgisini saptamak, ESKİ MÜCADELE VE ÖRGÜTLENME BİÇİMLERİNİN (BHBY) ve eski sloganların yerlerine yenilerini koyarak, mücadele ve örgüt biçimleri arasında uyum sağlayarak vb. bu çizginin uygulanması için mücadele etmektir." *("Leninizmin Sorunları", Sol Yayınları, s. 73)*
>
> "Taktik, proletaryanın MÜCADELE BİÇİMLERİYLE VE ÖRGÜT BİÇİMLERİYLE, bu biçimlerin zincirleme kaynaşması ile uğraşır. Devrimin belirli bir aşamasını temel kabul eden taktik, devrimin kabarma ve alçalmasına, hızlanma ve yavaşlamasına göre birçok kez değişebilir." *(age, s. 74)*

Burada söylenenlerin yoruma açık yanı yoktur. Mücadele biçimlerinden biri olarak ele aldıkları silahlı mücadelenin esaslığı tespitini stratejik ilan edenler; ya Stalin'in bu Marksist-Leninist tespitlerinin yanlışlığını ilan edecekler; ya da bu tespitlerin yalnızca Rusya ve kapitalist-emperyalist ülkeler için geçerli olduğunu iddia edeceklerdir.

III. Konferansçılar ikincisini yapıyor. Onlar K. 14'te bu konuda görüşlerini genişçe ortaya koyuyorlar. Bir sürü zırvanın yanında şu tespitleri yapıyorlar:

"Proletaryanın iktidarı ele geçirmesi çağımızda şiddetle olmak zorundadır. (Çağımız denen ne acaba? Bu özel olarak söylendiğine göre, bundan önceki çağda proletarya iktidarı başka türlü mü ele geçirme durumunda idi? —YN) Bu emperyalist ülke proletaryası için olduğu gibi, sömürge yarı-sömürge ülkelerin proletaryası için de geçerlidir. (Yine dünyadaki tüm ülkeleri iki kategori içinde halletme tavrı!—YN) Ancak emperyalist ülke proletaryası şiddeti devrimin daha başından uygulamaz (herhalde devrimci mücadelede demek isteniyor. Devrimde şiddet

*uygulanmayacağı aptalca bir iddiadır. Şiddetsiz devrim olmaz!—YN) ve barışçıl yöntemlerle devrime hazırlanırken (**Devrimde barışçıl yöntemlerle devrime hazırlanan** ... proletarya!!! biraz geç kalmış proletarya olur. Partizancı oportünistler ne dediklerini bilmez durumdadır.—YN), sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için proletarya başından sonuna kadar silahlı karşı-devrime karşı, silahla karşılık vermek zorundadır." (K.14, s. 52)*

İşte oportünistlerin mantığı böyle işliyor! Dünyada iki tip ülke vardır: Emperyalist ülkeler ve "sömürge, yarı-sömürge" ülkeler.

Bunların birincisinde, "Proletarya devrime (!)" barışçıl yöntemlerle hazırlanır. Burada mücadele biçimi olarak "silahlı mücadele" taktik bir sorundur.

İkincisinde ise —ayrımsız sömürge, yarı-sömürge ülkelerde— proletarya daha başından silaha sarılmak, iktidarı alana kadar da silahlı mücadeleyi stratejik olarak yürütmek zorundadır.

III. Konferansçı oportünistler, FÜ'leri bu bağıntıda eleştirirken; onların mücadele biçimlerinin taktik bir sorun olarak ele alınması gerektiği yönündeki görüşlerine "Emperyalist ülkelerdeki proletaryanın mücadele biçimleri anlayışını II. Konferans kararları arasına sokuşturdular" (K.14, s. 56) derken; aynı zamanda Stalin'in taktik konusundaki öğretisinin genel bir öğreti olmadığını söylemiş oluyorlar. Çünkü mücadele biçimlerinin taktiğin konusu olduğunu söyleyen FÜ'ler değil, Stalin'dir. Bunu yukarıda gösterdik.

Stalin, hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir biçimde, "taktiğin" —ve tabii ki onun konusu olan örgüt ve mücadele biçimlerinin— "kabarma ve alçalmalara göre değişir" olduğu tespitini yapar. *(Leninizmin Sorunları, s. 73)*

O bunun Rusya somutunda nasıl olduğunu örneklerken şunları söyler:

> "1903-1905 döneminde partinin taktiği saldırı taktiği idi, çünkü devrim kabarıyor, hareket yükseliyordu. Ve taktik bu OLGUDAN YOLA çıkmak zorundaydı. BUNA UYGUN OLARAK MÜCADELE BİÇİMLERİ de devrimciydi ve devrimin kabarmasının gereklerine uygundu. *(s. 73; J.V. Stalin, Eserler, C. 6 s. 148, İnter Yayınları)*

Sözkonusu mücadele biçimlerini ise Stalin şöyle sıralıyor:

"YEREL SİYASİ GREVLER, SİYASİ GÖSTERİLER, SİYASİ GENEL GREV, DUMA BOYKOTU, AYAKLANMA, DEVRİMCİ MÜCADELE ŞİARLARI bu dönemde birbirini izleyen mücadele biçimleri işte bunlardı." *(age. sf. 148)*

Görüldüğü gibi, burada yerel siyasi grev de, ayaklanma da (ki bu silahlı ayaklanmadır) *mücadele biçimi* olarak ele alınmaktadır. Ve her ikisi de *taktik*'in konusudur. Konferansçılar için ise "silahlı mücadele" dedikleri şey, — Stalin'in sözünü ettiği ayaklanma onun en yüksek biçimlerinden biri, Rusya gibi bir ülkede en yüksek biçimidir— "bizim gibi ülkeler" tekerlemesi altında "stratejik"tir! Stratejinin konusudur.

Stalin'in söyledikerinin doğrudan yanlış olduğunu söylemeden; bu iki zıtı uyumlu gösterebilmenin biricik yolu vardır. O da Stalin'in burada savunduğu anlayışın, genel evrensel geçerli, Leninist ilke olmadığı, burada söylenenlerin "Rusya gibi ülkeler" için geçerli olduğudur.

."Emperyalist ülkelerdeki proletaryanın mücadele biçimleri anlayışı"dır konferansçılara göre burada Stalin'in savunduğu!

Konferansçıların burada yaptığı Leninizmin tahrifatıdır. Çünkü Stalin sözkonusu bölümde Leninizmin strateji ve taktik konusunda genel anlayışını ortaya koymaktadır.

Devam edelim. Lenin "Partizan Savaşı" başlıklı makalesinde şu görüşleri savunuyor:

"Baştan başlayalım. Bir Marksistin mücadele biçimleri sorununu incelemesi için neler gereklidir? En başta, Marksizm, hareketi herhangi tek ve belirli bir savaş biçimine bağlamamakla, sosyalizmin bütün ilkel biçimlerinden ayrılır. En çeşitli mücadele biçimlerini kabul eder; fakat onları "icat" etmez; hareketin kendi içinden kendiliğinden doğan devrimci sınıf mücadelesi yöntemlerini genelleştirmekle, örgütlemekle, bilinçli kılmakla yetinir. Bütün soyut formüllerin, bütün doktriner reçetelerin mutlak biçimde düşmanı olan Marksizm, hareketin geliştiği, kitlelerin bilincinin ilerlediği, ekonomik ve politik bunalımların şiddetlendiği ölçüde savunmanın ve

saldırının gittikçe daha çeşitli yeni yöntemlerini doğuran kitle mücadelesinin dikkatle ele alınmasını ister. Bu nedenle Marksizm, mutlak biçimde hiç bir mücadele şeklini reddetmez. Hiçbir zaman belli bir anda var olan ve olanaklı bulunan mücadele biçimleriyle sınırlı kalamaz; toplumsal konjonktürdeki bir değişimin kaçınılmaz olarak yeni, belirli bir dönemin militanları için henüz bilinmeyen mücadele biçimleri ortaya çıkaracağını kabul eder. Bu bakımdan Marksizmin kitlelerin pratiği okulunda öğrenim yaptığı söylenebilir; "sistem mucitlerinin" çalışma odalarında keşfettikleri mücadele biçimlerini kitlelere önererek onlara ders vermek iddiasında değildir. Örneğin Kautsky toplumsal devrim biçimlerini incelerken, gelecek bunalımın bize şimdiden göremeyeceğimiz yeni mücadele biçimleri getireceğini biliyoruz, diyordu.

İkinci olarak Marksizm, mücadele biçimleri sorununun tarihi yönüyle ele alınmasını gerektirir. Bu sorunu somut ve tarihi şartları hesaba katmaksızın ortaya koymak, diyalektik materyalizmin ABC'sini bilmemektir. Ekonomik evrimin değişik anlarında, politik durumdaki, ulusal kültürlerdeki, varoluş koşullarındaki vs. çeşitli koşullara bağlı olarak, farklı mücadele biçimleri birinci plana geçer, başlıca biçimler halini alır, ayrıca ikinci derecedeki, yardımcı yöntemler de değişir. Hareketin vardığı noktadaki somut koşulları incelemeden, belirli bir mücadele biçimini kabul etmek sorunu ortaya çıktığında, evet ya da hayır diye cevap vermeye çalışmak, Marksizmin alanını tamamiyle terketmek demektir." *(Lenin, "Partizan Savaşı", Yar Yayınları, s. 77-79)*

Burada Lenin'in söyledikleri yalnızca emperyalist ülkeler Marksistleri için, ya da yalnızca yarı-sömürge, sömürge ülkeler Marksistleri için söylenmiş sözler değil; hiç ayrımsız "Marksistlerin" (bugün Marksist-Leninistlerin) mücadele biçimlerine yaklaşırken çıkış noktası alması gereken öğretilerdir.

Bunlar:

1- En çeşitli mücadele biçimlerini kabul eder. Fakat bunları icat etmez. Hareketin kendi içinden kendiliğinden doğan devrimci sınıf

mücadelesi yöntemlerini genelleştirmek, örgütlemek, bilinçli kılmakla yetinir.

(Bu noktada menşeviklerimiz, kitlelerin kendiliğinden hareketinin hiçbir şekilde silahlı mücadele biçimlerini doğurmamış olduğu şartlarda —mesela 1980 12 Eylül sonrası, ve bugün de ...— "silahlı mücadele esas mücadele biçimidir" tespitini yaparak aslında bu noktada "çalışma odalarında keşfettikleri mücadele biçimlerini kitlelere önererek onlara ders vermek iddiasındaki sistem mucitleri" konumundadırlar. Lenin ile, Leninist anlayışla uzaktan yakından ilgileri yoktur.)

2- Marksizm, mücadele biçimleri sorununun tarihi yönüyle ele alınmasını gerektirir. Çeşitli koşullara bağlı olarak farklı mücadele biçimleri birinci plana geçer, başlıca biçimler halini alır. İkinci derecedeki yardımcı yöntemler de değişir.

(Bu noktada da konferansçılar, mücadele biçimlerinden biri olarak "silahlı mücadele"yi başından sonuna değişmez bir şekilde *esas mücadele biçimi* ilan ederek; koşulların değişmesine bağlı olarak, mücadele biçimlerinin değişebileceğini, birincil olanın ikincil hale gelebileceğini vb. reddederek, aslında korkunç bir idealizm içinde olduklarını, toplumu hareket içinde kavramadıklarını gösteriyorlar. Bu noktada onlar bir mücadele biçimini bütün bir devrim aşaması boyunca esas ilan eden konumları ile "Marksizmin alanını tamamiyle terketmektedirler.")

Görüldüğü gibi, Lenin-Stalin-Leninizm temel alındığında, silahlı mücadelenin verili bir ülkede verili bir anda "esas mücadele biçimi" olduğu tespiti, ancak "hareketin vardığı noktada somut koşulların incelenmesi" temelinde, sınıf mücadelesinin gelişimi içinde, *kitlelerin mücadelesi* bu mücadele biçimini öne çıkartıyorsa yapıldığında doğru bir tespittir. Bunun ötesindeki "silahlı mücadele esastır" tespitleri, masa başı akademist tespitlerdir. Leninizme terstir. Tam da "kitlelerin kendi hareketini" belirleyici öneme sahip olduğu bir noktada, Lenin'in deyimi ile "kitlelerin pratiği okulunda öğrenilmesi gereken" bir noktada; ondan bağımsız masa başında tespitler yapmak anlamına gelir. "Kitlelerden kitlelere çizgisi"nin en tutarlı savunucuları olduklarını iddia edenlerin bu noktadaki tavrı, o iddialarının da boş olduğunu gösterir. Kitlelerin kendi mücadelelerinin öne çıkarmadığı bir

ortamda "silahlı mücadale"nin esaslığı tespitinin pratiği —eğer yapılırsa— en iyi halde, *kitleler adına* yürütülen öncü savaşı olur!

"Bizim gibi ülkelerde silahlı mücadele hep esas mücadele biçimidir" şeklinde genellemeler ise, zaten Leninizmin ruhuna aykırıdır.

Bu noktada, bugünkü Partizancıların dayanağı ve çıkış noktası, aslında İbrahim Kaypakkaya'nın bir yanlışıdır.

İbrahim Kaypakkaya 1971 Nisan'ında, Şafak revizyonistleri ile Marksist-Leninistler arasında ayrım çizgilerini "11 ilke" olarak adlandırdığı 11 noktada formüle etmişti.

Bu "11 ilke"den biri de:

> "Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir" *(Seçme Yazılar, s. 302)*

şeklindeki tespit idi. Bu tespiti yaptığı dönemde İbrahim Kaypakkaya —yanlış olarak— dünyadaki durumu:

> "Emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin ise bütün dünyada zafere ilerlediği çağ" *(Seçme Yazılar, s. 17)* içinde yaşayan,
>
> "Devrimci durumun dünya açısından ve tek tek ülkeler açısından (bazı istisnalar bile olsa) fevkalade olduğu" *(Seçme Yazılar, s. 17)* bir durum olarak değerlendiriyordu.

O bu tespitlerin Leninizmin ruhuna aykırı, Leninizmle çelişen tespitler olduğunu görmüyor; bu tespitleri savunan Mao Zedung Düşüncesi'nin bu noktalarda Leninizme ters olduğunu görmüyor; tersine onu Marksizm-Leninizmin bir üst aşaması olarak değerlendiriyordu.

Bu tespiti yaptığı dönemde İbrahim Kaypakkaya yine yanlış olarak Türkiye'de somut durumu da şöyle değerlendiriyordu:

"Şimdi işçi sınıfımızı ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumdadır. Bugün kırlık bölgelerde *köylü kitlelerinin başına geçip* (abç) silahlı mücadeleyi örgütlemeyen ve kararlı, tutarlı, azimli bir şekilde yürümeyen bir komünist hareket, komünist sıfatına layık olamaz ve *devrimci kitlelerden tecrit olur. (abç)" (Seçme Yazılar, s. 319)*

Onun yaptığı bu tespitler doğru olsa idi; yani gerçekten de "hem

bütün dünyada" hem de ülkemizde devrimci durum "fevkalade" olsa; "işçi sınıfımızın, yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı mücadele ile olacağını kavramış" ve "köylü kitlelerinin silahlı mücadelesini örgütlemeyen bir komünist hareketin, devrimci kitlelerden tecrit olacağı" bir durum gerçekten var olsa idi; o zaman "silahlı mücadelenin esas, diğer mücadele biçimlerinin tali" olacağı tespiti doğru, Leninist bir tespit olurdu.

Ama durum İbrahim Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu gibi değildi. Kitlelerin kendi mücadelesi "silahlı mücadele biçimleri"ni öne çıkarmış durumda değildi. Devrimci durum "fevkalede" değildi vb.

Onun bu tespitleri yapmasında, bir yandan modern revizyonizmin pasifizmine duyulan tepki; bir yandan Şafak revizyonizminin "halk savaşı" çığlıkları altındaki pasifizmine karşı devrimci bir tepki rol oynarken; teorik planda da Mao Zedung Düşüncesi denen şeyin Leninizmle çeliştiği noktaların görülmemesi, tersine bunların Leninizme "katkı" olduğunun düşünülmesi de rol oynamıştır. Bunun yanında Çin devrimi deneyinin de yanlış yorumu, yanlış değerlendirmesi; Türkiye-Çin arasında yanlış paralellikler de bu yanlışta rol oynamıştır. İbrahim'in bu görüşleri savunması, Mao Zedung Düşüncesi'nin "emperyalizminin toptan çöküş çağı" teorisinden ayrı olarak ele alınamaz. Ve o teori ile içiçe ele alındığında, kendi içinde bir iç tutarlılığa sahiptir.

İbrahim "gerek dünyada, gerekse tek tek ülkelerde (bazı istisnalar olsada) devrimci durumun fevkalade" olması "olgu"sunu(!) "Çağımızın *tipik* (açİK) bir özelliği" olarak adlandırıyor. *(Seçme Yazılar, s.17)*

Şimdi İbrahim Kaypakkaya'yı savunduklarını söyleyen konferansçılar, onun görüşlerinde temel çıkış noktaları olan: "Çağın, emperyalizmin toptan çöküşe gittiği ve sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği", "Mao Zedung Düşüncesi'nin bu çağın Marksizm-Leninizmi olduğu" gibi — o günkü dönemde tüm dünya Marksist-Leninist hareketi için tartışmasız doğru olan— tezlerini bir kenara koymuşlardır. Bu görüşlerin yanlış olduğunu ilan etmişlerdir. Diğer yandan Türkiye'deki bugünkü somut durumu da "işçilerimizin ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğunun kurtuluşlarının ancak silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumda" olduğu biçiminde değerlendirmemektedirler.

Ama buna rağmen "silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir" demeye devam etmektedirler. Bu İbrahim Kaypakkaya'yı da iğdiş etmektir. Bu aslında İbrahim Kaypakkaya'nın kendi iç tutarlılığından da uzaklaşmaktır.

Kaldı ki, İbrahim Kaypakkaya bu görüşleri savunduğunda, o görüşlerin Marksist-Leninist bir eleştirisi yoktu. Gelen tüm eleştiriler revizyonist kanattan gelen, İbrahim Kaypakkaya'nın çıkışının devrimci Marksist-Leninist özüne karşı yönelen pasifist eleştirilerdi. Yine bu görüşler savunulduğunda, bunların pratiğe uygulanmasının mümkün olup olmadığı, sonuçlarının ne olacağı da henüz pratik olarak görülmemişti.

Şimdi İbrahim Kaypakkaya'nın kurduğu partinin, başlattığı mücadelenin, uygulamaya çalıştığı mücadelenin yenilgisinin üzerinden 16 yıl geçtikten sonra; İbrahim Kaypakkaya savunması adına bu alanda onun iğdiş edilmesi, bu işi yapanların iflah olmaz oportünistler olduğundan başka birşeyi göstermez.

1981'de TKP/ML'den ayrılan Bolşevikler, bir yandan kitle hareketinin geri çekildiğini kabul etmelerine rağmen, yine de "taktik olarak silahlı mücadele esastır" tespitini yapan II. MK'nin bu tavrı hakkında şu değerlendirmeyi yapmışlardır:

"Soruna Leninist tarzda yaklaşılırsa; *bugün* mücadele biçimleri konusunda "silahlı mücadele biçimleri öne çıkmaktadır" ya da "esastır" vb. tespitlerin yanlış olduğu; böyle bir tespitin "hareketin kendi içinden kendiliğinden doğan devrimci sınıf mücadelesi yöntemlerini genelleştirmek, örgütlemek, bilinçli kılmak" anlamına gelmediğini; tersine masa başında bir "esas" eylem biçimi tespit etmek, "icat etmek" anlamına geldiği görülür.

Bugün kitlelerin kendiliğinden mücadelesinin hemen hemen bütünüyle bastırıldığı bir dönemde "silah mücadele esastır" tespiti eğer cidiye alınıp gerçekten uygulanmaya çalışılırsa; bu yalnızca öncü ile hakim sınıfların silahlı çatışması; öncü'nün kitlelerden bağımsız, kitle hareketinden bağımsız; *kitleler adına onları temsilen* hakim sınıflarla silahlı çatışması anlamına gelir. Bunun adı "öncü savaşı" olur. Bugün kitlelerin kendiliğinden eyleminin bastırıldığı şartlarda "öncüyü kesin savaşa sürmek" Lenin'in deyimi ile "sadece bir ahmaklık olmakla kal-

maz, bir cinayet olur." *(Leninizmin Sorunları, s.80)*

Bugünkü şartlarda silahlı olmayan mücadele biçimleri öne çıkmaktadır. Bu hiçbir şekilde, hiç silahlı eylem yapılmayacak anlamına gelmez. Bugün ülkemiz şartlarında her türlü ajitasyon ve propagandanın faşist baskılarla, cinayetlerle engellenmeye çalışıldığı; devrimcilerin görüldüğü yerde vurulduğu bir ortamda; *kitleleri uyandırmak; örgütlemek, silahlandırmak için yapılan çalışmayı* korumak ve ilerletmek için silahlı eylemler de yapılacaktır. Hakim sınıflar tarafından aranan devrimciler hakim sınıfların cellatlarına teslim olmayacak, kendini savunacaktır. Çalışma sürdürebilmek için ihbarcılar, ajanlar temizlenecektir. Silahlanabilmek ve devrimci örgütlenmenin ihtiyaçlarını giderebilmek için çeşitli gerilla eylemleri yapılacaktır. Ama bütün bunlar esas olarak korunma, kendini savunma eylemleridir. Bunlar daha büyük çatışmalara hazırlanmanın; güç toplamanın eylemleridir. Örgütlenmeyi sağlamlaştırmak, kitlelerle bağları sıklaştırmak için yapılan eylemlerdir. Bunların yapılması "silahlı mücadele"nin esas olduğu demek değildir." *(BP 11/1, s. 28)*

*

BAZI SAÇMALIKLAR

Konferançıların genel konumunun, taktik ve mücadele biçimleri konusunda Leninist konum olmadığını yukarıda gösterdik. Burada, bu konuları tartıştıkları yerde, hem de Marksizm-Leninizm (!) adına yaptıkları diğer bazı saçmalıkları da —hepsini göstermeye kalksak, daha yüzlerce sayfa yazmak gerekir. Çünkü saçmalamayı meslek haline getirmişlerdir— gösterip geçmek istiyoruz.

Konferansçılar K. 14'te "emperyalist ülkelerde silahlı mücadele yok", "yarı-sömürge ülkelerde hep var" saçmalığına Stalin'i de şahit göstermeye kalkışıyorlar. Şöyle diyorlar:

> "II. MK'nın kavramadığı en önemli nokta, toplu ayaklanma ile halk savaşının mücadele ve taktiklerini birbirine karıştırmış olmasıdır. (Doğrusu şu olmalı: II. MK oportünistleri, pratikte halk savaşı teorisinin —kendi savundukları biçimi ile de— Türkiye gerçekleri ile uyuşmadığını hayal-meyal görmüşlerdir. Bu onları oportünistlikleri sonucu, bu noktada Marksizm-Leninizme götüreceği yerde, ekletizme götürmüştür.—YN)

Rusya'da mücadelenin aşamalara göre gelişimine kısaca da olsa değinelim.

"1896-1900 arası, işçilerin ekonomik grevi,
1901-1905 arası, kitle politik grevi,
Aralık 1905'de genel barikat savaşları
1906 barışçıl parlamenter mücadele
1907-1912 arası özel ekonomik grevler ve dumaya katılma biçimi." *(Stalin'den aktaran PB S. 4, s. 307)*

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ, RUSYA'DA SİLAHLI MÜCADELEYE NEDENSE RASTLANMIYOR. UZUN SÜRELİ KANSIZ MÜCADELE BİÇİMİ VAR. VE ÇEŞİTLİ MÜCADELE BİÇİMLERİNE BAŞVURULUYOR." *(K. 14, s. 70)* (BHBY)

Evet aynen böyle diyorlar! Kişinin bu lafları edebilmesi için aptallıktan öte noktalara varmış olması gerekir.

1896-1912 arası Rusya'da mücadele biçimlerini —güya Stalin'den— aktarıyor, ardından "Görüldüğü gibi Rusya'da silahlı mücadeleye nedense rastlanmıyor"(!) diyorlar. O Rusya ki, 1905'de *devrim* yaşamış!!! Güya aktardıkları yerde, Stalin'in sözünü ettiği barikat savaşları bu çok "silahlı mücadele" yanlısı dehşetengiz Marksist-Leninist (!)lerimize göre, herhalde çelik-çomak oyunu olmalı! "Nedense silahlı mücadeleye rastlanmıyor" ne de olsa! 1905 devriminde kitleler herhalde silahsız hareket etmiş olsa gerek! 1905 devrimi, silahlı mücadeleye rastlanmayan(!) bir devrim (!) olsa gerek! Öyle ya, hazretler öyle buyuruyorlar.

Biz birde Lenin'den çokça alıntı yaptıkları "Partizan Savaşı" makalesinden, "nedense silahlı mücadeleye rastlanmayan" Rusya'da "mücadele biçimleri"nin 1906'ya kadar olan gelişmesi konusunda yapılan tespitleri koyalım. Lenin, Rus devriminin ortaya çıkardığı mücadele biçimlerinin tarihi gelişimi hakkında aynen şu tespitleri yapıyor:

"Önce işçilerin ekonomik grevleri (1896'dan 1900'e kadar), sonra işçilerin ve öğrencilerin siyasi gösterileri (1901 ve 1902). Köylü hareketleri (1902), gösterilerle çeşitli bağlar içinde siyasi kitle grevlerinin başlangıcı (Rostov 1902, 1903 yaz grevleri, 9

Ocak 1905). Tek tek yerlerde barikat savaşları ile birleşen, bütün Rusya'daki genel grev (1905 Ekim). Kitlelerin barikat savaşı ve SİLAHLI AYAKLANMA (Aralık 1905). Barışçı parlamenter mücadele (1906 Nisan'dan Haziran'a kadar). Ordu ve bahriyede ayaklanmalar (Haziran 1905, Temmuz 1906). Köylülerin ayaklanmaları (1905 sonbalarından 1906 sonbaharına kadar)." *(Lenin, Eserler, cilt 11, s. 207, Alm.)*

İşte "silahlı mücadeleye —oportünist baylarımıza göre — nedense (!!!) rastlanmayan (!)" Rusya'da, mücadele biçimlerinin gerçek gelişmesi böyledir.

Konferansçılar Çin Devrimi'nin deneylerinden doğru öğrenmedikleri gibi, Rusya devrimi deneyini de utanmazca çarpıtmaktadırlar.

Çin ve Rusya deneylerini çarpıtan revizyonistlerden "kendi" deneyleri konusunda doğru değerlendirmeler yapmasını beklemek safdillik olur. Nitekim kendi deneyleri hakkında da yaptıkları değerlendirmelerin gerçeklerle en küçük bir ilgisi yoktur. Bu konuda da söyledikleri aynen şöyle:

"Son yedi yıllık süreçte, cılız bir gerilla savaşının ne gibi değişiklikler yarattığını görmek gerekiyor:

1. Partimizin önderliğindeki gerilla savaşı

(Bu sözler, gerilla savaşından ne anladıklarını gösteriyor. Bunlara göre, yaptıkları üç-beş eylem "gerilla savaşı"dır. PKK'nın düzeyinde olsalar, halk savaşında zafere ilerliyoruz çığlıkları atmaları normal olacaktır! YN)

Bir sürü zaaf ve eksikliklerine rağmen PROLETARYANIN MÜCADELESİNDE BİR SIÇRAMA YARATTI.

(Burada büyük harflerle yazdığımız bu sıçramanın, aslında yürütülen "gerilla savaşı"ından habersiz proletaryanın mücadelesinde nasıl bir sıçrama yarattığı kendilerinin gizidir. Bu tespit, palavranın ötesinde, saçmalamanın ifadesidir.)

2. Partimiz bilinçli olarak gerilla savaşını yürüterek köylüleri gerilla savaşı içinde örgütleyebileceğini gösterdi.

(Birinci noktada söylediklerimiz bu nokta içinde geçerlidir.

Gerçekte, konferansçıların gerilla savaşı dediği şey, coğrafi olarak çok dar bir alan dışına çıkmayan, hedef olarak ihbarcıları karşısına alan, köylülüğün sınıf hareketi ile uzaktan yakından bir ilgisi olmayan, tek tek —kendilerinin de deyimi ile, ama kelimenin kötü anlamında, sübjektivist anlamında— iradi eylemlerdir. Yürütüldüğü alanda da, köylülerin sınıf hareketi ile ilgisi yoktur bu eylemlerin.)

3. Diğer alanlardaki sınıf mücadelesi üzerinde olumlu yönde gelişme sağladı.

(Türkçe bozuklukları bize ait değil. Aynen böyle yazıyorlar. Aktarıyoruz... içerik konusunda söylenecek tek şey: Palavra ! dır. İddia edip duracak yerde, bu iddianızı verilerle ispatlamaya bir çalışın bakalım. O zaman söylenenlerin palavra olduğu açıkça görülecektir.)

4. Kitlelerin silahlı mücadeleye olan sempatisinin önemli bir seviyede olduğunu gösterdi.

(Hangi kitlelerin? Hangi verilere dayanılarak bu iddia ileri sürülüyor?)

5. Küçük gerilla birliklerinin düşmanın güçlü ordusu karşısında önemli başarılar kazanabileceğini gösterdiği gibi, düşmanı önemli ölçüde yıprattığını, *siyasi ve ekonomik istikrarını sarsabileceğini* gösterdi.

(Burada söylenenler bağıntısında önce konferansçıların "gerilla savaşı" dediği örgüt eylemleri ile —sınıf hareketinden bağımsız— bir "siyasi-ekonomik istikrar sarsma" düşüncesinde olduklarını, bu noktada TKHP/C'nin çizgisinde konakladıklarını tespit etmek gerekir. İkincisi, *somut olarak* konferansçıların gerilla savaşı dedikleri savaşta, hakim sınıfların verdirdiği kaybın önemli olduğu; bu konuda da Mao Zedung'un "bire karşı on, ona karşı bir" düşüncesinden birşey anlamadıklarını tespit etmek gerekir. Sorunun bu yanını koymamak, yanlış sonuçlara varmayı beraberinde getirecektir.)

6. Kırsal alanda silahlı mücadeleye başvurmayan bir haraketin kitleleri örgütleyemeyeceğini gösterdi.

(Nasıl gösterdi? Kırsal alanda kitleleri bu "gerilla savaşı" denen gerilla savaşı karikatürü ile örgütledi de, kimsenin haberi mi yok acaba?)

7. *Silahlı mücadelenin kitlelerin kendiliğinden gelme hareketine göre değil,* ülkemizin siyasal ve sosyal yapısından kaynaklandığını bir kere daha doğruladı.

(Buyrun, Leninizmin mücadele biçimleri konusundaki öğretisinin "ülkemizde" geçerli olmadığının (!) en "parlak" ifadelerinden biri! Ülkemizde silahlı mücadele "kitlelerin kendiliğinden hareketine göre" kaynaklanmıyormuş...Hayır, "ülkemizin siyasal ve sosyal yapısından" kaynaklanıyormuş. Bir siyasal ve sosyal yapı düşünün ki, kitlelerin aslında silaha sarılmaları gerek, ama bir türlü sarılmıyorlar. Ne yapmak lazım? Kitleden bağımsız, kitle hareketinden bağımsız — masa başında tespit sonucu, böyle olmalı deyip— başlatırsınız gerilla savaşını! Verdiğiniz savaşın adı, siz istediğiniz kadar tersini söyleyin, "öncü savaşı", "foko savaşı" olur!

Evet, konferansçıların yedi yıllık "gerilla savaşı" karikatürü, Türkiye'de birşeyler göstermiştir. Ama gösterdiği, bu tip bir gerilla savaşının sınıf hareketinden kopuk, "öncü ile devlet güçlerinin savaşı" olduğudur. Bu tip bir savaş, Lenin'in deyimi ile sadece bir "ahmaklık değil, bir cinayet"tir de. (Leninizmin Sorunları, s. 80) Devrimci enerjinin yanlış bir şekilde tüketilmesi, çarçur edilmesidir.

8. Kof ve barışçıl örgütlenmenin yerine silahlı mücadele örgütleri esas alındığında, egemen sınıfların zoru karşısında yaşayıp gelişebileceğini gösterdi.

(Buradaki anlayış, silahlı mücadele örgütlerinin en başından "kof ve barışçı"lığı ortadan kaldırdığı anlayışıdır. Ama, tam da konferansçıların "silahlı örgütleri", silahın kendi başına bu hastalıkları ortadan kaldırmadığını gösterdi, gösteriyor. Bu arkadaşlara tavsiyemiz, verdikleri kayıplar ertesinde, kendi yaptıkları değerlendirmeleri bir gözden geçirmeleri ve örgütlenmedeki kofluğun, *silaha rağmen* barışçılığın — burjuvazi karşısında ideolojik gerilemenin— nasıl rol oynadığına biraz kafa yormalarıdır.

Bunun ötesinde, eğer bugün örgüt olarak varlıklarını "gerilla savaşı"na bağlıyorlarsa, gerilla savaşı vermeyenlerin, örgüt olarak varlığını neye bağlayacakları da merakımızın konusudur!)

9. Doğru bir politika uygulandığında, devrimci durumun gerilediği ve yoğun baskı koşullarında bile gerilla savaşının gelişip, güçleneceğini gösterdi."

(Yine ispatlanmayan, ve ispatlanamaz bir iddia! Sözkonusu edilen, konferansçıların yürüttüğü "gerila savaşı" karikatürüdür. Bunun nasıl olup da, söyledikleri sonucu gösterdiği kendi gizleridir. İspatlamadıkları bir iddiadır.

Konferansçıların gerilla savaşı karikatürü değil ama, PKK'nın 1984'te başlattığı ve yürüttüğü tipik "öncü savaşı", bu alanda milli çelişmenin öne çıkan çelişme olduğunu; ve bu temelde yürütülen bir öncü savaşının kitleden belli bir destek görme imkanının olduğunu gösterdi. Ne azı, ne fazlası; hepsi bu kadar!)

(Alıntıların tümü K. 14, s.67/68'den.)

Bu noktada toparlarsak:

Taktik ve mücadele biçimleri konusunda III. Konferansçılar, Leninist görüşleri değil; Marksizm-Leninizm adına, sulandırılmış, iç tutarlılığından koparılmış Mao Zedung Düşüncesi'nin pozisyonlarını savunmaktadırlar.

VI

III. KONFERANS DEVRİMCİ DURUM ÖĞRETİSİ BAĞINTISINDA AÇIK SEÇİK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!

III. Konferansçılara göre:

"Bugün bütün ülkelerde devrimin nesnel koşulları varken, devrimci durumu her ülkenin kendi özgülünde aramak gerekiyor." *(K14, s. 78)*

Burada doğru olarak, "devrimin nesnel koşulları" ile devrimci durumun bir ve aynı şey olmadığını ve "devrimci durum"un her ülke özgülünde aranmak zorunda olduğunu tespit ediyorlar. Ama bu tespiti izleyen cümlede "her ülkenin kendi özgülünde aranması" talebini, "sömürge ve yarı-sömürge" kategorisi içinde ele aldıkları ülkelerin geneli için bir kenara koyuyor, şöyle diyorlar:

"Genel olarak sömürge ve yarı-sömürgeler için devrimci durumun varlığından sözedilebilir."

Onlar yaptıkları bu *genellemenin,* bir cümle önce kendilerinin getirdiği "her ülkenin kendi özgülünde arama" talebi ile çeliştiğini bile göremeyecek bir kendini bilmezlik içindedir.

İkisinden biri:

Ya, devrimci durumun var olup olmadığı, varsa hangi seviyede

olduğu vb. HER ülke somutunda, "her ülkenin kendi özgülünde" somut olarak aranmak zorundadır. (Ki bu Leninist tavırdır.)

Ya da bu ülkelerin bir bölümü için —"sömürge ve yarı-sömürge ülkeler" için— "devrimci durum" zaten vardır, süreklidir. O halde "her ülkenin özgülünde devrimci durum aranması" talebi, bu tip ülkeler için değil; yalnızca"emperyalist ülkeler" için geçerlidir. (Bu tavır, Leninist devrimci durum öğretisinin geçerliliğini aslında emperyalist ülkelerle sınırlayan, anti-Leninist tavırdır.)

Onlar, birbirini izleyen iki cümle içinde, birbiriyle mutlak çelişme içinde olan iki ayrı tespiti yapma oportünist becerisini gösteriyorlar!

Ama bu konuda oportünist beceri(!)leri bununla sınırlı değil. Onlar devamla şunları da söylüyorlar:

> "Devrimci durumu *salt kitle gösterilerine ve eylemlerine* bağlayan anlayış sorunun özünden uzaklaşıyor." *(K 14, s. 79)*

Burada saldırılan pozisyon, "devrimci durumu SALT kitle gösterilerine ve eylemlerine bağlayan anlayış", gerçekte var olmayan; onların kendi kafalarında yaratıp Don Kişot'ça saldırdıkları bir "anlayış"tır. Bizim bildiğimiz kadarıyla hiç kimse devrimci durumun varlığıya da yokluğunu SALT kitle gösterilerine ve eylemlerine bağlayan bir tavır koymamıştır. Ve zaten onlar da siyasi hasımlarına malettikleri bu sözde "anlayış"ı hiçbir alıntı ile ispat vb. gereği duymuyorlar. Artık iliklerine kadar işlemiş olduğu anlaşılan anti-Leninist yöntemle, iddia edip, ispatsız iddia üzerine siyaset inşa ediyorlar.

Konferansçıların bu noktada yaptığı yalnızca, kafadan uydurulan bir pozisyona saldırma değil. Bu tespitler, onların aynı zamanda Lenin'i bilinçli olarak tahrif ettiklerini —(Anlamadıklarını değil, bilinçli tahrif ediyoruz.)— gösteriyor. Şöyle ki; III. Konferansçılar bu tespiti yapmadan hemen önce Lenin'den —"Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky"den— devrimci durumun göstergeleri ile ilgili ünlü alıntıyı yapıyorlar.

Sözkonusu alıntıda Lenin, devrimci durumun göstergeleri içinde, "kitlelerin eyleminde bir artış"tan değil;

"BAĞIMSIZ BİR TARİHSEL EYLEME itilen yığınların etkin-

liğindeki... önemli artış"tan sözetmektedir. Yani Lenin'in sözünü ettiği, niteliği ne olursa olsun yığın eyleminde ("kitle gösterileri ve eylemlerinde") herhangi bir artış değil; yığınların "bağımsız tarihi eyleminde önemli bir artış"tır. Onlar, kaşla göz arasında "bağımsız tarihi eylem"den, hiç sınırlamasız "kitle gösterileri ve eylemleri"* yapıvermişlerdir.

Yığınların bağımsız tarihi eylemindeki önemli bir artış, devrimci durumun "olmazsa olmaz" göstergelerinden biridir. Ama niteliği ne olursa olsun yığın eylemlerindeki herhangi bir artış, hiç de devrimci durumun "olmazsa olmaz" bir göstergesi değildir. Onlar bilinçli olarak bu iki ayrı şeyi birbirine karıştırarak tahrifatçılık yapmaktadır.

Nedir aradaki fark? Lenin'in alıntısında bu açık seçik ortadadır. Lenin konferansçıların alıntı yaptığı yerde aynen şöyle diyor:

> "Bir Marksist için, devrimci bir durum olmadıkça devrimin olanaksız olduğu kuşkusuzdur, ama her devrimci durum da devrime yol açmaz. Devrimci bir durumun göstergeleri, genel olarak nelerdir? Başlıca şu üç göstergeyi ileri sürerken yanılmadığımıza inanıyoruz: 1) Egemen sınıflar için egemenliklerini değişiklik yapmadan sürdürme olanaksızlığı; "üst tabakaların" bunalımı, egemen sınıf siyasasında, ezilen sınıfların hoşnutsuzluk ve öfkesinin kendine yol açacağı bir çatlak oluşturan bir bunalım. Devrimin patlaması için, genellikle "aşağı tabakaların" eskisi gibi yaşamayı "istememesi" yetmez, ama "üst tabakaların artık bunu yapamaması" da gerekir. 2) Ezilen sınıfların sefalet ve sıkıntısının, alışılmış boyutlardan öteye sertleşmesi. 3) "Barışçıl" dönemlerde kendini ses çıkarmadan soyduran, ama çalkantılı dönemde genel olarak bunalım tarafından olduğu denli, "üsttekilerin" kendisi tarafından da bağımsız bir tarihsel eyleme doğru itilen yığınların etkinliğinde, yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü görülen artış.
>
> Yalnızca şu ya da bu grup ve partinin değil, ama şu ya da bu sınıfın iradesinden de bağımsız bu nesnel değişiklikler olmadıkça, devrim, genel kural olarak, olanaksızdır. Devrimci bir durumu, işte bu nesnel değişikliklerin *tümü* (abç) oluşturur."

(Lenin, Eserler, c. 28, s.227, Almanca) ("İkinci Enternasyonal'in Çöküşü") (Ayrıca bkz. Lenin, Proleter Devrim ve Dönek Kautsky, sf. 136-137)

Yığınların "bağımsız tarihi eylemi" herhangi bir kitle gösterisi, kitle eylemi değil; "egemen sınıfların egemenliklerini değişiklik yapmadan sürdüremez" bir bunalım içinde bulunduğu; ezilen sınıfların sefalet ve sıkıntısının olağanüstü sertleşmesi SONUCU olarak, genede bu bunalım ve bizzat üst tabakaların kendisi tarafından itildiği eylemlerdir!

Soruna böyle yaklaşıldığında, başlangıç noktasında katılımın çok daha az olduğu bir kitle eyleminin (mesela 1978'de İran'da Şah rejimine karşı katılımın binlerle ifade edildiği ilk gösteriler) devrimci durumun varlığının göstergesi olurken; katılımın çok daha fazla olduğu kitle eylemlerinin (mesela 1984/1985/1986'da Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde katılımın yüzbinlerle ifade edildiği "barış yürüyüşleri", Batı Almanya'da her yıl 1 Mayıs'larda DGB (Alman Sendikalar Birliği— Batı Alman emperyalizminin devleti ile bütünleşmiş, onun hizmetindeki sendikal birlik) önderliğindeki "gösteriler", Fransa'da sendika ağalarının kontrolündeki 1 Mayıs gösterileri vb.) hiç de devrimci durumun varlığının göstergesi olmadığı anlaşılır olur.

Birincisinde sözkonusu kitle eylemi, katılım küçük de olsa, "üsttekilerin —şimdiye kadar ki biçimde— yapamadığı, alttakilerin istemediği" bir ortamda ortaya çıkmış, iktisadi ve siyasi krizin *sonucu*, bağımsız tarihi eyleme itilen yığınların eyleminin ifadesidir. Diğerleri, üsttekilerinn egemenliklerini —biçimde de değişiklik yapmadan— sürdürebilecekleri, alttakilerin de henüz genel planda "istemiyoruz" dedikleri bir durumun sözkonusu olmadığı bir ortamda, düzeni karşısına almayan kitle eylemleridir.

Bu ikisini birbirine karıştıran konferansçılar, aslında Lenin'in devrimci durumun üçüncü göstergesi olarak saydığı göstergeyi, devrimci durumun göstergesi olarak görmemekte; bu üçüncü göstergeyi, "devrimci durumun derecesi"ni gösteren bir gösterge olarak kavramaktadırlar.

Onlar şöyle diyorlar:

"Devrimci durumu salt kitle gösterilerine ve eylemlerine bağlayan (Bunun üzerinde yukarıda durduk. —YN) anlayış,

sorunun özünden uzaklaşıyor. Mükemmel bir devrimci durum arıyorlar. Yığın eylemlerinin artması, kitlelerin hoşnutsuzluklarını bu tür eylemlerle ortaya koyması *devrimci durumun yüksek olduğunun belirtisidir.* Ama her siyasi ve iktisadi bunalımda, kitleler hoşnutsuzlarını bu tür eylemlerle dışa vurmuyorlarsa, bu devrimci durumun yokluğundan değil, başka nedenlerledir." *(K14, s. 79)*

Burada söylenenler açıktır; ve açıkça, "kitlelerin bağımsız tarihi eyleminde önemli bir artış"ı da devrimci durumun göstergeleri içinde sayan Lenin'in anlayışına karşıdır. Lenin hiçbir yanlış anlamaya meydan bırakmayacak açıklıkta, sözünü ettiği "nesnel değişikliklerin TÜMÜ'nün" devrimci durumu oluşturduğunu söylerken, onlar "Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi" adına, nesnel değişikliklerden birinin, devrimci durum için değil, devrimci durumun "yüksekliği"nin ya da alçaklığının belirtisi olduğunu söylüyorlar.

Bu anti-Leninist görüşlerini de bir örnekle ispatlamaya çalışıyor, şöyle diyorlar:

"Örneğin, Arvupa'nın (Almanya hariç) birçok ülkesinde I. Dünya Savaşının hemen arifesinde kitlelerin önemli bir bölümünün savaşı desteklediği, burjuva hükümetlerinin peşinden gittiğine bakarak, Avrupa'da devrimci durumun olmadığını söylemek, Cunow, Kautsky ve yandaşlarının durumuna düşmek olur. Lenin savaşın devrimci durumu geliştireceğini söylerken, bu dönekler tersini söylüyordu. Tarih Lenin'i doğruladı. Basel Bildirgesi devrimci durumu açıklayan en iyi örneklerden biridir."*(K 14, s. 79)*

Bu söylenenler III. Konferansçı oportünistlerin katkısı değildir; yeni değildir.

Aynı şeyleri daha önce II. MK. revizyonistleri de söylemişlerdi.

Lenin "İkinci Enternasyonal'in Çöküşü" makalesinde şöyle demektedir:

"Marksist devrim görüşü, bütün Marksistler tarafından birçok ve birçok kez açıklanmış ve söz götürmez olarak kabul edilmiş ve

biz Ruslar için 1905 deneyi ile çok özel bir belirginlikle doğrulanmış olan Marksist devrim görüşü, işte budur. Sorun, Basel Bildirgesinin 1912'de bu bakımdan ne düşündüğünü ve 1914-1915'te ne olduğunu bilmektir.

Kısaca "iktisadi ve siyasi bunalım" deyimiyle betimlenen devrimci bir durum düşünülüyordu. Bu durum ortaya çıktı mı? Evet, hiç kuşkusuz. Şovenizmin savunmasını ikiyüzlü Cunow, Kautsky, Plehanov ve hempalarından daha büyük bir doğruluk, içtenlik ve dürüstlükle üstüne alan sosyal-şoven Lensch, hatta düşüncesini şöyle bile açıkladı: "Bir *devrim* denebilecek birşeyle karşı karşıya bulunuyoruz" (...) Siyasal bunalım ortada: Hükümetlerden hiçbiri yarından güvenli değil, bir mali yıkıma uğrama, topraklarından yoksun bırakılma ve ülkesinden kovulma (Belçika hükümetinin ülkesinden kovulduğunu görmesi gibi) tehlikesi ile karşı karşıya bulanmayan tek hükümet yok. Bütün hükümetler bir barut fıçısı üzerinde yaşıyor; hepsi de *kendini* yığınların girişkenlik ve kahramanlığına bırakıyor. Avrupa siyasal rejimi tamamen sarsılmış bulunuyor, ve büyük bir siyasal sarsıntılar dönemine girmiş bulunduğumuzu (ve gitgide daha da derin bir biçimde girdiğimizi — bu satırları İtalya'nın savaş ilan ettiği gün yazıyorum) yadsımayı da, kuşkusuz kimse düşünmeyecektir. Eğer, savaş ilanından iki ay sonra (2 Ekim 1914 günü), Kautsky *Neue Zeit*'ta "bir hükümet hiçbir zaman bir savaşın başında olduğu denli güçlü ve partilerde o denli güçsüz değildir" diye yazıyordu ise, bu Kautsky'nin Südekum'lara ve öbür oportünistlere yaranmak için tarih bilimini çarpıtma biçiminin örneklerinden biri olmaktan başka birşey değildi. Hükümet hiçbir zaman egemen sınıfların partileri arasındaki anlaşmaya ve ezilen sınıfların bu egemenliğe "barışçıl" boyun eğmesine, savaş sırasında olduğu denli gereksinim duymaz. Bu, birincisi. İkincisi, her ne denli "bir savaşın başında", hele çabuk bir zafer bekleyen ülkede, hükümet son derece güçlü *görünürse* de, dünyada hiç kimse hiçbir zaman ve hiçbir yerde devrimci bir durum beklentisi(ni) salt bir savaşın "başlangıcı" ile birleştirmemiş, ve hele "görünüş"ü *gerçeklik* ile bir tutmamıştır.

Avrupa savaşının bütün öbürlerinden daha çetin olacağını herkes biliyor, görüyor ve kabul ediyordu. Savaş deneyi bunu durmadan daha çok doğruluyor. Savaş yayılıyor. Avrupa'nın siyasal temelleri gitgide daha çok sarsılmaktadır. Yığınların sıkıntısı korkunçtur, ve hükümetler, burjuvazi ve oportünistler tarafından bu sıkıntı yöresinde susmak için gösterilen çabalar gitgide daha sık bir biçimde başarısızlığa uğruyor. Bazı kapitalist grupların savaştan sağladıkları karlar ölçüsüz ve utanç vericidir. Çelişkiler son derece artıyor. Yığınların kendini pek açıkça belli etmeyen hoşnutsuzluğu, ezilen ve bilisiz katmanların iyi ("demokratik") bir barışçık özlemi, homurdanmaya başlayan "halk tabakası", — bütün bunlar bir gerçek. Ve savaş ne denli uzar ve ağırlaşırsa, hükümetler de olağanüstü çaba ve yeni özveriler istedikleri yığınların etkinliğini o denli geliştiriyor ve geliştirmek zorunda kalıyorlar. Savaş deneyi tarihteki her büyük bunalım, insan yaşamındaki her büyük yıkım ve her dönemeç deneyi gibi, kimilerini alıklaştırıp çökertir, *ama buna karşılık kimilerini de yetiştirip savaşkanlaştırır,* ve dünya tarihinde, şu ya da bu devletin bazı yalıtık çökme ve yıkılma örnekleri dışında, bu sonuncular en sonu birincilerden her zaman daha kalabalık ve daha güçlü olmuşlardır.

Barış yapılması bütün bu sıkıntı ve çelişkilerin bütün bu keskinleşmesine [illegible] "hemen" bir son vermemekle kalmayacak, ama, tersine, bir çok bakımdan bu sıkıntıyı nüfusun en geri yığınları için daha duyumsanır ve son derece açık bir duruma getirecektir.

Kısacası, devrimci durum Avrupa'nın ileri ülkeleri ve büyük devletlerin çoğunda gerçekleşmiş bir durumdur. Bu bakımdan, Basel Bildirgesinin öngörüsü *tamamen* doğrulanmıştır. Bu gerçeği, Cunow, Plehanov, Kautsky ve hempalarının yaptıkları gibi açıkça ya da üstü örtülü bir biçimde yadsımak, ya da sözünü etmemek, çok büyük bir yalan savurmak, işçi sınıfını aldatmak ve burjuvaziye hizmet etmek demektir. *Sosyal-Demokrat*'ta (no 34, 40 ve 41), biz devrimden *korkan* kimselerin, hıristiyan hamkafa-papazların, genel kurmayların, milyonerlerin gazetelerinin, Avrupa'daki devrimci durumun belirtileri-

ni saptamak zorunda kaldıklarını gösteren olguları belirttik. Bu durum varlığını daha uzun zaman sürdürecek mi ve ne ölçüde ağırlaşacak? devrime yol açacak mı? Bunu bilmiyoruz, ve kimse de bilemez. Bunu yalnız devrimci durumun gelişme ve ileri sınıfın, proletaryanın devrimci eyleme geçme *deneyi* gösterecek. Bu konuda ne genel olarak "boş umutlar" sözkonusu edilebilir, ne de bu umutların kırılışı; çünkü hiçbir sosyalist, hiçbir zaman ve hiçbiryerde, devrimin (gelecekteki değil de) bu savaş tarafından (yarınki devrimci durum değilde) güncel devrimci durum tarafından yaratılacağı güvencesini vermemiştir. Burada bütün sosyalistlerin en söz götürmez ve en özsel görevi sözkonusu: yığınlara devrimci bir durumun varlığını gösterme, bu durumun genişlik ve derinliğini açıklama, proletaryanın devrimci bilinç ve enerjisini uyandırma, devrimci eyleme geçmesine yardımcı olma, ve bu yönde çalışmak için devrimci duruma uygun örgütler kurma görevi. Hiçbir sorumlu ve etkili sosyalist hiçbir zaman sosyalist partilerin bu görevinden kuşkulanma cüretini göstermedi; ve Basel Bildirgesi, ne en küçük bir "boş umut" yayarak, ne de böyle bir umudu besleyerek, sosyalistlerin bu görevinin ta kendisinden söz eder: halkı uyarmak, "harekete geçirmek" (yoksa Plehanov, Akselrod ve Kautsky'nin yaptıkları gibi, şovenizmle uyutmak değil), bunalımdan kapitalizmin yıkılışın "çabuklaştırmak" için yararlanmak; Komün ve Ekim-Aralık 1905 örneklerinden esinlenmek. Bu görevi yerine getirmemek — güncel partilerin ihaneti, siyasal ölümleri, rollerini bırakmaları, burjuvaziden yana geçmeleri, işte bunu yansıtır." *(Lenin, "Proleter Devrim ve Dönek Kautsky", Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s. 166-170)*

Görüldüğü gibi, Lenin bu makalede 1915 yılında Avrupa'da (Avrupa'nın çeşitli ileri ülkelerinde) devrimci durum olduğu tespitini yapıyor.

II. MK ve II. Konferansçılar, bundan yola çıkarak, 1915'de Avrupa ülkelerinde kitle eylemleri olmadığını; kitle eyleminde bir yükselme olmadığı halde Lenin'in devrimci durumdan sözettiği iddiasını getiriyorlar. O halde Lenin'in aynı dönemde, 1915'te yazdığı bir makeleye daha, Lenin'in *kitle eylemlerinin somut durumunu* tartıştığı

bir makaleye de kısaca gözatalım.

"Oportünizm ve II. Enternasyonal'in Çöküşü" adlı makalesinde Lenin şunları söylüyor:

"Bugün, Avrupa'daki durum tastamam buna benziyor: "hemen" bir saldırıya çağırmak çılgınlık olurdu. Ama hem sosyal-demokrat olduğunu söylemek ve hem de işçilere oportünistlerden kopmalarını ve kendini göstermeye başlayan devrimci hareket ve gösteriler bütün güçleriyle pekiştirmeleri derinleştirmeleri, genişletmeleri ve yoğunlaştırmalarını öğütlememek de utanılacak birşey olurdu. Devrim hiçbir zaman gökten hazırlop düşmez ve, devrimci kaynaşmanın başlangıcında, hiç kimse bu kaynaşmanın "gerçek", "katıksız" bir devrime varıp varmayacağını, varacaksa ne zaman varacağını hiçbir zaman bilmez." *(Lenin, age, s. 230)*

"Buna karşılık, olgular, tam da 1915'te, savaşın yolaçtığı bunalım nedeniyle, devrimci kaynaşmanın yığınlar arasında büyüdüğünü gösteriyor: siyasal grev ve gösteriler Rusya'da çoğalıyor; İtalya ve İngiltere'de grevler; Almanya da açlık ve siyasal gösterilerin ilerlemesi. Sakın devrimci yığın eylemlerinin başlangıcı olmasın bu?

Devrimci yığın eylemlerini desteklemek, genişletmek, yaymak, yasadışı gizli örgütler kurmak, bunlar olmaksızın, hatta "özgür" ülkelerde bile, halk yığınlarına doğruyu söylemek olanaksızdır: *İşte sosyal-demokrasinin bu savaştaki tüm pratik programı bu.* Geri kalanı, büründüğü oportünist ya da pasifist teori ne olursa olsun, yalandan ve söz ebeliğinden başka birşey değildir." *(Lenin, age, s. 241)*

Görüldüğü gibi, 1915 yılında, yalnızca Rusya'da değil, diğer bazı Avrupa ülkelerinde de kitle eylemlerinde yükselme vardır. Bu somut durum tespitidir.

Görüldüğü gibi, konferansçılar Lenin'i çarpıtıyor!

Ona söylemediği şeyleri söyletmeye çalışıyor.

İkinci olarak konferansçılar Lenin ve Kautsky arasındaki tartışmanın özünü anlamamıştır. Tartışılan konu nedir?

1912 yılında Basel'de bütün sosyal-demokrat işçi partileri yanyana gelmişler, Avrupa'da bir emperyalist savaşın ufukta olduğunu tespit etmişler (o dönemde Rusya dışındaki Avrupa ülkelerinde kitle eylemlerinde önemli bir artış yoktur) ve emperyalist savaşın çıkması halinde, savaşın içsavaşa dönüştürülmesi kararı almışlardır. Emperyalist savaşın *devrimci bir duruma yol açacağını* tespit etmişlerdir. (II. MK Lenin'i burada da çarpıtıp, *dünya savaşının hemen öncesinde* devrimci durumun çıkacağını tespit ettiler, diyor. Yapılan tespit bu değildir. Yapılan tespit, savaşın çıkması halinde, bunun *süreç içinde* devrimci bir duruma yolaçacağı şeklinde bir tespittir.)

Kautsky ve hempaları 1915'de, savaş çıktıktan sonra oportünizme kaymalarını, sosyal-şovenleri haklı çıkarmaya çalışmalarını haklı göstermek için ne yapıyorlar?

Onlar Basel Konferansı'nın aldığı *devrimci durum çıkacak* şeklindeki kararı, devrim olacak şeklinde yorumlayarak alınan kararı çarpıtıyorlar. "İşte savaş çıktı, devrim olmadı, o halde bizim *beklentimiz* (devrimci durum değil; devrim beklentimiz) yanlıştı. O halde; devrim olmadığına göre, biz yanıldık" diyorlar.

Onlar ikinci olarak, devrimci durumun 1915'de "gözlerinin önünde" (Lenin) ortaya çıktığını görmemekte direniyorlardı.

Onlar üçüncü olarak, *devrimci durum yoksa, devrimci çalışma da yapılamaz* diyerek, reformculuklarını ve sosyal-şovenlerin kuyruklarına takılmalarını haklı göstermeye çalışıyorlar.

Lenin, Kautsky gibi dönekleri şu noktalarda eleştirdi:

a) Basel Konferansı kararı *devrim* beklentisi ile değil, bir devrimci durum çıkacağı tespiti ile alındı.

b) Bu durum 1915'te gerçekten de ortaya çıkmıştır.

c) Devrimcilerin, sosyalistlerin görevi, her şart altında devrimci propaganda yapmak; kitleleri devrime yaklaştırmaktır.

Lenin işte bu eleştirileri sonucu, 1915'de kitlelere *devrimci propaganda* yapma görevini, devrimci çalışmayı reddeden Kautsky'ye "dönek" dedi.

Kitle içinde her fırsattan yararlanarak devrim propagandası yapmak, kitlelere devrimi çıkış yolu olarak göstermek ister devrimci

durum olsun, ister olmasın, her dönemde Marksist-Leninistlerin en temel görevlerinden biridir.

Kitlelerin eyleminde yükselmeyi devrimci durumun varlığını gösteren belirtilerden saymayan II. MK, bu "teori"sini ispatlamak için Lenin'in "kısaca ekonomik ve politik kriz olarak tanımladığımız devrimci durum" sözlerine dayanıyor ve "Gördünüz işte!" diyor, "Lenin ekonomik ve politik krizden sözediyor, kitle eyleminden sözetmiyor."

II. MK'nin YD temsilcileri, daha sonra "politik kriz'den ne anladıklarını Türkiye'deki durumu anlatırken ortaya koyuyorlar. Bunlara göre; "politik kriz" mesela bugün Türkiye'de cunta ile, çeşitli siyasi partiler arasında yer yer su yüzüne çıkan çelişme ve çatışmalardır.

Eğer Lenin'in anladığı da gerçekten bu ise, bugün dünyanın bütün ülkelerinde, en ileri kapitalist ülkeler de dahil olmak üzere devrimci durumdan sözetmemek saçmalıktır.

Çünkü a) istisnasız bütün ülkelerde şu veya bu ölçüde ekonomik kriz mevcuttur..., b) istisnasız bütün ülkelerde burjuvazinin çeşitli temsilcileri iktidar için dalaşmaktadır! Bize bunların olmadığı tek ülke gösteremezsiniz.

İşte II. MK Lenin'i böyle düzeltiyor!

Lenin'in ekonomik ve politik krizden anladığı nedir? Lenin'den bir alıntı yapalım:

> "Devrimin temel yasası, bütün devrimler tarafından ve özellikle 20. yüzyıldaki üç Rus devrimi tarafından doğrulanan devrimin temel yasası şudur: Devrim olabilmesi için sömürülen ve ezilen yığınların, eskiden olduğu gibi yaşamanın olanaksız olduğu bilincine varmaları ve değişiklik istemeleri yetmez. Devrimin olması için, sömürücülerin eskiden olduğu gibi yaşayamaz ve hükümeti yürütemez durumda düşmeleri gerekir. Ancak aşağıdakilerin eski tarzda yaşamak istemedikleri ve "yukarıdakilerin" de eski tarzda yaşamadıkları durumdadır ki, ancak bu durumdadır ki, devrim başarıya ulaşabilir. Bu gerçeği başka şekilde şöyle ifade edebiliriz: (sömürüleni de, sömüreni de etkileyen) bir ulusal bunalım olmadan devrim olanaksızdır. Böylece bir devrimin olabilmesi için; ilkönce, işçilerin

çoğunluğunun (hiç değilse, bilinçlenmiş olan ve aklı eren, siyasi bakımdan etkin işçilerin çoğunluğunun) devrimin gereğini tam olarak anlamış olmaları ve devrim uğruna hayatlarını feda etmeye hazır olmaları gerekir; bundan başka, yönetici sınıfların, en geri yığınları bile siyasi hayata sürükleyen, hükümeti zayıf düşüren ve devrimcilerin onu devirmesini mümkün kılan bir hükümet bunalımından geçmekte olması gerekir (her gerçek devrimi belirleyen şey, o zamana kadar bilinçsiz olan, ezilen emekçi yığınlar arasında siyasi mücadeleye atılmaya hazır insan sayısının hızla on misline ve belki de yüz misline yükselmesidir." *(Lenin, "'Sol' Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı", s. 90-91, c.31, s. 71/72)*

Görüldüğü gibi, Lenin'in ekonomik ve politik krizden anladığı;

a) alttakilerin artık eskisi gibi yaşamak istemediği;

b) üsttekilerin artık eskisi gibi yöntemlerle hakimiyetlerini sürdüremediği durumdur.

Bu durum, bütün sınıf ve tabakaları içine alan bir durumdur. Kitlenin eyleminin arttığı bir durumdur. Hakim sınıfları arasındaki dalaşmaların arttığı, hakim sınıfların artık hakim olamadığı bir durumdur.

"İkinci Enternasyonal'in Çöküşü"nde Avrupa'da 1915'deki durumu anlatırken Lenin, "Hükümetlerden hiçbiri yarınından güvenli değil, bir mali yıkıma uğrama, topraklarından yoksun bırakılma ve ülkesinden kovulma tehlikesi ile karşı karşıya olmayan tek hükümet yok!" diyor. Lenin'in sözünü ettiği durum öyle bir durumdur ki; — Rusya dışında— savaş öncesi sessiz olan yığınlara, savaş çıktığında kendi ülke burjuvazisinin kuyruğunda çoğu yerde *coşku ile* savaşa giren yığınlar, bir yıllık savaş içinde humurdanmaya başlamışlardır. Artık kendi hükümetine karşı *kitle eylemleri başlamıştır*. Lenin, bunları "daha büyük eylemlerinin başlangıcı", olgunlaşacak olan bir devrimci krizin başlangıcı olarak değerlendiriyor.

Bunları söyledikten sonra, 1981 Haziran'ında, Türkiye'deki somut durum hakkında II. Konferans'ta ayrılan Bolşeviklerin ne dediğine bakalım:

"Bizde durum bu mudur?

Bugün hakim sınıflar "cunta" ile kitleleri yönetemeyecek durumda mıdır? Ekonomik krizin durumu, 12 Eylül öncesine göre nasıldır? Süngü zoru ile de olsa, alınan, uzun süreçte Türkiye'yi daha da batağa götüren ekonomik tedbirler kısa süre için kitlelerin bir bölümünün gözünü boyayabilmiş midir? Kitle eylemleri *12 Eylül öncesine göre* ne durumdadır? Bu sorulara doğru cevap verenler, kendilerini ve kitleleri kandırmayanlar, bugün Türkiye'de devrimci durumun olmadığını tespit etmek zorundadırlar.

Bu tespiti yapmak, gerçek durumu tespit etmek "polis dönekliği" midir? Hayır, gerçek "polis dönekliği" gerçeklere gözlerini kapamaktır.

Bugün devrimci durum yoktur. Tespitini yapmak, MK hizipçilerinin iddia ettiği gibi "devrimci durumun yeniden ortaya çıkacağı günleri beklemek", "hiçbir şey yapmamak" mı demektir? Hayır. Bugün devrimci durumun olmadığını tespit etmek; buna uygun taktikler izlemek, öncüyü devletle tek başına savaşa sokmamak, işçi-köylü yığınları içinde yoğun, sabırlı bir çalışma yapmak demektir. Bu çalışma içinde bugün Türkiye'de devrimci durumun süngü zoru ile bastırılmasının geçici bir durum olduğunu; devrimci durumun mutlaka yeniden ortaya çıkıp yükseleceğini kitlelere anlatmak demektir.

MK hizipçileri, devrimci durum konusunda bir sürü cambazlık yapmak zorunda kalmaktadırlar. Onlar, devrimci durumun "duraksama" içinde olduğunu söylüyorlar. Nerede, hangi seviyede duraksadı acaba? 12 Eylül öncesi seviyede mi? Yeniden o noktadan mı yükselmeye başlayacak? Yoksa daha geri bir seviyeye mi düştü? Onlar bu basit soruya cevap vermekten titizlikten kaçınıp; çok bilimsel "nasıl gelişme gösterecek, yükselecek mi, yoksa baş aşağı mı düşecek" sorularını sorup, onları da cevapsız bırakıyorlar.

MK hizibinin "dünyada ve Türkiye'de siyasi durum" tespitleri, *bütün beklentileri* 1981 yılı içinde devrimci durumun yeniden yükseleceği üzerine kuruludur. Onlar cuntanın "demokrasiye dönüş"ü tamamlamasını "çok küçük bir ihtimal" olarak değerlendiriyorlar. Ve devrimci durumun yükselmesi konusunda da umutlarını aslında hakim sınıflar içindeki çelişmelere bağlıyorlar. Bu temellerde yükselen bir

siyasetin bu *beklentilerin* gerçekleşmemesi halinde —ve asıl büyük ihtimal budur— teslimiyetçi bir siyasete dönüşmesi muhtemeldir. Nitekim bunun ilk belirtileri de ortadadır. Bunlar bir iç yazılarında YD'nin "müttefiklere" karşı siyasetini sekter olarak değerlendirmektedirler. Dev-Yol'un eylemlerine karşı, reformist içeriğin eleştirilmesi tavrını eleştirmektedirler. Gidecekleri yer ekonomizmin, reformizmin batağıdır. "Sol" ile sağ çeşitli dönemlerde birbirine dönüşen şeylerdir. Bunların da bugünkü "sol"culuğu yarın sağcılığa dönüşebilir." *(BP 12/2, s. 100)*

Konferansçılar "yarı-sömürge yarı-feodal" ülkeler ile "emperyalist ülkeler" ikilemi içinde dünyayı açıklama(!) ya çalışırken, devrimci durum bağıntısında birincilerde "devrimci durumun sürekli" ikincilerde "sürekli değil" olduğu şeklindeki saçmalıklarını gerekçelendirmeye çalışırken de anti-Leninistliklerini sergiliyorlar. Şöyle diyorlar:

> "Emperyalist ülkelerde devrimci durum sürekli değildir. Çünkü sürekli bir bunalım yoktur. Yani iktisadi ve siyasi bunalımlar sık sık görülmeyebilir. Bunun nedeni emperyalizmin sömürge ve yarı-sömürgeleri yoğun bir şekilde sömürmesi, bunalımlarını bu ülkelere aktarmasıdır."*(K 14, s.80)*

Burada söylenenler, önce konferansçıların devrimci durumun göstergesi olarak ele alınan "iktisadi ve siyasi bunalım"ın *herhangi* bir iktisadi ve siyasi bunalım olmadığını anlamamamakta, sapla samanı birbirine karıştırmakta ısrarlı olduğunu gösteriyor.

Biz yukarıda alıntıladığımız yazıda, devrimci durumun göstergesi olan iktisadi ve siyasi bunalımların, herhangi bir bunalım değil, "üsttekilerin eskisi gibi yönetemez/alttakilerin eskisi gibi yaşamak istemez" duruma geldikleri ve bunun sonucunda yığınların bağımsız tarihsel eylemlerinde gözel görülür bir artış gözlemlenen bir bunalım olduğunu ortaya koyduk. III. Konferansçılar gözlerinin içine sokulan gerçekleri görmemekte direnmeye kararlı oportünistler olduklarını gösteriyorlar buradaki tavıları ile.

İkincisi, burada söylenenler aynı zamanda, emperyalizmin, kapitalizmin gelişme yasalarını ortadan kaldırmadığı gerçeğinin de unutulduğunu gösteriyor. Onlar "bunalımlarını sömürge ve yarı-sömürgelere aktaran" böylece kendisi bunalımdan özgür bir emperyalist dünya tablo-

su çiziyor. Hayır, kapitalizmin gelişme yasaları içinde yer alan "devri" buhranlar, emperyalizm çağında da, emperyalizmin tüm ülkelerinde — emperyalist ülkelerde de— yaşanıyor. Hiçbir emperyalist güç, hiçbir emperyalist devlet, krizsiz olmaz. Devri olarak belli aralıklarla "aşırı üretim krizi" içine girer. Bu yasaldır. Değişen, yalnızca krizin derinliği, süresi, boyutlarıdır.

Konferansçılar devamen;

> "Ama" diyorlar, "sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için bunları söyleyemeyiz." *(s. 80)*

Ardından, İbrahim Kaypakkya'nın Seçme Yazılar'ından, ülkemizde parlamentonun fonksiyonunun "faşizmi maskelemek" olduğu tezini gerekçelendirdiği yeri alıp şöyle diyorlar:

> "İK yoldaşın bizim ülkemiz için söylediği bu Marksist gerçekler, genel olarak yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler için geçerlidir. Burada faşizmin maddi temelleri ortaya konduğu gibi, devrimci durumun sürekliliği konusu da kendiliğinden ortaya çıkıyor. Faşizmin varlık temeli ile devrimci durumun varlık temeli.

(Herhangi birşeyin varlığının temeli ile, o şeyin *varlığının* ve o şeyin *kendisinin* eşitlendiği bir durumla karşı karşıyayız. Bunun saçmalığı ortadadır.

Mesela devrimin varlık sebebi, varlık temeli, tüm ülkelerde vardır. Ama bu, içinde bulunulan her anda o ülkede devrim vardır anlamına gelmez. Ya da daha basit bir örnek verirsek: Bir evin üzerinde yükseldiği *temel* ile ev bir ve aynı şey değildir. Evin henüz temeli atılmış, fakat kendisi ortada yoksa, evden değil, evin temelinden sözedersiniz.

Okuyucu bunca basit gerçeklerle uğraştığımız bunları yazmak zorunda kaldığımız için bizi kınamasın. Kınanması gereken, bu saçmalıkları siyaset diye piyasaya sürüp ortalarda Marksist-Leninist pozlarda dolanan yalancı pehlivanlardır. —YN)

> aynıdır. Ülkemizde bunların sürekliliği de İK yoldaşın saydığı gerçeklere dayanıyor.

...

Ülkemizde SÜREKLİ OLARAK EKONOMİK VE SİYASİ KRİZ VARDIR. Geçici istikrar dönemlerinde, ekonomik kriz kalkmaz ancak azalabilir. Ve bunlar da çok kısa sürelidir. Ülkemizde nisbi demokratik ortamın olması devrimci durumun olmadığını göstermez.

(Buradaki polemik kendi kendilerine karşı olsa gerek, çünkü faşizm ile devrimci durumun varlığını eşitleyen, devrimci durumu faşizmin varlığı ile de açıklayan kendileri! —YN)

Aksine böylesi dönemlerde devrimci durumun varlığı ya da boyutu daha fazladır." vs. vb. *(K14, s. 81)*

Okuyucu burada ülkemizde sürekli olarak varlığı ilan edilen — sadece ülkemizde de değil; öyle ufak-tefek işlerle uğraşmıyor konferansçılar, "tum yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde" sürekli olduğu iddia edilen— "ekonomik ve siyasi kriz" herhangi bir kriz değil; devrimci durumun göstergesi olarak ele alınan krizdir.

Bunun gerçeklerle ilgisi olmadığını bilmek için, insanın Marksist-Leninist olması gerekmemektedir. Yalnızca olgulara at gözlüksüz bakabilme yeteneği yeter!

Kısacası:

Devrimci durum öğretisi konusunda, III. Konferansçı oportunist-revizyonistler:

— Leninist devrimci durum öğretisini çarpıtmakta; devrimci durumun göstergelerinden birini, devrimci durumun değil, onun boyutunun göstergesi olarak ele almaktadırlar.

— Leninist devrimci durum öğretisinin aslında yarı-sömürge yarı feodal ülkeler için geçerli olmadığı tezini savunan bir konumda durmaktadırlar.

— Yarı-sömürge yarı-feodal (bazen "sömürge ve yarı-sömürge" diyorlar) ülkelerde devrimci durumun sürekli olduğu şeklindeki; Leninist devrimci durum öğretisinin ruhuna aykırı bir tezi savunuyorlar.

— Leninist devrimci durum öğretisindeki "iktisadi ve siyasi" krizi, genel olarak iktisadi ve siyasi krizin her biçimi ile aynılaştıran bir konumda duruyorlar.

— Emperyalist ülkelerde iktisadi ve siyasi krizlerin yasal olduğunu reddeden bir konumda duruyorlar.

Onların bu noktada savunduğu konumlar Leninizme karşıdır.

İbrahim Kaypakkaya yanlış bir şekilde, ülkemizde 1972 şartlarında devrimci durumun mükemmel olduğunu savunmuştur. Ama o bu tespiti, iki noktaya dayandırmıştır:

* Devrimci durumun gerek dünyada gerek tek tek ülkelerde fevkalâde olması, emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağın TİPİK özelliğidir.

* Ülkemizde ise "Türkiye halkları büyük bir hışımla ayağa kalkmakta, gerici şiddete karşı devrimci şiddetle karşı koymaktadır." "İşçilerin, köylülerin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı mücadele ile olacağını kavramıştır." *(Seçme Yazılar, s. 319)*

Şimdi İbrahim Kaypakkaya savunucusu olarak ortaya çıkan konferansçılar, onun yaptığı bu somut tespitlerin ikisini de yapmıyorlar. Devrimci durumun mükemmelliğinin çağın tipik özelliği olduğu tezini de; Türkiye'de işçilerin, köylülerin büyük çoğunluğunun kurtuluşlarının silahlı mücadele ile olacağını kavramış durumda olduğu tespitini de savunmuyorlar.

Hal böyle olunca da ortaya, İbrahim Kaypakya'nın görüşlerinin de iğdiş edilmiş güya savunusu çıkıyor!

İbrahim Kaypakkaya, Leninist devrimci durum öğretisi ile, Mao Zedung Düşüncesi adına savunulan: "Çağın tipik özelliği olarak devrimci durumun —birkaç istisna dışında tüm ülkelerde— mükemmelliği" tespitinin çeliştiğini görmemiştir. Tersine o bunu Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi olarak görmüştür. Ve ona bu yanlışını o dönemde gösteren de olmamıştır.

Konferansçılar ise, yanlışlardan arınacak yerde; İbrahim Kaypakkaya'yı "savunma" adına, onun temel pozisyonlarından da uzaklaşarak, kendi içinde iç tutarlılığa sahip olmayan oportünist görüşler karmaşasını savunmayı bilinçli olarak tercih etmiştir.

Onlar bu noktada karşı kaşıya duran Leninizm mi/ Maoizm mi ikileminde, Maoizmi — o da sulandırarak—seçmişlerdir!

VII

III. KONFERANS, I.KONFERANSIN "KARŞI-DEVRİMCİ ÜÇ DÜNYA TEORİSİNDEN BÜTÜN YÖNLERİYLE KÖKLÜ KOPMA" TALEBİNİN KARŞISINA ÇIKMIŞ, "DÜNYA ÇAPINDA BAŞ DÜŞMAN"/"DÜNYA ÇAPINDA BAŞ ÇELİŞME" TEORİLERİNE YENİDEN SARILARAK REVİZYONİZMİN SAFINDA YERİNİ ALMIŞTIR!

I. Konferansın bu konuda aldığı karar şöyledir:

"DÜNYA ÇAPINDA BAŞ ÇELİŞME

Dünya çapında baş çelişme tespit etmek yalnızca akademik bir tespit olduğundan, ve bazı yanlış anlayışlar yayabileceğinden dolayı yanlıştır.

BAŞ DÜŞMAN

Baş düşman tespiti taktik bir tespittir.

Baş düşman tespiti düşmanlar arasında ayrım yapmak, düşmanlar arasındaki çelişmelerden yararlanmak, baş düşman tespit edilen düşmanı en dar alana sıkıştırmak, tarafsızlaştırılabilecek düşmanları tarafsızlaştırmak, ona karşı

birleştirilebilecek tüm düşmanları da birleştirmek amacıyla yapılır.

Baş düşman tespiti yapmak, derhal baş düşman dışındaki düşmanlarla ittifak kurmak anlamına gelmez. Ama somut olarak böyle bir ittifakın ön hazırlığını gerektirir.

Sorun eğer böyle kavranmıyorsa, baş düşman tespit edilen güce karşı diğer düşmanlarla ittifaka yönelmeyi beraberinde getirmiyorsa, o zaman baş düşman tespiti akademik bir tespit olmaktan öteye gidemez. Bunun ötesinde yanlış anlayışların yayılmasına hizmet edebilir." *(K1, s. 12-13)*

Okuyucu, III. Konferansın, "Üç Dünya Teorisi"nin temellerinden olan "dünya çapında baş düşman", "dünya çapında baş çelişme" tespitlerinin, TKP/ML tarafından doğru gerekçelerle reddedildikten 10 yıl sonra, yeniden, hem de Marksizm-Leninizm adına yeniden savunulduğunu bilmelidir.

Bu noktada da sözkonusu olan Marksizm-Leninizm mi /"Üç Dünya Teorisi" mi ikileminde "Üç Dünya Teorisi" yönünde bilinçli tercihtir.

Konferansçılar bunu yaparken, sözkonusu teori/tezlerin "Üç Dünya Teorisi'nin tezleri, parçası vb. olduğu tespitlerinin "zorlama" olduğu iddiasını getirmekte; dünya çapında baş düşman, dünya çapında baş çelişme anlayışının Leninizmin anlayışı olduğunu iddia etmektedir. *(Bkz. İKK 81, s.9)*

Bu noktada onlar sorunu "düşmanlar arasında çatlaktan *yararlanmak*" sorunu olarak koyuyor ve Lenin ve İbrahim Kaypakkaya'dan birer alıntı ile, onlarla uyum içinde olduklarını göstermeye çalışıyorlar.

Onların bu bağıntıda unuttuğu şey, düşmanlar arasındaki çatlaktan yararlanmak için, ondan yararlanacak durumda olmak gerektiği basit gerçeğidir. Onlar bu durumda olunmadığı zaman, "yararlanma" adına "yararlanılan" kuyrukçular durumuna düşüleceğini anlamamaktadırlar. Bu bir.

İkincisi de, proleter dünya devrimi sürecinin, değişik devrimci süreçlerin bir bileşeni olduğunu kavramamışlardır.

Dünya Komünist Hareketinin geçmişindeki tecrübeleri kendi re-

vizyonist mantıkları ile yanlış yorumlamaktadırlar. Bu da üç.

Çelişmeler konusunda, güya İbrahim Kaypakkaya'yı savunma adına ve Marksizm-Leninizmin zaferi adına savundukları ise aynen şöyledir:

"İK dünyada veTürkiye'de başlıca çelişmeleri doğru tespit etmiştir. Dünyadaki başlıca çelişmelerden biri olan "sosyalist sistemle emperyalist sistem" arasındaki çelişme bugün geçerliliğini korumamaktadır. Bu çelişkinin esas kaynağı sosyalist bir ülkenin veya ülkelerin varlığıdır. Ama bugün dünyada sosyalist bir ülke yoktur. ÇHC ve AHC'nin geri dönmesi ile, dünyada sosyalist bir ülke kalmamıştır. Bu nedenle bugün dünyada esas olarak üç başlıca çelişme vardır, bunlar:

1- Emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki çelişme

2- Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme

3- Emperyalist ülke veya tekellerin kendi aralarındaki çelişme.

Bu çelişmelerin kaynaklandığı temel, *emek-sermaye* çelişmesidir. I. konferansımız bunu doğru olarak tespit etmiştir." *(İKK 81, s.9)*

Bu bağıntıda şunları tespit etmek gerekir:

— En yüksek perdeden İbrahim Kaypakkaya savunucusu olduklarını ilan edenler, bu noktada İbrahim Kaypakkaya'nın tespitlerini savunmamaktadırlar.

Onlar İbrahim Kaypakkaya'nın şu açık tespitini sessizlikle geçiştirmektedirler:

"Mesela bugün dünya çapında ezilen ülke halkları ile emperyalist sistem arasındaki çelişme, dünyadaki gelişme sürecini etkileyen ve tayin eden *baş çelişmedir." (Seçme Yazılar, s. 404)*

Biz açıkça böyle bir baş çelişme tespitinin, proleter dünya devrimi sürecinin tek tek ülkelerdeki ayrı devrim süreçlerinin bir bileşini olduğunu kavramayan; ve bu devrim süreçlerinin tekyanlı olarak değil, karşılıklı olarak birbirlerini etkileyen süreçler olduğunu kavramayan bir

tespit olduğunu söylüyoruz. I. Konferans dünya çapında bir baş çelişme tespitinin yapılmasını doğru gerekçelerle reddetmiştir.

Şimdi III. Konferansçılar "Baş düşman, baş çelişki sorunu" diye başlık attıkları yerde nedense, İbrahim Kaypakkaya'nın yalnızca "Dünya ve Türkiye'de başlıca çelişmeleri doğru tespit etmiş" olduğu tespitini yapıp orada duruyorlar.

Neden baş çelişme konusunda birşey demiyorlar? Bunun sebebi nedir? Bu noktada oportünist muğlaklık konferansçıların tercihi olmuştur.

Onlar bununla da kalmıyor. I. Konferansta savundukları ender noktalardan birinde de, daha önce özeleştirici biçimde aşılmış olunan bir yanlışı savunuyorlar.

"Başlıca çelişmeler"i saydıktan sonra, bu "çelişmelerin kaynaklandığı temel emek-sermaye çelişmesidir" tespitini, doğru tespit olarak onaylıyorlar. Bu da doğru değildir.

Bu tespitin yanlışlığı mesela 3. başlıca çelişme bağıntısında çok açıktır. İddia edilen şudur:

"Emperyalist ülke ("Devlet"demek doğrudur. YN) veya tekellerin kendi aralarındaki çelişme"... "emek-sermaye çelişmesinden kaynaklanmaktadır."

Bu iddia saçmadır. Sözü edilen çelişme, sermayenin kendi iç çelişmesidir; kaynaklandığı yer emek-sermaye çelişmesi değildir.

Görüldüğü gibi, oportünizm yerinde bile saymamakta; aşılmış hataları savunmak, doğruların yerine yanlışları geçirmekte ısrarlı davranmakta, geriye doğru gitmektedir.

VIII

III. KONFERANS DÜNYADA DURUM DEĞERLENDİRMESİ; VE SAVAŞ/BARIŞ BAĞINTISINDA MAOİST "ESAS AKIM DEVRİM/ESAS AKIM SAVAŞ" İKİLEMİ İÇİNDE HAREKET EDEREK LENİNİZME TERS BİR KONUMDA DURMAKTADIR!

III. Konferans, emperyalist barışı emperyalist savaşa tercih etme noktasında burjuva pasifimizminin pozisyonunda durmakta, "Mao Zedung Düşüncesi" adına bu noktada Mao Zedung'un Marksist-Leninist görüşlerine karşı durmaktadır.

Dünya Komünist Hareketi içinde, "Mao Zedung Düşüncesi" ile birklikte "Dünyada esas akım devrimdir" düşüncesi temel sloganlardan biri haline geldi. Bu slogan, çıkış noktasında, emperyalizmi — görünüşe bakıp— olduğundan güçlü gören modern revizyonizme karşı, devrimci güçlerin gerçekten güçlü olduğunu; "Bütün emperyalist ve gericilerin kağıttan kaplan" olduğu düşüncesini ifade için kullanılan bir slogandı.

Mao Zedung, 18 Kasım 1957'de Moskova'da yapılan "Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı"nda yaptığı konuşmada şöyle diyordu:

"Benim görüşüme göre uluslararası durumda yeni bir dönüm noktası sözkonusudur. Dünyada iki rüzgar vardır şimdi: Doğu

rüzgarı ve Batı rüzgarı. Bir Çin atasözü şöyle der: Ya doğu rüzgarı batı rüzgarını yenecektir. Ya da batı rüzgarı doğu rüzgarını. Ben içinde bulunduğumuz durumun özelliğinin doğu rüzgarının batı rüzgarına galebe çalması olduğunu düşünüyorum. Yani sosyalist güçler, emperyalist güçlere mutlak olarak üstün durumdadır. Ben bütün gericilerin kağıttan kaplan olduklarını söyledim." *(agk, s. 89; Kızıl Kitap, Almanca, s. 96)*

Mao Zedung'un bu sözlerini "'Emperyalizm ve Bütün Gericilerin Kağıttan Kaplan' Olması Üzerine Mao Zedung Yoldaş" başlıklı bir makalede inceleyen "Renmin Ribao" yazı kurulu, 27 Ekim 1958'de yayınladığı makalesinde bu bağıntıda şu tespitleri yapıyordu:

"Devrim güçlerini ve gericiliğin güçlerini doğru bir ışık altında değerlendirmek hem Çin'de hem de bütün dünyada hala bir problemdir. Birçok insan bu sorunu çözebilecek durumda değildir. Emperyalizm ve onun çeşitli ükelerdeki uşakları aslında batan güneşin karanlığına benzemektedirler. Buna karşılık sosyalizm ve sosyalizm tarafından desteklenen milli devrimci hareket ise doğan güneşe benzemektedir. Bunlar zamanımızın kendine özgü nitelikleridir. Emperyalizmin keyfi olarak istediğini yaptığı zamanlar artık tarihe karışmıştır. Emperyalizmin günleri sayılıdır. Bugün gericiler devrimci güçlerden korkmalıdır, devrimci güçlerin ise gericilerden korkmasına ihtiyaç yoktur.

...

Yoldaş Mao Zedung, —bunlardan yola çıkarak— bütün gericilerin çökeceğine, devrimci davanın zafer kazanacağına dikkat çekti. Görünürde güçlü olan, ama gerçekte zayıf olan emperyalizm ve tüm gerici güçler için "kağıttan kaplan" deyimini kullandı."

İşte Marksist-Leninist hareket içinde "Mao Zedung Düşüncesi"ile yaygınlaşan "Dünyada esas akım devrimdir" sloganı başlangıçta bu içeriği; modern revizyonizmin emperyalizm karşısında teslimiyetçi, onu olduğundan güçlü gören-gösteren politikasına karşı, devrim güçlerinin gerçek güçlülüğünü öne çıkaran devrimci bir içeriği ifade için kullanılıyordu.

İlk defa Mao Zedung'un 20 Mayıs 1970'deki "Bütün Dünya Halkları Birleşin, ABD Saldırganlarını ve Uşaklarını Yenin" başlıklı çağrısında, "esas akım devrim" tespiti ile "dünya savaşı tehlikesi" arasında bir bağ kuruldu. Sözkonusu çağrıda Mao Zedung şöyle diyordu:

> "Şu anda ABD emperyalizmine karşı dünya çapında mücadele yeni bir yükselme göstermektedir. İkinci dünya savaşından sonra ABD emperyalizmi ve onun taraftarları, birçok kez saldırı savaşları çıkardılar, ve çeşitli ülkelerin halkları saldırganlara karşı, devrimci savaşlarda hep yeni zaferler kazandılar. YENİ BİR DÜNYA SAVAŞI TEHLİKESİ HALA VARDIR. VE BÜTÜN ÜLKELERİN HALKLARI HAZIRLIK YAPMALIDIR. AMA BUGÜNÜN DÜNYASINDA ESAS AKIM DEVRİMDİR."

Burada yapılan tespitler genel bir teori olarak değil de, içinde bulunulan durum için yapılmış somut çözümlemeler olarak alındığında sorun yoktur. Ama "Mao Zedung Düşüncesi"nin savunucuları, birçok halde olduğu gibi, bu noktada da bu söylenenleri, bu genel teori haline getirdiler. Yaratılan genel teori şöyle idi:

Dünyadaki durumun değerlendirmesine bağlı olarak komünistler iki ayrı siyaset izlerler:

Ya dünyada durum ya "esas akım devrim"dir. O zaman Marksist-Leninistler, genel bir emperyalist savaş tehlikesine karşı da hazırlanmakla birlikte, esas olarak *devrim* için mücadele ederler.

Ya da dünyada durumda "esas akım savaş"tır. Yani emperyalist bir paylaşım savaşı ya çıkmıştır ya da bugün veya yarın çıkacak durumundadır. Bu durumda Marksist-Leninistler için esas mücadele "devrim" mücadelesi değil, savaşa karşı mücadeledir. Kurulacak cepheler vb. ikinci dünya savaşında olduğu gibi— değişik olmak zorundadır.

Bu siyaset, ÇKP adına "Üç Dünya" teorisyenleri tarafından ayrıksı seçik savunuldu; ve dünyada esas akımın "savaş" olduğu gerekçesi "Üç Dünya Teorisi"nin emperyalizmin bir bölümü ile açık işbirliği siyasetinin teroik gerekçesi oldu.

Ama "Üç Dünya Teorisi"ne değişik noktalarda karşı çıkan güçler

içinde de, "esas akım devrim"/"esas akım savaş" ikilemi ile dünyayı açıklama ve buna uydurulan siyasetlerin savunusu sürdü. Bugün bütün Maocu akımlar, bu teorik yanlışı savunmakta ve "Üç Dünya" teorisyenleri ile paylaştıkları bu teorinin bugünü değerlendirmesinde onlardan ayrılmaktadırlar yalnızca. "Üç Dünya" teorisyenleri "esas akım savaş" derken, onlar "esas akım devrim" demektedirler. Yani savaşın esas akım olması halinde, işbirlikçi siyasete kökten bir itirazları yoktur!

Emperyalist savaş konusunda bir başka yanlış anlayış, savaş ile devrimi karşı karşıya koyan; *ve emperyalist bir savaşın çıkması halinde devrim görevinin ortadan kalkacağını düşünen anlayıştır.* Bu anlayış da "Üç Dünya" teorisinin devamıdır. "Üç Dünya" teorisine göre; "bugün dünyada esas akım savaş akımıdır, savaş etmenleri devrim etmenine ağır basmaktadır. Bunun için de yapılması gerekli olan, ikinci dünya savaşı öncesinde ve sırasında olduğu gibi bir 'savaşa karşı cephe' oluşturmaktır." Çinli revizyonistler, burada ikinci dünya savaşı öncesi ve sırasında var olan durum ile şimdiki durum arasında paralellik kurarak önemli bir sahtekarlık yapıyorlar. İkinci dünya savaşından önce "Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe" siyaseti izlenmesini mümkün kılan şartlar nelerdi?

Bu şartlar şunlardı:

— Dünyada bu cephenin başını çekebilecek güçlü bir sosyalist devlet, Sovyetler Birliği vardı.

— *Dünya komünist hareketi ideolojik ve siyasi birliğini* Komintern içinde *örgütsel* birlikle pekiştirmişti.

— Savaş emperyalist güçlerin yalnızca *bir bölümü, faşist güçler* tarafından kışkırtılıyordu.

— *Savaşa karşı güçlü* bir işçi hareketi ve demokratik *hareket vardı.*

— *Emperyalist güçler içinde bir bölümü,* savaşa henüz hazır olmadığı için *savaşa karşı tavır takınıyordu.*

İşte "Faşizme ve Savaşa Karşı Cephe" politikası bu şartlar altında izlendi. Bu politika o günkü şartlarda özü itibarı ile doğru bir politika idi. Bugün bu şartların *hiçbiri* mevcut değildir. Bugünkü

şartlar altında "savaş etmenleri yükseliyor" maskesi altında "savaşa karşı cephe" siyasetini önermek, işçi sınıfını ve halkları emperyalistlerin ve uşaklarının peşine takmak anlamına gelir. Bugünkü şartlarda emperyalist savaş çıksa bile; görev savaşı devrime dönüştürmek, devrim yapmaktır. Savaşa karşı cephe kurmak değildir! Üç Dünya Teorisinin "bugün esas akım savaştır. Onun için savaşa karşı (iki süper güce karşı!) cephe kurmak gerekir" safsatasına, "Hayır, bugün *hala* devrim esas akımdır!" (Bkz. TKP/ML Merkez Komitesinin dünya işçi sınıfına çağrısı, Şubat 1981) şeklinde karşı çıkmak; *özde* onlarla aynı görüşte olmak; onlardan yalnızca bugünkü durumun değerlendirilmesinde ayrılmak demektir.

III. Konferans dünyayı "esas akım devrim"/"esas akım savaş" ikilemi içinde ele alıp çözümlemede(!) bu sapmadan kopmamakta ısrarlı görünüyor.

Yalnızca bu değil! Onlar emperyalist savaşa karşı tavır bağıntısında da genelde burjuva pasifimizminin konumunu Marksist-Leninistlere maleden bir tavır takınmaktadırlar.

Emperyalist savaş/emperyalist barış bağıntısında onlar, "Marksist-Leninistlerin" genel tavrını:

"Kötü bir barışı (Nedense emperyalist barış demiyorlar!!!—YN) emperyalist savaşa tercih etme" tavrı olarak tanıtıyor ve bunu

"Komünistler devrimin hazırlıklarının örgütlenmesinin başarıya ulaştırılmasını barış ortamında daha hızlı ve emin şekilde yürüteceklerdir" *(s. 16)* biçiminde gerekçelendiriyorlar.

Bu tavrın, ne Lenin'in:

> "Emperyalist savaştan ve onu kaçınılmaz olarak yaratan emperyalist barıştan, bu cehennemden bolşevik mücadele olmaksızın, bolşevik devrim olmaksızın kurtulunamaz"

diyen ve genel tavır olarak emperyalist barışı ya da emperyalist savaşı bir diğerine tercih etmeyi reddeden tavrı ile; ne de dünya savaşı tehlikesi karşısında:

> "Dünya savaşı meselesine gelince, bu konuda sadece iki ihtimal vardır: Ya savaş devrimi doğuracaktır, ya da devrim savaşı önleyecektir"

diyen ve emperyalist savaş/emperyalist barış arasında tercih yapmayan Mao Zedung'un tavrı ile ilgisi yoktur.

Bu tavır açık-seçik burjuva pasifizminin; "Savaş insanlığın sonu olacaktır"; "ya barış, ya yok olma"; "barıştan daha önemli birşey yoktur" diyen modern revizyonizmin tavrı ile aynı ideolojik konumda olan bir tavırdır.

Burada konferansçı revizyonistlerin atıfta bulundukları ve fakat nereden aldıklarını söylemedikleri; proletaryanın "emperyalist barış/ emperyalist savaş" konusunda genel tavrı olarak ortaya koydukları: "Kötü bir barışın (emperyalist) savaşa tercih edilmesi" tavrı, Lenin'in ve Bolşeviklerin proletarya diktatörlüğünün yeni kurulduğu şartlarda Brest-Litovsk barış görüşmeleri için takındıkları bir tavırdır. O somut durumda sorun proletarya diktatörlüğünün yaşatılması-yaşatılmaması sorunudur. Bu somut savaştan, bir barış anlaşması ile çıkmak için takınılan tavrı, Marksist-Leninistlerin genelde "emperyalist barıştan yana" olduklarını göstermek için kullanmaya kalkmak revizyonist bir ustalık (!)tır. Ama konferansçılardan çok daha ustaları (!) vardır. Tavsiyemiz Kruşçev, Gorbaçov, Zagladin vb.lerini okumalarıdır. İdeolojik kan bağlarını çok daha iyi göreceklerdir.

IX

III. KONFERANS MODERN REVİZYONİST BELGELERİ SAHİPLENİYOR VE MODERN REVİZYONİZME KARŞI UZLAŞMACILIĞI SAVUNUYOR!

III. Konferans, II. Konferansın değerlendirilmesi bağıntısında şu tespiti yapıyor:

> "II. Konferansımız 57/60 deklarasyonlarını eleştirici bir gözle değerlendirmiş ve özünde ML olduğunu savunmuştur." *(İKK 81, s. 10)*

Bu tespit, diğer şeylerin yanında II. Konferansın "revizyonist-Troçkist kırması sapmaya karşı Marksizm-Leninizmin zaferi ile sonuçlandığı" tespitine dayanak yapılan noktalardan biridir.

Bu bağıntıda bilinmesi gereken şudur ki; 1957/60 deklarayonları hakkında belgelere dayalı değerlendirme daha TKP/ML II. Konferansı öncesi yapılmış ve tartışmasıyla sunulmuş; bu deklarasyonların özünün revizyonist olduğu; *esasta* modern revizyonizmin XX. Parti Kongresi sonuçlarının Uluslararası Komünist Hareket adına onaylanması anlamına geldiği; deklarasyon içine sıkıştırılmış Marksist-Leninist tespitlerin "ayıbı örten incir yaprağı fonksiyonuna sahip olduğu" ikna edici bir biçimde ortaya konmuştur.

II. Konferans, bu Marksist-Leninist değerlendirmeye karşı mücadele içinde, revizyonist görüşler lehinde bilinçli tercih yapmıştır. II. Konferans ertesinde de, "Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?" başlıklı broşürde, deklarasyonlar hakkında Konferansın aldığı kararın revizyonistliği bir kez daha ortaya konmuştur.

Orada şunlar söylenmiş:

"1957 VE 1960 DEKLARASYONLARI HAKKINDA TARTIŞMA VE KARAR

II. Merkez Komitesi "2. Konferans Raporu"nda, bu sorunla ilgili bölüme "*1957 Deklarasyonu* hakkında karar" başlığını atmış. Halbuki gerek konferans öncesinde ve gerek konferans sırasında üzerinde tartışılan ve karar alınan yalnızca 1957 Deklarasyonu değildi. 1957 Deklarasyonu ile birlikte 1960 Deklarasyonu üzerinde de tartışılıp, bu *iki Deklarasyon* hakkında karar alındı. II. Merkez Komitesi, ayrı ayrı tarihlerde yapılan, değişik partilerin imzaladığı bu *iki Deklarasyon* hakkında alınan kararı yalnızca "1957 Deklarasyonu hakkında karar" olarak gösterip ya bilinçli sahtekarlık yapmakta; ya da cahilliğini ve bu konudaki ciddiyetini —daha doğrusu ciddiyetsizliğini— sergilemektedir. II. Merkez Komitesi Konferansta tartışılanın, üzerinde karar alınan şeyin ne olduğunu bile tam olarak bilmemekte; *iki ayrı deklarasyonu birleştirmekte* ve "1957 Deklarasyonu" yapıvermektedir. Ve bu siyasi soytarılık ne yazık ki Marksizm-Leninizm adına yapılmaktadır; revizyonizmin-Troçkizmin mahkum edilmesi adına yapılmaktadır!

Bizim partimiz içinde 1957 ve 1960 Deklarasyonlarının değerlendirilmesi sorunu, "Üç Dünya Teorisi"nin reddedilmesi; ve bu teorinin köklerinin aranması süreci içinde gündeme gelmiştir. Tartışma içinde partinin bir bölümü bu belgelere damgasını vuranın Kruşçev revizyonizmi olduğunu tespit etmiştir. Bu tespit hem Yurtdışı bölge komitesi ve hem de DBKK (Doğu Bölgesi Kadro Konferansı) tarafından yapılmıştır. Bu tespit parti içinde, partinin hatalarına bağnazca sarılan FÜ'lerin tepkisi ile karşılaşmış, onlar yazdıkları bir yazıda bu belgeleri "özü Marksist-Leninist olan" ve "esasta olumlu bir rol oynayan" belgeler olarak değerlendirmiştir. Ve bu değerlendirmeyi paylaşmayanları "parti çizgisini savunmama", "AEP'den etkilenme" vb. öcülerle korkutmaya kalkmıştır. Onlar deklarasyonları ne olursa olsun Marksist-

Leninist olarak savunma ihtiyacı duyduğundan, 1957 ve 1960 Deklarasyonlarını sanki bunlar iki ayrı belge değil de bir belge imiş gibi ele alıp, iki ayrı belgeden işlerine gelen "olumlu" gördükleri yerleri altalta dizme yöntemini seçmişlerdir. FÜ'ler 1957/1960 Deklarasyonlarını "özü Marksist-Leninist" olarak savunurken, şöyle bir mantık işletmişlerdir:

"Partimiz içinde Mao'yu reddetmek isteyen bir kanat vardır. Bu kanat Mao'yu bugün açıkça reddedememektedir. Bunu adım adım yapmak istemektedir. 1957/1960 Deklarasyonlarının revizyonist belgeler olarak değerlendirilmesi, Mao'nun reddedilmesi konusunda bir ön adım olacaktır. Onun için tutarlı Mao savunucuları bu belgeleri Marksist-Leninist belgeler olarak savunmak zorundadır."

İşte II.Konferansta hakim olan çoğunluğun anlayışı da bu anlayış olmuş, II. Konferans çoğunluğu FÜ'lerin bu konuda hazırladığı yazıyı Konferans kararı olarak kabul etmiştir. (İlginç olan, DBKK'da bu belgeleri revizyonist olarak değerlendiren bazı "çok tutarlı"!!! parti çizgisi savunucularının! FÜ'lerin yazısı üzerine yeniden 1957/1960 Deklarasyonlarının özünün Marksist-Leninist olduğunu keşfetmeleri ve Konferansta bu görüşün yine "çok tutarlı" savunucuları olarak ortaya çıkmalarıdır. Yine ilginç olan bir başka nokta; Yurtdışında yapılan Konferansta yurtdışının 1957/1960 hakkında yazdığı yazıyı onaylamış olan; yurtdışındaki parti üyelerinin % 15'ini oluşturan kişilerin de bugün "yiğit parti savunucusu" olarak karşımıza çıkması ve 1957/1960 Deklarasyonlarını Marksist-Leninist belge olarak savunmasıdır. Bu "omurgasız" yiğitler rüzgar gülü gibidir.!)

1957/1960 Deklarasyonları gündem maddesinde Konferansta sürdürülen tartışma da, bu konuda alınan kararın ciddiyeti hakkında yeter bilgi verir niteliktedir. Tartışma şöyle geçmiştir:

Tartışma başlamadan önce Yurtdışı delegeleri, Yurtdışı bölge komitesinin 1957/1960 Deklarasyonları hakkında hazırladığı değerlendirme yazısını kaç delegenin okuduğunun tespit edilmesini talep etmiştir. Yapılan tespit, bu belgenin (söz konusu belge Temmuz 1980'de T'ye ulaştırılmıştır), belgenin hazırlanmasında aktif olarak yeralan yurtdışı delegeleri dışında, yalnızca bir tek delege (doğal delege) tarafından okunmuş olduğunu diğer delegelerin gündem maddesi ile il-

gibi "revizyonist-Troçkist kırması" görüşleri!!! içeren bu belgeyi okumadığını ortaya karmıştır! Ayrıca bu belgenin Konferans yerinde olmadığı, yani konferans sırasında da okunma imkanının olmadığı da tespit edilmiştir! Bu tespitler üzerine yd. delegeleri yazılı bir önerge vererek, bu gündem maddesinde hazırlığın yetersizliğinin çok açık olduğunu, bu yüzden gündem maddesinin ertelenmesini önerdiler. Bu öneri Parti çizgisinin tutarlı savunucuları!!! tarafından şiddetle reddedildi. Öyle ya nihayet inandığımız ve güvendiğimiz parti çizgimiz vardı! ve yurtdışının görüşleri "zaten" revizyonist-Troçkist kırması görüşleriydi! O görüşleri mahkum etmek için, görüşleri içeren belge incelenmese, okunmasa da olurdu!

II. Merkez Komitesi, "Konferans Raporu"nda tam da bu anlattığımız ve alınan kararın ve bu kararı alanların sorunlara yaklaşmadaki sorumsuzluğu ve ciddiyetsizliğini gösteren bu tartışma üzerine bilgi vermemeyi, bu konuda susmayı tercih etmiştir. Bu konuda yapacağı başka birşeyde yoktur!

Biz, daha önce parti içi tartışma yazısında 1957/1960 Deklarasyonlarını tek tek ele alıp detaylı olarak değerlendirdiğimizden, burada yalnızca II.Konferansta karar olarak geçen FÜ'lerin yazısının tezleri ve bu tezlerin gerekçeleri üzerinde kısaca durup geçeceğiz.

II. Konferansta karar olarak geçen yazıdaki tezler, gerekçeleri ve bizim bu konudaki görüşlerimiz şöyledir:

"DEKLARASYONUN ÇAĞ TESPİTİ VE SAVAŞ SONRASI DURUM (DÜNYADAKİ) DEĞERLENDİRMESİ DOĞRUDUR." (age, s. 5)

Bu tezi gerekçelendirirken, FÜ'ler (ve onlarla beraber II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) şöyle diyorlar:

"1957 ... Moskova deklarasyonu çağımızın temel özünü: "Rusya'da Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan kapitalizmden sosyalizme geçiş" *(Dünya Komünist Hareketinin Ortak Belgeleri, s. 11)* olarak doğru bir şekilde tespit etti. Bunu, "çağımız Rusya'da Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan proleter devrimleri çağıdır" şeklinde de ifade edebiliriz." *(age, s.5)*

Görüldüğü gibi, çağ konusunda 1957 Deklarasyonunun

değerlendirmesi doğrudur diyenler zorlanmakta; 1957 Deklarasyonunda söylenmeyen birşeyi *"şöyle de ifade edebiliriz"* diyerek, 1957 Deklarasyonunda söylenmiş gibi göstermektedirler. '57 Deklarasyonunda çağın özü konusunda, çağ konusunda söylenen, bu çağın "kapitalizmden sosyalizme geçiş" çağı olduğu; çağın özünü belirleyenin bu olduğudur. Gerçekten de soruna tarihi olarak yaklaşıldığında durum böyledir. Çağımız tarihi olarak kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Ama Marksist-Leninistlerle revizyonistleri bu konuda ayıran nokta, çağın "kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı" olup olmadığı noktası değil, bu geçişin nasıl olacağı noktasıdır. Revizyonistler de çağın "temel özünün kapitalizmden sosyalizme geçiş" olduğunu savunmaktadırlar. *(Bkz. DKHOB, S. 113)* Marksizm-Leninizm çağ konusunda "Çağımız *emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır"* diyerek, hiçbir yanlış anlamaya meydan bırakmayacak bir berraklıkta geçişin *proleter devrimleri* ile olacağını ortaya koymuştur. Kruşçev tipi modern revizyonistler Marksizm-Leninizmin çağ hakkındaki öğretisini tam da bu noktada revizyondan geçirmişler ve "şimdi" (ikinci dünya savaşından sonra) sosyalizme barış içinde geçilebileceğini, proleter devrimlere ihtiyaç olmadığını savunmuşlardır. 1957 deklarasyonu, Kruşçev revizyonizminin bu konudaki tahrifatını geri çevirmemektedir. Baştaki "Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan" ifadesi de durumu kurtarmamaktadır, çünkü revizyonistler de Büyük Ekim Sosyalist Devriminin gerekli olduğunu kabul etmekte, ona sahip çıkmaktadırlar. Onların reddettiği, 1917'de gerçekleşmiş olan; tarihi bir gerçek olan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi değil; bütün emperyalizm çağı boyunca sosyalizme geçişin ancak proleter devrimleri ile mümkün olduğu gerçeğidir. *1957 deklarasyonunda kapitalizmden sosyalizme geçişin ancak ve yalnız proleter devrimleri ile mümkün olduğu Marksist-Leninist tezi, Marksizm-Leninizmin çağ konusundaki değerlendirmesinin özünü oluşturan bu tez savunulmamaktadır.* FÜ'ler bu konuda 1957 deklarasyonunu işlerine geldiği şekilde yorumlamakta, bu noktada açıkça gerçeği çarpıtmaktadırlar.

FÜ'lere (onlarla birlikte II. Konferans ve II. Merkez Komitesine) göre çağ konusunda sorun, "57'deki doğru değerlendirme"nin, "Leninist çağ tespitinin daha sonraları ağır revizyonist baskılardan dolayı kararlıca savunulmamış olması" (s.5) dır. Gerçekte ise sorun, 1957 dekla-

rasyonunun bizzat kendi içinde çağ konusunda açık-berrak Leninist çağ tespitinin açıkça savunulmaması olmasıdır; bu konuda muğlak, revizyonistlerle uyumu gösteren bir formülasyonun kullanılmış olmasıdır.

FÜ'ler bu konuda yazılarının devamında şunu söylüyorlar:

"Ancak burada şunu da belirtelim ki, *1957 Deklarasyonunun Leninist çağ tespitine* ve dünyadaki durumla ilgili doğru tespitine bir revizyonist tespit gölge düşürmektedir. Bu tespit şöyledir:

"Çağımızda dünyanın gelişmesini, birbirlerine taban tabana karşıt iki toplumsal sistemin yarışma süreci ve bu sürecin sonuçları belirlemektedir." *(DKHOB, s. 11)* Bu ÇKP ve onu destekleyenlerin görüşü değildi. Kruşçevci revizyonistlerin görüşü idi ve onlara verilen önemli bir tavizdi." *(Rapor, s. 7)*

Yukarıda, 1957 Deklarasyonunda çağ konusunda "Leninist çağ tespitinin" savunulmadığını ortaya koyduk. Geçişin nasıl olduğunun belirlenmediği bir çağ tespiti, Leninist bir çağ tespiti değildir. Bu tespitin hemen ardından gelen ve çok açık revizyonist olan ikinci tespit, hiç de birinci tespite "gölge düşür"memektedir. Tersine birinci tespitin mantiki sonucu olarak onu tamamlamaktadır. FÜ'lerin "bu ÇKP'nin görüşü değildi" demesi de yersizdir. Çünkü burada tartışılan şey hangi tezlerin *kimin tezi* olduğu değil; ortaklaşa kabul edilen, imzalanan, ortak tezlerde hakim olan görüşlerin *niteliğidir!* Soruna böyle yaklaştığımızda, 1957 deklarasyonunda çağ konusunda revizyonist görüşlerin belgeye damgasını vurduğunu tespit etmek zor değildir. Tabii eğer bu belgelerin mutlaka Marksist-Leninist belgeler olarak savunulması "Marksist-Leninistlerin görevi" olarak kabul edilmemişse!

1957 ve 1960 Deklarasyonlarının çağ konusundaki görüşlerinin tartışıldığı bu bölümde II. Merkez Komitesi bir de şimdiye kadar bütün dünyada Marksist-Leninistlerin bilmediği bir gerçeği (!) açıklıyor. Şöyle deniyor:

"81 partinin imzaladığı Moskova Bildirisinde (sözü edilen 1960 Deklarasyonudur. —YN) bu konuda yukarıdaki doğru çağ tespitinin yanında (Yani bizim eleştirdiğimiz, geçişin nasıl olacağı sorununa cevap vermeyen çağ tespiti—YN) çağımız "sosyalizm ve Komünizmin dünya ölçüsünde zaferler kazanması çağıdır" *(DKHOB, s. 45)* şeklindeki yanlış görüşlere de yer verilmiştir. (Bu görüşler de aslında tek başına ve

tarihi olarak ele alındığında hiç de yanlış değildir. Gerçekten de tarihi olarak sosyalizm ve komünizm emperyalizm çağında dünya ölçüsünde zaferler kazanmıştır ve yine kazanacaktır. Görüldüğü gibi, FÜ'ler sorunlara derinlemesine kafa yormamakta, yüzeyde takılıp kalmaktadırlar. —YN) Bu son tespit daha sonraları ÇKP içindeki Troçkist Lin Biao kliği tarafından "çağımız emperyalizmin toptan çöküşü, sosyalizmin tüm dünyada zafere ilerlediği çağdır" şeklinde savunulmuştur ve ÇKP'ne kabul ettirilmiştir. 10. Kongrede Mao'nun ağırlık koyması ile bu tespit mahkum edilmiştir." *(age, s. 5/6)*

Görüldüğü gibi, Türkiye proletaryasının öncüsü olduğu iddiasında olanlar, ÇKP 10. Kongresinde: a) Çağımız emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin tüm dünyada zafere ilerlediği çağdır" tespitinin *mahkum edildiğini,* b) bunun "Mao'nun ağırlık koyması" ile olduğunu iddia ediyorlar.

Şimdi bu konuda gerçeklere bakalım. ÇKP 9. Parti Kongresinde "Başkan Mao'nun kızıl çizgisinin zafer kazandığı" ilan edilmiştir! Bu kongrede, "çağımızın emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin tüm dünyada zafere ilerlediği çağdır" ve "Mao Zedung Düşüncesi bu çağın Marksizm-Leninizmdir" şeklindeki anti-Marksist-Leninist tespitler kabul edilmiş, dünyaya açıklanmıştır. *(Bkz. 9. Parti Kongresi Raporu-9. Parti Kongresi hakkında açıklama)*

Bu kongreden 4 yıl sonra yapılan ÇKP 10. Parti Kongresi'nde, ÇKP 9. Parti Kongresinin çizgisinin doğru olduğu; bu çizginin bizzat Mao Zedung tarafından gözden geçirilip düzeltildiği tespit edilmiştir.

ÇKP 10. Parti Kongresi bırakalım, 9. Parti Kongresinde alınan herhangi bir kararı açıkça *mahkum etmeyi* bir yana, 9. Parti Kongresinin çizgisini resmen onaylamış; bu çizginin, "çizgi içine yanlış görüşler sokmaya çalışan Lin Biao ve Çen Bo Da gibi hainler"e rağmen doğru olduğunu açıklamıştır.

Ama buna rağmen, ÇKP 10. Kongresi, çizgisinin doğru olduğunu açıkladığı 9. Parti Kongresinin "çağımız emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin tüm dünyada zafere ilerlediği çağdır", "Mao Zedung Düşüncesi bu çağın Marksizm-Leninizmidir" şeklindeki görüşlerini savunmamakta; bunun yerine "çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Leninizmin ilkeleri bize yol gösteren teorik

temeldir" (Bkz. 10. Kongre Raporu) diyerek *dolaylı olarak* 9. Parti Kongresinin görüşünü reddetmektedir. Ama eski yanlış görüşü mahkum etmeden, onun anti-Marksist-Leninist özünü teşhir etmeden, özeleştiri yapmadan! Eğer FÜ'ler bir görüşün mahkum edilmesinden önce o görüşün doğruluğunun savunulup, ardından o görüşün tersi bir görüşün hiçbir şey olmamış gibi savunulmasını anlıyorlarsa, onların Marksizm-Leninizmle fazla bir ilişkileri yoktur. Bu gibi "diplomatik" mahkum etmeleri(!) Marksizm-Leninizm reddeder.

Bu çok "diplomatik", "çaktırmadan" mahkum etmenin "Mao'nun ağırlık koyması" ile, olduğu iddiasına gelince: Bu iddia da ilginçtir. Biz merakla bu "ağırlık koyma"nın nasıl olduğunu ve belgelerini açıklamalarını bekliyoruz. Öyle ya, böyle iddialar ileri sürenlerin mutlaka bir bildikleri, dayandıkları belge vardır. Belki de bu yoldaşlar bu kadar kesin konuştuklarına göre, 10. Parti Kongresinde Mao'nun nasıl ağırlık koyduğunu bizzat yaşamışlardır!!! Bu yoldaşların görevleri "Mao'ya saldıranlara karşı Mao'yu savunmak" olduğuna göre, 10. Parti Kongresinde Mao'nun verdiği mücadeleyi belgelemeleri çok yararlı olacaktır! Tavsiye ve önerimiz bunu en kısa zamanda yapmalarıdır. Eğer yapamayacak durumda iseler, biraz alçakgönüllü olmaları ve bilmedikleri —bilemeyecekleri!!!- konularda biliyormuş gibi davranmamaları ahkam kesmemeleridir!

"DEKLARASYON EMPERYALİST ÜLKELERDEKİ DURUMU DOĞRU DEĞERLENDİRDİ. "*(age, s. 7)*

Dünya Komünist Hareketinin Genel Çizgisi olduğu iddiasında olan belgelerde, emperyalist ülkelerde durumu değerlendirirken gerekli olan minimum nedir? Revizyonizm ile Marksizm-Leninizmi bu ülkeler açısından ayıran temel ayrılık noktası nedir? Bu ayrılık noktası çok açık bir şekilde, emperyalist ülkelerde proletaryanın önündeki hedef olarak *sosyalist devrimin* ve *proletarya diktatörlüğünün kurulmasının* tespit edilip edilmediğidir.

1957 Deklarasyonunda (ve 1960 Deklarasyonunda) çokça üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmelerin "had safhaya vardığı", "kapitalist ülkelerde emekçi halkların yaşadığı öldürücü koşulların onlara tek çıkar kurtuluş yolunun sosyalizmden geçtiğini her geçen gün biraz daha iyi anlattığını" *(DKHOB , s. 13, Rapor, s.7)* (Dikkat edilsin,

çıkar yolun sosyalizm olduğunu, emekçilere anlatan onların öncü örgütü değil; "yaşadıkları öldürücü koşullar"dır. Yani sosyalist bilinç, yaşanılan şartların ürünü olarak kendiliğinden oluşacak! Bu kendiliğindenci, revizyonist görüşler, Lenin tarafından daha 1902'de mahkum edilen görüşlerdir. Şimdi FÜ'ler, mahkum edilmesinin üzerinden 80 yıl geçen bu görüşlerin doğru "isabetli görüşler" olduğunu Marksizm-Leninizm adına ilan ediyor!!!) vb. söylenmesine rağmen; bir tek yerde bile bu ülkelerde görevin *sosyalist devrim* ve *proletarya diktatörlüğünün* kurulması olduğu tespit edilmiyor! 1957 Deklarasyonunda, kapitalist ülkelerdeki durumla ilgili olarak yapılan tespitler hiçbir şekilde revizyonizmi geri çevirmeyen, revizyonizmin tezleri ile birleşen tespitlerdir.

1957 ve 1960 Deklarasyonları, bunun da ötesinde, revizyonizmin bu ülkelerde sosyalizme geçiş ile ilgili olarak piyasaya sürdüğü barışçıl geçiş tezini aynen savunmuştur. Buna rağmen deklarasyonun "emperyalist ülkelerde durumu doğru değerlendirdi"ğini söylemek için, bu deklarasyonların doğruluğuna iman etmek gerekir!

"DEKLARASYON SÖMÜRGELERDEKİ DURUMU DOĞRU DEĞERLENDİRDİ." *(s.8)*

Emperyalizme bağımlı (bu bağımlılığın biçimi ne olursa olsun) ülkeler açısından soruna yaklaşıldığında, kendine Dünya Komünist Hareketinin Genel Çizgisi adını takan bir belgeden, Marksist-Leninistlerin minimum talebi nedir, ne olmalıdır?

Bu konuda minimum talep, bu ülkeler halkları açısından *görevin proletarya önderliğinden sosyalizme yönelik, anti-emperyalist ve anti-feodal devrim olduğunun savunulmasıdır. Bunu savunmayan bir belgeye, "özü itibarı ile Marksist-Leninist" demek, Marksizm-Leninizme hakaret etmek demektir.*

FÜ'ler (onlarla birlikte II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) 1957 Deklarasyonunu bu noktada savunurken şunları söylüyorlar:

"Deklarasyon" işçi sınıf ve birçok ülke halklarının bugün *sömürgeci* saldırı (Dikkat edilsin, yalnızca sömürgeci saldırıdan sözediliyor —YN) ve *feodal baskıya karşı ulusal bağımsızlık savaşımı* (Dikkat edilsin, demokratik devrim görevinden söz yok! — YN) verme görevleri ile karşı karşıya" bulunduğunu, "bunun için

işçilerin, köylülerin, kent küçük burjuvazisinin, *ulusal burjuvazinin* (Dikkat edilsin, bir bütün olarak ulusal burjuvaziden sözediliyor! Halbuki FÜ'lerin savunduğunu iddia ettikleri Mao Zedung ve İbrahim Kaypakkaya "mili burjuvazinin sol kanadı"ndan sözederler —YN) ve öteki yurtsever demokrat güçlerin (Kim acaba bu işçiler, köylüler, kent küçük burjuvazisi ve milli burjuvazi dışındaki, bu sınıflara dahil olmayan *"öteki yurtsever ve demokratik güçler"???* Sakın kompradorların ve toprak ağalarının bir bölümü olmasın???-YN) *birleşik bir anti-emperyalist ve anti-feodal cephe oluşturmaları* gerektiğini" (Milli burjuvazinin tümü, hatta komprador ve toprak ağalarının bir bölümü ile birlikte anti-emperyalist ve anti-feodal cephe!!! Böyle bir cephe, herşey olabilir, ama anti-emperyalist, hele hele anti-feodal olamaz!-YN) doğru olarak belirtti." *(Rapor, s.9)*

Burada doğru denen görüşlerin hiçbiri Marksist-Leninist görüş değildir.

1957 Deklarasyonu için, yarı-sömürge statüsünde olan devletler bağımsız devletlerdir. Bu devletlerde devrim diye bir görev gündemde değildir. Bu devletlerde görev (devletin görevi!) iktisadi bağımsızlık için mücadeledir!

Ulusal bağımsızlık savaşımı(!) ancak "sömürgeci saldırıya" uğrayan devletler için sözkonusudur. Bütün bu görüşler Marksizm-Leninizmin değil, revizyonizmin görüşleridir.

Özü itibariyle Marksist-Leninist olduğu iddia edilen bu belgenin, emperyalizme bağımlı ülkelerle ilgili olarak getirdiği ve doğru olduğu iddia edilen görüşleri temel alındığında, bugün bizim Türkiye'de demokratik halk devrimi yerine, iktisadi bağımsızlığın savunulması görevini gündeme getirmemiz ve bu konuda bağımsız(!) devletimize(!) yardımcı olmamız gereklidir.!

Görüldüğü gibi 1957 (ve 1960) deklarasyonlarının mutlaka savunulmak istenmesi kişiyi tutarsızlığa, kendi kendiyle çelişmeye götürmektedir. Bu kaçınılmazdır.

"DEKLARASYON SAVAŞ VE BARIŞ MESELESİNİ REVİZYONİST HATALARINA RAĞMEN ESASTA DOĞRU DEĞERLENDİRDİ."

Kendini Dünya Komünist Hareketinin Genel Çizgisi ilan eden (1963 Polemiklerinde de bu yanı tasdik edilen) bir belge açısından savaş ve barış konusunda savunması istenilen minimum nedir? Bu konuda özü Marksist-Leninist olan bir belge kuşkusuz herşeyden önce iki konuda açık tavır takınmak zorundadır:

1- Haklı savaş/haksız savaş ayrımı yapmak;

2- Emperyalizm varolduğu sürece emperyalist savaşların kaçınılmaz olduğunu ortaya koyma; emperyalist savaşların kaynağının emperyalist sistem olduğunu savunmaktır.

1957 Deklarasyonu Marksizm-Leninizmin savaşa yaklaşımındaki ilk temel düşüncesi olan "haklı-haksız savaş ayrımı"nı yapmadı. Bu noktada revizyonizm 1957 deklarasyonuna damgasını vurdu.

FÜ'ler de yazılarında "haklı-haksız savaş ayrımının net bir şekilde tespit edilmemiş olduğunu" kabul etmek zorunda kalıyorlar. *(Rapor, s.11)* Ama yine de 1957 Deklarasyonunu mutlaka savunmayı; Marksist-Leninist olarak savunmayı görev kabul ettiklerinden, yine de deklarasyondaki "Marksist-Leninist anlayışın" "revizyonist anlayışla çakıştığı"nı söylüyorlar. *(Rapor, s.11)*

Savaşın kaynağı sorununa gelince, Deklarasyon savaşı çıkartacak olanların "savaş delisi emperyalist manyaklar" *(s.68, Rapor s.11)* olduğunu söyleyerek; *emperyalist sistemin* bir bütün olarak savaşın kaynağı olduğu ve emperyalizm var olduğu sürece, emperyalist savaşların da kaçınılmaz olduğunu gözlerden gizlemektedir. Emperyalistleri "sağduyu sahibi" ve "savaşa karşı olan barışçı emperyalistler" ve "savaş delisi emperyalist manyaklar" diye ikiye ayırmak; emperyalizmin siyasetini emperyalizmin ekonomisinden ayırmak Marksizm-Leninizmin değil, revizyonizmin işidir. FÜ'ler tam da deklarasyonun bu formülasyonunu "Marksist-Leninist öz"ü ispatlamak için kullanıyorlar! Bu da onların bu konuda Marksizm-Leninizmden ne kadar uzak olduklarını gösteriyor.

FÜ'ler yazılarında, deklarasyonda yer alan "emperyalist manyaklar tutar bir savaş çıkartırlarsa, halklar da kapitalizmin varlığını ortadan kaldıracaklar ve gömeceklerdir" (DKHOB, s. 68. Alıntı 1960 Deklarasyonundandır. 1957 Deklarasyonundaki formülasyon "iyi" olmadığından bu noktada FÜ'ler 1960 Deklarasyonundan alıntı yapmayı "uygun"

bulmuşlardır!) *(Rapor, s. 11)* şeklindeki tespitin "modern revizyonistlerin... görüş ve anlayışları ile çatıştığını " *(Rapor, s. 11)* iddia ediyorlar. Bu konuda modern revizyonistlerin XX. Parti Kongresi'nin raporunda yaptıkları tespitler aynen şöyledir:

> "Bugün, emperyalistlerin bir savaş çıkarmasını engelleyecek her türlü araçlara sahip muazzam toplumsal ve siyasi güçler vardır. Bu güçler, *emperyalistler savaş çıkarmaya kalkarsa onlara yok edici bir ders verecek durumdadır." (XX. Parti Kongresinin Belgeleri, Almanca, s. 43)*

Görüldüğü gibi, FÜ'lerin revizyonistlerin tezlerinden de haberleri yoktur. Onlar revizyonistlerinde "Emperyalistlerin savaş çıkarması halinde, emperyalizmin yok edileceği" tezini savunduklarını bilmemektedir. Emperyalist savaş konusunda revizyonistlerle Marksist-Leninistleri ayıran sorun bu değildir.

FÜ'ler 1957 deklarasyonunda "barışın savunulmasının mevcut durumda dünya ölçüsünde olağanüstü önem taşıyan bir görev" (DKHOB, s.23) "belirtti"ğini (!) söylüyor. Bunu doğru bir tez olarak savunuyor. Ama FÜ'ler aynı deklarasyonda bu sorunun sadece olağanüstü önem taşıyan bir görev olarak değil; *en önemli sorun* olduğu tezinin savunulduğunu gözardı ediyor, unutturmaya çalışıyor. Bu konuda 1957 Deklarasyonunda hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek şekilde şu tespit yapılıyor:

> *"Savaş, ya da barış içinde yaşama sorunu, dünya politikasının en önemli sorunu olmuştur." (DKHOB, s.15)*

Aynı konuda 1960 Deklarasyonunda da

> "Komünist Partileri barış için savaşımı temel görevleri sayarlar" *(DKHOB, s. 68)*

denmektedir. Gerek 1957 ve gerekse 1960'da yapılan toplantılar sonrasında yapılan ORTAK BARIŞ ÇAĞRI'larında daha açık incilerde vardır. Ancak tartışmalarda Merkez Komitesi taraftarları nedense bu belgelere sahip çıkmadıklarından, burada barış çağrılarından alıntı yapmadık.

Görüldüğü gibi gerek *1957 deklarasyonunda, gerekse 1960 deklarasyonunda devrim yapma görevi; devrimle* savaşı önleme görevi

gündeme getirilmemektedir. "Barışın korunması en önemli görev" olarak tespit edilmektedir. Komünist partilerinin önüne temel görev olarak barışın korunması konmaktadır. FÜ'ler, bu çok açık revizyonist tezler işlerine gelmediği için, bu tezleri yok varsaymayı "uygun" bulmaktadırlar.

FÜ'ler (şimdi onlarla birlikte II. Konferans ve tasfiyeci II. Merkez Komitesi) "Deklarasyonda barış içinde birarada yaşama ile savaşın önlenebileceğinin savunulduğu iddia ediliyor. Deklarasyonda böyle bir görüş yoktur" *(Rapor, s. 12)* diyorlar.

Peki Deklarasyonda böyle bir görüş yok da, Deklarasyonlarda yeralan:

> *"Savaş, ya da barış içinde birarada yaşama sorunu" (Rapor, s 15) (1957 deklarasyonu)*
>
> *"Farklı sistemlere sahip ülkelerin barış içinde birarada yaşamaları, ya da dünyada taş üstünde taş bırakmayacak bir savaş! Günümüzün seçeneği işte budur. Başka seçenek yoktur!" (1960 Deklarasyonu- s.69/70)*

şeklindeki görüşler ne anlama geliyor? Bunları görmemek için ya kör olmak gerekir, ya da görüldüğü halde — işine gelmediği için— görmemezlikten gelmek gerekir. İkisi de kötüdür!

FÜ'ler (onlarla birlikte II. Konferans ve II. Merkez Komitesi)

"Yukarıda bir yığın doğru görüşün *merkezinde (onları ikinci plana düşüren, kendisine tabi kılan) tek bir revizyonist görüş vardır.* (abç) O da, barış içinde birarada yaşama ilkesini sosyalist ülkelerin dış politikasının temeli olarak gören görüştür" *(Rapor, s.13)*

diyorlar. İşte size birbirini reddeden iki öneri:

1- "Deklarasyon savaş ve barış meselelerini revizyonist hatalarına rağmen esasta doğru değerlendirdi!" *(Rapor, s.10)* Yani bu konuda doğru görüşler ağırlıktadır! Onun üç sayfa ötesinde ise bu konuda, yani savaş ve barış meseleleri konusunda:

2- "Bir yığın doğru görüşün merkezinde, onları ikinci plana düşüren, kendine tabi kılan tek bir revizyonist görüş vardır"! (s.13) Yani esas olan, belgeye damgasını vuran doğru görüşler değil, onları kendine tabi kılan revizyonist görüştür!

Yani hem "esasta doğru" değerlendirmiştir; hem de esasta revizyonist görüş hakimdir! FÜ'leri böyle saçmalamaya iten şey, 1957 ve 1960 deklarasyonlarını mutlaka Marksist-Leninist olarak savunma konusunda kendi kendilerini atfettikleri görev aşkıdır!

> "Deklarasyon "Bugün bir kısım kapitalist ülkede ... bir içsavaşa gerek kalmadan iktidara gelme" imkanı olduğunu tespit etmekle Marksizm-Leninizmin temel ilkelerinden birisini kısmen revize etti." *(abç) (Rapor, s. 14)*

FÜ'ler (onlarla birlikte II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) çok açık revizyonist olan "sosyalizme barışçı geçiş", "burjuva parlamentosunun emekçi halkın hizmetinde bir araç haline dönüştürülmesi" gibi 1957 ve 1960 deklarasyonlarında yer alan tezlerin revizyonist tezler olduğunu kabul etmek zorunda kalıyorlar. Ama amaç bu deklarasyonları savunmak olduğundan, bu açık revizyonizmin "kısmen revize" olduğu keşfini yapıyorlar. Marksist-Leninistler her devrimin şiddet sorunu olduğunu çok açık bir biçimde tespit etmiştir. Bu noktada *açık revizyonizmin* neresi "kısmen revize"dir? Eğer bu "kısmen revize" ise, bunun "tam revize"si ne olacaktır acaba? FÜ'ler ille de 1957/ 1960 deklarasyonlarını savunmak zorunda olduklarından, bu noktada deklarasyonların kendisini bırakıp, 1963 polemiklerinin bir yazısı olan "SBKP yönetimi ile aramızdaki ayrılıkların kökeni ve gelişmesi" adlı yazıya sarılıyorlar. Ama o yazıyı bile, "savunma heyecanı" içinde olsa gerek, okuyucuya yanlış aktarıyorlar.

Sözü geçen yazıda ÇKP, 1957 Deklarasyonundaki "tavizi" haklı çıkarmaya çalışırken:

> "Bildiri bir yandan "parlamentoda sağlam bir çoğunluk" sağlamaktan sözederken, öte yandan "parlamento dışı kitle mücadelelerinin yürütülmesi, gerici güçlerin direncinin kırılması ve sosyalist devrimin barışçı yoldan gerçekleştirilmesi için zorunlu şartların yaratılması" gerekliliği üzerinde *ÖNEMLE DURUR" (Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi, Aydınlık Yayınları, s. 125)*

şeklinde bir tespit yapar.

FÜ'ler bu "üzerinde *önemle durur*" denen yerden alıntı yaparlar ve 1957 deklarasyonunun "Geniş ve sürekli gelişen sınıf savaşımını"

*ESAS ALDIĞI*nı iddia ederler! *(Rapor, s. 16)* Görüldüğü gibi, FÜ'ler kraldan fazla kralcıdır. ÇKP'nin bile ileri sürmediğini, onlar hem de ÇKP'ne malederek ileri sürebilmektedirler.

En açık olan revizyonist sapmada bile, FÜ'ler (II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) 1957 deklarasyonlarını kurtaracak can simidi aramakta; sapmaları savunma durumuna düşmektedirler.

"DEKLARASYON MARKSİZM-LENİNİZMİN BİRÇOK CANALICI MESELESİNİ SAVUNDU." *(Rapor, s. 16)*

1957 Deklarasyonunun 3. bölümünde, Marksizm-Leninizmin somuta indirgenmediği sürece revizyonistlerin de savunmaktan çekinmediği bazı genel doğruları formüle edilmiştir. FÜ'ler, somuta indirgenmeyen bu genel doğruların "Revizyonistler için önemli bir huzursuzluk kaynağı" olduğunu tespit ediyorlar. Bu tespit yanlış bir tespittir. Dün olduğu gibi bugün de modern revizyonistler somuta indirgenmediği sürece, Marksizmin bir takım genel doğrularını, Marksizmin lafzını savunmaya hazırdırlar. Onlar böyle davranmazlarsa, Marksist-Leninist maskesini yüzlerine takamazlar ve işçi sınıfı içinden, özellikle işçi sınıfının en ileri kesimi içinden tecrit olurlar. Bunu engelleyebilmek için revizyonistler yer yer genel doğruları savunurlar. Gerek 1957 ve gerekse 1960 deklarasyonlarında yeralan, altına revizyonistlerin de imza attığı genel doğrular, onlara zarar vermeyen genel doğrulardır. *Her somut konuda modern revizyonistler bu belgelere damgalarını vurmuşlardır.* Tayin edici olan da budur.

Biz 1957 Deklarasyonunun 3. bölümü hakkında daha önce hazırladığımız tartışma yazısında şunları söylemiştik:

"1957 Deklarasyonunda, 20. Parti Kongresinde yeralmayan bazı sorunlar konusunda da tavır takınılmaktadır. Özellikle deklarasyonun 3. bölümündeki görüşler önemli, deklarasyonun diğer bölümlerine göre olumlu, doğru görüşlerdir. Bu bölümde şu görüşlere yer verilmiştir:

Emperyalistlerin, sosyalizm üstüne yaydığı yalanların karşısında, bunların etkisini kırmak için "yığınların Marksist-Leninist eğitimini yaygınlaştırmak, burjuva ideolojisine karşı mücadele etmek" gereklidir.

Sosyalist kuruluşun temel yasaları şunlardır:

Emekçi yığınların Marksist-Leninist partinin önderliğinde işçi sınıfı tarafından yönetilmesi, proletarya devriminin etkinliğine göre, şu ya da bu biçimde proletarya diktatörlüğünün kurulması, işçi sınıfıyla köylülüğün büyük bir kısmı ve emekçi halkın öteki katmanları arasında bağlaşmanın kurulması, kapitalist mülkiyetin kaldırılması ve temel üretim araçları üzerinde kamu mülkiyetinin kurulması, tarımın sosyalist bir biçimde derece derece yeniden kurulması, sosyalizm ve komünizmin yükseltilmesi amacıyla ulusal ekonominin gelişmesinin planlanması, sosyalist devrimin ideoloji, kültür ve kendisini işçi sınıfına, emekçi halka ve sosyalizme adamış sayısız aydının yetiştirilmesi alanlarına götürülmesi, ulusal baskının kaldırılması ve halklar arasında eşitliğin ve kardeşçe arkadaşlığın yerleştirilmesi, sosyalizmin elde ettiği başarıların iç ve dış düşmanların saldırılarına karşı savunulması, ülkelerin işçi sınıflarının dayanışması, yani proletarya enternasyonalizmi." *(s.19/20)*

Burada söylenenler genel doğrulardır. Ancak bu genel doğruların somut durumla birleştirilmeden konması, revizyonistlere fazla zarar vermemekte, onlar bu genel doğruların altına imza atarak ve fakat tek tek doğruların somuta indirgenmesinde "yeni şartlar" safsatası ile "yaratıcı bir biçimde" revizyonizmi savunmaktadırlar. Genel doğrular bu durumda onların ayıbını örten incir yaprağı olmaktadır.

Marksizm-Leninizm, sosyalist devrimin genel ilkelerinin yaratıcı bir biçimde uygulanmasını ve sosyalist kuruluşun her ülkenin kendi somut şartlarına dayanmasını zorunlu görür, başka ülkelerin komünist partilerinin politika ve taktiklerinin olduğu gibi kopya edilmesine kesinlikle karşı çıkar. ... Bir proletarya partisinin, ulusunun özelliklerini görmezlikten gelmesi onu kaçınılmaz olarak gerçeklerden ve yığınlardan koparır, sosyalizm uğruna önyargılarla sınırlandırır; tersine ulusal özellikleri bahane ederek bu özelliklerin rolünü alabildiğine abartması, bunu saptırması da, sosyalist devrim ve sosyalist kuruluşa ilişkin evrensel Marksist-Leninist gerçeklerden kopmasına, sosyalist amaca kesinlikle zarar vermesine yol açar. Bu toplantıya katılan partiler bu her iki eğilimle de aynı anda savaşım yürütülmesi gereği üzerinde önemle dururlar." *(s.20)*

Bunlar için de geçen noktada söylediklerimiz geçerlidir.

1957 Deklarasyonunun 3. bölümünde, diyalektik materyalizmin önemi üzerinde de durulmaktadır. Bunu da imzalamak, revizyonistler açısından herhangi bir sorun yaratmamaktadır.

1957 deklarasyonunda komünist hareket içinde sapmalar üzerinde de durulmakta, bu konuda "revizyonizm ve dogmatizme" karşı mücadele edilmesi gerektiği belirtilmekte; "günümüzde başlıca tehlike"nin "revizyonizm ya da başka bir deyişle sağ oportünizm" olduğu söylenmektedir. İlginç olan, revizyonizmin başlıca tehlike olarak tespit edilmesine rağmen, mücadeleden sözedilirken, daha çok dogmatizme karşı mücadeleden sözedilmesidir. *(s. 22)*

Görünen odur ki, "revizyonizmin" baş tehlike, esas tehlike vs. olduğu formülasyonları, bundan ne anlaşıldığı söylenmedikçe, Kruşçev revizyonistlerini rahatsız etmemiştir. Tam tersine onlar böylece "revizyonizme karşı savaşım" verdiklerini de belgelemişlerdir!

1957 Deklarasyonunda, "modern revizyonizm" üzerinde de durulmakta ve bu konuda modern revizyonizmin özellikleri olarak:

— Marksist-Leninist öğretiyi modası geçmiş olarak karalama.

— Marksizm-Leninizmin devrimci ruhunu söndürme

— Proletarya devrimi ve diktatörlüğünü reddetme

— Proleter enternasyonalizmi ilkelerini reddetme

— Leninist parti örgütlenmesi ilkelerini, demokratik merkeziyetçiliği reddetme, partiyi tartışma kürsüsüne dönüştürme *(s. 23)*

sayılmaktadır. Kruşçev revizyonistleri bu genel tespitlere de imza atmaktan çekinmemiştir.

1957 Deklarasyonunda bir de "kim kimi" sorusu üzerinde durulmakta ve doğru olarak şu tespitler yapılmaktadır:

"Şurası bilinmelidir ki, iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesi devrimin yalnızca başlangıcıdır. Sonucu değildir. İşçi sınıfı iktidarı ele geçirdikten sonra, ulusal ekonominin yeniden sosyalist kuruluşunda ortaya çıkan... ciddi sorun ve görevlerle yüzyüze gelir.

Aynı zamanda devrilen burjuvazi, iktidarı tekrar ele geçirebilmek için uğraşacaktır. Burjuvazi, küçük burjuvazi ve bunların aydınlarının toplum üzerindeki etkisi hala büyük ölçüdedir. Bu nedenle kapitalizmin

mi yoksa sosyalizmin mi kazanacağına karar verebilmek için uzun bir sürenin geçmesi gerekecektir. Burjuvazinin toplum üzerindeki etkisinin varlığı revizyonizmin iç kaynağını, emperyalist baskılara boyun eğme onun dış kaynağını oluşturur." (s.22)

Buradaki görüşler doğru görüşlerdir. Ve XX. Parti Kongresinin tezleri ile de çelişme içinde olan görüşlerdir. Bu noktada Kruşçev revizyonistleri geri çekilmek zorunda kalmıştır."

Bu değerlendirmeler, bugün de geçerliliğini koruyan değerlendirmelerdir. FÜ'ler (ve onlarla birlikte II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) bu genel doğruların Kruşçev revizyonistlerine önemli bir zarar vermediğini kavramıyor!

"MARKSİZM-LENİNİZMİN STALİN'İN KİŞİLİĞİNDE SALDIRIYA UĞRADIĞI, MARKSİST-LENİNİSTLERİN "DOGMATİKLİK"LE SUÇLANDIĞI ŞARTLARDA DEKLARASYON BAŞLICA TEHLİKENİN MODERN REVİZYONİZM OLDUĞUNU AÇIKLADI." *(Rapor, s. 18)*

Bu konuda FÜ'ler 1957 deklarasyonundan alıntılar yaparak "başlıca tehlikenin modern revizyonizm" olduğunun tespitinin "ÇKP ve onu destekleyen partilerin büyük bir başarısı" olduğunu iddia etmektedir. FÜ'lerin alıntı yaptığı yerden de görülebileceği gibi *(DKHOB- s. 19; Rapor s. 19)*, "başlıca tehlikenin modern revizyonizm olduğu tespitinin" yapıldığı yerin hemen üstünde, dogmatizm ve revizyonizm içiçe ele alınmakta; mücadeleden sözedildiği yerde ise dogmatizme karşı mücadeleden sözedilmektedir. Bu durumda "başlıca tehlike modern revizyonizmdir" tespiti ayıbı örten incir yaprağı durumuna gelmektedir. *Modern revizyonizmden kastedilenin bizzat bu açıklamaya imza atan Kruşçev revizyonizmi olduğunun tespit edilmediği bir yerde "başlıca tehlike modern revizyonizmdir" tespiti, modern revizyonistleri tutarlı "anti-revizyonist savaşçılar" olarak göstermekten başka bir işe yaramamaktadır.*

FÜ'ler 1957 Deklarasyonunda yapılan bu ve buna benzer tespitlerin "komünistlerin modern revizyonistlere karşı daha uyanık olmalarına, daha kararlı bir şekilde mücadeleye atılmalarına, bir çok genç Komünist Partisinin modern revizyonizme karşı daha fazla gecikmeden tavır almasına hizmet ettiği"ni iddia ediyorlar. *(Rapor, s. 20)*

İDDİA bu. Biz bir de *GERÇEKLERE* bir bakalım. *1957 ve 1960 deklarasyonlarından sonra, bu deklarasyonlara dayanarak modern revizyonizmden kopan bir tek parti ve grup yoktur.* 1957 ve 1960 deklarasyonları modern revizyonizme karşı, ondan kopmayı öneren belgeler değil, *modern revizyonizm ile birliği* savunan belgelerdir. Genç komünist partilerin ortaya çıkması ve bunların modern revizyonizme karşı açık tavır takınarak *modern revizyonizmden kopması*, ancak ÇKP ve AEP Kruşçev tipi modern revizyonizmden koptuktan, *açık polemik başladıktan sonra,* yani *1963'ten sonra gündeme gelmiştir.* 1957 ve 1960 deklarasyonları Marksist-Leninist güçler açısından, bu güçlerin modern revizyonizmden kopmasını geciktirici, modern revizyonizme karşı açık ideolojik mücadeleyi engelleyici, modern revizyonizme mevziler ve zaman kazandırıcı bir rol oynamıştır. Bizzat Kruşçev revizyonistleri 1957 deklarasyonunu ve 1960 deklarasyonunu savundukları yazılarında bu gerçeği açıkça tespit etmişlerdir. Bunlar tarihi gerçeklerdir. Şimdi FÜ'ler, 1957 ve 1960 deklarasyonlarını savunmak için tarihi gerçekleri çarpıtmaya çalışıyorlar. Olmayan şeyleri olmuş gibi gösteriyorlar. İsteklerini gerçeğin yerine geçiriyorlar.

Bu tezlerinde FÜ'ler, 1957 deklarasyonunun "Marksizm-Leninizmin Stalin'in kişiliğinde saldırıya uğradığı" şartlarda ortaya çıktığını doğru bir şekilde tespit ediyorlar. Peki bu şartlarda özü Marksist-Leninist olduğu iddia edilen belgenin tavrı ne olması gerekir? Eğer Marksizm-Leninizm Stalin'in kişiliğinde saldırıya uğruyorsa, aktüel görev bu saldırıya karşı tavır takınmak; Stalin'in Marksist-Leninist eserini savunmaktır. Bu açıdan yaklaşıldığında durum nedir? 1957 (ve 1960) deklarasyonu bu konuda hangi tavrı takınmaktadır? FÜ'ler bu soruya cevap vermemeyi tercih ediyorlar. Çünkü "özü Marksist-Leninist" dedikleri bu belgede; Stalin'e en adice saldırıların yapıldığı bir ortamda Stalin savunulmamakta, tam tersine XX. Parti Kongresi (1957/60) ve onun "kişiye tapmaya karşı mücadelesi" (1960 deklarasyonu) övülerek Stalin'e saldırı onaylanmaktadır. Bu FÜ'leri (II. Konferansı ve II. Merkez Komitesini) fazla rahatsız etmemektedir. Çünkü onlara göre Stalin zaten çok önemli hatalar yapmıştır! FÜ'lerin, II. Konferansın, II. Merkez Komitesi'nin Stalin savunuculuğu laftadır. Onlar Stalin'i savunma maskesi altında Stalin'e saldırmaktadırlar.

"DEKLARASYON, PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ AL

TINDA DEVRİMİN SÜRDÜRÜLMESİ MESELESİNİ PARLAK BİR ŞEKİLDE KOYDU." *(Rapor, s. 20)*

FÜ'ler burada da yine bizim daha önce tavır takındığımız deklarasyonun 3. bölümünden bir alıntı yapıyorlar. Genel Marksist-Leninist doğruların tekrarlanmasından başka birşey olmayan bu bölümü Marksist-Leninistlerin büyük zaferi olarak göstermeye çalışıyorlar. Kuşkusuz, bu pasajın *(sözkonusu yer DKHOB, s. 22; Rapor, s. 20'dir)* deklarasyonda yeralması olumludur. Ama deklarasyona damgasını vuran, bu pasajda savunulan doğru görüşler değildir. FÜ'lerin unuttırmaya çalıştığı gerçek de işte budur.

Diğer yandan şu da ilginçtir: İşlerine geldiği zaman 1957 deklarasyonunu savunmak için 1960 deklarasyonuna dayanan FÜ'ler, bu bölümde, aynı konularda 1960 deklarasyonunda ne dendiğine hiç değinmemektedirler. Mesela 1957 deklarasyonunda doğru olarak tespit edilen "kapitalizmin mi sosyalizmin mi kazanacağına karar verebilmek için oldukça uzun bir sürenin geçmesi gerekeceği" tezi — ki bunu FÜ'ler yazılarında "çok büyük önem taşımaktadır" diye değerlendiriyor *(Rapor, s.23)*— 1960 deklarasyonunda şu şekle girmektedir:

"Bugün artık değil yalnızca Sovyetler Birliği'nde, öteki sosyalist ülkelerde de kapitalizmin geri getirilmesi ekonomik ve toplumsal yönden olanaksız bir duruma gelmiştir." *(DKHOB, s.56)*

1957 deklarasyonunda "kim kimi" sorununda takınılan doğru Marksist-Leninist tavır "çok büyük önem taşımaktadır" da aynı konuda 1960'da takınılan yanlış, revizyonist tavır acaba önem taşımamakta mıdır? Acaba FÜ'ler olur olmaz yerde, kendi tezlerini ispatlamak için 1960 Deklarasyonuna başvururken, burada 1960 Deklarasyonunda söylenenleri neden atlamıştır? Bunun cevabı ortadır. İşine gelmemiştir, onun için.

FÜ'ler için sorun 1957 ve 1960 deklarasyonlarının ayrı ayrı ele alınarak, Marksist-Leninist ilkeler ışığında değerlendirilmesi değil; ne pahasına olursa olsun bu belgelerin "özünün Marksist-Leninist" olduğunu ispatlamaktır! Onun için de bu gibi ufak-tefek unutmalar, çarpıtmalar vb. mübahtır!

Bu sorunu tartıştıkları yerde FÜ'ler (II. Konferans ve II. Merkez Komitesi) Marksizm-Leninizme yeni katkılarda bulunuyorlar. Onlar bizi kastederek şöyle diyorlar:

"Bugün saflarımızdaki bazı yoldaşlar, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılmasıyla, daha doğrusu özel mülkiyetin sosyalist kamu mülkiyetine dönüştürülmesi ile sınıfların ortadan kalkacağı anlayışındadırlar. (Bizim iddiamız genel olarak sınıfların değil; aralarında antagonist çelişmeler olan sınıfların ortadan kalkacağıdır —YN) Bu sınıf mücadelesini, sınıfların ortadan kaldırılması meselesini kavramamaktır... Sömürücü *sınıfların* üretim araçları üzerindeki mülkiyetinin kaldırılması, onların mülksüzleştirilmesi, *sınıf olarak* (abç) tamamen ortadan kaldırılmaları demek değildir." *(Rapor, s. 21)*

Yani FÜ'lere göre burjuvazi mülksüzleştirilse de burjuvazidir. Sınıf olarak varlığını sürdürmeye devam eder! Sosyalizmde sınıf mücadelesinin sürmesinin nedeni burjuvazinin sınıf olarak varlığının devamıdır!

Bu düşünceleri savunan FÜ'ler Marksist sınıf kavramından habersizdirler. Marksistler *sınıfları* onların üretim içindeki yerine, üretim araçları ile ilişkisine bakarak tayin ederler. Bir kişinin hangi sınıfa dahil olduğunu belirleyen şey, *onun düşünceleri değil;* üretim içindeki yeridir. Yani Marksist sınıf kavramı öncelikle ekonomik bir kavramdır. Proletarya iktidarı ele geçirdiği zaman, burjuvaziye karşı topyekun bir saldırıya geçecek, siyasi iktidardan uzaklaştırdığı, devirdiği burjuvaziyi ekonomik alanda da tasfiyeye yönelecektir. Proletarya burjuvaziyi mülksüzleştirecektir. *Burjuvazinin mülksüzleştirilmesi* demek, onun *sınıf olarak* ortadan kaldırılması, *tasfiye edilmesi demektir*. Ama burjuvazi sınıf olarak tasfiye edilse de, sınıf mücadelesi bitmez. Sınıf mücadelesi bu kez başka biçimlere bürünerek, özellikle de ideoloji alanında sürmeye devam eder. Yani sosyalizm şartlarında sınıf mücadelesinin sürmesinin sebebi, burjuvazinin (ve bu arada proletaryanın da) sınıf olarak varlığı değildir. Sosyalizmde de sınıflar vardır. Burjuvazi tasfiye edildikten sonra en ileri düzeyde toplumsallaştırılmış üretimde çalışan *işçi sınıfı;* ve nispeten daha geri düzeyde toplumsallaştırılmış olan *kollektif köylülük* sosyalizmde sınıfları oluştururlar. Ama bu sınıflar aralarında antagonist çelişmeler olan sınıflar değildir. Bu dost sınıfların sınır çizgileri giderek silinmekte, bu sınıflar birbirine karışmaktadır. İşte FÜ'lerin anlamadığı şey de budur!

FÜ'ler bunu anlamadıkları için de büyük bir burnu büyüklükle

Stalin'e saldırıyorlar. Onlar şöyle diyorlar:

"Kruşçevci revizyonistler "temel ekonomik değişiklikler tamamlandığında sosyalizmin zaferinin de tamamlandığı ve sosyalist toplumun bir üst aşamasına yani komünist topluma geçişin süratle gerçekleştirilebileceği" anlayışındaydılar. *(Stalin'den Sonra Rusya, J. Baby, s. 69)* Daha sonra onlar bu anlayışlarını iyice açığa vurdular. Stalin'e azgınca saldıran bu hainler, *Stalin'in bu meseleye ilişkin geçmişte işlediği hatalara dört elle sarıldılar."(Rapor, s. 21) (abç)*

Görüldüğü gibi, FÜ'ler burada Stalin'in geçmişte "bu meseleye ilişkin hatalar" yaptığını ve Kruşçev revizyonistlerinin bu hatalara sarıldığını iddia ediyorlar. FÜ'lerin burada Stalin'in hatası olarak ima ettikleri şey, onun 1936'da "Sovyetler Birliği"nde aralarında *antagonist çelişmeler olan sınıfların kalmadığı"* yönündeki tezidir. Bu tez "hata" değil; gerçek durumun Marksist-Leninist bir tespitidir. Buna hata diyenler, Marksizm-Leninizmden birşey anlamamışlardır.

FÜ'lerin Stalin'e karşı tavrını belirleyenin, onu savunma adına ona saldırı olduğunu buradaki yaklaşımları da açıkça göstermektedir. Onlar burada adeta Kruşçev'in hatalarının sorumlusunun Stalin olduğunu ima etmektedirler. Kruşçev'in sadece Stalin'in hatalarına sarılıp onları geliştirdiğini ima etmektedirler. Kruşçev döneği ile, Marksizm-Leninizmin klasiklerinden biri olan Stalin arasındaki ayrım çizgisini ortadan kaldırmaktadırlar. Herkese "Troçkist-revizyonist" yaftası yapıştıranların bu tavrı, gerçekte bu yaftanın kendilerine yaraştığını göstermektedir.

"DEKLARASYON ESASTA OLUMLU BİR ROL OYNAMIŞTIR." *(Rapor, s. 23)*

FÜ'lerin hazırladığı ve II. Konferansta karar olarak çıkan yazıda sonuç olarak "Deklarasyonun esasta olumlu rol oynadığı" tespit ediliyor. Bu olumluluk "emperyalizme karşı sosyalist kampın birliğinin korunması", "20. Parti Kongresinin başlattığı tahribatın önüne set çekmesi ve Kruşçevci revizyonistlerin elini kolunu bağlamak" tezleri ile gerekçelendiriliyor.

Bu gerekçelerden her ikisi de gerçeği yansıtmamaktadır. 1957 ve 1960 deklarasyonu, sosyalist kampın birliğini görünüşte korumuştur.

Gerçekte ise, sosyalist kampın birliği, SBKP yönetiminin revizyonistlerin eline geçmesi ile birlikte bozulmuştur. Sosyalist kampın birliği, herşeyden önce *ideolojik* birlik demektir. Marksizm-Leninizm ile revizyonizm arasında ise ideolojik birlik sözkonusu değildir. Modern revizyonizm karşısında Marksizm-Leninizmin tavrı onunla birlik değil, onunla tüm bağların kopartılmasıdır. İşte 1957 ve 1960 Deklarasyonları tam da bu görevi gözardı ederek, gerçekte olmayan bir birliği korumaya çalışarak, modern revizyonistlerin ekmeğine yağ sürmüştür.

FÜ'ler yazılarında, o günkü durumda "dünya devriminin çıkarı... sosyalist kampın birliğinin muhafazasını, bununla birlikte de modern revizyonizme karşı açık ve amansız bir ideolojik mücadeleyi emrediyordu" (age, s. 23) diyorlar. Modern revizyonistlerin açık ve amansız mücadeleden öcüden korkar gibi korktukları; açık ideolojik mücadelenin sosyalist kamp denen kampın parçalanması demek olacağı ortadadır. Nitekim açık ideolojik mücadele, açık polemik başlayınca sözde birlik parçalanmıştır. Demek ki, o günkü durumda Marksist-Leninistler "birlik'in muhafazası mı" yoksa "açık ideolojik mücadele mi" konusunda tercih yapma durumunda idiler. Ve tercihlerini yanlış bir şekilde "birliğin korunması" yönünde yaptılar. 1957 ve 1960 deklarasyonları işte bu tercih ürünüdür. Bunlar açık ideolojik mücadele talebine karşı olan ve açık ideolojik mücadeleyi geri atan, erteleyen belgelerdir.

1957 ve 1960 deklarasyonlarının "Kruşçevci revizyonistlerin elini kolunu bağladığı", "modern revizyonizmin yayılmasına set çektiği" iddialarına gelince: Bu iddialar gerçekle ilgisi olmayan, komik iddialardır. Bu belgeler gerçekte, tek tek partiler içinde varolan Marksist-Leninist unsurların bastırılmasında araç olmuştur. Modern revizyonizmin yayılmasına hizmet etmiştir. 1957 ve 1960 deklarasyonlarının bir tek partide bile bölünmeye yolaçmaması; bu dönemde bir tek parti ve grubun bile ÇKP ve AEP yanına geçmemesi, tam tersine başlangıçta sallantılı olan grup ve partilerin bile modern revizyonistlerin saflarına geçmesi bunun açık kanıtıdır.

FÜ'ler yazılarında, her ne kadar "deklarasyon" (1957 ve 1960 deklarasyonlarının işlerine gelen yerlerini birlikte katsediyorlar!) esasta olumlu bir rol oynadı ise de, yine de "bazı" "revizyonist görüşlerin yayılmasına da hizmet etmiştir" *(age, s. 23)* tespitini yapıyorlar. Dekla-

rasyonun yayılmasına hizmet ettiği revizyonist görüşler FÜ'ler göre şunlardır:

"Çağımızda bazı kapitalist ülkelerde sosyalizme barış içinde geçiş imkanının var olduğu şeklindeki revizyonist görüş, "Haklı ve haksız savaş arasında ayrım yapmama", "Barış içerisinde birarada yaşamanın sosyalist ülkelerin dış politikası ("nın temeli" olması gerek — YN) olduğu şeklindeki revizyonist görüş", "20. Parti Kongresinin övülmesi."

Ve bunlara ek olarak "burada belirtmeyi gereksiz gör"dükleri "bazı *küçük hatalar*". *(age, s. 24) (abç)*

O "küçük", belirtilmesi gereksiz görülen hatalardan birkaçını da biz sayalım:

— Marksizm-Leninizmin çağ konusundaki öğretisinin savunulmaması

— Kapitalist ülkelerde proletaryanın önüne *sosyalist devrim* ve *proletarya diktatörlüğü* görevinin konmaması

— Emperyalizme bağımlı ülkelerde, proletarya önderliğinde halkların önüne demokratik halk devrimi görevinin konmaması

— Çağımızda dünyanın gelişmesini, birbirine taban tabana zıt iki toplumsal sistemin yarışma sürecinin ve bu sürecin sonuçlarının belirlediği şeklindeki revizyonist tezin savunulması

— Sosyalizmin üstünlüğünün *barış içinde yarış* ile kişi başına düşen gelirin kapitalist ülkeleri geçmesi ile ispatlanacağı şeklindeki revizyonist tezin savunulması

— Emperyalist savaşın kaynağı olarak birtakım emperyalist manyakları gösteren revizyonist tezin savunulması

—Halkları ya barış içinde yaşama/ ya da taş üstünde taş kalmaması alternatifleri arasında seçime zorlama şeklindeki revizyonist tez

— İşçi sınıfı haini sosyal-demokrat partilerle "sosyalizmin inşa edilebileceği" şeklindeki revizyonist tezin savunulması

— Stalin'in savunulmaması

— 1957'de, 1949'da Kominform kararı ile dünya komünist hareketinden kovulan Yugoslavya Komünistler Birliği'nin yeniden "kardeş" olarak görülmesi

—Dünya komünist hareketinin içinde bulunduğu durum hakkında gerçekleri yansıtmayan abartmalı tespitler yapılması.

İşte FÜ'lerin belirtmeyi gereksiz gördüğü "küçük hatalar"ın bazıları da bunlar!

Bütün bunlar yanyana konduğunda, 1957 deklarasyonunda ve 1960 deklarasyonunda "Marksist-Leninist öz" olarak savunulacak ne kalır? Sadece revizyonistlere zarar vermeyen ve kesinlikle belgelerin niteliğini belirlemeyen bazı genel doğrular! Buna rağmen bu belgeleri Marksist-Leninist belgeler olarak değerlendirmek; Marksizm-Leninizme hakarettir. Bu belgelere Marksist-Leninist belgeler dendiğinde, SBKP 20. Parti Kongresinin raporuna da Marksist-Leninist dememek için fazla sebep kalmaz!

FÜ'ler aslında kendi yaptıkları; bu belgelerin Marksist-Leninist olduğu şeklindeki (burada "özü Marksist-Leninist" dedik demagojisi yapılabilir. Bu demagojiye fırsat vermemek için şunu belirtelim: Herhangi birşeyin *niteliğini* belirleyen onun özüdür. Yani eğer 1957 (ve 1960) deklarasyonunun özü Marksist-Leninist diyorsak, bu belgelerin Marksist-Leninist olduğunu söylüyoruz demektir) tespite de fazla güvenmemektedirler. Onlar bu belgeyi Marksist-Leninist olarak değerlendirmelerine rağmen, onun dünya komünist hareketinin "platformu" olarak alınamayacağını belirtmekte, şöyle demektedirler:

"Ama bu belgeyi ÇKP ve onu destekleyen partilerin iddia ettiği gibi Uluslararası Komünist Hareketin "ortak programı" veya platformu kabul etmek veya görmek doğru değildir. Çünkü bu belge bazı ilkeleri revize eden ve bağrında ciddi hataları taşıyan bir belgedir. Bundan dolayı Uluslararası Komünist Hareketin programı veya platformu olamaz." *(Rapor, s. 24)*

Şimdi sözü geçen belge kendini Uluslararası Komünist Hareketin ortak programı olarak değerlendirmektedir. 1963 polemiklerinde de aynı belge "ortak program", "genel çizgi" olarak değerlendirilmektedir. *(Bkz. Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi, s. 12)*

FÜ'ler bu belgenin —hatalarına rağmen— Marksist-Leninist bir belge olduğunu savunmaktadırlar. Ama diğer yandan ortak program olarak kabul edilmesini reddetmektedirler. Bu tutarsız bir tavırdır. Eğer gerçekten de bu belgeler Marksist-Leninist belgeler ise, bunların ortak

program olarak kabul edilmemesi için bir sebep yoktur. Bunlar ortak program, platform olarak kabul edilir, bu temelde birleşilip, daha sonra ortak çaba ile yanlışlar aşılabilir. Bütün komünist partilerin ortaklaşa, ortak platform olarak kabul ettikleri, altına imza attıkları ortak bir belgenin, bu belge eğer gerçekten Marksist-Leninist bir belge ise, platform olarak alınması tek doğru, tutarlı, mantıklı tavırdır. FÜ'ler yaptıkları tespiti mantıki sonucuna kadar genişletecek cesarete sahip değillerdir. Çünkü o zaman parti içinde 1957 ve 1960 deklarasyonlarının hiçbir şekilde platform olarak alınamayacağı konusunda kafası açık olan birçok yoldaşı karşılarına almak zorunda kalacaklardır. O zaman bu konuda savundukları revizyonist, gerici görüşlerin gerçek yüzünün görülmesi kolaylaşacaktır.

FÜ'ler bu deklarasyonunun (deklarasyonların) revizyonist olduğunu savunan yoldaşları, bu deklarasyonun imzalandığı tarihi şartları gözönüne almamakla; bu uzlaşmanın kime yaradığı sorusunu sormamakla suçluyor. Ve Lenin'den alıntılarla sınıf mücadelesinde uzlaşmalar da olabileceğini ispatlamaya çalışıyor. *(Rapor, s. 25)* Buradaki FÜ'lerin tavrı, çoğu yerde gözlemlediğimiz "Don Kişot" tavrıdır. Yeldeğirmenleri yaratıp ona saldırma tavrıdır. Biz hiçbir yerde "ilke olarak uzlaşılmaz", "Uzlaşma revizyonizmdir" vb. görüşler savunmadık. 1957 ve 1960 deklarasyonlarını da, bu deklarasyonlarda Marksist-Leninistler revizyonistlerle uzlaştığı için "revizyonist" ilan etmedik. Evet, bu belgeler uzlaşma belgeleridir. Ama nasıl uzlaşma? Sorun budur.

Eğer bu belgeler *Marksizm-Leninizm ile revizyonizmin ayrılığı* yönünde ileri atılmış bir adımı temsil etse idi; o zaman (ilkesel olmayan konularda) taviz verilmesine, uzlaşma yapılmasına karşı çıkmazdık. Ama o zaman da yapılan uzlaşmanın Marksist-Leninistler tarafından açıklanmasını isterdik. 1957 ve 1960 deklarasyonları önce Marksizm-Leninizm ile revizyonizmin ayrılması yönünde ileri atılan adımlar değildir. İkincisi, 1957 ve 1960'daki uzlaşmalar, ilkesel konularda verilen tavizler sonucu yapılan uzlaşmalardır. Üçüncüsü bunların uzlaşma olduğu Marksist-Leninistler tarafından bu açıklamaların yapıldığı dönemde açıklanmamıştır.

Marksist-Leninistler *hiçbir şart altında,* Marksist-Leninist ol-

mayanlarla, *Marksizm-Leninizmin ilkeleri* üzerine pazarlığa girip, *Marksizm-Leninizmin ilkeleri* konusunda taviz vererek uzlaşmazlar. Marksist-Leninistlerin Marksist-Leninist olmayanlarla yapacağı uzlaşmalar, pratik hareketle ilgili, ilkesel olmayan noktalarda yapılacak uzlaşmalardır. İlkeler konusunda pazarlık ve uzlaşma Marksist-Leninistler arasında kabulü olanaksız uzlaşmadır; Marksizm-Leninizme, işçi sınıfına ihanet niteliğindeki uzlaşmadır. İşte 1957 ve 1960 deklarasyonlarında yapılan uzlaşmalar böyle uzlaşmalardır. Ve bu uzlaşmalar, Marksizm-Leninizme değil, revizyonizme yaramış uzlaşmalardır.

Hayat, FÜ'lerin iddiasının tersine, 1957 deklarasyonunun Marksizm-Leninizme değil revizyonizme yaradığını göstermiştir. Hiçbir "imanlı" 1957 ve 1960 deklarasyonları savunucusu bu gerçeği değiştiremez.

TKP/ML II. Konferansı, 1957 ve 1960 deklarasyonlarını "özü Marksist-Leninist belgeler" olarak savunma kararı alarak, bu noktada açık revizyonist bir pozisyona düşmüştür. Bilgisizlik bu pozisyonun özürü değildir. Çünkü II. Konferanstaki tartışma içinde yurtdışı delegeleri ve bir doğal delege yoldaş, ellerinden geldiğince, 1957 ve 1960 Deklarasyonlarının revizyonist özünü göstermeye çalışmışlar; Konferans çoğunluğu bilinçli olarak tercihini revizyonizm lehine yapmıştır.

Daha önce *parti çizgisinde* muğlak olan bu noktada, revizyonist görüşler hakim hale getirilmiştir. *1957 ve 1960 deklarasyonlarının değerlendirmesinde II. Konferans geriye atılan bir adımdır.* (Daha fazla bilgi için bkz. *Yurtdışının "1957/1960 Değerlendirmesi" ve DKHOB, Bilim ve Sosyalizm Yayınları)" ("Bir Adım İleri, Kaç Adım Geri?", s. 32-62)*

Bütün bu belgeler ortada iken, revizyonist pozisyonlara karşı Marksist-Leninist polemik yürütülmüş, gerçekler görmek isteyenlerin önüne bütün çıplaklığı ile serilmişken; III. Konferansçılar 1957/1960 Deklarasyonlarını Marksist-Leninist belgeler olarak savunma konusunda ısrar ediyorlar. Israrları, ne kadar yozlaşmış, "kararlı" revizyonist olduklarından başka birşeyi göstermiyor.

Aynı bağıntıda, II. Konferansı "revizyonist-troçkist kırması sapmaya karşı Marksist-Leninistlerin zaferi" kılan noktalardan biri olarak:

"1963 polemiklerinin; ve Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştirilerin savunulmasının askıya alınması önerisinin reddi" *(İKK 81, s. 10)*

gösteriliyor. Bu bağıntıda "Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştiriler" noktasında açık seçik Leninizme saldırılar, revizyonist görüşler savunulmak durumundadır. 1963 polemiklerinin Marksist-Leninist belgeler olduğu ise, bu belgelerin henüz tanınmamış, incelenmemiş olduğu şartlarda "iman" temelinde savunulmak durumundadır.

Yani bu noktada da III. Konferansçıların yaptığı REVİZYONİZM LEHİNDE BİLİNÇLİ TERCİHTİR.

X

III. KONFERANSIN MARKSİST-LENİNİST PARTİ İNŞASI ÖĞRETİSİ KONUSUNDA TAVRI, BU ÖĞRETİNİN EVRENSEL GEÇERLİLİĞİNİN AÇIK REDDİDİR!

TKP/ML III. Konferansının ve onun seçtiği Üçüncü Merkez Komitesinin belgelerinde, yer yer partinin "işçi sınıfı partisi" olduğu lafta savunulmaktadır.

Ama partinin nasıl olup da gerçekten "işçi sınıfı partisi" olacağı, bunun için hangi adımların atılacağı konusunda bu belgelerde verilen genel cevap, partinin

"Kırda/halk savaşı içinde inşa olacağı" biçimindedir.

Bunlar: "Bizim ülkemizde savaş esastır" *(K14, s. 72)* (Bunu nasıl gerekçelendirdiklerini, bu gerekçelendirmenin Türkiye gerçeğini "yarı-sömürge yarı-feodal ülke" genellemesi içinde Çin şablonuna uydurmaktan başka birşey olmadığını daha önceki bölümlerde ortaya koyduk.

Bu yüzden

"Ordu örgütlenmesi her zaman birincildir" *(K14, s. 74)*

"Mücadelemizin ve çalışmamızın muhtevasının silahlı mücadele olduğu, örgütlenmemizin de esasının savaş örgütü

olan ORDU olduğu gerçeği, ülkemizin toplumsal ve ekonomik yapısı değişmediği sürece kalacaktır. Partimiz bu anlamda SAVAŞÇI BİR PARTİDİR. (abç) Örgütlenme ve mücadelesini buna göre yapmak zorundadır " *(aynı yerde)*

diyorlar. Yanlış anlamaları önlemek için şunu da ekliyorlar:

"Rusya gibi ülkelerde ise durum değişir. Buralarda devrimin yoluna göre örgütlenme ve mücadele biçimleri öne çıkar. Ve genellikle kansız temelde mücadele sürer. Ayaklanma öncesi bir ordu örgütlenmesi yoktur. Ayaklanma içinde kızıl ordu oluşturulur." *(aynı yerde)*

Burada "bizim gibi ülkelerde" partinin savaşçı parti olduğunu; Rusya'daki partinin "savaşçı parti olmadığını" kaşla-göz arasında geçerken öğrenmiş oluyoruz!

Bunun yanında, mesela Rusya'da —tabii diğer emperyalist ülkelerde de— partiye bağlı silahlı mücadele örgütleri olmadığını (!) — öyle ya, mücadele hep barışçıl; devrime kadar !!!— ve her nasılsa kızıl ordunun "ayaklanma içinde" —nasılsa artık, bu konferansçıların gizi!— oluşturuluverdiğini öğreniyoruz. Bütün bunlar cahillik sonucu değilse, aptallık sonucu edilen laflardır!

Bütün bunlar üzerinde niye durduğumuz, bunların "parti inşası" ile ne ilgisi olduğu sorulabilir.

Gerçekten de bunların parti inşası ile doğrudan ilgisi yoktur. Ama ne yapalım ki, Türkiye işçi sınıfının partisi olma iddiası ile ortaya çıkan "parti"; III. Konferansında, bu konuda doğrudan tavır takınmamış, görüşlerini satır aralarında aramak zorunda bırakmıştır bizleri.

Ve "ülkemizde parti savaşçı parti olacaktır... Kırlık bölgede halk savaşı içinde inşa edilecektir" görüşünün savunulması sözkonusudur.

Bu esasında ancak İbrahim Kaypakkaya'nın 1972'de önerdiği gibi, seçilmiş köylük bölgelere

"en değerli profesyonel partili kadroları, bunların en çoğu seferber edilerek... buralarda kavranacak halkanın en başından itibaren gerilla birimlerinin kurulması kavranarak... eğer gerekliyse çok kısa bir ajitasyon-propaganda faaliyetinden sonra

derhal gerilla eylemlerine girişilerek" yapılır. *(İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s. 324-325)*

Bu ise ülkemiz şartlarında; ve kendine "işçi sınıfının partisi" diyen TKP/ML'in durumu gözönüne alındığında; işçi sınıfının önderliğinin ideolojik önderlik olarak kavrandığı anlamına gelir. Tabii gerçekten uygulanırsa!

II. Merkez Komitesi nasıl ki bu çizgiyi uygulamad, uygulayamadır ise, III. Merkez Komitesinin de akibeti aynı olacaktır.

XI

PARTİ İÇİ MÜCADELE KONUSUNDA III. KONFERANS AÇIK ANTİ-LENİNİST KONUMDADIR!

Bu noktada III. Konferansçılar:

"Partinin ideolojik yaşantısını, hareketini sağlayan bu iki karşıt ideolojik çizgi arasındaki mücadele dönem dönem açığa çıkacak ve açık çizgi mücadelesine dönüşebilecektir. İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİ KAÇINILMAZDIR. (BHBY) SINIF ÇATIŞMASI VAROLDUKÇA, DOLAYISIYLA **KP** VAROLDUKÇA KAÇINILMAZDIR" *(IKK 82, s. 25)*

diyorlar. "Emperyalizm varoldukça emperyalist savaşların kaçınılmazlığı" ile benzetme kuruyorlar ve şöyle diyorlar:

"Sınıf mücadelesi olduğu sürece iki çizgi mücadelesinin *kaçınılmaz* olduğunu söylemek (ile) iki çizginin varlığının gerekli olduğunu öğütlemek arasında dağlar kadar fark vardır. Biz emperyalizm varoldukça, emperyalist savaşların kaçınılmaz olduğunu söylüyoruz, bu bizim emperyalist savaşların gerekliliğini öğütlememiz midir? Bu bizim üçüncü bir emperyalist paylaşım savaşının önlenemeyeceğini söylememiz midir? Hayır! Sınıf mücadelesi varolduğu sürece, parti içindeki iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı da bu anlamda

kaçınılmazdır. Nasıl emperyalizm paylaşım savaşlarının temeli ise, sınıf mücadelesi de parti içindeki iki çizgi mücadelesinin maddi temelidir." *(İKK 82, s. 25)*

Burada konferansçıların yine sapla samanı nasıl birbirine karıştırdıklarının yeni bir örneği ile karşı karşıyayız.

Önce yine, birşeyin temeli ile, şeyin kendisinin bir ve aynı şey olmadığını tekrarlayalım. Bunu aslında doğru olan: "Nasıl emperyalizm paylaşım savaşlarının *temeli* ise, sınıf mücadelesi de parti içindeki iki çizgi mücadelesinin *temelidir*" sözleri için söylüyoruz. Bu doğrudur. Ama tartışılan bağıntıda bu tespit hiçbir işe yaramamaktadır. Çünkü tartışılan ve konferansçıların iddia ettikleri şey, "parti içinde iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı"dır. Herhangi birşeyin *temeli*nin ne olduğunu söylemek, hiçbir şekilde o şeyin kaçınılmaz olduğu anlamına gelmez. Temel tartışması ile kaçınılmazlık tartışması ayrı tartışmalardır. Tabii eğer bir şeyin temeli ile o şey aynılaştırılmıyorsa!

İkinci olarak, parti içinde iki çizgi sorunu ile; emperyalist savaş sorunu, bu iki konuda *komünistlerin iradi tavırlarının* oynadığı rol açısından karşılaştırılamaz iki ayrı şeydir.

Şöyle ki, emperyalist savaş olgusu, emperyalizmin kendi iç çelişmelerinin sonucu olarak ortaya çıkan, komünistler açısından bütünüyle onların *iradesi dışında* objektif bir olgudur. Emperyalist savaş, emperyalist sistemin ayrılmaz yol arkadaşıdır. O, emperyalizm varolduğu sürece, sürekli bir tehdit ve tehlike olarak varlığını sürdürecek; çelişmeler belli bir noktaya geldiğinde de —eğer devrim ile önlenemiyorsa— kaçınılmaz olarak patlayacaktır. Emperyalist savaşın kaçınılmazlığı, emperyalizmin bir yasasıdır. Komünistlerin bu noktadaki siyasetlerinin doğruluğu ya da yanlışlığı, emperyalist savaş konusunda belirleyici bir role sahip değildir.

Parti içinde iki çizgi sorununa gelince: Marksist-Leninist anlamda "iki çizgi mücadelesi", birbirine zıt iki dünya görüşünün, kendi içinde kapalı bir sisteme sahip görüşler bütünlüğü biçiminde karşı karşıya gelip mücadele etmesidir. Burjuva çizgisi; bir yanılgı, bir sapma, doğru yoldan düzeltilebilir bir uzaklaşma vb. için kullanılan bir kavram değil; kendi içinde kapalı sistemli bir bütünlüğe sahip görüşler için kullanılan bir kavramdır. Lenin mesela sapma bağıntısında şu tespitleri yapıyor:

"Bir sapma henüz tamamlanmış bir yön değildir. Bir sapma henüz düzeltilebilir birşeydir. Bazı kişiler doğru yoldan biraz ayrılmışlardır, ya da ayrılmaya başlamışlardır. Ama bu henüz düzeltilebilir." ("Parti Birliği ve Anarko-Sendikalist Sapma Üzerine Konuşma", cilt 32, s. 256, Alm.)

Çizgi ise bitmiş, tamamlanmış bir yöndür. Artık düzeltilecek birşey kalmamıştır!

İşte sorun tartışılırken önce bu bilince çıkartılmak zorundadır. Konferansçıların iddiası, parti içinde *ideolojik mücadelenin* kaçınılmazlığı vb. değil; doğrudan doğruya "iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı"dır! Yani onlar *ideolojik mücadelenin* —ki bu Stalin'in deyimi ile "Komünist Partilerin gelişme yasası"dır.— "iki çizgi mücadelesi biçimindeki"nin kaçınılmaz olduğu iddiasındadırlar.

Bu iddia kesinlikle yanlış ve parti içinde ideolojik mücadelede burjuva görüşlerine karşı mücadele hattını geri çekmeye yarayan bir tespittir.

Neden yanlıştır?

Çünkü parti içinde yasal olan, ideolojik mücadeledir. Parti içinde görüşler çatışacaktır. Bu kaçınılmazdır. Partinin gelişmesi için de mutlak gerekliliktir. Ama her fikir çatışması, hiçbir şekilde "iki çizgi mücadelesi" olarak adlandıralamaz. İki çizgi mücadelesinden sözetmek için, gerçekten de iki çizginin olması gereklidir. En azından tartışmalı konuda sistemli, görüş bütünlüğü içinde burjuva ve proleter çizgilerin olması gerekir ki; genelde fikir çatışmalarının başlangıç noktasında çatışma hiç de iki çizgi mücadelesi olarak başlamaz. Ve ille de iki çizgi mücadelesi biçimine varacak biçimde gelişmez.

Neden bu tespit parti içinde ideolojik mücadelede burjuva görüşlere karşı mücadele hattını geri çekmeye yarar?

Çünkü eğer gerçekten iki çizgi mücadelesi, "tıpkı emperyalizm varoldukça emperyalist savaşların kaçınılmazlığı gibi" *(İKK 82, s. 25)* bir kaçınılmazlık ise, bu komünistlerin iradesinden, onların bu konudaki bilinçli siyasetlerinden bağımsız olarak, parti içinde ideolojik mücadelenin mutlaka, kaçınılmaz olarak iki çizgi mücadelesi biçimine bürüneceği anlamına gelir. Böyle bir durum ortaya çıktığında, bunda

komünistlerin *hatasını* araştırmak abes bir tavır olur. Çünkü olması gereken; komünistlerin iradesinden bağımsız olarak objektif zorunluluk olarak olması gereken şey olmuştur! Ve siz istediğiniz kadar doğru siyaset izleyin, kaçınılmaz olarak hep yeniden olacaktır!

Bu anlayış İKK'nin opörtünist yazarları istedikleri kadar "KP içinde iki çizginin doğmasının KAÇINILMAZ olduğunu söylemek, bu çizgiyi meşru görmeyi gerektirmez" *(İKK 82, s. 25)* diye yeminler de etse; parti içinde burjuva çizgisini "normal" görmekten; ve evet bunun olmadığı bir durumu anormal, "parti içinde mücadelenin olmadığı" bir durum olarak görmekten başka anlama gelmez.

Bu tavırla, ideolojik mücadelede, bu mücadelenin iki çizgi mücadelesine evrimlenmesi halinde, komünistlerin hatalarının ne olduğu sorununun üzerine ciddi bir biçimde yürünemez.

Bu tavır Leninizmin tavrı değildir.

Lenin tersine, parti içinde bir bunalım çıktığında, "burjuva çizgisinin çıkması kaçınılmazdır" diyecek yerde; Marksist-Leninistlerin hatalarının ne olduğu sorunu üzerinde duruyor. Çünkü Marksist-Leninistlerin iradi olarak değiştirebileceği şey budur. Ve eğer Marksist-Leninistler ideolojik mücadelede hiç hata yapmazlarsa, parti içinde burjuva görüşlerin burjuva çizgiye doğru evrimlenerek, mücadelenin "iki çizgi mücadelesi" biçimine bürünmesi hiç de zorunluluk ve kaçınılmazlık değildir. Hele hele bu mücadeleden partinin büyük kayıplar vererek çıkması hiç mi hiç zorunlu değildir.

Lenin 1921'de yazdığı "Partinin Bunalımı" başlıklı yazıda, sendikalar konusundaki gelişmeleri şöyle ortaya koyuyor:

> "1. Aşama: 2-6 Kasım arasında yapılan V. Tüm Rusya Sendika Konferansı. Mücadele ortaya çıkıyor. Merkez Komitesi içindeki "mücadeleci"ler Troçki ve Tomski. Troçki çok parlak "sendikaların sarsılması" lafını ortaya atıyor. Tomski bununla sert bir polemiğe giriyor. MK üyelerinin çoğunluğu henüz yön tayin etmeye çalışıyor. Onların (başta benim olmak üzere) korkunç hatası şudur: V. Konferansta kabul edilen Rudsutak'ın "Sendikaların Üretim Görevleri" başlıklı tezleri "atlanmıştır"! Bu bütün kavgadaki en önemli belgedir!

...

2. Aşama: Tomski, Lenin tarafından açıkça destekleniyor. Tomski kavganın ağırlık noktası olarak "sarsılma" konusunda Zektran'ın bürokratizmi sonucu yaptığı aşırılıkları ve yanlışlıkları görüyor. Bu arada (polemik içinde —ÇN) Lenin açıkça abartmalı ve bu yüzden de yanlış olan "hakaretler"de bulunuyor. Böylece bir "tampon grubun" ortaya çıkması gerekliliği çıkıyor. Bu 10 MK üyesinden oluşuyor.

...

Eğer küfür edilecek ve "sarsılacak" biri varsa, o da Zektran değil, RKP'nin Merkez Komitesidir. Çünkü o, Rudsutak'ın tezlerini atlamıştır ve kendi hatası sonucu bütünüyle gereksiz bir tartışmanın dal budak salmasına göz yummuştur."

Lenin yazıyı şöyle bitiriyor:

"Partimizin hastalığını kuşkusuz Antant kapitalistleri yeni bir müdahale için, sosyal-devrimciler de komplo ve ayaklanma körüklemek için kullanmaya çalışacaktır. Bu bizi korkutmuyor. Çünkü biz bir adam gibi birleşeceğiz. Korkmadan hastalığı itiraf edeceğiz, ama bunu yaparken bunun herkesten, ne görevde olursak olalım hepimizden daha fazla disiplin, tutarlılık ve sağlamlık talep ettiğinin bilincinde olacağız. Parti Mart'ta yapılan RKP 10. Kongresinde ve sonrasında daha zayıf değil, daha güçlü olacaktır." *("X. Parti Kongresi Üzerine")*

Burada Lenin'in parti-içi mücadelenin yanlış bir gelişme göstermesinde Merkez Komitesinde ve kendinde önemli hatalar gördüğü açıkça ortadadır.

İşte parti-içi mücadeleye Marksist-Leninist yaklaşım budur. "Parti içinde iki çizgi hiçbir zaman mümkün değildir" gibi tezler (AEP'nin savunduğu) ne kadar anti-Leninist ise ve zararlı ise; parti içinde ideolojik mücadelenin "iki çizgi biçimine" bürünmesinin kaçınılmaz olduğu tezi de o kadar anti-Leninist ve zararlıdır.

III. Konferansçı revizyonistler bu "iki çizgi mücadelesi kaçınılmazdır" tezinin doğruluğunu ispatlamak için verdikleri örnekte RSDİP/B'in deneyini utanmazca çarpıtma ve Stalin'e revizyonist pozis-

yonlardan saldırma konumunda durmaktadırlar.

Şimdi önce RSDİP deneyinin açıkça çarpıtılmalarına bakalım.

III. Konferansçı revizyonistlere göre:

"RSDİP'de de kuruluşundan beş yıl sonra oportünizm menşevik kanat biçiminde boy göstermiş ve parti iki ayrı merkezi yayın organı çıkaran bir örgüt haline gelmiştir.

Lenin 1911-1912'ye kadar yukarıdaki duruma rağmen RSDİP'nin bölünmesinden yana olmamıştır." *(İKK 82, s. 25)*

Burada oportünistler RSDİP'nin tarihini kendilerine uygun gelen oportünist biçimde yorumlarken, Lenin'i adeta herşeye rağmen birlik yanlısı gösterme sahtekarlığını yapıyorlar. Lenin hiçbir zaman:

a) Genelde oportünist değerlendirdikleri ile birlikten yana değildir.

b) Menşevik kanat ile de ancak "parti programı çerçevesinde" ve "eleştiri özgürlüğü-eylem birliği" ilkesinin uygulanması *şartında* birlikten yanadır.

Lenin'in 1912'ye kadar adeta ne pahasına olursa olsun "birlikçi" gösterilmesi sahtekarlığı şöyle sürüyor menşeviklerde:

"Lenin neden 1912'ye kadar RSDİP'nin kesin bölünmesinden yana olmamıştır?" *(İKK 82, s. 26)*

Lenin 1908'den itibaren, hiçbir yanlış anlamaya açık kapı bırakmayan berraklıkta, tasfiyecilerden kopuşu, tasfiyecilerin tasfiyesini Parti içinde birliğin şartı olarak görmüştür.

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Örgütlenme Bürosu Başkanı imzası ile yazılan bir yazıda "Tasfiyecilerle Mücadele" başlığı altında söylenenler şunlardır:

— 1905-1906 Devrimini izleyen gericilik döneminin başlamasıyla birlikte, aydınlar Partiden uzaklaştılar.

— Sempatizan Menşevikler, küçük burjuva gerçek yüzlerini ortaya koyuyor ve devrimci çözümleri reddedip proleter devrimci Partiyi tasfiyeye girişiyorlardı. Onlar, "Partinin programından, taktiklerinden ve geleneklerinden açıkça vazgeçmek pahasına da olsa, onu şekilsiz legal bir dernek haline getirme" çabası

içindeydiler. Bu tasfiyeci girişimlere karşı Bolşevikler, Lenin'in önderliğinde hem ideolojik, hem de örgütsel alanda en kararlı mücadeleyi yürüttüler. Lenin, Menşeviklerin de katıldığı 1908 Milli Konferansında, illegal örgütlenmenin denektaşı olarak değerlendirildiği bir kararın benimsenmesini sağladı, aynı zamanda da bütün legal imkanlardan sonuna kadar yararlanmanın zorunluluğuna dikkat çekti. Bu karar, fabrikalarda o zamanlar hala komite adı verilen Parti hücrelerinin kurulmasına özel bir önem vermektedir.

Bu karara Menşevikler de lehte oy kullandılar. Gene 1908 Aralık Konferansında Tasfiyeciliği devrimci Marksizmden bir sapma olarak aynı şekilde mahkum ettiler. Ama Tasfiyeciliği mahkum etmelerine rağmen Menşevikler, Tasfiyecilerin tuttuğu yolu izlemeye devam ettiler. Parti içindeki Menşeviklerin sadece önemsiz bir kesimi, Plehanov ve Troçki onlardan ayrıldı.

Lenin'in deyimiyle "tersyüz edilmiş tasfiyeciler" Bolşevikler arasından da çıktı; ama Lenin kararlılıkla onlarla kendi arasına bir ayrım çizgisi çekti. Bunlar, Sosyal-Demokrat milletvekillerinin Dumadan çekilmesini talep eden Otzovistler; Dumadaki Sosyal-Demokrat grubun Dumaya bir ültimatom vermesini ve reddedildiği takdirde onu terk etmesini öneren Ültimatomcular; ve nihayet, gericilik döneminde burjuva aydınlarıyla birlikte bir din yaratmaya koyulan "Tanrı yapıcılar"dı. Bolşeviklerin merkezi yayın organı Proletari'nin yazı kurulunun büyük işçi merkezlerinden gelen temsilcilerle 1909'da yaptığı Konferansta alınan kararı okuduğumuzda Bolşevik saflarda da proleter bakış açısını yetirince özümlememiş unsurların ortaya çıktığını görüyoruz:

... Böyle bir durgunluk döneminde bu unsurlar, Sosyal-Demokrat olgunluk eksikliklerini giderek daha açık bir şekilde ortaya koyuyorlar; bunlar, Sosyal-Demokrasinin devrimci taktiğinin temellerine gitgide daha şiddetle karşı çıkarak, belli bir zamandan beri, gerçekte Sosyal-Demokrat parlamentoculuk ve Sosyal-Demokrasinin Dumada çalışması konusundaki yanlış anlayışların ilke düzeyine yükseltilip derinleştirilmesi olan bir Otzovizm ve Ültimatomculuk teorisi geliştirmeye ve bu yönde bir akım yaratmaya koyulmuşlardır.

... Bütün devrimci gevezeliğine rağmen, gerçekte Otzovizm ve Ültimatomculuk teorisi, büyük ölçüde, devlet Dumasının halkın şu ya da bu acil talebini karşılayabileceği ümidinden kaynaklanan anayasal hayallerin sadece tersten bir ifadesidir; bu teori, esasında proletarya ideolojisinin yerine küçük burjuva ideolojisini koymaktadır.

Ültimatomculuğun, Sosyal-Demokrat faaliyet için açıkça zararlı görülen Otzovizmden aşağı kalır bir yanı yoktur... Siyasi bakımdan Ültimatomculuk bugün Otzovizmden farklı değildir; üstelik Otzovist tabiatını gizlediğinden karışıklık ve kargaşalığı artırmaktadır.

... Ültimatomculuk ve Otzovizm, temsili kurumların boykot edildiği, devrimin şu ya da bu anındaki somut durumlardan kalkarak, boykotu karşı-devrim döneminde bile Bolşevik taktiğin belirgin bir özelliği olarak gösterme çabasındadırlar. Bu çabalarıyla onlar, devrimin gelişme aşamasını, devrimci bir atılımının var olup olmadığını hesaba katmaksızın bütün temsili kurumlara ne pahasına olursa olsun katılmayı savunan Menşevizmin ters-yüz edilmiş şekli olduklarını gösteriyorlar...

Bütün bunları gözönüne alan Proletari'nin genişletilmiş yazı kurulu, RSDİP içinde belirgin bir akım olan Bolşevizmin, Otzovizm ve Ültimatomculukla bir ortak yanının bulunmadığını ve Bolşevik hizbin devrimci Marksizmden bu sapmalara karşı amansız bir mücadele vermesi gerektiğini ilan etmektedir.

Lenin'in önderliğindeki Bolşevikler, aynı şekilde, felsefe alanında da "Tanrı yapıcılar"dan, Machçılardan ve Ampriokritisistlerden ayrılıyorlardı. Bunlar, proletaryanın felsefesinden, tarihi materyalizmden uzaklaşmış ve idealist burjuva karışımı bir felsefeyi işçi sınıfına mal eden kimselerdi. O zamanlar Batı Avrupa'nın en iyi Sosyal-Demokratlarının büyük bir kısmı bile, Lenin'in bu uzlaşmazlığını, işçi sınıfı hareketi içinde bölücü ve bozguncu bir tavır olarak niteleyerek kesinlikle mahkum etmişlerdi. Ne var ki bugün Lenin'in, çelikten Bolşevik Partisini, devrimci Marksizmi tahrif edenlere karşı takındığı bu uzlaşmaz tavır sayesinde yarattığı artık herkes tarafından

bilinmektedir. Eğer böyle bir Parti olmasaydı, Rusya proletaryası bu kadar parlak bir zafer kazanamazdı.

1910 yılında, Tasfiyecilerle anlaşmak için son bir girişimde bulunuldu. Menşevik Tasfiyecilerin de katıldığı, bir Merkez Komitesi Genel Toplantısı yapıldı. Lenin onlarla anlaşmanın artık mümkün olmadığına inanıyordu, ancak Bolşevikler arasında bile boş ümitler henüz tamamen yıkılmamıştı: Bazıları Menşevik Tasfiyecileri devrimci Sosyal-Demokrasinin yoluna çekmenin mümkün olduğuna inanıyorlardı. Onlarla ortak bir oturum yapmayı Lenin bu nedenle kabul etti. Bu oturumda oybirliğiyle alınan kararda şu sözlere de yer veriliyordu:

Burjuva karşı-devrimi döneminde Sosyal-Demokrat hareketin tarihi konumu, bir yandan kaçınılmaz olarak proletarya üzerinde belli bir burjuva etkisinin doğmasına, aynı zamanda illegal Sosyal-Demokrat partinin reddedilmesine, onun rolünün ve öneminin küçümsenmesine, ve devrimci Sosyal-Demokrasinin program ve taktiğindeki görev ve şiarlarını sınırlamaya yönelen çeşitli girişimlere; öte yandan da Sosyal-Demokratların Dumada çalışmasının ve legal imkanlardan yararlanmanın reddedilmesine, her iki faaliyetin de öneminin kavranmamasına ve devrimci demokratik taktiği bugünkü özel tarihi koşullara uygulamada aciz kalınmasına yol açmaktadır.

Böyle durumlarda Sosyal-Demokrat taktik, Sosyal-Demokrat faaliyeti sınıf mücadelesinin bütün alanlarında yaygınlaştırıp derinleştirerek ve bu iki sapmanın oluşturduğu tehlikeyi gözler önüne sererek bu sapmaların üstesinden gelmek zorundadır.

Hem sağa hem de sol tasfiyeciliği mahkum eden çok sayıda kararın oybirliğiyle alınmış olması, bu akımlara karşı kararlı bir mücadelenin gerekli görülmesi ve Menşeviklerin kendi hizip çalışmalarına son verme dileğinde bulunmaları sonucu Lenin, Merkez Komitesi üyelerinin uzlaşmaya hazır çoğunluğunun baskısı altında Menşeviklerle birliğe razı oldu. Ama bu birlik sadece kağıt üzerinde bir karar olarak kaldı, çünkü gerçekte Menşevikler Tasfiyecilerle bozuşmayı asla düşünmüyorlardı.

Sonunda Bolşeviklerin Ocak 1912 Konferansına gelindi. Bu

konferans Tasfiyecileri Partiden attı ve böylece onlarla ilişkiler kesin olarak koparılmış oldu.

Bolşevik Partisinin Menşevik Tasfiyecilerle ilişkiyi kesin olarak koparması için on yıllık bir mücadele gerekmişti. O güne kadar daha önce de gördüğümüz gibi Bolşevik Merkez Komitesinde bile arabulucular denen kimseler yüzünden bazı tereddütler olmuştu. Ama V.İ. Lenin, Menşeviklerin başka bir sınıfı temsil ettiklerini ve onlara karşı vargüçle mücadele etmek gerektiğini daha o zamanlar gayet açık bir şekilde görmüştü. Lenin, emeğin sermayeye karşı verdiği belirleyici mücadele anında Menşeviklerin, burjuvaziyle birlikte karşı saflarda yer alacaklarını ve barış zamanındakinden farklı araçlara başvuracaklarını daha 1908 yılında yazıyordu. Nitekim bu, bir müddet sonra —emperyalist savaş sırasında, 1917 Mart Devrimi ertesinde, özellikle de Ekim Devrimi sırasında— herkesin apaçık gördüğü bir gerçek haline geldi. *(Örgütlenme, Aydınlık Yayınları, s. 22-26; 1977)*

Görüldüğü gibi, Lenin'in 1921'e kadar RSDİP'nin kesin bölünmesinden yana olmadığı tespiti, konferansçıların Lenin'e saldırısından başka birşey değildir; tarih çarpıtıcılığıdır. Siyasi olarak "tasfiyeci"lerle de 1912'ye kadar birlikte yürümenin propagandasını yapmaktır.

Devam ediyor revizyonistler, kendi sordukları, gerçekle ilgisi olmayan soruya şu cevabı veriyorlar:

"Bunun esas nedeni oportünizmin hala işçi sınıfı içinde bir burjuva sapma olarak görülmesidir." *(İKK 82, s. 26)*

Bu söylenen de gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır. Sorun oportünizmin nitelik değiştirmesi olarak konmaktadır. Bu yanlıştır. Oportünizm nitelik değiştirmemiştir. Değişen, oportünizmi savunan kişi ve grupların oportünist hata ve sapmalarının giderek sistemleşmesi; birçok alanlara yansıması, burjuva çizgisi haline gelmesi, ağırlığının artması vb.dir. Yoksa oportünizm 1912 öncesinde de, sonrasında da Marksizm-Leninizmden burjuva sapmadır!

"Neden 1912'den sonra menşevikler tasfiyeciliğe yöneldi?" *(İKK 82, s. 26)*

Yine gerçekle ilgisi olmayan bir tespite dayanan bir soru. Menşevikler 1912'den önce de, sonra da yekpare bir bütün değildi. Menşeviklerin bir bölümü de, bolşeviklerin bir bölümü de —tersten— daha 1907'de tasfiyeciliğe yöneldi. *(Bkz. yukarıda KEYK'ten yaptığımız alıntı)*

> "Buna yolaçan iki olgu vardı: Birincisi Rus oportünizminin (menşevizmin) işi tasfiyeciliğe vardırması yani illegal ve öncü müfreze olarak örgütlenmiş bir proleter siyasi partinin zorunluluğunu inkar edip legal olan ve her işçinin katılabileceği (emek) kongrelerini partinin yerine geçirmeye başlamışlardı." *(aynı yerde)*

Gördünüz mü bilimsel açıklamayı?! Menşevikler tasfiyeciliğe yönelmişler. Buna yolaçan iki olgu varmış: Birincisi tasfiyeciliğe yönelmiş olmaları imiş!

Yani menşeviklerin tasfiyeciliğe yönelmelerine, tasfiyeciliğe yönelmeleri yolaçmış! Buna Marksizm-Leninizm değil, totoloji derler!

> "Bu herşeyden önce Lenin'in deyimi ile "örgütsel oportünizm olarak ortaya çıkan, siyasi oportünizm olarak gelişen sapmanın nihayet teorik revizyonizmde son bulması" idi. Ve bu hali ile proletaryanın devrim mücadelesine açık bir saldırı niteliği taşıyor." *(ayne yerde)*

Konferansçılar burada ne demek istiyor? "Örgütsel oportünizm" olarak ortaya çıkan sapma, o haliyle, proletaryanın devrim mücadelesine açık bir saldırı değil miydi? Siyasi oportünizm olarak gelişen sapma proletaryanın devrim mücadelesine açık bir saldırı değil miydi? Bu sapma ancak "nihayet" "teorik sapma"da konakladığında mı "devrim mücadelesine açık saldırı" haline geldi? Söylenen bu değilse, konferansçılar ne anlatmak istiyor? Söylenenin bu olduğu açıktır. Ve bu bütünüyle yanlıştır. Ve Lenin'e mal edildiği, ona atıf yapılan yerden bu yorumun çıkarıldığı noktada, Lenin'i iğdiş etmektir.

> "İkinci olgu ise, ikinci enternasyonal oportünizminin emperyalist savaş içindeki işbirlikçi teori ve pratiğidir. Kuşkusuz Rus olan menşevizmin uluslararası olan İkinci Enternasyonal ihaneti ile doğrudan ideolojik bağı vardır. Bilindiği gibi 1912 emperyalist bunalımından sonra bu

paylaşım savaşının hazırlıkları pratik bir anlam kazanmış, bu da İkinci Enternasyonal içine yoğun bir çizgi mücadelesi olarak yansımıştı." *(aynı yerde)*

Gördünümüz mü ikinci olgu'yu!? Menşeviklerin 1912 sonrasında(!) tasfiyeciliğe yönelmelerine yolaçan ikinci olgu da, "İkinci Enternasyonal oportünizminin *savaş içindeki* teori ve pratiği "imiş! Konferansçıların masallarını bırakıp gerçeğe dönersek, şu tespit edilmek zorundadır:

RSDİP'nde bölünme 1912'de Prag Konferansı ile gerçekleşmiştir. Bu bölünmede *savaşa karşı tavır* hiçbir rol oynamamıştır. Çünkü bu dönemde sosyal-demokrat hareket içinde bu konuda bir ayrılık yoktur! İkinci Enternasyonal içinde de yoktur! İkinci Enternasyonal 1912'de Basel'de oybirliği ile savaşa karşı tavır konusunda doğru bir karar almıştır.

Ayrılık pratik olarak 1914'te, savaşın arifesinde ortaya çıkmış, esas olarak savaş içinde derinleşmiş, II. Enternasyonal'i çökertmiştir.

Konferansçılar, bilimsel açıklamalar getirme adına tarihi kafalarına uygun bir biçimde çarpıtmaktadır.

Devam ediyor revizyonistler:

"1912-1914 arasında geçen bu kızgın mücadelede Kautsky'nin başını çektiği dönekler, "ulusun savunulması" teorisini öne sürerek, işçi sınıfını kendi burjuvazilerinin kuyruğuna takmışlardır. Bunun üzerine, Lenin, oportünizmin "sosyal-şovenizm ve sosyal-emperyalizme" ulaştığını, artık işçi sınıfının dışında bir burjuva çizgisi niteliği kazandığını ve "oportünizmle mücadele edilmeden emperyalizmle mücadelenin imkansız" olduğunu tespit etti ve İkinci Enternasyonal'i terk etti. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının arifesinde, Lenin'in gerek dünya ve gerekse de Rus devriminin gidişini özellikle değerlendirerek Leninist Parti Öğretisini netleştirdi. (Lenin bu öğretinin temel taşını 1918'deki 10. parti kongresinde koymuştur.)" *(İKK 82, s. 26)*

Burada söylenenler, Lenin'den alıntılar dışında yanlıştır. 1912-1914 arasında "savaş konusunda II. Enternasyonal'de kızgın mücadele", konferansçıların kafasındaki kızgın mücadeledir.

Kautsky bu dönemde "ulusun savunulması" teorisini yapmamıştır. 1914'te de Kautsky'nin başını çektiği akım "sentrist" akımdır. Açık sosyal-şoven akım değil!

Lenin'in başını çektiği RSDİP/B, III. Enternasyonal kurulana dek, II. Enternasyonal'in üyesi idi.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının arifesi, 1918 değildir. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı, emperyalizm ile başlar. XIX. yüzyılın sonu, XX. yüzyılın başıdır.

Lenin'in Leninist parti öğretisini 1918'de yapılan "X. Parti Kongresinde netleştirdiği" tezi aptalca bir iddiadır. Olgu olarak aptallıktır.

Çünkü 1918'de yapılan bir "X. Parti Kongresi" yoktur. X. Parti Kongresi 8-16 Mart 1921 tarihleri arasında yapılmıştır!

Siyasi olarak aptallıktır, çünkü Lenin Leninist parti öğretisini aslında 1903 II. Parti Kongresi öncesinde net olarak ortaya koymuştur. Bu öğreti tabii ki süreç içinde yetkinleşmiştir. Ama özünde değişen bir şey olmamıştır.

Hele hele "Leninist parti öğretisinin temel taşının 1918'de" konduğunun söylenmesi, aptallığın üst derecesidir. Ve aslında bunu söyleyenler ne söylediklerini bilmeyen zavallılardır ancak!

Devam ediyor konferansçılar;

> "Kuşkusuz Lenin'in iki çizgi sorununa bakışı, bu aşamadan sonra değişmiştir. Lenin artık oportünist çizginin parti içinde meşru görülemeyeceğini, partinin siyasi grup örgütlenmesine tahammülü olmayacağını net bir şekilde belirtmiştir." *(IKK 82, s. 26)*

Demek ki, Lenin, bizim revizyonistlerimizin keyfine göre(!) yapıldığından üç yıl önceye alınıp yeniden yapılan "1918'deki X. Parti Kongresine" (!!!) gelene dek "oportünist çizginin parti içinde meşru görüleceğini" vb. savunmuş! Buna söylenecek bir tek söz vardır: Leninizm adına Lenin'e böyle saldırı az bulunur! Biz bu oportünistlere sesleniyoruz: Lenin'in 1918 öncesinde —sizin gül hatırınız için 1918 diyoruz, aslı 1921'dir!— "parti içinde oportünist çizgiyi" meşru gördüğünü ispatlayan bir alıntı —bir tek, fazla değil— gösterin lütfen!

Ya gösterin, ya da böyle laflar etmeyin! O lafları üzerine yazdığınız kağıda yazıktır!

Devam edelim:

"Fakat Lenin('in) ikinci çizgiyi meşru görmemesi, onun ikinci çizginin olmayacağını, olursa bunun partinin hatasından kaynaklanacağını söylemesi anlamına gelmiyor. Tersine, Lenin şunu vurgulamıştır ki, sınıf mücadelesinin her stratejik veya önemli taktik dönemeçlerinde partide burjuva çizgisi tartışılır. Bu eşyanın tabiatı gereğidir. Leninizmi darbeci ya da anarşik parti anlayışından ayıran, bu objektif durum karşısında takınılacak tavırdır ki, bunu aşağıda inceleyeceğiz." (İKK 82, s. 26)

Yine Lenin'e maledilen menşevik görüşler! Lenin nerede her dönemeçte "burjuva ÇİZGİSİ" tartışılır demiş? Revizyonistler doğru söylemiyor. Lenin bunu dememiştir. Dediği, her dönemeçte yanlış görüşlerin çıkacağı, tartışılacağı, evet platformların bile *çıkabileceği*dir. Başka birşey değil!

Hata bağıntısında da, Lenin'in tavrını daha önce ortaya koyduk. O, Marksist-Leninistlerin hatalarının da yanlış görüşlerin gelişmesi ve zarar vermesinde önemli rol oynadığı görüşündedir. Revizyonistler bir yanda; Lenin ve Leninizm bir başka yandadır bu konuda.

Sonra Konferansçıların Stalin'e utanmaz ve cahilce saldırıları başlıyor. Şöyle diyorlar:

"Stalin iki çizgi sorununa nasıl bakmıştır? Bu konu kanaatimizce Stalin'in hata yaptığı konulardan biridir. Mao'nun Stalin'e bu konuda eleştirileri vardır. Bu eleştiriler şunlardır. 1- Troçkistlerin tasfiyesi sırasında aşırılıklara kaçmıştır. 2- Stalin son dönemlerde parti içi demokrasinin yerine birçok kez kendi otoritesini geçirmiştir. 3- "Zıtların birliği" temel kanununu kavramamıştır." *(İKK 82, s. 26)*

Oportünist baylarımızın "kanaatlerine" göre(!) Stalin'in hata yaptığı konulardan biri imiş iki çizgi sorunu. Baylarımızın bu konudaki tanığı güya Mao'nun eleştirileridir. Güya Mao'nun eleştirileri diyoruz, çünkü sözkonusu eleştirilerin tümü revizyonistlerin denetiminde

çıkan "cilt V"ten eleştirilerdir. Ama bu eleştiriler eğer gerçekten Mao Zedung'un eleştirileri ise, eleştiriler Stalin'i değil Mao'yu yaralar, çünkü tümü ispatsız iddia —yani iftira!— düzeyinde, yanlış eleştirilerdir.

Biz bu eleştiriler karşısında daha önce tavır takınmış, yanlışlığını defalarca ortaya koymuştuk. Bir kez daha söylediklerimizi yineleyelim:

"Troçkistlerin tasfiyesi sırasında aşırılıklara kaçmıştır."

Aslında bu eleştiri bu biçimi ile, Mao Zedung'un olduğu söylenen yazılarda da yoktur. Bu eleştiri daha genel bir biçimde: "Karşı-devrimcilerin bastırılması sırasında Stalin çok ileri gitti" biçiminde getirilmektedir.

Bu konuda "Stalin Eleştirileri Üzerine" adlı kitapta şunlar söyleniyor:

"Stalin'e en çok getirilen "eleştiri"lerden biri de 1936-1938 yılları arasında karşı-devrimcilerin bastırılması hareketi sırasında çok önemli hatalar ve haksızlıklar yaptığı, birçok suçsuz insanın bu sırada hayatını kaybettiği; Stalin'in Sovyet yasallığını çiğnediği, keyfi bir biçimde kitlesel terör uyguladığı şeklinde suçlamalardır. Burjuvazi bu konuda Stalin'i çokça Hitler'le karşılaştırır.

ÇKP bu konuda "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Deneyimleri Üzerine Biraz Daha" adlı broşürde şu tespiti yapmaktadır:

"Karşı-devrimcilerin bastırılmasında Stalin, gerçekten cezalandırılması gereken pekçok karşı-devrimciyi bastırdı ve bu cephede görevleri esas olarak çözdü. Fakat birçok namuslu komüniste ve Sovyetler Birliği vatandaşına karşı haksızlık etti, ve ağır kayıplara sebep oldu." *(agy s.46)*

"Stalin Meselesi Üzerine" adlı yorumda ise şunlar söylenmektedir:

"1937'de ve 1938'de karşı-devrimcilere karşı baskı alanının genişletilmesi hatası işlendi." *(bkz. "Polemik", s. 116, İnter yay.)*

(Bu düşünceler, Mao'ya ait olup olmadığı bilinmeyen, 'karanlık kaynaklı' ve fakat "Mao Zedung Düşüncesi" savunucusu akımın savunduğu, "Yayınlanmamış Yazılar", "Teorik ve Siyasi Düşünceler" gibi

kitaplarda da çokça vardır. Oradaki formülasyonlar "çok kafa kesti" vb. daha basit (belki daha anlaşılır) formülasyonlardır.

Bu "eleştiri"lerin özü, Stalin'in ideolojik mücadelenin yerine idari tedbiri geçirdiği; ideolojik mücadele yerine devlet terörünü geçirdiği şeklinde bir özdür.

Stalin önderliğindeki sınıf mücadelesi tarihinin kendisi bu "eleştiri"lerin yanlışlığını ortaya koyar.

Örneğin Troçkizme karşı mücadeleyi ele alalım. Troçkizme karşı 1920'lerin başlarından itibaren başlayan, Lenin'in ölümünden sonra sertleşen ideolojik mücadele; 1927'ye dek Troçki'nin —çizgisi küçük-burjuva çizgi olarak teşhir edilmesine rağmen— Merkez Komitesinde olduğu şartlarda sürdürüldü. Ondan sonraki dönemde de 1935'de Troçkistler SBKP/B Merkez Komitesi üyesi Kirov'u bir suikastle öldürene ve ekonomik alanda sabotajlara, yani bizzat *karşı-devrimci eylemlere* geçene kadar, onlara karşı şiddet uygulanmadı. Pratik olarak karşı-devrimin saflarına geçtikten sonra, artık sorun devrimle karşı-devrimin çatışmasına dönüşmüştü. Bu noktada, iktidarı elinde tutan proletaryanın, *devleti* aracılığı ile de karşı-devrimcilerin üzerine yürümesi en doğru şeydi. Bu yapıldı.

Bu yapılırken de hiçbir şekilde yapılan işler halktan gizlenmedi. Karşı-devrimin bastırılması eylemi geniş işçi yığınlarının ve emekçi kitlelerin katılımı ile yürütüldü. Özellikle partinin daha önceki dönemdeki ileri gelen kişilerinin yargılanmaları radyo aracılığı ile direkt olarak yayınlandı.

1936-1938 arasında yapılan tüm büyük yargılamaların tutanakları duruşmaların hemen ertesinde yayınlandı. Cezalandırılan tüm kişiler *Sovyet yasaları* çerçevesinde yargılanarak cezalandırıldılar. Bunlar hiçbir iddia ve iftiranın ortadan kaldıramayacağı tarihsel gerçeklerdir.

Peki, bu karşı-devrimcileri bastırma mücadelesi sırasında hiç hata yapılmadı mı? Tabii ki yapıldı. Tarihte hiç hatasız gelişen, içinde herşeyin doğru, saf, tertemiz olduğu bir tek devrimci *kitle* hareketi yoktur.

Stalin 3 Mart 1937'de SBKP/B Merkez Komitesine sunduğu "Parti Çalışmasında Eksiklikler ve Troçkist ve Diğer İkiyüzlülerin Te-

mizlenmesi İçin Alınan Tedbirler Üzerine" başlıklı raporunda; ve 5 Mart 1937'de yaptığı kapanış konuşmasında, karşı devrimin bastırılması çalışmasında ortaya çıkan eksiklikler, hatalar üzerinde durur ve kapanış konuşmasında bir dizi tespitin yanında şu tespiti de yapar:

"Sonunda bir sorun daha: Burada kastettiğim, bazı parti üyelerimizin tek tek parti üyelerinin kaderi hakkındaki tavırlarındaki duygusuz-bürokratik yaklaşımdır. Parti üyelerinin partiden atılması, ya da partiden atılmış parti üyelerinin yeniden üye alınması konusunda duyarsız tavırlar vardır. Bazı yönetici parti fonksiyonerlerimiz insanlara, parti üyelerine, beraber çalıştıkları çalışma arkadaşlarına karşı gayet dikkatsizdir. Daha da fazlası, bunlar parti üyelerini tanımak için, bunların ne düşündüklerini, nasıl geliştiklerini öğrenmek için çaba da göstermemektedir. Parti üyeleri ve parti fonksiyonerlerinin durumu ile tek tek olarak ilgilenmedikleri için de ancak tahmin üzerine iş yapmaktadırlar. Bunlar ya üyeleri haddinden fazla övmekte; ya da yerin dibine batırmaktadırlar, binlerle, onbinlerle üyeyi parti dışına atmaktadırlar.

...

İnsanlara, parti üyelerine karşı bu duygusuz davranış, suni bir şekilde partinin bir bölümünde hoşnutsuzluk ve kızgınlık yaratmaktadır. Troçkist ikiyüzlüler de işte tam bu gibi yoldaşlara yaklaşmakta ve onları Troçkist yıkıcılık batağına ustaca çekmektedirler.

Aslında Troçkistler hiçbir dönemde partide önemli bir güç olmamışlardı. Mesela 1927'deki en son tartışmayı hatırlayın. Bu, parti içinde tam anlamıyla bir güven oylaması idi. 854 bin parti üyesinden 730 bini o dönemde oy kullandı. Bunlardan 724 bini Bolşeviklerden, Merkez Komitesinden yana, Troçkizme karşı; 4 bini Troçkistlerden yana oy kullandı. 2600 üye çekimser kaldı. 123 bin partili —yolda ya da işbaşında olduklarından— oy kullanamadılar. Şimdi Troçkistlerin 4 bin oyuna (bu tüm oyların yüzde yarımı kadardır), çekimser kalanların tümünün oyları —bunların Troçkizme sempati duydukları varsayılarak— katılırsa ve 123 bin kullanılmayan oyun da yüzde yarımı değil —aslında o kadar katmak gerekir ama, bir mucize olduğunu varsayalım— yüzde 5'i eklenirse, (yani şöyle böyle 6000 oy) bu durumda Troçkizme sempati duyan 12000 parti üyesi çıkar. İşte size Troçkist

bayların tüm gücü. Bunlardan bir de Troçkizmden hayal kırıklığına, uğradıkları için ona sırtını dönenleri çıkartırsanız, Troçkizmin gücünün ne olduğunu iyice anlayabilirsiniz. Eğer buna rağmen Troçkist yıkıcılar bizim partimiz içinde belli yedeklere sahipseler, bu bizim bazı yoldaşlarımızın partiye üye alma ve üye çıkarma konusundaki hataları sonucu ortaya çıkan bir durumdur...

Bu alanda bizde bir yanlış daha vardır. Yoldaşlarımız iki aşırılık arasında bir orta yol görmemektedirler. Bir parti üyesi işçi bazen en küçük bir hata yaptığında —diyelim ki bir parti toplantısına bir-iki kez geç geldi, ya da herhangi bir sebepten aidatını ödemedi—, kaşla göz arasında partiden atılabilmektedir. Hatanın derecesi, sebebi kimseyi ilgilendirmemektedir. Bu konularda bürokratizm duyulmadık derecededir.

... Yoldaşlar, bu rezilliklere son vermenin zamanı gelmiştir." *(Stalin, TE, Almanca, c. 14, s. 157-160)*

XVIII. Parti Kongresine sunulan raporda da Stalin aynı konuda şunları anlatmaktadır:

"Partinin ve onun yönetici organlarının güçlenmesi, sözkonusu dönem içinde iki ana çizgiyi izledi. Partinin bileşimini düzenlemeyi, güvenilir olmayan üyeleri çıkarmayı ve en iyilerini seçmeyi gözeten çizgi ile, çok büyük örgütleri bölmeye, ölçülerini küçültmeye ve yönetici organları tabandaki çalışmaya, pratik somut çalışmaya yaklaştırmaya dayanan çizgi.

XVII. Kongrede, 1 874 488 parti üyesi temsil edilmişti. Bu rakam XVI. Kongrede temsil edilmiş bulunan parti üyeleri rakamı ile karşılaştırılırsa, XVI. ve XVII. Kongreler arasında bulunan dönemde partiye 600 000 yeni üyenin gelmiş bulunduğu görülür. Parti 1930-1933 yılları arasındaki koşullarda böylesine büyük bir katılma akınının, üye sayısının anormal ve istenmez bir artışı olduğunu sezmezlik edemezdi. Parti saflarına sadece dürüst ve esirgenmez kimselerin değil, ama rastlantı sonucu gelmiş öğelerin de, parti bayrağını kişisel bir erekle kullanmak isteyen ikbal avcılarının da girdiklerini biliyordu. Parti sadece üyelerinin sayısı ile değil, ama herşeyden önce nitelikleri ile güçlü olduğunu bilmezlik edemezdi. Bu nedenle, ortaya partinin bileşimini düzenleme sorunu çıktı. Partinin —üyeler ve stajyerler— 1933'te başlamış bulunan arındırılmasını sürdürme kararı

alındı, ve bu iş fiili olarak 1935 Mayıs ayına değin uzatıldı. Sonra, partiye yeni üyeler alınmasının durdurulması kararlaştırıldı, ve bu iş fiili olarak 1936 Eylül'üne değin durduruldu; yeni üyeler alınmasına yeniden ancak 1 Kasım 1936 günü başlandı. Kirov yoldaşın, parti içinde bol sayıda kuşkulu ögenin varolduğunu gösteren alçakça öldürülmesinden sonra parti belgelerinin denetlenip değiştirilmesine başlanması kararlaştırıldı; bu iki iş, ancak 1936 Eylül'ünde tamamlandı. Yeni üye ve stajyerlerin kabulüne ancak o zaman yeniden başlandı. Bu önlemler, partinin, ona rastlantı sonucu gelmiş ögeleri, edilgin, ikbal avcısı ve açıkça düşman ögeleri saflarından kovup, en güvenilir, en esirgenmez üyeleri korumasını sağladı. Temizliğin büyük yanlışlıklar olmadan yapıldığı söylenemez. Ne yazık ki, bu yanlışlıklar varsayılabileceğinden daha çok oldu. Artık yığınsal temizleme yöntemi kullanma zorunda olmadığımızdan kuşku yok. Ama 1933-1936 temizliği kaçınılmaz idi; genel olarak, bu temizlik olumlu sonuçlar verdi. Bu XVIII. Kongrede 1 600 000 dolaylarında parti üyesi, yani XVII. Kongredekinden 270 000 kadar az üye temsil edilmiş bulunuyor. Ama bunda kötü birşey yok. Tersine, iyilik var, çünkü parti, kendini pislikten arındırarak güçlenir. Partimiz şimdi biraz daha az kalabalık, ama buna karşılık üyelerinin niteliği bakımından daha iyi." *(Stalin, "Leninizmin Sorunları", s. 717/718)*

Görüldüğü gibi Stalin XVIII. Parti Kongresinde, yapılan temizliğin içinde "varsayılabilecekten daha büyük hatalar" olduğunu bizzat tespit etmektedir. O "eleştirmen"lerin ima ve iddialarının tersine, bu hataların kaynağı, sebebi, uygulayıcısı değil, belgelerin ortaya koyduğu gibi en kararlı düşmanıdır." *(H. Yeşil, Stalin Eleştirileri Üzerine, s. 133-136, Dönüşüm Yay.)*

> "Stalin son dönemlerde parti içi demokrasinin yerine birçok kez kendi otoritesini geçirmiştir." *(İKK 82, s. 26)*

Bu eleştiri, Kruşçev revizyonistlerinin Stalin'e "kişiye tapma" konusunda getirdikleri eleştirinin bir parçasıdır. Bu konuda getirilen eleştiriler ve ona karşı tavrımızı şöyle ortaya koymuştuk:

"Stalin'e çokça getirilen "eleştiri"lerden biri de "kişiye tapma" ile ilgili olanıdır. Yazının başında belirttiğimiz gibi, Kruşçev revizyonisti "gizli Rapor"unu yalnızca bu konuya ayırmıştı. XX. Parti Kong-

resinin hemen ardından, ÇKP "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübeleri Üzerine" de bu konuda XX. Parti Kongresinin raporunu övüyor ve şöyle diyordu:

"Kişiye tapmayla mücadele sorunu XX. Parti Kongresinin çalışmaları içinde önemli bir yer tuttu. Parti Kongresi bütün açıklığı ile kişiye tapmanın yaygın olduğu ve bunun uzun bir dönem Sovyet toplumunun gelişmesi içinde büyük zararlara yolaçan birçok hatanın sebebi olduğu gerçeğini gün ışığına çıkardı. SBKP'nin kendi yaptığı hatalar konusunda yaptığı eleştiri, parti-içi yaşamın derin ilkesel karakterini ve Marksizm-Leninizmin hayatiyetini kanıtlamaktadır." *(agy, Almanca, 1963, Çin baskısı, s. 1/2)*

"Stalin... kişiye tapmaya gözyumdu ve bunu geliştirdi, kişisel (keyfi) yönetim uyguladı." *(agy, s.8)*

"SBKP XX. Kongresinde kişiye tapmaya karşı verilen mücadele gerçekten Sovyet komünistlerinin ve Sovyet halkının, gelişmenin önünde duran ideolojik engellere karşı verdiği büyük ve yiğitçe bir mücadeledir." (agy, s. 11)

Aynı yazının devamı niteliğinde olan ve bu yazıdan sekiz ay sonra yayınlanan "Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübeleri Üzerine Biraz Daha" başlıklı yazıda ise şunlar söyleniyordu:

"Stalin... kendi yanılmazlığına ve bilgeliğine ve otoritesine körce inanmaya başladı. Karmaşık sorunları ciddi bir biçimde inceleyemez hale geldi. Yoldaşlarının ve kitlelerin sesine kulak vermedi. Bu yüzden aldığı bazı kararlar ve tedbirler objektif gerçekle çelişme içindeydi. Genellikle o bu hatalı tedbirlerin uygulanması için uzun süre diretirdi. Bu yüzden hatalarını zamanında aşamazdı. SBKP ŞİMDİ STALİN'İN HATALARINI DÜZELTMEK İÇİN TEDBİRLER ALMIŞ DURUMDADIR. ALINAN TEDBİRLER ŞİMDİDEN MEYVA VERMEYE BAŞLAMIŞTIR. XX. PARTİ KONGRESİ STALİN'İN HATALARININ DERİNLİĞİNİ ORTAYA KOYARKEN VE STALİN ETRAFINDA YARATILAN KİŞİYE TAPMAYI YIKARKEN BÜYÜK BİR KARARLILIK VE CESARET GÖSTERMİŞTİR. (agy, s. 41)

Stalin'e bütün Sovyet ve dünya halklarının büyük saygı ve sevgi beslediği tarihsel bir gerçek, kimsenin ortadan kaldıramayacağı bir olgudur. Ama beslenilen bu saygı ve sevgi, Stalin'e bütün dünyada komünistlerin duyduğu güven, gökten zembille inmemiştir. Bunun *haklı* bir maddi temeli vardır. Bu temel, onun Leninizmi her türlü oportünizme karşı devralmış, savunmuş ve geliştirmiş olmasında; Sovyetlerde muazzam sosyalist inşa zaferleri kazanılmasına önderlik etmiş olmasında; bütün dünyada dünya komünist hareketine doğru bir önderlik vermiş olmasında; ve gerek Sovyet gerekse dünya halklarına İkinci Dünya Savaşında Hitler faşizmine karşı kazanılan zaferde önderlik etmesi gerçeklerinde yatmaktadır. Stalin yaşadığı dönemde gerçekten dünya proletaryasının ve ezilen halkların en önemli önderi durumunda idi. Stalin'e bütün dünyada komünistlerin, işçi sınıfının, ezilen halkların duyduğu sevgi, saygı, güven (en az bütün dünyada burjuvazinin ona duyduğu nefret kadar!) haklı idi. Ve buna "kişiye tapma" denemez.

Kişiye tapma olayı; herhangi bir kişinin *gerçek durumunun abartıldığı* ve ona karşı *bir insan değilmiş de sanki bir azizmiş gibi yaklaşıldığı; onun söylediği ve yaptığı herşeyin hiç eleştirisiz kabul edildiği; güvenin körce bir güvene dönüştüğü andan* itibaren sözkonusudur.

Bu gibi görünümler özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra Sovyetler Birliği'nde kendini göstermiştir. Bu bir olgudur. Stalin'e en çok övgü yağdıranlar, daha sonra en ateşli "kişiye tapmaya karşı" savaşçılar şeklinde ortaya çıkmışlardır. Bu da bir başka olgudur. Bunlar birleştirildiğinde çıkan sonuç, kişiye tapma denen olayın bizzat daha sonra "kişiye tapmaya karşı" savaşçılar kesilen *revizyonistler* tarafından körüklendiğidir.

Stalin'in bu konuda tavrına gelince:

23 Şubat 1946'da, İkinci Dünya Savaşından hemen sonra, Stalin ismi etrafında en çok övgü düzüldüğü dönemde (ki bu övgünün maddi temeli vardı; abartılmadığı sürece Stalin'in kazanımlarının ortaya konulup övülmesi yanlış değildi) Stalin, Binbaşı Profesör Dr. Rasin'e yazdığı bir cevapta şöyle demektedir:

(Tezlerde —ÇN) ... Stalin'e dizilen övgüler de kulağı

tırmalamaktadır. Bunları okumak gerçekten utanç vericidir." *(Stalin, TE, Almanca c. 17, s. 29)*

Görüldüğü gibi Stalin'in "kişiye tapmanın yayılmasına göz yumduğu" ve "yaydığı" da bir iftiradır.

(Burada belki de Stalin'e bu konuda *yeterli mücadele* yürütmediği şeklinde bir eleştiri getirilebilir. Ancak Stalin'in 1953'e kadar yaşadığı; ve bu dönem içinde revizyonizmin çeşitli görünümlerine karşı yoğun bir mücadele içinde bulunduğu unutulmamalıdır. Kaldı ki, "kişiye tapma" olgusu Stalin döneminde hiçbir zaman Kültür Devrimi sırasında Mao'nun adı etrafından yaratılan bir kişiye tapma boyutuna ulaşmamıştır. Bu, bugün Stalin'e bu yönde "eleştiri" getiren "Mao Zedung Düşüncesi" savunucuları açısından düşündürücü olması gereken bir sorundur!) *(H. Yeşil, Stalin Eleştirileri Üzerine, s. 130-132, Dönüşüm Yay.)*

"Zıtların birliği temel kanununu kavramamıştır."

Bu konuda Mao Zedung'un getirdiği söylenen eleştiri, "Eyalet, Merkeze Bağlı Şehir ve Özerk Parti Komitesi Sekreterleri Konferansında Konuşmalar" başlıklı yazıdandır.

Bu konuda da gereken cevap "Stalin Eleştiriler Üzerine" adlı kitapta verilmiştir. *(Bkz. sf. 143-145)*

Konferansçılar hezeyanlarına şöyle devam ediyorlar:

> "Stalin'in parti içi diyalektik ile ilgili sorunu açıkça ele alan bir yazısı yok, bu nedenle daha ziyade somut iki çizgi mücadelesi sürecinde söylediklerinden ve pratiğinden hareket etmemiz gerekiyor." *(IKK 82, s. 26)*

Stalin'e getirilen: "Parti içi diyalektik ile ilgili sorunu açıkça ele alan yazısı yok" eleştirisi, bu olgu iddiası, Marx'ın Kapital'ini okuyup da onun içinde "diyalektik materyalizm" bulamayan Mihailovski'nin tavrına benziyor. Stalin'in hayatı, parti içi mücadelelerle doludur. Ve o parti içi mücadelelerde her somut mücadele içinde tavır takınan birçok eser bırakmıştır. Türkçede "Troçkizm mi? Leninizm mi?", "Sağ ve Sol Sapmalar Üzerine" adlı derlemelerde de bir bölümü yayınlanmış olan bu yazılar "parti içi diyalektik sorunu"nu pratik ve ideolojik mücadele içinde ortaya koyan yazılardır. Bunlarda bu sorunun "açıkça ele

alınmadığı" iddiasında olanlar, yalnızca kendi anlayışsızlıklarını, cahilliklerini, ve bu bağıntıda soruna nasıl akademisıçe yaklaştıklarını sergiliyorlar.

Devam ediyor konferansçılar:

"Lenin'in ölümünden sonra 1935'e kadar Stalin parti içinde yoğun bir mücadele yürütmüştür. Bu mücadeleler neticesinde partinin önde gelen eski kadrolarının tümü ya tasfiye edilmiştir (Zinovyev, Zasuliç, Rikov vb.) ya da ihanet suçuyla cezalandırılmıştır (Buharin, Troçki). Bunlar çok acımasız sınıf mücadeleleri idi. Ve Stalin ML'yi tereddütsüz savundu. Daha sonra inceleyeceğimiz gibi mücadelelerinde özde ML yöntemlere sadık kalmıştır." *(IKK 82, s. 26)*

"Bu mücadeleler neticesinde partinin önde gelen eski kadrolarının tümü ya tasfiye edildi ya da ihanet suçuyla cezalandırıldı" tespiti Troçkistlerin bir yalanıdır. Ve aynen konferansçılarca üstlenilmiştir.

Bu bağıntıda yapılan "Stalin'in Marksizm-Leninizmi tereddütsüz savunduğu", "özde Marksist-Leninist yöntemlere sadık kaldığı" tespitleri ise, söylenen yalan ardından özür gibi gelmektedir. Ve aynı zamanda, daha önce getirilen "Troçkistlerin tasfiyesi sırasında aşırılıklara kaçmıştır" tespiti ile de çelişmektedir.

Devam ediyorlar:

"Bu dönemde Stalin KP'nin monolitik (yani tekil) bir yapı olduğunu ısrarla savunur. Bu tez esas olarak doğrudur, ama kanaatimizce eksiktir. Doğrudur, çünkü Lenin'in ortaya koyduğu gibi çok başlı olarak düşünen bir parti proletaryanın devrimci parti(si) olma özelliğini yitirir. Ancak özü burjuva olan partiler çok başlı bir yapı arzeder. Bu da birbiriyle çelişme içinde olan burjuvazinin sınıfsal karakterine uygun düşen "monolitik" olduğu ileri sürülebilecek olan faşist partilerde çoğul yapılıdır, ve iç çelişmeleri sürekli açığa çıkar. Ancak burjuva partilerinin diyalektiği KP'nin diyalektiğinden değişiktir. Stalin'in bu tezinin eksikliği bu "monolitik yapının" herşeyde olduğu gibi iki karşıtın birliğinde olduğunu kavramaması, monolitik yapıyı bozabilecek sürecin doğrudan doğruya partinin içinden kaynaklandığından söz etmemesidir.

Bu eksiklik 1938'den itibaren partinin ideolojik yapısı hakkında sübjektivizme düşmesine yol açmıştır." *(İKK 82, s. 26)*

Burada çok felsefi pozlarda laf kalabalığı arasında söylenmek istenen, Stalin'in parti içinde ideolojik mücadele yasasını anlamadığı, "monolitik yapıyı bozabilecek sürecin doğrudan doğruya partinin içinden kaynaklandığından sözetmemesidir" diyorlar.

Bu ukalaca ve terbiyesizce güya eleştiriye, Stalin'in "Leninizmin Temelleri"nde "Parti" bölümünde ortaya koyduğu şu görüşlerle cevap verelim:

5. Hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan irade birliği olarak parti. Birliğinden ve demir disiplininden güç alan bir parti olmadan proletarya diktatörlüğünü kurmak ve devam ettirmek olanaksızdır. Ama bütün parti üyelerinin irade birliği olmadan, hareket birliği olmadan partide demir disiplin düşünülemez. Kuşkusuz ki bu, partide fikir mücadelesine yer olmadığı anlamına gelmez. Tam tersine, demir disiplin, eleştiriye ve fikir mücadelesine engel olmak şöyle dursun, partinin bağrında eleştiriyi ve fikir mücadelesini gerektirir.

Üstelik bu, disiplinin "kör" disiplin olması da demek değildir. Tam tersine, demir disiplin, bilinçli ve gönüllü olarak kabul edilen bir itaatı öngörür, çünkü, ancak bilinçli bir disiplin, gerçekten demir disiplin olabilir. Ama fikir mücadelesi bitince, eleştiri tükenip karara varılınca, bütün parti üyelerinin irade birliği ve eylem birliği şarttır. Bu, öyle bir zorunlu şarttır ki, onsuz ne birleşmiş parti, ne de partide demir disiplin düşünülebilir.

*"Bu çetin içsavaş döneminde —**diyor Lenin**— Komünist Partisi, ancak en merkezileşmiş tarzda örgütlenmişse, partide askeri disipline pek benzeyen demir disiplin yürürlükteyse ve partinin merkezi, büyük bir otoriteye sahipse, geniş yetkileri varsa, ve parti üyelerinin genel güvenini kazanmışsa, görevini başarabilir." ("Üçüncü Enternasyonale Partilerin Kabul Edilmesi Koşulları", c. XXV, s. 282-283, Rusça.)*

Diktatörlüğün kuruluşundan önceki mücadele koşullarında, parti disiplini hakkında bunlar söylenebilir.

Diktatörlüğün kurulmasından sonra aynı şeyi, ama daha da büyük ölçüde söylemek gerekir.

"Proletaryanın partisinin demir disiplinini (özellikle onun diktatörlüğü sırasında) azıcık da olsa zayıflatan kimse —der Lenin—, gerçekte, proletaryaya karşı burjuvaziye yardım eder." ("Sol" Komünizm, c. XXV, s. 190, Rusça.)

Dolayısıyla hiziplerin varlığı, parti birliğiyle, demir disiplinle bağdaşamaz. Hiziplerin varlığının birçok merkezlerin varlığına neden olduğu açıktır; birçok merkezin varlığı ise partide ortak bir merkezin yokluğu, irade birliğinin parçalanması, disiplinin gevşemesi ve dağılması, diktatörlüğün zayıflayıp dağılması demektir. Kuşkusuz, proletarya diktatörlüğüne karşı mücadele eden ve proleterleri iktidara götürmek istemeyen İkinci Enternasyonal partileri, liberalizmin böylesini hizip özgürlüğü olarak hoşgörebilirler; çünkü bu partilerin demir disipline hiç gereksinmeleri yoktur. Ama çalışmalarını proletarya diktatörlüğünün kuruluşu ve sağlamlaştırılması ödevi üzerinde örgütlendiren Komünist Enternasyonal partileri, ne "liberalizmi", ne hizip özgürlüğünü hoşgörmezler.

Parti, her türlü hizipçiliği ve parti içinde her türlü iktidar bölünmesini olanaksızlaştıran irade birliğidir.

Bundan dolayı Lenin, "Proletarya diktatörlüğünün başarılarının temel koşulu olan parti birliğinin ve proletaryanın öncü müfrezesinin irade birliğinin gerçekleşmesi bakımından hizipçiliğin tehlikeleri"ne değinir. Bu fikir, partimizin, X. Kongresinde kabul edilen "Partinin Birliği Üzerine" başlıklı özel kararında ifade edilmiştir.

Bundan dolayı, Lenin, "partiden kesin ve hemen ihraç edilme" cezası ile "her türlü hizipçiliğin tam olarak bastırılmasını" ve "şu ya da bu platform üzerinde kurulmuş bütün grupların hemen dağıtılmasını" ister. ("Partinin Birliği Üzerine".)

6. Parti; ***kendini oportünist ögelerden arıtarak güçlenir.*** *Partideki oportünist ögeler, işte hizipçiliğin kaynağı. Proletarya, dışa kapalı bir sınıf değildir. Köylü, küçük-burjuva kökenli ögelerin, kapitalizmin gelişmesi sonucunda proleterleşmiş aydınların durmadan bu sınıfa doğru aktıkları görülür. Aynı zamanda, burjuvazinin sömürgelerden elde ettiği üstün karlarla beslediği proletaryanın üsttabakaları, özellikle sendika yöneticileri ve parlamenterler bir yozlaşma süreci geçirmektedir.*

*"Hayat tarzıyla —**diyor Lenin**—, ücretleriyle, dünya görüşleriyle tamamen küçük-burjuva niteliği taşıyan bu burjuvalaşmış işçi tabakası ya da "işçi aristokrasisi", II. Enternasyonalin başlıca desteği olmuştur; günümüzde de **burjuvazinin baş toplumsal** (askeri değil) desteğidir. Çünkü bunlar, **işçi** hareketi içinde, burjuvazinin gerçek ajanları, kapitalist sınıfın işçi uşakları, reformizmin ve şovenizmin gerçek yayıcılarıdır." (Emperyalizm, c. XIX, s. 77, Rusça)*

Bütün bu küçük-burjuva gruplar şu ya da bu biçimde partiye girerler; partiye kararsızlık ve oportünizm ruhunu, moral bozukluğu ve güvensizlik ruhunu getirirler. Hizipçiliğin ve geçimsizliğin başlıca kaynağı, içten baltaladıkları partide kargaşalığın kaynağı onlardır. Geride böyle "müttefikler" varken emperyalizmle savaşa tutuşmak, kendini hem önden, hem arkadan iki ateş arasında bırakmak demektir. Bu yüzden böyle ögelere karşı amansız mücadele ve bunların partiden kovulması, emperyalizme karşı savaşın başarısı için önkoşuldur.

İdeolojik mücadele ile partinin içindeki oportünist ögelerin "yenilebileceği"ni, parti çerçevesi içinde bu ögelerin "üstesinden gelinebileceği"ni savunan teori, partiyi felce ve kronik sakatlığa mahkum etmenin belirtisi olan çürük ve tehlikeli bir teoridir; bu teori, partinin oportünizme peşkeş çekilmesi tehlikesini doğurur; proletaryayı devrimci partisinden, emperyalizme karşı mücadelesinde başlıca silahından yoksun bırakmakla tehdit eder. Eğer saflarında Martov'lar ve Dan'lar, Potressov'lar ve Akselrod'lar bulunsaydı, partimiz, doğru yolu tutamaz, iktidarı ele alıp proletarya diktatörlüğünü örgütlendiremez, içsavaştan zaferle çıkamazdı. Eğer partimiz, iç birliğini ve saflarının eşsiz birliğini sağlayabildiyse, bu, her şeyden önce oportünizm pisliğinden kendini zamanında arıtması, tasfiyecileri ve menşevikleri saflarından kovmayı bilmesinden ötürüdür. Proleter partilerin gelişme ve güçlenme yolu, oportünistlerden ve reformistlerden, sosyal-emperyalistlerden ve sosyal-şovenlerden, sosyal-yurtseverlerden ve sosyal-pasifistlerden saflarını arıtmaktan geçer. Parti, saflarını oportünist ögelerden arıtarak güçlenir.

*"Saflarında reformist, menşevikler bulundukça —**der Lenin**—, proleter devrimini muzaffer kılmak, bu devrimi korumak **olanaksızdır.** Bu, aslında apaçıktır, ve Rusya ve Macaristan'ın deneyimi*

ile açıkça doğrulanmıştır. ... Rusya'da birçok kez, öyle güç durumlar ortaya çıktı ki, eğer menşevikler, reformcular, küçük-burjuva demokratlar partimizde kalsaydı, sovyet rejimi muhakkak devrilirdi. ... Herkesin kabul ettiği gibi, İtalya'da, devlet iktidarını ele geçirmek için proletarya ile burjuvazi arasında kesin savaşlar yakındır. Böyle bir anda partiden ihraçları mutlak zorunlu olan yalnız menşevikleri, reformcuları, turaticileri kovmak yetmez; duraksamaya eğilimli olan ve reformcularla "birliği" bozmamak için bunları bütün önemli mevkilerden uzaklaştırmakta duraksama eğilimi gösteren kusursuz komünistleri de partiden çıkarmak yararlı olabilir. ... Devrimin arifesinde, devrimin zaferi için en çetin savaşlar sırasında, parti içinde en ufak duraksama her şeyi kaybettirebilir. Devrimi başarısızlığa sürükleyebilir, proletarya iktidarı henüz sağlamlaşmadığına, yediği darbeler henüz pek güçlü olduğuna göre, bu, iktidarı proletaryanın elinden koparıp alabilir. Eğer böyle bir anda duraksayan önderler çekilirlerse, bu, partiyi, işçi hareketini ve devrimi zayıflatmaz, tersine güçlendirir." ("Özgürlük Üzerine İkiyüzlü Söylevler" c. XXV, s. 462, 464, Rusça.) (Stalin, Leninizmin Sorunları, s.95-98)

İşte bunları "monolotik yapıyı bozabilecek sürecin doğrudan doğruya partinin içinden kaynaklandığından sözetmeyen" Stalin söylüyor. Konferansçıların bunları okumamış olması mümkün değildir. Ama anlamadıkları ortadadır!

Devam edelim. Şöyle diyorlar:

> "1939'daki 18. kongrede Stalin'in raporunun KP'nin ideolojisi başlıklı bölümünde ön olarak şu söyleniyor. Parti içinde anti-ML çizgiler temizlenmiş ve çok yüksek bir ideolojik birlik sağlanmış bulunmaktadır. Partinin ideolojik yapısı monolitik hale gelmiştir. Ancak bu bizim rehavete kavuşmamıza yol açmamalıdır. Çünkü toplumda burjuva ideolojisinin kalıntıları vardır ve bunlar partiyi etkileyebilir. Bu nedenle ideolojik 'uyanıklık ayakta tutulmalıdır.' *(IKK 82, s. 26)*

1939'da 18. Parti Kongresinde, "KP'nin İdeolojisi" başlıklı bir bölüm yoktur. Konferansçıların atıfta bulundukları yer aslında SBKP/B'nin Ocak 1934'te yapılan 17. Kongresine sunulan raporun "Parti" başlıklı bölümündeki "Siyasal ve İdeolojik Yönetim Sorunu" altbaşlıklı bölümdür.

Onlar o kadar gayri-ciddidir ki, kafadan atıfta bulundukları yerin kaynağı konusunda bile doğru bilgi verecek durumda değillerdir. Bunun bir "Marksist-Leninist Parti" adına yapılması utanç vericidir.

Konferansçılar birçok yerde, Lenin şöyle dedi, Stalin böyle dedi vb. derken kaynak göstermekten ısrarla kaçınıyor ve doğrudan alıntı yapacak yerde kendi özetlerini tercih ediyorlar. Bu onların revizyonist yöntemidir. Bu yöntemle Marksist-Leninist klasiklerimizin söylediklerini değil, onlara söyletmek istediklerini aktarıyorlar. Ama yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Biz, Stalin'e mal ettikleri "özeti" bırakıp, orijinal belgeden ilgili bölümü alıntılayalım.

Stalin şöyle diyor:

Partinin şimdi, hiç bir zaman olmadığı kadar bir bütün halinde kenetlenmiş olduğunu kabul etmek gerekir. [Uzun ve coşkun alkışlar.]

1. SİYASAL VE İDEOLOJİK YÖNETİM SORUNU

Bu demek midir ki, mücadele sona ermiştir ve sosyalizmin daha sonraki saldırışı gereksiz bir şey diye yüzüstü bırakılmalıdır?

Hiç de değil.

Bu demek midir ki, parti içinde her şey yolundadır, partide artık hiç bir sapmanın ortaya çıktığı görülmeyecektir, öyleyse, şimdi artık başarı çelenklerimizin gölgesinde rahat yatabiliriz.

Hiç de değil.

Partinin düşmanları, her renkten oportünistler, her türlü milliyetçi sapmanın kışkırtıcıları yenilgiye uğratıldı. Ama onların ideolojilerinin kalıntıları, bazı parti üyelerinin kafalarında hala duruyor ve sık sık da ortaya çıkıyorlar. Partiyi kendisini kuşatan insanlardan ayrı, ilgisiz bir şey gibi düşünmemelidir. Parti, bu kendisini kuşatan çevre içinde yaşar ve davranışta bulunur. Sağlıksız eğilimlerin sık sık parti içine sokulmalarında şaşılacak hiç bir şey yoktur. Kuşkusuz ülkemizde bu gibi eğilimler için elverişli bir zemin vardır, bizde hala kentte olduğu gibi kırda da bu eğilimleri besleyen bazı toplumsal ara kategorilerin varlığı nedeniyle olsa da böyle bir zemin vardır.

Partimizin XVII. Konferansı, ikinci beş yıllık planın temel siyasal görevlerinden birinin "kapitalizmin geri kalan kalıntılarını ekonomide ve insanların bilincinde yenmek" olduğunu belirtir. Pek doğru

bir düşünce. Her şeye karşın, kapitalizmin ekonomideki bütün kalıntılarını daha şimdiden yenilgiye uğrattığımız söylenebilir mi? Elbette ki söylenemez. Kapitalizmin insanların bilincindeki kalıntılarını yendiğimiz hiç söylenemez. Bunu söylemek olanaksızdır, yalnız insanların bilincinin onların ekonomik durumlarına göre geride olmasından değil de, ayrıca, bu, SSCB'nde, ekonomide ve insanların bilincinde kapitalizmin kalıntılarını yeni baştan canlandırmaya ve ayakta tutmaya çalışan kapitalist kuşatmanın daima hazır durumda olduğu için de olanaksızdır ve biz bolşevikler, bu kapitalist kuşatmaya karşı barutumuzu her zaman kuru tutmak zorundayız.

Kapitalizmin bu kalıntılarının, partimizin bazı üyelerinin kafalarında, yenilgiye uğratılmış anti-Leninist grupların ideolojisini yeniden canlandırmak bakımından elverişli bir zemin yaratmadan olamayacağını anlamak kolaydır. Buna bir de üyelerimizin çoğunluğunun pek yüksek olmayan teorik düzeylerini, parti örgütlerinin ideolojik çalışmalarının zayıf olmasını, parti militanlarının salt pratik çalışmalarla aşırı derecede yüklü olmalarını ve bu durumun onlara teorik dağarcıklarının eksiğini gidermek olanağını vermemesini ekleyiniz, ve işte bazı parti üyelerinde görülen, Leninizmin şu ya da bu sorunundaki kafa karışıklığının nerden geldiğini anlayacaksınız. Bu kafa karışıklığı sık sık basınımıza da giriyor ve yenilgiye uğratılmış anti-Leninist grupların ideolojisinden kalma artıkların yeniden yaşatılmasına katkıda bulunuyor.

İşte bu nedenle, mücadele sona ermiştir ve sosyalizmin politik saldırısı artık gerekli değildir denilemez.

Leninizmin sorunları bir tüm olarak ele alınabilir ve bazı parti üyelerinde yenilmiş anti-Leninist grupların ideolojisinin izlerinin hala ne kadar canlı olduklarını tanıtlamakta bundan yararlanılabilir. (Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 571-573)

İşte Stalin'in söyledikleri bunlardır.

Konferansçıların özetlerinden sonra getirdikleri eleştiri ise şöyledir:

"Görüşümüzce Stalin önderliğindeki parti sosyalizm döneminde burjuva çizgisine karşı mücadelede iki türlü hata yapmıştır. Birincisi, partili ve partisiz kitleleri burjuva

ideolojisine karşı seferber etmede yetersiz kalmıştır. Bu iki çizgi mücadelesinde kitle çizgisinin hayata geçirilmemesidir; yöntem hatasıdır. İkincisi, sosyalist inşa sürecinde burjuva ideolojisinin maddi temelini açıkça ortaya koyamamıştır; parti içinde burjuva çizgisinin ilişkileri teşhis edilememiştir. Bunun bir sapma olduğu, kitlelerin bu sapmaya karşı harekete geçirilmesi gerektiği görülmemiştir.

Stalin burjuva çizgisinin yeniden ortaya çıkmasının kaynağını, toplumda henüz tümüyle temizlenmemiş burjuva ideolojik kalıntılara bağlamaktadır. Şuna da dikkat çekelim, bu tarihte Stalin Sovyet toplumunda sömürücü sınıfların yok edildiğini, artık devletin dıştaki emperyalizmin varlığı nedeniyle gerekli hale geldiğini, kapitalizmin —kastettiği eski kapitalizmdir— tekrar iktidarı ele geçirmesinin imkanının kalmadığını ve toplumun artık komünizme kerte kerte geçiş aşamasına vardığını söylemektedir. Parti içinden gelecek bir tehlike görmemesi de bu dönemdeki iyimser sübjektivizmi ile bağlantılıdır." *(İKK 82, s. 26)*

"Partili ve partisiz kitleleri seferber etmede yetersiz kalmıştır" eleştirisi ispatsız bir iddia, bir iftiradır. Stalin önderliğindeki SBKP/B bu dönemde aktif bir biçimde ideolojik mücadeleye katılmış, sağ ve sol sapmalara karşı zafer, partide tüm partinin katıldığı aktif mücadele içinde kazanılmıştır. Bu mücadele kitleler içinde, kitlelerle birlikte de yürütülmüştür. Anayasa tartışmaları vb. buna örneklerdir.

"Maddi temelini koyamamıştır" vb. de boş bir iddia, bir iftiradır. Burada esas sorun şudur: 1934'e gelindiğinde esas tehlike burjuva ideolojsinden mi, yoksa burjuva mülkiyet ilişkilerinden mi gelmektedir? Buna Stalin ve parti, burjuva ideolojisinden, onun kalıntılarından — özellikle de parti içinden— geldiği cevabını veriyor. Ama bunun maddi temelinin olduğunu da söylüyorlar. Stalin şöyle diyor:

"Kuşkusuz ülkemizde bu gibi eğilimler için elverişli bir zemin vardır. Biz de hala kentte olduğu gibi, kırda da bu eğilimleri besleyen bazı toplumsal ara kategorilerin varlığı nedeniyle de olsa da böyle bir zemin vardı." *(Leninizmin Sorunları, s. 572)*

Stalin'in bu dönemde "parti içinden gelecek bir tehlike görmediği" iddiasını ileri sürmek için kişinin ya zır cahil, ya aptal, ya da ar daman çatlamış yalancı olması gerekir.

Eski tipte kapitalizmin yeniden iktidara gelmesi imkanının ortadan kalktığını Stalin söylemektedir. Ve yüzde yüz haklıdır.

Komünizme kerte kerte geçiş aşamasına gelindiği tespiti doğru bir tespittir. Bunların yanlışlığını iddia edenler, genel laf edeceklerine eleştirilerini somut ortaya koymalıdırlar. O zaman anti-Leninist yüzleri daha iyi açığa çıkacaktır.

Konferansçılar devam ediyor:

"Aynı sübjektif tespit 1952'de yapılan 19. Parti Kongresi raporunda da görülmektedir. Bu kongrede MK adına raporu Malenkov okumuştur, ama Stalin'in görüşlerine ters düşmesi düşünülemez. Bu raporda parti saflarında birlik ve dayanışma tamamen pekiştirilmiştir denmektedir. Bu tespitin ne kadar sübjektif olduğu yalnızca 4 yıl sonra 1956'da 20. Kongrede modern revizyonizmin SBKP içinde hakim hale gelmesiyle ortaya çıkmıştır.

Artık buradaki sübjektivizm 1939'daki gibi, teorik alanda değil aynı zamanda pratik alandadır da. Çünkü 1948 MTİ (Makina Traktör İstasyonları)'nın kolhozlara satılması girişimi ancak Stalin'in mücadelesi ile önlenmiş ve olayın sorumlusu Voznesenski kurşuna dizilmiştir (bu konuyu ilerde mücadele yöntemlerine ilişkin açacağız). 1951'de gerek "dil" gerekse "sosyalizmin ekonomi politiği"konusunda revizyonist görüşler açıktan açığa dile getirilir olmuştur.

Ekonomide teknokratların üretimi tasarrufları altına almaları, önemli bir tehlike oluştururken ve yolsuzluklar öyle bir boyuta varmıştır ki, Pravda işçi mektuplarından geçilmiyordu. Bırakalım bunu, bizzat 19. Kongre Raporu bu örneklerin dile getirildiği bir belgedir. Ve bütün bunların sorumluları partinin dışında değil, partinin ileri kadroları veya üyeleridir. İşte böyle bir durumda partide ideolojik "birlik ve dayanışma"nın tamamen pekiştirilmiştir denmesi, teorik sübjektivizmi aşıp pratik olumsuzluğa dönüşmektedir. (Stalin

aynı yılda revizyonist tezlerle mücadeleye girişti, karşı görüşlerini kısmen terk etti. Ve geriye dönüşün mümkün olabileceğini üstü kapalı olarak dile getirdi.) Ama henüz parti ve devletin diyalektikleri konusunda bir netlik getirememişti ve ne yazık ki mücadelenin henüz başındayken öldü" (İKK 82, s. 26-27)

Parti saflarındaki birlik ve dayanışma tamamen pekiştirilmiştir tespitini (XIX. Parti Kongresinde yapılan bu tespiti) "sübjektif" olarak değerlendirenler, partinin içinde dört yıl sonra "modern revizyonizmin hakim hale gelmesi" ile bu değerlendirmelerinin haklılığını ispatlamaya çalışıyorlar.

Bunların görüp kavramadığı, 1952'de parti içindeki revizyonistlerin açıkça ortaya çıkmadığı ve 19. Parti Kongresine karşı bir mücadele yürütmediği olgusudur. Eğer buna karşı bir reçeteleri varsa, konferansçılar onu ortaya koymalıdır.

"Çizgi sorununa daha da açıklık getirdi"ği *(aynı yazı, s. 27)* iddia edilen Mao Zedung'un partisinde revizyonistler iktidarı o öldükten sonra değil, daha o ölmeden önemli ölçüde ele geçirmişlerdi! Mao Zedung'un önderlik ettiği ÇKP, onun sağlığında karşı-devrimci "Üç Dünya" teorisini savunuyor ve uyguluyordu! Stalin öldükten dört yıl sonra revizyonistlerin iktidarı ele geçirmesini Stalin'in "sübjektifizmi"ne bağlayan oportünist baylarımız, bunu Mao'nun nesine bağlayacaklar acaba?

Ya da II. Enternasyonal'in yozlaşması Engels'e mi bağlanacak? Onun yanlışlarına, durumu yanlış değerlendirmesine vb. mi bağlanacak?

XIX. Parti Kongresinde yapılan tespit, 1952 için yapılan somut bir durum tespitidir. 1952'de durum gerçekten de öyledir. Ama parti bu tespiti yaparken, hiçbir şekilde parti içindeki çelişmeleri, sorunları gizlememiş; tersine bunları açıkça ortaya koymuş, bunlara karşı mücadele yol ve yöntemlerini de Marksist-Leninist biçimde açıklamıştır.

Konferansçılar Stalin'e eleştiri ateşi içinde, ne dediklerini bilmez durumdadırlar.

"Stalin parti ve devletin diyalektikleri konusunda netlik getirememişti" diyorlar. Ne kadar da alçak gönüllü "diyalektikçi"lerimiz! Stalin'e bu eleştiriyi getirenler, metafiziğin engin denizinde yüzen kendini bilmez idealistlerdir; Stalin ise diyalektiği her alana —parti ve devlet konularına da— uygulayan Marksist-Leninist bir klasiktir!

Bunların her hezeyanı ve saçması idealizm ve metafizik kokarken; Stalin'in her yazısı diyalektik ve materyalisttir!

Şimdilik bu kadar yeter. "Devam edecek" dedikleri yazının devamında ne hezeyanlar üreteceklerini birlikte göreceğiz!

XII

III. KONFERANS YÖNTEM KONUSUNDA REVİZYONİZMİN PASLI SİLAHLARINA SARILMIŞTIR!

Yöntem, herhangi bir örgütün hangi yönde gelişeceğini gösteren en önemli kıstaslardan biridir. Yöntemde revizyonist olanın, yaptığı ideolojik-siyasi hataları aşmasının imkanı yok gibidir. Değişmek için önce yöntemini değiştirmesi önşarttır.

Marksist-Leninist yöntemin en önemli taleplerinden biri *özeleştiri*dir. Bu alanda konferansçıların geçmişi değerlendirme bağıntısındaki tavırlarında nasıl anti-Leninist bir konumda durduklarını sergiledik. Özeleştirici olmayan, özeleştiriyi "kedinin pisliğini örtmesi" derekesine düşürüp öyle kullanan revizyonistlerin, bu yöntemle düzelme imkanları yoktur.

Ama yalnızca özeleştiri konusunda değil, yöntemin her alanında bunlar revizyonist konumdadırlar.

Lenin, "'Halkın Dostları' Kimlerdir, Sosyal-Demokratlara Karşı Nasıl Savaşırlar?" adlı eserinde, "halkın dostu" Mihailovski'nin

> "Kuraldışı olarak bile siyasi hasmından doğru alıntı yapmadığını, böyle yöntemleri kullananların ciddiye alınamayacağını"

söyler. Aynı şeyler konferansçılar içinde geçerli şeylerdir.

Marksist-Leninist yöntem, çifte standarta düşmandır.

Konferansçılar ise bu yöntemi çokça kullanmaktadırlar. Buna da geçmiş değerlendirmesi bağıntısında bir dizi örnek verdik.

Bunun yanında, ispatsız iddialar temeli üzerinde siyaset üretme, bunların temel yöntemlerinden biridir.

Bu yöntemlerle varılacak tek yer vardır: Revizyonizm. Ve konferansçılar o yere varmışlardır!

XIII

III. KONFERANSIN İBRAHİM KAYPAKKAYA'YI SAVUNMASI SAHTEDİR! ONLAR BAZI NOKTALARDA İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN GÖRÜŞLERİNİ İĞDİŞ ETMEKTE; ESAS OLARAK DA ONUN HATALARINI SİSTEMLEŞTİREREK SAVUNMAKTADIRLAR!

III. Konferansçı revizyonistlerle diğerleri arasında dehşetengiz bir "mücadeledir" sürüyor: Hangimiz daha iyi İbrahim Kaypakkaya savunucusuyuz! Hiçbir kanat, en iyi İbrahim Kaypakkaya savunuculuğunu, bu konuda şampiyonluğu bir diğerine vermek istemiyor.

III. Konferansın II. Merkez Komitesi'ne getirdiği en temel eleştiri de esasta İbrahim Kaypakkaya'nın çizgisinden, parti çizgisinden uzaklaşmış olmak eleştirisidir.

Onların birbirlerine getirdikleri karşılıklı suçlamalardaki ortak çıkış noktası, İbrahim Kaypakkaya'nın çizgisini Marksizm-Leninizm ile eşitlemeleridir. İbrahim Kaypakkaya 1972'de, bütünlük içinde ele alındığında, Marksizm-Leninizmin devrimci özünü savunan bir çizgiye sahip olmasına rağmen, bu çizgi Marksizm-Leninizm ile eşitlenemez. Çünkü bu çizgi, içinde çok önemli sapmaları da barındırmaktadır.

Marksist-Leninist tavır, bu çizgiyi Marksizm-Leninizm bilimi ışığında özeleştirici biçimde gözden geçirmek; doğrularını geliştirmek, yanlışlarını özeleştiri ile aşmaktır.

TKP/ML'in tüm kanatları bunu yapacak yerde, TKP/ML tabanının gözünde İbrahim Kaypakkaya'nın sahip olduğu haklı prestiji kendi lehlerine sömürebilmek amacıyla; onun çizgisini dokunulmaz doğru olarak göstermeye çalışıyor.

Ama bunu yaparken; açıkça değil ama, "semere vurup eşeği dövme" revizyonist yöntemi ile, işine gelmeyen noktaları da "yorumlama-ilerletme" adına revizyondan geçiriyorlar.

Örneğin FÜ'ler ve onların ideolojik önderliğindeki II. Merkez Komitesi, mücadele yöntemleri konusunda kesinlikle İbrahim Kaypakkaya'nın görüşleri ile çelişme içinde olan görüşler savunuyor ve fakat İbrahim Kaypakkaya'yı açıkça eleştirmiyordu.

Son dönemde, gücün %40'ının işçi sınıfı içinde yoğunlaştırılması teorileri yapılıyor, ama İbrahim Kaypakkaya'nın bu konudaki görüşleri ile açıktan bir hesaplaşmaya girilmiyordu, vb.

II. Merkez Komitesini "oportünist"likle payelendiren (ki bu doğrudur, ama bu doğru olduğu kadar III. Merkez Komitesinin revizyonist olduğu da doğrudur!) III. Konferans ve onun seçtiği Merkez Komitesi de, doğru bulmadığı noktalarda İbrahim'i revizyondan geçirirken benzer bir yöntem izliyor. Bunun en açık örneği "11 ilke" konusundaki tavırlarında görülebilir.

III. Merkez Komitesi II. Merkez Komitesini eleştirirken, onların bu stratejik ilkelerden bir bölümünün taktik olduğunu belirterek, özünde reddettiğini söylüyor, aynen şöyle diyorlar:

> "Bugüne kadar partimizin 11 ilkesine saldırılar, başta revizyonist ve oportünistler olmak üzere partimiz içinde de birçok yoldaştan geldi. Ve hala bu yoldaşlar birçoğu ikna olmuş değiller. Özellikle 11 ilke konusunda II. MK sağ oportünizminin masumane tavırlarla açtığı tahribatlar önemlidir. Bu saldırılar partimizin III. Konferansı tarafından red ve mahkum edilmiştir. II. MK'si diğer konularda olduğu gibi, 11 ilkenin ülkemizin iktisadi ve politik yapısı ile direkt olan

bağını görmemezlikten geldiği için, bunları kendi kafa yapısına göre yorumlayarak bu stratejik ilkelerden bazı ilkelerin taktik olduğunu belirterek, özünde 11 ilkeyi reddetmiştir.

Örneğin:

"Türkiye devriminin yoluna ışık tutan 11 ilkeden bazıları stratejik ilkeler, bazıları taktik ilkelerdir. 'Köylük bölgelerdeki faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir', 'Silahlı mücadele esas diğer mücadele biçimleri talidir', 'Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas diğer örgütlenmeler talidir' vb. stratejik ilkelerin yanında, 'bu dönemde köylerde silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas diğer mücadele biçimleri talidir', 'Şehirlerde büyük şehirlerde stratejik savunma döneminde kuvvet biriktirmek, fırsat kollamak esas, ayaklanmalar düzenlemek talidir' biçimindeki taktik ilkeler vardır" *(PB, s. 59)* demektedir.

Yukarıdaki düşünceden de anlaşıldığı gibi II. MK'si 11 ilkenin tümünün stratejik olmadığını, bunlardan bazılarının taktik olduğunu belirtiyor. Diğer bir nokta ise, yukardaki anlayışta 11 ilkeden sadece 3'ü stratejik olarak belirtilmesine rağmen, ikisi taktik olarak görülmektedir. Ama objektif olarak yukarda 3 ilke dışında diğerleri taktik olarak görülmektedir." *(K14 s. 93)*

Görüldüğü gibi III. Merkez Komitesi, II. Merkez Komitesine karşı hızlı "11 ilke" savunucusu görünümündedir. Ve II. Merkez Komitesinin bu "ilkeleri" yorumlarken aralarında fark olduğu açık olan bazılarının taktik ilke, bazılarının stratejik ilke olduğu açıklamasına karşı çıkmaktadır. Onlara göre, bu "11 ilke"nin hepsi stratejiktir.

Stratejik olduğuna göre de, strateji değişmedikçe, bunlar aynen kalmak, uygulanmak zorundadır.

Ama öyle değil! Bakınız, bu "11 ilke"nin hızlı savunucuları ne manevralar yapıyor!

Önce, "11 ilke"nin yorumlanması gerektiğini söylüyorlar. Halbuki bunlar, stratejik 11 ilke olarak ele alındığında hiç de yoruma gerek yoktur. İbrahim Kaypakkaya'nın söyledikleri gayet açıktır.

Yorumu şöyle yapıyorlar:

1. aşamada: Hepsi stratejik olan "11 ilke"den bazıları

"demokratik halk devrimi sürecinde geçerli olan stratejik ilkeler", bir bölümü ise "demokratik halk devrimi sonrası dönem de... komünizmin üst aşamasına kadar geçerli olan ilkeler" *(K14, s. 95)*

ilan ediliyor. Böylece ortaya iki ayrı "stratejik ilke" çıkıyor. Ama İbrahim Kaypakkaya sorunu hiç mi hiç böyle tartışmıyor!

Şu üç ilke "komünizmin üst aşamasına kadar geçerli olan ilkeler" olarak ilan ediliyor:

"1- Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas, diğer örgütlenmeler talidir.

2- Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esastır.

3- Kendi kuvvetlerimize güvenmek esas, müttefiklere dayanmak talidir." *(K 14, s.95)*

2. aşamada: Bunlar dışındaki sekiz "ilke" demokratik halk devrimi sürecinde stratejik ilke olarak ilan ediliyor.

Ama bunlar içinde de ayrıma geçiliyor. Bunlardan bir bölümünün

"esas ve tali yönleri değişmezken", bazılarında strateji değişmeden(!!!) "esas ve tali yönlerin değişeceği" *(s.96)* ilan ediliyor!

(Ne biçim stratejik ilke ise artık! Strateji değişmeden ilke esasında değişiyor! Çünkü ilke olarak konan şey tam de neyin esas olacağı. Esasın değişmesi, ilkenin değişmesidir.!)

"DHD'ne kadar esas ve tali yönleri değişmeksizin varlığını sürdüren ilkeler" konferansçılara göre şunlar:

"1- Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

2- Köylük bölgelerde faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir.

3- İllegal faaliyet esas, legal faaliyet talidir.

4- Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır." *(s.96)*

Bütün demokratik halk devrimi süresince, silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir; köylük bölgelerde faaliyet esas, şehirlerde faaliyet talidir gibi "ilke"lerin anti-Leninistliğini bir kenara bırakıyoruz burada.

Komünizmin üst aşamasına kadar "diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri"nin esaslığı konusundaki iddianın anti-Leninistliğini de bir kenara bırakıyoruz. Burada esas göstermek istediğimiz, "en hızlı 11 ilke savunucusu" pozlarında olan III. Konferansçı revizyonistlerin, hangi adımlardan geçerek sonunda ilkeleri hem "stratejik ilke" ilan edip, hem de stratejik ilke olmaktan çıkarma hokkabazlığını becerdiğidir!

3. aşamada: Geriye kalan dört ilkenin (ki bunlar "stratejik ilke" ilan edildi, bu akılda tutulmalıdır)

"Halk savaşının çeşitli aşamaları boyunca esas ve tali yönü değişen ilkeler" *(s.98)*

olduğu ilan ediliyor!!! Bu ilkeler de konferansçılara göre şunlar:

"1- Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esastır.

2- Stratejik savunma içinde taktik taarruzlar esas, taktik savunma talidir.

3- Bu dönemde şehirlerde (büyük şehirlerde) stratejik savunma döneminde kuvvet biriktirmek esas, ayaklanma düzenlemek talidir.

4- Bu dönemde köylerde silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas, diğer mücadele biçimleri talidir." *(s.98)*

Şimdi önce stratejinin ne olduğuna bakalım. Leninizmde stratejinin tanımı şudur:

"Stratejinin konusu, devrimin belirli bir aşamasını temel kabul ederek, proletaryanın başlıca darbesinin doğrultusunu saptamak, devrimci güçlerin uygun düzenlenişi için (ana ve ikincil yedek güçler) plan hazırlamak, devrimin belirli aşaması boyunca bu planın gerçekleştirilmesi için mücadele etmektir."

(Stalin, Leninizmin Sorunları, s.72)

Dolayısıyla açık olan birşey vardır: Strateji ancak devrim aşamasındaki bir değişiklikle değişir.

Yine dolayısıyla: Stratejik ilke... belirlenmiş bir devrim aşaması boyunca değişmeyen ilke demektir!

İbrahim Kaypakkaya hiçbir yanlış anlamaya meydan bırakmayacak berraklıkta, neyin esas neyin tali olduğunu tartıştığı belli "ilke"ler ileri sürmüştür. Esaslık ya da talilik ilkenin içeriğidir. Bu esaslık/talilik ilişkisinin değişmesi, gerçekte ilkenin değişmesidir. Ya da ilke olmaktan çıkmasıdır.

Eğer İbrahim'in ortaya koyduğu "11 ilke"nin "stratejik ilke" olduğu söyleniyorsa ve bunların uygulanamazlığını —en azından bir bölümünün uygulanamazlığını— pratikte gördüklerinde, yine de "ilke"den vazgeçmeden, "bunlar taktik ilkedir" cambazlığına girenlere saldırılıyorsa; o zaman en azından demokratik halk devrimi aşaması boyunca "11 ilke" denilen tezlerin hiçbirinde bir değişiklik kabul edilemez. Tabii tutarlı olunmak, kendi söylediği şey ciddiye alınmak isteniyorsa!

III. Konferansçılarımız da "stratejik ilke" dediklerinin en azından dördünün bu biçimiyle bütün demokratik halk devrimi süreci boyunca değişmeden kalmayacağını görmüşlerdir. Ama aynı II. Merkez Komitesi oportünistleri gibi, açıktan bunların ilke olarak savunulmasının yanlış olduğunu söyleyecek yerde; kıvırtma, hokkabazlık yolunu tutmuşlardır. Sonuçta, devrim aşaması değişmeden kendileri değişen "stratejik ilke" (!) biçimindeki hilkat garibesini yaratmışlardır.

İşte bu hızlı "11 ilke" savunucularının "11 ilke"yi savunması böyledir. İşine gelmeyeni, yorumlama adına revizyondan geçirecek, sakın ha(!) doğrudan karşına almayacak, ve savunur görünerek, diğerlerini savunmadıkları noktasından eleştireceksin! Yapılan budur. Bunun adına proleter siyasetçilik değil, burjuva bezirganlığı denir!

Bunun ötesinde, bunların İbrahim Kaypakkaya savunması, yalnızca onun prestijini sömürme, ceset tüccarlığı yapmadır. İbrahim Kaypakkaya'nın yanlışlarını, o yanlışlar belgeli olarak ortaya konduktan sonra alıp savunmak, daha da sistemleştirmek; kesinlikle bir Mark-

sist-Leninist olan İbrahim Kaypakkaya'nın gerçek savunusu değildir. Lafta aynı şeyleri söyler-savunur göründükleri noktalarda bile, İbrahim ile onun bugünkü savunucuları arasında dağlar kadar fark vardır.

Aynı konuda 1981'de II. Merkez Komitesi ile girdikleri polemikte ise Bolşevikler şöyle demiş:

"İBRAHİM KAYPAKKAYA NASIL SAVUNULUR? HATALARINA SAHİP ÇIKARAK MI? ONLAR ELEŞTİRİLEREK Mİ?

MK hizibinin YD temsilcileri bizim:

"1972'de İbrahim Kaypakkaya'nın önderliğinde Şafak revizyonizmine karşı mücadele içinde kurulan Partimiz, *kurulduğu dönemde* Türkiye'de Marksizm-Leninizmi temsil ediyordu. Platformu *1972'de Türkiye şartlarında ve dünya Marksist-Leninist hareketinin o günkü bulunduğu aşamada*, içindeki bütün sapma, hata ve eksikliklerine rağmen Marksizm-Leninizmi temsil ediyordu"

şeklindeki tespitimize öfke ile saldırıyorlar. Bunu söylememizin tutarsızlık olduğunu; 1972 ile 1981'deki çizginin aynı olduğunu, bu yüzden 1972'dekine Marksist-Leninist, 1981'dekine revizyonist demenin sahtekarlık olduğunu vb. iddia ediyorlar.

Önce bizim 1981'deki *parti çizgisi* ile ilgili olarak yaptığımız tespit, bu çizginin *revizyonist* olduğu şeklinde bir tespit değildir. Bu konuda görüşlerimiz şöyledir.

"Partinin bugünkü çizgisi: İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarında ortaya konan görüşlerden; I. Konferansın aldığı kararlardan; I. Merkez Komitesinin çeşitli toplantılarında aldığı ve II. Konferans tarafından değiştirilmeyen kararlardan; ve II. Konferansın kararlarından oluşmaktadır. Bu çizgi bütünlüklü, kendi içinde sistemli bir çizgi değildir. İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarında varolan bir dizi görüş ve anlayış I. Konferansta yapılan özeleştiri ile değiştirilmiştir. Parti tarihinde önemli bir ileri adımı temsil eden bu özeleştiri mesela Lin Biao'nun "dünyanın kırlarından dünyanın şehirlerinin kurtarılması", "dünya çapında baş çelişme ezilen halklarla emperyalizm arasındadır", şeklindeki görüşlerini; "çağımız emperyalizmin toptan çöküş, sosyalizmin toptan zafer çağıdır", "Mao Zedung Düşüncesi çağımızın Marksizm-Leninizmidir" şeklindeki tezlerini anti-Leninist tezler olarak red

ve mahkum etmiştir. Parti I. Konferansı karşı-devrimci "Üç Dünya Teorisi"ni reddederken, "dünya çapında baş düşman" anlayışını, "iki süper güç" anlayışını da red ve mahkum etmiştir. I. Konferansın bu ve buna benzer kazanımları, parti içinde bir bölüm yoldaş tarafından muhalefetle karşılanmış; onlar I. Konferansın bir dizi doğru tezini "revizyonist-Troçkist çizginin inşasının bir adımı" olarak nitelendirmişlerdir. II. Konferans, özeleştiri ve I. Konferansın diğer kararlarının tartışması gündemde olmadığı için, I. Konferansın bu doğru tezlerini reddedememiştir. I. Konferansın doğru tezleri hala TKP/ML'in çizgisinin unsurlarıdır. II. Konferans, I. Merkez Komitesinin aldığı bir dizi doğru karar üzerine de tartışmamış ve bu kararları ortadan kaldırmamıştır. Mesela Merkez Komitesi 9. toplantısında kararlaştırılan "Marksizm-Leninizmin kıstasları" başlıklı yazı ve bu yazıdaki doğru görüşler hala resmen parti çizgisinin unsurlarıdır. Mesela AMLP ile yapılan ortak açıklama, II. Konferans tarafından resmen geçersiz kılınmamıştır ve hala partimizin resmi bir belgesidir. Diğer yandan II. Konferansta alınan bir dizi revizyonist karar da —mesela 1957/60 deklarasyonları hakkında alınan karar; 1963 polemikleri hakkında alınan karar; Mao Zedung'un klasikliği konusunda alınan karar vb.— parti çizgimizin unsurlarıdır. Bu durumda TKP/ML'in *bugünkü çizgisi Marksist-Leninist bir çizgi değildir*. Bu çizgi, içinde hem Marksizm-Leninizmin unsurlarını, hem de revizyonizmin unsurlarını barındıran, gelişme yönü olumsuz olan, *devşirmeci* (eklektik) *bir çizgidir*. Çizgideki eklektizmin aşılması yönünde I. Merkez Komitesi 7. toplantısına kadar ve 7. toplantısında atılan ileri adımlar, bu tarihten sonra esas olarak durmuş; Merkez Komitesi 8. toplantısından sonra gelişme olumsuz yönde olmuştur. II. Konferans olumsuz gelişmenin şimdiye kadar ki uç noktası olmuştur. II. Konferansta seçilen II. Merkez Komitesi, ilk kararları ve uygulamaları ile bu olumsuz gelişmeyi hızlandıracağını göstermektedir." *(I. Bolşevik Konferansının Kararları)*

İkinci olarak, Marksist-Leninistler birşeyi değerlendirirken, onu şartlar, zaman, mekan içinde ele alarak değerlendirirler. Biz de İbrahim Kaypakkaya'yı 1972 şartları içinde değerlendirdiğimizde, Marksizm-Leninizmi temsil eder olarak değerlendiriyoruz. Bu tespit açık bir tespittir. 1972'de mümkün olan hataların, 1981'de eleştirilmesine rağmen, Marksist-Leninist alternatif gösterildiği halde aynen savunulması

Marksist Leninist tavır değildir. Bunu yapanlar gerçekte İbrahim'i savunmak adına, onun prestijinden yararlanmaya çalışan siyasi sahtekarlardır.

Bir Marksist-Leninisti savunmak, onun tüm görüşlerini savunmak demek değildir. Onun yanlışlarını reddetmek, doğrularını savunmak demektir.

Bu konuda Rosa Luksemburg örneği çok önemli bir örnektir. Bunu kısaca aktaralım:

Lenin için Rosa Luksemburg ve Karl Liebknecht "3. Enternasyonal'in en iyi temsilcileri"dir. (Lenin, III. Enternasyonal Konuşmaları, Koral Yayınları, s. 11)

Aynı Lenin, Paul Levi ile girdiği bir polemikte Rosa Luksemburg hakkında şunları söylüyor:

"Paul Levi, şimdi Rosa Luksemburg'un tam da hatalı olduğu eserlerini yayınlayarak, burjuvaziye ve onun ajanları olan II. ve II1/2.. Enternasyonal'e yaranmak istiyor. Biz buna bir Rus masalının şu sözleri ile cevap veriyoruz: "Bazen kartalların tavuklardan daha alçaklarda uçtuğu olur; ama tavuklar hiçbir zaman kartalların ulaştığı yüksekliğe ulaşamazlar."

ROSA LUKSEMBURG, POLONYA'NIN BAĞIMSIZLIĞI SORUNUNDA YANILDI. 1903'DE MENŞEVİZMİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE YANILDI. SERMAYE BİRİKİMİ TEORİSİNDE YANILDI. 1914'TE PLEHANOV, VANDERVELDE VE KAUTSKY'NİN YANINDA BOLŞEVİKLERLE MENŞEVİKLERİN BİRLEŞMESİNİ SAVUNDUĞUNDA YANILDI. 1918'DE HAPİSTEYKEN YAZDIĞI YAZILARDA YANILDI. (1918 sonu 1919 başında hapisten çıktıktan sonra bu hatalarını önemli ölçüde düzeltti) AMA BÜTÜN BU HATALARINA RAĞMEN O BİR KARTALDI VE KARTAL OLARAK KALACAKTIR. YALNIZCA ONUN ANISI DEĞİL; BİYOGRAFİSİ VE TÜM ESERLERİ (Bunların çıkarılmasının geciktirilmesi Alman komünistleri için, ancak mücadelelerinde verdikleri büyük kayıpların affettirdiği bir hatadır) BÜTÜN DÜNYADA BİRÇOK KUŞAK KOMÜNİSTİN YETİŞMESİ İÇİN BÜYÜK YARAR SAĞLAYACAKTIR. "Alınan sosyal-demokrasisi kokuşmuş bir leştir." Rosa Luksemburg bu sözleri ile dünya işçi sınıfı

tarihinde yerini alacaktır." (Lenin, TE, c. 33, s. 195)

İşte Lenin'in tavrı budur. Lenin, Rosa Luksemburg'un bütün hatalarını zamanında en ağır bir şekilde eleştiren kişidir. Ama Lenin, genel değerlendirme yaptığında Rosa Luksemburg'u bir komünist, "Komünist Enternasyonal'in en iyi temsilcilerinden biri" olarak değerlendirir. Ve Lenin, bir "kartal" olan Rosa Luksemburg'u, onu savunma adına ortaya çıkan tavuklardan ayırır.

Bugün bize karşı çıkıp, İbrahim Kaypakkaya'da gördüğümüz yanlışları eleştirdiğimiz için bize "İbrahim'i reddediyorsunuz" vs. diyenler, gerçekte Paul Levi gibi tavuklardır!

Ernst Thälmann da 19 Şubat 1932'de Almanya Komünist Partisi Merkez Komitesinde yaptığı konuşmada, Almanya Komünist Partisi için geçmişte olduğu gibi şimdi de (1932'de) bazılarının Rosa Luksemburg'u savunmak adına; onun hatalarına sarıldığını ve onun hatalarını ilke seviyesine yükselttiğini, gerçekte Rosa Luksemburg'u değil, *Luksemburgizmi* savunduğunu tespit ediyor. Ve "Luksemburgizmin artıklarına karşı en sert mücadele"nin gerekliliğinden sözediyor. Bu konuda şunları söylüyor:

"Ben bu bağıntıda iki sorunu kısaca ele almak istiyorum. Birincisi Luksemburgizm sorunudur. Bununla ilgili olarak ne söylenebilir? Biz savaş öncesi sosyal-demokrasi içinde sosyal-demokrasinin sol kanadını oluşturan *Rosa Luksemburg, Karl Liebknecht, Franz Mehring* ve diğer yoldaşların önemini azaltmak niyetinde *değiliz.* Biz bu gerçek devrimci savaşçıları ve önderleri ve onların devrimci gelenekleri-ni inkar etme niyetinde değiliz; hele hele onları sosyal-faşist, SAP'ci (Almanya Sosyalist İşçi Partisi—ÇN), Brandler'ci ceset sömürücülerine bırakmaya hiç mi hiç niyetimiz yoktur. Rosa Luksemburg ve diğerleri *bizimdir*, onlar Komünist Enternasyonal'e ve kurulmasında yeraldıkları Almanya Komünist Partisi'ne aittir. Ama bu, Rosa Luksemburg ve diğer sol radikalların *hataları* hakkında partimizin yürüttüğü aydınlatma çalışmasını zayıflatması anlamına mı gelir? Hayır. Luksemburgizmin hatalarının eleştirisi, partinin bolşevikleştirilmesi için kaçınılmaz bir gerekliliktir. Savaş öncesi sosyal-demokrasinin sol radikallerinin bir bölümünün yolu savaş şartları içinde onları komünizme götürdü; ancak bu, bu grupların kendilerini

ideolojilerindeki yarı-menşevik hatalarından kurtarması ve bolşevizm yönünde, Lenin'in ve Bolşevik Parti'nin siyaseti yönünde ilerlemesi şeklinde gerçekleşti.

Bugün, Komintern'in varolduğu şartlarda Sovyetler Birliği'nde proletaryanın diktatörlüğü altında sosyalizmin gerçekleştirildiği şartlarda Luksemburgizmi her yeniden diriltme çabası ve Luksemburgizmin her artığı, hiçbir şekilde Marksizm-Leninizme bir köprü olamaz; tersine bizim en iyi bir şekilde Brandlercilerde gözlemlediğimiz gibi, sosyal-faşizme, burjuvazinin ideolojisine geçiş için bir köprü olur.

O halde, gayet berrak bir biçimde şu tespiti yapmalıyız: Rosa Luksemburg, Lenin'den ayrı anlayışlar savunduğu bütün noktalarda yanılmıştır. Bunun sonucunda savaş öncesinde ve savaş sırasında bütün Alınan sol radikaller grubu, gerek açıklık, gerekse devrimci kararlılık konusunda bolşeviklerin gerisinde kalmıştır. Bu tespit bize, neden Almanya'da işçi hareketi içinde devrimci Marksistlerle küçük-burjuva oportünistleri ve onların merkezci yardımcıları arasındaki *bölünmenin geç kaldığını* açıklar.

Rosa Luksemburg'un birikim teorisindeki, köylü sorunundaki, milli meseledeki, devrim sorunundaki, proleter diktatörlüğü konusundaki, partinin rolü ya da kitlelerin kendiliğindenciliği konusundaki hataları, bütün bu hatalar, onun Lenin'de varolan açıklığın seviyesine ulaşmasını engelleyen bir hatalar sistemi oluştururlar." *(Ernst Thälmann, "Konuşmalar ve Makaleler", Almanca, cilt 1, s. 440-441)*

İşte biz Bolşevikler, İbrahim Kaypakkaya'ya yaklaşırken, Lenin'in, Thälmann'ın ve diğer komünist önderlerin Rosa Luksemburg'a yaklaşırken, onu değerlendirirken kullandıkları yöntem ve anlayışları kendimize temel alıyoruz.

Ve diyoruz ki, partinin bolşevikleştirilmesi için İbrahim Kaypakkaya'ya sahip çıkılırken; aynı zamanda onun hata ve sapmalarının eleştirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur.

İbrahim Kaypakkaya'yı savunma adına, onun *1972 şartlarında* yaptığı hataları sistemleştirerek savunanlar; Marksizm-Leninizmin yerine "İboculuk"u geçirenler; anti-Marksist-Leninist görüşlerini ortaya sürebilmek için İbrahim Kaypakkaya'nın isminin ve hatalarının ardına

gizlenenler, İbrahim Kaypakkaya'nın ülkemiz devrimci çevrelerinde sahip olduğu haklı devrimci saygınlığı sömürmek isteyen "ceset sömürücüleri"dir! Marksist-Leninistler, dün olduğu gibi bugün de İbrahim'i savunacaklar, ona sahip çıkacaklardır. Ona gerçekten sahip çıkmak; *onun doğrularına sahip çıkmak*, hata ve sapmalarını eleştirmek demektir." *(BP 12/2, s. 86-89)*

Yukarıda söylenenlere eklenecek pek fazla şey yok. Şu iki şey eklenmelidir:

— 1981'in eklektik çizgisi revizyonist çizgi; TKP/ML'in Merkezci kanadı revizyonist örgüte doğru evrim geçirmiştir.

— İbrahim Kaypakkaya'ya ile benzetmede "kartal-tavuk" ilişkisinde; tavukların rolünü II. Merkez Komitesi yerine, ona oportünist payesini veren III. Merkez Komitesi üstlenmiştir!

Bugün İbrahim Kaypakkaya savunucusu olarak ortaya çıkanlar, karşı-devrimin has adamları haline gelmiş Doğu Perinçek'lere "ara akım" payesini verirken; PKK'ya "karşı-devrimci"liği yakıştırabilenlerdir!

Bugün en has İbrahim Kaypakkaya savunucusu olarak ortaya çıkanlar, parti içi mücadelede tam da Şafak revizyonistlerinin yolundan gidenler, onun yöntemlerini kullananlardır!

İbrahim Kaypakkaya'nın en has savunucusu olarak ortaya çıkanlar, İbrahim sosyalizm için proletarya diktatörlüğünü açık olarak önşart görürken; demokratik halk iktidarı şartlarında "sosyalizm inşası olur" diyenlerdir!

İbrahim Kaypakkaya'nın has savunucusu olarak ortaya çıkanlar, reformizmi çizgi edinmiş, karşı-devrimcilerle elele "faşizme karşı omuz omuza" yürüme çığlıkları atanlardır.

Vb. vb.

Bunların İbrahim Kaypakkaya ile hiçbir bağı yoktur!

SONUÇ

III. Konferans, Marksist-Leninist bir partinin Marksizm-Leninizmin zaferi ile biten bir kongresi değil; revizyonistleşmiş, yozlaşmış bir küçük-burjuvalar konfederasyonunun içindeki revizyonist kanatlardan birinin hakimiyeti ile sonuçlanan ve bunun "Marksizm-Leninizmin zaferi" olarak yutturulmaya çalışıldığı bir konferanstır.

Bu konferans, TKP/ML denen merkezci kanadın geri dönüşü olmaz bir biçimde yozlaştığının en açık belgesidir.

Bu konferans, Marksizm-Leninizm açısından ileriye doğru atılan bir tek adımı bile içermemekte; şimdiye kadarki çizgide olan bazı Marksist-Leninist pozisyonların "düzeltilme" adına saldırıya uğramasını ve geriye atılan onlarca adımı içermektedir.